

Váci végrendeletek I. 1706–1750 (–1754)

VÁCI TÖRTÉNELMI TÁR III.

VÁCI VÉGRENDELETEK

I.

1706–1750 (–1754)

Közreadja

HORVÁTH M. FERENC

Vác Város Levéltára
Vác, 2006

A kötet kiadását támogatta

A NEMZETI KULTURÁLIS ALAP LEVÉLTÁRI KOLLÉGIUMA

és

VÁC VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

Szerkesztette, a német szövegeket fordította és a mutatót készítette

HORVÁTH M. FERENC

Az idegen nyelvű szövegeket fordította

BÁNYAI VIKTÓRIA ÉS KOMORÓCZY SZONJA RÁHEL (héber-jiddis)
SCHRAMEK LÁSZLÓ (latin)

Lektorálta

TRINGLI ISTVÁN

A belső borító fényképeit készítette

CZIKKELYNÉ NAGY ERIKA

A belső borító képei: Vác város Szent Mihályos pecsétje 1503-ból és 1612-ből
(Magyar Országos Levéltár)
Vác Város Szűz Máriás pecsétje 1689-ből (Vác Város Levéltára)
Vác város mai címere

ISBN 963 229 438 6
ISSN 1416-2113

TARTALOM

ELŐSZÓ	13
VORWORT	17
BEVEZETÉS	21
VÉGRENDELETEK (FORRÁSJEGYZÉK)	33
1. 1706. október 3. (1709. augusztus 6.)	Mereder János György végrendelete 35
2. ^a 1711. augusztus 19.	Nagy Tamás végrendelete 39
2. ^b é. n.	Kosonics Varga Mátyás elszámolása tartozásairól 40
2. ^c é. n.	Kosonics Varga Mátyás elszámolása tartozásairól 41
2. ^d é. n.	Ismeretlen személy számadása kifizetésekről 41
3. 1715. június 3.	Tablics István végrendelete 42
4. 1717. március 1.	Stockinger Józsefné Lochner Krisztina végrendelete 43
5. 1718. május 11.	Pásztor István végrendelete 46
6. 1718. augusztus 3.	Tóth György végrendelete 47
7. [1718]	Schweighartné, majd Luckharn Mihályné Erzsébet végrendelete 48
8. 1719. szeptember 12.	Török György végrendelete 49
9. 1719. október 6.	Csányi Benedek végrendelete 50
10. 1720. június 15.	Oláh Erzsébet végrendelete 52
11. ^a 1720. december 26.	Szalay György végrendelete 52
11. ^b 1731. április 27.	Feljegyzés Szalay György végrendeletének végrehajtásáról 53
12. 1722. január 24.	Romhányi Péterné Szabad Judit végrendelete... 54
13. 1722. február 6.	Pál Péterné végrendelete 54
14. 1723. május 3.	Nemes György végrendelete 55
15. 1724. június 26.	Pusztay Istvánné Csukás Judit végrendelete 56
16. 1724. november 1.	Földi Gergely végrendelete 57
17. 1725. május 9.	Vadkert János végrendelete 58
18. 1725. augusztus 7.	Berczeli Szabó Györgyné Nagy Zsuzsanna végrendelete 59
19. 1725. december 29.	Troschl Márton végrendelete 60
20. 1727. január 24.	Oszlanszky Mihályné Pálkás Mária végrendelete 61
21. 1727. április 21.	Vadosvay Szűcs János végrendelete 62
22. 1727	Wieser Mária végrendelete 63
23. ^a 1729. március 8.	Zakó Szabó György szabómester végrende- letének fogalmazványa 66
23. ^b 1729. március 8.	Zakó Szabó György szabómester végrendelete.. 69

23. ^c	1730. augusztus 21.	Kállay Imre gyám elszámolása Zakó Szabó György szabómester hagyatékáról és a gyámi javokról.....	71
24.	1729. október 23.	Kovács Mihály végrendelete	82
25.	1729. október 31.	Öreg Horváth Jánosné végrendelete	83
26. ^a	1729. november 9.	Zelenay Pál nemes végrendeletének fogalmazványa	84
26. ^b	1729. november 9.	Zelenay Pál nemes végrendelete	86
26. ^c	[1729. november]	Özveggy Zelenay Pálné levele Althann Mihály Frigyes váci püspökhöz	88
26. ^d	1730. január 20–július 10.	Orgoványi Imre elszámolása Zelenay Pál hagyatékával	91
26. ^e	1730. augusztus 7.	A Váci Püspöki Uradalom úriszékének vizsgálata Zelenay Pál hagyatéka ügyében	94
26. ^f	1730. augusztus 20.	Kállay [Orgoványi] Imre elszámolása Zelenay Pál hagyatékáról.....	99
26. ^g	1730. augusztus 21.	Leltár és elszámolás Zelenay Pál vagyonáról ...	102
27.	1729. december 8.	Szinai Tóth János végrendelete	105
28.	1729. december 8.	Varga Mátyás végrendelete.....	106
29.	1729. december 10.	Kovács Pál kovácsmester végrendelete	107
30.	1729	Modróczky Mihály szűcsmester végrendelete .	108
31.	1729	Péterkéné végrendelete	109
32. ^a	1730. január 29.	Pásztor Jakab végrendelete	110
32. ^b	1732. október 10.	Pásztor Jakabné végrendelete	111
32. ^c	1732. október 20.	Pásztor Jakabné hagyatéki leltára	112
33.	1730. július 14. (1731. május 28–30.)	Ladnik Péter végrendelete	113
34. ^a	1730. szeptember 3.	Öreg Varga Miklós végrendelete.....	115
34. ^b	1731. január 8.	Guttman Ágoston domonkos szerzetes elismervénye	116
34. ^c	1730. szeptember 14.	Takács János végrendelete	117
35.	1730. december 15.	Berinkei Jakab végrendelete.....	118
36. ^a	1730	Baidl András tetőfedő vagyonleltára.....	119
36. ^b	1730	Bea Mária vagyonleltára	120
37. ^a	1731. január 24.	Tolmácsi Pál végrendelete	121
37. ^b	é. n.	Tolmácsi Pál hagyatéki leltára	122
37. ^c	1730. május 2.	Feljegyzés Kosdi Albert javairól.....	123
38.	1731. május 4.	Tóth, másként Csokovai István végrendelete..	123
39.	1731. május 24.	Kácser Tóth Varga János vargamester végrendelete	124
40.	1731. május 31.	Kajdácsi József végrendelete	125
41.	1731. szeptember 9.	Straub Mihály serfőző végrendelete	126
42.	1731. december 21. (1735. szeptember 2. és 4.)	Pap Istvánné Tóth Ilona végrendelete.....	129
43.	1732. december 28.	Kis Gergely végrendelete	131
44. ^a	1732	Hídvégi Pál végrendelete	132
44. ^b	é. n.	Kimutatás Hídvégi Pál temetési költségeiről...	134
44. ^c	1732. augusztus 21.	Guttman Ágoston domonkos házfőnök nyugtája Hídvégi Pál adományáról.....	135
44. ^d	1732. november 20.	A piarista rektor nyugtája Hídvégi Pál adományáról	135

44. ^e	1732. december 20.	Váci káplánok nyugtája Hídvégi Pál adományáról	136
44. ^f	1732. december 20.	Szilágyi Balázs ferences nyugtája Hídvégi Pál adományáról.....	136
44. ^g	1732. december 20.	A Szent Ferenc Kongregáció nyugtája Hídvégi Pál adományáról.....	137
45.	1732	Szilágyi pintérné, Marinka végrendelete	137
46.	1733. január 25.	Berinkei Tóth Mihály végrendelete	138
47.	1733. május 4.	Juhász Istvánné Vadkerti Anna végrendelete ..	139
48.	1733. november 11.	Horváth Szabó István hagyatéki leltára	140
49. ^a	1733. december 20.	Erdélyi Nagy András végrendelete.....	141
49. ^b	1736	Elismervény Erdélyi Nagy András adományáról	142
49. ^c	1737. január 16.	Matejkovics Mihály nyugtája Erdélyi Nagy András adományáról.....	142
50.	1734. január 31.	Vajzer Jánosné Helter Dorottya végrendelete .	142
51.	1734. április 9.	Dékány János végrendelete	143
52.	1734. május 2.	Csomor István végrendelete.....	145
53.	1734. december 1.	Velencei Simon végrendelete	145
54.	1735. május 29.	Bada György végrendelete	146
55. ^a	1735. július 24.	Balogh Mihály végrendelete	147
55. ^b	1735. szeptember 6.	Balogh Mihály hagyatéki leltára	148
56.	1736. február 1.	Dománszki Takács Pál végrendelete	149
57.	1736. december 12.	Nagy Tamás Mihály végrendelete	150
58.	1736. december 24.	Palotay Pálné, majd Brezovszky Györgyné Katalin végrendelete	151
59.	1736	Varga István/Pál végrendelete.....	152
60.	1736	Gyadai János végrendelete.....	153
61.	1737. január 14.	Laczi Gergelyné végrendelete	154
62.	1737. március 8.	Kecskés Mátyásné Anna végrendelete	155
63.	1737. május 1. (1737. május 7.)	Petrezselyem Mihályné Chovány Ilona végrendelete	155
64.	1737. szeptember 7. (1738. március 15.)	Kecskeméti Ferenc malombíró végrendelete ...	157
65.	1737. október 21.	Bujdosó János végrendelete	159
66.	1737. november 30. (1739. március 17.)	Körmendi János végrendelete	161
67.	1738. január 17.	Rózsa Szabó Mihály végrendelete	162
68.	1738. május 5.	Kis Mihály végrendelete	164
69. ^a	1738. május 16. (1738. július 13., au- gusztus 8.)	Kerekes Benedek végrendelete.....	165
69. ^b	1739. augusztus 21.	Spányi Mihály ferences házfőnök elismervénye Kerekes Benedek adományáról ..	167
70.	1738. október 6.	Povazsanec János végrendelete	
71.	1738. október 6.	Velencei Simonné, majd Karlicsek Józsefné Burzó Anna végrendelete.....	169
72.	1738. december 6.	Wittmann Ferenc végrendelete	170
73.	1738. december 8.	Lőrinczi Gergely végrendelete.....	172
74. ^a	1739. június 12.	Leitner Ignác nyugtája	172
74. ^b	1740. január 21.	Leitner Ignác nyugtája	173
74. ^c	é. n.	Ismeretlen személy nyugtája.....	174

74. ^d	1742. június 4.	Leitner Ignác városbíró nyugtája	175
74. ^c	1744. február 13.	Leitner Ignác nyugtája	175
74. ^f	1744. március 17.	Leitner Ignác nyugtája	176
74. ^g	é. n.	Ismeretlen személy feljegyzése leszállított borosedényekről.....	176
75.	1739. január 21.	Mann András Józsefné, Mann Apollónia végrendelete	178
76. ^a	1739. január 30.	Filovics Mihályné Hucsó Katalin végrendelete	190
76. ^b	é. n.	Filovics Mihályné Hucsó Katalin hagyatékának elszámolása	191
77.	1739. február 14.	Patay Mihály nemes végrendelete	192
78. ^a	1739. április 21. (1739. július 2., 1742. május 24.)	Kállay Jánosné, majd özvegy Szekeres Jánosné Pap Katalin végrendelete.....	193
78. ^b	1739. július 6. és 10.	Átvételi elismervények Pap Katalin adományairól	195
79.	1739. május 6.	Filovics Gergelyné Szabó Zsuzsanna végrendelete	197
80.	1739. június 13.	Gál Miklós végrendelete	198
81. ^a	1739. július 14.	Zonnerné, majd Rienzhoffer Mátyásné Wieser Orsolya (magyar nyelvű) végrendelete	199
81. ^b	1739. július 14.	Zonnerné, majd Rienzhoffer Mátyásné Wieser Orsolya (német nyelvű) végrendelete..	201
82.	1739. december 12.	Stiffel Sebestyén végrendelete	202
83.	1739. november 30.	Vargha István végrendelete.....	203
84.	1739. december 25.	Molnár Miklós végrendelete.....	204
85.	1740. február 3.	Dudás János végrendelete	205
86.	1740. február 4. (1743. szeptember 6.)	Klinger Farkas végrendelete	207
87. ^a	1740. február 13.	Kovács István végrendelete	208
87. ^b	é. n.	Kimutatás Romhányi Kovács István halála után fennmaradt tartozásairól	210
87. ^c	1752. május 26.	Geró Mihály kanonok és Hordós Ferenc káplán nyugtája.....	211
87. ^d	1752. május 26.	Feljegyzés a városi tanács határozatáról Romhányi Kovács István hagyatéka ügyében..	212
87. ^e	1752. május 26.	Martin piarista atya nyugtája	213
86. ^f	1752. május 27.	Ancetto káplán nyugtája	214
87. ^g	1752. május 27.	Benzoni Félix plébános nyugtája	214
87. ^h	1752. május 27.	Sölder Zsigmond domonkos atya nyugtája	215
87. ⁱ	1752. május 27.	Csikói András székesegyházi kántor nyugtája ..	215
87. ^j	1752. május 27.	Nedeczky Orbán ferences gárdián nyugtája ..	216
88.	1740. február 24.	Liszka Anna végrendelete	216
89.	1740. március 1.	Kossik István végrendelete	217
90.	1740. március 30. (1754. március 26.)	Szeredi György végrendelete	218
91.	1740. április 14.	Szomori (Simonyi/Szomolai) Mátyás végrendelete	220
92.	1740. április 17.	Sipos János végrendelete.....	220
93.	1740. augusztus 23. (1741. február 10.)	N. N. János késkészítő végrendelete.....	221

94.	1740. augusztus 30.	Steierer, másként Baidl András tetőfedő végrendelete	222
95.	1740. szeptember 6.	Bodó András végrendelete	224
96.	1740. szeptember 10.	Bea Mihály végrendelete.....	224
97.	1740. szeptember 11.	Fekete, másként Cserni János végrendelete.....	226
98.	1740. szeptember 12.	Prigg Agáta végrendelete.....	226
99.	1740. szeptember 15.	Schuman János György kovácsmester végrendelete	228
100.	1740. szeptember 15.	Unger Varga István vargamester végrendelete.	229
101.	1740. szeptember 16.	Soós Andrásné Halál Panna végrendelete	231
102.	1740. szeptember 19.	Kácsér Györgyné végrendelete.....	231
103.	1740. szeptember 23.	Kis Mihály végrendelete	232
104. ^a	1740. november 25.	Pásztor István végrendelete	233
104. ^b	1741. január 18.	Pásztor Istvánné Varga Katalin eltartási szerződése	234
105.	1740. december 1.	Murin Mária végrendelete	234
106.	1740	Gombkötőné Nézsa Erzsébet végrendelete	235
107.	1740	Gulyás Mihály végrendelete	236
108.	1740	Nagy Mihály háza árának becslése	237
109. ^a	[1741. május 6.]	Kállay, másként Orgoványi Imre végrendelete	237
109. ^b	1754. szeptember 28.	Kállay Imre hagyatékának kimutatása	239
109. ^c	[1754]	Kállay Imre hagyatékának kimutatása	244
109. ^d	é. n.	Kállay/Orgoványi Imre végrendeletének melléklete: kimutatás a kifizetésekről.....	247
110.	1741. május 6.	Orgoványi Anna végrendelete.....	247
111.	1742. január 27.	Csulák Ferencné Benke (?) Ilona végrendelete	248
112.	1742. április 7.	Csikós Miklós végrendelete	249
113.	1742. szeptember 1.	Földváry György végrendelete	250
114.	1743. február 3.	Seebald József Mihály asztalosmester végrendelete	251
115. ^a	1743. február 23.	Temmer Antal nemes végrendelete	255
115. ^b	é. n.	Temmer Antal hagyatéki leltára	257
116.	1743. május 20.	Peszeki Istvánné ? Mária végrendelete	258
117.	1744. május 3.	Visus Csizmadia Miklós végrendelete	259
118.	1744. június 9.	Ér József végrendelete.....	261
119.	1744. november 5.	Brezovszky János végrendelete	262
120. ^a	1745. március 26.	Osztályegyezség Brezovszky János hagyatékáról.....	263
120. ^b	1744. december 29.	Berkes András váci prépost és püspöki helynök nyugtája	265
121.	1745. június 27.	Niedermeyer József vendégfogadós végrendelete	266
122.	1745	Bottyányi Márton szíjártómester végrendelete	267
123.	1745	Hajdú György végrendelete	268
124.	1745	Lőrinczi Gergelyné végrendelete.....	269
125.	1746. január 22.	Szabó Mihályné Magyar Anna (Panna) Mária végrendelete	269
126.	1746. március 14.	Görög Miklós végrendelete	271
127.	1746. március 16. (1748. augusztus 23.)	Inly Regina végrendelete.....	272
128.	1746. április 17.	Rieper Mihályné ? Katalin végrendelete.....	275
129.	1746. május 13.	Kép, másként Árvai Márton végrendelete	276

130.	1746. november 9.	Fecske András pintérmester végrendelete.....	277
131.	1746. november 22.	Básti Mátyás végrendelete.....	278
132.	1746. november 24.	Nagy Tamás Mihályné Nagy Katalin végrendelete	280
133.	(1746. december 2.)	Ifj. Vadkerti János végrendelete.....	281
134.	1746	Bárany Mátyás végrendelete.....	282
135.	1746	Berczeli Szabó György szabómester végrendelete	283
136.	1747. május 25.	Windpassinger Benedek végrendelete	284
137.	1747. november 10.	Nádasi Györgyné Spacskó Katalin végrendelete	286
138.	1747. december 23.	Lorenzi Jónás végrendelete	287
139.	1748. január 9. (1748. augusztus 28.)	Kállay Gergely végrendelete.....	288
140.	1748. január 15.	Stockinger Józsefné Locher Magdolna végrendelete	293
141.	1748. május 5. (1748. május 28.)	Námeszni György végrendelete	296
142.	1748. június 2.	Prágai Dóra végrendelete.....	297
143.	1748. október 9.	Krajcsir Jánosné Mancsik Éva végrendelete.....	298
144.	1748. november 22.	Török Györgyné Szófia végrendelete.....	300
145.	1748. december 9.	Sipos Ferenc végrendelete.....	301
146.	1748. (október)	Nagy Tamás Mihály végrendelete	303
147.	1748 körül	Tarcsay Andrásné végrendelete	305
148.	é. n.	Fekete Jánosné végrendelete.....	305
149.	1749. február 18.	Zieglmillerné, majd Trunnwald Andrásné Prener Anna éjjeliőr és gazdaasszony végrendelete	306
150.	1749. április 12. (1750. december 10.)	Bárany Mátyásné Lukács Mária végrendelete .	308
151. ^a	1749. július 29.	Haverl Jakab szentszéki futár hagyatéki leltára	310
151. ^b	1749. július 1.	Kimutatás Haverl Jakab temetési költségeiről.	315
151. ^c	1749. július 15.	Kimutatás Haverl Jakab halála után kifizetett költségekről	317
152. ^a	1749. szeptember 14. (1750. december 17.)	Id. Nagy Mihály végrendelete	319
152. ^b	é. n.	Feljegyzés Nagy Mihályné Hajdú Anna örökségének felvételéről.....	320
153.	1749. szeptember 30.	Horváth Mészáros János mészárosmester végrendelete	320
154.	1749. november 6.	Polyák Pál végrendelete	321
155.	1749. november 22.	Korpay Török Györgyné Bosnyák Anna végrendelete	323
156.	1749. november 4.	Moringer György átvételi elismervénye Rothmund Sebestyén végrendeletéről.....	325
157.	1749. november 30.	Tarcsay Pálné, majd Vojtek Jánosné Hagyugya Mária végrendelete	325
158.	1749	Pap János végrendelete	327
159.	1750. február 22. (1751. június 4.)	Kovács, másként Bilbi József végrendelete	328

160. ^a	1750. március 9.	Laczi Miklósné Szakály Katalin végrendelete .	330
160. ^b	[1750]	Kimutatás Laczi Miklósné Szakály Katalin hagyatékának felhasználásáról.....	332
161.	1750. augusztus 27.	Sági Jánosné, majd Laczi Györgyné Mészáros Mária végrendelete	332
162.	1750. november 13. (1751. május 4.)	Povazsanecz János végrendelete	334
163.	1750. november 15.	Beronyestyéné, majd Veres Jánosné Marin Katalin végrendelete	335
164.	1750. november 18.	Bada György végrendelete	336
165.	1750. december 4. (1750. március 8.)	Molnár Doktor Gergely végrendelete	337
RÉGI MAGYAR ÉS LATIN SZAVAK, KIFEJEZÉSEK ÉS RÖVIDÍTÉSEK			341
MÉRTÉKEGYSÉGEK			348
PÉNZNEMEK			349
BIBLIOGRÁFIA			350
KÉPJEGYZÉK.....			352
MUTATÓ			353

ELŐSZÓ

A Váci Történelmi Tár III. kötetét tartja kezében a Tisztelt Olvasó. Az előző kötet megjelenése óta több minden változott e sorozat kiadása körülményeivel kapcsolatban. Az egyik a kiadó kilétét illeti. 2004. szeptember végén megszűnt a Pest Megyei Levéltár váci osztálya, a sorozat tulajdonképpeni gazdája, és ezzel egy időben, ugyanezen év október 1-jével Vác városa létrehozta saját archívumát, Vác Város Levéltárát. Ezt követően kézenfekvő volt, hogy a most már önálló intézmény gondozza tovább és jelentesse meg e sorozat köteteit.

A másik lényeges változás a sorozat jellegét illeti. Az 1996-ban megjelent sorozatnyitó kötet bevezetőjében csak három további kötetet terveztünk, amelyek tudományos népszerűsítő formában mutatták volna be Vác város régészeti és építészeti emlékeit, a képes ábrázolásokat és képző- és iparművészeti értékeit. Az elképzelés egy részét megvalósítottuk, amikor több mint 900 év írott dokumentumaiból helytörténeti olvasókönyvet állítottunk össze, és képeslapok segítségével mutattuk be a várost a 19–20. század fordulójától 1950-ig. Az intézményi önállósulást eredményező – nyugodtan mondhatjuk – kedvezőbb helyzetben mérlegelnünk kellett, hogy folytassuk-e a korábbi elképzelést, vagy némileg módosítsuk-e a sorozat arculatát és bővítsük-e tematikáját. Az utóbbi mellett döntöttünk, fenntartva azt a lehetőséget is, hogy a nagyobb közérdeklődésre számot tartó köteteket is összeállítsunk a jövőben.

Nem kívántunk változtatni a sorozat jól bevált címén, megerősítve azt, hogy míg a Magyar Tudományos Akadémia által megszakításokkal 1855 és 1934 között megjelentetett Magyar Történelmi Tár, illetve Történelmi Tár, majd napjainkban az Új Történelmi Tár az országos történeti forrásokat teszi közzé, addig e nemes hagyományhoz a Váci Történelmi Tár úgy kapcsolódik, hogy publikálja a városra vonatkozó történeti forrásokat, számítva arra, hogy a sorozat nyújtotta ismeretek beépülnek az országos történetírásba is.

Változtatni akartunk viszont azon az elképzelésen is, hogy csak tudományos népszerűsítő kötetek jelenjenek meg a sorozatban. A hangsúly ezt követően a tudományos forrásközlésen lesz – hiszen ez a levéltár alapfeladatai közé tartozik –, vagyis a sorozatnak más, szakmai szempontból szigorúbb feltételeknek is meg kell felelnie. Reményeink szerint azonban ez nem fogja csökkenteni az olvasók érdeklődését. Annál is inkább, mert ha

végignézzük a város történetével foglalkozó forráskiadványokat, meglepődeve tapasztalhatjuk, hogy monografikus feldolgozás több is keletkezett a 18. század vége óta – gondolva többek között Róka János, Karcsu Antal Arzén, Tragor Ignác, Szarka Gyula műveire és az 1983-ban kiadott kétkötetes várostörténetre –, melyek mindegyike a kornak megfelelő alapos forrásismeret birtokában született. Azonban ezt követően a város történetére vonatkozó átfogó, alapvetően új ismereteket jószerint csak a régészeti feltárások és ezek publikált eredményei hoztak. Kisebb forrásközlések ugyan a Tragor Ignác Múzeum 1981-ben újrainduló Váci Könyvek című sorozatában is napvilágot láttak. Egyúttal meg kell állapítani, hogy mind az újabb feldolgozásokról, mind az újabb forráskiadványokról – a Magyar Tudományos Akadémia régészeti topográfiai köteteiről, a Pest Megyei Levéltár által kiadott megyei közgyűlési jegyzőkönyvek és iratok regesztaköteteiről, a Pest Megye Monográfia Közalapítvány dica- és dézsmajegyzékeit és a Rákóczi-kori forrásokat tartalmazó köteteiről, a helyi múzeumi kiadványokról, nem beszélve az országos jellegű forráskiadványokról – a laikus helytörténetíró társadalom alig vesz tudomást, ezeket a műveket csak ritkán használja, és e kötetek által nyújtott új ismeretek alig-alig épülnek be a köztudatba. Mint-ha az idő megállt volna Tragor Ignác munkásságával!

Nem titkolt célunk tehát a fentiek ismeretében az, hogy tovább szélesítsük a forráskiadványok körét, közzétégyünk olyan forrásokat, amiket a történelemtudomány alig, vagy egyáltalán nem hasznosított, a laikus olvasó pedig csak a feldolgozásokban találhatott utalást ezekre.

A Váci Történelmi Tár III. kötetében megkezdjük az 1706 és 1858 között, többnyire a városi levéltárban fennmaradt váci végrendeletek szövegeinek teljes körű közzétételét. A jelzett időhatárnak több oka is van. A két időpont előtt és után keletkezett testamentumok ma már nem lelhetők fel a városi levéltárban, illetve az 1874 utáni végrendeletek – amelyek már az 1874-ben bevezetett közjegyzői intézmény működése során jöttek létre – már könnyebben kutathatók, hiszen magyar nyelven íródtak, és ezért sem olvasásuk, sem megértésük nem jelent problémát. (Megjegyzendő, hogy a közjegyzői végrendeletek eredetijét – mivel állami intézménynek számít a közjegyzői szervezet – a Pest Megyei Levéltár őrzi a Váci Járásbíróság irataival együtt.)

A végrendeletek forrásértékét korán, a polgári történetírás kezdetén felismerte a történelemtudomány. Igaz, a 19. század utolsó harmadában többnyire főnemesi, nemesi rangú személyek, vagy kiemelkedő személyiségek végrendeleteinek szövegét közölték, s csak a 20. század első felében kezdték el publikálni a közrendűek végrendeleteit is. Tömeges feldolgozásuk és közzétételük pedig csak a 20. század második felében kezdődött meg Cegléd, Debrecen, Gyöngyös, Győr, Hódmezővásárhely, Kecskemét, Kiskunhalas, Makó, Nyíregyháza, Sopron és még néhány más város esetében.

Reményeink szerint a váci végrendeletek közkinccsé tétele gerjesztően hat a családtörténeti kutatásokra, újabb alapot ad a város 18–19. századi történetének társadalmi, gazdasági, történeti szociológiai, néprajzi, vallási stb. szempontból történő mélyebb megismeréséhez, és nem utolsósorban segíti a különféle nemzetiségek együttélésének, napjainkig ható közös történelmi múltjának bemutatását és további feltárását.

VORWORT

Der Geehrte Leser hält in seiner Hand den dritten Band der Historischen Sammlung Vác. Seit der Erscheinung des vorigen Bandes veränderten sich die Umstände der Herausgabe dieser Buchserie in mehreren Hinsichten. Einer davon betrifft die Identität des Verlages. Am Ende September 2004 wurde der eigentliche Fürsorger der Buchserie, die Filiale des Komitatsarchivs Pest in Vác aufgelassen, und zugleich am ersten Oktober dieses Jahres hat die Stadt Vác ihr eigenes Archiv gegründet. Darauf folgend war es nahe liegend, um von nun ab die Bände dieser Buchserie die selbstständige Institut weiter zu pflegen und erscheinen lassen.

Die andere hauptsächliche Veränderung betrifft den Charakter der Buchserie. In der Einleitung des ersten Bandes der Buchserie in 1996 wurden nur drei weitere Bände geplant, welche die archäologischen und architektonischen Denkmäler, die illustrierten Darstellungen, weiterhin die bildkünstlerischen und kunstgewerblichen Werte der Stadt Vác in wissenschaftlich-populär Form hätten erscheinen gelassen. Ein Teil dieser Konzeption wurde verwirklicht, als wir aus den schriftlichen Dokumenten von 900 Jahren ein ortsgeschichtliches Lesebuch zusammengestellt und mit Hilfe Ansichtskarten von der Wende des 19–20. Jahrhunderts bis 1950 die Stadt dargestellt haben. In der vorteilhaften Lage, wonach das Archiv ein selbstständiges Institut geworden ist, mussten wir ermassen, ob wir die frühere Konzeption fortsetzen, oder das Gesicht der Buchserie einigermaßen ändern und die Thematik erweitern sollen. Wir haben uns für das Letztere entscheiden, aufrechterhaltend auch die Möglichkeit, dass wir in der Zukunft auch solche Bände zusammenstellen werden, die das größere Allgemeininteresse hervorrufen können.

Wir wollten den gutbewährten Titel der Buchserie nicht verändern, das befestigend, dass solange die Ungarische Akademie der Wissenschaft zwischen 1855 und 1934 die Quellen der Landesgeschichte in der Ungarischen Historischen Sammlung, beziehungsweise Historischen Sammlung, heutzutage in der Neuen Historischen Sammlung publiziert, bis die Historische Sammlung Vác schließt sich so dieser edlen Tradition an, dass darin die stadtgeschichtlichen Quellen publiziert werden, gerechnet darauf, dass die Kenntnisse der Buchserie sich auch in die Landesgeschichtsschreibung einbauen werden.

Dagegen wollten wir auch an der Vorstellung ändern, nur wissenschaftlich-populäre Bände in der Buchserie erscheinen zu lassen. In Hinkunft wird die Betonung an der wissenschaftlichen Quellenpublikation – ja das gehört der Hauptaufgaben des Archivs –, das heißt, dass die Buchserie anderen, auch aus fachlichen Hinsichten den strengeren wissenschaftlichen Bedingungen entsprechen muss. Nach unserer Erwartungen wird demzufolge die Interesse der Leser nicht vermindern. Desto lieber, wenn man die Quellenpublikationen über die Stadt durchschaut, kann überraschend erfahren, dass seit dem Ende des 18. Jahrhunderts mehrere monographische Bearbeitungen auf die Welt gekommen sind – denkend an die Werke von János Róka, Arzen Antal Karcsu, Ignác Tragor, Gyula Szarka und an die zwei Bänden der Stadtmonographie aus 1983 –, die alle auf Grund umfassender Quellenkenntnisse geboren sind. Darauf folgend haben nur die archäologischen Aufdeckungen und ihre publizierten Erfolge umfassende und grundlegende Kenntnisse in der Stadtgeschichte gebracht, trotzdem, dass einige kleineren Quellenpublikationen in der neuen Buchserie des Museums Ignác Tragor seit 1981 veröffentlicht geworden sind. Zugleich muss man über die neueren Monographien und Quellenpublikationen feststellen – über die archäologisch-topographischen Bände der Ungarischen Wissenschaftlichen Akademie, die Regestenserie der Versammlungsprotokolle und –akten des Komitatsarchivs Pest, die Bände von Steuer- und Zehntkonskriptionen und die Akten der Rákóczi-Epoche in der Verlegung der Stiftung der Monographie des Komitats Pest, die Publikationen des Ortsmuseums, auch das ganze Land betreffende Quellenpublikationen –, dass die laienhaften Lokalhistoriker diese kaum kennen oder selten benutzen, so die Kenntnisse dieser Werke kaum gemeinkundig werden. Als ob die Zeit mit den Werken von Ignác Tragor stehen geblieben würde!

In Kenntnisse des obigen ist unser nicht geheime Absicht, um die Kreis der Quellenpublikation zu erweitern, solche Quellen zu veröffentlichen, die die Geschichtswissenschaft kaum oder überhaupt nicht benutzte, und der laienhafte Leser nur in den Bearbeitungen darauf Hinweise gefunden konnte.

Im dritten Band der Historischen Sammlung Vác beginnen wir die Publikation der Texte der Vácer Testamente aus den Jahren 1706 und 1858, die meist in dem Stadtarchiv übergeblieben sind. Diese Zeitgrenze hat verschiedene Ursachen. Die Testamente, die vor und nach diesem Zeitpunkt entstanden sind, heute schon nicht in dem Stadtarchiv auffindbar sind, beziehungsweise die Testamente, die nach 1874 – nach der Gründung der Notariate – entstanden, kann man leichter forschen, weil diese auf Ungarisch geschrieben worden, so bedeutet die Lesung und Verständnis dieser Schriften kein Problem.

Die Quellenwerte der Testamente hat die Geschichtswissenschaft schon früh, am Anfang der bürgerlichen Geschichtsschreibung erkannt. Es ist

wahr, dass meistens wurden die Texte der Testamente der hochadligen, adeligen oder hervorragenden Persönlichkeiten im letzten Drittel des 19. Jahrhunderts publiziert, und erst im ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts hat die Veröffentlichung der Testamente der Gemeinen begonnen. Die massenhafte Bearbeitung und die Veröffentlichung der Vermächtnisse hat nur in der zweiten Hälfte des 20. Jahrhunderts, im Fall Cegléd, Debrecen, Gyöngyös, Győr, Hódmezővásárhely, Kecskemét, Kiskunhalas, Makó, Nyíregyháza, Sopron und noch einige Städte begonnen.

In der Erwartung, dass die Veröffentlichung der Testamente von Vác wirkt erregend auf die familienhistorischen Forschungen, gibt einen Grund zu der tieferen Erkennung der Stadtgeschichte in dem 18–19. Jahrhundert von gesellschaftlichem, wirtschaftlichem, historisch-soziologischem, volkskundlichem, religiösem usw. Standpunkt, und nicht zuallerletzt unterstützt die Darstellung und die weitere Aufdeckung der gemeinsamen historischen, bis auf den heutigen Tagen dauernden Vergangenheit und des Zusammenlebens der verschiedenen Minderheiten.

„...akik világra születtek, abból ki is kelletik költözni.”
(Nagy Tamás Mihályné Nagy Katalin végrendelete, 1746. november 24.)

„...holtom után következhető pörpatvart és visszavonásokat eltávoztassak, azok
eránt ilyen rendelist tészek.”
(Zelenay Pál végrendelete, 1729. november 9.)

„...útra mentemben az Úristennek tetszése szerint nem tudom visszajöveletem.”
(Orgoványi Panna végrendelete, 1741. május 6.)

BEVEZETÉS

Nagy Tamás Mihályné, Zeleney Pál és Orgoványi Panna, ez a 18. században élt három váci lakos egy-egy fél mondatban sűrítette össze az emberi életutat, az utolsó útjára készülődő ember számvetését és kétségeit. Azt a kérdést fogalmazták meg ilyen egyszerűen és tömören, amivel egyszer mindenkinek szembe kell néznie élete végén. A keresztény hívő ember számára az Úr hívó szava, parancsa és a feltámadás reménye talán megkönnyítette a készülődést, de mint majd e végrendeletekből olvasható lesz, a gondoskodás az előkről, az előkészületek – elsősorban az aggodalom az evilági ügyek megnyugtató elrendezése és a közelgő halál gondolata miatt – gyötrelmesek is lehettek.

Egy évvel ezelőtt tette közzé a hírt a British National Archives, a Brit Nemzeti Levéltár, hogy már az Interneten is olvasható a levéltárban őrzött több mint egymillió végrendelet. Ha Vác Város Levéltára nem is büszkélkedhet ilyen nagy számú végrendelettel – de nem is elhanyagolható mennyiséggel –, arra ez híradás is felhívta a figyelmet, hogy milyen jelentőséget tulajdonítanak a brit – és általában – a levéltárosok ennek a forrástípusnak.

A testamentumok – mivel nagy számban maradtak fenn és jellegüknél fogva egy célra irányulnak: a túlvilági létre való felkészülés (gondoskodás a temetésről, a bűnbocsánat elnyerése, a lelki üdvözülés biztosítása) érdekében az evilági ügyek (a vagyon, a hagyaték felmérése és elosztása) elrendezésére és lezárására – alkalmasak arra, hogy azonos szempontú kvantitatív történeti-statisztikai elemzéseket végezhesünk feldolgozásukkal. De to-

vább is bővíthetjük a kört, gondolva itt a végakaratok város-, társadalom-, egyház-, vallás- és nyelvtörténeti vonatkozásaira, a napjainkban egyre nagyobb teret nyerő mikroelemzésekre, a társadalmi rétegződés finom árnyalatainak feltárására, a társadalmi élet alkotóelemeinek – házassági szokások, gyermeknevelés, vagyonszerzés, vallásgyakorlás, háztartás stb. – bemutatására.¹ Ugyanakkor számtalan családi sors, személyes életút is – ami szorosán kötődik egy-egy településhez, egy-egy tájegységhez, de sokszor külföldi országokhoz is – kiegészíthető e források segítségével.

Kötetünkben csak a váci világi személyek végrendeleteit tesszük közzé. Ennek fő oka az, hogy a Vácott lakó, működő egyházi személyek végakaratainak közlése meghaladná lehetőségeinket – terjedelmi és tematikai okok miatt ezért eltekintettünk feldolgozásuktól, jóllehet ezeknek is vannak (lehetnek) várostörténeti vonatkozásaik.

A végrendelet

A *végrendelet* (lat. testamentum; ném. Testament) a *végrendelkező* (lat. testator, testans; ném. Erblasser, Testator) halála esetére tett egyoldalú, visszavonható nyilatkozat, aminek törvényekben vagy a helyi jogszokások alapján meghatározott formai-érvényességi kellékekkel kellett rendelkeznie, s

¹ A 19. század végén Radvánszky Béla tett közzé három kötetben család- és háztartástörténeti kutatásai során feltárt 16–17. századi végrendeleteket (RADVÁNSZKY 1879); városi polgárok 16–17. századi testamentumait és hagyatéki leltárait dolgozta fel Sörös Pongrác (SÖRÖS 1899); a századfordulót követően Iványi Béla ismertette Eperjes város végrendeleti könyvét (IVÁNYI 1919) a Történelmi Tárban; Demkó Károly felső-magyarországi (DEMKÓ 1890), Házi Jenő a soproni polgárok végrendeleteit közölte a második világháború előtt (HÁZI 1930). Az 1960-as évek úttörő munkája volt Tárkányi Szűcs Ernő a hódmezővásárhelyi végrendeletek alapján megírt monográfiája (TÁRKÁNYI SZÜCS 1961). Ezt követően több forrásközlés és tanulmány is napvilágot látott. Antal Péter debreceni (ANTAL 1986), Bene János nyírbátori (BENE 1989), Czégény Istvánné jászberényi (CZÉGÉNY 2001), Horváth József győri és kiskunhalasi (HORVÁTH 1987–1988, HORVÁTH 1995–1997, HORVÁTH 2001), Iványosi Szabó Tibor kecskeméti (IVÁNYOSI SZABÓ 2002–2004), Kocsis Gyula ceglédi (KOC SIS 1993), Molnár Attiláné kecskeméti (MOLNÁRNÉ 1989), Németh Gábor gyöngyösi és nagyszombati (NÉMETH 1991, NÉMETH 1995), Németh Zoltán nyíregyházi (NÉMETH 1987), Papp Izabella jászberényi (PAPP 1994), Rác István debreceni (RÁCZ 1983, RÁCZ 1985, RÁCZ 1989), Székelyné Kőrös Ilona kecskeméti (SZÉKELYNÉ 1984), Szende Katalin soproni és pozsonyi (SZENDE 1990, SZENDE 1993) végrendeleteket tett közzé, illetve dolgozott fel. A testamentumokkal kapcsolatos külföldi szakirodalmat Mátay Mónika (MÁTAY 2004), a magyarországit Horváth József (HORVÁTH 1995) tekintette át. És természetesen bőséges azoknak a feldolgozásoknak a száma, amelyek a végrendeletek mellett más forrásokat (hagyatéki leltárak, kataszteri iratok, házassági szerződések) is felhasználva tárgyalják a családtörténet, a népelet, a jogi szokások, a mentalitás, a vagyon, a művelődés, a nyelvhasználat stb. jelenségeit. Ezekre itt most nem térünk ki.

amiben a rokonsága vagy idegen személyek, intézmények, testületek között vagyonát megoszthatta, rendelkezhetett családtagjainak remélhető sorsáról, saját temetéséről, túlvilági létének előkészületeiről. E jellemzők miatt a végakaratok a személyes hangvételű források közé tartoznak.

A városi, mezővárosi öröklési és végrendekezési jog jelentősen eltért a nemesi jog elveitől. Ráadásul országosan egységes városi szokásjogról sem beszélhetünk, az egyes várostípusok közt ugyanis jelentős eltérések voltak. Törvény nem, de a joggyakorlatban azzal egyenértékű törvénykódex, Werbőczy István Tripartitumának² második részében, a 29. és 30. cím alatt foglalkozik a „parasztok”, vagyis a jobbágyok örökösödési rendjéről és végrendekezési jogáról, illetve a végrendelet nélkül elhalt vagyonának kezeléséről. A mezővárosok esetében a végrendekezés további feltételei elsősorban a helyi jogszokáson alapultak: a földesúr által a település részére kiadott statútumokban szerepeltek a végrendekezési jog gyakorlására vonatkozó előírások.

Néhány adattal rendelkezünk, milyen intézkedéseket hoztak Vác püspök-földesurai e területen. 1715-ben Kollonich Zsigmond váci püspök a város részére kiadott rendszabályokban előírta, hogy a jogi ügyletekre (eladás, elidegenítés) vonatkozó iratokat és a végrendeleteket kiadásuk előtt be kell mutatni az uradalomnak.³ Ha ezt a bíró elmulasztaná, 30 forintot kell fizetnie az uradalomnak, s meg is fosztják tisztségétől. Továbbá rendelkezett a végakaratok tiszteletben tartásáról is, kilátásba helyezve szintén 30 forint büntetéspénz fizetését, ha a végrendekezés ellen valaki tenni merne vagy végrehajtását akadályozná. Althann Mihály Károly váci püspök által 1743-ban kiadott statútumok 23. pontjában az „árvák atyja”, vagyis a gyámnok, az árvagondnok feladatává tette a végrendeletek és a hagyatéki leltárak kezelését.⁴ 1751-ben Carelli Ferenc jószágkormányzó 50 krajcárban rögzítette egy-egy végrendelet kiállítását, 40 krajcárban a végrendelet kihirdetési és másolatkészítési díját.⁵

A végrendeletek szövegéből mást is megtudhatunk. A kialakult gyakorlat szerint a végrendeletek felvétele többnyire a házaknál, a betegágynál vagy a halálos ágyánál történt, de előfordult, hogy a városházán íratta meg valaki a végakaratát. Rendkívüli esetek is előfordultak, amikor például utólag, emlékezet alapján írták le valakinek a korábban szóban elmondott végrendeletét. Lényeg azonban az, hogy érvényesen végrendekezni az uradalom és a városi tanács tudtával, az általa kiküldött városi tisztségviselők – általában

² WERBŐCZY 1989.

³ VVL Fénymásolatok levéltári gyűjteménye. Eredetije: Váci Egyházmegyei Könyvtár, Con-scriptio Cameratica anno 1785, No. 20. Fordítását közli KARCSU 1880–1888, I. 81.

⁴ VVL Püspökvác Mezőváros Tanácsának ir., Tanácsülési jkv. 1743. július 27.

⁵ VVL Püspökvác Mezőváros Tanácsának ir., Tanácsülési jkv. 1751. január 4.

egy tanácsnok, a jegyző vagy az aljegyző, esetleg egy írnok, egy-két esküdt –, vagy más megbecsült polgárok, kivételes esetekben egyházi személyek,⁶ továbbá a hiteleshelyi joggal felruházott káptalan előtt lehetett. Ez utóbbihoz azonban nemigen jutott el az egyszerű mezővárosi lakos. Mindkét szervezet előtt közhitelű okmányt lehetett készíttetni.

A végrendelező csak olyan javairól intézkedhetett, ami a saját tulajdona volt, ezért nem találunk utalást a testamentumokban pl. az úrbéri kötelekbe tartozó jobbágytelekre és a haszonvételi bérleti jogok átruházására, csak az úrbéres állományon kívüli javakra, az adható-vehető belső ingatlanokra (telek, ház, kert), a szőlőre, a céhbeli iparűzési jogra és természetesen a szintén családi és személyes tulajdonban levő ingóságokra. De korlátozó volt e tekintetben a hajadoni és az özvegyi jogú vagyon is.

A végrendeletek szerkezete hármasság tagolású. A *bevezető* rész általában a szentháromság, Isten dicséretére, magasztalására való utalással kezdődik, majd az elhatározás okai, körülményei következnek. A *rendelkező* részből megismerhetjük a vagyon eredetét, a kintlévőségeket és az adósságokat, majd a testans vagyonra vonatkozó rendelkezéseit (az örökösök megjelölése, a vagyontárgyak hagyományozása, a különféle juttatások az egyháznak [lélekváltság], a vallásos testületeknek, a szegényeknek stb.). A *záradék* részben megtalálhatók a végrendelet megszegői elleni szankciók, netán átkok, a végakarát hitelesítésére kirendelt vagy megkért tanúk megnevezése. Ezután olvasható a végrendelet hitelesítése, a végrendelező aláírása vagy kézjegye, majd az úgynevezett coramizálás (a coram me, vagy coram nobis formula alapján), vagyis amikor a jegyző és a tanúk szintén aláírták vagy kézjegyükkel és pecsétjükkel ellátták az okiratot. A végrendeletet a tanács külön záradékban is megerősíthette (approbálás), illetve a földesúr, vagy általában nem a jobbágyi kötelekbe tartozó személy esetében valamilyen más hatóság (pl. a vármegye vagy valamilyen katonai szervezet) jóváhagyta (confirmálás) igazolva ezzel, hogy jogait nem sérti a végrendelet.

Végrendeletet – az országos gyakorlatot tekintve – a lakosok 2–8%-a készített, ezek száma azonban megnőhetett rendkívüli időszakokban, pl. járványok és hadjáratok idején. A végrendelet nélkül elhunyt leszármazottai a törvényes örökösödési rend alapján juthattak hozzá a vagyonhoz. Törvényes örökös hiányában a földesurat illette a vagyon, de ennek egy részéről a testans hagyományok formájában különféle jótékony céllal rendelkezhetett.

⁶ Erre is találhatunk jó néhány esetet a váci végrendeletek között, amikor 1740-ben a pestisjárvány dühöngött.

A váci végrendeletek kútfői, őrzési helye és levéltári rendszere

A végrendeleteket három levéltári intézményben őrzött iratanyag alapján közöljük.

A legnagyobb gyűjtemény a *Vác Város Levéltárában* őrzött Püspökvác mezőváros fondjában található, annak egyik állaga, ami az 1706–1858 közötti évekből 362 számozatlan és 1341 számozott, összesen 1703 darab végrendeletet tartalmaz. Az 1850 és 1858 közötti évekből mindössze 31 darab végrendelet maradt fenn.⁷ Hogy mennyire teljes a törökkor után keletkezett végrendeletek gyűjteménye, erre nehéz válaszolni. Az biztos, hogy a 19. század közepén az irattárban történt rendezés során számba vett és 1711–1851 között keletkezett végrendeletek közül csak elvétve hiányzik néhány darab. Valószínű – lévén a végrendelet jogbiztosító irat, és ezért gondosan őrizték –, hogyha volt is több végrendelet a városi levéltárban, azok már 1851 előtt megsemmisültek. Az 1742–1859 között önálló város, Káptalanvác levéltári anyagában viszont nem találhatók testamentumok. Megjegyezzük, hogy a közölt végrendeleteket nem vizsgáltuk abból a szempontból, hogy azok közül melyik püspökváci, illetve káptalanváci lakosé. De valószínű, hogy a város különválása és az 1750 közötti időszakban keletkezettek többsége püspökváci, hacsak nem teljesen az. Valószínű ugyanis, hogy a káptalanváciak is saját tanácsuk előtt végrendelkeztek. Egyébként a hovatartozásra csak ritkán található utalás a végrendeletek szövegében. Káptalanvác neve nem fordul elő, Püspökvác neve viszont rendszeresen szerepel a keltezésben, s néha egyes ingatlanok esetében jelölték a városrészt is (pl. Németváros, Tabán). Semmi bizonyosat nem tudunk az 1714 és 1770 között önálló jobbágyközség, Kisvác lakosainak végrendeleteiről. Ugyancsak ismeretlen a váci zsidóság végrendelkezési gyakorlata. Egyetlen zsidó lakos végrendelete sem maradt fenn az 1851-ig terjedő időszakból. Ennek valószínű oka az, hogy a Vácott 1840 előtt püspöki engedéllyel szórványosan élő, majd ezután az 1840. évi XXIX., úgynevezett emancipációs törvény alapján letelepedő zsidó lakosok nem tartoztak közvetlenül a mezőváros joghatósága alá, hanem valószínű, hogy az 1850-es évek elejéig fennálló zsidóközség – a közösség (communitas) által választott bíróból és esküdtekből álló – testülete előtt végrendelkezhettek.

A püspökváci végrendeletek eredeti – az iratok külzetén levő – sorszámozása kétféle rendet tükröz. Egy korábbi, aminek a rendjét nem rekonst-

⁷ A püspökváci iratanyagban található egy 1852-ben kelt iratátadási jegyzék, miszerint a Váci Püspöki Uradalom 38 darab végrendeletet adott át megőrzésre a városi levéltárnak. E testamentumok 3–4 évvel ezelőtti darabszintű rendezése során meglepetéssel állapíthattuk meg, hogy még mindig volt köztük 15–20 bontatlan (a zárópecsétek miatt feltöretlen), amiket természetesen felnyitottuk.

ruáltuk, és egy későbbit, ami a regisztratúrában a 19. század közepén kialakított rendet mutatja. Az irattári rendezés során a végrendeleteket sorszámozták, de az egyes darabokat nem sorolták szoros időrendbe. Sőt vannak olyan iratok, amelyek nem kaptak sorszámot. Ugyanakkor a számozott, az 1711–1851 évkörű végrendeletekhez készítettek egy névmutatót. Az utolsó, immár levéltári rendezés során megtartottuk, illetve visszaállítottuk a második számozás szerinti sorrendet, és a szám nélküli iratokat időrend szerint soroltuk be.

Bevett gyakorlat volt a városi hivatali ügyintézésben, hogy bizonyos iratfajtákról (pl. körrendeletekről, városi jogbiztosító iratokról, hagyatéki végzésekről, adásvételi szerződésekről, végrendeletekről stb.) külön „jegyzőkönyvet” vezettek. Ez gyakorlatilag azt jelentette, hogy ezen iratok teljes szövegét bemásolták e kötetekbe. A városi levéltárban a végrendeletekről egyetlen másolati könyv (*Protocollum testamentorum*) maradt fenn, amiben 75 darab végakarat 1792 és 1850 között keletkezett szövegét rögzítették. Feltehetően ezért nem találjuk meg egyetlen végrendelet szövegét sem a tanácsülési jegyzőkönyvekben, jóllehet előfordulnak olyan esetek, amikor egy-egy irat (püspöki, uradalmi, felsőbb hatósági rendelet, szerződés stb.) szövegét teljes egészében ide is bemásolták.

Feltártuk továbbá az ugyancsak a városi levéltárban letétként őrzött *Váci Püspöki Gazdasági Levéltár* úgynevezett Régi levéltári anyagát, az uradalmi számvevőiségi hivatal hagyatéki iratait és az úriszéki aktákat. 1848-ig ugyanis a püspöki és káptalani földesúr – jogait érvényesítendő és védendő – ellenőrzést gyakorolt a birtokain élő jobbágyok, sőt a szabad állapotú lakosok, még a nemesek hagyatékozási gyakorlata felett, ha az utóbbi kettő réteg tagjai nem a saját, hanem a földesúri birtokterületen laktak. A Váci Püspöki Gazdasági Levéltár iratanyagát az 1840-es években rendeztette Bubla Ágoston prefektus, aki egyrészt összegyűjtette a „régit”, a török hódoltság előtti időszakból megmaradt iratokat, másrészt kiemeltette az ezt követő másfél századból elsősorban a jogbiztosító iratokat. Az így létrejött gyűjtemény, a Régi levéltár, tíz tárgyi iratsorozatból (kútfőből) áll, s hozzájuk lajstromkönyv készült, a Bubla-féle regiszter. E sorozatok némelyikében, főként a jogi iratokban (*Judicialia*), a számadásokban (*Rationaria*) és a vegyes iratokban (*Mixta*) lehetnek testamentumok. Az uradalom számvevőségének iratanyagában találhatók gyámszámadások, gyámügyi iratok, ezek között végrendeletek, testamentum-könyvek és hagyatéki leltárak. A 18–19. századból fennmaradt hagyatéki iratokban az 1730–1848 közötti évekből szám szerint 52 darab váci végrendelet maradt fenn. Ugyancsak itt található négy kötet végrendeleti másolati könyv az 1805–1830 közötti időszakból. E négy kötet az eredeti számozás szerint a 2–5. sorszámot viseli, tehát hiányzik az 1. kötet, és valószínűleg keletkeztek kötetek az 1830–1848 közti időszakban is. A végrendeletet, vagy a hagyatéki eljárást – szin-

tén 1848-ig, a földesúri joghatóság fennállásáig – az úriszékeken lehetett peresíteni, ami első fokon döntött ezekben az ügyekben. De minden bizonnyal találhatók elszórtan végrendeletek a Váci Püspöki Gazdasági Levéltár egyéb sorozataiban is, elsősorban az uradalmi tiszti ülési és az ügyészi iratokban, ezeket azonban e fondok nagy terjedelme miatt – mivel számlankénti átnézést igényelt volna – nem tártuk fel.

A *Pest Megyei Levéltár* egyik fondjában – IV. 77 Végrendeletek és alapítványok levéltári gyűjteménye – nem volt a vonatkozó időszakba tartozó irat. Ugyancsak ez az intézmény őrzi a Váci Káptalan Hiteleshelyi Levéltárát, az 1876-ig „közjegyzői” funkciót is ellátó egyházi szervezet iratanyagát. Ebben az 1750-es időszakig két végrendeletre leltünk. Az egyik másolatban, az országos jegyzőkönyvekben, a másik a kapcsolódó iratok között található.⁸ Karcsu Antal Arzén várostörténeti munkájában megemlíti, hogy a Váci Káptalan Hiteleshelyi Levéltárában 100 darab 1700 és 1800 között keletkezett végrendelet van. Kettőt név szerint is megemlít: Horváth Katalin 1673. évi végrendeletének másolatát és Olasz Judit 1682-ből származó eredetijét. E végrendeletek azonban ma már nincsenek meg az irategyüttesben.⁹

Végezetül kutattuk a *Váci Püspöki és Káptalani Levéltár* püspöki kancelláriai iratainak végrendeleti gyűjteményét. Ebben elsősorban a váci egyházmegye papságának testamentumai találhatóak, de elvétve fellelhető benne egy-egy uradalmi tisztségviselő és olyan világi személy végrendelete is, aki valamilyen kapcsolatban volt az egyházzal és az uradalommal, vagy egyszerűen azért, mert végrendeleti úton – általában nagyobb értékű – hagyományt tett az egyháznak. Az iratanyagot időrendbe, az egyes éveken belül a személynevek ábécé rendje szerint rendezték.

Más levéltárakban – elsősorban a Magyar Országos Levéltár jöhetett volna még szóba – nem végeztünk kutatómunkát. Egyrészt azért, mert ez meghaladta erőnket, másrészt azért, mert a török hódoltság korát követő időszak bemutatásához mennyiségi szempontból elegendőnek tartjuk a több mint ezerhétszáz testamentum közreadását. Családi vagy egyedi sorok múltjának kutatásához pedig amúgy is szélesebb körben szükséges fel-táró munkát végezni.

⁸ Ebből csak az egyiket, Mann Andrásné 1739. évi végrendeletét közöljük. A másik úgyszintén Vácott kelt, de nemes Nándori Bene János Nógrád megyei lakosé volt. – Köszönet illeti Schramek Lászlót, a Pest Megyei Levéltár levéltárosát, aki e vonatkozásban feltárta a káptalan hiteleshelyi levéltárának iratanyagát.

⁹ KARCSU 2000.

A forrásközlés szempontjai

Időrend

A végrendeletek szövegének közlésekor nem igazodtunk az iratok levéltári rendjéhez, hanem azokat *időrendbe* sorolva közöljük. A keltezetlen végrendeleteket az iratok jelenlegi rendszerében elfoglalt – a 19. századi irattári rendezés során kapott sorszám – szerint helyeztük el. Az időrendtől csak azokban az esetekben tértünk el – szintén a kialakított irattári, illetve levéltári rend alapján –, amikor egy-egy végrendelethez csatoltak más, korábban vagy később keletkezett iratokat is: az újabb végrendeletet, a hagyatéki leltárt, a házassági szerződést, feljegyzéseket, nyugtákat stb. Ezeket az alapvégrendelet mellékleteként adtuk közre. A kötet címében található zárójeles évszám tehát azt a ténytet tükrözi, hogy az 1750-ig közzétett végrendeletek mellékleteinek évköre a későbbi időszakra is kiterjed.

A források sorszámozása, tárgya, keltezése

Az egyes végrendeleteket eggyel kezdődően *sorszámoztuk*, s ha ahhoz melléklet (korábbi végrendelet, fogalmazvány, hagyatéki leltár stb.) is tartozott, akkor az egyes iratdarabokat a sorszámmal tartozó ábécé kisbetűivel jelöltük. A sorszámmal követően megadtuk az irat *tárgyát*. Ez tartalmazza a végrendelet készítőjének a nevét, a foglalkozását – ha ez megállapítható volt – és az irat fajtáját. Egyéb iratok (pl. nyugta, levél, jegyzőkönyv stb.) esetében feltüntettük az iratot kiadó, kiállító személy vagy hatóság, illetve a címzett nevét, vagy annak a személynek a nevét, akire az irat (pl. hagyatéki leltár) vonatkozik. Ezt követi az irat keletkezésének *dátuma*. Ha ez az iraton nem szerepelt, de megállapítható volt, []-be téve adtuk meg, ha bizonytalan volt, [?]-jelet alkalmaztunk. Ha egy-egy irat nem egy, hanem több időpontban készült, akkor ()-ben közöltük a keletkezés időhatárát.

Szövegközlés

Ezután következik a teljes *szövegközlés*. Általánosságban vonatkozik mindegyik nyelvű forrásra, hogy minden szöveget teljes egészében közlünk. Egyes esetekben – az irat hiányos, olvashatatlan stb. volta miatt – a következő jelöléseket alkalmaztuk:

- [] olyan – általában a szöveget értelmező – szórész, szó, magyarázat, vagy egyéb információ betoldása a szövegbe, ami nem szerepel az eredeti forrásban;
- [...?] olvashatatlan szó, szótöredék, szövegrész, tollhiba, bizonytalan olvasat;
- [.....] sérült irat, olvashatatlan, csonka szöveg miatti kihagyás;
- [!] korabeli szóhasználattól eltérő, vagy hibás szóhasználat;
- [?] nehezen értelmezhető, vagy bizonytalan olvasatú szöveg.

A szövegek szerkezetét általában nem módosítottuk, azonban alkalmanként tipográfiai szempontból új bekezdéssel, üres sor kihagyásával átláthatóbbá, olvashatóbbá tettük a szöveget. Bármilyen nyelvű irat esetében értelemszerűen – az élő nyelvek esetében a mai helyesírási gyakorlatnak megfelelően – központosítottuk a szövegeket. Felsorolások esetében a szöveges formában írt sorszámokat megtartottuk (pl. Primo, erstens), de elhagytuk, ha betű-és számkombinációt (pl., 1^{ször}, 2do) alkalmaztak, és csak ezekben az esetekben egységesen arab számmal jelöltük a sorszámokat. Más esetekben – pl. a kelezéseknél – megtartottuk az eredeti alakot (pl. 10ma).

Elhagytuk a megszólításokat lezáró írásjeleket és az egyenes zárójeleket (helyettük gömbölyűt alkalmaztunk). A szövegeket javítások nélkül közöljük, függetlenül attól, hogy helyes-e például a szórend, jók-e a végződések, a ragozás stb. A hibákra esetenként a lábjegyzetben mutatunk rá, illetve értelmezzük a szöveget, de általában csak [!] vagy [?] beillesztésével jelezzük a hibát. Az idegen – és főként a német – nyelvű szövegek esetében azonban még gyakran ezt a gyakorlatot is mellőztük, mivel a korabeli más, de még a korszakon belül is bizonytalan helyesírás miatt az olvashatóság rovására „teletűzdelhettük” volna a szövegeket felkiáltó- és kérdőjelekkel. A kis- és nagybetűs írást a mai helyesírásnak megfelelően alkalmaztuk mindegyik nyelv esetében, kivéve, ha az eredeti forrásban azért írtak pl. nagybetűvel valamit, hogy kiemeljék. Bármelyik nyelvű szövegben az összetett, vagy külön írandó szavakat egybe, illetve külön írtuk, a mai helyesírásnak megfelelően. A rövidítéseket és a dátumokat jelölés nélkül feloldottuk. Ha az előbbi esetében a feloldás bizonytalan volt, szögletes zárójelben tettük a feloldott szót. A közismert és gyakran használt rövidítéseket (pl. ft., xr) nem oldottuk fel, de ezek jegyzéke megtalálható a kötet végén levő függelékben.

A családnevek írásakor (mindegyik nyelv esetében) a mára kialakult alakhoz igazodtunk. Pl. a Beha, Peha, Peja, Pea családnev ma a Bea alakban fordul elő, tehát az utóbbihoz igazodtunk. Minden családnev esetében feltüntettük az eredeti alako(ka)t is – egy-egy forráson belül mindig az első előforduláskor –, hogy esetleges téves átírás esetén is, más forrással egybevetve, azonosítható legyen a személy. A német eredetű neveknél, ahol nem ismert a mára magyarosodott forma, törekedtünk a mai névírásnak megfelelő alak szerepeltetésére. A német asszonyneveknél szereplő, a férj vezetéknévéhez illesztett *-in* végződést meghagytuk az eredeti szövegben, azonban elhagytuk a magyar nyelvű szövegekben és a fordításokban, s csak zárójelben adtuk meg az eredeti alakot. Némely esetben nehéz volt eldönteni, hogy a névvel vezetéknévet, vagy foglalkozást jelöltek-e. Ilyenkor az eredeti írásmódot követtük. A földrajzi neveket a ma használatos formában írtuk át, ugyanakkor a név mögött zárójelben megadtuk az eredeti alakot is. Az intézményneveket is átírtuk a mai helyesírási szabályoknak megfelelően, minden egyes tagját nagybetűvel kezdve, pl. Szent József Társaság.

A magyar nyelvű szövegek közlése esetén nem a betűhív közlés mellett döntöttünk, hanem korhű átírást választottuk. Ennek megfelelően elhagytuk például az amúgy is bizonytalan nagybetűs írásmódot, mai formában átírtuk pl. a cz, a tz stb. betűket, a magánhangzókat a mai helyesírás szerint alakjaiban írtuk. De megtartottuk a nyelvi jellegzetességeket (pl. a *pínz* vagy *píz* szót nem írtuk át *pénz* alakba). Ez ugyan megnehezíti az olvasást, azonban a szövegek nyelvi gazdagsága, mivel az egykori kiejtést tükrözi – a bizonytalan esetek ellenére is – így módon megmaradt.

A latin nyelvű szövegek, szövegrészek és a magyar szövegekben előforduló latin kifejezéseket, megnevezéseket még akkor sem írtuk át, ha van magyarosított, ma is használatos megfelelője (pl. franciscanus = franciskánus).

A német – gót betűs – nyelvű szövegek közlésekor a korhű átírást követünk a kis- és nagybetűk, a tulajdonnevek és a központozás tekintetében, de megtartottuk a diakritikus jeleket (pl. ÿ), a kettős és hosszú magánhangzókat (pl. ai, illetve aa, ee), az ún. Umlautok (ä, ö, ü) helyett használt kettős magánhangzókat (ae, oe, ue) és a kettős mássalhangzókat (pl. d és t helyett dt).

A héber-jiddis nyelvű szöveg le- és átírásakor, valamint fordításakor a fordítók eljárására hagyatkoztunk.

Ezután következik az egyes végrendeletek főszövegéhez tartozó – az iratok külső oldalán, külzetén, hátlapján – olvasható szöveg leírása. Idegen nyelvű szöveg esetében ezeknek a fordítása a lefordított magyar főszöveg után következik.

A forrásmegjelölés (lelőhely és jelzet)

Az eredeti forrás szövegének közlése után adtuk meg a Vác Város Levéltárában, Püspökvác Mezőváros Tanácsának irataiban levő végrendeletek sorszámát. Kövérrel szedve a jelenlegi (No. 15.) és a „szám nélküliek között” jelölést, mivel ezek az irat jelenlegi helyére utalnak, és normállal (No. 43.) a régebbi sorszámot. []-be tettük e jelöléseket, ha azok nem szerepeltek a végrendeletekhez csatolt mellékleteken. Püspökvác Mezőváros Tanácsának fondjába és egyik állagába tartozó végrendeletek esetében nem adtuk meg az iratok jelzetét és megnevezését. Ennek oka, hogy ezen iratok őrzési helye azonos. További ok, hogy a városi levéltár megalakulásával a fondjegyzékünket át kell alakítani, ezt viszont csak az ún. fondszerkesztési alapelvek országos szintű rögzítése után kívánjuk megtenni. Erre a 2006-os esztendő során, a kötet megjelenése után fog sor kerülni. A fondelnevezések azonban nem fognak változni, ezek ismeretében a kutatóknak is azonosíthatók lesznek az iratanyagok. Azonban minden más esetben szerepeltetjük az irat lelőhelyét, (ha van) a fonszámát és megnevezését.

Irattani jellemzők

Ezt követően megadtuk, hogy hány lapból áll a végrendelet, és hogy eredeti vagy korabeli másolat-e. Ez utóbbi megállapítása több esetben sem lehetett egyértelmű, hiszen nagyon sokszor hiányzik az eredetiséget igazoló egyik fontos kellék, a pecsétlenyomat, sőt néha az aláírás is, és a végakaratókat is sok esetben egy személy, a jegyző rögzítette és látta el aláírásokkal. Ennek ellenére eredetinek tekintettük a csak – sok esetben egy kéztől származó – aláírásokkal hitelesített végrendeleteket is.

A jelzetek után felsoroltuk az iratok külzetén található *pecsétlenyomatok* „tulajdonosait”. Ha hivatali pecsét lenyomata is található volt az iraton, akkor a hivatal megnevezését is közöltük.

Szövegfordítások

A szövegfordítások során nem törekedtünk tükörfordításra, de a szövegeket a teljesség igényével fordítottuk le. Ha a szöveg egésze vagy egy-egy terjedelmesebb része idegen nyelvű volt, a fordítás a végrendelet szövege után található. Egy-egy mondat, mondatrész vagy különálló sor fordítását a láb-jegyzetben közöltük.

A szövegmagyarázó jegyzetek

A forrásokat szövegmagyarázó jegyzetekkel láttuk el. Ennek során azonban nem törekedtünk arra, hogy minden, ma már kevésbé ismert szót, jelenséget, történeti, helytörténeti, néprajzi stb. jelenséget megmagyarázzunk. Esetenként közlünk olyan kiegészítő adatokat, amelyek más forrásokban található egy-egy végrendelethez kapcsolódóan. A személyekről – amennyiben volt vonatkozó szakirodalom – rövid életrajzi adatokat közöltünk.

Függelék és mutató

A kötet *függelékében* megtalálhatók a régi magyar és latin szavak, kifejezések és rövidítések, a mértékegységek és a pénznemek jegyzéke, továbbá a kötetben hivatkozott szakirodalmi bibliográfia és a képek jegyzéke.

Az összevont *mutatóban* feltüntettük a neveket és a tárgyat is. Egy-egy tárgyra, jelenségre akkor is utaltunk, ha az szó szerint nem fordult elő a szövegben (pl. házközösség). A mutatóban csak akkor szerepeltettük a személynév mellett a lakóhelyet, ha nem váci lakosról van szó. A foglalkozást, társadalmi rangot azonban jeleztük. Minden olyan esetben, amikor a szöveg alapján nem volt biztosan megállapítható egy-egy személy vezetéknéve, kérdőjellel jelöltük meg. A családneveknél zárójelben felsoroltuk az

összes, a forrásokban előforduló névalakot. A települések esetében a mai névalaknál utaltunk a korabeli névváltozatokra. Ezt olyankor is megtettük, amikor valószínűsíthetően egy-egy személy vezetéknévének egyik tagja utal az illető származási helyére (pl. Berinkei Tóth Mihály).

VÉGRENDELETEK

1.
Mereder János György végrendelete
1706. október 3. (1709. augusztus 6.)

In Namben Gott des Vatters, Sohns und heyligen Geists, amen.

Habe ich, Johann Georg Mereder einer hochlöblichen kayserlichen Hoffbuchhalterey Raithofficier, die Zergen[g]lichkheit dieses sterblichen Lebens erwogen und betrachtet, dabey aber beobachtet, dass nichts gewissers, dan der Todt, hingegen aber nichts ungewissers, als dessen Stundt und Augenblickh seÿe. Dannenhero und damit nach meinem Überkurz oder lang erfolgenden Todt wegen meines wenigen Vermögen kheine Strittigkeit entstehen möge; solchemnach habe, wie es denentwillen in ein und andere gehalten werden solle, hirmit zeitlich disponiren und meinen letzten Willen bey gesunden Leib und guetter Vernunft verfassen wollen, und zwar

Erstlichen befehle ich mein arme Seel in die Händt des Allerhöchstens und in dessen grundlose Barmherzigkheit, derselbe wolle sye [!] durch sein bitteres Leÿden und Sterben, auch Vorbith der allerseligen und allzeith unbefleckten Jungfrauen Maria und aller Heyligen nach ihren Hinscheiden in die ewige Freÿdt und Seelighkeit gnädiglich an- und aufnehmen, mein todter Leichnaimb aber solle in der ordinary Pfor [!] ehrlich, jedoch ohne sonderbahren Geprang zur Erden bestatet werden.

Andertens, sollen nach meinem Hinscheiden sechs heilige Messen auf privilegirten Altaren, 3 von denen Wohlehrwürdiegen Herrn PP. Capucinis in der Statt und die andere 3 von denen wohlehrwürdigen Herrn PP. Dominicanis gelesen werden.

Drittens, sollen denen Hausarmen nach meinem Ableib 3 Fl. alsobaldt ausgethaillet werden.

Viertens, verschaffe ich meinem älteren Sohn, Joseph Mereder der Gesellschaft Jesu Pristern zu ainen vätterlichen Erbtheill und Angedenckhen, weillen selbiger die dritte Profession nunmehr gemacht, und dardurch gar wohl versorgt ist, nur 20 Fl., und diese Muesen mein Sohn für sein aigene Persohn zugemuessen berechtiget, undt ihm von der löblichen Societet erlaubt seÿn, widrigesfahls sollen bemehlte 20 Fl. vor ver hinterlassene Wittib, welche albereit alt, schwach, auch wegen der geringen Verlassenschaft ganz unversorget ist, in ihren Handts verbleiben.

Fünftens meinem anderten Sohn, Johann Adam Mereder, so sich zwar auch in den geistlichen Standt befindet, aber im weltlicher Prister, mithin nicht sowohl als der Erste versorgt ist, vermache ich aus gewissen Ursachen nur zweÿhundert Gulden, und solche sollen ihme ehenter und bevor von der hinterbleibenden Universal-Erbin, nahmens Christina nit ausgefolget werden, bis daher mein Sohn (welcher einige Jahr weder mir selbst, noch

seiner Stiftmutter die gebührende Ehre, Lieb und Respect gar wenig, oder wohl gar nicht ungeringsten erwiesen, und dieses Geldt dato vor uns nit verdient) in optima authentica Forma darthut, daß er ein solches bey An-tretung einer Pfaar [!], Beneficiats oder augenscheinlichen Armuth und Dürfftigkeit, höchstens Vonöthen hab, einmehrs, wie es immer [ge-] nohmen habe von und mag (außer, was die Stiftmutter freýwillig hinfüh-ro will thuen), solle er zu fordern nicht befuegt seýn.

Schließlichen, willen das Grundtfest und Fundament eines eiglichen Testaments die Erbe in so Zeugnis, als se[t]ze, verordnete und instituierte zu einer wahren Universal-Erbin meine liebe und getreue Ehewürthin, Christina also zwar und dergestalten, daß all mein geringes Vermögen umb welches mich doch Gott nicht genugsamb dancken kann, es möge benom-bet werden und bestehen, wie oder in wemb es immer wölle, der sollen als meiner wahren Universal-Erbin über Abzug obiger Vermachtnüssen einzig und allein werden seýn und verbleiben solle.

Im Fall aber wider Verhoffen gegenwehrtig meine Disposition aus Man-gel der Zierlichkheithen nicht als ein Testament gelten möchte, so ist mein endlicher Will und gänzliche Mainung, daß es als ein Codicil, Schancknus von Todts wegen, oder wie es immer sein kann, gelten und bestehen möge. Womit ich so dann diesen meinen letzten Willen geschlossen, mein arme Seel aber nochmahl in die unentliche Barmherzigkeit Gottes, die Fürbitt unser lieben Frauen und aller Heiligen befohlen. Annebens auch mein vorgesezte hohe Obrigkeit, ob diesen meinen Testament und letzten Wil-len festzuhalten und darwider niemandt handeln zu lassen unterthanlich gebetten haben will.

Zu wahrer Urkhundt dessen habe dises alles nicht allein durchgehents mit aigener Handtgeschrieben, unterschriben und mit meinen gewöhlichen Petschafft gefertiget, sondern auch den wohl edelgestrengte, auch hochge-lehrten Herrn Johann Berttrand Maýer J[urist] von Doctorem, auch Hoff-und Ohrts Advocaten alhier, und den auch wohl edelgestrengte, auch hochgelehrten Herrn Benedict Finsterwalder (*Finsterwalth!*) J[urist] von Candi-datum, solches nebst meiner mit ihrer Handtschrift- und Petschafftsfärti-gung als Zeigen zu bekräftig ersuchet.

So geschehen zu Wien den dritten Octobris Anno 1706.

L. S. Johann Georg Mereder m. p. Kayserliche Hoffbuchhalterey Raith-offizier

[Feljegyzés más kézírással:]

Collationiert und ist diese Abschrüfft dem bey des löblich-kayserlichem Oberhoffmarschall Ambst Kanzley befindlichen original Testament gleich-lautend.

Actum Wien (*Wienn*), den 26. September 1709.

[P. H.] Franz Beugl. [?] Regnoni m. p. kaiserlicher Oberhoffmarschall
Ambts Register und Expeditior

A külzetten: Herasusgeben den 6. August 1709. – L. S. Johanne Georg Mereder der kaiserliche Hoffbuchhalterei Raitsofficir, L. S. Joannes Bertrandus Maÿer als mündlich erbetener Zeug, L. S. Mathias Benedict Finsterwalder¹⁰ J[urist] von Candidatus als mündlich erbetener Zeug – An heut zur Ende gesetzten Dato ist dieses Testament, oder leztwillige Disposition in dem Rath publiciret und von der instituirte wohlgeborene Erbin auf Bedacht genohmmen worden. Wien, den 6. August 1709. Mgu [?] Martinitz

Lelőhely: VVL [A szám nélküliek között.]

Háromlapos, korabeli hiteles másolat.

A szöveg fordítása:

Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében, ámen.

Én, Mereder János György, a nagytekintetű császári udvari számvevőség számtisztje, mérlegelve és figyelembe véve a mulandó élet széthullását, de emellett megfigyelve, hogy semmi sem bizonyosabb, mint a halál, de viszont semmi sem bizonytalanabb, mint ennek az órája és pillanata. Ezért, hogy rövid életem és később bekövetkező halálom után kevés javam miatt viszálykodások ne keletkezzenek, és ennek megfelelően, hogy akaratomat mindenki be- és megtartsa, ezennel evilágon rendelkezem, és utolsó akaratomat egészséges testben és ép értelemmel akarom megfogalmazni, és pedig

Először. Ajánlom szegény lelkemet a Mindenható kezébe és az ő végtelen könyörületességébe, amihez fájdalmas kínszenvedése és halála kellett. Kérem a nagylelkű és örökké szeplőtelen Szűz Máriát és minden szenteket, halálom után kegyesen pártfogolják, hogy lelkem örök békére és lelkeségre leljen, tetememet azonban közönséges becsületes módon, mégis különleges pompa nélkül tegyék a földbe.

Másodszor. Halálom után mondjanak hat szentmisét a támogatott ol-tárnál, hármat a városban levő tiszteletreméltó páter kapucinus urak, és másik hármat a tiszteletreméltó páter dominikánusok mondjanak el.

Harmadszor. Halálom után azonnal osszanak ki a házi szegényeknek 3 forintot.

Negyedszer. Idősebbik fiamnak, Mereder Józsefnek, a Jézustársaság papjának hagyom apai örökségét és emlékét, mivel most már a harmadik foga-

¹⁰ Az itt szereplő névformát vettük alapul a többi esetben.

dalmat¹¹ is letette, és ezáltal mindene megvan, csak 20 forintot, és ezért jogosan költi a fiam saját magára, ha a tekintetes szerzet ezt megengedi. Ellenkező esetben az említett 20 forintot hátrahagyott feleségemnek, aki már idős, gyenge és a csekély hagyaték miatt egészen ellátatlan, hogy az ő kezében maradjon.

Ötödször. Másik fiamnak, Mereder János Ádámnak, aki szintén egyházi pályán van, de világi pap, annyira nincs jól ellátva, mint az első, bizonyos okok miatt csak 200 forintot hagyok neki, és ezzel ne korábban, a hátrahagyott általános örökös, Krisztina előtt elégítsék ki, hanem addig e fiamnak (aki néhány évvel ezelőtt mind nekem, mind mostohaanyjának csak kevés kellő tiszteletet, szeretetet és megbecsülést mutatott, vagy a legcsekélyebbet sem, és ezt a pénzt eddig nekünk nem szolgálta meg), ameddig hiteles formában nem nyilvánítja ki, hogy egy lelkészi hivatal elfoglalásakor javadalmakra vagy a nyilvánvaló szegénységre és nyomorúságra van-e szüksége, mint ahogy ezt mindig is tette és kívánta (azon kívül, amit a mostohaanyja szabad akaratából teljesít), ne lehessen más követelése.

Végül saját végrendeletemmel akarom kinyilvánítani a megalapozását és az alapját annak az örökségnek, hogy így cselekedve, elrendelve és létrehozva, Krisztinát, szeretett és hűséges feleségemet valóban általános örökössé tegyem, hogy mindazon kevés vagyonomat, amiért Istennek nem tudok elég köszönetet mondani, megkaphassa és megmaradjon neki, ahogyan és akinek mindig akarta, ezért egyetlen és egyedül legyen és maradjon valóban általános örökösöm a fenti hagyaték levonása után.

Abban az esetben azonban, reményeim ellenére, ha a jelen rendelkezésem valami apróság hiánya miatt nem lenne érvényes végrendelet, úgy végakaratom és egész szándékom az, hogy mint a halál esetére szóló ajándékozási törvény örökre legyen érvényes és állja meg a helyét. És azzal zárom ezen végakaratomat, hogy szegény lelkemet ismét ajánlom Isten végtelen irgalmába, kérve szeretett Miasszonyunk és minden szentek közbenjárását. Emellett alázatosan kérem a magas felettes hatóságomat, hogy végrendeletemet és utolsó akaratomat betartassa, és senkit ne engedjen ellene cselekedni.

Ennek nagyobb hitelességére mindezt nemcsak teljesen saját írásommal, aláírással és szokásos pecsétemmel készítettem el, hanem megkerestem nemes és nagy tudású Mayer János Bertrand jogász doktor urat, itteni udvari és helyi ügyvédet és nemes, szintén nagy tudású Finsterwalder Benedek ügyvédjelölt urat, hogy mint tanúk az enyém mellett saját kézjegyükkel és pecsétjükkel megerősítsék.

¹¹ A jezsuita rendnek általában 17 év elteltével lehettek ünnepélyes vagy négyfogadalmas tagjai a professzusok. Az első három – a rendes szerzetesi – fogadalmon kívül negyedikként külön engedelmességet fogadtak a pápának.

Így történt Bécsben, 1706. október 3-án.

L. S. Mereder János György s. k., a császári udvari számvevőség számtisztje

[Feljegyzés más kézírással:]

Összeolvasva, és ez a másolat a méltóságos császári udvari főmarsalli hivatal kancelláriáján található eredeti végrendelettel megegyezik.

Kelt Bécsben, 1709. szeptember 26-án.

[P. H.] Regnoni, Franz Beugl. [?] s. k. császári udvari főmarsalli hivatal iktatója és kiadója

A külzetten: Kiadva 1709. augusztus 6-án. L. S. Mereder János György, a császári udvari számvevőség számtisztje, L. S. Mayer János Bertrand mint szóban felkért tanú, L. S. Finsterwalder Mátyás Benedek jogászelölt mint szóban felkért tanú – Ma, az alulírt napon lett nyilvánosságra hozva a tanács(ülésen) ez a végrendelet vagy utolsó végakarat, és a fentnevezett tekintetes örököső megtekintette. Bécs, 1709. augusztus 6-án. Martinitz [...?]¹²

2.^a

Nagy Tamás végrendelete 1711. augusztus 19.

Én, Nagy Tamás, Istennek akaratjából nehéz betegségben levén, akarván cselédemet mint igaz atya jó karban s rendben hadni, és kinek mivel tartozom, cselédemnek, kinek mit akarok hadni, rendel[em] ilyenképpen.

1. Elsőben földesuramnak hagyok 1, egy kila búzát.
2. Másodszor hagyok az váci dominicanusoknak 2, két kila búzát.
3. Harmadszor az Ilonka húgomnak vagyok adós 10, tíz forintokkal.
4. Negyedszer az feleségemnek vagyok adós 17, tizenhét forintokkal.
5. Ötödször berceli (*Berczel*) plébános uramnak 13, tizenhárom forintokkal.
6. Hatodszor Romhányi Mátyásnak tartozom 30, harminc forintokkal.
7. Az Istók fiamnak, ha meg fog házasodni, egy tehén kiálljon néki elsőben úgy, mint az bátyjának. Az adósságot pedig az jószágából fizessék. Mégis, ha együtt nem lakhatnak, az szőlő, marha és valamim vagyon, minde-

¹² A német szövegben található Mgu rövidítés feloldása talán a „Magistratu” = magisztrátus = városi vezetés lehetne. Martinitz nevű tanácsosa volt ugyanis Bécs városának, magisztere, vagyis polgármestere azonban nem.

nek menjenek háromfelé, ha penig az felesigem vagy meghal, vagy fér[j]hez megyen, az ő része ismét maradjék az két fiaimra.

Mészáros János uramnak is tartozom flo. 3, de[n]. 85.

Ezen testamentumtétel peniglen lett ilyen becsületes emberek előtt, úgy-mint főbíró Szölcs György, esküdt ember Mészáros János, közön¹³ ember Horváth (*Horvat*) János és Szoporka Mátyás, item ifjú Bognár Mihály.

Anno Domini 1711. die 19. Augustii.¹⁴

Mészáros Ferenc uram is tartozik f. 10, 8 kassai utamért.

A külzeten: Anno 1711. 19. Augusti – Nagy Tamás testamentuma, Anno 1711.

Lelőhely: VVL No. 15., No. 43.

Egylapos, eredeti.

2.^b

Kosonics Varga Mátyás elszámolása tartozásairól¹⁵

é. n.

Én, Kosonics Varga Mátyás restáltam Mácsai Mihálynak f. 20, idest húsz forintokkal. Kinek fizettem egyszer is, másszor is f. 15, idest tizenöt forintokat és három garast, két krajcárt. [Más írással ceruzás rájegyzés:] Solutum jam esset¹⁶ f. 16, 38 ½. [Újból az eredeti kézírással:] Maradt hátra három garas, két krajcár híján öt forinttal.

Lelőhely: VVL [No. 15., No. 43.]

Egylapos, eredeti.

¹³ közönséges

¹⁴ Az Úr 1711. esztendejének augusztus 19. napján.

¹⁵ Nagy Tamás végrendelete és a következő három melléklet között nem volt megállapítható összefüggés.

¹⁶ Kifizetve

2.^c
Kosonics Varga Mátyás elszámolása tartozásairól
é. n.

Én, Kosonics Varga Mátyás restálok.
Megyére István deáknak f. 3, d. 25, idest három forintokkal.
Item Szentendrére (*Szent Andre*) Szabó Jánosnak f. 2.
Csizmadia Istvánnak f. 8.
Kis csizmadiának f. 2.
Kállay (*Káláj*) Imrének f. 1.
Verbóczy Szabó Pálnak f. 3.
Piaristák szakácsának f. 1, d. 25
Priner Jánosnak három pinz híján negyedfél forint.
Csizmadia Jakabnak huszonhat garast.
Páter dominicanusoknak nyolc font vassal.
[Ceruzával, más kézírással:] Péter Mihály adott volt nekem kölcsön egy-
néhány téglát, melyért hagyok nekik 1 akó bort.

Lelőhely: VVL [No. 15., No. 43.]
Egylapos, eredeti.

2.^d
Ismeretlen személy számadása kifizetésekről
é. n.

Item elsőben adtunk két forintot az embernek, azután lányának item
[áthúzva: két] egy forintot.
Item az asszonynak tíz garas.
Item másszor is az asszonynak tíz garast.
Item másszor is az asszonynak még tíz garast.
Item az asszonynak hat garast.
Item az asszonynak öt garast.
Hansnak bőrkapcát, két pár bocskort, két forint.
Sarlóskor¹⁷ huszonhárom garast.
Sarlós után hat garast az asszonynak ajánla [?], hogy is házát jogáért [?].
Pesti vásárkor az asszonynak hat garast.
[Áthúzott szöveg:] Item fűzettem [.....].
Szüretre asszonynak tíz garast.

¹⁷ Sarlós vásárkor, vagyis Sarlós Boldogasszony napján, július 2-án.

Mikor az ura áristomban volt, tíz garast az asszonynak.
 Mikor bőrcapákat kérte az asszony, hat garast.
 Két pár bőrcapát, három máriás.
 Mikor az ura áristo[m]ba[n] volt, Szent András hetibe,¹⁸ az asszonynak
 [adott] öt garast.
 Karácsony[i] vásárkor az asszonynak hat garast.
 Most, mikor átmentem a [.....]hez bocskorért, huszonöt pinzt.
 Egy pár kacsa, hat garas.
 Talpalásir¹⁹ hat garas.
 Karácsony[i] vásár előtt az asszonynak négy garast.
 Vásárkor, karácsonykor az asszonynak három máriás.
 Két bőr [.....] interes, húsz pár bocskor interes, három pár bőrcapájok
 árát.
 Mikor az ura porcióba tíz forintot adott, az[ért]t mondotta az asszony
 tíz salvianotokat [!]²⁰.
 Fél tallért [.....] hoztanak, megadtam neki.
 Böjtfogadó vasárnap²¹ az asszonynak egy pár bőrcapát, kilenc garas.
 Virágvasárnapra²² az asszonynak egy máriást.
 Sarlóvásárba tíz garast az lánynak.
 Gál²³ vásárkor az asszonynak négy garast.
 [.....].

Lelőhely: VVL [No. 15., No. 43.]

Egylapos, eredeti.

3.

Tablics István végrendelete 1715. június 3.

Atyának, Fiúnak, Szentlélek Istennek nevében, ámen.
 Én, Tablics István ebben a beteg ágyában ajánlom lelkemet Istennek,
 testemet pedig hagyom anyámnak, az feldnek, és tészek ilyen rendelist.
 Csányi (*Csani*) Benedeknek adós vagyok flor. 2.
 Mágochy (*Magochy*) úr szolgájának, Marinkónak flor. 10.

¹⁸ András napja november 5.

¹⁹ talpalásért

²⁰ Üdvözlégyet

²¹ A húsvét előtti 7. vasárnap.

²² A húsvét előtti vasárnap.

²³ október 16.

Rátóti öreg molnárnak flor. 7, den. 30.

Versegre Molnár Jancsinak flor. 1, den. 25.

Korucs (*Korucz*) Pálnak den. 75.

Pápai (*Papaj*) Varga János[nak] den. 50.

Bognár (*Bognar*) Mihálynénak flor. 1.

Vagyon kit ökreim míg, és egy tehén, amely felesigemi, szint[én] tehén borjastul, tavali, és egy tavali borja gulyám. Azon kit ökörből is egyik az felesigemnek sajátja, és az mely ökröt eladtuk is, 5 tallér része jár.

Vetésem pedig, ki vagyon, legyen felesigemi és árvámi.

Az mely marhám pedig vagyon pedig magam keresetemből, abból közönségesen adósságot fizessik, aki megmarad, legyen felesigemi s árváki.

Vaczii 3. Junii 1715.²⁴

[Más írással:] Summa flor. 30, den. 50.²⁵

Dékány (*Dekany*) János m. p.

Coram me Michaelae Dupalik m. p.²⁶

A külzeten: Testamentomlevél [más írással:] Anno 1715. Joannis Dékány. [Feljegyzés más kézírással:] Az eladott ökör árából temetésre elkölt 2 fl. 48; item testamentom írásra 12 [dénár]; summa 2 fl. 60. Maradott az fölvelt 5 forintból az asszonynál közre való fl. 1, 70 den.

A külzeten: papírfelzetű pecsét nyoma.

Jelzetek a külzeten: **No. 1.**, No. 12.

Egylapos, eredeti.

4.

Stockinger Józsefné Lochner Krisztina végrendelete²⁷

1717. március 1.

In nomine Sanctissimae Trinitatis, Patris et Filii et Spiritus Sancti, Amen.

Ego, infrascripta Christina Josephi Stockinger (*Stoking*) consors.

Imprimis commendo animam meam Domino Deo a quo creata est, et corpus marti [!] suae terrae.

²⁴ Vácon, 1715. június 3.

²⁵ Összesen 30 Ft, 50 dénár.

²⁶ Elöttem, Dupalik Mihály s. k.

²⁷ A végrendelet korabeli másolata két példányban megtalálható a Váci Püspöki Gazdasági Levéltárban is: VVL Váci Püspöki Uradalom prefektusának ir., Régi levéltár, No. 4. Judicialia, 1717.

Habeo paratae pecuniae mille florenos Rhenenses Viennae apud Matthiam Léb concivem illius civitatis et cerdonem ad interesse sex per centum elocatos, quam summam ad exolvendos meos consanguineos et debita per me contracta volo esse exolvendos.

Primo. Joanni Adamo Mereder lego trecentos florenos.

Secundo. Sorori meae Catharinae Lochnerin centum florenos, simul cum fratre Petro Lochner dividendos.

Tertio. Conrado Profugo defacto in Stiria existenti, de quo investigandum est centum florenos.

Quarto. Pro sacris legendis patribus Piaristis decem florenos.

Quinto. Reverendissimis patribus Dominicanis pariter decem florenos.

Sexto. RR. DD. canonicis etiam decem florenos.

Septimo. Pro sepultura et loco pro candelis, campanis, musicis aedituo centum florenos remanens pecunia applicatur pro anima mea.

Unum integrum imperialem Georgium meo Joanni Adamo Mereder.

Octavo. Pro pauperibus magis indigentibus et maxime domesticis decem florenos.

Nono. Pro germana sorore mea Clara Lochnerin centum florenos.

Decimo. Pro tribus parvulis mei mariti consanguineis defacto hic apud me manentibus cuilibet per quinquaginta florenos, marito vero meo centum et decem florenos.

Undecimo. Pro Beatissima Virgine vulgo Schlofrok²⁸ et vittam cum ligulis rubris.

Duodecimo. Tapetem pariter pro ecclesiae patrum Dominicanorum lego.

Decimotertio. Pro puellis existentibus in aede mea mei mariti sanguine iunctis cuilibet earum longiora pulvinaria et duo linteamima supposititia.

Decimoquarto. Carolo denomino cognomine Turcicum. [Más kézírással feljegyzés:] Equum.

Decimoquinto. Dividantur inter tres parvulos domi manentibus octodecim indusia, antependia cuilibet tria quorum novem sunt.

In quorum maiorem fidem et firmitatem has per alium curavi subscribi die 1. Martii 1717.

Christina Stockingerin L. S.

Michael Rosa²⁹ cantor et canonicus Vaciensis m. p.

Pater Henricus Penegg ordinis praedicatorum concionator Germanicus [P. H.]

[P. H.] Michael Boros m. p.

²⁸ ném. Schlafrock = köntös

²⁹ Rosa Mihály, de Rosendorf (1660?–1729). Kollonits Zsigmond váci püspök hozatta Vácra és nevezte ki éneklőkanonokká; olvaskanonokként halt meg. CHOBOT 1915–1917, II. 894.

Ad hunc actum ultimae voluntatis specialiter vocati³⁰
A külzetten: Testamentum seu ultima voluntas dominae Catherinae [!]
Stockingerin (*Stokingerint!*) factum die 1. Martii 1717.

Lelőhely: VVL [A szám nélkülek között.]

Kétlapos, korabeli másolat.

A szöveg fordítása:

A Szentháromság, az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében, ámen.

Én alulírott Krisztina, Stockinger József felesége, elsősorban ajánlom lelkemet az Úristennek, aki teremtette, testemet pedig az anyaföldnek, ahonnan vétetett.

Ezer rajnai forint készpénzem van Léb Mátyás tímárnál Bécsben, azon város polgáránál hat százalékos kamatra letétben, amit rokonaimnak és a tartozásaimra fizessenek ki.

Először. Mereder János Ádámnak háromszáz forintot hagyok.

Másodszor. Nővéremnek, Lochner Katalinnak száz forintot hagyok, hogy azt ossza el öccsével, Lochner Péterrel.

Harmadszor. A Stájerországban tartózkodó, bujdosó Konrádnak száz forintot hagyok, akit meg kell keresni.

Negyedszer. Szentmisékre hagyok a piarista atyáknak tíz forintot.

Ötödször. A tisztelendő domonkos atyákra úgyszintén tíz forintot hagyok.

Hatodszor. A tisztelendő kanonok uraknak is tíz forintot hagyok.

Hetedszer. A temetésemre és sírhelyemre a gyertyákért, harangozásért, zenészekért és a tanítóért száz forintot hagyok. A maradék pénzt lelkem megváltására használják fel. Egy birodalmi tallért hagyok Mereder János Ádámnak.

Nyolcdaszor. Szegényeknek, különösen a helybelieknek és a házi szegényeknek tíz forintot.

Kilencedszer. Német nővéremnek, Lochner Klárának száz forintot.

³⁰ A Váci Püspöki Gazdasági Levéltár egyik példányán ezután még következik a hitelesítő szöveg: Quod haec parea cum suis originalibus in omnibus punctis, clausulis et terminis concordent, ac per nos vidimata fuerint, praesentibus attestamur. Actum in episcopali civitate Vacziensi die 13. Februarii 1718. L. S. Judex et senatus civitatis episcopalis Vacziensis. Signatum per me juratum civitatis episcopalis Vacziensis notarium Stephanum Hunszky m. p. – Fordítása: Tanúsítjuk jelen sorainkkal, hogy ez a másolat az eredetivel minden pontjában, záradékában és kitételében megegyezik, hitelesítettük. Kelt Püspökvácon, 1718. február 13-án. P. H. Püspökvác város bírása és tanácsa. Kelt általam, Hunszky István, Püspökvác város esküdt jegyzője s. k.

Tizedszer. Férjem három gyermek rokonára, akik nálunk tartózkodnak, ötven-ötven forintot, a férjemre száztíz forintot hagyok.

Tizenegyszer. A Boldogságos Szűz Máriára – ahogy a nép nevezi – egy sláfrókot és egy vörös pántos főköttöt hagyok.

Tizenketedszer. Egy szőnyeget hagyok szintén a domonkos templomra.

Tizenharmadszor. A házamban lakó és a férjem családjába beházasodott lányoknak hosszabb vánkásokat és kettő-kettő lepedőt hagyok.

Tizennegyszer. Török vezetéknévű Károlynak hagyok egy lovat.

Tizenötödször. A három otthon maradó kisgyermek között osszák fel tizenyolc ingemet, és kilenc kötényemből adjanak nekik hármat-hármat.

Ezek hitelül jelen soraimat másokkal is aláírtam 1717. március 1-jén.

Stockinger Krisztina P. H.

Rosa Mihály váci kántor és kanonok s. k.

Penegg Henrik atya, a domonkosok német nyelvű hitszónoka

Boros Mihály s. k.

Akiket jelen végrendelet megalkotásához felkértek.

A külzetten: Stockinger Katalin [!] végrendelete, másként végakarata, kelt 1717. március 1-jén.

5.

Pásztor István végrendelete

1718. május 11.

Atyának, Fiúnak, Szentlélek Istennek nevében. Ámen.

Én, Pásztor István, Istennek és ő szent fölségének tetszése és bölcs ítélete szerént, noha testemben beteg, mindazon elmémben egészséges, mindennek előtte testemet hagyom az földnek, az honnét eredet vett, lelkemet pedig az igaz teremő Istenemnek, hogy az boldogságos Szűz Mária és minden szentek esedése³¹ által örökké nyugodhasson; az kevés jószágocskáimval pedig teszek az cselédem között ilyen dispositiot.

1. Pásztor Mihály fiacskája, Jancsinak vagyon az két ára, úgymint f. 35.

2. Szobinénál három esztendőre való húsz forintnak az interesse, minden esztendővel ígértek két akó bort, hat akó bor, No. 6, az Jancsié.

3. Az árvának volt azelőtt egy tehene, melyet eladtam, s az helyett hagyok néki egy borjas tehenet.

4. Ha jövődőben az ángyával akar túrni és szenvedni és dolgozni, hagyok néki két ökröt és egy lovat.

³¹ esdése, könyörgése

5. Az két váci templomra³² hagyok két harmadfűre menő tinót és egy lovat, páter dominicanus uraiméknak miseszolgálatra.

6. Az mi kevés jószágocskám fog találtatni, hagyom az feleségemnek, mivel vele együtt kerestem.

7. Az méltóságos úr számára hagyok egy harmadfűre menő üszőt.

Mely ezen meglett testamentumtétel esett ezen emberek jelenlétekben.

Vác (*Vác*), 11. Maii Anno 1718.³³

Dúl (*Dul*) András +

Kovács Pál hadnagy +

Faragó (*Farago*) Gergely +

Scripta et collata per me juratus episcopalis civitatis Vaciensis notarium Stephanum Hunszky m. p.³⁴

A külzeten: Pásztor (Pasztor) István testamentum de Anno 1718.

Jelzetek a külzeten: No. 4., No. 46.

Egylapos, eredeti.

6.

Tóth György végrendelete 1718. augusztus 3.

In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen.³⁵

Én, Tóth György, Istennek látogatásából, noha testemben erőtlén és beteges, mindazonáltal elmémben egészséges és egészen ép vagyok, de tudva vagyon nálam, hogy Isten ő szent fölsége decretumát el nem kerülhetem, hanem tartozom egy halállal, azért ha Isten mostan halálomat rendelte, legelsőben is az testemet hagyom az földnek, az honnét eredetét vette, lelke-met pedig ajánlom az én Istenemnek, az ki teremtette és testemben öntötte; kevés jószágocskámval pediglen tettem következő dispositiot.

1. Bizonyosan értette az szomszédságban, hogy az mostani feleségének legyen bizonyos számú pénze elrejtve, melyet külön jüitet³⁶ az jószágából, melyet ha szántsándékkal kiád magátul, más jószágombul is részesülni

³² A Szent Mihály- és a domonkos templom.

³³ Vácon, 1718. május 11.

³⁴ Írta és összeállította Püspökvác város esküdt jegyzője, Hunszky István s. k.

³⁵ Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Ámen.

³⁶ gyűjtött

fog, ha pedig ki nem akarná adni és eltagadná, tehát erős hittel esküdtessék meg az pénzek iránt.

2. Hogy azon pénzeket eltagadná, és hit után is elő nem adná; tehát az fiam[nak] adjanak készpénzt két forintot és négy kila búzát, s azzal egészen contentaltassék, két malacot hozzá adván néki.

3. Az mely két lovam, két tehenem s egyéb marhácskám találkoznék, hagyom az fiamnak egyiránt való osztál[y]ra.

4. Tartozom Kecskés Mátyásnak, tartozom interessével együtt 12 kila búzával, Markotányos Péternek [?] tartozom 2 kilával. Item Virrasztig (*Virrasztigh*) Szabó (*Szabo*) Györgynek tartozom tizenkettő fél máriásával. Item tartozom Csizmadia Istvánnak 2 forinttal, 40 pénzzel. Puha Györgynek tartozom f. 5.

5. Házamot, szőlőmet s egyéb házieszközemet hagyom mindenestül fogva az fiaimnak közönségesen.

6. Miseszolgálatra lelkem után hagyok egy forintot.

Lett pediglen ezen testamentalis dispositio mi előttünk.

Actum Vác (*Vác*) 3. Augusti 1718.³⁷

Mizser (*Miser*) Lőrinc [s. k.], Orgoványi Imre [s. k.] esküdt tanács[n]ok

Coram me jurato civitatis episcopalis residentialis Vaciensis notario Stephano Hunszky m. p.³⁸

A külzeten: Tóth [Tott] György testamentum de Anno 1718.

Jelzetek a külzeten: **No. 5.**, No. 53.

Egylapos, eredeti.

7.

Schweighartné, majd Luckharn Mihályné Erzsébet végrendelete [1718]

In Namen der aller heyligsten und unzerthailten Dreyfaltigkeit Gottes, Vaters und des Sohns und des heyligen Geistes. Amen.

Ich, Elisabetha Luckharnin bevehle erstlich meine Seel in die 5 Wund Christi p. p.

Beÿde vorhandene Kühe sambt noch edwas Furtter verschaffe ich meinen 2 Kindern, als Michaël (Schweighart von erstem Mann) *Luckharn*³⁹ von

³⁷ Kelt Vácon, 1718. augusztus 3-án.

³⁸ Előttem, Vác püspöki székhelyváros esküdt jegyzője, Hunszky István s. k.

³⁹ Az eredeti szövegben aláhúzott.

10 Jahren und Rosina 5 Jahren; gleichfalls die hinterlassene 5 Kyla Meel und 5 Kyla Frucht dienen zu Kindern.

Item 6 Kuckhhüner sambt 20 Kyla Gugurutz.

Rosinas Bett⁴⁰ besteht in Ober- und Unterbett sambt No. 4 Pölster und 2 Laýnlacher. [A lapszélre jegyezve:] N. B. dann ein große Eisenpfan.

Wegen 1 Fl. ich schuldig bin beý heiligen Gevatter Hofrichter, bitte ein Werckh der Barmherzigkeit zu machen.

Mehr denen 2 Kindern ein Weingärtl in Türkischen Gebürg gelegen von 5 Tagwerge. Item ein 3 Eimer Fäßl.

A külzeten: Luckharn (*Lukarnin*) Erse testamentuma. [Ceruzával rájegyzés:] 1718.

Jelzetek a külzeten: **No. 3.**, No. 47

Kétlapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

A legszentebb és oszthatatlan Szentháromságnak, az Atyának, a Fiúnak és a Szentlélek Istennek nevében, ámen.

Én, Luckharn Erzsébet először is rendelem a lelkemet Krisztus 5 sebének.

Mindkét meglevő tehenemet még valami takarmánnyal együtt szereztem két gyermekemnek, (az első férjemtől, Schweigharttól való) 10 éves Luckharn Mihálynak és az ötéves Rozinának; ugyancsak a megmaradt 5 kila liszt és 5 kila termés legyen a gyerekeké.

Továbbá 6 tyúk 20 kila kukoricával együtt.

Rozinának felső- és alsóból álló ágyneműt 4 vánkossal és 2 vászonlepedővel együtt. [A lapszélre jegyezve:] N. B. és egy nagy vasserpenyőt.

1 forinttal adós vagyok legszentebb főbírómnál,⁴¹ kérve, hogy gyakoroljon irgalmat bűnös lelkem felett.

Továbbá a két gyermeknek a Török-hegyen fekvő 5 kapás szőlőt. Továbbá egy 3 akós hordót.

8.

Török György végrendelete 1719. szeptember 12.

Jézus, Mária, József.

⁴⁰ das Bettuch

⁴¹ Itt nyilván nem a földi, hanem az égi bírónak adományozandó összegről van szó.

Én, Török Gyurka, az midőn Istenemnek akaratából súlyos betegsígiben voltam, akarván kicsiny jószágomról dispositiot tenni.

1. Elsőben lector uramnak vagyok adós búzáért fl. 3.
2. Virrasztig (*Virasztig*) Szabó Györgynek fl. 1, d. 50.
3. Verbóczy (*Verboczi*) Szabó Pál uramnak fl. 1, d. 50.
4. Item Verbóczy Szabó Pál uramnak fél kila búzával.
5. Mészáros Mihálynak az ház árában vagyok adós fl. 2.
6. Szoporka Mátyásnak bor árában d. 19.
7. Csizmadia Györgynek is tartozom.

N. B. Ezen dispositio penig lett Verbóczy Szabó Pál bíró uram és ugyan Szoporka Mátyás jelenlétekben. Anno 1719 die 12. September.⁴²

A külzeten: Török György testamentum, Anni 1719.

Jelzetek a külzeten: **No. 7.**, No. 118.

Egylapos, eredeti.

9.

Csányi Benedek végrendelete 1719. október 6.

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében. Ámen.

Én, Vác (*Vác*) városában lakos Csányi Benedek, noha testemben gyarló és egészségtelen vagyok, mindazonáltal lelkemben és elmémben egészséges, legelsőben is lelkemet ajánlom az én teremtvő és megváltó Istenemnek, az kitől eredetet vett; testemet pedig ajánlom anyámnak, az melyből formáltattott, az földnek; és böcsületes emberek eltakarítására, az mely jóvacskával pedig Isten ő szent fölsége ez mulandó világon megáldott, arról teszek ilyen dispositiot.

1. Méltóságos gróf Althann Mihály⁴³ váci püspök uram mint mostani földesúr őnagyságának hagyok egy előhasú üsző tehenet borjastúl, készpénzül pedig hagyok két aranyat őnagyságának jó emlékezetért. [Más kézírással:] Solutum totum.

2. Páter dominicanus uraiméknak miseszolgálatra f. 2. [Más kézírással:] Solutum.

⁴² 1719. szeptember 12-én.

⁴³ Althann Mihály Frigyes gróf (1682–1734) váci püspök 1718–1734 között, 1719-től bíboros és nápolyi alkirály.

3. Páter franciscanus uraiméknak miseszolgálatra f. 2. [Más kézírással:] Solutum.

4. Csányi János fiam, mivel ezelőtt való esztendőkből elvált tőlem, és maga részét kevés jószágocskából mindenestül fogva kielégítettem és kiadtam, és külön kereseten is volt tőlem, azért az mostani elmaradandó jószágomból semmi része sem lehet, nem is hagyhatok.

5. Hasonlóképpen Csányi András fiamnak kiadtam még éltemben és egészséges koromban minden őtet illető részt az jószágomból, azért neki is tovább való keresete nincsen. Mindazonáltal tekintetben vettem az fiacskáit, úgymint unokáimat, nekik hagyok huszonöt tallért olyan móddal, hogyha Isten annyira felneveli őket, hogy iskolában járhasanak, akkor adassék nekik szükségekre, addig pedig Csányi István fiam gondviselése és keze alatt legyen azon pénz.

6. Az mely unokáim vadnak⁴⁴ kisdedek, és az dologra még alkalmatlanak firfi⁴⁵ gyermekek, azoknak hagyok egy-egy rúgott borjút.⁴⁶

7. Ezeken kívül az mely ingó vagy ingatlan jószágom marad, vagyis találkozik, úgy házamat és akármi névvel nevezendő javaimat hagyom Csányi István fiamnak, gazdálkodják és munkálkodják belőle Istennek dicsőségére és maga táplálására. Kérek pedig minden keresztyén lelket, ezen testamantumot senki fel ne bontsa, vagy ellenkezést ne tegyen benne.

Actum Vác, 6. Octobris Anno 1719.⁴⁷

[P. H.] Verbóczy (*Verboczy*) Pál váci bíró [s. k.]

[P. H.] Orgoványi Imre [s. k.]

[P. H.] Hunszky István váci nótárius m. p.

Pap Mihály [s. k.]

Lacsó (*Lacso*) Mihály [s. k.]

A külzetten: Testamentaria dispositio Benedicti Csányi. Anno 1719.⁴⁸

Jelzetek a külzetten: **No. 6.**, No. 22.

Kétlapos, eredeti.

⁴⁴ vannak

⁴⁵ férfi

⁴⁶ Az anyaállattól három- vagy négyhónapos korában elválasztott borjú.

⁴⁷ Kelt Vácon, 1719. október 6-án.

⁴⁸ Csányi Benedek végrendelkezése 1719.

10.
Oláh Erzsébet végrendelete
1720. június 15.

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében.

Én, Oláh (*Olá*) Örsébet, mivelhogy az Úristen az ember életinek oly bizonyos⁴⁹ határt vetett, hogy azt senki el nem kerülheti, tudván azért én is emberi halandóságomat, hogy ez árnyékvilágból, akiben mindennek csak múlandók és egy szempillantásban mindennek elenyisznek, hogy én is készületlenül az világból ki ne múljak, még éltemben elmémrel bírván, és senkitől nem kinszerítettven, tettem ily testamentalis dispositiot, úgymint

Legelsőbben is ajánlom lelkemet az teljes Szentháromság egy bizony örök Istennek, az Boldogságos Szűznek és Istennek minden szenteinek. Azután

Az uramnak hozzám való igaz hívségéért és szeretetéért, hogy tudnia illeik mindhalálom óráig nékem szorgalmatosan gondomat viselte és el nem hagyott, hagyom nékie azon harmadrészt az háznak, amely engemet illet, és nemkülönben amely aprólékos ágyi leplem vagyom és jószágom, az is órá legyen, úgy mindazonáltal, hogyha azon házrész megbecsültetik, ami az én eltakarításomra reá fog menni, azt anyámasszonynak az uram megfizesse.

Actum 15. Junii 1720.

Coram me Georgio Vitalis civitatis Vaciensis jurato notario [s. k.]⁵⁰

[Ugyanazon (jegyzői) kézírással:] Coram me Joanne Szűcs jurato dictae civitatis⁵¹

A külfeten: Oláh Örsébet testamentomlevele – Oláh Ersebeth testamentum Anno 1720.

Jelzetek a külfeten: No. 8., No. 30.

Kétlapos, eredeti.

11.^a
Szalay György végrendelete
1720. december 26.

Anno 1720. die 26. Decembris Georgius Szalay talem prouti sequitur fecit testamentarium dispositionem.⁵²

⁴⁹ bizonyos

⁵⁰ Előttem, Vitalis György, Vác város esküdt jegyzője [s. k.] előtt

⁵¹ Előttem, Szűcs János, az említett város esküdtje [s. k.] előtt

⁵² 1720. december 26-án Szalay György az alábbi végrendeletet tette, amint következik.

1. Boroshordó akó 50.
2. Liszteshordó akó 8.
3. [Áthúзва:] Liszteshordó akó 5 ½.
4. Három kádat, akós 50.

5. Egy kis teknő, egy sütőteknő és egy szaponyos⁵³ teknő. Armarium egy, 2 kapa, kasza, villák, vasfazék, szökrény, két malac, két üsző.

Pap-völgyön (*Pap Völgy*) Madléna szőleit hagyta vejének örökösen, Petrovai (*Petrovaj*) Jakabnak, a másik kettőt, úgymint fehérít a gyermeknek, árváinak úgy, hogy ő mind a hármot dolgozza, vagyis dolgoztassa, és azoknak termése egyenlőképpen legyen nekik.

Komáromi (*Komaromi*) Ferdinkó [!] szabónak adós két vagy három forinttal.

Mészárosoknak f. 4.

Item hogy amely tizenegy forintokat és egy akó bort, ezt is fizesse meg a feleségem.

Item feleséginek hagyott egy borjút, hogyha az öreg üsző megborjazik.

Item az jövőendő szőlőtermésből öt akó bort.

A külzeten (két különféle írással): Szalay (*Szalai*) Szabó György testamentum, Anni 1720 – Szalay Szabó György testamentoma

Jelzetek a külzeten: No. 9., No. 36.

Egylapos, eredeti.

11.^b

Feljegyzés Szalay György végrendeletének végrehajtásáról 1731. április 27.

Anno 1731. die 27. Aprilis.

Szalay Szabó György uramtúl megmaradott árváknak jószágocskái az mustohaanyjuktól kiesvén, reájok maradott és kezekhez adatott.

Elsőben is 25 akóra való hordók, 3 kádek, egy almarium, egy vasfazék, egy vasrostély, egy rézmozsár, egy réztál, egy sütőteknő, egy pad, egy putony, egy köpülő, hat tányér, egy asztal, két szőlő, egy kapa, egy törü[1]köző kendőtartó fogaska, egy szekrény az sógoránál, az tinó árából vagy on három forintok és 50 pénzek és egy vas serpenyűjök.

Jelzetek a külzeten: [No. 9., No. 36.]

Egylapos, eredeti.

⁵³ szappanos

12.
Romhányi Péterné Szabad Judit végrendelete
1722. január 24.

Anno 1722. die 24. Januarii Judith Szabad Tabaniensis talem, prouti sequitur fecit ultimae suae voluntatis testamentariam dispositionem.⁵⁴

1. Két tehene és egy tinaja maradván.
2. Háza Fekete Mihály szomszédságában.
3. Szőleit Vasasban, Nyárai (*Nyarai*) János úrnak szomszédságában.
4. Egy öreg sertés.
5. Egy abrosz.
6. Egy tarka szokrönláda,⁵⁵ sütőteknő, 9 zsák, 1 armarium, 1 nagy kád, 2 hordó, boros, item 1 asztal, 2 kapa, széles, 1 keskeny kapa, 1 famozsár, 1 vasfazék, item 2 vánkös, egy derékalj, egy dunyha, 1 új mente, 1 darab vászon, 1 ½ fél kila búza vagyon Molnár Gergelynél.

Rác Gyurka adós d. 60, melyért is egy fűrisz vagyon zálogban.

Item Szabó Pálnak adós ¼ borral.

Mindezeket hadta két árvájának, Katának és Judit leányinak olyformán, hogy az árvákat ebből valaki tartsa.

A külzeten (háromféle írással): Szabad Juditha relictæ Petri Romhányi⁵⁶ – Szabad Judithnak Romhányi Péternének testamentuma – Romhányi Péterné testamentom levele

Jelzetek a külzeten: **No. 10.**, No. 78.

Egylapos, eredeti.

13.
Pál Péterné végrendelete
1722. február 6.

Anno 1722. die 6. Mensis Februarii Pál (*Páll*) Péterné super bonis suis talem prouti sequitur fecit testamentariam dispositionem.⁵⁷

Cibakházán (*Czibakháza*)

⁵⁴ 1722. január 24-én Szabad Judit tabáni lakos szabad akaratából az alábbiak szerint végrendelezett.

⁵⁵ szekrényláda

⁵⁶ Özvegy Romhányi Péterné Szabad Judit

⁵⁷ 1722. február 6-án Pál Péterné javairól az alábbi végrendelezést tette.

1. Lévén két csikaja, az egyik harmadfő, másik negyedfő, mivelhogy Szabó Pál uramnak az computus szerint adós vagyok 32 forinttal circiter és 28 pénzzel, azt őkegyelme vegye kezihez, és hogy[ha] azt [a] pénzt az két csikóm fel nem érne, tehát aki még fölül volna, más jószágomból telik ki.

2. Lévén három tehenem, az egyiket hagyom megholt Miklós deák árvájának, hogyha pedig azon árva is hamar meg találna halni, maradjon lelke mért, az másik tehen légyen Kata leányomé, Szabó Pálné asszonyé, harmadik tehenem maradjon temetésemre; és temetésem légyen az templom⁵⁸ kerítésiben. Amely szőlőmnek fele itt váci hegyen engemet illet, az adattassék el, és azon pénz három templomra⁵⁹ osztassék ki.

3. Amely részem vagyon bujáki (*Bujak*) szőlőben, azt hagyom István deák fiamnak.

4. Az szolgálómnak, Ancsa nevőnek hagyom egy szusza párnámot, egy vánkust, egy lepedőt és egy öreg ládámot.

5. Amely tizenöt darab fonalom vagyon, az szövettessék meg, és az szolgálómnak csináltassék, vagyis adattassék abból 2 féling⁶⁰ és 2 hosszú imeg, aki abból megmarad, szeginyek[nek] osztassék el.

6. Ami ezen kívül ágyi leplem maradt, azt hagyom onokaleányimnak, Szabó Pál gyermekeinek.

A külzeten (kétféle írással ugyanaz a szöveg): Pál Péterné testamentoma.

Jelzetek a külzeten: No. 11., No. 42.

Kétlapos, eredeti.

14.

Nemes György végrendelete

1723. május 3.

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében.

Én, Nemes György betegágyamban lévén akar[ok] kicsiny jószágomról dispositiot tenni.

1. Az földesuramnak hagyok 50 pizt.

2. Az házamot, szőlőcskémot, 2 lovacskámot, kocsimot és minden házi-eszközömöt, valami vagyon, egyszóval az hitvöstársomnak, Dékány Pan-

⁵⁸ Szent Mihály-templom

⁵⁹ A Szent Mihály-, a domonkos és az épülő ferences templom.

⁶⁰ Hátralásított, nyaknál megkötött ing.

nának hagyom. Az kinek penig adós vagyok, portioval és másüvé is, az hitvöstársom ezekből az kicsiny jóvaimból fizesse ki.

Szentendrén (Sz. *Endre*) lakos Csonka Markónak vagyok adós fl. 1, idest egy rénus forinttal.

Ugyan Szentendrén lakos Tabak Péternek vagyok adós fl. 3, idest három rénus forinttal.

Ugyan Vácon lakos Rácz Jancsinak egy tallérral.

Ugyan az özvegy pintérnének vagyok adós egy tallérral hordó árában.

Bognár Mihálynak vagyok adós kerék árában két máriással.

Ezen testamentum volt Básti János, Szoporka Mátyás, Varga Mátyás uraimék jelenlétekben.

Die 3. Maii 1723.

A külzeten (a végrendelet szövegét író és egy másik személy kézírásával): Nemes György testamentumtétele – Georgii Nemes 1723.

Lelőhely: VVL No. 12., No. 13.

Egylapos, eredeti.

15.

Pusztay Istvánné Csukás Judit végrendelete

1724. június 26.

Anno 1724. die 26. Mensis Junii Csukás Judit, vidua permanens a suo priore marito, ex post Stephano Pusztay iubens, super rebus et facultatibus suis talem, prout sequitur fecit testamentariam dispositionem.⁶¹

1. Minthogy 30 esztendeig Boros Mihály akkori váci harmincados mellett szolgált volna, és az ideig való szolgálatjának refusiojában akkor Sinta-ur egyfelül, másfelül pediglen Markó György szomszédság[á]ban vett és felépítettett háznak, aki most Paprika János egyfelül, másfelül pediglen Kneidiger (*Knaidiger*) József házaoknak szomszédságában vagyon, felét magának, felét pediglen Holfert Szabó István vőm feleséginek testamentaliter le-
gáltam. Arra való nézve, minthogy megírt Holfert Szabó István vőm és onokám, Gutai (*Guttay*) Judit, öre[g]ségemre nézve mindekkoráig tápláltak és gondomot tehetségek szerint viselték, magam jussát említett házban, azonkívül Grónárban (*Gronar*), egyfelül Dékány (*Dekany*) Mátyás, másfelül pediglen kisváci (*Kis Vác*) Szuhai (*Szuhaj*) György szőlejeknek szomszédságá-

⁶¹ 1724. június 26-án Csukás Judit néhai férje, Pusztay István özvegye vagyonáról rendelkezve az alábbi végrendeletet tette.

ban lévőt; úgy mindazonáltal, hogyha az Úristen engemet ki találna szólítani, már megnevezett grónári szőlőmnek jövődőbeli termésiből becsületesen és illendőképpen légyen temetése. Más szőlőm pediglen lévén Török-hegyen (*Török Hegy*) egyfelől Papa Marózi [?], másfelől pediglen Rác Máttyás szőlejeknek szomszédságában lévő szőlőmet hagyom Gutai (*Guttai*) Ilonának, Holfert Ágnes[nek], másik[at] Holfert Örszé[nek], nemkülönben Holfert Katának. Az ágyi lepleimmel hasonlóképpen osztozzanak. Vaszfaze-kat, rézmozsárt pediglen, minthogy magam szerzettem, hagyom és legálom Gutai Judit onokámnak. Kerekes Benke pediglen feleséginek, úgymint leányomnak semmit sem hagyhatok, oka, mivel kétszerte való kiházásítása iránt nem keveset kölletett költenem, azonkívül két házасított leányim, úgymint Pásztón (*Pasztóhán!*) és itten Vácon, és hogy soha semmiben nem segítette, de még előbbeni Pusztay István urától megmaradott két ökörnök az árát, melyet őnekie testamentom szerint hagyott, úgymint 30 tallérokat kezihez percipiált, nem vévén egy pinzt abból.

Csukás Judit saját keze kereszt + vonása.

Coram me Georgio Vitalis civitatis praescriptae jurato notario m. p. [P. H.]⁶²

Wolfgang Klinger Rechtzverwahrer⁶³ m. p. [P. H.]

A külzeten (kétféle kézírással): Csukás Judit testamentum, 1724 – Juditha Csukás testamonialis levele

Lelőhely: VVL No. 13., No. 31.

Kétlapos, eredeti.

16.

Földi Gergely végrendelete

1724. november 1.

Anno Domini 1724-dik die 1. November.⁶⁴

Földi Gergely ajá[n]lja az kürti templomra egy kehelyre való kendőt, böcsületeset.

Az spinyéri (*Ispenyér*) élékes szőlőt az feleségemnek és az leánykámnak, Örszébetnek, és meg bírják azon szőlőt, vagyis életést, minden esztendőben egy-egy misét szolgáltassanak belőle.

⁶² Elöttem, Vitalis György, az előbb leírt város esküdt jegyzője s. k.

⁶³ Rechtsverwahrer = jogi képviselő, tanácsadó

⁶⁴ Az Úr 1724. évének november 1. napján.

Item ugyan az spinyéri öreg szőlőt is feleségemnek és az Örzse leányomnak hagyom.

Item az házat hagyom az feleségemnek és az Örzse leányomnak, az felét pedig az Kata leányomnak. Éspedig hogyha ki akarnák tudni az házbúl, böcsü szerint fölvehesse az Örzsebet leányomtúl, mind anyjátúl együtt az háznak az árát.

Szilágyi (*Szilad*) Szakálynénak (*Szakál*) tartozik Földi Gergely, és az Földi Gergelyné szolgáltatson egy misét Szakálynéért; az mostani borocskábúl legyenek az eltemetése.

Item Földi Gergely tartozik Sánta (*Szanta*) Szabónak 10 garassal.

A külzetten: Földi Gergely testamentuma, 1724 – Földi Gergely testamentomtétel levele

Lelőhely: VVL No. 14., No. 39.

Kétlapos, eredeti.

17. Vadkerti János végrendelete 1725. május 9.

Anno 1725. die 9. Mensis Maii.⁶⁵

Én, Vadkerti János ajánlom lelkemet az én Teremптómnek, testemet pediglen ő any[j]ának, az földnek, jóllehet beteges voltomban, mindazonáltal józan elmém-mel bírván, kevés javaimról tettem utolsó akaratom szerint ily testamentombéli rendelést.

1. Vagyon szőlőm Patakfőn Bujdosó Ferenc szőlej[é]nek szomszédságában, kit hagyok kisebbik fiamnak, ezenkívül 6 kila búzát is, mivel ő táplált és gondomat viselte nyomorúságomban.

2. Szelessy uram házának szomszédságában levő házamot hagyom három fiaimnak közönségesen.

3. Hagyok két máriást János fiam feleséginek [más írással beszáruva:] betegségemben tett szolgálatjáért.

4. Amely két forintokkal Kosdon (*Kozd*) Aszódi (*Aszodi*) Jakab ökröknek árával tartozik, az hajoljon portióban kisebbik fiam résziről úgy, amely hetedfél forintokat a szolgának fizettem, nemkülönben amely nyolc forintokat már az várasnak megadtam, az is az ő részire.

⁶⁵ 1725. május hó 9-én.

Coram me Georgio Vitalis notario Vacienti [s. k.]⁶⁶

Coram me Matthia Szoporka [s. k.]⁶⁷

A külzeten: Vadkerti János testamentum de Anno 1725.

Lelőhely: VVL No. 17., No. 63.

Egylapos, eredeti

18.

Berczeli Szabó Györgyné Nagy Zsuzsanna végrendelete 1725. augusztus 7.

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek neviben, ámen.

Én, Nagy Zsuzsanna, Berczeli Szabó György meghagyott árvája elsőben is ajá[n]lván lelkemet az én terömtömnek, testemet pediglen ő any[j]ának, az földnek. Jóllehet beteges voltomban, mindazonáltal józan elmével lévén, kis javaimról utolsó akaratom szerint tettem ily testamentombéli rendelést.

1. Vagyon Pap-völgyön, Szabó Pál uram szőleje mellett egy kis szőlőm, kinek is mostani termésiből legyen eltakarításom, azután maradjon a gyermekemé, fahordókkal együtt egy 3 akós, másik 2 akóssal együtt.

2. Vagyon egy dunyhám, ezt hagyom a gazdasszonyomnak, Filó Szabó Andrásnének, mivel két esztendeig, de legfőképpen betegségemben gondomot viselte és segített. Ezenkívül egy vánkösömöt hagyom Somodinének azért, hogy hozzám látott ő is betegségemben, másik vánkust megint gazdasszonyomnak, mivel egy-két garaskával megsegített, harmadik vánkus és derékalj adattassék el, és annak árából csináltassék koporsó.

Vác (*Vác*) die 7. Augustii 1725.⁶⁸

Coram me Georgio Vitalis notario Vacienti⁶⁹

Coram me Joanne Nyárai jurato civitatis Vacientis⁷⁰

A külzeten: Nagy Zsuzsa testamentuma de Anno 1725. – Testamentum 1725

Lelőhely: VVL No. 131., No. 54.

Egylapos, eredeti.

⁶⁶ Elöttem, Vitalis György váci jegyző előtt

⁶⁷ Elöttem, Szoporka Mátyás előtt

⁶⁸ Vácon, 1725. augusztus 7-én.

⁶⁹ Elöttem, Vitalis György váci jegyző előtt

⁷⁰ Elöttem, Nyárai János, Vác város esküdtje előtt – A végrendeletet és az aláírásokat is egy kéz írta.

19.
Troschl Márton végrendelete
1725. december 29.

In Namen Gott, Vater, Sohn und hailiger Gaist und diesen Ihr gändliches [!] alle hailigste Dreÿfalltigkait.

Testament des Herrn Martin Troschl.

1. Ersten sein Weib verschafft er den Weingarthen in Spinyér (*Spinir*).

2. Zum ander verschafft er wiedher sein Weib mit diesen die den Weingarten in Herman den halben Wein, eins von den Weingarthen Herman vor das Krumben Joseph bleiben, undt was aber die am Weit anbelangt mit einander zu Befall, und wann die [.....] machet undt Tott abgehen, solle der Weingarthen der Krumben Joseph verbleiben, weill er ein mißerares Kindt ist, wann macht das Kindt eher mit Tott machte abgehen, solle der Weingarthen der [.....] verbleiben, bis nach ihrem Tott undt noch diesen Verbleibter beÿder Freundschaft.

3. Zum dritten verschafft er seinen Sohn den Weingardten Waizger [?] undt das Weingeschir, Vaßer undt Bastin das bleib beÿ sein, weil und alles Geschir zu den zweÿ Waingarthen.

4. Zum Viertens verschafft er das Haus aus dreÿ Taill.

Einen ersten Thaill seinen Weib, den anderen Thaill seinen Sohn, den dritten Thaill den Breuerischen [Breüerischen?] [.....] mit dieser Kontizion: sein will alle Zeit dem Vorzug haben vor alles und von sie sich mit ihren Stiftsohn Mitmacht vergleichen können, so solle der Sohn aus dem Haus weichen bis nach ihren Tott, und nach ihren Tott, von er das Haus der anderen Erben ihren Thaill sie auszahlen kan, soll er das Haus besitzen nach Schluß in Richter undt Ratt, was billih undt recht ist, undt mit diser Kontizion, daß die Mutter nicht freÿstehen thut [?] nach ihren Tott auß der Freundschaft zu verschaffen, muß anbelangt enthaillig Maßes nach ihren Belieben. Verschaffe ich der Herschaft 4 Guldten. Zum Lagen verschaffe Richter undt Rat traißih Guldten, item 30 Rheinisch, vor ihre Bemeigin [?] vor sein Waißen ihrer Anzunehmen undt Schluß zu hallten.

Das ist mein Grundtwilligkeit, wir alles und jeten mein letztes Wort den 29. Dezember 1725.

[P. H.] Johannes Priner [s. k.]

[P. H.] Urban Linz [s. k.]

A külzeten: Martini Troschl 1725.

Lelóhely: VVL No. 16.

A szöveg fordítása:

Az Atya, a Fiú, a Szentlélek és az egész Mindenszentek nevében.

Troschl Márton úr végrendelete.

1. Először hagyja a feleségének a spinyéri szőlőt.

2. Másodszor hagyja ismét a feleségének ezzel együtt a hermányi fél szőlőt, a hermányi szőlő másik fele maradjon a nyomorék⁷¹ Józsefnek, és ami a szélességüket illeti, egybeesnek. És ha a [.....] és meghal, maradjon a szőlő a nyomorék Józsefnek, mert egy gyámoltalan gyermek, de ha a gyermek előbb halna meg, a szőlő maradjon [.....] az övé a haláláig, és mindkét megmaradó rokonságé.

3. Harmadszor hagyja a fiának a váci [?] szőlőt, és a borosedény, a hordók és a kád is nála maradjon, mert minden edény a két szőlőhöz tartozik.

4. Negyedszer hagyja a házat három részre.

Egy részét a feleségének, a másik részét a fiának, a harmadik részt a [.....] ezzel a feltétellel: mindig elsőbbséget élvez mindenki előtt, és ha meg-egyezik a nevelt fiával, akkor a fiú távozzon a házból a haláláig, és a halála után, ha a ház többi örököseit ki tudja fizetni, legyen az övé a ház a bíró és a tanács ítélete szerint, ami méltányos és jogos, és azzal a feltétellel, hogyha az anya halála után nem marad egyedül, a halála után szerezze meg a rokonságtól, és óhaja szerinti mértékben kell megilletnie. A földesúrnak hagyok 4 forintot. A bírónál és a tanácsnál leteszek harminc guldent, azaz 30 rajnai [forintot], hogy annak felhasználásáról bölcs határozatot hozzanak.

Ez az én fő akaratom, mindenegyeseznek szóló utolsó szavam 1725. december 29-én.

[P. H.] Priner János [s. k.]

[P. H.] Linz Orbán [s. k.]

20.

Oszlanszky Mihályné Pálinkás Mária végrendelete

1727. január 24.

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében, ámen.

Én, Pálinkás Mária, jóllehet testemben beteges, mindazonáltal elmém-ben egészséges, tudván azt, hogy minden embernek egyszer meg kölletik halni, hogy azért ez árnyékvilágból készületlen ki ne múljak, én is tettem ily testamentombeli rendelést.

Legelsőben is ajánlom lelkemet az fölséges Istennek, annak teremptőinek, testemet pediglen ő anyjának, az földnek.

⁷¹ Nehéz eldönteni, hogy itt vezetéknévről, vagy inkább jelzős szerkezetéről van-e szó. Az utóbbi esetet valószínűsíti a szó előtti „das” névelő. A német Krümper jelentése = nyomorék.

Másodszor. Amely pa[r]lagot adott Hermányban (*Hermán*) az atyám, Pálinkás János, azt hagyom kedves uramnak, Oszlanszky Mihálynak, mivel aztat jobbára ő építette, mely okból

Harmadszor kívánom, hogy azon elletésnek terméséből Szent Domonkos szerzete Boldogasszony Congregationnak két akó bor adassék.

Negyedszer, valami azon kívül házieszközöm és ágyi leplem vagyon, az is megírt uramnak maradjon.

Actum Vacii die 24. Januarii 1727.⁷²

Praesente me Emerico Orgoványi (*Orgovánj*)

Praesente me Georgio Vitalis m. p.⁷³

A külzeten: Maria Pálinkás 1727 – Pálinkás (*Palinkas*) Mária testaméntomtétele

Lelőhely: VVL No. 18., No. 9.

Egylapos, korabeli másolat.

21.

Vadosvay Szűcs János végrendelete 1727. április 21.

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében, ámen.

Én, Vadosvay Szűcs János, jóllehet testemben erőletlen és beteges, mindazonáltal elmémben friss, józan és egészséges, tudván azt, hogy Isten ő szent fölsége megmásolhatatlan decretuma szerint minden embernek egyszer meg kölletik halnia, hogy azért én is ez árnyékvilágból kiszületlenül⁷⁴ ki ne múljak, tettem kevés jóvaimról ily testamentombéli dispositiot, úgy-mint

Elsőben is ajánlom lelkemet az nagy Istennek, annak teremőjének, testemet pediglen ő anyjának, az földnek.

Másodszor őeminenciájának legálok egy akó veresbort.

Vagyon Bácskában (*Bacska*) egyfelől Markasics István, másfelől pediglen Modróczky (*Modrovszky*) Szűcs Mihály szőlőjöknek szomszédságában két darab szőlőm és Tabánban (*Tobány*) házam, ezeket mind feleségemnek hagyom úgy, hogy amely adósságim vannak, ebből elégíttessenek ki az creditorok. Az adósság pedig így következik

⁷² Kelt Vácon, 1727. január 24-én.

⁷³ Jelenlétemben Orgoványi Imre – Jelenlétemben Vitalis György s. k.

⁷⁴ kiszületlenül

Váci mészárosoknak bőrök árában vagyok adós	fl.	13	–
Megholt Szűcs Györgyné árváinak voltam ugyan adós 6 forintokkal, de ennek defalcatiojában még éltiben tíz nap szóleiben dolgoztam, aki is tenne két forintokat, és így maradnék adós	fl.	4	–
Az uraságnak prófunt lisztnek árában	fl.	6	–
Megholt Pap Sándor anyjának	fl.	4	d. 85
A kertésztől temetésire adattatna	–	–	–
Summa	fl.	27	d. 85

Actum Vacii die 21. Aprilis 1727.⁷⁵

Mielőttünk Nyáray Szűcs János előtt +

Vitalis György előtt m. p.

Dombay (*Dombai*) Szűcs Pál előtt +

Modróczky (*Mohorszky!*) Szűcs Mihály előtt

[A lap alján megjegyzés:] N. B. Vörös Páltúl újra adott 1 akó és ¼ akó
bort, fejért.

Correctum coram domino iudice Priner (*Prinner*) et aliis dominis juratis
per me Jacobum Leber juratum vicenotarium m. p.⁷⁶

A külzeten: Vadosvay Szűcs János testamentomtétele – Vadosvay Szűcs
Joannis 1727.

Az irat belső üres oldalán: Vadosvay Szűcs János testamentum de Anno
1727.

A külzeten: töredékes gyűrűpecsét lenyomata.

Lelőhely: VVL No. 20., No. 83.

Kétlapos, eredeti.

22.

Wieser Mária végrendelete

1727

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek neviben, ámen.

Én, Wieser (*Vizerin!*) Mária, jóllehet testemben beteges, mindazonáltal
elmémbe friss és józan, tudván azt, hogy minden embernek ő szent fölsé-
ge megmásolhatatlan decretuma szerint egyszer meg kölletik hálnia, ezt

⁷⁵ Kelt Vácon, 1727. április 21-én.

⁷⁶ Javítva Priner bíró úr és más esküdtek előtt általam, Leber Jakab esküdt helyettes jegyző ál-
tal s. k.

magam is jól fontolván, hogy ezzel múlandó árnyékvilágból készületlen kimúlásom ne történjék, jó lélekismeretem szerint kevés jóvaimról tettem így testamentombéli dispositiot, úgymint

Elsőben is ajánlom lelkemet az nagy Istennek, az ő teremőinek, testemet pediglen az ő anyjának, a földnek; ami pediglen jószágomat illeti, így következik.

1. Vagyon házam Németvárason (*Német Váras*), egyfelől úgymint felső szomszédságban Latenbiehler Bartolom, másfelől pediglen úgymint alsó szomszédságban Linz (*Lincz*) Tamás kőművesmesterek házaiknak szomszédságában,⁷⁷ mely házat törvény szerint hagyom legkisebbik fiamnak, Tóbiásnak, oly formán, hogyha magához kívánja aztat venni, és amint megböcsültetik, proportionate tartozzék több fiainak és leányinak abból egyenlőképpen részt kiadni, casu quo pediglen legkisebbik megnevezett fia magához nem venné, és másik aztat fiai közül, akit illetve, vagyis azon böcsű szerint az háznak [árát] letenné, tartozzék az is mindegyiknek egyaránt maga részét kiadni. S minthogy pediglen említett Tóbiás, legkisebbik fiamnak mesterségének nagyobb experienciája végett külső provinciákat is meg kölletik vizsgálni, amely actu 150 akóra való új hordók vannak, azokat tartozni fog Pintér Mihálynál, Sebestyén (*Sebestin*) pintérnek vejénél megkötni maga abroncsával, és azonkívül részire két mázsa abrincst adni 10 és 12 akós hordókra. Minthogy mindezekre megfizetett volna nékie készpínt.

2. Vagyon szőlőm Pap-völgyön (*Pap Völgy*) König (*Kinig*) Ferenc őcimenenciája kasznárja és szeminárium szőlejek szomszédságában, melyet kívánja, hogy eladassék és tisztelendő páter dominicanusoknak 10, katedrális templomra⁷⁸ hasonlóképpen 10, nemkülönben tisztelendő páter franciscanus uraiméknak 10 forint szolgálatra annak árából lelkiért adattassék úgy, hogyha azon szőlő eladatnék, és ezen megírt 30 forintot nem adaequalná a superfluitast, aki még hátra lenne, tartozának fiaim és lányaim supplealni.

3. Vagyon ezen szőlőm[ön] kívül Török-hegyen (*Török Hegy*) egy szőlőm, Kriszt János [üres hely egy névnek kihagyva], itt való embereknek szomszédságokban, kit is közönségesen mind fiainak, mind leányimnak hagyom, úgyhogy valaki gyermekeim közül azt kívánná magához venni (amint megböcsültetik), tartozzék a többinek egyenlő részt pénzül kiadni.

⁷⁷ Vác Németváros része a Duna, a Múzeum utca és a Konstantin tér déli oldala által határolt területen – a korabeli Úri utca (Herrengasse) –, a mai Budapesti főút két oldalán helyezkedett el. Az 1718 körül készült Althann-féle telekkönyvben, illetve ennek 1813. évi másolatában a Binder (Kötő) utcában – a mai Múzeum utcában – álló 161. sorszámú ház Wieser János özvegyéé és Feichter Krisztiáné. (VEK 708.068 Ielt. sz., Copia Conscriptionis antiquae civitatis Vaciensis ex antiquo libro Grundbuch ... 1813).

⁷⁸ Szent Mihály-templom

4. Vagyon készpízült tizenegy forintom, ebből kívánom, hogy becsületes temetésem legyen, és ami a temetéstől ezen pénzből megmaradna, adattassék miseszolgálatra lelkiért.

5. Berkenyén Leopold nevű pintérmester tartozik nekem huszonhárom forinttal, idest rénus fl. 23, den. 25.

6. Alsópetényben (*Alsó Petiny*) tartozik azonkívül Perajter János 10 [forint].

7. Ugyan Alsópetényben Esztergomi Márton 8 [forint].

8. Item különben ugyanottan Pém János György pintérleginy [áthúzza:] 2 [forint], 28 [dénár]. [Megjegyzés a lapszálon más kézírással:] Solut.

9. Sebestyén pintér tartozik 6 [forint], 85 [dénár].

10. Magam vej[é]nek, Ludvig (*Ludvich*) Andrásnak adtam készpízült 32 forintokat, ennek defalcatiojában csinált 113 hordót, á d. 6 computálván, aki is teszen fl. 6, den. 78, és így kivéven megírt fl. 6 den. 78, marad hátra 25 [forint], 22 [dénár].

N. B. Azon *asszonynak*, aki *naponként mellettem vagyon*⁷⁹ és szolgál betegségemben, hagyom nékie mindennapi viselőruhámot.

11. Vagyon kertje Németvároson Ritz (*Ricz*) névű kőművesnek kertje szomszédságában, akiben sáfrány neveltetik; ezen kertet⁸⁰ hagyja két leányának, Ursolának és Lénának.

12. Vagyon azon kívül 3 font pintérmunkához kívántató donga, aki is exportálna 30 forintokat; ez is közönségesen legyen gyermekeimé. Item vagyon 5 mázsa abrincs, kis hordókra való, ebben is közönséges divisio legyen. [Lapszéli kiegészítés más írással:] Két kád, új, egyik 20 ákus,⁸¹ másik is annyi, azonkívül harmadik Orsola nevű leányának. [Ismét a korábbi kézírással:] Nemkülönben vagyon két dunyhája, két derékalja, 6 vánkusa lepedőkkel és más egyéb ágyi lepellettel, Ursula és Leonóra leányimnak hagyom; Örzsébet pedig leányomnak maradjon mentém és az új szoknyám; azonkívül, ami maradna, úgymint fölső- és alsólepedő No. 8⁸² és 34 réf házivászon, arról gyermekeim egyenlőképpen osztozzanak, kivéven azt, hogy a szolgálónak egy kék kötény és egy imeg adattassék. Mesterséghez pediglen, ami szerszám vagyon, az maradjon legkisebbik fiamnak, Tóbiásnak.

13. Vagyon még egy tehenem, ezt hagyom Örzsébet leányomnak; oka az, hogy a többi leányimnak mindeniknek adtam egy tehenet.

14. Az armarium- és konyhabeli eszköz nyoszolyákkal együtt maradjon annak, aki [a] házat magához veszi, nemkülönben Török-hegyen az darab

⁷⁹ Az eredetiben aláhúzott szövegrész.

⁸⁰ A németvárosi kertek a városfalon kívül, a mai Múzeum utcától keletre feküdtek.

⁸¹ akós

⁸² 8 darab

szőlő, melyet Orsola leányomnak adtam, az is egyedül magánál megmaradjon.

15. Adós vagyok bizonyos Sánta Szabónak, aki egy ideig [a] Szarvas vendégfogadónál tartozott húsz forintokkal; ezen adóssága teljen ki följebb megírt pintérmunkához való fának árából, és mivel fogadása lett volna Verebelyben (*Verebely*) menni, ha maga végben nem vihetné, tartozzék Orsola nevű leányom lemenni intentiomra, és adattassék nekie hat forint.

16. Tudva vagyok a vejemnél, kinek mennyit adtam, hogy azért aequalitas observáltassék, becsületes tanács ezeket megvizsgálván, igazságosan intézze el, hogy senkinek rövidsége ne legyen.

17. Mivelhog azt sem kívánhatom, hogy esküdt uraimék, úgymint Klinger Farkas és Vitalis György nótárius uraimék ezen dologban fáradoztak, őkegyelmek fáradságoknak refusiojában legálok őkegyelmeknek két forintokat.

Actum Vacii die 18. Mensis Martii 1727.⁸³

Hogy pedig ez az utolsó kívánságom, hogyha az Úristennek rendeléséből halálom történnék, nagyobb erej[é]nek okáért mindezeket saját kezem keresztvonásával kívántam confirmálni az alább megírt becsületes jelenlévő emberek előtt.

[P. H.] + Wieser Mária saját keze vonása

Im Gegenwart meiner Rechtsverwahrer, Wolfgang Klinger m. p.⁸⁴ [P. H.]

Im Gegenward meiner Ignatz Bea (*Beha*) m. p.⁸⁵ [P. H.]

Durch mich undt in Gegenwarth meiner Georg Vitalis m. p.⁸⁶ [P. H.]

Az utolsó oldalon: Wieser Mária 1727.

Lelőhely: VVL No. 19., No. 26.

Kétlapos, eredeti.

23.^a

Zakó Szabó György szabómester végrendeletének fogalmazványa 1729. március 8.

Anno 1729. 8. Martii in domo residenti Georgii Zakó, aliter Szabó in episcopali civitate Vacienne habita prasentibus, circumspectis dominis Eme-

⁸³ Kelt Vácon, 1727. március hó 18-án.

⁸⁴ Jelenlétemben, Klinger Farkas jogi képviselő előtt [s. k.]

⁸⁵ Jelenlétemben, Bea Ignác [s. k.]

⁸⁶ Általam és a jelenlétemben, Vitalis György [s. k.]

rico Kállay (*Kallai*) et Joanne Vajzer (*Vajszer*) antelatus Georgius Zakó taliter ultimo disposuit.⁸⁷

Földesúrnak pár aranyot és Berkes úrnak 1 aranyot.

Budai kapucinusoknak maga és más purgatoriumbéli lelkekért szentmisékre fl. 50.

Piaristáknak, az itt valóknak ugyanazon conditióban fl. 50 és patakfői szőlőt.

Ugyanoda piaristáknak, jövőendőben lévő Deákok Congregatiojának ol-tárjára fl. 300.

Az itt való tisztelendő páter dominicanusoknak purgatoriumbéli és maga lelkéért szentmisékre fl. 50.

Az öreg váci templomba⁸⁸ gyertyára fl. 30 és ugyanott szentmisékre fl. 20 ut supra.

Az itt való szürkebarátoknak⁸⁹ szentmisékre fl. 200 és tizenöt kila búzát és öt akó bort.

Alamizsnával élő szegényeknek osztogattassék ki fl. 20 és 12 kila búza és egy hordó veresbor, mely az ajtó felől fekszik.

Zakó Jánosnak, öcsémnek verőcei malomban lévő fl. 100, és innét is az házbúl készpénzt fl. 100, egy lovat, kocsit, ásó, kapa, lánc, mivel sokat tűrt, szenvedett és szolgált mellettem.

Miska fiamnak fl. 800 in parata, kis pince-völgyi szőlőt.

N. B. Berinkeieknek (*Berenke*) vagyon egy contractusok, de fl. 100, melyeket mivel megfizettek, ki kell adni erga solutum 1 kila avenae.⁹⁰

Szegény Siket Pálnénak, hív szol[gámnak] hagyok fl. 12 és egy pár csizmát.

Szabó Katának, elment feleségemnek (hogyha jól viseli magát) hagyok fl. 40.

Mely legatumok hol, mi adósságokból, ház árából, szőlőből, munkákból fognak kitelni.

Executornak rendelem Kállay uramat, és gyermekem gondviselőjének.

[Feljegyzés más kézírással:]

Nos, judex et jurassores episcopalis civitatis Vaciensis (*Wac*) memoriae commendamus tenore praesentium significantes quibus expedit universis. Quod nos ad legitimam juri et Justitiae consonantem petitionem et requisitionem prudentis, ac circumspecti Georgii Zakó, aliter Szabó, civis et

⁸⁷ 1729. március 8. Zakó avagy Szabó György püspökváci házában tisztelt Kállay Imre és Vajzer János uraknak, a korábban említett Zakó György végrendelkezett.

⁸⁸ Szent Mihály-templom

⁸⁹ minorita ferences szerzetesek

⁹⁰ egy kila zab kifizetése ellenében

inhabitoris hujus civitatis Vaciensis, apud nos propterea factam, duos e medio nostri, nempe prudentes, ac circumspectos dominos Emericum Orgoványi et Joannem Vajzer, aliter Szabó juratos hujus civitatis Vaciensis pro exaudienda nobisque fideliter referenda per annotatum exposita testamentaria dispositione exmiserimus fidedignos. Qui tandem exinde ad nos reversi, ad juramentum suum uniformiter retulerunt nobis tali modo: quomodo ipsi vitute praemissae exmissionis nostrae die et anno data-rum praesentium ad domum residentialem praerepetiti Georgii Zakó, aliter Szabó in hac civitate Vaciensis existentem consequenterque ipsumque, qui ob valetudinarium statum suum gravemque infirmitatem in [pedibus non] accedere valeret, lecto affixum personaliter accessissent, eotum id Georgius Zakó coram eisdem exmissis...⁹¹

Egylapos, eredeti.

Lelőhely: VVL [A szám nélküliek között.]

A latin szövegrész fordítása:

[Feljegyzés más kézírással:]

Mi, Vác város bírása és esküdtjei jelen levelünkben adjuk tudtára mindenkinnek, akiket illet. Mi, Zakó, másként Szabó György váci polgár és lakos jog és igazság szerint való kérésére magunk közül két bölcs és tiszteletre méltó urat, mégpedig Orgoványi Imrét és Vajzer, másként Szabó Jánost, Vác város esküdtjeit elküldtük, hogy hallgassák meg és számoljanak be lejegyzés által Zakó György végrendeletéről, és ezt követően szerkesszék azt meg. Ők, miután hozzánk visszatértek és esküjük szerint egyformán számoltak be arról, miképpen mentek el személyesen a már többször említett Zakó, másként Szabó György váci lakóházába és magához az ágyhoz szegezett Zakó úrhoz, aki egészségi állapota, nevezetesen súlyos betegsége miatt [hozzánk eljönni nem tudott], akkor Zakó György ugyanazon kiküldötteknek...

⁹¹ Itt a szöveg megszakad.

Zakó Szabó György szabómester végrendelete⁹²
1729. március 8.

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében.

Én, Zakó Szabó György, jóllehet súlyos betegségim miatt testemben gyarló, erőtlén és fogyatkozott, de Isten kegyelméből elmémbe ép és egészséges, lelki szemeim előtt forgatván gyarló s halandó voltomat és állapotomat, hogy kevés javaim végett (melyekkel Isten ő szent Fölsége engemet megáldott), holtom után következhető örökváltást és visszavonásokat eltávoztassák, azok eránt ilyen rendelést tészek, úgymint

Először is az én bűnös lölkemet megváltó Jézus Krisztusomnak irgalmas kezeibe, hideg testemet pedig (melynek eltakartatását kívánom a Nagytemplomnál)⁹³ az földnek, melyből szedett, ajánlom.

Méltóságos cardinalisnak,⁹⁴ az én kegyelmes földesuramnak jobbágyi kötelességből 2 aranyat, méltóságos püspöknek, Berkes András úrnak,⁹⁵ ő nagyságának pedig szegény árvák (remén[y]lem, alább írt én árvámnak is) nagy patrónusának 1 aranyat hagyok, alázatosan kérvén őementiaját és nagyságát, méltóztassanak ezen csekély és kevés legatumot kedvesen venni.

Budai tisztelendő PP. kapucinusoknak az én lelkemért és közönségesen más purgatóriumbéli lelkekért mondandó szentmisékre hagyok fl. 50.

Az itt való tisztelendő páter piaristáknak most említett conditio alatt hagyok fl. 50 és patakfői szőlőmet.

Hasonlóképpen itt való tisztelendő PP. dominicanusoknak ugyanazon conditio alatt hagyok fl. 50.

Item itt való tisztelendő PP. franciscanusoknak mégis ugyanazon conditio alatt hagyok fl. 200, 15 kila búzát és 5 akó bort.

Az itt való Nagy-, vagyis cathedral templomban⁹⁶ föllebb említett conditio alatt mondandó szentmisékre hagyok fl. 20, és a templom szükségére fl. 30. Úgy mindazonáltal, hogy ezen fl. 30 mind harangozás, mind pedig temetéshely engedtessek és értetessék.

⁹² A végrendelet eredeti példánya fellelhető: VVL Váci Püspöki Gazdasági Levéltár, Váci Püspöki Uradalom prefektusának iratai, Régi Levéltár, 7. Rationaria (Számadások), Vác, 1729. Az ügyiratban megtalálhatók még a végrendelet végrehajtójának, egyúttal gyámnak a számadásai is.

⁹³ Szent Mihály-templom

⁹⁴ Althann Mihály Frigyes váci püspök, bíboros

⁹⁵ Berkes András (1666–1729) 1699–1700-tól váci plébános, nagyprépost, püspöki helynök, herakleai püspök. CHOBOT 1915–1917, II. 696–698.

⁹⁶ Szent Mihály-templom

Aminthogy fönt írt tisztelendő PP. dominicanusok, piarista és franciscanus uraimék is az őkegyelmeknek legált pinzben temetésem tisztességére teendő harangozásnak bérét inputáltatni értsék, kívánom.

Item ugyan tisztelendő PP. piaristáknak hagyok fl. 300 az ő jövődöbéli templomokban deákság congregatiójának építendő oltárjára.

Alamizsnával élő szegényeknek kiosztogatásra hagyok fl. 20 és 12 kila búzát és egy hordó vörösbort, mely az ajtó felől vagyon.

Kedves fiamnak, Miskának hagyok in parata fl. 800 csomóban, pecsét alatt, és kis pince-völgyi (*Pincze völgy*) szőlőmet.

Szabó Katának, elment feleségemnek (ha jól viseli magát) hagyok fl. 40.

Zakó János öcsémnek pedig sok rendbéli hív szolgálatjáért és mellettem tett sok fáradságára s szenvedésére való nézve hagyok [a] verőcei (*Verőcze*) malomban fl. 100, készpénzt is fl. 100, azonkívül kocsimat és 1 lovat, ásót, kapát, láncot és egyéb afféle házieszközt, item gombási szőlőmet [a] végében lévő darabbal együtt és 20 kila búzát.

Hasonlóképpen szegény Siket Pálnénak, hív szol[gámnak] hagyok fl. 12 és egy pár csizmát.

Berinkeieknek vagyon nálam egy contractusok super fl. 100, már letették, azért azt erga praestationem unius metretae avenae⁹⁷ ki kell adni.

Huszár János adós 6 kila búzával, Orgoványi (*Orgoványi*) Imre pedig 8 kilával.

Ezen legatumok hol, mi adosságokból, házból, vég szűrőkből, kész munkából s egyéb jószágomból kitelnek, és ki is fizettethetnek.

Mindezekben Orgoványi Imre komám uramat executornak, nemkülönben árva fiam gondviselőjének rendelem.

Lett ezen testamentumtételelem alább megírt böcsületes emberek előtt.

Vácon (*Vác*), 8. Martii 1729.⁹⁸

(L. S.) Énelőttem, Orgoványi (*Orgovány*) Imre előtt +

Énelőttem, Vajzer (*Vajsz*) János előtt +

(L. S.) Et coram me Georgio Fejérvizy civitatis Vaciensis jurato notario tanquod scriptore m. p.⁹⁹

Suprascriptam testimonialem dispositionem vero et legitimo originali suo, in omnibus punctis clausulis et articulis suis conformem esse testatur in fine subscriptus. Signatum Vaciae 15. Martii 1729.¹⁰⁰

[P. H.] Georgius Fejérvizy episcopalis civitatis Vaciensis juratus notarius m. p.¹⁰¹

⁹⁷ egy mérő zab kifizetése ellenében

⁹⁸ Vácon, 1729. március 8.

⁹⁹ És előttem, Fejérvizy György, Vác város esküdt jegyzője mint írnok előtt s. k.

¹⁰⁰ Az alulírott tanúsítja, hogy a fent lejegyzett végrendelet minden pontja és záradéka az eredetivel megegyezik. Kelt Vácott, 1729. március 15.

¹⁰¹ Fejérvizy György, Püspökvác város esküdt jegyzője s. k.

A külzetten: Zakó György testamentuma 1729 – Cópia

Lelőhely: VVL No. 25., No. 114.

Kétlapos, korabeli hiteles másolat.

23.^c

**Kállay Imre gyám elszámolása Zakó Szabó György szabómester
hagyatékáról és a gyámi javokról
1730. augusztus 21.**

Rationes Emerici Kállay (*Kallay*) civis Vaciensis (*Vacz*) quatamen tutoris pupilli Michaelis Zakó (*Zako*), filii Georgii condam Zako super gesto ab Anni 1729. die 8. Mensis Martii usque diem 18. Mensis Augusti Anni 1730. tutoratu concinatae.¹⁰²

	<i>Perceptio paratae</i> ¹⁰³		<i>In restantiis haerentes</i> ¹⁰⁴	
	<i>fl.</i>	<i>d.</i>	<i>fl.</i>	<i>d.</i>
Pecsét alatt kiszpinz hagyattatott az gyermeknek flor. 800, idest	–	–	800	–
Ezen pinz a 18. Maii Anni 1729. adattatott interessre, s volt ott usque diem 3. Decembris Anni ejusdem, ¹⁰⁵ téssen az interes hetdfél óra	–	–	26	–
Ugyanezen pinzből a 3. Decembris Anni 1729. adattatott Szabó Pálnak flor. 300, kinek interesse usque 18. Augusti 1730. téssen	–	–	12	75
Ugyanezen pinzből Gyurics Mátyás ab eadem die 3. Decembris 1729. usque 18. Augusti Anni 1730. ¹⁰⁶ vett flor. 200, téssen interesse	–	–	8	50

¹⁰² Kállay Imre váci polgár mint Zakó György gyermeke, Zakó Mihály gyámjának számadása az 1729. március 8. és 1730. augusztus 18. között gyámi feladataiból fakadó kiadásokról.

¹⁰³ Bevétel készpénzben

¹⁰⁴ Fennálló tartozás

¹⁰⁵ ugyanazon év december 3-ig.

¹⁰⁶ 1729. december 3-tól 1730. augusztus 18-ig

	<i>Perceptio paratae</i> ¹⁰⁷		<i>In restantiis haerentes</i> ¹⁰⁸	
	<i>fl.</i>	<i>d.</i>	<i>fl.</i>	<i>d.</i>
Ugyanezen pinzből die 23. Maii 1730. Horváth (<i>Horvat</i>) Jánosnak adattatott flor. 200, térszen interesse ad 18. Augusti 1730.	–	–	2	83 ½
Még ezen pénzbnl adattatott ab eadem die 23. Maii 1730. száz forint Kállay Imrének, térszen interesse	–	–	1	41 ½
Ányosi (<i>Anyosi</i>) Györgynél volt 44 forint, ezekbnl die 11. Martii tett le Anno 1729.	16	–	–	–
restal még	–	–	28	–
Ezen 28 forintnak interesse térszen	–	–	2	38
Die 14. Martii Anno 1729. berceli (<i>Berczel</i>) Nándori (<i>Nándory</i>) Andrástúl vett föl 100 forintokat	100	–	–	–
ennek interessit négy holnapra fölvettem in flor.	3	–	–	–
Die 6. Maii Patay Mihálytól vett föl Anno 1729., ennek sincs interesse, mert azonnal készpénzben legatis erogaltatott	30	–	–	–
Die 16. Junii Anno 1729. Nagy Ferenc tett le	8	–	–	–
ez is készpénzben legatis ment azonnal				
Almásiak öt akó, egy fertály borért, á flor. 1, d. 80, fügettek	9	40	–	–
Zsámbokra (<i>Sambok</i>) kiadott 29 akó borért öt máriásával vettem föl	26	50	–	38
Szentmiklósiaknak adott 10 akó bor áraban, per flor. 1, d. 25, vettem föl	12	50	–	–
Die 13. Septembris 1729. körtvély ¹⁰⁹ áraban vett föl	–	75	–	–
Die 16. Octobris 1729. szilva áraban vett föl	1	10	–	–
Markovics Szabó Istvántól vettem kész	39	85	–	–

¹⁰⁷ Bevétel készpénzben

¹⁰⁸ Fennálló tartozás

¹⁰⁹ körte

munkáért				
	<i>Perceptio paratae</i> ¹¹⁰		<i>In restantiis haerentes</i> ¹¹¹	
	<i>fl.</i>	<i>d.</i>	<i>fl.</i>	<i>d.</i>
Az búzából árva számára 14 kila per d. 60 adattatott el, facit	8	40	–	–
Die 30. Decembris Szabó Pál vég szőrök árából füzetett	60	–	–	–
Item idem ugyan vég szőrök árában füzetett	50	–	–	–
Még is Szabó Pál szőrök árában füzetett	75	–	–	–
Ifjú Szabó Istvántúl vettem kezemhez	8	–	–	–
Anno 1729. zab volt öt kila, adtam kiláját per d. 25	1	25	–	–
Anno 1729. circa Novembrem ¹¹² adtam főtiaknak (<i>Fot</i>) 30 ³ / ₄ akó bort, á flor. 1,25, kiért vettem kezemhez	35	–	–	–
Die 5. Martii Csányi (<i>Csanyi</i>) András füzetett	10	–	–	–
Kisszentmiklósi (<i>Kis Szent Miklós</i>) Németh György hat vég szőr árában, per flor. 4, füzetett	12	–	12	–
Kemencei (<i>Kemencze</i>) Mészáros Jánostúl régi restanciában vettem föl	1	50	–	–
Nézsán (<i>Nisa</i>) lakozó Huszár János tartozik Ennek obligatoriai adattak Zakó János kezében	–	–	166	06
Berceli (<i>Berczeli</i>) Pál uram tartozik	–	–	14	–
Nándori Pál tartozik	–	–	22	25
Item Nándori Pál tartozik	–	–	66	–
Bercelen lakozó Soóky tartozik	–	–	2	85
Nándori András tartozott flor. 37, d. 75, solvit	16	–	21	75
Vácon (<i>Vacz</i>) lakozó Csányi István és Ányosi (<i>Anosy</i>) György tartoztak Patayval (<i>Patai</i>) együtt flor. 50, Patay maga, amint följebb				

¹¹⁰ Bevétel készpénzben

¹¹¹ Fennálló tartozás

¹¹² november körül

	<i>Perceptio paratae</i> ¹¹³		<i>In restantiis haerentes</i> ¹¹⁴	
	<i>fl.</i>	<i>d.</i>	<i>fl.</i>	<i>d.</i>
föltétetett, füzetett 30 forintokat, azért Csányi és Ányosi tartoznak 20 forinttal	–	–	20	–
Verőcei molnárok tartoznak	–	–	100	–
Kisvácon (<i>Kiss Vác</i>) Peregelyiné (<i>Peregellyi</i>), aki már most Fóton lakik, tartozik	–	–	4	–
Gregarics szűcs füzetett	3	–	–	–
Törek Marinka tartozik	–	–	2	–
Cigányvajda tartozott flor. 2, és Zakó özvegyének assignaltatott 40 forintokban	2	–	–	–
Csizmadia Danyiné tartozik	–	–	1	–
Bimbó Pál tartozott négy forinttal, füzetett	2	–	2	–
Öreg Szabó Mihály tartozott 5 for., füzetett	3	–	3	–
Vörös Szócs János tartozik	–	–	30	–
Rajcsán csapó, aki Németvároson lakik, tartozik	–	–	1	35
Üllőn lakozó Tóth (<i>Tot</i>) Péter tartozik	–	–	2	–
Nótincsen (<i>Nőtics</i>) Szócs János füzetett	1	41 ½	–	–
Petényben (<i>Petin</i>) lakozó Varga György tartozik	–	–	2	–
Nézsai (<i>Nésa</i>) Docsek nevű tartozott d. 85, adott érette búzát, azért füzetett	–	85	–	–
Sárközi Mátyás tartozik	–	–	75	–
Budai Szabó János íratott föl, hogy tartoznék 4 forinttal, de megbizonyította, hogy még élteben megfüzetett valami pokróccal	–	–	–	–
Mogyoródon lakozó Tóth István	–	–	1	–
Lendvai Gergely tartozik	–	–	–	40
Fóton lakozó Csapó (<i>Csapa</i>) Gergely tartozik	–	–	–	56
Verőcén Molnár János tartozik	–	–	6	40

¹¹³ Bevétel készpénzben

¹¹⁴ Fennálló tartozás

	<i>Perceptio paratae</i> ¹¹⁵		<i>In restantiis haerentes</i> ¹¹⁶	
	<i>fl.</i>	<i>d.</i>	<i>fl.</i>	<i>d.</i>
Molnár Mihály	–	–	2	50
Váci okos Varga fizetett	4	–	–	–
Kecskés (<i>Kecskis</i>) Mihály fizetett	9	50	–	–
Gabanszky Jánosnál, váci csapónál 13 vég szórért, per flor. 4 tartozna	–	–	52	–
Csapó Sámuelnél van 15 vég szőr, téssen ára per flor. 4	–	–	60	–
Vigh Istvánnál Rétságban két vég szőr ára restál in	–	–	8	–
Egyéb házieszközt és gabonát vette kezébe Zakó János	–	–	–	–
Bor maradt volt, de én kezemhez nem vettem, hanem Zakó János és őkegyelme adta el, akinek az árát pedig én beszédtem, már föl van téve, arról az erogatio fog következni	–	–	–	–
Tavalyi 1729. esztendőbeli váci gabona pedig volt 14 kila, aki kezemből jut, öt kilója per d. 60, följobb kitétetett	–	–	–	–
Nézsai 12 kila volt	–	–	–	–
Docseknél van 10 kila, kivel tartozik	–	–	–	–
Búzaveremben maradt volt kila 39, aki mivel igen dohos volt, csak á d. 20-ért adta, és az árát Zakó János vette kezébe, és téssen	–	–	–	–
Tavalyi bor 30 ³ / ₄ volt, de az amint fölül van téve, eladatott, és így már perceptioban kiment	–	–	–	–
Anno 1730. die 18. Mensis Augusti ¹¹⁷ ezen ratiok elővetetődven, és alább írt uraság tiszt[j]ei által megvizsgáltatván, elsőben is az summák classifica-				

¹¹⁵ Bevétel készpénzben

¹¹⁶ Fennálló tartozás

¹¹⁷ 1730. augusztus hó 18-án

tiojából az jön ki, hogy Kállay Imre úgy mint tutor		
kezéhez vett volna in paratis	fl. 550	d. 1 ½
Restantiakban penig még maradtott volna	fl. 1 491	13 ½
Ami azért az perceptiot illeti, abbúl exponáltatik in positione secundae ¹¹⁸ föltett interesbéli fl. 26, melyek nem tétődhettek [a] restantiák közé, hanem az perceptiohoz számláltatnak, mivel magánál Kállay Imrénél volt az pénz akkor interessen, azért augealtatik az perceptio, és lészen in toto	fl. 576	d. 1 ½
Restantia penig marad in	fl. 1 456	d. 13 ½
Találkozott mindezekon kívül készpénz, ezeket hozzávetvén az perceptiohoz, 576 forinthez és egy krajcárhoz, fog tenni egészlen az percepiált summa, kiről számot köll adni Kállay Imrének	fl. 354 fl. 930	d. 93 d. 94 ½
<i>Erogationes super praemissis perceptis</i> ¹¹⁹		
	<i>fl.</i>	<i>d.</i>
Anno 1729. die 14. Martii. Legelőször is budai kapucinusoknak testamentaliter legált fl. 50 megadtam, amint a quietantia sonal	50	–
Páter dominicanusoknak is testamentaliter legált fl. 50 megfűzetvén	50	–
Páter piaristáknak is fl. 50 megadtam	50	–
Az öreg váci templomnak ¹²⁰ is	50	–
Szegényeknek kiosztottam	20	–
Siket Pálnénak készpénzt és 4 máriáson egy pár csizmát vettem	13	13 ½
Két esztendőbeli portioját néhai Zakó Szabó Györgynek megfűzettem	21	79 ½
Az itt való PP. franciscanusoknak testamentaliter legált fl. 200 megfűzettem	200	–
Szabó Katának, néhai Zakó György feleségének (aki Nyitrán [Njitra] tartózkodik) küldöttem	2	–
Két mesterlegénynek hetibérért fizettem	1	25
A praeceptornak gyermek tanításáért adtam	2	–

¹¹⁸ a második tételben

¹¹⁹ Bevételekből fedezett kiadások

¹²⁰ Szent Mihály-templom

	<i>fl.</i>	<i>d.</i>
A gyermeknek vettem egy könyvet	–	15
A gyermeknek vettem papírosát	–	75
Szőlőmetszésre és kapálásra adtam	4	–
Zakó Jánosnak, neki testamentaliter legált készpénz fl. 100, defalcatiojában adtam	10	–
Item 17. Junii adtam neki	4	–
Item a gyermeknek csizmára	1	13
Item a gyermek szőlője karó verésére	1	20
Item a zöldmunkátúl adtam	2	–
Item dolmányért és nadrágjáért	3	50
Zakónénak adtam	4	–
Item gyermeknek vettem övet	2	–
Item zöldmunkásnak, kapásnak adtam	8	–
Item vincellérnek	1	–
Item hársra	1	–
Item szőlőmunkára	1	–
Item magam számára vettem	8	–
Die 2 ^{da} Augusti. Deli csizma és patkolása áraban	–	85
Item az árva any[j]ának	2	–
Die 4. Augusti. Az aratóknak áldamásra valót	–	40
Die 7. Augusti. A familiásnak	–	12
Die 17. Augusti. Sarló- és pennapénzt az itt való búzáatúl	–	26 ½
Második szőlő munkabeli kötözéstül és tisztításátül	–	40
Die 20. Augusti. A zab takarításátül és annak két-napi kaszálására per d. 30 computálván, adtam	1	–
Item az itt való búzának, abból esendő dézsmának és aratórésznek behordásáért adtam	1	15
Item Nézsán levő 40 kereszt őszi búzának behordásátül, dézsmától és aratórésztől fizettem	4	–
Die 3. Septembris. Istenben boldogult Zakó Györgynek adott orvosságért borbélynak fizettem	2	33
Die 5 ^{ta} Septembris. Az hordók pinteresétül fizettem	4	–
Die 12 ^a Septembris. Praeceptorának gyermektül fizettem	1	–

	<i>fl.</i>	<i>d.</i>
Die 14 ^{ta} Septembris. Zakó Jánosnak a só árában és szőlőmunkára, azonban vásárbéli szállóktól őkegyelme maga incassált, avval együtt téssen, és adtam	5	–
Anno 1729. die 5. Septembris. Zakónénak adtam	2	–
Die 3. Octobris. A gyermek maga szükségére adtam	–	20
Item nadrágért, ki is őtet éllette	1	5
Die 17. Octobris. A gyermeknek vettem két könyvet, egyik imádságos könyv, á d. 28, másik principia, ¹²¹ á d. 30	–	58
Die 19. Octobris. Szőlőszedőknek és putnokosoknak	2	80
Die 20. Octobris. A gyermeknek kalamárisra	–	10
Item szőlőpásztoroknak	–	50
Item magam számára költöttem el	9	–
Die 13. Novembris. Fizettem a karóvonóknak	–	85
Die 6. Decembris. Fára, amelyet iskola fűtésére kért volt, adtam	–	11
Város praeceptorának pro fatigio, amidőn velem együtt Zakó György hátramradott restantiait segítette, [.....] adtam	1	50
Item magam szükségére nézve adtam ki	3	–
Item Zakó Jánosnak szántásért, forgatásért Nézsára adtam	3	25
Item praeceptorának fizetésében adtam	1	–
Item significata könyvet vettem a gyermeknek	–	15
Zakónénak mentéjétől szűcsnek adtam	3	–
Zakóné mentéje varrásától szabóknak adtam	–	70
Item 30 Decembris. PP. piariastáknak adtam	100	–
Item praeceptorának adtam	1	50
Item familiásának s papírosra, azonkívül signum-nak, ¹²² amely (propter ad discendam lingvam Latinam in principiis) ¹²³ assignaltatni s rendeltetni a jó mesterek szoktanak, eltöréséért adtam	–	20

¹²¹ alap(ely), feltehetően erkölcsstani könyvről van szó

¹²² A latinul nem tudók vasból készült kis pálcája, amelyet az iskolákban használtak.

¹²³ A latin nyelv alapjainak tanítására

	<i>fl.</i>	<i>d.</i>
Item 16. Januarii 1730. Zakónénak adtam	20	–
Csizma foldozásáért csizmaziának és offertoriumra	–	40
Zakó nadrágfoldozásátul adtam	–	5
Item Zakó János gyermek tartásáért adtam sót, mázsát, egyet, melynek ára térszen	3	10
Zakó szükségére csizmát vettem, egy párt fl.	1	–
Annak patkolásátul fizettem	–	20
Die 19. Martii. Adtam miseszolgálatért	1	50
Item imegnek való gyolcsot gyermek számára vettem	–	59
Item szőlőmunkára adtam a metszőknek	2	45
Item adtam a Paprika Miskának az labarium fölállítására	2	90
Zakó fiának adtam familiacióra	–	20
<i>Intuitu frumenti</i> ¹²⁴		
Die 16. Februarii. Huszár Jánosnak Nézsán adóságban Zakó búzája lévén kila 6, azokat Zakó János alamizsnában kiosztotta		
Item die 3. Aprilis. Páter piaristáknak superiorjának erga quietantionales ¹²⁵ adtam készpénzül	78	–
Item az gyermek számára vettem kést	–	15
Item ugyan az gyermek számára nadrág és dolmánynak való posztót vettem, rőföt kettőt	2	50
Item kalapot számára vettem	–	65
Item csizmára sarkantyúkat	–	20
Item nadrágszíjat gyermek számára	–	5
Item nadrág és dolmány varrásátul, nemkülönben hozzávalóktul füzettem	1	90
Item még éltiben Zakónak Kovács Pál nevű, itt lakos ember kölcsönadott sót, fontot 17, pénzzel kifüzettem	–	99
Item gyermek számára delicsizmát csináltattam, kiért is patkolásával együtt füzettem	1	–

¹²⁴ A gazdálkodásra nézve

¹²⁵ nyugta ellenében

	<i>fl.</i>	<i>d.</i>
Item Zakó szőleitől karóverőknek, ötnek, á d. 20 és vincellérnek á d. 25 füzettem	1	25
Item kötnivaló hársért adtam	–	50
Item 24 zöldmunkásoknak á d. 10 füzettem	1	25
Item szőlő gondviselésétől vincellérnek adtam	–	20
Item praeceptorának gyermek tanításától adtam	4	–
Item gyermek számára egy nadrágtól füzettem	1	13 ½
Item magam számára vettem ki az pénzből	10	–
Anno 1729. die 12. Martii füzettem páter piaristáknak	50	–
Priner (<i>Prinner</i>) mészárosnak húsért, kit Istenben üdvözült még éltiben elhordatott	4	–
Őeminenciájának testamentaliter hagyott 2 aranyat letettem számtartó uram keziben, facit	8	40
Néhai prépost Berkes András úrnak, őnagyságának egy aranyat, facit	4	20
Szegény Zakó Szabó György özvegyének in exolutionem legatorem ¹²⁶ flor. 40 füzettem	15	30
Berceli lakosoknak új fejében kiosztott gabona, van 33 kila búza, melyet perceptioban kellett volna tenni, de amit kimaradván, itt annotáltatott, hogy el ne felejtessék		
Erogationis summa summarum ¹²⁷	884	58 ½
Perceptionis summa facit ¹²⁸	930	94 ½
Detracta itaque erogationis summa a summa perceptionis distabant per Emericem Kállay bonificandi ¹²⁹	46	36

Revisis itaque confrontatis hisce rationibus, erogatione quippe cum perceptione, exponitur adhuc pro difficultate florenus unus, denarii tredecim et medius, per condescendentes in domum Zakoianam pro hospicio dati et in erogatione expositi, ex perceptione tamen omissi, itaque additis his, summae perceptionis manebit restantiarius Emericus Kállay flor. 47, d. 49

¹²⁶ adományként fizetve

¹²⁷ Kiadások mindösszesen

¹²⁸ Bevételek összesen

¹²⁹ Miután a bevételek összegéből a kiadásokat levonták, a különbözetet Kállay Imrének ki kellett egyenlíteni.

$\frac{1}{2}$,¹³⁰ idest florenis negyvenhét és negyvenkilenc és fél pénzt, melyeket Kállay Imre hovahamarább letévén, és némely positiokrúl szükséges quietantiakat s recognitiokat producalván fog annak rendi szerint absolvatni.

Actum Vacii, 21. Augusti 1730.¹³¹

Minthogy pedig a tutorság Zakó Jánosnak engedtetett, tartozni fog említett Zakó János mind Kállay

Imrétől az restantia in flor. 47 d. 49 $\frac{1}{2}$,

mind pedig perceptioban exponált restantiát in fl. 1 465 d. 13 $\frac{1}{2}$

In toto fl. 1 512 d. 63

idest ezerötszázötvenkét forintokat, hatvanhárom pénzt a 18. Augusti reá esendő interessivel együtt igazán és híven incassalni, újabban jó helyekre interessre elocalni, hogy minden esztendőben számot adván, hasznot mutathasson.

Datum ut supra per nos¹³²

Joannem Bajcsy plenipotentarius m. p.¹³³

Franciscum Barinay fiscalem m. p.¹³⁴

Ugyanazon felül említett restantiát is, úgymint

megnevezett tutor ez szerint complanált:	fl.	47	d. 49 $\frac{1}{2}$
A bírának számvevés körül való fáradságokért	fl.	12	–
Zakó Jánosnak consignált életében	fl.	20	–
azután	fl.	15	d. 49
	fl.	47	d. 49

Kire nézve az absolutionalis is kiadatik.

A külzetten: Rationes Emerici Kállay super gesto tutoratu orphani Zakoianni¹³⁵

Ötlapos, eredeti.

Lelőhely: VVL Váci Püspöki Gazdasági Levéltár, Váci Püspöki Uradalom prefektusának iratai – Régi Levéltár, 7. Rationaria (Számadások), Vác, 1729.

¹³⁰ A számadások, pontosabban a kiadások és a bevételek összevetése után 1 Ft, 13 $\frac{1}{2}$ dénár felhasználása marad kérdéses, melyeket a Zakó-házba elszállásolt vendégek adtak; a tétel a kiadások között szerepel, de a bevételek között nem. Ezek hozzáadása után Kállay Imre 49 forint 49 $\frac{1}{2}$ dénárral maradt adós, ...

¹³¹ Kelt Vácon, 1730. augusztus 21-én.

¹³² Kelt, mint fent általunk

¹³³ Bajcsy János [uradalmi] jószágkormányzó s. k. [szó szerint: teljhatalmú megbízott]

¹³⁴ Barinay Ferenc [uradalmi] ügyvéd s. k.

¹³⁵ Kállay Imre számadása a Zakó gyerekek gyámságával kapcsolatban

24.
Kovács Mihály végrendelete
1729. október 23.

Anno 1729. die 23. October.¹³⁶

Szegény öreg Kovács Mihály ily dispositiot tett az alább írt emberek előtt.

Adós vagyok Básti (*Basti*) Jánosnénál rénus 19 [forinttal].

Vagyon négy vonóökröm és két lovam.

Vagyon két szőlőm Cselőtén és Bácskában.

Az említett adósság borombúl kitelik, úgy a városhoz portióm is a tehenekbül.

Cselőtén szőlőmet hagyom szegény feleségemnek és kisebbik fiamnak.

Bácskai szőlőmet pedig öregbik fiamnak úgy, hogy tartozik abbúl idővel Istók fiamnak hat akó borokat adni.

Ház marad közönségesen minden gyermekeinknek és feleségemnek.

N. B. Hogyha pedig előbb történék megjövedele Istók fiamnak, hogysen nevezett nagy, kis fiamnak és feleségemnek osztálya és elválása, tehát említett 6 akó borok mind a két szőlőbül teljék ki.

Vonómarháim és tehenim maradnak kis, nagy fiamnak és feleségemnek egyaránt.

Ennek előtte circiter tizenkilenc esztendővel, mikor tudniillik Cselőtén laktunk, vettem föl kölcsön 8 kila kétszer¹³⁷ búzát most itt lakozó, akkor pedig Püspöki (*Püspeki*) Mészáros Jánostúl új fejében, melynek fizetésében egyszer 10, másszor 8 kilát adtam meg őkegyelmének, s mind is meg akarta őkegyelmének adni, de ő azt felelte mindenkor, hogy még megtaláljuk. Hihető, amint észrevettem, hogy csak interes kedvéért tartja nálam.

Actum de Anno ut supra.

Énelőttem, Kecskeméti Ferenc és Nagy Mihály és másik Nagy Mihály előtt.¹³⁸

A külzetten: Kovács Mihály testamentuma 1729.

Lelőhely: VVL No. 21., No. 29.

Egylapos, eredeti.

¹³⁶ 1729. október 23-án.

¹³⁷ Kétszeres búza. A 18. század első felében elterjedt, búzából és a rozsból álló keverék.

¹³⁸ Egy kéz írta a végrendeletet és az aláírásokat.

25.
Öreg Horváth Jánosné végrendelete
1729. október 31.

31. October 1729. in civitate Vác (*Vác*).¹³⁹

Horváth (*Horvát*) Jánosné

Hagy szürkebarátoknak bort, akót 1.

Kordásoknak is [akó] 1.

Dominicanusoknak is, congregationnak 1 [akó].

Szegényeknek osztani den. 56.

Ennek előtt egynehány esztendővel fiam eladta 8 akó vörösboromat, akóját á nyolc máriáson, fejért pedig 10 akót, á fl. 4, den. 50, mely árából 18 máriásnál többet nem adott, restál hát fl. 51, d. 83.

Negyedikre eladott 60 fl. ára bort, és 28 forintok nála maradtak abbúl is, mert csak 32 fl. adott belőle.

Tizenkét akó bort 4 máriásával Istók váltságára vitt Dengelegre. 10 forinttal váltatta meg, és úgy még fl. 3, den. 60 nála maradt.

Vettem mérőt János fiamtól fl. 14, melynek fele Istókot illeti.

Az váci házam tanács által böcsültetett, az fl. 72, melyben kisebbik fiam is est ratam portionem habiturus.¹⁴⁰

Jánosnak gombási szőlőmet, pince-völgyit (*Pincze völgy*) pedig Istóknak.

Borokat kétfelé valé.

Leánykának hagyok két vánkost és 1 derékalj[a]t és 1 lepedőt.

Istóknak egy derékalj[a]t, 2 vánkost, 1 dunyhát és 1 lepedőt.

Ferenc unokámnak fl. 10, 1 vánkost.

Nagy vasfazekat Istóknak és a kisebbet Jánosnak hagyom.

3 misékre adjanak fiai, és szegényeket is etessenek.

És mások is, mik lesznek, kétfelé igazán menjenek.

Coram Franciscus Kecskeméti (*Kecskemeti*) et Joannes Priner et notarius Vaciensi [s. k.].¹⁴¹

A külzetten: Öreg Horváth Jánosné testamentuma – Relictae Joannis Horváth 1729¹⁴²

Lelőhely: VVL No. 31., No. 8.

Kétlapos, ceruzával írt eredeti.

¹³⁹ Vác városában, 1729. október 31-én.

¹⁴⁰ ...törvényes résszel fog rendelkezni.

¹⁴¹ Előtttem, Kecskeméti Ferenc és Priner János váci jegyző előtt [s. k.]

¹⁴² Özvegy Horváth Jánosné 1729

26.^a
Zelenay Pál nemes¹⁴³ végrendeletének fogalmazványa¹⁴⁴
1729. november 9.

Anno 1729. die 9. November, in domo residentiali infrascripti testatoris Vaciensi.

Ego, nobilis Paulus Zelenay (*Zelenai*).

Domino eminentissimo aureum unum par aureorum.¹⁴⁵

Vagyon fótiaknál (*Fot*), a falunál fl. 140.

Tótfalusi (*Totthfalu*) juhásznál vagyon fl. 50.

Joannes Gerlingnél, bábsütőnél fl. 50.

Pangiebser [?] pintérnél fl. 100.

Rácz István kereskedőnél fl. 100.

Tabáni görögénél fl. 100. Zálog.

Pányi (*Panyi*) molnárnál fl. 2, d. 25, condonata¹⁴⁶

Zsilkánál (*Zilka*) fl. 5, condonatum totum¹⁴⁷

Kisváci (*Kis Vác*) notáriusnál fl. 10.

Kisváci Sintaurnál fl. 30. Zálog.

Kisváci pintérnél fl. 10.

Zigajner¹⁴⁸ pintérnél fl. 10.

Hús háznál vagyon aurei¹⁴⁹ 22.

Hol, mi ruházatom vagyon, azokat hagyom atyafiainak, Zelenay (*Zeelenai*) Mátyásnak és Jánosnak. N. B. Ha valami szűk, az bátyámébúl distraháltasson.

Franciscanusoknak fl. 60.

¹⁴³ A genealógiai szakirodalom ugyan ismeri a Zelenay családot – mely nemeségét 1668-ban szerezte (KEMPELEN é. n.), és a 18. században Trencsén, a 19. században Nyitra megyében volt honos –, de az 1740 előtti időből csak a nemesség kezdetét említik. Az 1740–1747. évi Trencsén megyei nemesi összeírás Pált és Dánielt ismeri (NAGY é. n.). 1742-ben az Egerbe kiskorúként kerülő Sámuel és Miklós kéri a megyét, hogy kérjen bizonyáglevelet részükre Trencsén megyétől (GYÁRFÁS é. n.). Az 1754–1755. országos nemesi összeírás említ egy Trencsén megyei Pált (NAGY é. n.). Talán a „váci” Pál végrendeletében említett két testvére közül Mátyás azonos egy 1766-os Trencsén megyei nemesi összeírásban szereplő Mátyással (NAGY é. n.).

¹⁴⁴ A célból közöljük a fogalmazványának és tisztázatának szövegét is, hogy egyrészt érzékelhető legyen a különbség a kettő között, másrészt az a folyamat is látható legyen, amelynek során megszületett a végleges szöveg.

¹⁴⁵ 1729. november 8-án a végrendelező váci székházában – Én, nemes Zelenay Pál – A főméltóságú [ti. bíboros] úrnak egy pár [azaz két] aranyat.

¹⁴⁶ odajándékozva

¹⁴⁷ az egész odaajándékozva

¹⁴⁸ ném. Zigeuner = cigány

¹⁴⁹ arany

Piaristáknak [fl.] 20.
 Dominicanusoknak [fl.] 15.
 Váci káplánoknak misékre [fl.] 24.
 Berinkeinek [fl.] 14, alteri [fl.] 10.
 Fratribus Matthiae et Joanni Zelenay curandis uni et alteri fl. 150.¹⁵⁰
 Pauperibus distributum fl. 20.¹⁵¹
 Szalainak (*Szallai*) egy pár flinta és ezüst pálca és nyuszt süveg.
 1 forgót Mágochy (*Magochi*) úrnak.
 1 ezüstcsészét franciscanusoknak és 1 forgót.
 Scriptori notario aurei 2.¹⁵²
 Kertésznél lakó szíjártónak egy aranygyűrűje van nálam, adós fl. 4.
 Másik aranygyűrűt feleségemnek, házbéli részemet is és szőlőmet önéki,
 és a kocsimat.
 Szent József Congregációjának fl. 20.
 Franciscanusoknak urna albi 6 totidem rubri.¹⁵³
 A paripámat mostohafiamnak.
 Püspökhatvani falunál vagyom fl. 30.
 Hét ezüstkalányát¹⁵⁴ Vitálsinénak gratis vissza kell adni.
 Tóth (*Tott*) Gyurának adósságát condonálom és két ezüstkalánya gratis
 adattassik ki.
 Executor, scriptor et Szalai.¹⁵⁵
 Sződi mesternél van fl. 5, hagyom feleségemnek.
 Fóton (*Foth*) molnár úr adós fl. 6.
 Coram Emerico Szalai.
 Oroszi borbély adós 150 léccel.
 Deákoknak, akik fogják holttetemetemem kísérni, adattassék, quod judica-
 bitur.¹⁵⁶
 Martinus molitor in Veresegyháza (*Vörösegyháza*) tenetur fl. 4.¹⁵⁷
 Verőcei (*Verőcze*) Kristóf (*Kristoff*) Marci fl. 3.
 Spajner fl. 20.
 Győri kanonok [fl.] 12.

A külzeten: Pauli Zelenay nobilis, 1729.¹⁵⁸

¹⁵⁰ Zelenay Mátyásnak és Jánosnak, a felnevelendő testvéreknek 150–150 Ft.

¹⁵¹ Szegényeknek kiosztandó fl. 20.

¹⁵² A leíró jegyzőnek 2 aranyat.

¹⁵³ Ferenceseknek 6 akó fehér és ugyanannyi vörös [bort].

¹⁵⁴ ezüstkanalat

¹⁵⁵ Végrehajtó, írnok és Szalai.

¹⁵⁶ ..., amit megítélnék.

¹⁵⁷ A veresegyházi Márton molnár tartozik 4 forinttal.

¹⁵⁸ Zelenay Pál nemes, 1729.

Lelőhely: VVL No. 24., No. 21.

Kétlapos, eredeti fogalmazvány.

26.^b

Zelenay Pál nemes végrendelete¹⁵⁹

1729. november 9.

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében, ámen.

Én, nemes Zelenay Pál, jöllehet súlyos betegségim miatt testemben gyarló, erőtlen és fogyatkozott, de Isten kegyelméből elmémben ép és egészséges, lelki szemeim előtt forgatván gyarló és halandó voltomat és állapotomat, hogy kevés javaim végett (melyekkel Isten ő szent fölsége engemet megáldott) holtom után következhető öröpatvart és visszavonásokat eltávoztassak, azok eránt ilyen rendelést tészek.

Először is az én bűnös lelkemet megváltó Jézus Krisztusomnak irgalmas kezeibe, hideg testemet pedig (melynek eltakartatását kívánom az itt való tisztelendő PP. franciscanusoknál) a földnek, melyből eredett, ajánlom.

Méltóságos cardinalisnak,¹⁶⁰ az én kegyelmes földesuramnak jobbágyi kötelességből hagyok két aranyat, alázatosan kérvén őementiaját, méltóztassék e csekély és kevés legatumot kedvesen venni.

Az itt való tisztelendő PP. franciscanusoknak az én lelkemért, úgy közönségesen más purgatóriumbeliékért mondandó szentmisékre hagyok fl. 60 és hat akó fejr bort, vöröset is annyit alamizsnául, azonkívül egy forgót és egy csészét ezüstből.

Nemkülönben tisztelendő PP. piaristáknak az említett conditio alatt fl. 20.

Úgy tisztelendő PP. dominicanusoknak ugyanazon conditio alatt fl. 15.

Mégis ugyanazon conditio alatt tisztelendő páter Berinkei Márton¹⁶¹ úrnak fl. 14 és a másik tisztelendő káplánnak fl. 10.

Alamizsnával élő szegényeknek kiosztogatásra fl. 20.

A böcsületes deákságnak, kik temetésemen jelen lesznek, hagyok fl. 4.

Szent József Congregatiojának részére fl. 20.

Testvér szerént való atyámfiainak, úgymint Zelenay (*Zelenai*) Mátyásnak és Jánosnak egyaránt hagyom holmi ruháimat és pénzt, fl. 300.

¹⁵⁹ A Váci Püspöki Gazdasági Levéltárban fennmaradt egy hiteles és egy egyszerű másolati, teljes példány is, ezek közül a hitelesített példány, illetve a hozzá kapcsolódó iratok szövegét közöljük.

¹⁶⁰ Althann Mihály Frigyes bíboros, váci püspök.

¹⁶¹ Berinkei Márton (1703–1762) 1728-tól váci káplán, 1730-tól nőtincsi, 1732-től alsónémedi és 1758-tól csongrádi plébános; kerületi főesperes. CHOBOT 1915–1917, II. 696.

Feleségemnek vagy megmaradott özvegyemnek, Máriának egész házbéli jussomat, szőlőmet, kocsimat és holmi házieszközöket és egy aranygyűrűt hagyok, és sződi mesternél lévő 5 fl. adósságot.

Mostohafiamnak, Miskának a paripámat.

Mágochy (*Magochi*) Mihály úrnak, nagy jó patrónusomnak hagyok egy ezüstofforgót.

Orgoványi (*Orgovani*) Imre úrnak egy ezüstös pálcát, nyusztos süveget és a puskáimat s flintámat hagyom.

Ezen testamentum írónak fáradságáért aureos ducatos No. 2.¹⁶²

Ezen legatumoknak fundusának az alább specificált adósságokat denominálom, tudniillik:

Fóti (<i>Foth</i>) helység közönségesen adós	fl. 140
Tótfalusi (<i>Totthfalu</i>) juhász	[fl.] 50
Az itt lakos bábsütő	[fl.] 50
Andreas Ludvig pintér	[fl.] 100
Rác István kereskedő	[fl.] 100
Tabáni (<i>Tabány</i>) görög	[fl.] 100
Kisváci (<i>Kis Vác</i>) nótárius	[fl.] 10
Kisváci Sintaur	[fl.] 30
Kisváci pintér	[fl.] 10
Zigajner Jakab pintér	[fl.] 10
Püspökhatvani (<i>Püspekhatvan</i>) helység közönségesen	[fl.] 30
Némely Fóton lakozó molnárné	[fl.] 6

Oroszi barbély¹⁶³ adós 150 lécek árával

Mindezen specificált adósságokat az erántok emanált contractusok nyilván fogják mutatni.

Ányosi (*Annosi*) Tóth (*Tott*) Györgynek, Zsilkanak (*Zilka*), Pányi molnárnak és Vitalisnénak adósságokat condonálom és zálogok gratis kiadatassék.

Kertész házában lakos Szíjártó (*Sziártó*) adós fl. 4.

Mindezekben executornak rendelem Orgoványi Imre uramat, őkegyelmét.

Lett e testamentumtétel az alább írt személyek előtt Vácon (*Vác*), 9. November 1729.

Coram me patre Martino Berinkei m. p. [P. H.]¹⁶⁴

[P. H.] Énelöttem, Orgoványi Imre előtt +

Et coram me Georgio Fejérvizy, civitatis episcopalis Vaciensis jurato notario m. p.¹⁶⁵ [P. H.]

¹⁶² két aranyadukátot

¹⁶³ borbély

¹⁶⁴ Elöttem, Berinkei Márton atya előtt s. k.

¹⁶⁵ És elöttem, Fejérvizy György, Püspökvác város esküdt jegyzője előtt s. k.

Lelőhely: VVL Váci Püspöki Gazdasági Levéltár, Úriszéki ir., 1730. augusztus 16-i ülés, No. 17.

Kétlapos, eredeti.

26.^c

Özvegy Zelenay Pálné levele Althann Mihály Frigyes
váci püspökhöz
[1729. november]

Ihro Hochfürstlicher Eminenz!

Hochwürdigest, Hochgebohrener Fürst!

Gnädigst undt gebittendester Herr, Herr! Hiermit habe ich aller Unterdänigkeit anbringen sollen, wie das mein seeliger Mann, namens Paul Zelenay (*Zelenaj*) den 8ten dieses laufenden Monats Novembris von seiner aus Krankhermacher Haus kommen, undt darauf ist gleich den anderten Tag Herr Kállay (*Kalaj*) Imre (obschon unbeuruffner) zweymahl zu ihm kommen, selbten [.....] er wolle beigten und das Testament machen, welcher sich auch zu der Beicht resolvieret, aber zu keinen Testament machen, mit Aussag: Zu was solle ich das Testament machen, ich habe ja keine Kinder. Darauf Herr Kállay geantworteth: er habe ja 2 Brüder. So aber beide Lutherischer Kezerey ergeben. Darauf ist Kállay Imre nach Haus gängen. Untder dessen schikhte gedachter mein seeliger Mann umb einen gewissen hiesigen Casisten, damit solcher ihm vorbetten solle, welcher auch allsogleich kommen undt meinen Mann befraget, ob er sich schwär befindet? Als er ihm aber geantworteth: Ja, freilich wohl. Vermahnet ihm der Casist, er wolle die Zeith nicht weiter spahren, sondern solle sich zu der Beicht undt Testament machen resolvieren. So er sich auch imgleichen zu beichten resolvieret, aber nicht zum Testament machen. Darauf ging der Student, oder Casist undt holet den Geistlichen, welcher er auch gebeicht hat. Nach vollenderter Beicht kam abermahlen unberuffenerweis oft gemehlten Kállay undt redet meinem Mann zu, er wolle auch das Testament machen, seitmahlen von Euer gnädigsten Grundtobrigkeit seyn der Befehls aufgangen, das wan jemandt ohne Testament stürbet, darüber solle ihm Straff erfolgen. Darauf sagte mein krankher Mann den Casisten, er solle nur schreiben. Aber der Kállay sagte: Er gezummet sich nicht einem Studenten, sondern dem Statt-Notario ein Testament zu schreiben, worüber auch ist der Statt-Notarius beruffen worden, undt hat das Testament geschrieben. Diesem Testament bin ich nicht entgegen, allein betrübt mich nur allein die beschehene Unbillichkeit, in denen er mein seeliger Mann vor seinem Todt hatte gerne von Euer hochfürstlichem Eminenz den heili-

gen Seegen erlangen. Allein der Kállay Imre sagte: Er kan in der früh bis 8 Uhr ein solches nicht geschehen. Darauf ist er nach 6 Uhr in der früh verschieden, als den 3ten Tag bey seiner Krankheit, welcher auch in Freytag ist, begraben worden. Den anderten Tag aber gleich darauf kamen gemelter Herr Kállay undt Statt-Notar zu mir in das Haus, undt haben wollen sowohl die hinterlassener Kleider (so mein seeliger Mann meinem Sohn noch vor 14 Jahren, wan er erwachset, vorbehalten hat), als auch etwas weniges verbleibenes Geld hinweg nehmen. Weilen ich aber gesah, das sich solches nicht gezummet, undt das Leib noch nicht recht erkaltet worden, habe ich ein solches nicht zu gelassen, sondern mich auf Euer Hochfürstlicher Eminenz Undterdänigst berufen, und gesagt, es solle alles nach Euer Hochfürstlichem Eminenz gnädigten Willen und Disposition gechehen. Dan ich habe auch die nechste Zeith meines erwachsenden Lebens bey dieser Gnädigsten Herrschaft zugebracht undt aus dero gnädigsten Verwilligung gelebet.

Gelanget demnach an Euer Hochfürstlichem Eminenz mein undterdänigstes Aufsuchen, undt bitten Euer Hochfürstlicher Eminenz aus dero angebohrne barmherzige Milde geruefen, sich der armen Waisen und Wittib vätterlich anzunehmen undt mit deroselben gnädigste Güette aufzuschützen undt in der Sachen gnädigst zu disponieren. Ich hatte wohl vermeinth, daß er vielleicht heilsam war vor das Geld (so über das Testament bleiben sollte) ein heylige Capellen auf den Blatz, neben unser lieben Frauen Statua aufzubauen, allein nicht, wie ich vermeine, sondern wie Euer Hochfürstlicher Eminenz gnädigster Willen ist, soll es geschehen, dessen mich in allen Gehorsam getröste undt bestrebe.

Euer Hochfürstlicher Eminenz

Undterdänigste Magdt und arme verlassene Wittibin [!], Maria Margaretha Zelenain

A külzeten: An Ihro Hochwürdigst Hochgebohrnen Fürsten undt Herrn, Herrn Michaëlem Fridericum, der heyligen römischen Kirchen (tituliert) Sancta Sabinae, Priester Cardinalen von Althann, Büschofen von Waizen, dero römisch-kaÿserlich und königlichem, catholischem Maÿestät, würclichem, gehaimbem Rath, Comprotectorem von Deutschlandt, wie auch aller Königreichen undt Erblanden des aller durchleuchtigsten Erzthauses von Österreich, meinem gnädigst undt gebittendsten Fürsten, unterdänigste Instanz Relictae Pauli Zelenay.

Lelőhely: VVL Váci Püspöki Gazdasági Levéltár, Úriszéki ir., 1730. augusztus 16-i ülés, No. 17.

Kétlapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Főhercegi Eminenciás Úrnak!

Méltóságos, Herceg!

Legkegyelmesebb és leghatalmasabb Úr! Ezennel teljes alázattal előterjesztem, hogy megboldogult férjem, névszerint Zelenay Pál, ahogy folyó november hó 8-án hazajött a kórodából, Kállay Imre úr (jóllehet hívatlanul) már a rákövetkező nap kétszer eljött hozzá, ugyanazon [.....] meg akarta gyóntatni és a végrendeletet elkészíteni, és [a férje] a gyónásra elszánta magát, de nem akart végrendelkezni, és közölte: Mivégre készítsek végrendeletet, hiszen nincsenek gyerekeim. Erre Kállay azt válaszolta: Hiszen van két bátyja, de mindketten eretnek lutheránusnak adták magukat. Erreföl Kállay Imre hazament. Ezalatt nevezett megboldogult férjem egy bizonyos itteni esetfelvevőért¹⁶⁶ küldött, könyörögve kérve, aki azonnal jött, és a férjemet kérdezte, hogy súlyos állapotban van-e? Akkor azt válaszolta: Igen, természetesen jól. Figyelmeztette az esetfelvevő, tovább ne húzza az időt, hanem gyónjon meg és határozza el magát a végrendelet elkészítésére. Így erre azonnal gyónásra [!] szánta el magát, de végrendeletet nem készített. Ezután elment a deák vagy esetfelvevő és hozta a világi papot, aki meg is gyóntatta. A gyónás után ismét hívatlanul eljött a már említett Kállay és azt mondta a férjemnek, készíttessen végrendeletet is, mivel a kegyelmes földesúri hatóság részéről parancs jött, hogyha valaki végrendelet nélkül halna meg, annak büntetés a következménye. Erre azt mondta a beteg uram az írnoknak, hogy csak írja. De Kállay azt mondta: Nem illik egy deákkal, hanem csak a városi írnokkal végrendeletet íratni, amiután ki is hívták a városi írnokot, és megírta a végrendeletet. E végrendeletnek nem vagyok ellene, egyedül csak az a megszegyenítő méltánytalanság szomorít el, amennyiben megboldogult férjem halála előtt szívesen elnyerte volna Főhercegi Eminenciád szent áldását. Csak Kállay Imre mondta: Korán reggel 8 óra előtt ilyen nem történhet. Ezután reggel 6 óra után elváltak, és betegsége harmadik napján, ami pénteken volt, eltemették. Rákövetkező nap azonnal házamhoz jött az említett Kállay úr és a városi írnok, és el akarták vinni a hátrahagyott ruhákat (amiket megboldogult férjem 14 évvel ezelőtt a fiamnak tett félre, mire megdő), valamint valami kevés megmaradt pénz. Mivel akkor láttam, hogy ez nem illő, mivel a tetem még ki sem hült igazán, ezt nem engedtem meg, hanem magamat Főhercegi Eminenciád alattvalójának neveztem, és azt mondtam, hogy minden Főhercegi Eminenciád kegyes akarata és rendelkezése szerint történjen. Ezután életem elkövetkező időszakát a méltóságos uradalomnál kívánom eltölteni és kegyes rendelkezése szerint élni.

¹⁶⁶ A végrendeletet felvevő jog- és írástudó személy, diák. A későbbiekben kiderül, hogy Vörös Párról van szó, akit tanúként hallgatnak ki az íriszék előtt.

Ezért alázatosan fordulok Főhercegi Eminenciádhoz, és kérem Főhercegi Eminenciádat, hogy a szegény árvák és özvegyek ügyét veleszületett irgalmasságánál fogva atyai jóakarattal pártfogolja és ugyanilyen kegyes jóságánál fogva védelmezze, és ügyükben kegyesen intézkedjen. Jól tudom, hogy [a férjem] a pénzt talán (ahogy annak a végrendeletben lennie kell) jótékonyra szánta, egy szent kápolna felépítésre a téren, a drága Miasszonyunk szobra mellett, csak ne úgy történjen, ahogy én gondolom, hanem Főhercegi Eminenciád kegyes akarata szerint. Minden alázatossággal bízva és törekedve.

Főhercegi Eminenciádnak

Alázatos szolgálólánya és szegény elhagyott özvegye, Zelenay Mária Margit

A külzetten: Főtisztelendő és Nagyméltóságú Hercegnek, Althann Mihály Frigyes úrnak, a római Szent Szabina egyház bíborosának, Váci Püspöknek, a római császári és királyi katolikus uralkodó valóságos, titkos tanácsosának, Németország, továbbá Ausztria legfenségesebb uralkodóháza minden királysága és örökös tartománya védnökének, nekem legkegyelmesebb és legparancsolóbb Hercegnek, Zelenay Pál özvegyének legalázatosabb kéréme.

26.^d

Orgoványi Imre elszámolása Zelenay Pál hagyatékáról¹⁶⁷

1730. január 20–július 10.

Erogationes pro Anno 1730.

Quas Emericus Orgoványi (*Orgovany*), quam executor testamenti Pauli condam Zelenay (*Zelenai*) fecisset sequenter.¹⁶⁸

	[Forint]	[Dénár]
Eminentissimi legatum ¹⁶⁹	8	40
Plebano pro funere ¹⁷⁰	4	20
Scriptori edicti testamenti solutum ¹⁷¹	8	40
Deákságnak, kik temetésen voltak	4	–
Szabó Jánosnak fáradságáért	2	–
Berinkei Andrásnak fáradságáért	1	–

¹⁶⁷ Láthatóan nem egy időből és nem egyazon kéztől származó feljegyzés.

¹⁶⁸ Kiadások az 1730-as esztendőre, melyeket Orgoványi Imre, néhai Zelenay Pál végrendeletének végrehajtója a következőképpen tett.

¹⁶⁹ Őeminenciájának ajánlok

¹⁷⁰ A plébánosnak temetésre

¹⁷¹ A végrendelet írójának fizetve

	[Forint]	[Dénár]
Koldusoknak adtam	2	25
Az holttest mellett diákoknak adtam	1	–
Torra óbort és halat vettem	1	83
Fizettem Szabó Jánosnak ancsikliserint [?] ¹⁷² megholt Pál diák ruhamunkájátúl	9	15
Die 9. Martii 1730. ¹⁷³ Minden szűkölködő sok rendbeli szegényeknek adtam	20	–
	55	23 ¹⁷⁴
Die 15. Aprilis. ¹⁷⁵ Zelenay (<i>Zelenaj</i>) Mátyásnak testamentaliter legalt forintokat adtam	150	–
Item Zelenay (<i>Zelenaj</i>) Jánosnak, úgymint öregbik bátyának némely adósságok kifizetésére adtam	61	–
Szent József Congregatiojának adtam	20	–
Item bőrkapcát az megholt test lábaira vettem	–	60
Die 28. Junii. ¹⁷⁶ Adtam Szent Ferenc Congregatiojának temetésig gyertyákkal való kísértésekért	1	50
Item Boldogasszony Congregatiojanak adtam	1	50
Item Csiky András nevő váci kántornak fáradságára fizettem	1	–
Item halála után harangozástól fizettem	2	70
Item kriptába test betetésétől fizettem	12	–
Az mely summa pinz az ládában volt		
Aranypinz tallér	46	–
Ezüstpinz fl.	14	50
És egy ezüst füles forint ¹⁷⁷		
Wan Arbeiter ist bezahlt worten ¹⁷⁸	50	–
[Áthúzással olvashatatlaná tett tétel]		
Coram me Matthia Szoporka [s. k.]		
Wolf Klinger [s. k.]		

¹⁷² Talán „ruhaszegély” a német anziehen = felöltözik, vagy Anzug = öltöny és a Lisiere = szegély szöösszetételből.

¹⁷³ 1730. március 9.

¹⁷⁴ A helyes összeg 62 Ft, 23 dénár.

¹⁷⁵ Április 15.

¹⁷⁶ Június 28.

¹⁷⁷ A pénzürmére, hogy ékszerként viselhessék, fület forrasztottak. Innen a „füles” tallér vagy forint elnevezés.

¹⁷⁸ Amikor a munkásokat kifizettem

[A kimutatás folytatása]

	[Forint]	[Dénár]
1730. 20. Januarii. ¹⁷⁹ Kisváci (<i>Kis Vacz</i>) Decsi Ist- vántúl percipialtam	fl. 10.	–
Az Rác, az minémő summával adós lett volna, con- tractus szerint mind egiszlen megfüzette kezem- hez letéve	fl. 100	–
Item András Ludvig (<i>Ludvigh</i>) nevű pintérnél 100 rhenus summa pinzt percipialtam fl. rhenenses ¹⁸⁰	13	–
Püspökhatvaniaktól (<i>Püspök Hatvan</i>) percepialtam	fl. 26	d. 25
Pro tumba ¹⁸¹	fl. 3	–
Tabáni (<i>Tabány</i>) görögtől vöttem föl	flor. 100	–
Sintaur (<i>Sintavor!</i>) Istvántól vöttem föl	flor. 100	–
Az mézespogácsástól az ötven forint adósságból vöttem föl tíz forintot		
Fóti Molnárnétól (<i>Monár</i>) vöttem föl hat forintot		
Sárga gyertyát vettem tizenhét fontot fél tallérjával		
Fejér gyertyát hetedfél fontot tizenhét garasával itt való mézeskalácsostól, facit rhenenses 18, d. 27 ¼ ¹⁸²		

*

Páter franciscanusoknak	flor. 63	–
Páter piaristáknak	flor. 23	–
Páter dominikánusoknak	fl. 18	–
Páter káplánnak	floreni 14	–
Item másik káplánnak	flor. 10	–
	128	–

Anno 1730. die 10. Julii¹⁸³

Mi, alább czybili¹⁸⁴ mesteremberek vettünk fel Orgo-
ványi (*Orgovany*) uramtól Istenben ugvezül¹⁸⁵ Pál
úrnak temetésitől nigy¹⁸⁶ cinekért 4 f., idest nigy
forintot. Melyet is quietálunk

Vajzer (*Wajzer*) Szabó János

Ifjú Varga Mátyás

Baranovics (*Baranovic*) György

¹⁷⁹ 1730. január 20.

¹⁸⁰ rajnai forintot

¹⁸¹ A koporsóért

¹⁸² kitesz 18 rajnai forintot és 27 ¼ dénárt

¹⁸³ 1730. július 10-én.

¹⁸⁴ céhbéli

¹⁸⁵ üdvözült

¹⁸⁶ négy

Dombay (*Dombói!*) Pál¹⁸⁷

Item az Jézus Congregationinak adtam

f. 1 den. 50

Coram me Georgio Bada +

Ludvig (*Ludvigh*) András pintértül vicebíró Farkas vött föl 50 forintot.

Taláztatott haszon

f. 81 d. 75

Lelőhely: VVL Váci Püspöki Gazdasági Levéltár, Úriszéki ir., 1730. augusztus 16-i ülés, No. 17.

Kétlapos, eredeti.

26.^c

A Váci Püspöki Uradalom úriszékének vizsgálata Zelenay Pál hagyatéka ügyében 1730. augusztus 7.

Anno 1730. die 7^a Mensis Augusti. Infrascripti tenore praesentium recognoscimus, quod nos virtute benigni suae Majestatis Sacratissimae pro parte Eminentissimi et Reverendissimi Principis, Domini, Domini Michaelis Frederici Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalis et Comitibus ab Althann, Episcopi Vacziensis et Sacrae Caesarae Regiaeque actualis intimi Consilarii etc. (tit.) in Libera Regiaque Civitate Pestiensis die 27. Mensis proxime praeteriti Julii, Anni vero modo currentis suprascripti emanati, nobisque perceptorie sonantis et directi compulsorii mandati, juxta nobis propterea De eo utri puncta talem, uti sequitur, diebus 4. et 6ta nunc currentis Mensis et Anni jam superius specificatorum in oppido Vác (*Vacz*) et possessione Fót (*Fóth*) inclyto Comitatus Pestiensis adjacenti, habitam perregerimus inquisitionem, hujus modique exceperimus testimonium. Quorum quidem deutri punctorum sonat in haec verba.¹⁸⁸

¹⁸⁷ Minden aláírás egy kéztől származik.

¹⁸⁸ 1730. augusztus 7. Alulírottak jelen levelünkben elismerjük, hogy mi a kegyelmes herceg Althann Mihály Frigyes, a római szent egyház bíborosának, váci püspöknek, aki ő császári és királyi felségének valóságos titkos tanácsosának Pest szabad királyi városban július 27-én kelt utasítására, a hozzánk benyújtott kérdőpontokkal kapcsolatban folyó hó 4-én és 6-án a fenti évben, a nemes Pest vármegyéhez tartozó Vác mezővárosban és Fót községben vizsgálatot vezettünk, és így tanúvallomásokot kaptunk. A vizsgálat során feltett kérdések az alábbiak.

*De eo utrum?*¹⁸⁹

1. Vallja meg a tanú, tudja-é, hallotta-é, hogy amidőn néhai Zelenay Pál halálos betegségbe esett volna és maga javacskaíráról dispositiot kívánt volna tenni, legelsőben is maga mostohafia által jelentette meg Kállay Imrének maga betegségét, és ugyanazon mostohafia által hívatta is maga házához emlétett Kállay Imrét?

2. Vallja meg a tanú, hogy emlétett néhai Zelenay Pál maga indulatjából tette testamentomát, vagy másvalaki arra kényszerítette, és ki által?

3. Vallja meg a tanú, hogy aminémű testamentumot tett néhai Zelenay Pál, azon testamentumot maga akaratjából tette-é, avagy Kállay Imre által öszteneztetten, avagy ő mondotta-é, vagyis javasolta-é, hogy olyan testamentumot tegyen, tudniillik, hogy nevezett szerint kinek, mit hagy[j]on?

4. Vallja meg a tanú, tudja-é vagy hallotta-é, hogy sokszor nevezett Zelenay Pál maga testamentomának executorának Kállay (*Kállai*) Imrét kívánta és nevezte, avagy hogy Kállay Imre csak maga [!] feltétette executornak?

5. Vallja meg a tanú, tudja-é, látta-é, hogy Kállay Imre Zelenay Pál halála után másnap, vagyis harmadnap múlva aminémű állapotok a testamentomban nevezve nem voltak, azokat öszveszedvén, a Zelenay Pál özvegye kezébe adta, aki is akkor magához vette, hanem másnap, avagy harmadnap múlva megint visszahányta Kállay Imrének?

6. Vallja meg a tanú, való-é, hogy Kállay Imre emlétett Zelenay Pál özvegyének némely helytelen szavait hallván, a ládák kulcsait váci tisztartó uramnak resignalta, őkegyelme pedig a város bírása kezéhez adván, circiter két vagy harmadfél holnapig a városházánál a bíró keze alatt állottak a kulcsok?

7. Tudja-é a tanú, hogy mindezek után a váci törvényes úriszék visszaadván Kállay Imrének a kulcsokat, és az executorságban confirmálván, imponálta Kállay Imrének az testamentomnak executioját?

8. Vallja meg a tanú, a törvényes úriszék deliberatuma után Zelenay Pál ládáit kik vitték Kállay Imre házához, és kik jelenlétekben nyitattak föl a ládák, és a benne lévő portékák invintáltattak[-e]?

9. Hallotta-e a tanú Gyarmathy névű prókátortól publice kiáltani, vagyis mondani, hogy Kállay Imre bizonyos aranypaszományt avagy csipkét lopott a ládából?

10. Vallja meg a tanú, emlétett Kállay Imre Zelenay Pál jószágából mit fordított maga szükségire azon kívül, amit neki hagyod [!] a testamentomban?

11. Vallja meg a tanú, mind Zelenay Pál özvegyétől, mind emlétett Gyarmathy János névű prókátortól minémű becstelen szöveget hallott Kállay Imre felől, avagy mások ellen is?

¹⁸⁹ Jelentése: A tanúknak feltett kérdések; vallatás; tudja-e a tanú, hogy...

[Tanúvallomások:]

Primus testis Joannes Horváth (*Horvath*), Ianio Kisvaciensis (*Kiss-Vacz*), annorum circiter 38, juratus examinatus fassus est.¹⁹⁰ Ad 9. Vallja a tanú, hogy szinte a tanú udvarán történt, midőn Gyarmathy (*Gyarmathi*) János névő prókátor Bajcsy (*Bajcsi*) uram jelenlétében is Kállay Imrének szemire hányta volna, hogy ő tolvaj lenne, mert bizonyos aranycsipkét ellopott volna szegény Istenben elnyugodott Zelenay Pál ládáiból. Ad 10. Nihil. Ad 11. Ugyanazon alkalmatossággal azt is hallotta a tanú, hogy említett Gyarmathy János névő prókátor sok szó között azt is mondotta volt Kállay Imrének: Még jóformán meg sem holt volt szegény Zelenay Pál, máris a kulcsokat kezéhez vetted, azt vihetted végbe, amit akartad.

Secundo testis Catharina Maracskó, consoralis Michaelis Szabó, annorum circiter 30, jurata, examinata fassa est.¹⁹¹ Ad 11. Hallotta a tanú Gyarmathy János névő prókátor szájából, hogy meglátja mind[en] ember, miként megtanítja az Kállayt. De reliquo nihil.¹⁹²

Tertius testis Joannes Vajzer (*Vajszer*), incola praefati oppidi, annorum circiter 41, fide mediante fassus est.¹⁹³ Ad 4. Hallotta a tanú nótáriustól, hogy Istenben elnyugodott Zelenay Pál maga testamentoma executorának Kállay Imrét maga kívánta. Ad 5. Nihil. Ad 6. Tudja a tanú, hogy Kállay Imre az ládák kulcsát váci tisztartó uramnak resignalta volna, őkegyelme pedig az váras bírása kezéhez, mely kulcsok állottak alkalmas ideig az városházánál bizonyos adósságba letett pénzzel együtt, az bíró keze alatt. Ad 7. Szinte Nagyszombatból hazatérve a tanú, hallotta bírótól, hogy Kállay Imre azon testamentomnak executorságába az törvényes úriszék által kezéhez vévén a kulcsokat, confirmáltatott. Ad 8., 9. et 10. Nihil. Ad 11. Szinte városházánál jelen volt a tanú, midőn Gyarmathy névő prókátor mondotta volna Kállay Imre felől: Ilyen törömtötte paraszt embere, gaz embere, de meghurcolom, és ha most Fóton (*Fot*) találtam volna, jól megpofoztam volna őtet.

Quartus testis Mathias Szoporka (*Szaporka*), aequé incola Vaciensis, annorum circiter 53, deposito proprie juramento fatens.¹⁹⁴ Ad 11. Egyébre reá nem emlékezik a tanú, hanem hogy Gyarmathy névő prókátor mondotta, hogyha Fóton úgy szólott volna, mint itt, megpofoztam volna őtet. De reliquo nihil.

Quintus testis Paulus Vörös, incola oppidi Vác, annorum circiter 48, juratus examinatus, fassus est generaliter.¹⁹⁵ Generaliter vallja a tanú, hogy

¹⁹⁰ Első tanú, Horváth János, kisváci mészáros, kb. 38 éves, eskü alatt tesz tanúvallomást.

¹⁹¹ Második tanú Maracskó Katalin, Szabó Mihály felesége, kb. 30 éves, eskü alatt vallja.

¹⁹² Másra nem emlékszik.

¹⁹³ Harmadik tanú Vajzer János, említett város lakosa, kb. 41 éves, lelkiismerete szerint vallja.

¹⁹⁴ Negyedik tanú Szoporka Mátyás, szintén váci lakos, kb. 53 éves, esküje letétele után vallja.

¹⁹⁵ Ötödik tanú Vörös Pál, Vác város lakosa, kb. 48 éves, eskü alatt tett tanúvallomást.

szinte Kállay Imre házában volt, midőn Zelenay Pál mostohafia odajött volna, mondván, hogy rosszul vagyok az apám, hanem kegyelmedet hívatja magához, mely szókra azonnal Kállay Imre az fatent is magával elhíván, Zelenay Pál házához ment, holott az földön, párnákon feküdni tanálván¹⁹⁶ őtet, kérdezte, mint legyen? Sok szó után Pál deák csak papot kívánt, aki is, midőn érkezett volna, kiment a szobából fátens említett Kállayval együtt, s mindaddig odaki állottak az udvaron mindketten meg Kállay Imre (de nem tudja, mi okra nézve), be nem hí[v]ták.

Sextus testis Elisabetha Györky, servilis perillustris domini Joannis Bajcsy, annorum circiter 18, jurata examinata.¹⁹⁷ Ad 1. Vallja a tanú, hogy közel éjfélnél volt az üdö, midőn szegény Zelenay Pálnak mostohafia Kállay Imre házához gyött, kérven emlétt Kállay Imrét, hogy hova hamarább menne hozzájuk, mert az apja igen rosszul vagyok, mire nézve még ütés-kedett Kállay Imre, addig ottan kérven Zelenay Pál mostohafia, maga az felesége is gyött utána, de mit akart, vagyis mit szölt, nem tudja a fátens, minthogy kiment volt a szobából.

Septimus testis Paulus Verböczy, oppidi Vác primarius iudex, annorum circiter 45, juratus, examinatus, fatetur. Ad 1. Directe affirmat de utripunctum. Ad 11. Directe uti septimus testis. Ad hoc punctum hoc addito:¹⁹⁸ Csudálkozom viceispán uramon, hogy ilyen gazembernek fogja pártját.

Octavus testis Georgius Fejérvizy (*Fehérvizy*), oppidi Vác notarius, annorum circiter 31, juratus examinatus.¹⁹⁹ Ad 2. et 3. Vallja a tanú, hogy néhai Zelenay Pál maga akaratjából testamentomot tett, sőt, midőn Kállay Imre által reflectaltatott volna, mit hagy az feleséginek, azt felelte Zelenay Pál neki, hogy nem szorult az övére, mert adott az Isten neki, mindazonáltal mégis ezen emlékezetből egy gyűröt²⁰⁰ s más portékát is hagyott neki. Ad 4. Azt is jól tudja a tanú, lévén scriptora a testamentomnak, hogy Zelenay Pál maga akaratjából testamentoma executorának Kállay Imrét kívánta és nevezte. Ad 5. Látta a tanú, midőn Kállay Imre Zelenay (*Zelinay*) özvegyének egy füles tallért és bizonyos paszományt szegény Zelenay Pál jószágából adott volna, az melyet jóllehet akkor elvette az asszony, mindazonáltal másnap mind a két darabot visszaküldette. Ad 6. Leginkább arra nézve, hogy tisztartó uram Kállay Imrét mért avatja magát más ember jószágába uraság híre nélkül, lehorgászta volt az ládák kulcsait, őkegyelmének resig-

¹⁹⁶ találván

¹⁹⁷ Hatodik tanú Györky Erzsébet, nemzeti Bajcsy János szolgája, kb. 18 éves, eskü alatt vallja.

¹⁹⁸ Hetedik tanú Verböczy Pál, Vác város első bírja, kb. 45 éves, eskü alatt vall. Az 1-re. Hátározottan állítja a feltett kérdést. 11-re. Ugyanazt, mint a hetedik tanú. De hozzáteszi a kérdőponthoz: ...

¹⁹⁹ Nyolcadik tanú Fejérvizy György, Vác város jegyzője, kb. 31 éves, eskü alatt vallja.

²⁰⁰ gyűröt

nálta. Ad 7. Directe affirmative.²⁰¹ Ad 8. Reflectalja magát, hogy a város szolgái némely portékát azon ládákbul Kállay Imre házához vitték Barinay (*Barinyay*) Ferenc uram deákja jelenlétében. Ad 9. et 10. Nihil. Ad 11. Jól tudja, mert gyakran hallotta sokféle alkalmatosságokkal, hogy Gyarmathy János névő prókátor Kállay Imrét rútul bectelenítette, öszvehuncfutolta, adtázta, törömtettézte, mondván, csodálkozik azon, hogy viceispán uram olyan gaz parasztembernek pártját fogja.

Nonus testis providus Joannes Andi (*Andy*), incola et iudex possessionis Fót, annorum circiter 60, juratus examinatus.²⁰² Ad 11. Vallja a tanú, hogy midőn Gyarmathy János névő prókátor Fótra bizonyos pénznek felvételére nézve érkezett volna, és a tanútól úgymint az falu mostani bírójától elsőben százhat forintot kért volna, azért is, hogy nem tartotta őtet azon pénznek urának, s consequenter az akaratjához semmiképpen nem alkalmaztatta magát, jóllehet azelőtt is, de leginkább azután megharagudván, sokszor és sokízben ilyen szókra fakadott, hogy Kállay Imre ilyen törömtette huncfut, gaz és az árvák jószágán hízott ember. Több ilyen bectelen szókat is említett Kállay Imre felül ejtett sokszor nevezett Gyarmathy névő prókátor, de az tanúnak nevezet szerint több most nem jött eszibe, hanem az, hogy ilyen adta; másnak is kedveskedett ezüstös forgóval, aki nem őtet illette volna, de nem nevezte, kinek.

Decimus testis Laurentius Szőnyi (*Szőny*), praefatae possessionis notarius, annorum circiter 35, juratus examinatus fatetur.²⁰³ Ad 11. Szinte azon állhatatossággal, melyet az praecedens fátens recenseált, jelen volt a tanú, midőn Gyarmathy János névő prókátor formalibus Kállay Imrét szidta volna, ördögadta, árvák jószágán hízott, fia örökén azokat húzta, azokon hízott, azokbul kedveskedett másnak is, s azzal kedvessé teszi magát, de kinek, a tanú nem tudja. Arról is reflectálja magát a tanú, hogy amidőn Gyarmathy János névő prókátor csak száz forintról, mellyel szegény Pál deáknak Fót névő helység tartozott (de azután halála után Kállay Imre azon pénzt helyettük magáébül letette) emlékezetet tett volna, a fátens pediglen jelentette volna, hogy száz tallérral adósak voltak, hanem az ötvenét megadták már Kállay Imrének, arra azt felelte Gyarmathy: Ni, ördögadta fia, ezt is el akarja tagadni; akit végbe viszen, egész tolvajság, ilyen adta, teremtette.

Super cujusmodi per nos peracta inquisitioni exceptisque testium fassionibus praesentes nostras sigillis et chyrographis propriis munitas extradidimus litteras testimoniales. Signatum Pestini, die et anno quibus supra.

[P. H.] Gabriel Horányi incltyti comitatum Pest, Pilis et Solth unitorum judlium m. p.

²⁰¹ Egyenesen állítja.

²⁰² Kilencedik tanú Andi János, Fót községi lakos és honos, kb. 60 éves, esküdt tanú.

²⁰³ Tizedik tanú Szőnyi Lőrinc, a fenti helység [Fót] jegyzője, kb. 35 éves, eskü alatt vall.

[P. H.] Nicolaus Halácsy praelibatorum comitatum jurassor m. p.²⁰⁴

Négylapos, eredeti.

Lelőhely: VVL Váci Püspöki Gazdasági Levéltár, Úriszéki ir., 1730. augusztus 16-i ülés, No. 17.

26.^f

**Kállay [Orgoványi] Imre elszámolása Zelenay Pál hagyatékáról
1730. augusztus 20.**

Rationes Emerici Kállay (*Kallaj*), qua executoris testamenti Egregii Pauli
condam Zelenay Anno 1730. die 20. Augustii data.²⁰⁵

Perceptio

	<i>Perceptio in paratis</i> ²⁰⁶		<i>In restantia</i> ²⁰⁷	
	<i>forint</i>	<i>krajcár</i>	<i>forint</i>	<i>krajcár</i>
Kiszpinz, aki ládában találtatott aranyul	46	–	–	–
Ezüstpinz	14	50	–	–
Fóti (<i>Folt</i>) helység adósságát fölvettem	140	–	–	–
Tótfalusi (<i>Tóthfalu</i>) juhásztúl	20	–	30	–
Mizespogácsástúl	28	27 2/4	21	72 1/2
Ludvig (<i>Ludvik</i>) pintértúl	63	–	37	–
Rácz Istvántúl az semlis ²⁰⁸ bolt mellett	100	–	–	–
Tabáni (<i>Tabány</i>) görögtúl	100	–	–	–

²⁰⁴ Az általunk eképpen vezetett vizsgálatról és a kapott vallomásokról kiadtuk bizonyáglevelünket, amelyet pecsétünkkel és saját kezünk aláírásával is megerősítettünk. Kelt Pesten, a fent mondott napon. – Horányi Gábor nemes Pest, Pilis és Solt egyesült vármegyék szolgabírája s. k. – Halácsy Miklós imént nevezett vármegyék esküdtje s. k.

²⁰⁵ Kállay Imre 1730. augusztus 20-án kelt elszámolása nemzeti Zelenay Pál végrendeletének végrehajtásáról.

²⁰⁶ Bevétel készpénzben

²⁰⁷ Hátralék

²⁰⁸ zsemlyés

	<i>Perceptio in paratis</i> ²⁰⁹		<i>In restantia</i> ²¹⁰	
	<i>forint</i>	<i>krajcár</i>	<i>forint</i>	<i>krajcár</i>
Kisváci (<i>Kis Vác</i>) nótáriustól	10	–	–	–
Sintaur Istvántól	30	–	–	–
Kisváci pintér	–	–	10	–
Cigajner ²¹¹ Pintér (<i>Pintir</i>) Jakab	–	–	10	–
Püspökhathvani (<i>Püspök Hatvan</i>) helységtől	26	25	3	75
Fóti (<i>Folt</i>) molnárnétól	6	–	–	–
Német szíjártótól	4	–	–	–
Oroszi borbélynál 150 léc ára van, de pro cura elengedett neki.	–	–	–	–
Summa perceptionis ²¹²	588	2	112	47 1/2
*				
[Kiadások]				
			<i>Forint</i>	<i>Dénár</i>
Ő excellenciájának két aranyban			8	10
Páter franciscanusoknak			60	–
Ejusdem harangozástól			3	–
Kriptától			12	–
Páter piaristáknak			20	–
Harangozástól			3	–
Dominicanusoknak			15	–
Harangozástól			3	–
Két káplánnak			24	–
Szeginyeknek			20	–
Item ugyan szeginyeknek			4	–
Diákoknak			4	–
Szent József Congregatiojának			20	–

²⁰⁹ Bevétel készpénzben

²¹⁰ Hátralék

²¹¹ német Zigeuner = cigány

²¹² Bevételek összesen

	<i>Forint</i>	<i>Dénár</i>
Testamentumírónak	8	–
Zelenay Mátyásnak	150	–
Zelenay Jánosnak	61	–
Plébánosnak temetéstől	4	20
Szabó Jánosnak test körül való fáradságaért	2	–
Berinkei (<i>Berenkei</i>) Andrásnak hasonló fáradságaért	1	–
Bajnok Mártonnak hasonló fáradságaért	1	–
Diákoknak lamentatio éneklésétől	7	–
Torra vettem halat és óbort	1	83
Szabó Jánosnak szegény Pál deák ruhája varrásától	9	15
Bőrkapcát az megholt testre vettem	–	60
Szent Ferenc Congregatiojának	1	50
Boldogasszony Congregatiojának	1	50
Váci (<i>Vacz</i>) kántornak	1	–
Az örök templomban harangozásától	2	70
Négy céhnek kikísértésért [!]	4	–
Jézus Társasága Congregatiojának	1	50
Koporsóért	3	–
Nemes vármegyének fizettem restantiat	90	70
Ócsai (<i>Olcsa</i>) tisztartónak kocsi árában	6	–
Pesti commissariusának, Zsemberynek (<i>Semberi</i>), kit Pál diáknak éltiben kölcsön adott	[?]	[?]
Sárga gyertyáért, 17 fontért á d. 75 és fehér [gyertyáért] 6 ½ [fontért] á d. 85.	18	27 ½
Erogationis summa facit ²¹³	511	0 ½

Comportata itaque erogatione cum perceptione tenebitur Emericus Kál-
lay refundere f. 77, d. 1 ½ ex quibus quia censoribus et exactoribus ratio-
nem per fl. 4 exolvisset ideo restantia manebit in florenis 69, d. 1 ½.

Facta fuit etiam quaestio de obtingenti interesse, quod a summis capi-
talibus exigere debuisset, cum tamen vix aliquid exinde perceptum fuisset et
illud etiam pro gloria Dei, novo quippe confessionali patrum franciscano-
rum conversum doceretur, residuum vero siquid remansisset, id executori
pro fatigiis condonatur.

Datum Vacii Anno, die ut supra, per nos

²¹³ A kiadások tesznek összesen

Praeterea adhuc erat executori debitum Tótfalusiensis (*Tothfalu*) opilio-
nis in fl. 30 incassandi, taliterque restantium apud eundem reperiebatur in
fl. 99.

Ex quibus. Joanni Zelenay exolvit	fl. 89
Relictae vero viduae consignat	<u>fl. 10</u>
	fl. 99

Unde jam totalitate exoluta absolvendus veniet.

Lelőhely: VVL Váci Püspöki Gazdasági Levéltár, Úriszéki ir., 1730. augusztus
16-i ülés, No. 17.

Kétlapos, eredeti

A latin szövegrész fordítása:

A kiadásoknak és a bevételeknek az összegzése után Kállay Imre még 77
Ft 1 1/2 dénárral tartozik, amelyekből a számadás ellenőreinek már 4–4 fo-
rintot kifizetett, így hátralékként marad még 69 Ft 1 1/2 dénár.

Kérdés merült fel a törvényesen járó kamatot illetően, amelyet a tőkeössz-
szeg után kellett fizetni. Mivel csupán csekély bevételt lehetett elkönyvelni,
azt Isten nagyobb dicsőségére a ferencesek új gyóntatószékére fordították. A
maradékot, ha volt, a végrehajtók kapják meg fáradozásaik fejében.

Kelt Vácott a fent megjelölt évben és napon.

Mindamellett a végrehajtónak be kellett hajtania a tótfalui juhász 30 fo-
rintra rúgó adósságát, ezért 99 forint hátralékkal kellett még elszámolnia.

Ezekből Zelenay Jánosnak kifizet	89 forintot
Az özvegynek hagy	<u>10 forintot</u>
	99 forint

Ezért a teljes összeg kifizetése után a végrehajtó kötelességét bevégezve
távozhat.

26.^g

Leltár és elszámolás Zelenay Pál vagyonáról 1730. augusztus 21.

Ex testamento Pauli Zelenay.²¹⁴

1. Őminenciájának két arany	fl. 8
2. Páter franciscanusoknak	fl. 60
- Item hat akó fehérbor és vörös is hat akó, egy
forgó és ezüstcsésze.

²¹⁴ Zelenay Pál végrendeletéből.

3. Páter piaristáknak	fl. 20
4. Páter dominicanusoknak	fl. 15
5. Káplánoknak	fl. 24
6. Szegényeknek	fl. 20
7. Deákságnak	fl. 4
8. Szent József Congregatiojának	fl. 20
9. Zelenay Mátyásnak és Jánosnak	fl. 300
10. Testamentumírónak két arany	fl. 8
	fl. 479

Fundus pro exolutione legatorum.²¹⁵

Fóti (<i>Foth</i>) helység adós	fl. 140	
Tótfalusi (<i>Tothfalu</i>) juhász	fl. 50	restantia fl. 30
Az itt lakos bábsütő	fl. 50	restantia fl. 27 [d.] 72 ½
Ludvig (<i>Ludvik</i>) pintér	fl. 100	restantia fl. 37
Rácz István	fl. 100	
Tabáni (<i>Tabány</i>) görög	fl. 100	
Kisváci (<i>Kis Vác</i>) nótárius	fl. 10	
Sintaur	fl. 30	
Kisváci pintér	fl. 10	
Cigajner (<i>Czigajner</i>) Jakab pintér	fl. 10	
Püspökhatvani helység	fl. 30	
Fóti molnárné	fl. 6	
Oroszi borbély	fl. 150	
Német szíjártó	fl. 4	
	fl. 690 ²¹⁶	

Praeterea reperuntur debita.²¹⁷

1. Verőcei Kristóf (<i>Christoff</i>) Marci egy kocsiért	fl. 11	–
2. Berczeli Miska	fl. 8	–
3. Berinkei (<i>Berénke</i>) lakosok	fl. 10	–
4. Mácsai Mihály	fl. 7	–
5. Kőhalmi (<i>Kőhalom</i>) Pilisi Jánosnál	fl. 20	–
6. Kisváci ember irtásárául	fl. 2	–
7. Apud haebreum ²¹⁸	fl. 5	d. 60
8. Fehér Jánosnál	fl. 6	–

²¹⁵ A hagyatékok kifizetésének alapja

²¹⁶ Az összeg helyesen 790 Ft, de a különbséget a még fennmaradt tartozás összege, a jobb oldali oszlopban feltüntetett 94 Ft 72 ½ dénár sem fedezi.

²¹⁷ Azonkívül fellelhető további adósságok

²¹⁸ A zsidónál

De caetero mobiliák inventárium által találtattak ez szerint egy vasládában.

Kézpénz aranyul [!]	fl. 46	–
Ezüst pénzből álló	fl. 14	–
Egy ó süvegben holmi darab posztók	fl. ²¹⁹	–
Másfél rőf zöld selyemposztó	–	–
Egy füles tallér	fl. 2	–
Egy hálós selyemzacskóban övre való selyemzsinór		
gombbal és ezüstrojttal	–	–
Aranyfonalból mentére, ráncra való	–	–
Más ráncra való kék selyemből	–	–
Pálcára való ezüsgomb, három lat	–	–
Ezüst két rendbéli gomb és egy darab üntett ²²⁰ ezüst,		
mindössze nyomott latot 12 ½	–	–
Más holmi diribdarab ezüst lat 6 ¾	–	–
Ó ezüst, égetni való való paszomány, lat 9 ½	–	–
Egy kis vasollócska	–	–
Két rőf selyemposztó Kállay úrnak adatott testamen-		
tum executioja körül való fáradságáért	–	–
Az fölül talált 10 latból adatott ócsai (<i>Olcsa</i>) tisztar-		
tónak kocsi árában restált adósságáért	f. 6	–
Zsembery (<i>Semberi</i>) commissariusnak adóssága, kit él-		
tében magának Pál deáknak Pesten létekor adott	fl. 1 [d.] 50	
Még marad azon tíz forintból	fl. 2 [d.] 51 ½	

Haec inventatio et connotatio peracta est die 21. Augustii 1730. in domo domini Joannis Bajcsy (*Bajcsi*) praesente sua Dominatione Domino Francisco Barinay, domino provisore, Joanni Mészáros (*Miszaros*), Joanni Kecskeméthy (*Kecskemithi*) et civitatis Vacziensis juratis.²²¹

A külzeten: Anno 1730. Rationes Pauli condam Zelenay testamentaria dispositionis intuitu de effectuata ejusdem executionedatae per Emericum Kállay.²²²

Lelőhely: VVL Váci Püspöki Gazdasági Levéltár, Úriszéki ir., 1730. augusztus 16-i ülés, No. 17.

Kétlapos, eredeti.

²¹⁹ Összeget nem tüntettek fel.

²²⁰ öntött

²²¹ Ez az inventárium és feljegyzés készült 1730. augusztus 21-én Bajcsy János házában, Barinay Ferenc tisztartó úr, Mészáros János és Kecskeméthy János, Vác város esküdtjei jelenlétében.

²²² 1730. Kállay Imre elszámolása Zelenay Pál végrendeletének végrehajtásáról.

27.
Szinai Tóth János végrendelete
1729. december 8.

Dicsírtessék a Jézus Krisztus, ámen.

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében, ámen.

Én, Szinai Tóth (*Tóth*) János, jóllehet az én uram és Istenem atyai látogatásából testi egészségemben és akaratomban változást szenvedek, mindazonáltal elmémben és akaratomban helyes állapotban lévén, tulajdon és szabad akaratomból az Úristentől nékem kegyelmesen adatott kevés javimból teszek ilyen testamentális dispositiot alább írt és kiváltképpen hivattott és kéretett együttlévő személyek előtt.

Elsőben. Lelkemet ajánlom az én uram és Istenem irgalmasságába, a Krisztus Jézus kínszenvedése érdemibe, a Boldogságos Szűz Mária anyai kegyességébe és minden szentek esedezésibe, testemet pediglen az ő anyjának a földben beviteliben.

Másodszor. Léven négy ökreckém, melyeknek keteit²²³ hagyom György és Mihály fiaimnak, más[ik] két ökretem pedig Kecskeméten lakozó Petruska Mihály szolgám adóssága kifizetésére.

Harmadszor. A szőke tehenet hagyom gazdasszonynak, bornyút Maris leányomnak, két tehenet György fiamnak és a harmadfő tinót Mihály fiamnak.

Negyedszer. S. V. a két södűt²²⁴ két fiamnak és öreg sertést gazdasszonynak leányával hagyom.

Ötödször. Hermányban (*Hermán*) Pállinkás mellett való tábla szőlőmet hagyom György fiamnak, mellette valót, Lipták Mátyás szomszéd mellett, Mihály fiamnak, harmadik darabot ugyanazon a hegyen, Pállinkás János mellett, Maris leányomnak, melynek az alját nem akarom, hogy az útnál tovább extendálhassa magát, ne ennek utána az atyafiak közt valami veszedések legyenek. Azokon kívül grónárit (*Gronar*) hitvestársomnak és gombási (*Gombas*) elletésemet mostani Mihály szolgám kifizetésére.

Hatodszor. Őszi és tavaszi vetésemről teszek ilyek [!] dispositiot, mint-hogy valami keveselések vagyon, hogy az gazdasszony fiaimmal és leányommal együtt takarítsák föl, ha pedig együtt nem lakhatnának, osszák négyfelé egyenlőképpen, mindazonáltal gazdasszonynak az ő gazdasszonyságáért öt vagy hat kilával többet adjanak az őnéki obveniálandó részénél.

Hetedszer. Boromból nyolc akót, vereset Maris leányom ruházatjára, a többit adják el szőlőmunkára és más egyéb szükségekre. Hogyha pedig együtt meg nem alhatnának, a pénzt osszák el háromfelé egyenlőképpen.

²²³ kettejét

²²⁴ süldő (sertés)

Nyolcadszor. Kevés szőlőkhöz tartozandó edényemet, ha magok közt meg nem egyezhetnek, osszák el háromfelé, kivéven elsőben Maris leányom számára tíz akóra való hordót és hétakós kádat.

Kilencedszer. Tisztelendő páter franciscanusoknak kívánom, hogy jövő esztendőre György fiam két akó bort, Mihály fiam egyet és Maris leányom egyet magok szőleiből adjanak meg; ha pedig együtt szüretülnek, adjonak [a] köz[ös] borból.

Tizedszer és utólszor. Minthogy az háznak hason fele része az gazdaszszonyt illeti, s fele engem, én az én fele részemmet hagyom György és Mihály fiaimnak, melyet magam fizettem ki.

Melyeket mind úgy lenni alább írt személyek előtt saját kezem keresztvonásával recognoscalom.

Vác (*Vacz*) die 21. Decembris Anno 1729.²²⁵

Szinai Tóth János +

Coram me Emerico Orgoványi (*Orgovány*) jurato episcopalis civitatis Vacensis [s. k., P. H.]²²⁶

Coram me Georgio Drobny, excelsae Tabulae Septemviralis jurato notario m. p. [P. H.]²²⁷

A külzeten: Szinai Tóth (*Tott*) János testamentuma 1729.

Lelőhely: VVL No. 23., No. 65.

Kétlapos, eredeti.

28.

Varga Mátyás végrendelete 1729. december 8.

1729. 8. Decembris Vacii.²²⁸

Öreg Varga Mátyás súlyos betegségben lévén, de ép elmével vallja először is.

Hogy Varga Dánielnek mindféle mesterséghez való eszközöket hagyok, és 12 akós hordót és káposztás hordót, kinek árváimat, Mátyást és Erzsikét gondviselésébe ajánlom.

²²⁵ Vácon, 1729. december 21-én.

²²⁶ Előttem, Orgovány Imre, Püspökvác város esküdtje [s. k.] előtt

²²⁷ Előttem, Drobny György, a nagyméltóságú Hétszemélyes Tábla esküdt jegyzője előtt s. k.

²²⁸ Vác, 1729. december 8.

Török-hegyi nagyobb szőlőmet Mátyás fiamnak és a másikat is annak, hasonlóképpen az Őrsének hagyom úgy hordó- és kádbeli eszközöket.

Összességgel ide-oda vagyok adós fl. 29, d. 68, melyek [!] szőlőimet nagyjából vőm dolgoztatván, azokat ki fogja fizetni.

Hideg testemet fogja nagyobbik vőm eltakartatni.

Több vőim és leányim elégedhetnek azzal, amint kiházasítottam s nekik adtam.

Szücs (*Sziücs*) János esküdt előtt

Franyó Varga György előtt

Georgio Fejérvizy juratus notarius m. p.²²⁹

A külzetén: Matthiae Varga 1729 – Öreg Varga Mátyás testamentuma – Testamenta recentiora²³⁰

Lelőhely: VVL No. 22., No. 1.

Egylapos, eredeti.

29.

Kovács Pál kovácsmester végrendelete 1729. december 10.

Anno 1729. die 10. Decembris.²³¹ Kovács Pál az alább írt személyek előtt utolsó akarátját így declarálta.

Filszky (*Filszki*) úr²³² uraság részéről adott vasra f. 100, hoztam huszonegy mázsát á f. 4, d. 81, amely exurgálna in f. 101, d. 15, tartoznék még az uraság nekem f. 1, d. 15.

Kosdi Aszódi Jakabnak tartozom f. 10.

Dereskei Mácsai (*Malcsai!*) Mihálynak f. 1, d. 65.

Vadkertir Erdős Istvánnak No. 12 máriással búza árában.

Ugyan Erdős Istvánnak vas árában tartozom f. 40.

Szentmártonkátai plébánosnak, páter Katonának²³³ tartozom f. 100.

Prinerrel számadásom vagyon, én húst hordtam, ő pedig velem dolgoztatott, ha adós leszek, meg kell fizetni.

²²⁹ Fejérvizy György esküdt jegyző s. k. – Valamennyi aláírás egy kéztől származik.

²³⁰ Újabb végrendeletek

²³¹ 1729. december 10-én.

²³² Sopron megyei nemesi család. (NAGY é. n., KEMPELEN é. n., TURUL é. n., SIEBMACHER é. n.) Mindegyik forrás szerint 1743-ban kapta nemességét a család.

²³³ Katona Pál (1690–1764) 1728–1736 között szentmártonkátai plébános. CHOBOT 1915–1917, II. 793.

Stockinger (*Stokinger*) adós nekem f. 1, egy pörült²³⁴ csináltam maga vásárlól sörházhoz; és 62 komphoz való szegért d. 50 város uraság[i] kovácsa adott vas árában d. 75.

Ugyanaz uraság kovácsa marosi (*Maross*) sörfőző részére vett el tőlem font 23 vasat [.....] öt máriással.

Mégis uraság havonta vitt el 38 font vasat, azért adott 8 máriással.

Ugyanazon kovács egy fújó árában tartozik f. 3, d. 50.

Mely uraság kovácsának adósságát mind a szürkebarátoknak hagyom.

Más vas vagyon 2 mázsa is, adják el 6–6 forinton mázsáját. Vagyon sínvas 19, egy-két poltúrás.

Házamot és szerszámot el kell adni, az adósoknak eleget kell tenni. Három sertésemet is két mostoha leányimnak, egy-egy vásári mentét és egy-egy zsák lisztet kell adni. Ami azon fölül megmarad, szentmisékre, klastromokra ki kell osztani. Hogyha marad, az földesúrnak f. 5.

Öreg Varga István és Földvály Gyurka kétszer-kétszer hoztak téglát, azért tartozom nekik. Alkudtam a téglára á f. 4, d. 50, de vegye vissza azt, és elégedjék meg vele; egy petákot adtam foglalót.

Holmi házieszköz legyen mostohaleányimé, úgymint asztal, szekrény, láda, ágy és egyéb.

Temetésem legyen böcsületesen.

Verbóczy (*Verboczi*) Pál, Kállay (*Kalloi*) Imre, juratus notarius civitatis.²³⁵

Az iratborítón: Pauli Kovács (*Kováts*) – Kovács Pál testamentum de Anno 1729.

Lelőhely: VVL No. 28., No. 98.

Kétlapos, korabeli ceruzás fogalmazvány.

30.

Modróczky Mihály szűcsmester végrendelete 1729

Anno 1729. die 21. Maii. Praesentibus prudentibus Andrea Vajzer (*Vajszer*), Paulo Dombay et Michaele Pozsonyi (*Pozoni*) Michael Modróczky (*Modrotzki*) taliter ultimo disposuisset.²³⁶

²³⁴ pöröly

²³⁵ a város esküdt jegyzője

²³⁶ 1729. május 21-én tekintetes Vajzer András, Dombay Pál és Pozsonyi Mihály urak jelenlétében Modróczky Mihály az alábbi végrendelkezést tette.

Házam, amint éránta emanált levél mutatja, egészben magáémi.

Vagyon három szőlőm termő, negyedik elletős.

Vagyon Pecsényadón, Modróczky (*Modrotzki*) János egy testvérbátyámnál succession fl. 25.

Vagyon nálam viceispán úr Mágochynak (*Magochi*) 9 ½ rókabőr, melyeket készétttem, annak készítéseért tartozik fizetni más báránybőrökkel, amelyek már nálam vannak készítésben, kitelik munkám bére.

Magyar Gyurkáné tartozik fl. 1, d. 41 ½.

Pápai Varga Jánosné tartozik [fl.] 1, d. –.

Más egyéb aprómarhám és munkabéli jószágom, úgymint 6 ködmen, 200 őszi bőr, 100 hasi bőr és 100 metszett báránybőr, 100 irha is találkozik, 5 vásári mente, béletlen, és házieszközök; bor is 9 akó vörös vagyon.

Csomádiaknak (*Csomad*) adtam korcsmára 4 2/4 akó vörös bort, akóját á fl. 1, d. 85, melynek ára in toto térsen 8 [fl.], 32 ½ [d.], evvel tartoznak.

Komáromi László Györgynél vagyon 3 akós hordóm.

Szentmiklósi (*Sz. Mikloss*) Balogné vej[é]nél (penes Veresegyház²³⁷ [*Vörösegyháza*]) vagyon két kila árpa.

Lelkemért vörös kalpagot, övet és dolmányt gombok nélkül, nadrágot, mentét is eladják, és szentmisékre adják itt való franciscanusokhoz.

A külzeten: Michaelis Modróczky testamoniális levele 1729.

Lelőhely: VVL No. 30., No. 32.

Egylapos, eredeti.

31.

Péterkéné végrendelete

1729

Testamentum.

Egy szőlőt kétféle a két leányomnak, mindazonáltal az lelkiről is ne fedkezzenek holta után.

És egy vasfazekat az hajadon leányának.

Az ponyvát az menyecskének, szoknyát és két zsák búzát.

Az onokájának egy zobont²³⁸ és egy vánkust, és az hajadon leánynak egy mentét, és az két zsák búzán kívül mind az leányé.

És az hajadonnak egy kádat és két-két akós hordót és egy három akóst.

²³⁷ Veresegyháznál

²³⁸ zubbonyt

Az menyecskének egy-egy kétakóst, másikat egyakóst.

Az üres zsákokat kétfele.

Az házat, ha eladják, kétfele, ha pedig együtt lakhatnának, ha jó.

Vagyon négy sertés hizlalóban, az kétfele.

Vagyon negyven rőfre való kenderszövések még, és osszák kétfele, az ki kender vagyon, azt is kétfele.

Testes²³⁹ Joannes Nagy, Paulus Pozsvári (*Pozvarj*), Andreas Borbély (*Borbely*), Elizabetha Dúl (*Dul*).

[Rájegyzés más kézírással:] Péterkéné testamentumlevele revideáltatott a tanács előtt, és elintéztetett hagyománya a maradéki közt, die 2^a Maii 1729.²⁴⁰

A hátlapon: Péterke viduae 1729²⁴¹ – Péterkéné (*Péterkené*) testamenuma – Johannes Groschopt [?], Babó (*Babo*) Martin²⁴² – Több összeadási számoszlop

Lelőhely: VVL No. 29., No. 108.

Egylapos, korabeli másolat.

32.^a

Pásztor Jakab végrendelete

1730. január 29.

V [?] Ü [?]

Én, Pásztor (*Pastor*) Jakab tészek Istentől adatott kevés javaimból, lelkemről és testemről, árváimról testamentalis dispositiot.

1. Pap-völgyön (*Pap vőgy*) vagyon egy szőlőm, melyet hagyom az unokámnak, Andrásnak oly konditio alatt, két esztendőnek folyásán dolgozza, fele legyék az övé, fele pedig az miseszolgálatra, fele az dominicanusoknak, fele pedig az franciskánusoknak.

2. Vagyon tizenhat akó borom, melyet az portioban ajánlom, melyből három akót hagyok az leányomnak is.

3. Patakfőn (*Patak fő*) vagyon két hasáb szőlőm, melyeket közönségesen hagyom az leányomnak és felesigemnek, hogyha pedig meg nem egyesülhetnek rajtok, tehát adják el, és magok között osszák el.

²³⁹ tanúk

²⁴⁰ 1729. május 29-én.

²⁴¹ Özvegy Péterkéné 1729

²⁴² Az irat hátlapján szereplő két név feltehetően nincs kapcsolatban a végrendelettel.

4. Vagyon házam, annak felit hagyom az onokámnak, Andrásnak, az felit pedig hagyom felesígemnek leányommal együtt, hogyha együtt nem egyezhetnének, tehát egyik a másikat fizethessék ki.

5. Rádon (*Rad*) vagyon öt kila búzám Prencsoskinál, melyet hagyom az rádi templomra.

6. Ha pedig Isten ő szent fölsége rendelisibül e világból kimúlnék, az temetésemre legyen az tehén árából.

[Más kézírással:]

Actum Vacini, 29. Januar 1730.²⁴³

Kecskeméti Ferenc és Kállay (*Kallai*) Imre előtt.²⁴⁴

A külzetten: Pásztor Jakab és Pásztor Jakabné testamentuma, 1730 – Más írással: Pásztor Jakab.

Lelőhely: VVL No. 35., No. 38.

Kétlapos, eredeti.

32.^b

Pásztor Jakabné végrendelete 1732. október 10.

Dicsértessék az Jézus Krisztus.

Én, Pásztor Jakabné Anna betegágyamban lévén, akarván istenesen disponálnom kis javaimat.

Elsőben, ha az szőlőmöt eladhatják, az 4 templomra²⁴⁵ adjanak 30 forintot belőle.

2. Ha az boromat eladhatják, az árából portióm kitelvén belőle, az ki abból megmarad, misemondásra adassék; az házban lévő részt hagyom az vőmnek, az ki most is benne lakik.

Pintér Miklósnak egy inget, Slezák (*Slesak*) Évának is egy inget; az ágyamat adják el, adják az árát lelkem után misékre. Vasfazekat, kádakat és hordókat, ásót, kapát, holmi vasszerszámot adják el, az árát adják mise-szolgálatra.

Kiszpíze²⁴⁶ volt 4 forint, 25 pinz,²⁴⁷ az leszen Török Gyurkánál. Az mi jószágocskája az kamrában vagyon, az is adassék el, az árából az két con-

²⁴³ Kelt Vácon, 1730. január 29-én.

²⁴⁴ Mindkét aláírás egy kéztől származik.

²⁴⁵ A négy templom: Szent Mihály-, domonkos, ferences és piarista templom.

²⁴⁶ készpénze

²⁴⁷ pénz

gregatoria adjanak egy-egy forintot. Az mi ezekből megmarad, adják az szegényeknek.

[Más kézírással:] Anno 1732. die 10. October lett ezen testamentumtétel Kecskeméti Ferenc és Szoporka Mátyás jelenléteben.

A külzetten: Pásztor Jakabné testamentuma

Lelőhely: VVL [No. 35., No. 38.]

Egylapos, eredeti.

32.^c

**Pásztor Jakabné hagyatéki leltára
1732. október 20.**

Anno 1732. 20. Octobris.²⁴⁸ Néhai Pásztor Jakabné kevés jószága inventáltatott és conscribáltatott, amint következik, per Franciscus Kecskeméti et Matthias Szoporka.²⁴⁹

[Ceruzás feljegyzés más kézírással:]

2 hordó fehérbor

3 hordó veresbor

Kiszpíz²⁵⁰ d. 19

Eladtunk egy hitvány dunnát f. 1, d. 50

Korpát adtunk el d. 15

Kukuricát adtunk el d. 40

Egy kis szójácskát 3 poltúra

10 rőf vászon, egy hitvány dunnahaj 29 garas

Egy kis szalonnát 5 píz²⁵¹

Item egy kis szalonnát 5 píz

Egy derékalj haját 30 píz

Egy kis gyolcskendő 1 peták

Egy pár csizmát 35 píz

Egy kis vásznat 5 píz

Egy kis árpaliszt 1 máriás

Egy kila lisztet 45 píz

²⁴⁸ 1732. október 20.

²⁴⁹ ...Kecskeméti Ferenc és Szoporka Mátyás által.

²⁵⁰ készpénz

²⁵¹ pénz

Vasszerszámot 50 píz
 Egy serpenyőt 5 píz
 Egy hitvány párna 1 peták
 Két darab rongy 1 peták
 Egy szoknyát 4 máriás
 Az ki az borát behordta, f. 1

Lelőhely: VVL [No. 35., No. 38.]
 Eglyapos, eredeti.

33. Ladnik Péter végrendelete 1730. július 14. (1731. május 28–30.)

Anno 1730. 14. Julii.²⁵² Ladnik Péter tészen ily testamentaris dispositiót.

	<i>Floreni</i>	<i>Denari</i>
Nyitrai (<i>Nittraj</i>) Csík Jánosnál vagy on activa adóssága hat forint és nyolcvan pénz, idest	6	80
Gondos Csík Jánosnál	10	–
Földvály Gyurkánál, gazdájánál	12	–
Nádasdi (<i>Nadasdi</i>) Csík Györgynél	15	–
Item említett gazdájánál és Balázsik (<i>Balasik</i>) Jánosnál egyaránt búza ára	2	45
Item öreg Szabó Györgynél	–	47 ½
Készpénz ládjában vagy on	5	14
Summa:	51	86 ½
Temetésére hagy	8	–
Borbély Andrásnak a gyógyításáért	4	80
Szentmisékre lelkéért hágy	10	–
Három congregatiókra egyaránt	9	–
Szürkebarátoknak templomára	5	–
Szegényeknek	3	–
Dominicanusok templomára	5	–

²⁵² 1730. július 14.

	<i>Floreni</i>	<i>Denari</i>
Káplánnak, aki temetőben misét fog mondani érette	1	–
Páter piaristáknak szentmisékre	2	–
Vagyon egy üllője s kalapácsa, és egy öv és holmi ruhája és aprólékosa, azt hagyja Balázsik Jánosnak reá való vigyázásáért.	–	–
Lett ezen testamentumtétel Vácon Fölső Nagy Mihály, ifjú Varga Mátyás és váras nótáriusa előtt.		
A föllebb említett fl. 10, szentmisékre valók, fölosztattak olyformán, tudniillik szürkebarátoknak fl. 5, dominicanusoknak pedig fl. 2, d. 50 és piaristáknak is.	2	50
Item Balázsik János föllebb említett adósságát (mivelhogy a testamentumtétel után költött a magáébúl a testatorra) complanálta a tanács előtt három polturával, idest	–	07 ½
Item Szabó Györgyné megfizette	–	47 ½
Nádasi (<i>Nádasdi</i>) György fizetett	15	–
Nyitrai Csík János fizetett két ízben	4	50
Földvály Szabó György két ízben fizetett	7	03 ½
Gondos János Varga Mátyásnak fizetett	10	–
Item 28. Maii 1731. Földvály György fizetett	1	96 ½
Die 30. Maii 1731. Nyitrai Csík fizetett	1	03 ½
<i>Erogationum specificatio</i>		
Patribus Piaristis juxta datam quietantiam	4	50
Patribus Franciscanis	10	–
Patribus Dominicanis	7	50
Aedituo pro pulsu in funere	2	70
Pro Tumba Tislerio	1	50
Pauperibus una vice distributum	–	88 ½
Szent Ferenc Congregatiójának adtam	3	–

A külzetten: Ladnik Péter testamentuma cum accessor²⁵³ – Testamentum Petri Ladnik cum accessor 1730.

Lelőhely: VVL No. 62., No. 27.

Kétlapos.

²⁵³ melléklettel – A melléklet nem található a végrendelet mellett.

A latin szövegrész fordítása:

<i>Kimutatás a kiadásokról</i>		
	<i>Forint</i>	<i>Dénár</i>
Piarista atyáknak nyugta mellett	4	50
Ferences atyáknak	10	–
Dominikánus atyáknak	7	50
Egyháznak és harangozásért a temetéskor	2	70
Az asztalosnak a koporsóért	1	50
A szegényeknek egy alkalommal kiosztandó	–	88 ½
Szent Ferenc Kongregációjának adta	3	–

34.^a

**Öreg Varga Miklós végrendelete²⁵⁴
1730. szeptember 3.**

Hic commodius descriptum.²⁵⁵

Anno 1730. die 3. Septembris praesentibus infrascriptis Vácii.²⁵⁶

Öreg Varga Miklós téssen ilyen testamentalis dispositiót.

Orbán szolgáltnak bérében (aki most Dúl [*Dull*] Andrásnál vagyon) adós vagyok fl. 10.

Vagyon 4 vonóökrem és 3 vonólovam, 2 fejősteheneim, vagyon két szőlőm Közép-Málon és Bácskában, és azonkívül egy elletésem Pap-völgyön, melyet mostohafiammal, Marcival csináltam.

Vagyon házam, gabonám és más egyéb házieszközeim.

Föllebb említett kéttik²⁵⁷ ökreim essenek misékre lelkemért, amelyekből fl. 10 szürkebarátoknak, a többi pedig egyaránt [a] Nagytemplomban,²⁵⁸ dominicanusoknál, piaristáknál szentmisékre adassék.

²⁵⁴ Az ugyanazon két lapra írt végrendelet tisztázati szövegét közöljük, s nem a ceruzával írottat. A kettő között lényegtelen eltérések vannak.

²⁵⁵ Itt megfelelőbben leírva (= tisztázat).

²⁵⁶ Kelt Vácon, 1730. szeptember 30-án az alulírottak jelenlétében.

²⁵⁷ kettő

²⁵⁸ Szent Mihály-templom

Másik öt darab vonómarháimat, fejőstehenemet, úgy házamat és minden házieszközömet és mind a három szőlőimet hagyom házastársamnak, Marinkának és mostohafiamnak, Marcinak egyaránt, úgy mindazonáltal, hogy a kétféle unokáimnak, tudniillik Danicz György gyermekeinek és Simon (*Simony*) Ferenc gyermekeinek fellebb írt feleségem és mostohafiam tartoznak egyaránt adni fl. 10. Azonkívül azon 10 forintokat, melyeket Czéhre Ferenc vőmnek ígértem, azokat is néki megadni tartoznak. Generalliter pedig gabonám és szekereim is mind feleségemé és Marci mostohafiamé lészen, azon okból is, hogy midőn házamat építettem, tehát említett házastársam adott [az] épületre fl. 40 maga pénzből. Danicz Györgynét, leányomat, úgy Simon Ferencnét mindenekből kielégítettem, midőn őket kiházásítottam. Simon Ferenc vőmnek mégis hagyok öt kila búzát. Földesúrnak fl. 4.

Coram me Georgio Drobny, officii provisoratus scribe m. p.²⁵⁹

Priner (*Prinner*) János és Püspöki (*Püspeki*) Mészáros János előtt²⁶⁰

A külzetten: Öreg Varga Miklós és Takács János testamentuma 1730²⁶¹ – Öreg Varga Miklós testamentuma.

Lelőhely: VVL No. (áthúzva: 32.) 33., No. 34.

Háromlappos, eredeti.

34.^b

Guttman Ágoston domonkos szerzetes elismervénye 1731. január 8.

Infrascriptus recognosco, quod medio domini judicis Pauli Szabó acceperim pium legatum ad sacra a pie defuncto Varga Miklós 6 fl. 40 d. quibus et quieto.

Datum Vacii 8. Januarii 1731.

Frater Augustino Guttman (*Guttman*) ordinis praedicatorum prioribus [s. k.]

Lelőhely: VVL [No. (áthúzva: 32.) 33., No. 34.]

Egylappos, eredeti.

²⁵⁹ Előttem, Drobny György, [az uradalmi] tisztartásági hivatal írnoka s. k. előtt

²⁶⁰ A végrendelet szövegét és az aláírásokat ugyanazon kéz írta.

²⁶¹ Ez utóbbiét lásd a 34.^c szám alatt!

A szöveg fordítása:

Alulírott elismerem, hogy Szabó Pál bíró közvetítésével átvettem Istenben elhunyt Varga Miklós misékre hagyott kegyes ajándékát, 6 forint, 40 dénárt, amelyeket nyugtázok.

Kelt Vácott, 1731. január 8-án.

Guttman Ágoston testvér, domonkos perjel

34.^c

Takács János végrendelete²⁶²

1730. szeptember 14.

N. B. Executum est hoc testamentum quoad pia legata ita: RR. PP. Franciscani annotatos duos boves acceperunt in fl. 30. Viginti desuper in parato exolvere, quos in cathedrali, dominicanorum et piaristarum templis aequaliter divisos esse constat, decem apud ipsos relictis; restarent soluti fl. 4 pro dominio.

Item Anno 1730. die 14. suprascripti mensis September praesentibus Michaelae Nagy superiori et Nicolao Varga seniori qua domus hospitae, Joannes Takács talem fecit testamentum dispositionem uti sequitur.

Vagyon egy szőlője Diós-völgyön két darabban, melyeknek terméséből hagy lelkekért tisztelendő páter franciscanusoknak 4 urnát.

N. B. Iste praetensus testator amplius non disposuit, licet sanae mentis extitisset, sed nec voluit, saepius interrogatus videbatur uxori nil velle permittere et legare; et sic discesserunt juratus civitatis et notarius scriptor.

A külzetten: Öreg Varga Miklós és Takács János testamentuma 1730 – Öreg Varga Miklós testamentuma.

Lelőhely: VVL [No. (áthúzva: 32.) 33., No. 34.]

Háromlappos, eredeti.

A szöveg fordítása:

N. B. Eképpen hajtották végre a végrendelet Istennek tetsző rendelkezéseit: a ferencesek megkapták a jelzett két ökröt 30 Ft értékben. Azonfelül 20 Ft-ot fizettek ki készpénzben, amelyet a katedrális,²⁶³ a piarista és a domonkos templom között egyenlően elosztottak. Tíz forintot, miután maguknál hagytak, adósságként maradt a földesúrnak kifizetett 4 forint.

²⁶² Takács János végrendeletét öreg Varga Mihály végrendeletére írták rá.

²⁶³ Szent Mihály-templom

Továbbá fentebb írt 1730. szeptember hó 14-én idősebb Nagy Mihály és idősebb Varga Miklós jelenlétében Takács János ilyen végrendeletet tett, amint következik.

Vagyon egy szőlője Diós-völgyön két darabban, melyeknek terméséből hagy lelkekért tisztelendő páter franciscanusoknak 4 urnát.

N. B. Az említett végrendelkező részletesebben nem rendelkezett, noha szellemi ereje teljességében volt, de úgy tűnt, hogy a feleségére semmit nem akart hagyni, vagy neki átengedni. Ezért a város esküdtje és írnok jegyzője eltávozott.

35.

Berinkei Jakab végrendelete 1730. december 15.

Anno 1730. die 15. December honestus civis Jacobus Berinkei (*Berinkej*) taliter testatus est.²⁶⁴

Butt Miska hat forinttal adós, amint azt obligatiom tartja.

Sörfőző Palkó adott fl. 12, vagyon obligatiom róla.

Berinkében Balla Ferenc fl. 37 adós; vagyon obligatiom róla.

Vagyon három szőlőm Bácskában és Hermányban (*Herman*); egyaránt a két leánykáimnak hagyom minden jószágomat, házamat, boromat, kész költségemet és szőlőimet.

Kiskorúak tutorának rendelem Berinkei András komámat, és ezen testamentum executorának.

Vagyon circiter 20 kila búzám itthon veremben, item vagyon 2 2/4 kila-béli vetés búzám említett Balla Ferencnél, és csak ezen esztendőbeli inte-ressel tartozik.

Szürkebarátoknak szentmisékre f. 1, 50 [dénár].

Lett ezen testamentum az alább írtak előtt.

Vagyon ládában készpénz f. 10.

Coram me Georgio Drobny (*Drobnj*) [s. k.]

Coram Andrea supra fato Berinkei [s. k.]²⁶⁵

A külzetten: Berinkei Jakab testamentuma 1730.

Lelőhely: VVL No. 34, No. 14.

Kétlapos, eredeti.

²⁶⁴ Berinkei Jakab becsületes polgár 1730. december 15-én eképpen rendelkezett.

²⁶⁵ Előttem, Drobny György – Előttem, fentírt Berinkei András előtt

36.^a
Baidl András tetőfedő vagyoneleltára²⁶⁶
1730

Was sich in des Baidl Andreas sein Sachen befindet. Als

Ersten das Haus, 3 Weingardten, 9 Eimer Wein, ein Schweine, zwey Hauen, ein Grundtheinl [?], ein Bethstath, zwey Tischl, ein Freßer, ein großer Bahrer, ein Sackmesser, ein Mauerkehle, dreÿ Holzsacken, 6 Bachfinzerl [?], ein kleine und ein größere Mehlsäb und ein Backmulter, ein bahr neue Mannerschuh, ein Gießkane, ein altes Mehlfäß, 24 Eimer Weinfasser, ein Bodung mit 10 Eimer, ein Setzkarz, ein Wiegen, ein Spinradl, Speckh, fünf halbe Khülla Frucht, ein Schegtlschaft, ein Rotzga, ein Mostbedingl, ein Wasserschaft, ein filtzerne Trachter, ein Rihrkübe, ein Sackholl Graftwerckh, ein Anrichter, ein Scheißtrugg und ein alte Trugg, ein Drischl, ein kleine Mülligsahter, ein Bude, ein Weinmostler und ein Handtsage.

A külzetten: Andreas Baidl (*Bajdl*) és Bea (*Paein!*) jószága és adóssága – Ceruzás rájegyzés: 1730.

Lelőhely: VVL No. 36.

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Baidl Andrásnál, ami eszközök találtattak, és pedig

Először a ház, 3 szőlő, 9 akó bor, egy sertés, két kapa, egy kasza [?], egy ágy, két asztal, egy etető, egy nagy csűr, egy zsebkés, egy vakolókanál, három fászsák, hat [.....], egy kis és egy nagyobb lisztszita és egy sütő(dagasztó?)teknő, egy pár új férficipő, egy kancsó, egy régi liszteshordó, 24 akós boroshordó, egy 10 akós dézsa, egy saraboló, egy mérleg, egy fonókerék, szalonna, öt és fél kila termés, egy doboz [? láda], egy rocska, egy mustkezelő, egy vizes [.....], egy nemezes hordórúd, egy keverőkanna, egy zsák teli szerszám, egy tálaló, egy ganéjhordó és egy régi hordó, egy cséphadaró, egy kis szeméttartó, egy pult, egy mustos [.....] és egy kézifűrész.

²⁶⁶ Végrendeletét l. a 94. szám alatt!

36.^b
Bea Mária vagyoneleltára²⁶⁷
1730

Was sich in der Maria Beain Wirdtschaftsachen befindet. Als

Zwey klein und ein grössere Kestl, fünf Eimer [.....], ein Hauen, ein Tischl, ein Nudlwalcher, ein Sackh Brodt, zwey Sackh Mehl, ein Sackh Frucht, ein graundt Standl, ein Backmulter, acht Finzerl, ein Hackher, ein Weberstull, ein Bethstadl, ein Duchet und fünf Beltzter, ein Duchetziegen und Beltzterziegen, zwey Spinradl und altes Eysenwerckh, zwantzig Spiel, 1 ½ Säckh [.....], ein Rockh und Kamysoll, zwey bahr Strimpfl, ein Mehl-sieb, ein [.....] und ein [.....] und ein Fuderal über den Wetzstein, ein altes Kastl Hanl, 3 strengere, 10 Eimer Wein, ein Hummet, ein Stuckh Leinwandt bey 14 [.....], ein Manner Hummet, ein Leylach und [.....], ein Manner Karthonleibl und ein weiß Leibl, ein [.....], 6 zinerer Leffl, ein blaues Karthones waiber Reckhl und ein schwarzes Reckhl, zwey waiber Rockh und 10 waiber Hauben waise, fünf Kinderheÿbeln und ein Mieder, zwey Leibl, zwillgenes Dischdutch, ein Handtdutch, ein gelbe Fleckhzeig, ein blaues Ferdung und allerhandt Flecks und Graftwerckh, ein Stückh Saltz mit 30 Pfund, ein Bladteÿsen mit 2 Stage, zwey kleine Fahrle und ein grossere, ein kleines Handtsage.

Lelőhely: VVL No. 36.

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Bea Mária gazdasági eszközei, amik találtattak. Éspedig

Két kicsi és nagyobb láda, öt akós [.....], egy kapa, egy sarló, egy tészta-szaggató, egy zsák kenyér, két zsák liszt, egy zsák termés, egy [.....]kád, egy sütő(dagasztó?)teknő, nyolc [.....], egy kapa, egy szövőszék, egy ágy, egy kötél és öt szörme, egy posztóbélés, egy szörmebélés, kettő szövőkerék és egy vasszerkezet, húsz orsó [?], 1 ½ zsák [.....], egy szoknya és kamisol, két pár harisnya, egy lisztszita, egy [.....] és egy [.....] és egy tok a fenőkő felett, egy régi kézi láda, 3 erősebb, 10 akó bor, egy ing, egy darab lenvászon 14 [.....], egy férfi ing, egy vászonkendő(lepedő) és [.....], egy férfi kartonlajbi és egy fehér lajbi, egy [.....], 6 ónkanál, egy kék női kartonrékli és egy fekete rékli, két női szoknya és 10 női fehér főkötő, öt gyerek főkötő és egy fűző [pruszlik], két lajbi, dupla asztalkendő, egy törülköző, egy sárga foltos szövet, egy kék [.....] és mindenféle [.....], egy darab só, 30 font, egy vaslap két kötéllel, két kis kéve(köteg) és egy nagyobb, egy kis kézifűrész.

²⁶⁷ Baidl András hagyatéki leltárának hátoldalára írva.

37.^a
Tolmácsi Pál végrendelete
1731. január 24.

Anno 1731. die 24. Januarii.²⁶⁸ Váci lakos, Tolmácsi Pál ily testamentumot téssen.

Franciscánusoknak hagyom a jövődöbeli termésbűl, szőlőbűl 10 akó bort szentmisékre.

A szőlőmnek külső részét és fölűl valót hagyom csupáncsak Zsuzsa leányomnak, az alsó része pedig a többi három gyermekeimnek az anyjokkal együtt maradjék.

Zsuzsa leányomnak egy tehenet borjústűl és egy lovat.

A két ökörtinó légyen említett három gyermekeié és az anyjoké.

Item egy tavalyi borjút hágy dominicanusoknak misékre.

Ház légyen mindnyájoké, Zsuzsáé és a többié.

Danicz Istóknénak, leányának hágy egy rűgott borjút.

Ami más egyéb jószág és házbéli eszköz vagyon, maradjon közönségesen, és borai a portio kifizetésére.

Lett ezen testamentumtétel Kecskeméti Ferenc és Básti (*Basti*) Nagy Mátyás előtt.

A külzeten: Tolmácsi Pál testamentuma 1731 – Tolmácsi (*Tolmácsj*) Pál

Lelőhely: VVL No. 41., No. 55.

Egylapos, eredeti.

37.^b
Tolmácsi Pál hagyatéki leltára
é. n.

Verlassenschaft des gestorbenen Tolmácsi (*Dolmacy*) Pál als fl. 6

6 ½ Äymer weißen Wein,

4 Stück Praite Haun,

1 Stück Reithhaun,

2 Stück Holtzhalter,

1 Pfannhalter,

1 Aufstätz Gäbhl,

1 Songstes Sambtrauung,

²⁶⁸ 1731. január 24-én

2 Ring, 1 Hauer, Stöschl,
2 Tischl,
4 [.....]nägl,
1 Gurst Eis,
3 alte aus Blöch,
1 alte Schauffel,
1 Stück Pahrel,
1 ½ Stöckh,
Latten[...],
1 Roßpräger,
3 Stück Pinderzeig,
2 Hauen,
1 Strickhalther,
1 Ochsentrickh,
1 Joch vor Ochses,
5 streng Garn,
7 [.....],
1 Stück Hauthe, 25 Pfund,
12 [.....] Nuß,
3 [.....],
4 neye Röcker et 1 [Pfleisch?]röckh,
1 Windschaufel.
Tolmácsi Pálnak részire.

Lelőhely: VVL [No. 41., No. 55.]

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Az elhunyt Tolmácsi Pál hagyatéka, vagyis

6 forint,

6 ½ akó fehérbor,

4 darab széles kapa,

1 darab keskeny kapa,

2 darab tűzifatartó,

1 serpenyőtartó,

1 rakóvilla,

1 másik gyűjtővilla,

2 gyűrű, kapa, mozsártörő,

2 asztal,

4 [.....]szeg,

1 vasheveder,

3 régi bádogból,

1 régi dézsa,
 1 darab tűzhely [?],
 1 ½ [.....],
 Léc[.....],
 1 lósütővas,
 3 darab kötőfék,
 2 kapa,
 1 kötél tartó,
 1 ökrökötél,
 1 iga ökröknek,
 5 erős lánc,
 7 [.....],
 1 darab bőr, 25 fontos,
 12 [.....] dió,
 3 [.....],
 4 új szoknya és egy [selyem?]szoknya,
 1 szórólapát.
 Tolmácsi Pálnak részire.

37.^c

Feljegyzés Kosdi Albert javairól²⁶⁹
1730. május 2.

Kosdi Albert fiának, Gergelynek fele szekeret, fele szőlőt, négy öreg marhát, tudniillik két vonót és két tehenet, és másbúl is mindenbúl felét, a portio is közbül megyen; de a házbúl és pincébúl semmi része nem lesz.

2. Maii 1730.

Lelőhely: VVL [No. 41., No. 55.]

Egylapos, eredeti.

38.

Tóth, másként Csokovai István végrendelete
1731. május 4.

Anno 1731. die 4. Mensis Maii.²⁷⁰

²⁶⁹ Tolmácsi Pál végrendelete mellett levő – azzal össze nem függő – feljegyzés.

Tóth (*Tott*) Istók, másként Csokovai (*Chokovaj*) [áthúzott szöveg: feleségével együtt] térsen ily testamentalis dispositiot.

Cselőtei szőlőjét hagy[j]a feleségének és József fiacskájának úgy, hogy azon szőlőből tartozik Marisnak, másik feleségétől nemzett leányának csináltatni egy fél rása szoknyát.

Vagyon két lova, melyeket hágy temetésére és más adósságainak megfizetésére.

Vagyon 4 akó bora, házbéli és hordóbéli eszközök és egy kocsija és négy zsák búzája, ezeket is hagyja Józsefnek és feleségének.

Lett ezen testamentumtétel fölső és alsó két Nagy Mihály előtt.

Et coram me Georgio Fejérvizy civitatis Vaciensis notarius m. p.²⁷¹

[Más kézírással:] Néhaj Tóth Istók felesége kielégítette mostohaleányát, Marist fél rása szoknyáért fl. 3.

A külzeten: Csokovai Tóth (*Tót*) Istók – 1731

Lelőhely: VVL No. 37., No. 5.

Egylapos, eredeti.

39.

Kácser Tóth Varga János vargamester végrendelete 1731. május 24.

Anno 1731. die 24. Mensis Maii²⁷⁰ Kácser (*Kacser*) Tóth (*Tott*) Varga János ilyen testamentalis dispositiot térsen.

Adós tinnye (*Tinye*) mészárosnak f. 30, d. 50, melynek defalcatiojában adott neki egy stuk²⁷³ puskát á f. 5 és 3 akó fehér bort, akóját á f. 1, d. 50.

Moskó (*Mosko*) Varga János adós néki szőlő árában á f. 17, d. 16.

Ziska Miklós adós néki szőlő árában f. 10, d. –, melyeket 3 esztendő forgása alatt tartozik megfizetni.

Spajner Jakab adós néki szőlő árában f. 13, d. –, termésből tartozik fizetni, melynek árában adott már 12 rőf szőrsinórt, és többet nem.

Nyitrai (*Nittrai*) Csík (*Csik*) János adós néki szőlő árában f. 7, d. 15.

Benedek Gyura kosdi lakos adós néki szőlő árában f. 11. Adósságokat Gyurka öccsére bízza.

²⁷⁰ 1731. május 31.

²⁷¹ És előttem, Fejérvizy György, Vác város jegyzője előtt. s. k.

²⁷² 1731. május 24-én.

²⁷³ német Stück = darab

Vagyon még három darab szőlőm, úgymint Pap-völgyön (*Pap-völgy*), Kút-völgyön és Kis-Közép-Málon. Fiának hagyja kis-közép-málit és pap-völgyit. Kút-völgyit pedig annak hagyja, aki leendő özvegyét magához fogadja és tartja.

Ziska Miklós Prunkánénak, testator húgának említett adósságából adjon f. 4, d. –.

15 forintot ezen adósságokból hágy leendő özvegyének, úgyszólván tinnyei mérsárost először kielégítse.

Minden templomokra, úgyszólván négyfelé hágy szentmisékre f. 2, d. –, egészlen f. 8.

Más egyéb jószágát, házát és eszközit hagyja mindnyájoknak, közönségesen feleségének, fiának és leányának.

Kőrösi csizmadia mesterembernek két bőrért adott három forinttal.

Csabai Kerekes Mihálynak egyharmadfore menő tinóbőrért adott öt pár bocskort, ha meg nem elégednek azokkal, még egy pár bocskort lehet néki adni.

Egy bizonyos üllői (*Ülle*) embernek adós két lóbőrért és egy tinóbőrért (melyek molyosak is voltak), reménli, megelégszik azon creditora f. 1, d. 50.

Item rádi (*Raad*) Csánki Katának adós bőr áraban d. 50.

Coram me Georgio Franciscus Drobny (*Drobny*) m. p.²⁷⁴

Coram Joanne Mészáros de Püspök²⁷⁵

A külzetten: Kácser Tóth (*Tott*) Varga János testamentuma 1731 – Kácser Tóth (*Tót*) Varga János

Lelőhely: VVL No. 39, No. 60.

Kétlapos, eredeti.

40.

Kajdácsi József végrendelete

1731. május 31.

Anno 1731. die 31. Maii.²⁷⁶ Kajdácsi (*Kajdaci*) József tészen ily testamentumot.

Vagyon Bácskában négy ember kapáló szőlője Varga István és Golyóbis (*Golyobis*) szomszédságokban. Vagyon Bujni szabónál adóssága activa f. 5, d. 50, item Balogh Mihálynál f. 15.

²⁷⁴ Előttem, Drobny György Ferenc előtt s. k.

²⁷⁵ Előttem, Püspöki Mészáros János előtt.

²⁷⁶ 1731. május 31-én.

Hagyok földesúrnak fl. 3.
 Páter franciscanusoknak szentmisékre fl. 5.
 Páter piaristáknak szentmisékre fl. 3.
 PP. dominicanusoknak szentmisékre fl. 5.
 Ancsának, nálom lakó asszonynak reám való gondviseléseért hagyok fl. 5.
 Ilusnak, leányának ládáját hagyá és ágybeli jószágát.
 Jankó nevű gombkötő legénynek (aki Gombkötő Györgynél dolgozik) hagy fl. 15.
 Hagy Boldogasszony Congregatiojának fl. 1, d. 50.
 Item Szent József Congregatiojának [fl.] 1, d. 50.
 Item Szent Ferenc Congregatiojának [fl.] 1, d. 50.
 Öregtemplomnak²⁷⁷ szentmisékre. [fl.] 6.
 Házát eladta fl. 115, d., melynek áraban Pap Mihály megfizetett fl. 33, d. –, a többivel még tartozik. [Áthúzott beszúrás:] Noha a házlevélben úgy íratott, hogy egészen letette, de az per situ íratott úgy. – [Más kézírással megjegyzés:] valet jam instrumentum super domo.²⁷⁸ – Amelynek árából, ha említett Pap Mihály szorgalmasan betegágyában reá gondot visel, fl. 5 el fog engedni.
 Ha mi legatumin kívül marad, böcsületes tanács dispositiojára ereszti.
 Lett ezen testamentumtétel Stockinger (*Stokinger*) József előtt.
 Et coram me Georgio Fejérvizy (*Fejervizy*) episcopalis civitatis Vaciensis jurato notario m. p.²⁷⁹

A külzeten: Kajdácsi (*Kajdacs*) József testamentum de Anno 1731 – Kajdácsi József

Lelőhely: VVL No. 27., No. 70.
 Egylapos, korabeli másolat.

41. Straub Mihály serfőző végrendelete 1731. szeptember 9.

Anno 1731. die 9. Mensis September. Michael Straub braxator Vacien-
 sis, coram subscriptis taliter ultimam suam testamentariam dispositionem
 ordinavit et fecit.

²⁷⁷ Szent Mihály-templom

²⁷⁸ ...a házról szóló levél érvényben van.

²⁷⁹ És előtttem, Fejérvizy György, Püspökvác város esküdt jegyzője m. p. előtt

Primo. Licet quidem mente sanus corpore tamen debilis etc.

2. RR. Patribus Dominicanis hujalibus legat pro animae suae refrigerio et aliarum animarum patientium aeternum foundationaliter legat pecuniam apud Josephum Liedl (*Lidel*) haerentem (prout contractuale infra sonant) pro cuius interesse habebunt competentia sacra perpetuo celebrare. Item iisdem patribus pecuniam apud modernum caminarum Joannem Stadler haerentem sub B in contractu praecisicatam, pro animae suae rerefrigerio post obitum suum quantocius pro celebrandis sacris.

Item apud Georgium Pittner murarium fl. 2, d. 60 et Urbanum Linz (*Lincz*) aequae murarium fl. 1, d. 50 haerentes pecunias iisdem patribus Dominicanis pro missis celebrandis sub apposita conditione secunda.

Pro funere fl. 24 relinquit (quos a civitate ex sorte crematurae haberet accipiendos) omnes cehae imitabuntur ad id, et singulis fl. 1 solvetur. Apud cathedralem in cemeterio tumulandus, reliquum dispositioni testamenti executoris permittit et commendat.

Budensis Marianna Winklerin (*Vinglerin*) solvet debitum f. 12.

Budensibus Dalmatis Franciscanis pro sacrificiis celebrandis solvet.

Apud Josephum Rosmacher habet a 1. Augusti 1731. fl. 40 post obitum semet uno anno elapso vero eo ratam unam medietatem suprafatis patribus Dominicanis, aliam autem hujatibus R. patribus Franciscanis pro sacris.

Apud Davidum Paur habet f. 150 ex iis 50 f. legat Joanni Michael Mayer consanguineo post elapsos 2 annos a dato praesentium computum reliquos 100 florenos capellae in caemeteris et aliis ecclesiis hujatibus distribuendos juxta dispositionem executoris relinquit. Sed solum modo post triennium aeue a dato praesentis computus.

Suae servitrici foeminae Tentolianae viduae legat fl. 4.

Pauperibus distribuendi fl. 15.

Congregationi Beatae Virginiae apud Dominicanos legat f. 12, – d.

Praeterea siquidem ex substantia ipsius remanebit, juxta dispositionem executoris in pias causas converti vult. Haereditariam suam substantiam generaliter legat suis consanguineis.

Actum Vacini die et Anno ut supra.

Coram me facta pia legata intuitu ecclesiae nostrae tam foundationis perpetuae tam aliorum sacrorum accepto et subscribo.

Frater Augustinus Guttman (*Guetzman*) ordinis praedicatorum prior m. p.

Josephus Stockinger (*Stokhinger*) m. p.

Johannes Priner [s. k.]

Coram me Gorgio Fejérvizy, civitatis Vaciensis notario, tam quam scriptore m. p.

A külzeten: Testamentum Michaeli Straub – 1731

A külzeten: Straub Mihály gyűrüpecsét-lenyomata.

Lelőhely: VVL No. 40., No. 16.

Kétlapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

1731. szeptember 9-én Straub Mihály váci serfőző alulírtak jelenlétében eképpen tette végrendeletét.

1. Noha elméjében még erős, testében már elgyöngülve stb.

2. Itteni tisztelendő domonkos atyáknak saját és más szenvedő lelkek örök nyugalmaért Liedl Józsefnél mint örökösnél végrendeletileg pénzt hagyományoz (miként az alábbi „A” jelű szerződés megszabja),²⁸⁰ amelynek kamatáért örökre szentmisét kötelesek bemutatni. Továbbá ugyanazon atyáknak hagy pénzt a jelenlegi kéményseprőnél, Stadler Jánosnál (a „B” betű alatt található szerződésben meghatározott feltételek mellett),²⁸¹ hogy halála után lelke örök nyugalmaért minél hamarabb mutassanak be szentmiséket.

Továbbá Pittner György kőművesnél 2 forint, 60 dénárt, valamint Linz Orbánnál, aki szintén kőműves, 1 forint, 50 dénárt hagy, hogy ugyanazon domonkos atyák a második pontban jelzett feltételek szerint szentmiséket mutassanak be.

A temetésére 24 forintot hagy hátra (melyet a várostól a pálinkafőzde hasznából kell átvenni), mindegyik céhtag részt vesz a temetésen, és ezért fizessenek mindegyiküknek 1 forintot. A katedrális²⁸² melletti temetőben temessék el, a végrendelet többi rendelkezésének bevezetését a végrehajtónak hagyja.

Budai Winkler Marianna fizesse meg 12 forint adósságát.

A budai dalmát ferenceseknek²⁸³ szentmisék bemutatásáért fizessen.

Rosmacher Józsefnél van 1731. augusztus 1-jétől 40 forintja. Halála után egy év elteltével egyik felét a fent említett domonkosoknak, a másikat az itteni ferenceseknek adják szentmisék bemutatására.

Paur Dávidnál van 150 forintja, amelyből 50 forintot rokonának, Mayer János Mihálynak hagy a mostantól számított két év elteltével, 100 forintot pedig a temetői kápolnának és más itteni templomoknak hagy a végrendelet végrehajtójának utasítása szerint, de csak a mostantól számított harmadik évben.

Szolgálóasszonyának, Tentoliane özvegyének hagy négy forintot.

Szegények között szétosztani 15 forintot hagy.

Domonkosok Szűz Mária Kongregációjára hagy 12 forintot.

²⁸⁰ A szerződés nem található meg a végrendelet mellett.

²⁸¹ A szerződés nincs a végrendelet mellett.

²⁸² Szent Mihály-templom

²⁸³ A budai Erzsébet-apácák templomát és kolostorát horvát (bosnyák) ferencesek építették.

Ha vagyonából bármi megmarad, akkor azt fordítsák kegyes célokra. Örölhető vagyonát egységesen rokonaira hagyja.

Kelt Vácott, a fenti évben és napon.

Az előttem tett, templomunkat, egyrészt örökös alapítványunkat és más szent helyeket érintő kegyes adományokat átveszem és aláírom.

Guttman Ágoston testvér, domonkos perjel s. k.

Stockinger József s. k.

Priner János [s. k.]

Előttem, Fejérvizy György, Vác város jegyzője mint írnok előtt s. k.

42.

Pap Istvánné Tóth Ilona végrendelete 1731. december 21. (1735. szeptember 2. és 4.)

Én, Tóth (*Tótt*) Ilona asszony gyermekágy-fektemben lévén, az Úristen hozzám mutatott szép graciajából és látogatásából. Nehéz betegségben lévén, hanem az édes anyámasszony, akit velem adott, Tóth (*Tott*) Borbála asszony, azon költséget én, Tóth Ilona az Atyának + Fiúnak + Szentlélek Istennek nevében, kinek s hova elhagyom. Úgy mint nem az én uram keres, venne [?].

Elsőben is. Isten dicsőségére, szürkebarátoknak öt forintot, idest fl. 5, item ötöt, idest 5 forintot mise lelkéért [!], három forintot pediglen a kordásoknak, Szent Ferenc atyánk tisztességére. Ezen tizenhárom forintokat az én uram fogja megadni. De egyszersmind ne kívánják tőle, hanem egyszer is, másszor is, miképpen az Úristen parancsol neki. És ezeken kívül még egy ló marad az én uramnál, az maradjon az uramnál, és takarítson el bőcsületesen. A mentémet az nénémnek, ha hozzá²⁸⁴ veszi, negyedfél forintokban, ha nem veszi, másnak adják, aki megveszi, abból szeginyeknek vegyen egy akó sert és etessen szeginyeket, ha marad valami, adja misemondásért. Egy dunna haját, egy lepedőt, azt is misemondásért. Vagyon harminc rőf vásznam, felit hagyom az én uramnak, felit pediglen misemondásért adják. Vagyon még ezeken is kívül egy dunnahajam és egy derékaljam tollastul, másik derékalj haj, vagy két lepedő; az egy lepedőt és egy dunyahaját tollastul, ha megházasodik, vétessék el és adattassék misemondásért. És vannak vánkusok is, hajastul, fele, ha megházasodik, maradjon nála, fele pediglen adattassék el misemondásért. És vagyon két vánkus, az egyik dicta, a másik varrott, azt is hagyom az szürkebarátoknak misemondásért. Vagyon fél rása szoknyám, adattassék el, és a dominikánusok templomában

²⁸⁴ értsd: magához

a Boldogasszony oltárára vegyenek egy pár gyertyát, és a nagy oltárra is egy párt belőle, a többi misemondásért adják, mind a dominikánusoknál. Vagyon még egy félingem, kötényem és egy prusztlekem, az is adat-tassék el, temetésemtől a káplán mondjon egy misét, abból fizettessen ki. Ezeken kívül az édesanyámasszony adott Tóth (*Tott*) Palkó bátyámnak tíz forintot, amellyel adós most is Tóth Pál. Az édesanyám is úgy hagyta, hogy az atyámért és anyámért szolgáltatassak misét, magam úgy hagyom, hogy a két forintját az Öregtemplomban²⁸⁵ adják misemondásért, ketteit a kordásoknak,²⁸⁶ a hatot pediglen a szürkebarátoknak; fele legyen atyám-anyám lelkiért misemondás, fele pediglen kalastrom épületire maradjon.

Lett ezen testamentomtétele ilyen emberséges emberek, úgymint

Nagy Mátyás, Simonyi [?] István, Koncz János, Nyéki Pál előtt.²⁸⁷

És még egy vánkus, tollastul adattassék Tóth Palkó bágyom leányának, másik vánkus tollastul Éva néném leányának. És egy vánkus haj, egy gombos öv Pintér (*Pinter*) András leányának Kéménden (*Kimind*); egy recés kötenyt pediglen Urbán István leányának hagyok.

Anno 1731. die 21. Decembris.²⁸⁸

[A végrendelet kiegészítése:]

Az vásznat maga beadta a szürkebarátoknak.

Item ugyan a szürkebarátoknak két vánkus haját, az egyik dicta, a másik varrott volt, beadtam.

Item a csipkés fára való véget is beadtam a szürkebarátoknak.

A Pintér András leányának az is megadódott.

Item ugyan a szürkebarátoknak adtam egy lepedőt.

Item ugyan Urbán (*Urbánj*) István leányának megadtam.

[A végrendelet kiegészítése:]

Anno 1735. die 2. Septembris.²⁸⁹

Az ágy árából vettem kezemhez f. 3 ½. Adtam szürkebarátoknak óbort f. 2, a páter piaristáknak misemondásért adtam d. 50, páter dominikánusoknak misemondásért adtam d. 50, adtam misemondásért káplánnak d. 50. Item az kívül maga még adós, akinek nem adott még. F. 2 adtam, azon 2 f. [?] az 4 templomban misemondásért.

²⁸⁵ Szent Mihály-templom

²⁸⁶ Világiakból álló ferences kordavisező (kordából sodrott fehér öv viselésére kötelezett) gyülekezeti. II. József 1782-ben feloszlatta.

²⁸⁷ A végrendelet szövegét és az aláírásokat egy kéz írta.

²⁸⁸ 1731. december 21-én.

²⁸⁹ 1735. szeptember 2-án

[A végrendelet kiegészítése:]

Item Anno 1735. esztendőben számot vetvén az atyafiakkal, és ki mivel tartozik, mostanában feltétetik die 4. Septembris.²⁹⁰

Tóth Pál, amely tíz forintokkal tartozik, két forintját adja az Öregtemplomban²⁹¹ misemondásért, két fl. kordásoknak a szürkebarátokhoz, az hat forintja a szürkebarátoknak fele atyja és anyja lelke[ért], fele pediglen kalastrom építésére marad.

Item ifjú Pap István, akinek is felesige volt, ezen napon restált maradt még 13 fl. adós, és 2 fl. feljebb megírt 13 fl. feljebb írt mód szerint, az 2 forintok az 4 templomra adják feleségemért misemondásért.

A külzeten: Tóth (*Tót*) Ilona 1731.

A második lapon: Tóth (*Tott*) Ilona testamentuma 1731

Lelőhely: VVL No. 38., No. 104.

Kétlapos, eredeti.

43.

Kis Gergely végrendelete

1732. december 28.

Anno 1732. die 28. Mensis Decembris.²⁹² Vácon (*Vác*) lakos Kis Gergely térszen ily testamentaria dispositiot.

Ürömi (*Uröm*) Istvánnál vagyon négy forintja.

Kállay (*Kallaj*) Imre pincé[jé]ben vagyon hat akó veresbora.

Szőlője vagyon Hermányban (*Hermán*), az distraháltatván, adattassék árábúl itt való páter franciscánusoknak fl. 3 szentmisékre.

Item azon szőlő árábúl Jenőn lakos Molnár Istóknak, öccsének fl. 4.

Item ami még megmarad a szőlő árábúl, azt is említett páter franciscánusoknak szentmisékre hagyja.

Ürömi Istvánnál lévő forintját temetésére rendeli.

Jenőn vagyon egy szalonnája Molnár Istóknál, 26 garasos, az hazahozatván, adattassék szegényeknek.

Az új szűri²⁹³ Molnár Istók öccsének adattassék.

Kapáját hagyja Szoporka Mátyásnak.

²⁹⁰ szeptember 4.

²⁹¹ Szent Mihály-templom

²⁹² 1732. december hó 28-án.

²⁹³ szűrje

Vagyon boroshordója és kádja Ürömi Istvánnál, 10 akós, ezen hordóbéli és kádbéli edényét hagyja Kalmár Ferencnek, mostani gazdájának.

Coram me Josepho Szalkovics (*Szálkovics*) m. p. Inclyti Domini Episcopalis milite²⁹⁴

Fejérvizy György, Vác városa nótáriusa m. p.

Szoporka Mátyás [s. k.]

A külzeten: Testamentum Gregorii Kiss – Kis Gergely testamentuma 1732

Lelőhely: VVL No. 42., No. 52.

Egylapos, eredeti.

44.^a

Hídvégi Pál végrendelete

1732

Anno 1732. die 27. Junii.²⁹⁵

Hídvégi (*Hedvégi*) Pál, Vác (*Vác*) városa lakosa térszen ily testamentaria dispositiót.

Legelőször is szegény bűnös lelkét az ő teremő Istenének irgalmas kezében, testét pedig a földnek ajánlja.

Házát hagyja ára szerént Kis Mátyásnak ötven forintokban, mely summa pénzt hagy egyarányosan a négy váci templomokban szolgáló szentmisékre, kivéven először abból böcsületesen temetésére való költséget.

Gombáson lévő szőlőit is hagyja, hasonlóképpen mint házát, a négy templomoknak szolgáló szentmisékre lelkéért, olyformán, hogy a szőlő eladassék illendő és érdemes árán, ebből portiója és úradója²⁹⁶ is kitelhetik, melyből congregációnak a páter franciskánusoknál, melyben a testator-íratós hagy segítségül hat forintokat.

Sági (*Sághi*) Jancsinak, sógorának (akinek most is gondviselése és gyámolga²⁹⁷ alatt vagyon a testator) hagyja mentjét és holmi kevés házieszközt.

Vagyon 18 akóra való boredénye, hordó és két kádja, ezek is distrahal-tassanak a szőlővel együtt, és hasonlóképpen intézi, mint a szőlőt.

Méltóságos kardinálisnak mint kegyelmes földesúrnak hagy egy aranyat.

Lett ezen testamentumtétele Vácon die Anno ut supra.²⁹⁸

²⁹⁴ Előtte, Szalkovics György, méltóságos püspök úr katonája előtt s. k.

²⁹⁵ 1732. június 27-én.

²⁹⁶ A földesúrnak fizetendő adó.

²⁹⁷ gyámsága

Coram me Georgio Fejérvízy episcopalis civitatis Vaciensis jurato notario m. p.²⁹⁹

Berinkei András és fölső Nagy Mihály váraesi esküdtek előtt
[A költségek elszámolása:]

	[Forint]	[Dénár]
Temetésre költ, amint [a] lista mutatja	24	99
Portiocédulájára fizettetett	4	06
Tisztelendő páter franciskánusoknak egy ízben adatott szentmisékre	3	–
másszor, amint a Quittung mutatja	12	–
Tisztelendő páter piaristáknak egy ízben adatott	3	–
másszor, amint a Quittung mutatja	11	–
Tisztelendő páter dominicanusoknak, amint a Quittung [mutatja]	14	–
Árbay (<i>Arbaj</i>) ³⁰⁰ úrnak szentmisékre	3	–
Berinkei Mártonnak ³⁰¹ szentmisékre	4	–
Item szegényeknek adatott	–	79 ¼
Nótáriusnak adatott testamentum írásért	–	40
Szent Ferenc Congregationnak	6	–
Két káplánoknak szentmisékre	10	–
Az úrnak hagyománya kiadatott	4	–
Kép Andrásnak ¼ borért fizettetett	–	75
Summa	101	00
Háza szegény Hídvégi Pálnak eladatott	50	–
Szólője pedig és két kádja	51	–

A külzeten: Hídvégi (*Hedvégi*) Pál testamentoma 1732

Lelőhely: VVL No. 44., No. 17.

Kétlapos, eredeti.

²⁹⁸ ... a fentírt évben.

²⁹⁹ Elöttem, Fejérvízy György, Püspökvác város esküdt jegyzője s. k. előtt

³⁰⁰ Árbay János (1687?–1735) 1721-től váci kanonok, 1729-től nagyprépost, Berkes András halála után káptalani helynök. CHOBOT 1915–1917, II. 679.

³⁰¹ Berinkei Márton (1703–1762) 1728-tól káplán, 1729-től nőtincsi, 1732-től alsónémedi, 1758-tól csongrádi plébános, kerületi főesperes. CHOBOT 1915–1917, II. 696.

44.^b
Kimutatás Hídvégi Pál temetési költségeiről
é. n.

Hídvégi Pál temetésére költ

	<i>[Forint]</i>	<i>[Dénár]</i>
Bor	3	50
Ser	1	30
Pléb[ánosnak]	1	00
Harang[ozónak]	–	70
detto harangozónak	–	66
Szemfedél	1	00
Kapcáért	–	30
Szent Mihály lova	1	00
Húsért	1	00
Pacal	–	30
Bor	1	40
Kocsonya	–	5
Palen[tálásért]	–	60
Szeg	–	10
Misékre	8	00
Öccsének	–	85
[Összesen:]	23	76
Hal	–	15
Kántoroknak	–	50
Borkának	–	58

Lelőhely: VVL [No. 44., No. 17.]
Egylapos, eredeti.

44.^c

**Guttman Ágoston domonkos házfőnök nyugtája Hídvégi Pál
adományáról
1732. augusztus 21.**

Accepi a domino notario hujate aliquod pium legatum Hídvégi (*Hídvégi*) Pál undecim florenos, idest 11 fl. super quibus et quieto. Vacii 21. Decembris 1732.

Item accepi in simili pium legatum mediante domino Berinkei (*Berénkey*) per tres florenos, idest 3 fl. De quibus pariter hisce quieto.

Frater Augustinus Guttman (*Guetman*) ordinis praedicatorum prior m. p.

Lelőhely: VVL [No. 44., No. 17.]

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Elismerem, hogy az itteni jegyző úrtól átvettem Hídvégi Pál kegyes hagyatékát, 11, azaz tizenegy forintot, amelyet nyugtázom. Vác, 1732. december 21.

Továbbá átvettem hasonlóképpen Berinkei úrtól 3, azaz három forintot, amelyeket ezen soraimmal nyugtázom.

Guttman Ágoston testvér, domonkos perjel s. k.

44.^d

**A piarista rektor nyugtája Hídvégi Pál adományáról
1732. november 20.**

Praesentium tenore recognosco, quod ad rationem missae sacrificii viginti duabus vicibus iterandi pro defunctis Paulo et Magdalena perciperim a domino generoso notario florenos undecim, idest fl. 11. In quorum fidem subscripsit Vacii 20. Novembris 1732.

Venceslaus a purificatione Beatae Virginis Mariae, scholarum piarum rector m. p.

Lelőhely: VVL [No. 44., No. 17.]

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Jelen soraim erejénél fogva elismerem, hogy elhunyt Pálért és Magdolnáért tartandó huszonkétszeri szentmisére átvettem a nemzeti jegyző úr-

tól 11, azaz tizenegy forintot. A leírtak hitelül aláírtam Vácon, 1720. november 20-án.

Vencel, a Gyertyaszentelő Boldogasszony [oltár igazgatója], a piarista iskola rektora s. k.

44.^e

Váci káplánok nyugtája Hídvégi Pál adományáról
1732. december 20.

Infrascripti vigori praesentium attestamur a domino Andrea Berinkei (*Berinkej*) nos percepisse fl. 10, idest decem fl. pro refrigerio Pauli Hídvégi (*Hidvegy*) et uxoris ejus.

Datum Vacii 20. Decembris Anno 1732.

Andreas Ignatius Biccs (*Bics*) capellanus [s. k.]³⁰²

Gregorius Vincze capellanus loci m. p.³⁰³

Lelőhely: VVL [No. 44., No. 17.]

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Alulírottak jelen soraink erejénél fogva tanúsítjuk, hogy Berinkei Andrásról 10, azaz tíz forintot átvettünk Hídvégi Pál és felesége örök nyugalmáért.

Kelt Vácott, 1732. december 20.

Biccs András Ignác káplán [s. k.]

Vincze Gergely helybeli káplán s. k.

44.^f

Szilágyi Balázs ferences nyugtája Hídvégi Pál adományáról
1732. december 20.

Praesentibus recognosco rite et recte percepisse venerabilem conventum nostrum ordinis S. Franciscus Seraphici, florenos ren. 12 ex testamentaria

³⁰² Biccs András Ignác káplán [s. k.] – Biccs András Ignác (1704–?) váci káplán, 1734-től nógádi, 1741-től dunaharaszti plébános. CHOBOT 1915–1917, II. 701.

³⁰³ Vincze Gergely helybeli káplán s. k. – Vincze Gergely (?–1757) váci káplán. Vö. CHOBOT 1915–1917, II. 965.

ultima voluntate condam pie defuncti Pauli Hídvégi, administratorem per nobilem ac generosum dominum notarium civitatis Vaciensis.

Anno 1732. die 20. Decembris.

Pater Blasius Szilágyi (*Szillágyi*) presbiter, gvardian Vaciensis m. p.

Lelőhely: VVL [No. 44., No. 17.]

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Jelen soraimmal elismerem, hogy Szent Ferenc rendjébe tartozó konventünk átvett a kegyesen elhunyt Hídvégi Pál végrendekezése nyomán 12, azaz tizenkét rénus forintot Vác város nemzeti adminisztrátor jegyzőjétől.

1732. december 20-án.

Szilágyi Balázs atya, váci gvardián s. k.

44.^g

A Szent Ferenc Kongregáció nyugtája Hídvégi Pál adományáról 1732. december 20.

1732. 20. Decembris, Vác (*Vác*)

Hídvégi (*Hedvigi*) Páltól hagyatott 6 rénus forintokat testamentomban Szent Ferenc Congregatiónak, melyet felvettem az feltett napon. Pater Georgius Csapó, director congregationibus.³⁰⁴ Anno ut supra.

Lelőhely: VVL [No. 44., No. 17.]

Egylapos, eredeti.

45.

Szilágyi pintérné, Marinka végrendelete 1732

Az Szilágyi (*Sziladi*) pintérné, Marinka asszony.

Elsőben is az ő lelke szerint az ő gyermekinek, úgymint Péternek és Pálnak és Judit leányának egy [s] más kedves jószágocskájakat, ami volt, közöttök elrendelte.

³⁰⁴ Csapó György atya, a kongregáció igazgatója

1. Péter fiának grónári-hegyen (*Gronari hegy*) való szölleinek felit, és a felit Pál fiának hagyta és Judit leányának.

2. Az házamnak fele Albert vőmé.

3. Az háznak felit Pál fiának hagyta és Judit leányának.

Ugyan egy pálinkafőző vasfazekat is hagyta Pál fiának és Judit leányának.

4. Két öre(g)bik sertésit is hagyta Pál fiának és Judit leányának.

5. Négy téli malacát hagyta Péter fiának.

6. Ami kevés gúnyám marad, azt hagyom Judit leányomnak.

Coram me Stephano Anonim [?]³⁰⁵ [s. k., P. H.],

Joseph Liedl (*Lidl*) Weißbarther [s. k.] allhier in Waitzen.³⁰⁶

A külzetén: Szilágyi pintérné testamentuma – Szilágyi (*Sziladi*) pintérné testamentomlevele – 1732

Lelőhely: VVL No. 43., No. 64.

Egylapos, eredeti.

46.

Berinkei Tóth Mihály végrendelete

1733. január 25.

Anno 1733. Vacini die 25. Januarii.³⁰⁷ Tóth (*Tott*) Mihály váci lakos té-szen ily testamentális dispositiot.

Földesurának hágy két forint[ot] érő jószágot.

Berinkében lakos Farkasnak adós hat forinttal.

Berinkei egyháznak adós két forint ötven pénzzel; János öccse is annyi-val tartozik.

Aminémű jószágocskája vagyon, azt hagyja feleségének és maradandó ár-vájának egyaránt.

Páter franciscánusoknak, itt valóknak hágy lelkéért szolgálendő szent-misékre hat kila búzát.

Berinkei Molnár János szüléinek adott a drága üdőben négy kila búzát, kiláját á fl. 1, d. 50, azzal még most is tartozik említett Molnár János úgy-mint successor. Ezen adósságból teljék ki berinkei egyháznak fl. 2, d. 50, a többbit oda engedi. Actum ut supra.

Coram me Georgio Francisco Drobny (*Drobnj*) m. p.

³⁰⁵ A papírfelzetű pecsét részben takarja a nevet, ettől függetlenül ez lehet az olvasata.

³⁰⁶ Előtttem, Névtelen (?) István, Weißbarti Liedl József, itteni váci (lakos) előtt

³⁰⁷ Vácon, 1733. január 25-én.

Praesente me Josepho Szalkovics (*Szálkovics*) m. p.
Et coram me Georgio Fejérvízy scriptore m. p.³⁰⁸

A külzeten: Berinkei Tóth (*Tott*) Mihály testamentuma 1733

Lelőhely: VVL No. 47., No. 51.
Egylapos, eredeti.

47.

Juhász Istvánné Vadkerti Anna végrendelete
1733. május 4.

Anno 1733. die 4. Maii.³⁰⁹

Vadkerti Anna, néhai Juhász Istvánnak özvegye téssen ilyen testamenteria dispositiót az alább írtak előtt.

Ilona, kisebbik leányának Hermányban (*Hörman*) a tetén³¹⁰ lévő kis szőlőjét hagyá magányosan, mivelhogy kiházásításakor nem adhatott néki oly illendő ruhát, mint a többinek.

Az öreg szőlőjét hagyja négy részre, három egyenlő részeket három leánynak, a negyediket pedig lelkéért. Hasonlóképpen házát is és minden néven nevezendő jószágát hagyja négy részre; hármat tudniillik három leánynak és a negyediket lelkéért szentmisékre páter franciscánusoknak fl. 3, dominicánusoknak fl. 3 és a Nagytemplomban³¹¹ fl. 3.

Czupi János úrnak adós fl. 13, d. 35.

Nézsai (*Nésai*) Balázs Andrásnak adós fl. 21.

Ugyanezen Balázs András feleségének adós fl. 18.

Az itt való és lakos kereskedő görögnek adós fl. 7.

Melyek a föllebb említett és négy részre esendő jószágokból fognak kifizetődni.

N. B. A György veje, Csizmadia referáltatott, hogy valamely móringlevelet (amelyben fél ház őnéki magának volna kötve) alattomban fabrikáltatott volna a bizonyságok híre nélkül, kik abban a levélben föl vannak téve, melyeken alkalmatossággal repetáltatott ugyan őtőle, de tagadást tett, hogy őnéki semmi olyas levele nincs, nem is volt.

³⁰⁸ Elöttem Drobny György Ferenc s. k. – Jelenlétemben, Szalkovics József s. k. – Elöttem, Fejérvízy György mint írnok s. k. előtt

³⁰⁹ 1733. május 4-én.

³¹⁰ tetőn

³¹¹ Szent Mihály-templom

Actum Vacini ut supra.³¹²

Coram me Georgio Francisco Drobny (*Drobný*) m. p.³¹³

Verbóczy (*Verboczy*) Pál [s. k.]

Fejérvízy György, váras nótáriusa m. p.

Jelen volt Kecskeméti (*Kecskemeti*) Ferenc is

A külzeten: Vadkerti Anna 1733

Lelőhely: VVL No. 48., No. 11.

Egylapos, eredeti.

48.

Horváth Szabó István hagyatéki leltára 1733. november 11.

Anno 1733. die 11. Novembris.³¹⁴ Néhai ifjú Horváth Szabó István házához uraság parancsolatából accedálván, hol, mi jószági és reculái conscribáltattak, amint következik.

Vagyon az szobában egy asztal fiókostúl, amelyben nagy olló, törek, téglázó vas, billog, ruha, söprő.

Item a szobában asztal körül két deszkapadok; nyolc papirosképek, egyik rámatlan; egy láda, egy szekrény, üresek.

Item egy pakróc,³¹⁵ egy vászonsátor, egy ponyva; két fanyoszolya; egy ecetes hordócska; négy új keresztyén korsók; hat bécsi tálok; két fogas; nyolc közönséges tálok; két lábos; tizenegy fazék; egy gyertyatartó; fatányér tizenöt; egy karszék; két szennyes gatyá; egy férfiing; háti puttony kettő; egy kanna; egy rézfazék vaslábbal; egy talicska; egy kádacska; egy sütőteke-nő dagasztó székkal; egy kis dézsa vízhordó; négy kis hordó, egyikben kevés bor, mintegy $\frac{3}{4}$ vagyon; egy nyereg; két kis tekenő; egy kis vízhordó dézsa; item két fazék, egy tál; egy sütőlapát; nyolc szakajtókosár; egy üres kas, lisztnek való; három pár aba salavárdi; egy pár fehér karazsia salavárdi és egy pár kék posztó salavárdi; öt pár abanadrág; két fehér karazsia dolmány; egy kék posztó dolmány; egy aba viselt köpönyeg; egy ó gucsma,³¹⁶ egy kutyogós üveg.

³¹² Kelt Vácon mint fent.

³¹³ Előtttem, Drobny György Ferenc s. k. előtt

³¹⁴ 1733. november 11-én.

³¹⁵ pakróc

³¹⁶ gucsma

Item vagyon két szőlője, egyik Bácskában, másik Pince-völgyön (*Pincze-völgy*), mind a kettő 3 napi kapáló.

Város bírója, item Kecskeméti Ferenc, uraság embere jelenlétekben.

A külzeten: Ifjú Horváth Szabó István testamentuma 1733

Lelőhely: VVL No. 45., No. 45.

Egylapos, eredeti.

49.^a

**Erdélyi Nagy András végrendelete
1733. december 20.**

Anno 1733. die 20. Decembris.³¹⁷ Erdélyi (*Erdely*) Nagy András váci lakos térszen az alább íratlak előtt testamentumot.

Először is az ő bűnös lelkét hagyja az ő teremő Istenének.

Mind a két szőlőjét hagyja menyecske leányának, házát is annak úgy, hogyha történetbűl a veje előbb meghalna, a leánya magzatit azon jószágbűl ki ne tudhassa. Tehenét is és mind, ami vagyon, leányának hagyja.

Az jövendő szőlőtermésbűl hágy egy akó bort Szent Ferenc Társaságának, és Szent József Congregatiójának is egy akó bort.

Az uraságnak hágy fl. 2.

Coram me Georgio Francisco Drobny (*Drobnyj*) m. p.³¹⁸

Nagy Tamás Mihály és Fejérvizy György, város nótáriusa előtt m. p.

A külzeten: Erdélyi (*Erdeli*) Nagy András testamentuma 1733

Lelőhely: VVL No. 46., No. 87.

Egylapos, eredeti.

³¹⁷ 1733. december 20.

³¹⁸ Előtttem, Drobny György Ferenc s. k. előtt

49.^b

**Elismervény Erdélyi Nagy András adományáról
1736**

Az Erdélyi (*Erdeli*) András [által] hagyott Szent Ferenc Kongregációjának hagyok [!] egy akó bort, ez azért a borért adatott egy tallér. Anno 1736.

Egylapos, eredeti.

Lelőhely: VVL [No. 46., No. 87.]

Egylapos, eredeti.

49.^c

**Matejkovics Mihály nyugtája Erdélyi Nagy András adományáról
1737. január 16.**

Én, alább való Matejkovics (*Mateykowicz*) Mihály, amit Erdélyi (*Erdőli*) András hagyta testamentomba Szent József Társaságra, egy akó bort, de Matejkovics Mihály megfizette, érte megadta egy tallér[t] Pásztor (*Pastor*) István dékánnak.

Die 16. Januarii 1737.³¹⁹

Lelőhely: VVL [No. 46., No. 87.]

Egylapos, eredeti.

50.

**Vajzer Jánosné Helter Dorottya végrendelete
1734. január 31.**

Anno 1734. die 31. Januarii. Dorothea Helter Joannis Vajzer (*Vajszer*) consors ultimo ita disposuit prout sequitur.³²⁰

Bácskai szőlőit, a magáét hagy[j]a, hogy eladattassék, és minden templomokban szentmisékre adattassék az ára; két forint abból pedig szegényeknek adattassék.

³¹⁹ 1737. január 16.

³²⁰ 1734. január 31-én Helter Dorottya, Vajzer János felesége az alábbi végrendelkezést tette, amint következik.

Any[j]ának, Selmeczi Erzsének két rása szoknyáját, két kötényt és egy prusztfleket hagy.

Item ezen any[j]a öccse leányának, Anyicskának prémes prusztfleket hagy.

Borbálának, öccsének, az itt való kertésznének hagy egy vafazekat és rézmozsárt.

Lett ezen testamentumnak Kecskeméti Ferenc és Wolf Klinger³²¹ előtt Vácon ut supra.

Et coram me Georgio Fejérvizy (*Fejérvizy*) episcopalis civitatis Vaciensis jurato notario m. p.³²²

A külzetten: Testamentum Dorothea Helter 1734 – Helter Dorottya testamentuma

Lelőhely: VVL No. 51., No. 95.

Egylapos, korabeli másolat.

51.

Dékány János végrendelete 1734. április 9.

Néhai Dékány (*Dekány*) János testamentuma.

Laudetur Jesus Christus, amen. In nomine Domini, amen.

Ezen specificatióban lévén írásban, azokat hagytam az zselléremnek, feleségének az házat is, minthogy énvelem szenvedtek utolsó órámig, kivéven az ágybéli ruhámat, azt hagytam leányomnak nyoszolyámmal együtt, és a mentémet, dolmányt szentmisékre. És 13 forintokat tartozik Pál deák fia, az[t] temetésre hagytam.

Signatum Vác die 9. Aprilii 1734.

Coram me Orgoványi (*Orgován*) Imre

Coram me Georgio Újhelyi (*Ujhely*) spano dominalis m. p.

Coram me Georgio Bada m. p.³²³

³²¹ Klinger Farkas

³²² És előttem, Fejérvizy György, Püspökvác város esküdt jegyzője előtt s. k.

³²³ Kelt Vácon, 1734. április 9-én – Előttem, Orgoványi Imre előtt – Előttem, Újhelyi György uradalmi ispán előtt s. k. – Előttem, Bada György előtt s. k. – A végrendelet szövege és az aláírások egy kéztől származnak.

Specificatio a házi edényről

1. 39 akó[s] boroshordó és két kád.
2. Két szekrény.
3. Négy liszteshordó.
4. Három szénagyűjtő villa.
5. Egy rostély, egy nyárs, egy sőtörő, egy serpenyő.
6. Hat tál, egy fogas, hat hordó.
7. Hat karszék, egy kis mozsár.
8. Egy öreg nyoszolya és egy kisebb.
9. Nyolc zsák.
10. Két puttony.
11. Egy szekérhez való lánc.
12. Egynehány lópatkó.
13. Egy nyereg, egy sütyhám, egy nyakló.
14. Egy szénahúzó vashorog.
15. Két vajló kosár.
16. Egy ételben vasdalocska [?].
17. Egy akós hordócska és valamely vendel.³²⁴
18. Egy fiókos élésláda.
19. Két ruhatartó láda.
20. Egy öreg fejsze.
21. Egynehány főzőfazék.
22. Egy ecetes hordócska.
23. Egy borszűrő kosár.
24. Két sütőteknő.
25. Két kis tekenőcske és egy öreg.
26. Három üvegpalack, egy kenyértartó kosár.
27. Egy recés lepedő és három vászonlepedő.
28. Négy gatyá és négy ing.
29. Egy asztalra való szőnyeg.
30. Négy pár kés.

A külzetén: Dékány (*Dekán*) János testamentuma de anno 1734 – Joannis
condam Dékány testamentum

Lelőhely: VVL No. 52., No. 84.

Kétlapos, korabeli másolat.

³²⁴ vendely = kosár; kis kád

52.
Csomor István végrendelete
1734. május 2.

Anno 1734. die 2. Mensis Maii.³²⁵ Vácon lakos Csomor István téssen ily testamentalis dispositiot.

Csomor Jánosnak, öccsének tartozik két forintokkal bizonyos ló állapotában.

Azonkívül minden jószágát, akármely néven nevezendőt, hagyja feleségének és gyermekeinek egyaránt igazságosan.

Kecskeméti Ferenc esküdt és Fejérvizy György, város nótáriusa előtt.

A külzeten: Csomor István testamentuma 1734

Lelőhely: VVL No. 50., No. 111.

Egylapos, eredeti.

53.
Velenczei Simon végrendelete
1734. december 1.

Anno 1734. die 1. Mensis December.³²⁶

Velenczei (*Velenczej*) Simon téssen testamentalis dispositiot uti sequitur.³²⁷

Először is Jancsi fiának, első feleségétől valónak, hágy két negyedfő ténót, akik sződi gulyán vannak, az ő ruházatjára.

Azonkívül ezen Jancsi fiának a többi marhájából, minden névvel nevezendőből egy ráta portiót hágy; ha meg nem egyezhetnének az anyjával, és ki akarná részét venni.

Item Jancsi fiának hermányi (*Hermán*) szőlőjének alsó hasábját; a más[ik] felét feleségének és több gyermekeinek. Az elletés szőlőnek is felét Jancsi fiának, felét pedig feleségének és többi gyermekeinek.

Vagyon nyolc anyaméh, felét hagyja Jancsinak és felét feleségének és gyermekeinek.

Item fele házát Jancsi fiának, felét pedig feleségének és több[i] gyermekeinek.

Vagyon valami sertés, azokat hagyja közönséges élésekre mindnyájoknak.

³²⁵ 1734. május hó 2-án.

³²⁶ 1734. december hó 1. napján.

³²⁷ következőképpen

Vagyon hat hordó bora, abból éljenek mindnyájan, és dolgozzák a szőlőt; hasonlóképpen a gabonáját is hagyja közre.

Coram me Georgio Fejérvizy episcopalis civitatis Vaciensis jurato notarius m. p.³²⁸

Praesens aulici Martin Vikartóczy (*Vikartoczy*) [s. k.]³²⁹

A külzetten: Velencei Simon testamentuma 1734

Lelőhely: VVL No. 49., No. 80.

Egylapos, eredeti.

54.

Bada György végrendelete 1735. május 29.

Dicsértessék az Jézus Krisztus.

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében. Ámen.

Ajánlom ezen cselédemet ilyen contentioban, az Szentlélek Úristennek kegyelmében hagyom őket.

Én, Bada György, hogy némely személy részére vannak adósságaim, az melyekért halálom után ne búsítsak, tehát ilyen móddal teszek testamentomot.

Előbben is Turka Kata mostohaleányomnak 10, (idest) tíz rénus forintot.

Másodszor az kántornak, azaz katedrális templomban³³⁰ valónak, két forint.

Harmadszor Zakó (*Zako*) Jánosnak két forint, az mely adós vagyok, az szőlőből kitelik portióval együtt, úgyhogy az szőlő mindaddig el ne osztassék, valamely az adósságot meg nem füzetik együtt; és együtt dolgozzák. És azután, ha adósság lefizetődik, azután az szőlő ilyenformán elosztassék, hogy elsőben az feleségemnek egy rész, azután az árváknak mindnyájának hasonlóképpen egy rész. Az tehén peniglen magáé az feleségemé legyen az kisgyermekkel együtt, és az borjúcska peniglen leszen takarétásomra, az mentém is az feleségemé.

Testibus et praesentibus:³³¹

³²⁸ Előttem, Fejérvizy György, Püspökvác város esküdt jegyzője s. k.

³²⁹ Vikartóczy Márton [püspöki] udvari ember jelenlétében [s. k.]

³³⁰ Szent Mihály-templom

³³¹ Jelen vannak és tanúsítják

Franciscus et Michael Kecskeméti (*Kecskemeti*)
Andrea Mojzes
Mathia Nagy
Dávid (*David*) Joanne
Martino Bajnok
Josepho Dúl (*Dúll*)³³²

A külzeten: Bada Görgy testamentoma – Anno 1735. die 29. Mai³³³

Lelőhely: VVL No. 53., No. 48.
Egylapos, eredeti.

55.^a
Balogh Mihály végrendelete
1735. július 24.

Testamentum Michaelis Balogh factum die 24. Julii Anno 1735.³³⁴

1. Vagyon 4 lova.
2. Vagyon 1 fejűs tehene és 4 meddő.
3. Vagyon három darab szőlője: Bácskában 1, második Vasasban, 3. elletős Bácska tetején.
4. Vagyon 2 darab búzavetése és 2 darab árpája és zab 2.
5. Vagyon 1 vasas kocsija, 1 ekéje, ahhoz tartozandó szerszámmal együtt.
6. Vagyon 1 szérűskertje.
7. Vagyon 1 háza házieszközökkel együtt.

<i>Liquida debita</i> ³³⁵		
1.	Adós Kállay (<i>Kálai</i>) Imre úrnak Interessen kívül	20 fl.
2.	Tolmácsi (<i>Tolmacsi</i>) Albert árváinak esendő interessel 4 esztendőre	6 fl.
3.	König Ferenc úrnak	7 fl.
4.	Priner János úrnak	3 fl.
5.	Vásáros szolgájának, Mártonnak	5 fl.
6.	Vásárosnak, Mann (<i>Mon</i>) Andrásnak 4 akó borral	

³³² Egy kéz írta a végrendelet szövegét és az aláírásokat.

³³³ 1735. május 9-én.

³³⁴ Balogh Mihály végrendelete tétetett 1735. július 24-én.

³³⁵ Fenálló adósságok

7.	Varga Istvánnak	1 fl.
8.	Feleségemnek pinzin vettem 4 esztendőnek előtte 1 tehenet 15 fl., 5 fl. pedig egyre-másra költettem, mely pinzt vissza küll téríteni szegény feleségemnek.	20 fl.
Summa:		62 fl.

Szaporodásból pediglen 2 meddő tehenet.
Többiről pediglen dispositiot nem tehetett a nagy debilitás miatt.
T[h]omas Haas (*Haaß*) Gegenwerdig [s. k.]³³⁶
Coram me Nagy Mihály [s. k.]
Presente Josepho Szalkovics m. p.³³⁷

A külzeten: Balogh (*Balog*) Mihály testamentuma 1735

Lelőhely: VVL No. 54., No. 4.
Egylapos, eredeti.

55.^b
Balogh Mihály hagyatéki leltára
1735. szeptember 6.

Anno 1735. 6. Septembris.³³⁸ Néhai Balogh (*Balog*) Mihály házieszköze és jószágá conscribáltatott.

Vagyon egy rudaló és ruhaszáraztató kötél;
Egy kis fűrész, hat széles kapa;
Egy nyárs;
Egy vaslapát, item még egy ásó;
Egy vasfazék lábastól és egy bogrács;
Három vasbé[kly]ó;
Két kötő lónak;
Sütővilla;
3 fejsze, 1 szekerce, 1 balta;
13 vaskarika és 4 véső;
4 fúró, 1 kék vonó, 2 ó vasrosta;
2 ó szita, vastörő 2;
2 kasza nyéllel;

³³⁶ Jelenlevő Haas Tamás s. k.

³³⁷ Előttem, Nagy Mihály előtt [s. k.] – Szalkovics József jelenlétében s. k.

³³⁸ 1735. szeptember 6-án.

1 köszörűkő vályústól;
 7 zsák, 3 vánkossal, 2 derékalj, 1 dunyha;
 3 szántóvas, 2 csoroszlya;
 6 boroshordók és káposztáshordó;
 Egy sütőtekenő és 1 mosogató;
 3 karszék;
 1 nyoszolya, egy ponyva, szövőszék;
 Hitvány vas, font 6, kovácsnak.
 Hajdúné elvitt hol[mit], tartozik fl. 2., [d.] 25 fizetni [.....], tartozik 1
 [Ft] 70 [d.].
 Vajzer (*Vaiszer*) János vett holmit, fizet d. 23.
 Priner elvitt egy hájat, 2 pár vaskengyelt és 8 kila zabot.
 Szabó Pál holmit elvett á fl. 4.
 Mann (*Man*) András négy palack, tartozik 13 máriást, holmikért fl. 8.
 Szabó Pál elvitt fl. 2, d. 50.
 Öt lúd várasnak.
 Egy láda, és ezt Hajdúné vitte el.
 Egy darab [.....].³³⁹
 Kenderért adtak d. 25.
 Hat tányért is Hajdúné vitt el. Ad érte³⁴⁰

A külzetten: Balogh (*Balog*) Mihály

Lelőhely: VVL [No. 54.]

Egylapos, ceruzával írt eredeti.

56.

Dománszki Takács Pál végrendelete 1736. február 1.

Anno 1736. die 1. Februarii conditum testamentum Pauli Takács (*Takacs*) praesentibus Josepho Szalkovics (*Szalkovics*) clavigero dominali, Francisco Kecskeméti (*Kecskeméty*) et Stephano Berinkei juratus hujus civitatis episcopalis.³⁴¹

1. Vagyon két szőleje Spinyér (*Ispinyir*) hegyén, 27 kapásra való.

³³⁹ A ceruzás írás az olvashatatlanságig elhalványult.

³⁴⁰ Az összeg nincs feltüntetve, és a szöveg itt megszakad.

³⁴¹ 1736. február 1-jén tett Takács Pál végrendeletet a jelenlévők, Szalkovics József uradalmi kulcsár, Kecskeméti Ferenc és Berinkei István ugyanazon püspöki város esküdtjei előtt.

2. Vagyon egy háza.
3. Vagyon bora 6 hordóval és 2 félben, circiter 40 akóra való.
4. Vagyon 3 kádja, 60 akóra való.
5. Vagyon 40 akóra való [b]oroshordója.
6. Készpinze 2 fl.

Felől említett jószágárúl ilyen dispositiót tött.

1. Felesiginek hagyja Spinyérben (*Ispinyér*) felső szőleit.
2. Takács Imre fiának pedig ugyan Spinyér hegyin lévő szőleit.
3. Házát hagyja két részre, úgymint: hátolsó szobát felesiginek, utcára való szobát pediglen Imre fiának, ha pediglen üdővel, ami kölcsige lészen, szabad lészen, hogy Imre fia azon hátolsó szobát, melyet felesiginek hagyta, szabadon az anyját kifizethesse, amint megbecsülik, és magához válthassa.

4. Bora, aki kevés vagyon, halála után, ami marad, felesiginek hagyja olyanformán, hogy olyanbúl szeginyeknek 3 akó osztassék.

Mínthogy pedig háza csinálásáért még marad adós Gután (*Gutta*) lakozó Szabó Jánosnak 5 ½ akó borral, minden akóját két máriásával alkudván, felől megmaradt borbúl, ha megmarad, ugyanazon becsületes embert felesige főzesse ki.

5. Örös³⁴² hordójai és kádjai, akik vannak és megmaradtanak, Spinyérben fölő szőlőhöz valók, hagyja felesiginek, alsó szőlőhöz valókat pedig Imre fiának.

Melynek nagyobb bizonyosságáért magam kezem keresztvonásomat ezen testamentomra föltettem.

Actum Vacii die et Anno ut supra.

Takács Pál + vonása.

A külzetten: Dománszki Takács Pál testamentuma 1736 – Takács Pál testamentomja

Lelőhely: VVL No. 58., No. 41.

Kétlapos, eredeti.

57.

Nagy Tamás Mihály végrendelete 1736. december 12.

Anno 1736. die 12. Decembris,³⁴³ Vácon. Tészen ilyen testamentalis dispositiót Nagy Tamás Mihály az alább nevezettek előtt, úgymint

³⁴² üres

³⁴³ 1736. december 12-én.

Adós a testator Kállay (*Kallai*) Imrének summa pénzzel fl. 57.

Tolmácsi árváinak adós (és interessel is) fl. 6.

Szalai Szabó Györgynek [dénár] 56 ¼.

Aminémű értéke és jószága vagyon, azt hagyja egészen feleségének és cselédinek, de úgy, hogy tutor, gondviselő és parancsoló legyen a felesége, a többi őtőle függvén.

István fiának hágy egy szőke tehenet, avval megelégedjék, és a többi cselédit s feleségét ne háborgassa jószágok végett, mivelhogy maga elhagyta a testatort.

Vajzer (*Vajszer*) Andrásnak adós mente árában, de nem tudhatja, mennyivel.

Oroszi borbélynak adós fl. 2, gyermek szája gyógyításáért.

Lett ezen testamentumtétel Kecskeméti Ferenc és Nagy Mihály előtt.

Fejérvizy György m. p.

A külzetten: Nagy Tamás Mihály testamentuma 1736 – Lecta

Lelőhely: VVL No. 57., No. 107.

Egylapos, eredeti.

58.

Palotay Pálné, majd Brezovszky Györgyné Katalin végrendelete 1736. december 24.

Anno 1736. die 24. Decembris.³⁴⁴

Catharina, prius quidem Pauli condam Palotay, jam autem Georgii Brezovszky (*Brezoszki!*) consors testatur prout sequitur.³⁴⁵

Hágy Erzse leánykájának (melyet az nevezett első férjétől szült) tizenöt forintokat nagy-vasasi (*Nagy Vassas*) szőlejének árából, melyet 30 forinton adott el.

Házat, melyben most laknak, az első férjével szerzette tíz forinton, de romladozott vala, azért a mostanival megépíttette. Ezen házbéli részét is hagyja Erzse leánykájának. Ágybéli ruhájának is hason felét ennek hagyja. Három esztendőben szedte mostani férje a vasasi szőleit a fátensnek; köz-költségre ment. Két szentmisékre adjon érette a férje.

³⁴⁴ 1736. december 24-én.

³⁴⁵ Néhai Palotay Pál, majd Brezovszky György feleségének, Katalinnak a végrendelete, amint következik.

Actum Vác (*Vác*) ut supra.
Lett Kecskeméti Ferenc előtt és Fejérvizy (*Fejervizy*) György notarius m.
p. előtt.
Ex mandato domino patris praefecti
Coram me Georgio Drobny (*Drobn*) m. p.³⁴⁶

A külzeten: Catharinae condam Palotay (*Palotaj*) Pauli nunc vero Georgii Brezovszky (*Brezovszkj*)³⁴⁷ – Brezovszky Györgyné testamentuma 1736

Lelőhely: VVL No. 59., No. 113.
Egylapos, eredeti.

59. Varga István/Pál végrendelete 1736

Anno 1736. die 23.³⁴⁸

Varga Istvánnak testamentomtétele.

1. Az vőmnek leányommal együtt hagyok két tinót, négyet süldőt.
 2. Amely két borjúcska vagyon, egyike tavalyi ökörborjú, másika 3 deli, meg lelkemért hagyom. Öre[g]bik borjút ajánlom Boldogasszony Congregatióknak segítségire, kisebbiket Szent József Congregatióknak segítségire.
 3. Egy tehént is az vőmnek, borját Madari János gyermeknek.
 4. Ha pedig az vőm meg akarja váltani avagy venni, őneki leszen praeemptioja.
 5. Vagyon 34 forint kiszpinzem tisztessiges eltakarításomra, a többbit szentmiseszolgálatokra.
 6. Ugyan fölülemlített szőlőt az vőm még az idén megszedette, és annak termésiből az uraság részire hagyok két akó bort.
 7. De cetero, ami ezeken fölül találkozik, mindeneket az vőmnek hagyom.
 8. Mindazonáltal 6 zsákot tisztelendő páter franciscanusoknak.
- Az fiamnak semmit sem hagyok, mert meg nem bősült.
Mindezek nagyobb bizonyosságára megerősítvén magam saját kezem keresztvonásával.

Varga Pál [!] +

³⁴⁶ A prefektus atya rendeletéből – Elöttem, Drobny György s. k. előtt

³⁴⁷ Palotay Pál, most Brezovszky György felesége, Katalin

³⁴⁸ A hónap neve nem szerepel.

A külzeten: Varga István, vagy Varga Pál testamentuma 1736³⁴⁹

Lelőhely: VVL No. 55., No. 50.

Egylapos, eredeti.

60.

Gyadai János végrendelete

1736

Én, alább megnevezett, minthogy az nagy Úristennek dekrétoma szerint minden embernek egyszer meg kell halnia, súlyos betegségem után, ha rajtam is be fog teljesedni, élő nyelvemmel ilyen testamentalis dispositiót teszek, és rendelés az én feleségemnek az én javaim között, az mint is.

Elsőben az bűnös lelkemet az felséges Úrnak ajánlom, testemet pedig az földnek, az ő anyjának, az honnan vette eredetét.

2. Jóságocskámat, azaz szőlőmet és két ökrömet és gyadai pusztán lévő két irtványomat az feleségemnek.

3. Az házamnak felét 1772^{dik} [!]³⁵⁰ esztendőben adtam el ifjú Varsányi Jánosnak szükségemnek miatta, de úgy, hogy mind magamat, mind feleségemet tisztességesen gondunkat viseli.

4. Az kevés javaimból az méltóságos uraságnak 8 forintokat.

Ez világot pedig az őbenne bízóknak és élőknak ajánlván, mindenek nekem megbocsátassanak, én is szívemből mindeneknek bocsánatot nyújtani kívánok.

Testamentariusok:

Szójártó (*Szjarto*) Mihály

Gyepes János

Együd János³⁵¹

[Feljegyzés más kézírással:] Die 10. Junii ad cassam dominii depositi 8 fl. Franciscus Raicher perceptor m. p.³⁵²

A külzeten: Becsületes Gyadai János uramnak testamentuma az belől megírt punktomok szerint – Gyadai János testamentuma 1736

Lelőhely: VVL No. 56.

Egylapos, eredeti.

³⁴⁹ Már a végrendelet nyilvántartásba vételekor sem tudták eldönteni, ki volt a végrendelkező személy.

³⁵⁰ Nyilvánvalóan számcseré történt: helyesen 1727.

³⁵¹ A végrendelet szövege és az aláírások egy kéztől származnak.

³⁵² Június 10-én 8 forint az uradalmi pénztárba befizetve. Raicher Ferenc pénztárnok s. k.

61.
Laczi Gergelyné végrendelete
1737. január 14.

Anno 1737. die 14. Mensis Januarii. Laczi Gergelyné téssen testaria dispositiot, amint következik.

Az méltóságos uraságnak jövődöben 3 akó bort hágy, maga az uraság adjon hordót hozzá.

Tisztelendő PP. franciskánusoknak, itt valóknak hágy 4 kila búzát szentmisékre, hasonlóképpen a jövődöbéli termésbül.

A szegényeknek mostani bora árábül hágy két máriást, azt osszák el köztök a cselédi.

Miska fiának hágy két ökröt, és Marci fiának is két ökröt. Item egy tehene vagyon, melyet hágy a megnevezett két fiának egyenlőképpen.

Más egyéb házieszközök és szekérhez valók, úgymint héhely,³⁵³ vasfázik, egyszóval, ami találtatik, egyaránt főntemlített két fiának hagyja.

Házát, szőlőjét, boredényeit, mind egyaránt többször említett két fiának hagyja. Kevés vetéskeit és szérőskertjét is azoknak hagyja. Sertésmarháját is kettőnek egyaránt.

Vagyon négy vánkosa, Miskának és Marcinak hágy egyet-egyet, két menyének, úgymint Miklósnének és Gyuránének; két ágylepedőt két fiának, Miskának és Marcinak hagyja; dunyháját és mentéjét eladván, szentmisékre adják PP. franciscanusoknak és dominicanusoknak.

Actum Vác (*Vác*) Anno et die ut supra.

Lett ezen testamentomtétel Berinkei András előtt és énelőttem, Fejérvízy György, váras nótáriusa előtt.

Coram me Georgio Drobny (*Drobnj*) m. p.³⁵⁴

A külzeten: Laczi Gergelyné testamentuma 1737

Lelőhely: VVL No. 65., No. 25.

Egylapos, korabeli másolat.

³⁵³ tűzhely

³⁵⁴ Előttem, Drobny György s. k. előtt

62.
Kecskés Mátyásné ? Anna végrendelete
1737. március 8.

Anno 1737. die 8. Martii.³⁵⁵

Én, Anna, Kecskés Mátyásnak házastársa, súlyos betegségben ugyan, de elmémben ép lévén, kevés javaimról tészek ilyen dispositiót.

Az első házat, őt egészen hagyom Jankónak, fiamnak, és másiknak, tudniillik újnak hason felét Marci fiamnak, felét pedig férjemnek.

Kút-völgyi szőlőnek felét hagyom Marci fiamnak és másik felét férjemnek.

Bácskai szőlőmet hagyom Szent József Congregatiójának.

Mostanában eladott mentémnek árát, fl. 8 hagyom szentmise szolgálataira minden templomokban.

Marci fiamnak hagyok két vánkost és egy fejer lepedőt.

Bula vászon félingemet és kötényeimet, három párt eladatván, hagyom szentmisékre és szegényeknek, a többbit unokámnak, Jankó fiam leányának.

Lett ezen testamentomtétel Vácon (*Vác*) ut supra.

Coram me Georgio Drobny (*Drobný*) m. p.³⁵⁶

Vajzer (*Vaiszer*) Szabó János előtt

Kállay (*Kallai*) Imre előtt

Et coram me Georgio Fejérvizy civiatatis notario m. p.³⁵⁷

A külzeten: Kecskés Mátyásné testamentuma 1737 – Kecskésné testamentuma

Lelőhely: VVL No. 61., No. 74.

Egylapos, eredeti.

63.
Petrezselyem Mihályné Chovány Ilona végrendelete
1737. május 1. (1737. május 7.)

Anno 1737. die 1. Mensis Maii.³⁵⁸ Chovány Ilona, akkori Petrezselyem (*Petresély!*) Mihály hűtvestársának élő nyelvvel circa 10um Aprilis anni cur-

³⁵⁵ 1737. március 8-án.

³⁵⁶ Elöttem, Drobny György s. k. előtt

³⁵⁷ És elöttem, Fejérvizy György, város jegyzője s. k. – Az előző két aláírás is a jegyzőtől származik.

³⁵⁸ 1737. május 1-jén

rentis³⁵⁹ Hugykovics György, Benke Gábor, Czifra Mihály előtt tött testamentoma nevezett bizonyságok vallása szerint, kik igaz lelkiismeretekre kérdettek [!], következik ekképpen.

1. Diós-völgyön lévő, másik urával maradott szőlőskéit hagyta kétfelé úgy, hogy Petrezselyem Mihályé az egyik része, másik pedig, az első urától való, édes leánya, Zsuzsannáé legyen. Ezen két rész közül pedig Petrezselyem Mihálynak szabad választása lészen.

2. Maradt ugyan az első urától 60 akó hordó, melynek hason felét hagyá ugyan Petrezselyem Mihálynak, más felét pedig ugyan Zsuzsanna leányának.

3. Amely házat együtt vött ezen urával a testarius, azt hagyja egészen ezen ura, Petrezselyem Mihálynak úgy, hogy ház és házieszközök helyében fűzessen Petrezselyem (*Petrezsily*) Mihály Ilona leálynak húsz német forintot házasságára vagy szükséges ruhájára.

4. Az első urától maradt egy tehenét hagyá a testarius nevezett Zsuzsanna leányának.

Observáltassék, hogyha Zsuzsanna leánya hirtelen most meg találna halni, maradjon azon húsz forint Petrezselyem (*Petrezsilyem*) Mihálynak, s ha pedig még élne, sokáig magánál ne tartsa, hanem vagy interesre kiadja jó helyre, vagy pedig ha fogja a leány kívánni, adja ki nekie.

Praesens fassio taliter facta, atque pro futura cautela apposita habetur in domo civitatis.³⁶⁰

Vác die 1. Maii 1737.³⁶¹

Coram me Wolfgang Klinger eo suum iudice primus civitatis Vaciensis et Joanne Ignatio Földváry, juratus civitatis notarius.³⁶²

[Feljegyzés a hátlapon:]

Ezen testarius asszonyinak első urától maradt leánya, Zsuzsanna, jóllehet ezen testamentomban az anyja első urától maradt részéből kihagyatott, hanem Petrezselyem Mihály nevezett leány, Zsuzsanna atyjától maradt része és mindennemű praestatióért fog fűzetni hatvan foréntokat, annak pedig felét újesztendőre le fogja tenni. Addig is pedig arra és a más fele részére interest sex per centum³⁶³ fog fűzetni.

Signatum Vác, ex senatu die 7ma Mens Maii 1737. Per juratum civitatis notarium m. p.³⁶⁴

³⁵⁹ ...folyó évben, április 10-e körül

³⁶⁰ Ezt a vallomást a jövőben biztosítékkul a városházán letétbe helyezik.

³⁶¹ 1737. május 1-jén.

³⁶² Előttem, Klinger Farkas, Vác város mostani első bírása és Földváry János Ignác s. k., a város esküdt jegyzője előtt

³⁶³ hat százalék kamatot

³⁶⁴ Kelt Vácon, az 1737. május 7-i tanácsülésen. A város esküdt jegyzője által.

A külzeten: Chovány Ilona Petrezselyem (*Petresélyem*) Mihályné testaméntuma 1735

Lelőhely: VVL No. 60., No. 62.

Egylapos, eredeti.

64.

Kecskeméti Ferenc malombíró végrendelete 1737. szeptember 7. (1738. március 15.)

1737.

Dicsértessik a Jézus Krisztus. Ámen.

Én, Kecskeméti Ferenc adom tudtára, az kiknek illik, hogy én még egysíges koromban teszek ilyen rendelist Istentől adatott kevés javaimból, lölkömről, adósságim és maradékim felül, hogy békével maradjak.

Az házamat hagyom a várasnak ilyenformán, hogyha eladják is, de a felesigem lakhasson benne azzal az emberrel, aki belemígyen az hátulso kamarába és az kis pincébe. Szabad légyen mint magáéval, akár eladják, akár bérben kiadják, de az felesigem békivel maradhasson és lakhasson benne. Bírák uraimék tartoznak pártját fogni nekie.

Mivelhogy malombíró voltomban adós maradtam azolta senki nem kereste huszonöt forinttal, hanem adómra, porciómra, serháznál a kit³⁶⁵ városét, városházánál, amikor gondviselő voltam, városét elköltöttem egyszer is, másszor is, kit városházánál, kit másutt, az hol, mi maradott nálam, vagy megettem vagy megittam, akármire költöttem egyszer is, másszor is, nem hová, akár sokat, akár keveset, azért maradjon a városnál négyszáz forintig a házom, amivel följobb eladják, páter Mihály fiamé légyen, véle közöljék azt.

Páter dominicanusoknak.³⁶⁶

Páter franciscanusoknak hagyom a lógós kocsimat misékre.

Páter piaristáknak.

Páter István öcsém³⁶⁷ úrnak két ezüstkanalat, egy ezüstcsészét.

³⁶⁵ A két városét, azaz Püspök- és Káptalanvácét, amelyeknek ekkor még csak a jövedelmeit osztotta fel egymás között a két földesúr, a püspök és a káptalan.

³⁶⁶ Adományt sem a dominikánusok, sem a piaristák esetében nem nevezett meg.

³⁶⁷ Chobot Ferenc két Kecskeméti nevű pap életrajzi adatait ismerteti. Az idősebb Kecskeméti István, akinek születési ideje nem ismert, lőrinci plébános volt, és 1675-ben részt vett a váci egyházmegye Garamszentbenedeken tartott zsinati ülésén. A másik Kecskeméti István (Vác, 1701–1760), aki zsámboki, 1753-tól vácszentlászlói plébános volt, azonos lehet a végrendelező öccsével. CHOBOT 1915–1917, II. 795.

Kecskeméti Ferenc öcsémnek hagyom a pecsétnyomómat.

Örzse leányomnak hagyok ötven juhokat, két kost. Örzse leányom a juhok hasznából anyjáért és énérettem, amíg tart, minden esztendőben egy-egy misét mondasson. Patakfői szőlőmet is hagyom Örzse leányomnak, Patakfő alatt való szilvásomat is Örzse leányomnak hagyom. Kecskeméti Örzse leányomnak hagyom Zsobrákban (*Zobrák*) való szőlőmet is, egy sort is.

Az unokaleányomnak hagyok Kapitány Ilona felesigemtől maradtott ágyunkat kis paplannal együtt, az öreg ládát is, egy kocsiládát, egy vállra való ezüstkapsot, egy kender kikötőmet is, Kapitány Ilonától maradtott zsákokat, ponyvát, azonkívül vagyon a ládában vánkushaj, két abrosz, ágyon való lepedő, két törölközőkendő.

Az öreg paplanomat [!] Szalóki (*Szaloki*) Anna felesigemé legyen, pincevölgyi szőlőmet Szalóki Anna felesigemé legyen. Héhalmon (*Hívhalmon*) lévő adósságomat, amim móringoltam volt, Harmos Ferencnél harminc forint, Virág (*Virágh*) Mátyásnál vagyon húsz forint, Szalóki Mátyásnál tizenkét forint. Az Örszénél elletis alatt való, kukoricának való földemet hagyom Kecskeméti Örzse leányomnak és Szalóki Anna felesigemnek, kétfelé osszák egymással.

Borsatuk Szalóki Anna felesigemé, hidas is, szőlőkhöz való kádok, hordók, amik haszonra valók találtatnak, felesigem, leányom egymás között osszák föl, egyiknek úgy, mint másiknak, de amit másik urától hozott, elsőben kiadják azt néki, ami elveszett, mást adjanak helyette. Szalóki Anna felesigemnek búzát, árpát tíz-tíz kilát, meg van nála írva, mit hozott.

Boldogasszony Congregatiójához.³⁶⁸

Szent Ferenc Congregatiójához hagyom naszályi (*Naszál*) templomnál³⁶⁹ való elletis szőlőmet ilyenformán, hogy minden esztendőben annak hasznából, amíg a congregatio fönnáll, nyolc miséket mondasson a congregatio, hogy a Szent Ferenc oltárát abból ruházzák énérettem és Kapitány Ilona másik felesigemért és a mostani Szalóki Anna és több atyafiakért.

Szent József Congregatióhoz.³⁷⁰

Praesentem copiam cum suo vero genuino originali collatam et in omnibus punctis clausulis verbisque correspondentem praesens testor. Vác (*Vác*) die 20. Septembris 1737.

Joannes Ignatius Földváry, juratus civitatis Vacziensis notarius m. p.³⁷¹

³⁶⁸ Az adományt nem nevezi meg.

³⁶⁹ A középkori Naszály falu temploma.

³⁷⁰ Az adományt nem nevezi meg.

³⁷¹ Tanúsítom az eredetivel történő összevetés után, hogy jelen másolat hiteles, az eredetivel minden pontjában, záradékában és szavában megegyezik. Vác, 1737. szeptember 20. Földváry János Ignác, Vác város esküdt jegyzője s. k.

A külzeten: Vidimatum testamentum, sub No. I^{mo}, B, Anno 1737 – Anno 1738. die 15. Mensis Martii determinatum est ut ea quae in hoc manuscripto testatoris continentur juxta dispositionem ibidem contentam per magistratum civitatis effectuantur. Caetera vero quae in hoc scripto non continentur aequiliter inter uxorem et justam filiam dividantur. Signatum Vác.

Michael Archiepiscopus Episcopus Vaciensis m. p.

Lelőhely: VVL No. 63.

Kétlapos, korabeli egyszerű másolat.

A latin szövegrész fordítása:

A külzeten: Hiteles végrendelet, 1 számon, B, 1737-es esztendő – 1738. március 15-én az határozott, hogy azokat a pontokat, amelyek a jelen végrendeletben olvashatóak, a városi magisztrátus hajtsa végre. Egyébként, amely tárgyakról nem rendelkezik az írás, azokat felesége és lánya között egyenlő mértékben osszák el. Mihály [Althann] érsek, váci püspök s. k.

65.

Bujdosó János végrendelete 1737. október 21.

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében, ámen.

Anno 1737-dikban, Mindenszentek havának huszonegyedik napján. Én, Bujdosó (*Buidoso*) János észrevévén ennek az csalárd világnak álhatatlanságát és az ég alatt minden teremtetett állatnak elmúlandóságát, azonkívül ama rettentő Istennek, úgy Istennek, ő szent fölsigének szent decretoma mint minemő harsogó trombitája zeng a fülemben, midőn azt hallom, hogy minden embernek egyszer meg köll halni. Azért én is halandó ember lévén, majd-majd életemnek utolsó órájára közelhetvén, akarván az Isten törvényéhez és az ő szent akaratjához alkalmaztatnom magamat, életem s lelkem felől ilyen rendelést tések. Az én bűnös lelkemet mindenható teremtő Istenemnek ajánlom, az testemet pedig anyámnak, az földnek hagyom. Halálom után pedig maradott jószágocskám felől ilyent, amint következik, testált rendelést tések.

Primo. Az méltóságos uraság részére mostani termésemből hagyok három akó bort, az Boldogasszony Congregatiójának kettőt, az Szent József Congregatiójának négyet.

Secundo. Az spinyéri (*Ispenyér*) szőlőmet és egy páratlan tinómat hagyom böcsületes temetésemre.

Tertio. Diós-völgyi (*Dioós völgy*) és spinyéri, 80 sorbúl álló szölleimet az gyermekeivel együtt hagyom az felesigemnek, hogyha törtinnek elválások, az felesigem magának tarthatja, az melyik őneki tetszik.

Quarto. Az négy ökrömet az három gyermekem számára szekérrel együtt hagyom. Egy üsző tinót az eladó leányomnak egy hordó borral együtt kiházásítására.

Quinto. Az kert istállómmal együtt maradjon közönségesen az gyermekeimnek.

Sexto. Az sertésbeli marhám maradjon közönségesen. Juhom vagy 14, melyek hogyha eladódnak, elsőben az juhászt füzessik ki belőle két forintokkal, és az debreceni (*Debreceny*) ember[t] szalonnáért 4 forintokkal. Az többi, az ki az juhok árábúl marad, osztassék el közönségesen.

Septimo. Sotú,³⁷² melyet vettem öt akó boron, hogyha nem eladják, maradjék közönségesen számokra.

Octavo. Az házat hagyom felesigemnek és gyermekeimnek oly móddal, hogyha fiaim az anyjokkal meg nem egyeznének, az kamra csináltassék meg, és az gyermekek lakjanak benne.

Nono. Egy tehenemet hagyom felesigemnek és gyermekeimnek közönségesen.

Decimo. Az fölül jegyzett jószágból, az ki közönsiges, az nagyobbik és csöcsömös³⁷³ leányimot tartsák, ruházzák és böcsületesen kiházassítsák.

Ezen testamentomlevél íratott Vácon (*Vác*) die 21^a October Anno 1737.

Coram me Andrea Dúl (*Dull*)

Coram me Mathia Földváry incola Vaciensis

Coram me Stephano Nagy incola Vaciensis

Coram me Stephano Pásztor (*Pasztor*) incola Vaciensis³⁷⁴

A külzeten: Testamentomlevele Bujdosó Jánosnak – Bujdosó János testamentuma

Lelőhely: VVL No. 64., No. 58.

Kétlapos, korabeli másolat.

³⁷² satu

³⁷³ csecsemő

³⁷⁴ Előttem, Dúl András előtt – Előttem, Földváry Mátyás váci lakos előtt – Előttem, Nagy István váci lakos előtt – Előttem, Pásztor István váci lakosok előtt – Mind a négy nevet azonos kéz jegyezte le.

66.
Körmendi János végrendelete
1737. november 30. (1739. március 17.)

Én, Körmendi (*Körmöndi*) János ezen súlyos betegségemben (ha Isten ez világból kiszólétana), teszek ép elmével és szántszándékkal ily rendelést, amint következik.

1. Házacskámat, melyben lakom, hagyom feleségem és gyermekeimnek egyaránt, nevezet szerint penig Panna és Borbála leányimnak.

2. Házbéli eszközöket, szerszámot és egyet más hasonlóképpen azoknak.

3. Az mely szőlőcském vagyon, adják el készpénzen, és azt rendelt tutornak kezébe adják, az kinek-kinek a[z] ő szükségére, amint jó lelkösmérete mutatni fogja, fog adni.

4. Ha az szőlőcském eladatik, adjanak elsőben a Szentháromság Congregatiójára az árából három máriást, Szent Ferenc Congregatiójára is annyit és a Boldogságos Szűz Congregatiójára hasonlóképpen; úgy Szűz Szent Borbála tisztességére szolgáltatassanak miséket három máriáson.

Tutornak penig hagyom és rendelem Mészáros János komám uramat, őkegyelmét, ki árváimnak gondját fogja viselni. Ezt penig mi, hívtak és kérttek nagyobb valósága és erősségére saját kezünkkel subscribáltuk.

Vác, die 30. Novembris 1737.³⁷⁵

Mészáros (*Meszaros*) János m. p.

Coram et per me Joannem Ignatium Földváry, juratum civitatis Vacien-sis notarium m. p.³⁷⁶

[Feljegyzés a hátlaapon:]

Anno 1739. die 17. Martii³⁷⁷

Körmendi 57 fl. eladott szőlője árából

	<i>Florenus</i>	<i>Denarius</i>
itten fogatott porcióra	15	72 ½
Vadkert Mihály adósságára	9	82 ½
Item szőlőlevél váltságért városnak és méltóságos uraságnak	2	–
	27	55

Ezen fölül fl. 29, 45 d. adatott Laczkóczy (*Laczkóczy*) János tutor kezében.

³⁷⁵ Vác, 1737. november 30-án.

³⁷⁶ Előtte és általam, Földváry János Ignác, Vác város esküdt jegyzője s. k.

³⁷⁷ 1737. március 17-én.

A hátlayan: Körmendi (Körmöndy) János testamentoma 1739.

Lelőhely: VVL No. 69., No. 56.

Egylapos, korabeli másolat.

67.

**Rózsa Szabó Mihály végrendelete
1738. január 17.**

Dicsértessék a Krisztus Jézus.

Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében, ámen.

Én, Rózsa (*Rósa*) Szabó Mihály mostani betegágyamban megemlékezvén halandóságomról, ép és tiszta elmével, jószántombúl, elsőben testemet, ahonnan vétetett, a földnek ajánlván, lelkemet peniglen a megtért Lator lelke gondviselőjének oltalmában, azokrúl, melyeket az Úristen testem táplálására, fáradságom és munkám után rendelt, ily rendelést tészek, úgymint

1. Hagyok lelkemért mondandó isteni szolgálatokra tisztelendő váci páter franciscánusoknak ötven rénus forintokat.

2. Ugyanoly okból tisztelendő váci páter piaristáknak tíz forintokat.

3. Ugyanoly okból tisztelendő váci páter dominicanusoknak tíz forintokat.

4. Ugyanoly okból a katedrális templomra³⁷⁸ harminc forintokat. Ezekből teljék penig az harangozásnak és kijövetelnek³⁷⁹ taksája.

5. Imre fiamnak hagyok hétszáz forintokat és a Hermány (*Hermányj*) szőlőmet, mentémet gombokkal és egyéb ruházatomat gombokkal együtt, item kocsimat, lovaikat.

6. Katalin leányomnak hagyok háromszáz forintokat; item a zsobráki szőlőmet, négy szoknyát és az édesanyja mentéjét, de a mentérül a ráncra való levétessék.

7. Örsébet és Veronika leányimnak hagyok hétszáz forintokat; item a pince-völgyi eladandó szőlőimnek árát.

8. Mostani feleségemnek a méhében lévő gyermek tekenteért az száz talér móríngon kívül hagyok száz forintokat a méhében lévő gyermek eltartására; a ruha penig, melyet eddig nékie csináltattam, megmaradjon nála.

9. Két küsebb, azaz Örsébet és Veronika leányomnak, az egyikének penig hagyom az anyja mentéjéről levétendő ezüst ráncravalót, hogy eladattassék és gombocskák szerzettessenek rajta, másikának penig azon öltö-

³⁷⁸ Szent Mihály-templom

³⁷⁹ A plébános vagy a káplán temetőbe való kijövetelének díja, a stóla.

zetemen kívül, melyet Imre fiamnak hagytam, egy dolmányomon lévő ezüstgombjaimat.

10. Az méltóságos uraság és földesúrnak hagyok két füles tallért.

11. Az házamat hagyom gyermekeim részére úgy, hogyha az Úristen engedi leányimnak fér[j]höz meneteleket, az házból minden füzetés nélkül ki-menjenek.

12. Rózsa (*Rosa*) Ferenc öcsémnek hagyok ötven forintokat, melyeket az eladandó boraimnak árából füzessenek ki.

13. Minthogy másbúl is esik feleségemnek része, hagyok még nyolc akó bort.

14. Feleségem, míg gyermekeimnek jó gondviselője, pártfogója lészen, addig a házban maradhasson, másképp nem, és az eledeleket is addig együtt gyermekeimmel költheti.

15. Temetését romlandó testemnek rendelem az katedrális templom³⁸⁰ kerítésében.

16. Ha fiúgyermek lenne az, mellyel most feleségem terhben³⁸¹ vagyok, még száz forint adassék azon felül, amint a 8. punctumban vagyok nékie.

17. Márton névű legényemnek hű szolgálataért hagyok harminc forintokat.

18. Kat[e]rina névű öregleánynak ugyanazért húsz forintokat ruhára.

19. Hatvani nénémnek hagyok tíz forintokat.

20. Item a hatvani város templomára tíz forintokat, két harangozásra.

21. Mindezekén kívül megmaradandó pénzemet, jószágomat hagyom a négy árvácskáimnak egyaránt, úgy a négy ezüstkanalat³⁸² a négy gyermeknek.

22. Ha valamelyike meg találna halni, a többire maradjon annak része.

23. Et ultimo. Míg árváimat a nagyok gondviselésekre elégteleneknek tapasztalván, hagyom nékiek tutorul Orgoványi Imre uramat, akit árváim tartozzanak megböcsülni, és őkegyelmét penig, tutor uramat kérem, hogy tehetsége szerint gondjokat viselni ne terheltelessék. Mi azért, alúlírottak ezen testamentomnak véghezvitelére hivatattak, annak úgy voltát kezünk írása és pöcsétünk reá nyomásával erősítjük, amelyeket előszóval is testator úr előttünk confirmált.

Actum Vacii die 17ma Mensis Januarii, Anno Domini 1738.³⁸³

Orgoványi (*Orgovánj*) Imre [s. k., P. H.]

Vajzer (*Wajzer*) János [s. k.]

³⁸⁰ Szent Mihály-templom

³⁸¹ teherben

³⁸² ezüstkanalat

³⁸³ Kelt Vácon, az Úrnak 1738. esztendejében január 17-én.

Coram me Andrea Demjén (*Demjény*) frumentario dominali m. p. [P. H.]³⁸⁴

Coram et per me Joannem Ignatium Földváry juratum civitatis Episcopalis Vaciensis ordinarium notarium m. p. [P. H.]³⁸⁵

A külzeten: Testamentum Michaelis Rosa 1738.

Lelőhely: VVL No. 67., No. 28.

Kétlapos, eredeti

68.

Kis Mihály végrendelete 1738. május 5.

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében, ámen.

Én, Kis Mihály, noha súlyos betegsigemben, de ép eszemen levén, amit Jóistentől vettem, tészek arról alulírt módon ily rendelést. Mindenekelőtt Istennek, kitől vettem lelkemet, és földnek, melyből teremtettem, testemet ajánlom.

1. Minden jószágomat, úgymint három darab szőlőmet, házamat, Gombás-hegyen (*Gombáshegy*) lévő kertemet hagyom felesígemnek, leányomnak és fiamnak ily formán, hogy mindenekből az fiamnak legyen két rész, felesígemnek egy rész és leányomnak egy rész úgy, hogy a fiamé legyen a felső rész.

2. Jövendő szőlőtermésemből hagyok páter franciscanusoknak öt akó bort szentmise szolgálatokra.

3. Mostohaleányomnak, Örsébetnek Pap-völgyön (*Pap Völgy*) levő öreg szőlőmből adassék successorim által harmadrész.

4. Temetésemre hagyom, amely készpénzecsém vagyon feleségem kezénél, úgyhogy böcsületesen temettessen el.

Mindezek, hogy mind így löttenek mi előttünk, hívattak előtt, praesentibus kezünk írásával megerősítvén, recognoscaljuk.

Actum Vác (*Vác*) die 5. Maii 1738.³⁸⁶

Coram me Georgio Drobny (*Drobny*) [s. k.]³⁸⁷

Thomas Haas m. p.

³⁸⁴ Elöttem, Demjén András uradalmi kasznár előtt s. k.

³⁸⁵ Elöttem és általam, Földváry János Ignác, Püspökvác város esküdt rendes jegyzője s. k.

³⁸⁶ Kelt Vácon, 1738. május 5-én.

³⁸⁷ Elöttem, Drobny György [s. k.] előtt

Coram me Georgius Ratty [s. k.]
Coram et per me Andream Balogh (*Balogh*) m. p.³⁸⁸

A külzeten: Kis Mihály testamentoma – Kis Mihály testamentoma de An-
nis 1736 et 1738.³⁸⁹

Lelőhely: VVL [A szám nélküliek között.], No. 35.
Egylapos, eredeti.

69.^a

Kerekes Benedek végrendelete 1738. május 16. (1738. július 13., augusztus 8.)

Atyának és Fiúnak, Szentlélek Istennek nevében, ámen.

Én, Kerekes Benedek mostani betegágyamban megemlékezvén halandó-
ságomról, ép és tiszta elmével, jószántombúl tészek ily rendelést.

Hogy elsőben a hermányi (*Hermány*) szőlőmet hagyom a négy váci
templomra egyaránt, és azon szőlőnek árából tizenkét forintokat hagyok a
méltóságos uraságnak.

Aki a szőlőmet dolgoztatni fogja, annak cédáljon fele termése azon sző-
lőnek, más fele terméséből pedig passiva adósságim és temetésem füzettes-
sék ki.

Signatum Vác (*Vác*) die 16. Maii 1738.³⁹⁰

Gál János [P. H.]

Ignatius Bea (*Beha*) [s. k.]

Coram me Georgio Drobny (*Drobnj*) m. p. [P. H.]

Coram et per me Joannem Ignatium Földváry juratum civitatis Episco-
palis Váciensis notarium m. p. [P. H.]³⁹¹

[Két feljegyzés az előzőtől eltérő kézírással:]

N. B. Mai napig Sebestyén Tamásné asszonyom őkegyelme Kerekes Be-
nedek képesént³⁹² való és szükséges intertentiójára apródonként költött fl.
8, 56 2/3 d. oly contractus mellett, kit Kerekes Benedekkel ineált, hogy
minden forintért egy-egy akó bort tartozzon adni Kerekes az jövő termé-
séből szőlejenek, és nem pénzt refundálni.

³⁸⁸ Előttem és általam, Balog András s. k.

³⁸⁹ Kiss Mihály 1736. és 1738. évi végrendelete – A végrendelet szövegéből nem derül ki,
hogy miért szerepel két dátum az iraton.

³⁹⁰ Kelt Vácon, 1738. május 16-án.

³⁹¹ Előttem és általam, Földváry János Ignác, Püspökvác város esküdt jegyzője s. k.

³⁹² képviselőjeként

Signatum Vác (*Vác*) die 13. Julii 1738.³⁹³

Die 8. Augusti 1738.³⁹⁴ Kerekes Benedek halálon lévén, Berinkei András és öregebb Vajzer András tanácsbéliék előtt hagyott Lázár Tamásnének az ő betegágyában való gondviseléséért és tött nyughatatlanságiért fl. 12 és egy szoknyát, amelyek ugyan fönt nevezett szőlejinék árából teljenek ki.

[A lap alján:] Vertatur.³⁹⁵

N. B. Kerekes Benedek 1737. esztendőbéli bordézmával, melyet érette a város füzetett meg, tartozik urna 3³, fl. 9, [d.] 50.

Item a várostúl újra betegségében fölvelt urna 1.

Item Borbély Mártonnak fl. 2, 25 [dénár]. [Más kézírással:] Solutum in fl. 2.³⁹⁶

Item páter Zsámboki (*Zsámboky*)³⁹⁷ káplánnak fl. 4 [Más kézírással:] Solutum.

Item in compensam expensorum et fatigiorum conthoralis Thomae Lázár fl. 9, 50 d.

Praeterea septem nepotibus ejusdem per fl. 10, dati fl. 70.

Item fl. 108 inter quattor ecclesias subdivisi et solutae

Atque Inclyto Dominio fl. 12.

Summa erogationis praesentis vineae ejusdem divenditae fecit fl. 215.

A külzeten: Kerekes Bence [!] testamentuma 1738

Lelőhely: VVL No. 66., No. 96.

Kétlapos, eredeti.

A latin szövegrész fordítása:

Lázár Tamás feleségének kiadásai és fáradozásai ellentételezésére 9 forint, 50 dénár.

Hét unokájának egyenként 10 forint, az összesen 70 Ft.

108 forintot hagyott a négy templomra, amelyeket kifizettek.

A méltóságos uradalomnak 12 forintot.

A jelen kiadások és az eladott szőlő összege 215 forintot tett ki.

³⁹³ Kelt Vácon, 1738. július 13-án.

³⁹⁴ 1738. augusztus 8-án

³⁹⁵ „Fordíts!”

³⁹⁶ Kifizetve 2 forinttal.

³⁹⁷ Talán Zsámboki László magyarnándori plébánossal azonos. CHOBOT 1915–1917, II. 974.

**Spányi Mihály ferences házfőnök elismervénye Kerekes Benedek
adományáról
1739. augusztus 21.**

Laudetur Jesus Christus.

Quod a Domino Genoroso Emerico Réz, hujate judice legatos 27 fl., idest viginti septim florenos per dominum Benedictum Kerekes mediam partem pro ecclesia et mediam pro refrigerio animae suae ad sacra legenda levaverim, praesentibus recognosco.

Vacii die 21ª Augusti Anno 1739.

Pater Sigismundus³⁹⁸ a Sancto Josepho scholae piaristae rector m. p.

[Feljegyzés más kézírással:]

Quod Generosus Dominus Emericus Réz, judex episcopalis oppidi Vacziensis erga pium legatum domini Benedicti Kerekes, numeraverit etiam conventui nostro Vacziensi fl. 27, idest viginti septem, praesentibus datur attestatio. Vacii 21. Augusti 1739.

[P. H.]³⁹⁹ Frater Michael Spányi praetitulatus gvardianus Vacziensis m. p.

Egylapos, eredeti.

Lelőhely: VVL [A szám nélküliek között.]

A szöveg fordítása:

Dicsértessék Jézus Krisztus.

Jelen soraimmal tanúsítom, hogy nemes Réz Imre itteni bírótól átvettem 27, azaz huszonhét forintot Kerekes Benedek végrendeletének megfelelően, melynek felét a templomra, másik felét lelki üdvéért bemutatandó szentmisekre hagyta.

Zsigmond atya, a Szent József piarista iskola rektora s. k.

[Feljegyzés más kézírással:]

Jelen soraim által elismerem, hogy nemes Réz Imre, Püspökvác város bírája leszámolt a konventünknek 27, azaz huszonhét forintot Kerekes Benedek kegyes végrendeletének megfelelően.

Spányi Mihály⁴⁰⁰ testvér, fent címzett váci gvardián s. k.

³⁹⁸ Sindler Zsigmond, a piarista rendház főnöke és a gimnázium igazgatója.

³⁹⁹ A váci piarista rendház pecsétje.

⁴⁰⁰ Spányi Mihály (?–1749), ferences szerzetes, hittudományi tanár, 1737–1741, 1742–1744 és 1747–1749 között a váci ferences rendház főnöke.

70.
Povazsanec János végrendelete
1738. október 6.

Anno 1738. die 15. Julii Joannes Povazsanecz (*Povasanecz*) in Civitate Vac fecit testamentariam dispositionem validam sequentem.⁴⁰¹

1. Adós vagyok Czifra Mihálynak négy akó borral, melyre tőle vettem föl pénzt akójára á dénár 85, mely szőlőcském jövő terméséből füzetődjék ki.

2. Item adós vagyok portióra, amely teljék ki ugyanez jövő termés borcskából, eo non sufficienter,⁴⁰² adassék el azon rész szőlőm, és abból ki fog telni, többi penigh, ami marad, maradjon legkisebb fiamnak, Istvánnak.

3. Ahhoz való edényemet kétfelé, úgymint vőmnek és kisebb fiamnak, Istvánnak hagyom, egyaránt az kapákkal együtt.

4. Házamat hagyom három gyermekemnek egyaránt, és azok tartozzanak eltemettetni, és egyfor[mán]⁴⁰³ szentmisékre adjanak lelkemért.

Signatum die, anno, loco et quibus supra.⁴⁰⁴

Coram me Georgio Drobny (*Drobnj*) clavigero dominali m. p.⁴⁰⁵

Paulo Dombay (*Dombaj*) [s. k.], Ignatius Bea (*Behä*) senatoribus [s. k.]⁴⁰⁶

Coram et per me Joannem Ignatium Földváry juratum civitatis Episcopalis Vacensis notarium m. p.⁴⁰⁷

A külzeten: Testamentaria dispositio Joannes Povazsanec 1738⁴⁰⁸ – Povazsanec János testamentoma

A külzeten három töredékes zárópecsét.

Lelőhely: VVL [A szám nélküliek között.], No. 131.

Egylapos, eredeti.

⁴⁰¹ 1738. július 15-én Povazsanecz János által Vác városában tett következő érvényes végrendelete.

⁴⁰² ha nem teszi ki

⁴⁰³ Az irat itt hiányos.

⁴⁰⁴ Kelt a fenti napon, évben és helyen.

⁴⁰⁵ Előttem, Drobny György uradalmi kulcsár előtt s. k.

⁴⁰⁶ Dombay Pál, Bea Ignác tanácsnokok

⁴⁰⁷ Előttem és általam, Földváry János Ignác, Püspökvác város esküdt jegyzője s. k. előtt

⁴⁰⁸ Povazsanecz János végrendelete, 1738

71.

**Velenczei Simonné, majd Karlicsek Józsefné Burzó Anna
végrendelete
1738. október 6.**

Én, Anna Burzó (*Bursó*), néha Velenczei Simon, most penigh Karlicsek József hűtvöse, ép és tiszta elmével, jószántombúl tészek ily rendelést azok-rúl, melyek két kezem munkája által keresettekből tőlem megmaradandók, úgymint

1. Tartozom tatai Tatrik névő kalmárnak 65 fl., idest hatvanöt forinttal.

Item más, itt való Polyák asszonynak fl. 2, 53 1/3 d.

Ugyan egy uraság béresének fl. 2, – d.

Ifjú Priner Jánosnak 30 font tehénhús árával, á dénár 4 1/[?].

Bizonyos gyolcsosnak fl. 1, 50 d., mely és a portióbéli adósságim telje-nek ki a szőlőm hasznocskájából.

2. Azon szőlőm tövét penig hagyom megmaradandó két árva gyerme-kemnek, Simonnak és Marisnak.

3. Amely elletés vagyon Hermányban (*Hérmány*), maradjon mostani uramnak.

4. Idei termés gabona fele az árváimé, más fele az mostani uramé, hoz-záértvén azon vetést is, mely most földben vagyon, légyen.

5. Két lovaik közül edgyik az árváimé, másik uramé légyen.

6. Két S. V. sörtés marhácskám az árváimé légyen.

7. Házamat hasonlóképpen árváimnak.

8. Házbéli és gazdasághoz való eszközeimet Simon, konyha- és ágybéli-eket penigh Maris gyermekeimnek hagyom, úgy a ruhámat a leány árvának.

Mi penig, alúlírottak ezen testamentalis dispositio végben vitelére ex-mittaltattak, hogy ezek a testarius asszonynak utolsó akarati, elméje és re-mélése legyenek, melyeket élő nyelvvel, confirmáló subscriptiónk és pö-csétünk által recognoscaljuk.

Vác (*Vác*) die sexta October 1738.⁴⁰⁹

Drobny (*Drobný*) György m. p.

Vajzer (*Wayzer*) János tanácsbéli [s. k.]

Földváry János, Vác városa hites nótáriusa m. p.

A külzetten: Burzó⁴¹⁰ Anna Karlicsek Józsefné testamentoma

Lelőhely: VVL [A szám nélküliek között.], No. 102.

Egylapos, eredeti.

⁴⁰⁹ Vác, 1738. október 6-án.

⁴¹⁰ Az itt szereplő névváltozatot vettük alapul.

Wittmann Ferenc végrendelete
1738. december 6.

In Nahmen Gottes, Vatters, Sohns und des heiligen Geistes, Amen.

Weilen wir ohne deme von Gott dem Allerhöchsten darzu erschaffen sind worden, damit wür in diesen zeitlichen Leben, soweit unser Fleiß und Andacht durch die Gnad Gottes anwenden, bis aus der allmächtige Thott von diesen zeitlichen Leben in das ewige Leben beruffen werde. Nun mehro aber vielemalen mich der Allmächtige Thott zu diesen Ziel auch gnädiglich beruffen will, als habe auch beÿ meinem guten Verstandt und guten Gewissen meiner wenig habenden Habschaft folgende Disposition und Ordnung zu machen, mich resolviret, und zwar

Erstlich. Meinem Sohn vermache ich dem Weingarten in Watzkar [!] gelegen, dann 15 Gulden in Geldt, ist also völlig expetiret von eins aus. Sollte er aber obgemelter mein Sohn, Peter Wittmann (*Witmann*) sich häuslich oder ansässig machen, so wird die Mutter seiner auch nicht vergessen, es stehet aber in ihrem guten Willen, und kann er als eine Schuldigkeit von ihr nichts fordern.

Andertens. Verbleibet meinen Weib und Tochter alles, wie es stehet und lieget, ohne Ausnam. Doch das die annoch hinterbleibene Schulden, welche sich meines Gedankens beÿ 280 Fl. betragen, müssen abgeführt werden, und dan[n]

Drittens. Vermache unser lieben Frauen zu Ehre ein kleines Monstrantzel zu denen wohlehrwürdigen Herrn Pateres Dominicanern. Dann verschaffe auch dorten hin eine Schuldt von dem schwartzen Riemen, beträgt 9 Fl., 24 Xr, welches zu Messlesung vor meine arme Seel soll angewendet werden.

Diesen meinen letzten Willen zur mehrer Glaubwürdigkeit habe hierunter specifirte ehrliche Personen beruffen und zugleich gebetten, sie wollen ein solches von mir gemachtes Testament mit aigner Hand-Unterschrift und Petschaftt bekräftigen und autorisiren.

Geschehen Waitzen Anno 1738. den 6ten December.

[P. H.] Franz Wittmann (*Witmann*) [s. k.]

[P. H.] Coram me Georgio Drobny (*Drobnj*) claviger dominali m. p.

[P. H.] Coram me Joanne Földváry jurato episcopalis civitatis Vaciensis notar m. p.

[P. H.] Johannes Lerthgöl [!] Backenmeister [s. k.]

[P. H.] Ignatius Bea (*Beha*) Geschworene [s. k.]

[P. H.] Johannes Schwartzl (*Schwärtzl*) [.....] m. p.

[P. H.] [.....] Tomnics⁴¹¹ (*Domnics*) Suemacher aliher [s. k.]

⁴¹¹ Tomnics gyűrűpecsét-lenyomatán az F. T. monogram olvasható.

A külzeten: Wittmann (*Vittman*) Ferenc testamentoma

Lelőhely: VVL [A szám nélküliek között.], No. 99.

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Mivel a mindenható Isten nélkül nem jöhettünk volna létre, ezért evilági életünk, továbbá szorgalmunk és áhítatunk Isten kegyelméből valósul meg, míg nem a mindenható halál az evilági életből az öröklétbe nem szólít. Most, mivel a mindenható halál már sokadszor szólított e célból, ép értelmekkel és jó lelkiismerettel kevés javaimról teszem a következő rendelőt; elhatároztam, hogy

Először. Fiamnak hagyom a Bácskán [?] fekvő szőlőmet, aztán 15 forintot készpénzben, tehát teljesen ki van elégítve. De ha az említett fiam, Wittmann Péter itthon marad, vagy elköltözik, úgy az anyja ne feledkezzen meg arról, hogy ehhez joga van, de a fiam ne követelhesen semmi tartozást az anyjától.

Másodszor. A feleségemnél és a lányomnál maradjon minden, ahogy ez van és áll, kivétel nélkül. De a még hátralevő adósságokat, amelyek véleményem szerint 280 forintot tesznek ki, fizessék ki, valamint

Harmadszor. Hagyok a tiszteletreméltó dominikánus atyáknak, a mi szeretett anyánk tiszteletére egy kis szentségmutatót. Aztán hagyok ugyanoda fekete szíjából való adósságot 9 forint 24 krajcárért, amit szegény lelkemért mondandó misére fordítsanak.

Ezen utolsó végakaratom nagyobb hitelére hívtam és egyúttal kértem az alább feltüntetett érdemes személyeket, hogy ezt az általam készített végrendeletet saját kezű aláírásukkal és pecsétjükkel megerősítsék és hitelesítsék.

Történt Vácon, 1738. december 6-án.

[P. H.] Elöttem, Drobny György uradalmi kulcsár s. k. előtt

[P. H.] Wittmann Ferenc [s. k.]

[P. H.] Elöttem, Földváry János, Püspökvác város esküdt jegyzője s. k. előtt

[P. H.] Lerthögl János pékmester [s. k.]

[P. H.] Bea (*Béha*) Ignác esküdt [s. k.]

[P. H.] Schwartzl János [.....] s. k.

[P. H.] [.....] Tomnics helybeli cipésmester [s. k.]

73.
Lőrinczi Gergely végrendelete
1738. december 8.

Anno 1738. die 8va December⁴¹² Lőrinczi Gergely testamentoma.

1. Az méltóságos uraságnak hagyok két akó bort e jövődöbeli szőlőm terméséből.

2. Vörösvári (*Vörös Vár*) szőlőmnek felit hagyom feleségemnek, más felét penigh Futó Andrásnak úgy, hogy Futó András tartozzék temetésemre való költséget tenni, s mind penigh azon kilenc forint passiva adósságom, mellyel néki tartozom, defalcáltassék annak árából, item őkegyelme tartozzon Szent József Congregatiójára három forintot adni. Item miseszolgálatokra tisztelendő páter franciscanusoknak és más, úgymint portióbéli adósságom is ad vires valoris mediae Andreae Futó legatae vineae,⁴¹³ abból teljék ki.

Signatum Vacii (*Vacz*) die et anno quibus supra.⁴¹⁴

Vajzer János [s. k.]

Nagy Mihály [s. k.]

Coram et per me Joannem Ignatius Földváry juratum episcopalis civitatis Vaciensis notarium m. p.⁴¹⁵

A külzetten: Lőrinczi Gergely testamentoma

Lelőhely: VVL [A szám nélküliek között.], No. 106.

Egylapos, eredeti.

74.^a
Leitner Ignác nyugtája⁴¹⁶
1739. június 12.

Ich, Endes Unterschriebener erkenne hiermit, wie dass ich von meinem ehrlichen Vaternhhaus G[e]örg Lohner auf das mir zu gesagte und versprochene Heÿrathgutt, als da ist einhunderd Gulten, sage 100 Rheinisch, in paaren Geld fünfzig Gulten, sichtig und Paar überkommen restihret, also

⁴¹² 1738. december 8-án.

⁴¹³ Futó Andásra hagyott közepes minőségű szőlő termése szerint

⁴¹⁴ Kelt Vácon a fenti évben és napon.

⁴¹⁵ Előtttem, Földváry János Ignác, Püspökvác város esküdt jegyzője s. k. előtt

⁴¹⁶ A végrendelet szövege nem maradt fenn.

annoch mir zurichtig geben fünfzig Gulten, sage 50 Fl. Rheinisch, dieses bezeigt mein eigene Handtschrift und Bettschaft.

Zu Waitzen den 12. Juny 1739.

[P. H.] Ignatz Leitner (*Leütner*) [s. k.]

A külzetten: Quittung pro fünfzig Gulden Ignatzius Leitner (*Leütner*)⁴¹⁷

Lelőhely: VVL No. 73.

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Én, alulírott ezennel elismerem, hogy a becsületes Georg Lohner apai háza által nekem mondott és ígért házassági javamat [hozományt], ami 100 gulden, azaz 100 rajnai forint, készpénzben 50 guldent, tisztán és készpénzben átvettem, tehát még jár ötven gulden, azaz 50 forint, ezt saját aláírással és pecsétemmel bizonyítom.

Vácott, 1739. június 12-én.

[P. H.] Leitner Ignác [s. k.]⁴¹⁸

A külzetten: Leitner Ignác nyugtája 50 forintról

74.^b

Leitner Ignác nyugtája

1740. január 21.

Ich, Endes Unterschriebener bekenne hiermitt, wie daß ich von meinen Herrn Schwiegervaterhaus G[e]örg Lohner, dass mir zugesagte und versprochene Heÿrathgutt, als da ist einhuntert Gulten, sage 100 Fl. Rheinisch, paar und süchtig überkommen. Dieses bezeigt mein eignen Hantschrift und Bettschaft.

Waitzen den 21. Januar 1740.

[P. H.] Ignatius Leitner m. p.

A külzetten: Quittung pro einhuntert Geld Rheinisch

Lelőhely: VVL [No. 73.]

Egylapos, eredeti.

⁴¹⁷ Leitner Ignác nyugtája 50 forintról.

⁴¹⁸ Leitner Ignác 1742. január 26. és 1744 vége között volt Vác város bírāja.

A szöveg fordítása:

Én, alulírott ezennel elismerem, hogy Georg Lohner úr, apósom háza által nekem mondott és ígért házassági javat [hozományt], ami 100 gulden, azaz 100 forint, készpénzben és hiánytalanul átvettem. Ezt elismerem saját kézírásommal és pecsétemmel.

Vácon, 1740. január 21-én.

[P. H.] Leitner Ignác s. k.

A külzeten: Nyugta 100 rajnai forintról

74.^c

Ismeretlen személy nyugtája
é. n.

Von Herrn Breÿmeister

Bezahlt 49 Fl.

Mehr beÿ Szobi (*Szobÿ*) 50 Fl.

Mehr hab ich ihm geben 5 Dukaten

Macht aus 21 Fl.

[Áthúzott sor:] Mehr bezahlt für Fleisch 11 Fl. 73 d.

Mehr geben in Geld 4 Fl.

Summa: 135 Fl., 73 d.

Lelőhely: VVL [No. 73.]

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

A sörfőzőtől

Fizetve 49 forint

Még Szobinál 50 forint

Még adtam neki 5 dukátot

Kifizetés 21 forint

[Áthúzott sor:] Még fizetett húsert 11 forint, 73 dénárt

Még adott 4 forint készpénzt

Összesen: 135 forint, 73 dénár

74.^d

Leitner Ignác városbíró nyugtája
1742. június 4.

Quod a generoso Domino Joannes Laczkóczy (*Laczkóczy*) florenos sedecim ex praetio domus Joannis condam Körmendi (*Körmöndy*) pro parte orphanae ejusdem Barbarae rite perceperim praesentibus recognosco.

Signatum Vacii die 4ta Junii Anno 1742.

Idest fl. 16.

Ignatius Leitner (*Leütner*) Statrichter m. p.

Lelőhely: VVL [No. 73.]

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Alulírott ezennel elismerem, hogy tekintetes Laczkóczy János úrtól átvettem 16 forintot Körmendi János házának árából az árva Barbara részére.

Kelt Vácott, 1742. június 4-én.

Azaz 16 ft.

Leitner Ignác városbíró s. k.

74.^e

Leitner Ignác nyugtája
1744. február 13.

Den 13. Februar habe ich mit dem Bankhknobt Ignatz zusammen gerechnet, weil ich im schultig als Gulten einundsiebzig Fl.

Vác (*Woizen*) den 13. Februar 1744.

Ignatius Leitner (*Leütner*) [s. k.]

[Az iraton feljegyzés más kézírással:]

[.....] Hauptgelage, daß ich [.....] zusammen bezol 11 Fl. 79 d. Ignatz Höntlin [?, s. k.]

Lelőhely: VVL [No. 73.]

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Február 13-án összesámoltam Ignác bankjegyeit, mert még 71 gulden-nel adós vagyok.

Vác, 1744. január 13-án.

Leitner Ignác [s. k.]
[Az iraton feljegyzés más kézírással:]
[.....] tényállás, hogy [.....] 11 forint 79 dénárt számoltam össze. Höntlin
[?] Ignác [s. k.]

74.^f

Leitner Ignác nyugtája
1744. március 17.

Ich, Endes Unterschriebener erkenne hirmitt, dass mir mein Herr Schwiegervater zur Nothdorft Fl. 100 zu leigen [!] überkommen, sage ein-hunterd Gulten Rheinisch, welches Geld ich versprich bis auf zu richtige Dathen sichtig undt paar zu bezahlen, indessen hatt ermelter Herr Schwiegervater den Rest aber bestautt auf Haus und ganze Vermögen.

Vác (*Waidzen*), den 17. März 1744.

[P. H.] Ignatius Leitner (*Leütner*) m. p.

Lelőhely: VVL [No. 73.]

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Én, alulírott ezennel elismerem, hogy após uram kölcsönzött nekem szükségleteimre 100 Ft-ot, azaz száz rajnai forintot, amit, ígérem, határ-időre és hiánytalanul készpénzben visszafizetek, míg említett após uram a maradékot a házra és az egész vagyona terhelte.

Vácon, 1744. március 17-én.

[P. H.] Leitner Ignác s. k.

74.^g

Ismeretlen személy feljegyzése leszállított borosedényekről⁴¹⁹
é. n.

הערל הלז האט גיבעטן אלו איך זאל אייך
שרייבן וואז דאז אן טרעפט דיא כלים וואז ער
אהין פירן טוט פומינג [?] זיין ע"ב הין כל הין בעד

⁴¹⁹ A szöveg jiddis nyelvű, szabadon váltogatja a jiddis és a héber kifejezéseket. – Hálás köszönettel tartozom BÁNYAI VIKTÓRIÁNAK és KOMORÓCZY SZONJA RÁHELNEK, a Magyar Tudományos Akadémia Judaisztikai Kutatócsoportja tudományos főmunkatársainak, hogy önzetlenül vállalták a szöveg le- és átírását, fordítását és jegyzetelését.

י"ב זהט צל ד"ו [?]
 ז' זהט נ"א צל
 ה' זהט ~~נ"א~~ י"ז פ
 ב' זהט
 ב' זהט

י' צל ביטרעפט
 ג' פאס זיין נ"א הין כל הין א' ט' צל
 עוד ג' פאס ל"ט הין א' ט' צל
 עוד קליין גשיר בעד
 חייב לו מקדם
 פאס זיין סך הכל צ' הין אין ס"ה ביטרעפט
 מעות שלשים זהט פחות שני פני'.

Lelőhely: VVL [No. 73.]

Egylapos, eredeti.

A szöveg latin betűs átírása:

Herl Holz hot gebetin alz ikh zol ajkh
 srajbñ voz doz an treft di kelim voz er
 ahin firn tut. Fuming[?] zajn 72 hin kol hin be-ad
 10 c"l bitreft 12 zh"t, c"l 10
 3 fas zajn 51 hin kol hin à 9 c"l 7 zh"t, 51 c"l
 Od 3 fas, 39 hin à 9 c"l 5 zh"t, ~~17 pni~~ 17 p
 Od klajn gesir be-ad 2 zh"t
 Hajav lo mi-kodem 2 zh"t
 Fas zajn in szah ha-kol 90 hin, in sz"h bitreft
 maot slosim zh"t pahot sne pni'

A szöveg fordítása:

Herl Holz megkért, hogy írjam fel önnek azt, ami az edényekre vonat-
 kozik, amiket ő szállít. Kádból van 72 hin,⁴²⁰ minden hin
 10 c"l-be kerül, összesen 12 zh"t, c"l 10
 3 hordó, ami 51 hin, minden hin 9 c"l-ért 7 zh"t, 51 c"l
 Még 3 hordó, 39 hin, minden hin 9 c"l-ért 5 zh"t, ~~17 pni~~ 17 p
 Még kis edények, 2 zh"t
 Korábbi tartozása 2 zh"t
 Hordóból összesen 90 hin van, és összesen mindez
 30 zh"t érme, két pni' híján.⁴²¹

* A kiadványban helytelenül megkelent, itt helyesbített szöveg.

⁴²⁰ Hin = folyadékok mérésére használatos űrmérték a Bibliában, a Talmudban és a későbbi rabbinikus hagyományban; kb. 3,6 liternek felel meg. A dokumentum egy 72 hin-es tárolóedényt, három 17 hin-es (összesen 51 hin) és három 13 hin-es (összesen 39 hin) hordót említ. A 3,6-os szorzót alapul véve a kád kb. 260 literes, míg a hordók egyenként kb. 60, illetve 45 liter űrtartalmúak lehettek.

⁴²¹ A dokumentumban három pénzegység szerepel: zh"t, pni' és c"l. A szorzási és összeadási műveletekből egyértelmű, hogy ezek a következő módon viszonyulnak egymáshoz 1 zh"t = 20 pni' = 60 c"l. Ez az arány a korszakban használatos 1 forint = 20 garas = 60 krajcár átváltásnak felel meg.

Mann András Józsefné Mann Apollónia végrendelete
1739. január 21.

Testamentum dominae Apoloniae Manin conthoralis Mann civis Vacien-
 ensis, a capitulariter exmissis reverendissimo domino quippe Francisco
 Szappantsy⁴²² (*Szapančsy*) praeposito, Francisco Xaverio Lauchas⁴²³ canoni-
 co et cantore capituli Vacien-
 sis exceptum, et relatum ac tandem praedicto
 Andreae Mann ad debitam instantiam in transumpto sub authentico extra-
 datum.

Nos Capitulum cathedralis Ecclesiae Vacien-
 sis memoriae commenda-
 mus tenore praesentium significantes quibus expedit universis; quod nos
 pro parte et ad instantiam dominae Apoloniae Manin Andreae Mann civis
 et inhabitatoris Vacien-
 sis conthoralis duos e medio nostri reverendissimos
 dominos quippe Martinum Franciscum Szappantsy praepositum; alterum
 Franciscum Xaverium Lauchas cantorem fratres, socios et concanonicos
 nostros nostro pro testimonio fidedignos duxeramus deputandos. Qui
 proinde solitam domum seu residentiam praememoratae dominae instantis
 accedentes, ibidemque eandem in statu aegritudinis lecto affixam reperien-
 tes, quae licet quidem aegra corpore, mente tamen sana, et sibi per omnia
 praesens, ultimae suae voluntatis dispositionem scriptotenus idiomate
 germanico prae-
 vie concinnatam iisdem exhibuerit, et praesentaverit suis re-
 quisitis muniendam, ac simul reponendam. Postea vero praedictus Andreas
 Mann post felicem ex hac luce suae conthoralis decessum nos debita cum
 instantia requisivit, quatenus praescitae testamentariae dispositionis teno-
 rem coram ipso in capitulo nostro perlegi primum, dein, prothocollo nostro
 inseri, ac etiam in transumpto literarum nostrarum extradare facere velle-
 mus, cujus justae petitioni annuentes, eandem praesentibus literis nostris
 inscribi fecimus hunc tenorem continentem:

Gelobt seÿ Jesus Christus.

In Nahmen der allerheiligsten und unzertheilten Dreÿfaltigkeit, den see-
 ligsten und unbefleckten Jungfrau Maria, eine Tochter Gott des Vatters, ei-
 ne Mutter Gott des Sohns, eine Gespanns Gott des heiligen Geistes. Amen.

⁴²² Chobot Szappantsy Márton néven ismerteti életrajzi adatait. A két személy azonos, ez a végrendelet hitelesítési részéből is kiderül. Szappantsy Márton (?–1750) 1716-tól az esztergomi egyházmegyében plébános, III. Károly 1721-ben nevezi ki váci kanonokká, de csak 1736-ban költözködik Vádra, amikor nagyprépost lesz. CHOBOT 1915–1917, II. 923.

⁴²³ Lauchas Ferenc (sz. Tirol, ?–1767). Innsbruckban végezte a teológiát. 1729-ben elnyeri az Althann püspök által meghirdetett, kanonoksággal egybekötött tanári állást a papi szemináriumban. A tudós pap élete végéig itt tanított. CHOBOT 1915–1917, II. 822.

Habe ich mündeste und elendeste Creatur Gottes, in Erwegung seines göttlichen Warths beÿ Lucacen⁴²⁴ 14ten Capitel,⁴²⁵ seith bereith, dann der Sohn Gottes wird kommen zur Stundt, da ihr nicht meÿnet. Nach menschlichen schwachen Kräften, meinen freÿen und ungezwungenen letzten [!] Willen durch göttliche Gnadt, beÿ vollkommenen Vernunft und wohl bedachten Verstandt beschließen wollen, wie auch hiemit vestiglich beschlosssen haben will, und zwar

Erstens versencke ich meine arme, sündige Seel in die grundlose Barmherzigkeit Gottes und stelle dieselbe zurück nach meinem Hinscheiden verschlossener in dem allersüssesten Hertz Jesu und Maria, Gott meinem Erschafter, als sein mir gegebenes Abbildt, den Leib aber als Staub der Erden, und Speiß der Würmer zu der Erdbestättigung, beÿ denen Wohl Ehrwürdigen PP. Dominicanern in die Kruften.⁴²⁶

Anderstens zu Bestättigung und Bekräftigung dieses meines letzten Willens setze ich ein, und will haben zu meinem Universal-Erben aller meiner zugebrachten Haabschaft, wie solche immer nahmen haben mag, oder kan[n], alß nemblichen meinen geliebten Ehe-Consorten Andream Joseph Mann, doch mit folgender gewissends Verbüntnuß, daß derselbe folgende pia Legata nach meinem Todt unverzüglich entrichten und vollziehen solle.

Vor hundert heilige Messen denen WW. EE. PP. Dominicanern in Wäytzen Fl. 50.

Vor 100 heÿlige Messen denen WW. EE. PP. Franciscanern allhier Fl. 50.

Vor die arme Leuth Fl. 4.

Ins Spital Fl. 2.

Zu der Ertzbruderschaft des Heiligen Rosen Krantzes allhier Fl. 10.

In die Frau Kapele Mariabrindl⁴²⁷ (*Maria Brindl*) Fl. 10.

Letztens, damit dieser mein freÿ, ungezwungener letzter Willen unerschrockenlich solle gehalten und vollzogen werden, hab ich mich eÿgenhändig unterschrieben und mein gewöhnliches Pettschaft hirbeÿ gedrucket, mit Beysetzung der hier untergefertigten und darzu erbethenen Herr Herr Zeugen eines allhiesigen Hochlöblichen dan Capitel, wie auch Executoris benandtlichen Heiligen Consistorial Registratoren, Johann Sigmund Jentschke.

Geschehen Wäytzen den 21. Januarii Anno 1739.

Apollonia Manin L. S.

Coram me Martino Francisco Szappantsy praeposito m. p. L. S.

⁴²⁴ Lukács német alakja Lukas.

⁴²⁵ Lukács evangéliumának 14. fejezetében Jézus más vonatkozásban szerepel.

⁴²⁶ ném. Gruft = sírbolt, kriptá.

⁴²⁷ Mariabrindl az egykori morva-, ma csehországi Moravský Krumlov (ném. Mährisch Krumau) település része.

Coram me Francisco Xaverio Lauchas canonico et cantore ad id capitulariter exmisso m. p. L. S.

Ejusmodique dispositionem suam vivae vocis quoque suae ministerio in omibus sui punctis, clausulis et articulis, confirmavit et ratificavit coram iisdem fratribus et canonicis nostris, quare nos ad fidelem eorundem relationem coram nobis factam nec non petitione praememorati Andreae Mann veluti justa et aequitati consona exaudita et admissa praespecificatam testamentariam dispositionem de verbo ad verbum sine diminutione et augmento aliquali improthocollari et inscribi dein intransumpto quoque praesentium literarum nostrarum sub sigillo nostro capitulari et authentico extra extradandam esse duxeramus, et concedendum communi suadente justitia. Datum ex capitulo Vacii die vigesima sexta mensis Februarii anno milesimo septingentesimo trigesimo nono. Martino Szappantsy Praeposito; Joanne, Győri⁴²⁸ (*Gyori*) lectore.

Lelőhely: PML XII. 1-a, Váci Káptalan Hiteleshelyi Levéltárának iratai – Országos jegyzőkönyvek, 7. kötet, 140–142. oldal.

A szöveg fordítása:

Mann (*Manin*) Apollónia, Mann András váci polgár hitvesének végrendelete, melyről a káptalanunktól kiküldött főtisztelendő Szappantsy Ferenc prépost és Lauchas Xavéri Ferenc éneklőkanonok beszámolt és jelentést tett, és melyet végül előbb említett Mann András kérésére hiteles pecsétünkkel megerősítve kiadtunk.

Mi, a váci székeskáptalan, tudtára adjuk jelen soraink erejénél fogva mindenkinek, akiket illet, hogy mi Mann Apollónia, Mann András váci polgár és lakos feleségének kérésére úgy véltük, hogy magunk közül el kell küldenünk két szavahihető és főtisztelendő urat, mégpedig Szappantsy Márton Ferenc prépost és Lauchas Xavéri Ferenc éneklőkanonok urakat, hogy számunkra tanúbizonysággal szolgáljanak. Ők az imént említett kérelmező asszony szokásos házához, másként lakóhelyére mentek, és ott őt ágyban fekvő betegen találták, akinek habár teste beteg, de elméje tiszta és öntudata teljes volt, előadta és bemutatta a német nyelven korábban megfogalmazott végrendeletét, és kérte megerősítését és letétbe helyezését. Miután pedig a fent említett Mann András felesége elhunyt, Mann András megkeresett minket azzal a kéréssel, hogy a végrendeletet a káptalan előtt felolvassák, jegyzőkönyvbe vegyék és kiadják. Mi a kegyes kérést támogatva azt jelen sorainkba foglalva jegyzőkönyvbe vettük, melynek tartalma a következő:

⁴²⁸ Győri János (Győr, 1668–Vác, 1744) teológiai doktor a győri egyházmegyében, 1702-től a váci egyházmegyében szolgál több plébánián. 1716-tól váci kanonok, majd olvasókanonok.

A KÖTETBEN KÉPEK HELYE!

A KÖTETBEN KÉPEK HELYE!

A KÖTETBEN KÉPEK HELYE!

A KÖTETBEN KÉPEK HELYE!

A KÖTETBEN KÉPEK HELYE!

A KÖTETBEN KÉPEK HELYE!

A KÖTETBEN KÉPEK HELYE!

A KÖTETBEN KÉPEK HELYE!

Dicsértessék a Jézus Krisztus.

A legszentebb és oszthatatlan Szentháromság, az üdvözült és szeplőtelen Szűz Mária, az Atyaisten leánya, a Fiú [szent] anyja és az egységes Szentlélek Isten nevében. Ámen.

Én, Isten legkisebb és legnyomorultabb teremtménye megfontolva Lukács [evangéliumának] 14. fejezete szerinti isteni intést,⁴²⁹ legyetek készen, ha eljön Isten fiának órája, ami ellen nem szólhattok. Elhatároztam, hogy Isten kegyelméből gyenge emberi erőmmel, de teljesen ép elmével szabad és ki nem kényszerített utolsó akaratomat teszem, ahogyan itt végérvényesen rendelkeztem, éspedig

Először is ajánlom szegény, bűnös lelkemet Isten végtelen irgalmába, és halálom után visszaadom Jézus és Mária legédesebb szívébe zárva, teremtető Istenemnek, mint a nekem adott képmását, de testemet mint port a földnek, és mint férgek eledelét temessék el a tiszteletreméltó dominikánus atyáknál levő kriptába.

Másodszor végakaratom bizonyosságára és megerősítésére megteszem szeretett hitvestársamat, Mann András Józsefet, és akarom, hogy minden szerzett javam általános örököse legyen, ahogy mindig is akartam, azzal a bizonyos kikötéssel, hogy a következő végakaratot halálom után haladéktalanul teljesítse és végrehajtsa.

Száz szentmisére a tisztelendő váci dominikánus atyák részére 50 Ft.

Száz szentmisére az itteni tisztelendő ferences atyák részére 50 Ft.

A szegényeknek 4 Ft.

Az ispotálynak 2 Ft.

A helybeli Szent Rózsafüzér Társaságnak 10 Ft.

A máriabrinkli Szűz [Mária]-kápolnának 10 Ft.

Végül, mivel akarom, hogy ezt a szabadon és kényszer nélkül tett végrendeletemet maradék nélkül betartsák és teljesítsék, saját kezemmel aláírtam és szokásos pecsétemet rányomtam, hozzátéve az alulírt és felkért tanú urakat, az itteni nagytekintetű káptalan és executorként a nevezett szent-szék irattárnokát, Jentschke János Zsigmondot.

Történt Vácon, 1739. január 21-én.

Mann Apollónia P. H.

Előttem, Szappantsy Márton Ferenc prépost s. k., P. H.

Előttem, Lauchas Xavéri Ferenc éneklőkanonok és az esethez a káptalan által kiküldött kanonok s. k., P. H.

Ezt a végrendeletet személyesen előszóban minden pontjában, záradékában és rendelkezésében megerősítette és helybenhagyta ugyanazon testvéreink és kanonokaink előtt, ezért mi az előttünk tett szavahihető jelenté-

⁴²⁹ Valószínűleg Lukács evangéliuma 14. fejezetének a Krisztus követéséről mondott példabeszédre hivatkozott a végrendelező.

sük alapján fent említett Mann András igazságos és méltányosságnak megfelelő kérésének meghallgatása és elfogadása után az előbb részletezett végrendeletet szóról szóra semminemű megcsonkítás vagy hozzáadás nélkül jegyzőkönyvbe vettük és lejegyeztük, melynek másolatát hiteles káptalani pecsétünkkel kiadtuk. Kelt a váci káptalannál, 1739. január 21-én. Szapantsy Márton prépost és Győri János olvasókanonok.

76.^a

Filovics Mihályné Hucsó Katalin végrendelete
1739. január 30.

Anno 1739. die 30. Januarii.⁴³⁰

Én, Hucsó (*Hucso*) Katalin, máskin⁴³¹ Filovics Mihály özvegye ezen kevés jószágocskámról teszek illen dispositiót.

Primo. Adós vagyok Legénden (*Legind*) lakos Szuchánszki (*Suchanski*) Jánosnak 9 máriással.

2. Nagyságos Frideczky (*Frideczki*) István úr, tereskei földesúr[nak] fl. 1, d. 25.

3. Rutzmozer (*Roczmoser*) József úrnak hordók pinteresiért⁴³² fl. 3, d. 50.

4. Farkas mészárosnének három vagy négy forinttal, Mészáros Jánosnak fl. 1, d. 50, nagyságos Újfalussy (*Ujfalusi*) úrnak fl. 1, Pálincás Zsuzskának fl. 1, Réz (*Rez*) Imre úrnak fl. 2.

5. Szőlőmet nem kívánom eladatni még most, hanem hagyom feliből, hogy dolgoztassa Mészáros János úr, és annak feliből temetésemre és lelkemért úgy, hogy minden templomban 2 szentmisét szolgáltasson; csak utána, mikoron az adósság kifizetődig [!] azon szőlőmnek fele termésiből, azután szőlőmet hagyom Filovics Gergely fiamnak úgy, hogy minden leányaimnak fizessen tíz forintokat, úgymint Örsének, Marisnak, Pannának.

Ládámot, dunyhámot vastag lepedővel és fonalaimot Örsze leányom leányainak, az melyek első uraitól valók.

Vékony lepedőmot [!] eltakaríttatásom után adják szentmise szolgálatokra.

Actum Vacii die Anno ut supra.

Coram Georgio Drobny clavigero dominali m. p.⁴³³

SMI [?]

Et coram me et per me Joanne Laczkóczy (*Laczkoczy*) m. p.⁴³⁴

⁴³⁰ 1739. január 30.

⁴³¹ másként

⁴³² pintérezéséért

⁴³³ Előttem, Drobny György uradalmi kulcsár s. k. előtt

A külzetten: Testamentum relictæ Michaelis Filovics⁴³⁵ – Hucsó Katalin, Filovics Mihály özvegye testamentuma

Lelőhely: VVL No. 113., No. 90.

Kétlapos, eredeti.

76.^b

Filovics Mihályné Hucsó Katalin hagyatékának elszámolása
é. n.

	<i>Florenus</i>	<i>Denar</i>
[.....?]	2	35
	1	25
	3	50
N. B. Murin Márton így füzette ki a fele szőlőnek	4	–
az árát, fl. 79	1	50
	1	–
	1	–
	2	–
	16	80
Wie 2 fl. Erlasse auf Messe ⁴³⁶	4	–
Szójártó (<i>Sziarto</i>) György	16	–
Szofi asszonynak	24	–
Kovács Márton	–	75
Nagy Miska	4	–
Nagyságos Laczkóczy	22	–
Ihrer Schwäster ⁴³⁷	50	–
	137	55
Tothaus ⁴³⁸	2	–
Porcyon ⁴³⁹	10	–
	149	55

Lelőhely: VVL [No. 113., No. 90.]

Egylapos, eredeti.

⁴³⁴ És előttem és általam Laczkóczy János s. k.

⁴³⁵ Filovics Mihály özvegyének testamentuma

⁴³⁶ 2 Ft misére hagyva (rendelve)

⁴³⁷ Nővérének

⁴³⁸ Halottasház

⁴³⁹ porció

Patay Mihály nemes végrendelete
1739. február 14.

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében, Ámen.

Én, Patay (*Pataj*) Mihály, noha súlyos betegsigemben, de ép eszemen lévő, mindenekelőtt ajánlom lelkemet Istennek, testemet a földnek. Ezek után jószágocskámból tészek ily dispositiót.

1. Tekintetes uraság számára az jövendő termésből 2 akó bort.
2. Feleségemnek Grónár-hegyen (*Gronar*) levő szőlőmnek egy tábláját, mely Commissarius [!] János szomszédságában van, hagyom.
3. Második táblát, azaz az felsőt hagyom Kristóf fiamnak.
4. Az házamat kétfelé, felét fiamnak, felét feleségemnek.
5. Egy darab vetés búzámat, azt is egyaránt feleségemnek és fiamnak.
6. Nemeslevelemet magának fiamnak, Kristófnak.
7. Egyszóval mindenemet, valamim találtatik, kétfelé egyaránt feleségem[re] és gyermekem[re] hagyom.
8. Minden adósságimat, úgymint Berczeli (*Berczelj*) Szabó Jánosnak 3 fl., Bálintnak fl. 5, Schener Györgynek fl. 1, d. 70, Szent József Congregatiójának fl. 1, Szomorgi (*Szomorgj*) Marisnak fl. 1 és az portiót is egyaránt füzessék ki. Nem másképpen Frideczky (*Fridecz-ki*) István uramnak, az mely két akó borral tartozom, azt közönsígesen adják meg.
9. Eltemetésekre ugyanazonképpen közönsíges kölcsígből költsenek.
10. Holtam után esztendőnkint mind az két rész egy-egy akó bort lelkemért miseszolgálatokra adjon.

Mindezek mi, alulírottak előtt, hogy így löttenek volna, praesentibus recognoscáljuk.

+ Coram Michaelé Nagy

+ Stephano Óváry (*Ovarj*) senatoribus⁴⁴⁰

Coram me Georgio Drobny (*Drobnyj*) m. p. inclyti dominii clavigero⁴⁴¹

Coram et per me Andream Balogh m. p.⁴⁴²

[Más kézzel írt későbbi rájegyzés:]

Az eladott házok árából, mely ötvenkét forintból

portióra itten fogatott fl. 29, – [dénár],

a testamentumban fölfedezett adósságokra fl. 11, 70 [dénár],

az anya és fiú között egyaránt fölosztatott fl. 16, 30 [dénár].

⁴⁴⁰ Óváry István tanácsnok

⁴⁴¹ Előttem, Drobny György s. k., a méltóságos uradalom kulcsárja előtt

⁴⁴² Előttem és általam, Balogh András s. k. – A végrendeletet és az aláírásokat egy kéz írta.

A külzeten: Dispositio testamentaria Michaelis Patay, Anno 1739. die 14. Febr. peracta⁴⁴³ – Patay Mihály testamentuma 1739.

Zárópecsét a külzeten: Drobny György és Balogh András gyűrűpecsétje

Lelőhely: VVL No. 71., No. 88.

Kétlapos, korabeli hiteles másolat.

78.^a

**Kállay Jánosné, majd özvegy Szekeres Jánosné Pap Katalin
végrendelete**

1739. április 21. (1739. július 2., 1742. május 24.)

Anno 1739. die 21^a Aprilis.⁴⁴⁴ Pap Katalin, néhai Szekeres Jánosné ép és tiszta elmével, jószántából tett testamentoma.

1. Két hasáb bácskai szőlőt hagyja Panna leányának.

2. Ugyanazon leánykának ezen ház mellé készpénzül fl. 100, idest száz, mely Pális Andrásnál vagyon interesre.

3. Ugyan Hübernél (*Huëber*) lévő harminc forintomat, item Danicz Bálintnál lévő hat forintot, item Perlai (*Perlaŷ*) Gáspárnál lévő nyolc forintot, item Berinkei Mihálynál fl. 2, item Csapó Sámuelnél lévő fl. 3.

Pális (*Palis*) Andrásnak fl. 30, Pap Örsébetnek fl. 10, szolgának fl. 18, 50 dénár, item öreg Pap Istvánnak fl. 15.

Peregénél lévő activa, mely másképp tizenkét forinttal adós, csak öt forintot adjon, mivel valamivel még vagyok nékie adós, aztat is penig adják szentmise szolgálatra páter franciscanusoknak.

Item Barnaky (*Barnakŷ*) János adós huszonnyolc forintommal, ebből is azon aprólékos passiva adósság fizettetik.

Vagyon egy 24 kilás teli verem búzám, ebből teljen ki Barnaky Jánosnak két kila, szolgájának két kila, Pap Örsébetnek egy kila, szűcsnek, ha a mentjét megigazítja, egy kila.

Egy tehenét borjústúl hagyja ifjú Pap Istóknak.

Ágyi eszközeit ugyan Panna leányának, mely ha hajadon meg találna halni, maradjon három egy testvé rasszony atyafiaira a testatornak.

Két rása szoknyáját, egy-egy mentjét, mely negyvenhét forintokban volt, hagyja a két menyének egyaránt, három rőf patyolatját hagyja az öcs-cse-asszonynak és nyolc forintot, és a többi ruháját mind a leányának.

⁴⁴³ Patay Mihály 1739. február 14-én tett utolsó végakarata.

⁴⁴⁴ 1739. április 21-én.

11 akó fejer és hat akó veres eladandó borainak árábúl a főntebb nevezt [öccse-asszonyinak] nyolc forint, item aty[j]ának tíz forint és öreg özvegy nénjének is tíz forint adattassék.

Két darab őszi vetésit hagyja Nyéki Pálnak a leánykája feltartására, eből adjon tíz kilát az öreg nénjének. Item a veremben lévő búzából nyolc kilát, és Nyéki Pál tartozzék mind a vetést, mind a szőlőt dolgoztatni és a leánykát is tartani. Másnak ne is adattassék a leányka gondviselése alá, intellige Peregnének.

Pozsonyi Kovács András adós öt forinttal, a testarius viszont nékie 11 akó hordóval, mely hordó ára defalcaltassék azon öt forintból.⁴⁴⁵

Házát, melyet első urával szerzett, hagyja a négy váci templomra, kivén a portióbéli adósságot először.

Készpénzül még vagyon tíz forintja, azt hagyja Pális András kezében böcsületes temetésére.

Holmi házieszközt hagyja három egytestvér asszony-atyafiainak, kivén a ponyvát, melyet az öreg nénjének, és a zsákokat a leányka gondviselőjének hagy kezében a leányka szükségére.

Borosedényeit a szőlőhöz hagyja.

Mi penig, ezen testamentomtételere hivatattak, hogy ezek a testarius asszonyinak utolsó akarati legyenek, melyeket élő nyelvvel vallott, recognoscáljuk.

Vác (*Vác*) die 21 Aprili 1739.⁴⁴⁶

Földváry János, város nótáriusa m. p.

Berinkei András +

Ignatius Újfalussy (*Ujfalussy*) frumentario dominali m. p.⁴⁴⁷

[Különböző kézírással további feljegyzések:]

Anno 1739. die 2. Julii inter legatarios factae subdivisionis occasione pro parte impuberis filiae Annae sub curatela Pauli Nyéki (*Nyékj*) existentis admanuata sunt.⁴⁴⁸

Prae manibus Pauli Nyéki duae tabula vinearum specificata in [.....]⁴⁴⁹ adott dologra 1 2/4 kila búzát.

[Áthúzott szöveg: Item Mogyoródi Miskának]

Ifj. Pap Istóknak újra két kilát.

⁴⁴⁵ Itt következik egy mondat olvashatatlan fáskult írással.

⁴⁴⁶ Vácon, 1739. április 21-én.

⁴⁴⁷ Újfalussy Ignác uradalmi kulcsár s. k.

⁴⁴⁸ 1739. július 2-án az örökösök közötti osztzkodás alkalmával a még gyermek Anna leány részére, aki Nyéki Pál gondoksága alatt él, átadták.

⁴⁴⁹ Nyéki Pál kezei előtt a két jelzett tábla szőlő [.....] – A szöveg további része nem olvasható.

Ugyan Nyéki Pálnak négy vánkusz, három lepedő, egy dunyha, különb-
rása szoknya, vánkushaj, egy rossz törülköző, két jó kötény, egy futa, más
fejér gyolcsbúl, egy láda.

Item Berinkei [.....].⁴⁵⁰

Item 18 viselt zsák.

Pozsonyi Kovács Andrástúl fl. 15, d. 25.

Pális Andrástúl fl. –, [d.] 25.

Item 100 fl. Pális Andrásnál intereszen a l. Maii 1739.⁴⁵¹

Item öreg vasfazék.

Boroshordó 21 akóra való, kád kettő, 30 akóra való.

Item kezéhez vette Pális (*Pállis*) Andrástúl Nyéki (*Nékj*) Pál az száz fo-
rintot. Die 24. Maii 1742.⁴⁵²

A külzeten: Pap Katalin, elsőben Kállay (*Kállaj*) János, azután néhai Sze-
keres János özvegyének testamentuma, 1739.

Zárópecsét: Földváry János és Újfalussy Ignác gyűrűpecsétje.

Lelőhely: VVL No. 71., No. 2.

Kétlapos, eredeti.

78.^b

Átvételi elismervények Pap Katalin adományairól⁴⁵³

1739. július 6. és 10.

Laudetur Jesus Christus.

Infra scriptus vigore præsentium recognosco, quod de manibus egregii
domini Joannis Vajzer (*Waiser*) et domini Pauli Dombay juratorum Vacien-
sium ex pia voluntate pie defuncti Domini Joannis Kállay (*Gallay!*) et cha-
rae consortis suae Catherinae Pap pro missae sacrificiis in ecclesia cathedra-
li⁴⁵⁴ proxime absolvendis quatuordecim florenos sedecim grossos unum cru-
cigerum rite perceperim.

In cujus fidem manu propria subscribo 6. Julii 1739, Vacii.

Franciscus Würth⁴⁵⁵ de Verhenfels canonicus curator m. p.

⁴⁵⁰ Olvashatatlanságig kifakult írás.

⁴⁵¹ 1739. május 1-jétől.

⁴⁵² 1742. május 24-én.

⁴⁵³ Egy lapra jegyezve az összes elismervény.

⁴⁵⁴ Szent Mihály-templom

⁴⁵⁵ Würth Ferenc, verhenfelsi, (Klattu [Csehország], 1703–Vác, 1776) Althann Mihály Ká-
roly püspök hívására jött Vácra mint ceremoniarus (szertartó, szermester), és lett 1736-tól
vác-felsővárosi plébános és alesperes, rá egy évre kanonok, apostoli protonotarius, 1745-től
kereki apát. CHOBOT 1915–1917, II. 970–971.

*

Ego quoque hic subscriptus accepi ab egregiis dominis supra nominatis, nempe Domino Joanne Vajzer (*Waiser*) et Domino Paolo Dombay ex testamentali dispositione pie defuncti domino Joannis Kállay (*Gallay*) et et consortis suae Catharinae Pap, pro parte nostrae ecclesiae ad persolvenda sacra pro animabus ipsorum florenos quatuordecim, septemdecim grossos et 1 cruciferum, idest S. 14 fl., 17 g., 1 x qualiter hisce recognosco et quieto. Datum Vacii, 6. Julii 1739.

Frater Augustino Guttman (*Guetzman*) ordinis praedicatorum prior m. p.

*

Infra scriptus recognosco, quod de manibus egregii domini Joannis Vajzer et domini Pauli Dombay ex testamentali dispositione pie defuncti Joannis Kállay (*Gallay*) et consortis suae Catharinae Pap pro persolvendis sacris levaverim florenos quatuordecim, septemdecim grossos et unum cruciferum.

Vacii 6ta Julii 1739.

Sigismundus a Sanct Joseph scholae piarum rector m. p.

*

Infra scriptus pariter recognosco me percepisse a praetitulatis supra subscriptis eandem elemosynam pro sacris absolvendis a domino egregio Joanne Vajzer.

Vacii 10. Julii 1739.

Frater Ignatius Csernota m. p.

Lelőhely: VVL [No. 71., No. 2.]

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Dicsértessék Jézus Krisztus.

Alulírott jelen soraimmal elismerem, hogy nemes Vajzer János és Dombay Pál váci esküdtektől az Istenben elhunyt Kállay János és felesége, Pap Katalin kegyes akaratából a székesegyházban⁴⁵⁶ hamarosan bemutatandó szentmisékre 14 forint, 16 garas és 1 krajcárt átvettem.

Ezek hitelül ezen írást kézjeggyemmel látom el. Vác, 1739. július 6.

Verhenfelsi Würth Ferenc kanonok, gondnok s. k.

⁴⁵⁶ Szent Mihály-templom

*

Én is alulírott átvettem a nemes fent nevezett uraktól, név szerint Vajzer János és Dombay Pál uraktól az Istenben megboldogult Kállay János és felesége, Pap Katalin kegyes végrendeletének megfelelően templomunkban bemutatandó szentmisékre 14 forintot, 17 garast és 1 krajcárt.

Kelt Vácon 1739. július 6-án.

Guttman Ágoston domonkos perjel s. k.

*

Alulírott elismerem, hogy a nemes Vajzer János és Dombay Pál kezéből átvettem Istenben elhunyt Kállay János és felesége, Pap Katalin kegyes végakaratóból 14 forintot, 17 garast és 1 krajcárt.

Vác, 1739. július 6.

Zsigmond,⁴⁵⁷ a Szent József piarista iskola rektora s. k.

*

Alulírott szintén elismerem, hogy a fent leírt személyek meghagyásából átvettem ugyanazt a pénzüsszeget szentmisék bemutatására Vajzer János úrtól.

Vác, 1739. július 10.

Csernota Ignác testvér s. k.

79.

Filovics Gergelyné Szabó Zsuzsanna végrendelete 1739. május 6.

Szabó Zsuzsanna, néhai Filovics Gergelynek özvegye testamentoma, Anno 1739. die 6ta Maii.⁴⁵⁸

1. Házát, melyben lakik, hagyja négy, úgymint János, József, Maris, Katalin gyermekeinek egyaránt, és azokat bátyja, Homolka János gondviselése alá.

2. Adós lévén Bodó András úrnál lakó Szófia (*Sophia*) névű özvegyasszonynak öt forinttal, Laczkóczy Szabó Pálnak hét forinttal, Nagy Tamás Mihálynak négy forinttal, item városnak 1 2/4 akó újra vött borral, Fischer (*Fisser*) Jakab pintérnek 3 akó borral; ezek mind a diós-völgyi szőlője jövődő terméséből teljenek ki, a fentnevezett forintokra egy-egy akójával. Porcióbéli adósságom penig, főntebb említett, eladandó házam árából.

⁴⁵⁷ Sindler Zsigmond

⁴⁵⁸ ...1739. május 6-án.

3. Azon diós-völgyi szőleit egyaránt hagyja a négy gyermekinek, úgy hús akóra való hordóját és egy kádját.

4. Házbéli, konyha- és ágyeszközt a leányinak.

Ex parte dominali coram me Andrea Bodó m. p.⁴⁵⁹

Ratty György [s. k.]

Coram et per me Joannem Földváry civitatis juratum notarium m. p.⁴⁶⁰

A külzeten: Szabó Zsuzsanna Filovics Gergelyné testamentuma

Lelőhely: VVL No. 114., No. 132.

Egylapos, eredeti.

80.

Gál Miklós végrendelete

1739. június 13.

Anno 1739. die 13. Junii.⁴⁶¹

Atyának, Fiúnak, Szentlélek Istennek nevében, ámen.

Én, Püspökvác (*Püspökj Vác*) városában lakozó Gál Miklós halandó voltomnak valóságát esmérvén, végső órámról bizonytalan lévén, javaimról való rendelést akarván tennem, noha megnehezett állapottal lenni érzem magamat, mindazonáltal ép és helyes elmével és eszemmel ekképpen disponálok.

Legelsőben bűnös lölkömöt megváltó édes Jézusomnak drága szent sebéiben ajánlom, rothadandó, gyarló testemet pedig illendő tisztességes eltakartításra az keresztény anyaszentegyháznak szokása szerint boldog föltámaszásig hagyom.

1. Spinyérben vagyon egy szőlőm, melyet adják el, lelkemért hagyom az tisztelendő páter franciscanusok templomára.

2. Négy kád az szőlő alatt, sotuval együtt, vásárosnál 4 hordó, 34 akóra való, az uraságnál öt akós dézsmaborral, az tisztelendő páterek sütőházánál⁴⁶² öreg és apró hordók 10, dézsa 5, puttony 2, melyeket hagyom bűnös lölkömért miseszolgálatokra.

3. Vagyon 30 forintokig az páter franciskánusoknál, melyet hagyok temetésemre.

⁴⁵⁹ Az uradalom részéről előttem, Bodó András s. k. előtt

⁴⁶⁰ Előttem és általam, Földváry János, a város esküdt jegyzője s. k. előtt

⁴⁶¹ 1739. június 13-án.

⁴⁶² Karcsú Antal Arzén a ferences kolostor esetében említ sütőházat, ami a női cselédházként is szolgált. KARCSU 2000.

4. Tehéncsordásnak, Nagy Palkónak adtam fl. 1, d. 65., item Kassa Jakabnál 3 forintom vagyon és egy pár deszka, item Berczeli János fiánál vagyon 40 pénz, item Zsilka (*Zilka*) Jancsinál 30 pénz, melyeket hagyom az Boldogasszony képére, Szent Ferenc Congregatiójára.

5. Akárki fogja az szőlőt szüretelni, az borbúl adassék az uraságnak két akó fehér bor.

6. Három kapa, egy fejsze páter franciscanusoknak adassék.

7. Az jobbik dolmányt miseszolgálatra, az alábbvalót valami szegény embernek adják, az mentét hagyom azon embernek, az ki mellettem lészen halálom óráján.

8. Csizmámat adják el, és az árát osszák az szegényeknek, az bakancsot, melyet vettem 13 garason, miseszolgálatra.

9. Az ágyomat és párnámat hagyom azon asszonynak, aki halálomkor mellettem lészen.

10. Porcióra, amivel tartozom, teljék ki az idei bortermésből.

11. Ládámot, benne valóval együtt hagyom az páter franciscanusoknak.

Andreas Bodó (*Bodo*) substitutus scriba testamenti m. p.⁴⁶³ [P. H.]

Coram me Ignatio Újfalussy (*Ujfalussy*) frumentario dominali m. p. [P. H.]⁴⁶⁴

+ Coram me Andrea Berinkei (*Berenkei*)

[P. H.] Coram me Andrea Vajzer (*Vajszer*) [s. k.]

A külzeten: Gál (Gall) Miklós testamentuma de Anno 1739 – Testamentum Nikolai Gál (Gaál)

Lelőhely: VVL No. 70., No. 75.

Kétlapos, eredeti.

81.^a

Zonnerné, majd Rienzhoffer⁴⁶⁵ Mátyásné Wieser Orsolya
(magyar nyelvű) végrendelete
1739. július 14.

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében, ámen.

Én, Ursula Wieser (*Viserin*), noha nehéz betegágyamban, de ép eszemen levén, az alulírott személyek előtt tészem ezen dispositiót. Mindenekelőtt Istennek lelkemet és az földnek testemet ajánlván.

⁴⁶³ Bodó András helyettes végrendelet-író s. k.

⁴⁶⁴ Előttem, Újfalussy Ignác uradalmi kasznár s. k. előtt

⁴⁶⁵ A német nyelvű végrendeletben szereplő névalakot vettük alapul.

1. Az tekintetes uraságnak hagyok egy körmöci aranyat.
 2. Péter dominicánusoknak misére hagyok fl. 10, és egy üvegben lévő Fájdalmas Szűz Mária képit, mely viaszból vagyon.
 3. Péter franciscánusoknak fl. 10 misékre.
 4. Káptalan templomára⁴⁶⁶ pariter misékért fl. 5.
 5. Joseph Zonner (*Czoner*) gyermek[emnek] hagyom azon fejérruhámat, melyek az cirádás almáriumban, az alsó fiókban vannak, némely üstszerszámokat, melyek ottan találtnak.
 6. Eva Rienzhoffer (*Renczhofferin*) leányomnak hagyom ugyanaz fönnemlített almáriomnak felső fiókjában lévő fejérruháimat, holott⁴⁶⁷ az maga keresztpénze és bizonyos üstszerszám is leszen. Ugyanazon leánynak téglázóvasat,⁴⁶⁸ az gyermeknek pedig az rézmoszarat. Azon leányomnak egyszóval hagyom egész asszonyruháimat, és az kályha felül levő vetett ágyamat egészen hagyom.
 7. Említett Joseph fiamnak hagyom az ablak felül fölvetett egész ágyam. Pariter nékie hagyom Török-hegyen lévő szőlőmet kertemmel együtt.
 8. Fél házamot hagyom az fölülemlített Joseph fiamnak.
 9. Minden mesterségben lévő jószágomat hagyom háromfelé egyaránt, úgymint mostani uramnak, Matthias Rienzhoffernek (*Renczhoffer*), Joseph fiamnak és Éva leányomnak, de mindenekelőtt ebből fizettessenek ki minden adósságok.
 10. Az két gyermekim közül in immatura aetate, ha az leányka hamarabb meghalna, annak része maradjon az férfiúgyermeknek, ha penigh az gyermek halna meg, annak részének fele az templomokra, fele az leánykámnak adassék.
- Hogy mindezek mielőttünk, alulírottak előtt így löttenek, és az fönnírott asszonynak fassiója ily legyen, praesentibus recognoscáljuk.⁴⁶⁹
- Vác (*Vác*) die 14. Julii 1739.⁴⁷⁰
- Coram me Georgio Francisco Drobny (*Drobnj*) Inclyti Episcopatus Vaciensis clavigero⁴⁷¹
- Georg Minderer m. p.
- Davidh Bauer [s. k.]
- Ignatius Bea (*Beha*) [s. k.]
- Coram et per me Andreas Balogh m. p.⁴⁷²

⁴⁶⁶ Szent Mihály-templom

⁴⁶⁷ értsd: ahol

⁴⁶⁸ A német szövegváltozatban szereplő szó jelentése vasaló.

⁴⁶⁹ Jelenlévők elismerjük

⁴⁷⁰ Vácon, 1739. július 14-én.

⁴⁷¹ Előttem, Drobny György Ferenc, a méltóságos váci püspökség kulcsárja

⁴⁷² Előttem és általam, Balogh András s. k.

A külzetten: Dispositio testamentaria Ursula Wieserin die 14. Julii 1739. peracta.⁴⁷³

Zárópecsét a külzetten: Drobny György, Bea Ignác és Bauer Dávid gyűrűpecsétje

Lelőhely: VVL [No. 75.]

Kétlapos, eredeti.

81.^b

Zonnerné, majd Rienzhoffer Mátyásné Wieser Orsolya

(német nyelvű) végrendelete⁴⁷⁴

1739. július 14.

In Nahmen Gottes, Vatters und des Sohnes und des heiligen Geistes, Amen.

Ich, Ursula Wieserin in meiner Kranckheith, doch beÿ völligen Vorstandt mache ich in Gegenwarth deren unterschriebenen Zeigen diese Disposition, vor allen bestelle ich meine arme Seel dem Gott undt dem Allmächtige, den Leib der Erden.

1. Dem gnädigsten Herrschaft verschaffe ein Kremnitzer Dugaten.

2. Denen [.....] PP. Dominicanern auf heilige Messe Fl. 10 undt einem Schmerzlichen Maria Bildt in Glaaß vermachten, der von Wax gemacht ist.

3. PP. Franziscanern Fl. 10 auf heilige Messe.

4. Auf dem Capitl Kirchen⁴⁷⁵ vor heilige Messe Fl. 5.

5. Dem Sohn, Joseph Zonner verschaffe demselbigen Weisgewandt, welche in verziradierten Khasten ist, mit etlichen silbernen Sachen, die sich dorthin befindet.

6. Der Tochter, Ewa Rienzhofferin verschaffe in dem obbemelten Kasten obrigen Schubladen befindenden Weiße Gewandten, allwo sein Taufgeldt und auch gewisse silberne Sachen zu fünden werden, dem selbigen Tochter das Bügeleisen, und dem Sohn das Morschl. Dem Tochter mit ein Worth mein gantzen Weibes-Bildtgewandt undt dem Böth, welches beÿ Ofen ist.

7. Bemelten Sohn, Joseph, bei der Fenster stehende gantzen Bötth, Weingarten in Török-hegy, mit dem Hausgarten.

⁴⁷³ Wieser Orsolya 1739. július 14-én tett végrendekezése.

⁴⁷⁴ A végrendelet német nyelvű változata. Ezt is teljes terjedelmében közöljük, mivel a magyar szöveg a német változat alapján pontosabban értelmezhető.

⁴⁷⁵ Szent Mihály-templom

8. Halbesten Haus dem Sohn Joseph.

9. Alle meine in das Handtwerckh stehende Sachen auf dreÿ Theil: nemlich Matthias Rienzhoffer, Sohn Joseph undt Tochter Ewa, vor alle sollen aber von denen Uiberschulden ausgezalth sein.

10. Von zweÿen Kindern unbedachtsam, wenn die Tochter ehender mit Todt abginget, sein Theil sollen dem Khindt überstocken, wenn aber der Khindt, seines Theilshälfte denen Kirchen, undt andere Hälfte die Tochter solle gegeben werden.

Daß die alle vor uns Unterschriebenen so geschehen und abbemelten Frau Fasson soll sein, mit Gegenwartigen attestieren.

Weitzen, den 14. Juli 1739.

Coram me Georgio Francisco Drobny Inclyti Episcopatus Vaciensis clavigero

Georg Minderer

David Bauer

Ignatius Bea (*Beha*)

Coram et per me Andream Balogh⁴⁷⁶

A külzeten: Ursula Wieserin (*Viserin*) testamentuma 1739

Lelőhely: VVL No. 75., No. 24.

Kétlapos, korabeli egyszerű másolat.

82.

Stiffel Sebestyén végrendelete 1739. december 12.

Sebastiani Stiffel testamentaria dispositio Anno 1739. die 12. Decem-
ber facta.⁴⁷⁷

1. Temetésére és lelkéért teendő isteni szolgálatokra rendel hetven forintot a Boldogságos Szűz Congregatiójára.

2. Fér[jé]nél, Ivanovics Györgynél lévő leányának, amint kiházatása-
kor⁴⁷⁸ ígért 50 forintot, és már 23 forintot megadott, a restans 27 fo-
rintot is adják meg.

3. Hajadon két leányának ötven-ötven forintot hágy.

[Áthúzott 4. pont szövege:

⁴⁷⁶ Minden aláírás azonos kéztől származik.

⁴⁷⁷ Stiffel Sebestyén 1739. december 12-én tett végrendelete.

⁴⁷⁸ kiházásításakor

4. Fiacskájának, mely addig oskolában fog járni, míg mesterségre alkalmas lenne, egyenlő részt hagy az anyjával mindenekbűl, melyek a fönt nevezettektűl megmaradnak.]

4. Fiát addig az anyja ingyen nevelje, míg eszessel deliberálhat magában, minémű életet választ magában, és ha mesterséget kívánna tanulni, arra is taníttassa meg az anyja. Ezek után hasonlóképpen ötven forint adattassék nekie is.

Signatum Vacii die et anno quibus supra.⁴⁷⁹

Coram me Gabriele Tóth (*Tótt*) spano dominali m. p.⁴⁸⁰

Gegenwart meiner Joseph Stockinger (*Staking*) m. p.⁴⁸¹

Vajzer (*Wayzer*) János m. p.

Coram et per me Joannem Ignatium Földváry juratum civitatis ordinarium notarium m. p.⁴⁸²

A külzetten: Sebastiani Stiffel testamentaria dispositio Anno 1739⁴⁸³ – Stiffel Sebestyén testamentuma 1739.

A külzetten: sérűlt pecsétgyűrű-lenyomatok.

Lelőhely: VVL No. 68., No. 126.

Egylapos, eredeti.

83.

Vargha István végrendelete 1739. november 30.

Anno 1739. die 30ma Mensis Novembris conditum est testamentum Stephani Vargh viva voce et sana mente expressum.⁴⁸⁴

1. Öt darab szarvasmarháimat (akik között hárma jármas, egyike negyedű tinó, az ötödike pedig harmadű, magam gondviseléséért) hagyom ökök az vőm és leányomnak.

2. Gombási szőlőmet hagyom leányomnak, melynek is jövendőbéli fele termésit hagyom ugyan nevezett leányomnak, felét pedig lelkem után misék szolgáltatásáért a két congregációnak, úgymint fél résznek felit Boldogságos Szűz Congregációja számára, az felit peniglen Szent Józsefére.

⁴⁷⁹ Kelt Vácon, a fenti évben és napon.

⁴⁸⁰ Előtttem, Tóth Gábor uradalmi ispán s. k. előtt

⁴⁸¹ Előtttem, Stockinger József s. k. előtt

⁴⁸² Előtttem és általam, Földváry János Ignác, a város eskűdt rendes jegyzője s. k.

⁴⁸³ Stiffel Sebestyén 1739. évi végrendelete

⁴⁸⁴ 1739. november 30-án Vargha István ép elmével fennhangon végrendelkezett.

3. Ugyanazon jövődöbéli termésbül az méltóságos uraságnak egy akó fehérbort hagyok.

4. Az 1739. esztendőbéli percációbül [!]⁴⁸⁵ penig hagyok először a Boldogságos Szűz Mária Congregációjának két akó bort.

5. Ugyanazon termésbül Szent József Congregációjának is két akó bort.

6. Ismég ugyanazon borbül Szent Ferenc Congregációjának két akót.

7. Az katedrális Öregtemplomra⁴⁸⁶ penig két akót ugyanazon termésbül, ezeket penig mind szentmise szolgáltatásáért lelkem után.

8. Ezeken kívül penig minden ingó s ingatlan jószágocskáimat hagyom az leányomnak.

Actum die et anno ut supra.

Coram Andrea Berinkei [s. k.]

Joanne Golyóbis (*Golyobis*) [s. k.]

Ignatius Újfalusy (*Ujfalusy*) inclyti dominii episcopatus Vaciensis frumentarius m. p. [P. H.] et Joannes Tóth subordinatus testamenti notarius m. p.⁴⁸⁷

A külzeten: Testamentum Stephani Vargha – Vargha István testamentuma 1739

Lelőhely: VVL No. 76., No. 76.

Kétlapos, eredeti.

84.

Molnár Miklós végrendelete 1739. december 25.

Én, Molnár Miklós, die 25. Decembris Anno 1739.⁴⁸⁸ Ép és tiszta józan elmébül, mivel közelget végső óráim, ilyen rendeléset teszek, úgymint.

1. A méltóságos püspököknek úgymint földesúrnak egy aranyat hagyok.

2. PP. franciscánusoknak ismét hagyok misék szolgáltatásáért egy aranyat.

3. Ugyan PP. franciscánusoknak az jövődö szőlőmnek a termésibül tíz akó bort misék szolgáltatásáért lelkem után.

⁴⁸⁵ helyesen: percepcio

⁴⁸⁶ Szent Mihály-templom

⁴⁸⁷ Újfalusy Ignác, a méltóságos Váci Püspöki Uradalom kasznárja s. k. és Tóth János, kirendelt végrendelet-író s. k.

⁴⁸⁸ 1739. december 25-én

4. Leányomnak pedig, Sánta Ignác feleséginek már éltében adtam egy szőlőt, és az jövőendő termésből is még adjanak nekik tíz akó bort, úgyhogy ezen kívül semmi praetensiója ne lehessen ezeken kívül az jószágomból.

5. Házas és több jószágomat hagyom az feleségem kezébe, de úgy, hogy vejem és leányomnál holtig együtt és egy kenyéren megmaradjanak, feleségem halála után pedig osztozzanak kétfelé; tudniillik az mostoha két leányomnak, Örzse és Borisnak hagyok fél részt, minthogy velem kicsinységektől fogva szenvedtek és munkálkodtak, a fél részt pedig hagyom az édes leányomnak, Marisnak.

Coram me spano dominali Gabriele Tóth m. p.⁴⁸⁹

Coram nobis Joanne Laczkóczy (*Laczkóczy*) [s. k.]⁴⁹⁰

Johanne Vajzer juratus m. p.⁴⁹¹

Coram et per Joannem Tóth scriptore m. p.⁴⁹²

A külzetten: Molnár Miklós testamentuma – Perlecta coram successoribus Molnár Miklós 1739⁴⁹³ – Cassatum

Lelőhely: VVL No. 74., No. 121.

Kétlapos, eredeti.

85.

Dudás János végrendelete

1740. február 3.

Dicsértessék az Jézus Krisztus.

Én, alul megírott, testemben ugyan beteges, de elmémben Istennek hála, ép, meggondolom az emberi halandóságot, hogy kinek-kinek egyszer megköll halni, és nem tudja az óráját, kívántam ily rendelést tenni, amint következik.

Elsőben is bűnös lelkemet az ő alkotójának följajánlom, testemet pedig az földnek gyomrában.

Másodszor. Házasomat, Gombás névű hegyen lévő szőlőmet, két ökreimet, három lovaimat, egy tehenemet és egy négyfő üszőmet, szérőskertemet, egyszóval mindenemet [áthúzott szövegrész: egy-egy tavalyi bornyú-

⁴⁸⁹ Előttem, Tóth Gábor uradalmi ispán s. k. előtt

⁴⁹⁰ Előttünk, Laczkóczy János [s. k.] előtt

⁴⁹¹ Vajzer János esküdt s. k.

⁴⁹² Előttem és általam, Tóth János írnok s. k.

⁴⁹³ Molnár Miklós örökösei előtt felolvasták

mat], szekereimet, ekémet és házi mindenféle eszközeimet Dudás Mihály és Dudás Gyura névű két édes fiamra hagyom, hogy egyaránt osztozkodjanak.

3. Négy föld vetésemet ugyan megnevezett fiaimra hagyom. Az uraságnak pedig az jövőendő termésből hagyok négy akó bort, az becsületes városnak is négyet.

4. Mostani feleségemnek pedig egy tavalyi bornyúmat, tizenkét kila búzát.

5. Tisztelendő szürkebarátoknak pedig lellemért hagyok három akó bort.

6. Böcsületes temetésemre hagyok avagy rendelek tizenkét fl.

7. Lellemért misékre rendelek 1 fl.

8. Ami pénzt pedig nógrádi (*Neograd*) helység mostani, Kis Jankó Kata nevű feleségemmel lévő három mostohagyermekre kezemben adott, azt egészen megnevezett feleségemnek visszaadtam. Hogy pedig föllebb írattnak ezen testáló maga szabad akaratjából, senki kinszerítéséből rendelte, mi, alul coramisáltak kezünk írásával, keresztvonásával és pecsétünkkel recognoscáljuk.

Signatum Vacii die 3^a Februarii Anno millesimo septingentesimo quadragésimo.⁴⁹⁴

Dudás János testáló +

Coram me Michaelé Nagy +

Coram me Késmárky (*Keßmárkj*) Matthia +

Coram me Adamo Posóczy (*Posoczy*) praefata civitatis jurato vicenotario m. p.⁴⁹⁵

A külzetten: Joannis Dudás civis Vaciensis testamentalis dispositio Anno 1740. confirmata⁴⁹⁶ – [Más kézírással:] perlecta – Dudás János testaméntuma

Zárópecsét: Három tanú töredékes gyűrűpecsét-lenyomata.

Lelőhely: VVL No. 82., No. 37.

Kétlapos, eredeti.

⁴⁹⁴ Kelt Vácon, ezerhétszáznegyven február 3-án.

⁴⁹⁵ Előttem, Nagy Mihály – Előttem, Késmárky Mátyás – Előttem Posóczy Ádám, város esküdt aljegyzője s. k. előtt

⁴⁹⁶ Dudás János váci lakos által 1740-ben tett végrendelet

86.
Klinger Farkas végrendelete
1740. február 4. (1743. szeptember 6.)

Dicsértés[sék] az Jézus Krisztus.

Én, alul megírt meggondolván az emberi halandóságot, hogy kik kiknek egyszer meg köll válni ez csalárd világtúl, azért tészek ily rendelést, most ugyan testemnek betegségében, de Istennek hála, elmémnek épségében.

Elsőben szegény bűnös lölkömet az ő alkotójának a[jánlván]⁴⁹⁷ föl, testemet pedig földnek gyomrában tiszt[ességes] eltakarítása mellett.

2. Lelkemért szentmisékre hagyok f. 3 [.....].

3. Az uraságnak f. 2 [.....].⁴⁹⁸

4. Azonkívül, amije van, akármilyen néven nevezendő, [gyer]mekemre és feleségemre egyaránt hagyom. Ha az gyermek meg találna halni, annak része is [ha]gyom feleségemre.

5. Ha pedig valami adósság találkozna, fe[leségem] tartozik utánom maradt jószágomból kifizetni.]

Hogy pedig alul megírt testáló ezeket szá[bad aka]ratjából és senki kinyeszerítéséből rendelte, [mi, alul] coramisáltak saját kezünk subscriptiójával [és a] szokott pecsétünkkel megerősíteni kívántuk.

Vacii die 4^a Februarii Anno 1740.⁴⁹⁹

[P. H.] Wolfgang Klinger [s. k.]

Coram me Georgio Drobny, inclyti dominii clavigero m. p.⁵⁰⁰

Coram me Emerico Réz (Rész) iudice [s. k.]⁵⁰¹

Vajzer (Waizer) János [s. k.]

Davidh Bauer [s. k.]

Coram me Adamo Posóczy (Posoczy) praefatae civitatis vicenotario m. p.⁵⁰²

A külzeten: Wolfgangi Klinger civis et inhabitatoris Vacienensis testamentalis dispositio Anno 1740. die infra notato concinnata – Anno 1743. die 6ta Septembris occasione sessionis magistratualis praesens extrema dispositio presente Maria Klingerin est reserata.⁵⁰³

⁴⁹⁷ Az irat széle a végrendelet nagy részén – mivel a felnyitáskor levágták – hiányzik, a szöveget, ahol tudtuk, a vélhető tartalommal kiegészítettük.

⁴⁹⁸ Mindkét helyen hiányzik az irat széle.

⁴⁹⁹ Vác, 1740. február 4-én.

⁵⁰⁰ Előttem, Drobny György, a méltóságos uradalom kulcsárja s. k. előtt

⁵⁰¹ Előttem, Réz Imre bíró [s. k.] előtt

⁵⁰² Előttem, Posóczy Ádám, város aljegyzője s. k. előtt

⁵⁰³ Klinger Farkas váci polgár és lakos végrendelete az 1740-es évből a benne jelölt napon. – 1743. szeptember 6-án, a tanácsulésen Klinger Mária jelenlétében felolvasták.

A külfeten: töredékes zárópecsétek.

Lelőhely: VVL No. 86.

Kétlapos, eredeti.

87.^a

**Romhányi Kovács István végrendelete
1740. február 13.**

Én, Kovács István, már Istennek, ő Szent Fölsiginek kegyes markában és majd-majd utolsó órámban lévén, szegény bűnös lelkemről akarván emlékezni, lévén kevés jószágocskámról testált emlékezetet tészek, die 13^a Februarii Anno 1740.⁵⁰⁴

Primo. Az méltóságos földesuramnak, melynek gráciájából földjeit élttem, és fundusán gyarló testem fog nyugodni, hagyok két forintokat.

Secundo. Az Szent József Congregatiójának hagyok hat forintokat, az Boldogságos Szűz Mária Anyánk Congregatiójának négy forintokat.

Tertio. Az cselőtei szőlőmet hagyom anyámasszonynak úgy, hogy még bírja és bírhatja, minden esztendőben adjék lelkem után terméséből két misére, ha pediglen nem akarván tartani, az vagy tartván is, anyámasszony holta után adattassék el az szőlő, az árát adják mind lelkem után.

Quarto. Az kevés pinzecskémből hagyok tizenhét isteni miseszolgálatokra, az melyeket is frissen elmondossanak.

Quinto. Az Nagy Jakabné nénémasszonynak mellettem való fáradságiért egy pár megpatkolt fekete kordováncsizmát.

Sexto. Nagy Jakab Mihály öcsémnek hagyom dolmányomat és egy pár salavárgyimat.⁵⁰⁵

Septimo. Böcsületes takarításom után számban vévén jól mindenféle költségeket, attúl, az mely megmarad is, azt is mind isteni misemondásokra hagyom.

Actum Vacii die 13^a Februarii 1740.⁵⁰⁶

Coram me Mathia Földváry

Step[h]ano Pásztor

Andrea Dúl m. p.

Andrea Késmárky (*Késmárkj*)⁵⁰⁷

[Későbbi, keltezés nélküli feljegyzés:]

⁵⁰⁴ 1740. február 13-án

⁵⁰⁵ salavári, szalavárdi

⁵⁰⁶ Kelt Vácon, 1740. február 13-án.

⁵⁰⁷ A végrendeletet és az aláírásokat azonos kéz írta.

<i>Connotatio rerum ejusdem</i>		
	<i>fl.</i>	<i>d.</i>
Paratae pecuniae reperti	58	33
15 $\frac{3}{4}$ vini urnarum Joanni Morlin divenditarum pretium super quo duo floreni proprie percepti á	2	40
Facit in toto	37	80
Summa	96	13
<i>Expensae</i>		
Pro inhumatione, pulsu campanarum, vestibus cum ipso sepultis septemdecim missa sacrificiis, intertentione mendicorum et orphanis occurrentiis soluti	28	50
Incltyi dominio legati	2	–
Congregationi Sancti Josephi	6	–
Beatae Virginis	4	–
Relictae Jacobi Nagy testatoris sorori pro uno pari co-thurno	3	–
[Összesen:]	43	50
Boldogságos Szűz képe ruházatára páter franciscanusokhoz	2	–
Boldogságos Szűz ráckúti (<i>Ráczkút</i>) kápolnájához egy pár gyertyára és egy miseszolgalatra	1	–
Egy szentmise szolgálatjára és egy pár gyertyára páter dominicanusokhoz	1	–
Egy pár gyertyára páter franciscanusoknál lévő Boldogasszony képéhez és egy szentmisére	1	–
Az katedrális templomban ⁵⁰⁸ Szent József oltárjához egy pár gyertyára és egy szentmise szolgálatra	1	–
A test mellett 3 éneklőnek	1	05
Szent Rókus kápolnájára	6	–
Templom alá járó koldusoknak osztatott	2	26
Nótáriusnak mindennémű fáradságáért	1	50
Portióra való adóssága	9	56
[Összesen:]	69	88

⁵⁰⁸ Szent Mihály-templom

A külzeten: Kovács István testamentum de Anno 1740⁵⁰⁹ – Testamentum Stephani Kovács

Lelőhely: VVL No. 81., No. 71.

Kétlapos, eredeti.

A latin szövegrész fordítása:

<i>Kovács István vagyonyjegyzéke</i>		
	<i>Forint</i>	<i>Dénár</i>
Készpénzben találtak	58	33
15 ¾ akó Morlin Jánosnak eladott bor ára akónként 2 Ft, valójában 2 Ft 40 dénár bevétellel.	–	–
Ez kitesz	37	80
Összesen	96	13
<i>Kiadások</i>		
A temetésért, a harangozásért, a halotti ruhákért, a szentmisékért, a koldusok és az árvák tartásáért	28	50
Méltóságos uradalomnak hagyott	2	–
Szent József Kongregációjának	6	–
Boldogságos Szűz Mária Kongregációjának	4	–
A végrendelező Nagy Jakab nővérének egy pár csizma az alábbi értékben	3	–
[Összesen:]	43	50

87.^b

**Kimutatás Romhányi Kovács István halála után fennmaradt tartozásairól
é. n.**

Istenben üdvözült Kovács Istvánnak pénze, mely elmaradott testamentumon fölül: floreni No. 37, d. 20, így következik divisiója.

		<i>Fl.</i>	<i>D.</i>
1.	Portioban marad, akivel tartozott az városnak	9	56
2.	Pincebér	1	–

⁵⁰⁹ Kovács István végrendelete 1740-ből

		<i>Fl.</i>	<i>D.</i>
3.	Gyertyára adatott	–	75
4.	Szent Anna kápolnájára adatott, mely applicaltatik Boldogasszony képére szürkebarátokhoz	2	–
5.	Temetőben szentmise szolgálatjára purgatóriumbéli lölkökért káplánoknak	2	–
6.	Kálváriára, négy misékre	2	–
7.	Alsópetényi (<i>Alsó Petény</i>) templomra	2	–
8.	Nagytemplomban ⁵¹⁰ 8 misékre	4	–
9.	Páter dominicanusoknak 8 misékre	4	–
10.	Páter piaristáknak misékre	4	–
11.	Páter franciscanusoknak misékre	4	–
12.	Boldogasszony kápolnájához misére	–	50
13.	Szegények tartására	2	38 ½
	Summa:	38	19 ½

Lelőhely: VVL [No. 81., No. 71.]

Egylapos, eredeti.

87.^c

Geró Mihály kanonok és Hordós Ferenc káplán nyugtája⁵¹¹

1752. május 26.

Quietantia

Super florenis tribus, quos a generoso domino Joanne Tóth (*Toth*) pro absolvendis sacris sex in refrigerium animae Stephani Kovács (*Kovacs*) percepi hisce recognosco.

Signatum Vacii die 26. 1752.

Michael Geró (*Gero*) canonicus curator Vaciensis ad Sanctum Michaellem m. p.

⁵¹⁰ Szent Mihály-templom

⁵¹¹ A két nyugtát egy lapra írták.

*

Super florenis tribus, quos a perillustri ac generoso domino Joanne Tóth pro absolvendis sacris sex in refrigerium animae Stephani Kovács percepi hisce recognosco.

Signatum Vacii die 26. Maii 1752.

Franciscus Hordós capellanus ad Sanctum Michaellem [s. k.]

Lelőhely: VVL [No. 81., No. 71.]

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Nyugta

Elismerem, hogy három forintot átvettem tekintetes Tóth Jánostól, hogy hat szentmisét mutassunk be Kovács István lelki üdvéért.

Geró Mihály kanonok,⁵¹² a Szent Mihály-templom gondnoka s. k.

*

Elismerem, hogy nemzetes és tekintetes Tóth Jánostól átvettem három forintot, hogy hat szentmisét mutassunk be Kovács István lelki üdvéért.

Hordós Ferenc,⁵¹³ a Szent Mihály-templom káplánja [s. k.]

87.^d

**Feljegyzés a városi tanács határozatáról Romhányi Kovács István
hagyatéka ügyében
1752. május 26.**

Anno 1752. 26. Maii in sessione senatus decisum est et pretium vineae Romhányi Kovács István divisum est secundum testamentum ejus.

Patribus Dominicanis	fl. 10
Patribus Franciscanis	fl. 10
Patribus Piaristis	fl. 10
Parochiae superiori	fl. 6
Parochiae inferiori	fl. 6
Item mendicis	– 25 [dénár]

⁵¹² Geró Mihály (?–1753) 1723-tól több helyen plébános, 1744-től vác-alsóvárosi, 1751-től vác-felsővárosi plébános. CHOBOT 1915–1917, II. 753

⁵¹³ Hordós Ferenc (?–1789) 1751-ben újkécskei plébános, 1752-ben váci káplán, 1754-től abonyi plébános. CHOBOT 1915–1917, II. 771.

Lelőhely: VVL [No. 81., No. 71.]

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Az 1752. évi május 26-i tanácsülésen hozott határozat alapján Romhányi Kovács István eladott szőlőjéből keletkezett bevételt a második végrendeletének megfelelően elosztották.

A domonkos atyáknak	fl. 10
A ferences atyáknak	fl. 10
A piarista atyáknak	fl. 10
A felső[városi] plébániának	fl. 6
Az alsó[városi] plébániának	fl. 6
Továbbá a koldusoknak	– 25 [dénár]

87.^e

Martin piarista atya nyugtája

1752. május 26.

Ego infrascriptus testor me accepisse, ab eximio domino Joanne Tóth (Tót) pro sacris fl. 10, idest decem.

Datum Vacii, die 26. Maji Anno 1752.

Pater Martinus [.....] Scholarum Piarum vicerector m. p.

Lelőhely: VVL [No. 81., No. 71.]

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Én, alulírott elismerem, hogy Tóth János úrtól átvettem szentmisékre 10, azaz tíz forintot.

Kelt Vácon, 1752. május 26-án.

Márton atya, [.....] piarista helyettes rektor s. k.

86.^f

Ancetto káplán nyugtája
1752. május 27.

Infrascriptus recognosco tenore praesentium, quod pro sex sacris rite perceperium florenos sex, pro anima defuncti Stephani Kovács in cujus testimonium dedi praesentes literas.

Datum Vacii, die 27. Maii 1752.

Frater Ancetto capellanus ad Sanctum Nicolaum [s. k.]

Lelőhely: VVL [No. 81., No. 71.]

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Alulírott elismerem, hogy az elhunyt Kovács István lelkéért mondandó hat szentmisére 6 forintot átvettem, amelynek bizonyságául adom ezt a levelet.

Kelt Vácott, 1752. május 27-én.

Ancetto, a Szent Miklós-templom káplánja [s. k.]

87.^g

Benzoni Félix plébános nyugtája
1752. május 27.

Ego infrascriptus testor me a perillustri domino Joanne Tóth (*Todt*) senatore Vacienſi (*Vacz*) fl. 3 Rhenenses rite percepiſſe pro 6 sacris missae sacrificiis persolvendis in refrigerium animae pie defuncti Stephani Kovács civis Vacienſis. In cujus rei fidem praesentes manu propria subscripsi, ac solito meo sigillo munivi.

Vacii, die 27ma Maji Anno 1752.

Felix Wallaricus de Benzoni⁵¹⁴ (*Benczóni*) catholicae ecclesiae curienſis canonicus capitularis ac parochus Vacienſis ad Sanctum Nicolaum episcopum m. p. [P. H.]

Lelőhely: VVL [No. 81., No. 71.]

Egylapos, eredeti.

⁵¹⁴ Benzoni Félix svájci származású pap, 1751-től vác-alsóvárosi, 1753-tól vác-felsővárosi plébános, kanonok CHOBOT 1915–1917, II. 695–696. Chobot Benzoni Bódog néven említi, s halála időpontját tévesen szerepelteti.

A szöveg fordítása:

Én alulírott elismerem, hogy átvettem Tóth János váci tanácsnoktól három forintot a kegyelemben elhunyt Kovács István váci polgár lelki üdvéért bemutatandó hat szentmisére. Ennek tanúbizonyságául jelen leveletem saját kezűleg aláírtam, és szokásos pecséttemmel megerősítettem.

Vác, 1752. május 27.

Benzoni Wallaricus Félix, a püspöki kúriai káptalan kanonoka, a váci Szent Miklós-templom plébánosa s. k. [P. H.]

87.^h

Sölder Zsigmond domonkos atya nyugtája

1752. május 27.

Infrascriptus recognosco, quod ab inclyta domo civitatiensi Vacienſi perceperim florenos Rhenenses decem, idest 10 fl. ad celebranda sacra pro anima pie in domino defuncti Stephani Kovács (*Kovacs*).

Datum Vacii, 24. Maii 1752.

Pater Sigismundus Sölder ordinis praedicatorum prior m. p. [P. H.]

Lelőhely: VVL [No. 81., No. 71.]

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Alulírott elismerem, hogy a tekintetes váci városházától átvettem 10, azaz tíz rajnai forintot az elhunyt Kovács István úr lelke üdvéért mondandó misére.

Kelt Vácon, 1752. május 24-én.

Sölder Zsigmond atya, domonkos perjel s. k. [P. H.]

87.ⁱ

Csikói András székesegyházi kántor nyugtája

1752. május 27.

Praesentibus recognoscálo, hogy az minémű istenes alamizsnapénzt az böcsületes váci tanács, úgy az böcsületes anyafiak [!] Istenben üdvözült Kovács István lelke után Szent Rókus helyben álló kápolnájára 6 forintot rendelt rite percipáltam.

Vác, die 26. Februarii 1740.

Andreas Csikői [?] cantor cathedralis m. p.⁵¹⁵

Lelőhely: VVL [No. 81., No. 71.]

Egylapos, eredeti.

87.^j

**Nedeczky Orbán ferences gvárdián nyugtája
1752. május 27.**

Quod perillustris dominus Joannes Tóth (*Thot*) rite deposuerit v. conventui Vaciensi florenos Rhenenses decem, idest 10 pro 20 missae sacrificiis pro refrigerio animae pie defuncti Stephani Kovács celebrandis; hisce mediantibus recognosco.

Actum Vacii, die 27. Maii 1752.

Frater Urbanus Nedeczky praefati conventus gvardianus ordinis Sancti Francisci m. p.

Lelőhely: VVL [No. 81., No. 71.]

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Jelen soraimmal elismerem, hogy nemes Tóth István kifizetett a váci ferences rendháznak 10, azaz tíz rajnai forintot a kegyelemben elhunyt Kovács István lelki üdvéért történő húsz szentmise bemutatásáért.

Kelt Vácon, 1752. május 27-én.

Nedeczky Orbán testvér, a fent említett ferences rendház gvárdiánja s. k.

88.

**Liszka Anna végrendelete
1740. február 24.**

Atyának, Fiúnak és Szentlélek nevében.

Ezen mostani betegségemben meggondolván az emberi halandóságot, azért magamat illető hunmimról [!]⁵¹⁶ tészek ily rendelést.

⁵¹⁵ Csikői (?) András székesegyházi kántor s. k.

⁵¹⁶ hol, mimról = holmimról

Először is Liszka János névő öcsémnek adtam tizenegy, idest 11 fl. újborra, abbúl hagyok szentmisékre egy akó bort.

2. Háزامot pedig Liszka névő János öcsémnek úgy hagyom, hogy az házat ő addig bírja, míg Boris névő leányom férjhez nem megy, ki is az mellett azon leányomat addig tartsa és nevelje, azután ha szerencséje leszen fér[j]hez menéshez, azon leányomra száll[j]on az házom. Ha pedig előbb meg talál halni, légyen fele az háznak öcsémé, fele pedig az templomé lelkemért.

3. Item azután brenzám 4 forintra, ha eladatik, és ágyi dunyhám megmondott leányomé légyen.

Item egy forint ára vöröshagyma van, mely adassék el, légyen leányomé.

Item egy vég vászon, 30 réfből álló, légyen leányomé, és egy kék szoknya, másik fél rása, az is övé legyen, azonban egy előruhám, 3 rőfből álló, az is leányomé. Item egy nagy ponyva, az is övé légyen. Tizenöt forintom pedig vagyon készpénz, aki légyen temetésemre. Item egy mentém böcsültetett 5 krajcárra, és egy dolmány, azok is legyenek az leányomé.

Hogy ezeket alul subscribált testáló szabad akarattól rendelte, alul coramisáltak recognoscáljuk.

Die 24. Februarii 1740.⁵¹⁷

Liszka (*Liska*) Anna

Coram me Thoma Kosd et Georgio Rád

Coram me Adamo Posóczy (*Posoczj*) vicenotario m. p.⁵¹⁸

A külzeten: Liszka Anna testamentuma 1740

Lelőhely: VVL No. 80., No. 129.

Egylapos, eredeti.

89.

Kossik István végrendelete 1740. március 1.

Infrascriptus recognosco praesentibus,⁵¹⁹ az kiknek illik, hogy én, Kossik István utolsó órában levén, szőlőmet, melyet sok szomjúsággal kiellettem Pap-völgyön (*Pap Völgy*), melynek fölső szomszega⁵²⁰ Horváth István, alsó

⁵¹⁷ 1740. február 24-én

⁵¹⁸ Elöttem, Kosd Tamás és Rád György előtt – Elöttem, Posóczy Ádám aljegyző előtt s. k. – A végrendeletet és az aláírásokat egy kéz írta.

⁵¹⁹ Alulírott ezennel vallom

⁵²⁰ szomszédja

pediglen Szócs (*Szocz*) Mihály, hogyha az Úristen ő szent fölsége ebben az betegségben szörnyű halálnak kaszája megemésztené engem, meg még az én hitvestársam fog élni, úgymint Mészáros Erzse, senki az atyafiaimból az fölnevezett szőlőre addig kezit ne tegye, hanem még az én hitvestársam fog élni, ő élgyék belőle. Az feleségemnek pediglen holta után, hogyha az én két mustohám fiai, feleségemnek pediglen édes két fiai, Szabó István és Szabó Mihály, császár ő fölsége szolgálatárul hazajönnének, akik ezek közül hamarabb hazajön, ő az szőlőnek árát letegye. Hogyha pediglen ezek közül egyik sem hazajön, az öcsém, úgymint Kossik Mihály az szőlőnek árát letegye, és oly conditióval, hogy mind az én feleségemnek, mind pediglen ezen lelkemnek üdvösségéért, úgymint szürkebarátoknak adja szentmisékre. Hogyha pediglen történet szerint az én öcsém, Kossik Mihály, vagy pediglen Fecske András sógorom mostani halálom után az feleségemet az fölnevezett szőlőért sürgetné, semmi keze addig hozzája ne legyik.

Melynek nagyobb bizonyására ezen testamentomlevelemet adom becsületes házban Tefcsik (*Tefcik*) G[y]urkánál, az fölnevezett többi becsületes emberekkel.

Vacii (*Wac*) die I^{ma} Martii Anno 1740.⁵²¹

Coram me pro scriba Adamo Freske [Fecske?], S. J. [?] theologo in secundum annum auditori [s. k., P. H.]⁵²²

A külzeten: Testamentom Kossik Istváné – Kossik István testamentuma 1740

A külzeten: három töredékes zárópecsét.

Lelőhely: VVL No. 95., No. 73.

Egylapos, eredeti.

90.

Szeredi György végrendelete 1740. március 30. (1754. március 26.)

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében, ámen.

Én, Szeredi György, testemben beteges, de elmémben, Istennek hála, ép és egészséges, tészek ily rendelést hun, mi kevés javaimról, amint következik. Tudniillik

⁵²¹ Vácon, 1740. március 1-jén.

⁵²² Előttem, Freske [Fecske?] Ádám Jézus társaságbeli [?] másodéves teológus hallgató mint írnok előtt [s. k., P. H.]

Az házamat még feleségem illy,⁵²³ ha férjhez megyen is, bírja, hanem annak halála után fele az két gyermekemre, fele pedig az mind a négy Vácon (Vác) lévő templomokra maradjon.

Gombási-hegyen lévő szőlőmet feleségemnek, Bácskai-hegyen lévő szőlőmnek egy visáját [?]⁵²⁴ [áthúzott szövegrész: hasonlóképpen feleségemnek] az Palkó névű fiamnak, az többit pedig feleségemnek.

Gombkötő Ádámnál lévő 8 fl. és 50 d. summából álló activus adósságot hagyom egyaránt az három kalastromok templomira.

Mesterségembéli szerszámokkal illhet⁵²⁵ feleségem, míg tetszik nékie, ha nem tartana pedig legényt és nem űzné az mesterséget, Palkó fiam, ha jó[1] viseli magát, és arra való lészen, azé legyen, másként eladassék, melynek ára fele feleségemé, fele pedig franciscanusoké.

Ezek mellett feleségemnek illendő eltakarétásomra legyen gondja.

Hogy pedig ezeket szabad akaratjából így rendelte, mi, alább írtak kezünk írásával recognoscáljuk.

Signatum Vacii die 30^a Martii 1740.

Paulus Vörös decimator dominalis

Coram me Andrea Bodó (*Bodo*) oeconomus civitatis

Adamus Posóczy (*Posoczy*) praefatus episcopalis civitatis jura vicenotario⁵²⁶

[*Más kézírással további feljegyzés:*]

Ezen testamentomban specificált Szeredi György a maga jussát alku szerint 20 forintokban fölvette, meg is elégedett, jelen Szeredi Pál öccsétül. Jelenlétében Taschl András bíró, Laczkóczy Pál, Liskay Miklós és Kép János uraimék jelenlétében.

Signatum Vacii die 26. Martii 1754.⁵²⁷

A külzeten: Szeredi György testamentuma 1740.

Lelőhely: VVL No. 96., No. 85.

Egylapos, eredeti.

⁵²³ él

⁵²⁴ darabját (?)

⁵²⁵ élhet

⁵²⁶ Kelt Vácon, 1740. március 30-án. – Vörös Pál uradalmi dézsmás – Elöttem, Bodó András városgazda előtt – Posóczy Ádám, az említett püspöki város esküdt aljegyzője – Valamenyi aláírást egy kéz írta.

⁵²⁷ Kelt Vácon, 1754. március 26-án.

91.
Szomori (Simonyi/Szomolai)⁵²⁸ Mátyás végrendelete
1740. április 14.

In nomine Domini.

Én, Szomori Mátyás, mivel bizonytalan vagyok utolsó órámról, most ép és egészséges elmével ezen betegségemben hun, mi javacskámról tészek ily rendelést.

Házamat, Cselőtei-hegyen, másik, Vörösvár (*Vörös Var*) alatt lévő szőlőmet, item két lovat, hordókat és ahhoz tartozandó eszközeimet Mátyás, Ferenc és leánya Ilona névű gyermekeimnek hagyom.

Hanem 4 akó bort vettem az uraság borából, Drobny (*Drobni*) uramtól újra, azt az termésből jövőben lehet megtéríteni.

Tyekvicska (*Tekvicska*) András +

Molnár Gergely +

Benkő András +⁵²⁹

Coram et presente me Adamo Posóczy (*Posoczy*) praefatae civitatis vice-notario m. p.⁵³⁰

A külzeten: Testamentum Mathiae Simonyi (*Simonj*) Anno 1740. die 14. Aprilii conditum⁵³¹ – Szomolai Mátyás testamentuma

A külzeten: Zárópecsét foltja.

Lelőhely: VVL No. 84., No. 119.

Kétlapos, eredeti.

92.
Sipos János végrendelete
1740. április 17.

In nomine Domini.

Én, Sipos János, mivel bizonytalan vagy[ok] az utolsó órámról, kevés javaimról, ép és egészséges elmémben lévén, noha betegágyomban fekszek, ily rendelist tészek.

⁵²⁸ A végrendeletben Szomori, míg az irat külzetén a „Simonyi” és „Szomolai” Mátyás név egyaránt szerepel.

⁵²⁹ Egy kéztől származik a végrendelet szövege és az aláírások.

⁵³⁰ Előttm és általam, Posóczy Ádám, város aljegyzője előtt s. k.

⁵³¹ Simonyi Mátyás 1740. április 14-én tett végrendelete.

Elsőben az Boldogasszony Rosarium⁵³² Congregatiójának Zsobrákon (*Zsobrak*), Kecskés (*Kécskés*) Miska szomszédságában lévő szőlőmnek alsó részét hagyom, másik felét pedig mostani Pintér Örzse névű feleségemnek, úgyhogy se atyámfiái, se mások ebben ellent ne tarthassanak.

Másodszor. Ami más javam találkozik, úgymint egy lovam és gabonám, avagy akármi néven nevezendőök találkoznak, mind megnevezett feleségemre maradjanak.

Signatum Vacii die 17. Aprilii 1740.⁵³³

Adamus Pozsonyi (*Posonj*) praefatae episcopalis civitatis vicenotarius m. p.⁵³⁴

Stefanus Holfert [s. k.]

A külzeten: Sipos János testamentuma 1740

Lelőhely: VVL No. 78., No. 120.

Egylapos, eredeti.

93.

N. N. János késkészítő végrendelete 1740. augusztus 23. (1741. február 10.)

Laudetur Jesus Christus.

Anno 1740. die 23. Augusti testamentum condidit Joannes N. N. socius artis cultrofactoriae laborans apud Georgium Balogh, magistrum artis hic habitantem, qui fassus est in conscientia se habere apud magistrum suum supranominatum florenos Rhenenses 18. Super quibus disposuit, ut florenos Rhenenses 10 dentur RR. PP. Franciscanis ad pium memento, octo vero residui Pauperibus Lazarethanis per me distribuendi. Cingulus suus valens circiter florenos 9 vendatur et detur RR. PP. Piaristis, uti et tunica valens fere totidem florenos una cum nodis etc. In sua tunicae reperitur annulus unus argenteus et argenteum sigillum ex quo pro honore Beatae Virginis Mariae ad PP. Franciscanos fiat aliquod anathema. Erunt itaque omnes et singuli obligati, ad quos pertinet ultimae ejus voluntati satisfacere.

Ita testor Pater Benedictus a Sancto Joannes capellanus infirmorum m. p.

⁵³² Rózsafüzér

⁵³³ Kelt Vácon, 1740. április 17-én.

⁵³⁴ Pozsonyi Ádám, a fent említett püspöki város aljegyzője s. k. jelenlétében.

Quidquid praeterea ab eo remanet sive in pecunia sive in rebus, illud vendatur et pecunia pro eis rebus data convertatur in usum Pauperum Lazarethanorum.

Magistratus artis hic habitantur.

A külzetten: N. N. némely késcsináló legény testamentuma – Testamentum cultrarii sodalis – Lectum et executum est die 10. Mensis Februarii Anno 1741. in senatu.⁵³⁵

Lelőhely: VVL No. 97., No. 143.

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Dicsértessék Jézus Krisztus.

1740. augusztus 23-án N. N. János, a késkészítő céh tagja, aki Balogh György itt lakó mesternél dolgozik, jó lelkiismerettel bejelentette, hogy mesterénél volt 18 forintja, és erről végrendelkezett. 10 forintot adjanak a tisztelendő ferences atyáknak kegyes célra, a maradék nyolcat pedig jutasák el általam a szegény lazarénusoknak. Mintegy kilenc forintot érő övét adják el, és árát jutassák el a tisztelendő piarista atyáknak, ahogy csaknem ugyanannyit érő ruháját gombjaival együtt szintén a piaristáknak adják. Ruhája zsebében egy ezüstgyűrű és egy ezüstpecsét található, amelyből a Boldogságos Szűz Mária tiszteletére készüljön fogadalmi ajándék. Mindenki tegyen eleget N. N. János végakarátának.

Ekként tanúskodom, a Szent János ispotálybéliek káplánja, Benedek atya s. k.

Bármilyen készpénz vagy ingó vagyona marad, azt adják el, és az így kapott pénzt adják a szegény lazaristáknak.

Az itt lakozó céh elöljárósága.

94.

Steierer, másként Baidl András tetőfedő végrendelete⁵³⁶

1740. augusztus 30.

Erlobet sey Jesus Christus.

Es hat Andreas Steierer (*Stejrer*) Dachdecker von hier seinen letzten Willen, also wegen überlassener Haabschaft gethan.

⁵³⁵ Felolvassa és végrehajtva az 1741. február 10-én tartott tanácsülésen.

⁵³⁶ Vagyonleltárát l. a 36.^a szám alatt!

All sein Haab und Gut, was es immer ist, dann er es nicht alles in Specie hat zehlen können, soll versilbert werden, und das daraus entstehende Geld soll in dreÿ Theill abgetheillet werden. Der erste Theill soll zu Unterhaltung der überlassenen Stieftkinder überkommen, der anderte seinen Blutesfreunden, der dritte soll wiederumb halbieret werden, die Helfte vor den der die Obsicht über die Kinder haben wird, die andere Helfte aber auf heilige Messen in die 3 Klöster. Vor die Mühe, die ich mit ihme und seinem Weib gehabt hat, hat er 4 Fl. Rheinisch aus dieser Abtheilung gewidmet, weillen ich aber keinen Ernutzer verlange, so kann es denen armen Lazarethanern zu Theill kommen. Inzwischen ist noch fleißiger nach Forschung beÿ ihme nicht mehr als ein einziger Thaller gefunden worden, welches damit die Freundschaft und denen es angehet, keinen Zweiffel haben, hiermit attestire.

Datum Vacii 1740. 30. Augusti.

Pater Benedictus capellanus infirmorum m. p.

*A külzetten: Steierer (Stüerer) oder Baidl (Bajdl) – Andrea Steierer (Stajrer) alias Baidl (Pajdl) testamentum 1740.*⁵³⁷

Lelőhely: VVL No. 77., No. 105.

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Dicsértessék Jézus Krisztus!

Ezt a végrendeletet Steierer András, itteni tetőfedő mester tette hátrahagyott javairól.

Minden vagyonát és jószágát, amiye csak van, mivel mindet nem tudja részletesen összeszámolni, tegyék pénzzé, és az abból származó pénzt osszák három részre. Az első rész jusson a rábízott árva gyermek eltartására, a második a vérrokonának, a harmadik részt ismét felezzék meg, a fele jusson annak, aki a gyerekeket felügyeli, a másik fele [jusson] azonban a három kolostorban szentmisékre. A fáradságért, amit neki és feleségének tettem,⁵³⁸ 4 rajnai forintot szentelt ebből a részből, de mivel én nem kértem hasznat, az a rész a szegény lazaristáknak jusson. Eközben még a legszorgalmasabb kutatás után sem volt található nála egyetlen tallérnál több, amit ezennel avégett tanúsítok a rokonságnak és akiket illet, hogy kétkedés ne legyen.

Kelt Vácon, 1740. augusztus 30.

Benedek atya, az ispotálybéliek káplánja s. k.

⁵³⁷ Steierer vagy Baidl – Steierer, másként Baidl András végrendelete, 1740

⁵³⁸ Mármost a végrendeletet lejegyző Benedek atya.

95.
Bodó András végrendelete
1740. szeptember 6.

Laudetur Jesus Christus.

Én, alábbírt recognoscálom, ha élek és ha Isten kiszólít ez árnyékvilág-
ból is, az ládámban megtalálják, az kik élnek; hagyom és hagyok az Szent
Rókus kápolnájában egy oltárra rhenus ötven[e]t, idest R. 50. Hogyha az
pénz eltévelyednék az hirtelen halál miatt, teljék ki az jószágomból.

Anno 1740. die 6. Septembris.⁵³⁹

Andreas Bodó m. p.

Coram me Andrea Csiky (*Csiki*) cantore venerabilis capituli Vaciensis m.
p.⁵⁴⁰

Coram me Emerico Réz (*Rész*) moderno iudice m. p.⁵⁴¹

A külzetten: 1740

Lelőhely: VVL No. 89.

Egylapos, eredeti.

96.
Bea Mihály végrendelete
1740. szeptember 10.

In Nahmen der allerheyligsten Dreyfaltigkeit Gott, des Vatter und des
Sohns und des heiligen Geistes, Ammen.

Herr Michael Bea (*Pëa*) mit reiffen Verstandt und guten Vernunft mir,
Priester Vincentio Jaksche, ordinär Priester-Prediger, als seines Beichtvatter
nach Empfangen heyligen Sacramenten, eingehändiget 26 Fl. in Silber,
sambt 11 Stückh holender Ducaten, von welchen aber sein letzter Willen
war zu geben.

Erstlich auf 5 heilige Messen für sein Seel	2 Fl.	30 d.
Anderstens für seine Tochter 4 heilige Messen	2 Fl.	–
Drittens in das Lazareth	4 Fl.	–
Würtens für die Armenleith	3 Fl.	–
Summa	11 Fl.	30 d.

⁵³⁹ 1740. szeptember 6-án.

⁵⁴⁰ Előttem, Csiky András, a főtisztelendő váci káptalan kántora előtt s. k.

⁵⁴¹ Előttem, Réz Imre új bíró előtt s. k.

Fünftens seinem Sohn beÿ den Haffner Johannes Rohanzkysches (*Rohanzgi*) Haus und Weingarten sambt allen zugehörigenen Sachen willen also nach diesen Willen von empfangenem Gelders 26 Fl. ausgeben worden 11 Fl. 30 d. Habe ich das übrigen benannten Haffner sambt denen 11 Stücken Ducaten einhändiget mit 14 Fl. 30 d. Zu diesen Bekräftigung und Zeignus hob ich mich eigenhändig unterschrieben.

Waitzen, den 10 September 1740.

Pater Vincentius Jaksche Ordinis Predicatorum concionator ordinarius et expositus m. p.

A külzetten: [No.] 64. Testamenti attestatio tempore pestis Michaelis Bea (*Peha*) civis Vacziensis de dato 10. Septembris 1740 – Attestatum testamentarium tempore pestis

Lelőhely: Váci Püspöki és Káptalani Levéltár, Testamentaria, 1740., No. 64.
Kétlapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Az Atya, a Fiú, a Szentlélek és a Szentháromság nevében, ámen.

Bea Mihály úr higgadt értelemmel és ép ésszel nekem, Jaksche Vince lelkésznek, rendes pap-hitszónoknak mint gyóntatóatyjának, a szentségek fogadása után, a kezébe adott 26 forintot 11 darab holland dukáttal együtt, ami az utolsó akarata volt.

Először 5 szentmisére a lelkéért	2 Ft 30 d.
Másodszor a leányáért 4 szentmisére	2 Ft –
Harmadszor a lazarétumnak ⁵⁴²	4 Ft –
Negyedszer a szegényeknek	3 Ft –
Összesen	11 Ft 30 d.

Ötödször a Rohanzky János fazekasnál levő fiának a házat és a kertet minden hozzá tartozó holmival. Akarata szerint a kapott 26 forintból kiadtam 11 forint 30 dénárt. A fentnevezett fazekasnak kiszolgáltattam a 11 dukáttal együtt 14 forint 30 dénárt. Ennek megerősítésére és tanúsítására saját kezemmel írtam alá.

Vácon, 1740. szeptember 10-én.

Jaksche Vince domonkos atya, rendes hitszónok és kirendelt személy s. k.

A külzetten: [No.] 64. Bea Mihály váci polgár 1740. szeptember 10-én, a pestis idején tett végrendelete – A pestis idején tett végrendelet

⁵⁴² Althann Mihály Károly püspök által a pestis idején alapított ispotály.

97.

Fekete, másként Cserni János végrendelete
1740. szeptember 11.

Dicsértessék Jézus Krisztus.

Bizonytalan állapotját életének megtekéntvén Fekete János névő, Vác (Vác) városában lakozó böcsületes ember, hogy legalább lelkének hasznára vigyázzon, minthogy testének felépüléséről kételkedett, jószágocskáját, valamennyie vagyon, nevezetesen pedig a Diós-völgyben (*Dios völgye*) lévő szőlőjét hagyta a tisztelendő páter piaristák temploma felépítésére, ily conditióval, hogy Szakács névő Juditha 10, azaz tíz rhénus forintokban, Szikszai csizmadia pedig egy tallérban a szőlőnek terméséből contentáltassék. A szőlő pedig több termésével együtt fölülnevezett páter uraimék dispositiója alatt légyen.

Actum Vacii coram testibus idoneis, testatore plene sibi constante.⁵⁴³

Anno 1740. die 11. September.⁵⁴⁴

Pater Benedictus a Sancto Joanne capellanus infirmorum m. p. [P. H.]⁵⁴⁵

Transsumptum extraditum est RR. PP. Piaristis hujatibus.⁵⁴⁶

A külzetén: Dispositio testamentalis Joannis Cserni, civis Vacien-sis, alias Fekete János dicti 1740⁵⁴⁷ – Fekete, alias Cserni János testamentuma 1740

Lelőhely: VVL No. 94., No. 91.

Kétlapos, eredeti.

98.

Prigg Agáta végrendelete
1740. szeptember 12.

In Namen der aller heiligen Dreÿfaltigkeit Gottes, Vatters und des Sohns und des heiligen Geistes, amen.

Hat Agatha Priggin mit reifen Verstand und guten Vernunfft mir, Pater Vincentio Jaksche (*Joksche*) ordinis praedicatorum Prediger als ihrem

⁵⁴³ Kelt Vácott, alkalmas tanúk előtt, amikor a végrendelkező szellemi ereje teljében volt.

⁵⁴⁴ 1740. szeptember 11-én.

⁵⁴⁵ Benedek atya, az ispotálybeliek káplánja s. k.

⁵⁴⁶ A hiteles másolatot kiadták az itteni tisztelendő piarista atyáknak.

⁵⁴⁷ Cserni János, másként Fekete Jánosnak mondott váci lakos végrendelete, 1740

Beichtvater nach Empfangen heilige Sacramenten folgende letzte Wille anvertrauet.

Erstlich ihrer Tochter, Eleonora Priggin das Haus, in welchen sie bis dato wohnet.

Anderstens den Weingarten undter der Freundschaft zu theilen.

Drittens aber für dieses Jahr das Lessen in 3 Theil zu nehmen, einen Theill denen RR. Pater Patribus Dominicanis auff soviel heilige Messen für ihre arme Seel, 2 Theil unter der Freundschaft zu theilen.

Zu dessen Bekräftigung und Zeugnis hab ich mich eigenhändig unterschrübe.

Waitzen, den 12. Sebtember 1740.

[P. H.] Pater Vincentius Jaksche ordinis praedicatorum concipista ordinarius et expositus m. p.

*A külzetten: Priggin (Prigin) Agatha testamentum 1740 – Attestatum testamentarium tempore pestis, Agatha Priggin*⁵⁴⁸

Lelőhely: VVL No. 79., No. 77.

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Az Atya, a Fiú, a Szentlélek és a teljes Szentháromság nevében, ámen.

Prigg Agáta józan ésszel és ép értelemmel, a szentségek felvétele után közölte utolsó akaratát velem, Jaksche Vince domonkos atyával mint gyónatójával.

Először a lányának, Prigg Eleonórának [hagyja] a házat, amelyikben eddig lakott.

Másodszor a szőlőt osszák fel a rokonság között.

Harmadszor az idei termést vegyék három részre, egy részt [adjanak] a dominikánusoknak annyi szentmisére a szegény lelkéért, a [másik] két részt osszák fel a rokonság között.

Ennek megerősítésére és bizonyítására írtam alá saját kezűleg.⁵⁴⁹

Vácott, 1740. szeptember 12-én.

[P. H.] Jaksche Vince domonkos atya, rendes fogalmazó és kirendelt személy s. k.

⁵⁴⁸ Prigg Agáta végrendelete 1740 – Prigg Agátának a pestis idején tett végrendelete. – A pestisjárványnak Vácott 1740. augusztus 15. és december 22. között 384 halálos áldozata volt.

⁵⁴⁹ A végrendelkező aláírása nem szerepel az iraton.

Schuman János György kovácsmester végrendelete
1740. szeptember 15.

Laudetur Jesus Christus.

Anno Domini 1740. die 15. Septembris testamentum condidit coram idoneis testibus Joannis Georgius Schuman professione faber.

Omnemque suam substantiam constantem in vinea una e regione Calvariae (ut vocant) jacente, deinde ex tribus cistis diversis rebus domesticis ut vestibus non usuatis aliisque ejusmodi oppletis, quas, ii ad quos pertinet in argentum convertant, totumque una cum fructu vineae, ejusque perpetua possessione in aedificium ecclesiae RR. PP. Piaristarum, apud quos praedictus testator quam operarius diurnus laborabat, convertatur, obligatione piis memento in orationibus pro Benedectoribus fundi consvetis.

Datum Vacii 21. Septembris Anno supra nominato.

Pater Benedictus a Sanct Joanne capellanus infirmorum m. p. [P. H.]

Paria extradita sunt RR. PP. Piaristis loci hujus

A külfözet: Dispositio Testamentalis Joannis Georgii Schuman olim operarii juxta ecclesiam RR. PP. Piaristarum Vaciensium – Amplissimo magistratui episcopalis civitatis Vacensis (*Vacz*) consignata – Schuman János testamentuma 1740

Lelőhely: VVL No. 90., No. 89.

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

1740. szeptember 15-én Schuman János György, foglalkozására nézve kovács, megfelelő tanúk előtt végrendeletet tett.

Minden vagyonát, amely egy a Kálvária (ahogy nevezik) közelében fekvő szőlőből és három mindennapi használati tárgyakat, mint új ruhákat és más hasonlókat tartalmazó ládából áll, tegyék pénzzé, akiket ez illet. Az egész szőlője hasznáival és a szőlő örökös birtokjogával fordítsák a tisztelendő piarista atyák templomára, akiknél a végrendelkező korábban napszámosként dolgozott. A pénzt fordítsák az alapítvány jötevéiért mondott szokott imádságokra.

Kelt, a fentnevezett év szeptember 21-én.

Benedek atya, az ispotálybeliek káplánja s. k. [P. H.]

Párban kiadták a helybéli piarista atyáknak

A külzeten: Schuman János György, a tisztelendő váci piarista atyáknál dolgozó néhai munkás végrendelete – A tekintetes püspökváci városi tanácsnak átadva – Schuman János testamentuma 1740.

100.

**Unger Varga István vargamester végrendelete
1740. szeptember 15.**

Unger István die 9. October 1740. ezen testamentumot tette coram domino Tobia Újfalussy (*Ujfalussy*), Joanne Laczkóczy (*Laczkoczj*) notario m. p.⁵⁵⁰

	[Forint]	[Dénár]
Farkas mézszáros özvegyénél van adóssága	58	–
Varga (<i>Vargha</i>) Daninál	18	–
Szentendrén Bocskorfűző Jakabnál	18	–
Bogdányban Vargha Palkónál	13	–
Ibidem ácsnál, Vargha Palkó tudja	2	–
Visegrádi Rác Jancsinál	4	–
Ibidem Flori [?] révésznél	2	–
Kisvácon (<i>Kis Vác</i>) Kurdi Györgynél	3	75
Ibidem Decsi Istvánnál	3	75
Nagyvácon ⁵⁵¹ (<i>Nagy Vác</i>) Sógor süvegesnél	–	76
Nagyváci majorban lévő nyeregcsinálónál	–	43
Nagyváci Nagy Ferencnél	3	–
Nagyváci Rigó Vargha Miklós	20	–
Nagyváci Csizmadia Andrásné	1	50
Nagyváci Csizmazia István	1	25
Nagyváci Nyárai Szűcs János itt [?] mente	4	25
Nagyváci Gondos János	2	–
Nagyváci öreg Franek	1	25
Nagyváci német szíjgyártó Borbély Ferencnél	6	–
Nagyváci Szedlák Jakabnál	14	–

⁵⁵⁰ Unger István 1740. október 9-én ezen testamentumot tette Újfalussy Tóbiás úr és Laczkóczy János jegyző s. k. előtt.

⁵⁵¹ azaz Püspökvácon

	[Forint]	[Dénár]
Nagyváci Perlai Gáspárnál	10	–
Sződön Szántó Imre Istvánnál	12	–
Hartyánban Komlódi (<i>Komlodi</i>) Jánosnál	2	–
Fóton Cselőtei Andrásnál	2	–
Dunakeszin Tarcsai Mihálynál	4	15
Csíktarcsán (<i>Csik Tarcsa</i>) Vargha Mátyásnál	2	35
Csabán Nagy András	1	–
Pécel[en] (<i>Péczel</i>) Mészáros Péter	3	40
Ibidem Mészáros Péternél kasza 54	–	–
Ibidem d. 40, item kaszakő [d.] 22	–	–
Nagyvácon Falsik János varga	4	–
Item 146 kéve nád	–	–
Tabánban Burján (<i>Burian</i>) pintérek céhje	6	75
Kosdon Török Mátyás tudja N. B.	–	–
<i>Passiva debita</i> ⁵⁵²		
Kondér Lőrincének	2	50
Ibidem Rodl mészárosnak	10	–
Ibidem Magyar Pál öccsének	3	20
Nagyváci Peringer Pál sógorának	50	–
Mann András et Morlin (<i>Murlin</i>) rationes ineant ⁵⁵³	–	–
Csizmadia Miklós anyjánál tartozik	3	15
Proles recommendat priori Dominicanorum qua [?] ex propriis dispositionis juvet ⁵⁵⁴	–	–
Ányosi (<i>Anosi</i>) Katának gombási szőlőhegyen	–	–

A külzetten: Unger István testamentuma – Unger Varga István testamentuma

Lelőhely: VVL No. 91., No. 82.

Kétlapos, eredeti.

⁵⁵² Terhelő tartozások

⁵⁵³ számoljanak el

⁵⁵⁴ A gyermeket a domonkos perjelre bízta, hogy saját rendelkezéséből segítse. – A szöveg hiányos.

101.
Soós Andrásné Halál Panna végrendelete
1740. szeptember 16.

Testamentalis dispositiója alulírt személynek.

Vagyon 40 f. az uramnál, Soós (*Soos*) Andrásnál, felit hagyom az uramnak, felit az fiamnak; az ki Sági Jánosnál vagyon 12 f., az uramnál is f. 12, azt is fiamnak. Házomat, szőlőmet és ahhoz tartozandó edénykéimet is fiamnak. Dukán tartozik Juhász György névű f. 1, d. 60.

Signatum 1740. die 16. September.⁵⁵⁵

Soós (*Sos*) Andrásné Halál (*Halal*) Panna⁵⁵⁶

A külzeten: Halál Panna, Soós (*Sós*) Andrásné testamentuma – Soós Andrásné testamentalis dispositiója

Lelőhely: VVL No. 85., No. 93.

Egylapos, eredeti.

102.
Kácser Györgyné végrendelete
1740. szeptember 19.

Kácser Györgyné dispositiója.

		<i>Forint</i>	<i>Dénár</i>
1.	Uramnál vagyon	20	–
2.	Bagyinszky Pálnál	33	–
3.	Boldizsár (<i>Boldisar</i>) Mihálynál	6	–
4.	Tarcsay (<i>Tarcsai</i>) Andrásnál	5	–
5.	Rózsa (<i>Rosa</i>) Jánosnál	4	50
6.	Bencsik Jakabnál	6	–
7.	Meg az uramnál Ezen húsz forintokat hagyom az páter dominicanusok és az páter franciscanusoknál lévő Boldogasszony képeire.	20	–

⁵⁵⁵ Kelt 1740. szeptember 16-án.

⁵⁵⁶ A végrendelet szövege és az aláírás egy kéztől származik.

Az többít háromfelé osszák diós-völgyi szőlőmmel együtt, ha penig az leányka meghal, annak a része is menjen és osztassék az Boldogasszony képeire.

Actum Vacii 19. September 1740.

Coram me Joanne Mészáros (*Meszaros*) m. p.

Coram me Andrea Bodó m. p.⁵⁵⁷

A külzeten: Kácser Györgyné dispositiója 1740 – Kácser (*Kacser*) György-né testamentuma

Lelőhely: VVL No. 88., No. 101.

Egylapos, eredeti.

103.

Kis Mihály végrendelete 1740. szeptember 23.

Kis Mihálynak dispositioja.

Minden ingó és ingatlan jószágomat, házamat, szőlőmet és más egyéb, ami találkozik, hagyom három részre, úgymint feleségemnek, Katalin leá nyomnak és fiamnak, ha az Úristen kiszólít ez árnyékvilágból, osszák el egymás között.

Actum Vác (*Vác*) die 23. September 1740.⁵⁵⁸

Vajzer (*Vajzér*) Szabó János [s. k.]

Mészáros János [s. k.]

Bodó (*Bodo*) András m. p.

A külzeten: Kis Mihálynak dispositioja – Haeredibus est perlecta⁵⁵⁹

Lelőhely: VVL [A szám nélkülek között.]

Egylapos, eredeti.

⁵⁵⁷ Kelt Vácott, 1740. szeptember 19-én. – Előttem, Mészáros János s. k. előtt – Előttem Bodó András s. k. előtt

⁵⁵⁸ Kelt Vácon, 1740. szeptember 23-án.

⁵⁵⁹ Felolvasták az örökösöknek.

104.^a
Pásztor István végrendelete
1740. november 25.

Én, Pásztor István hosszas betegségemből meggyógyulást nem várván, az én ingó és ingatlan javaimról teszek ilyen rendelőt.

1. Az házamat feleségemnek és Jakab vőmnek, ha az feleségem meghal, tehát az háznak fele eladassék és lölkünkért kiosztassék.

2. Cselőtei és bácskai szőlőket hagyom feleségemnek és Lázár Jakab vőmnek.

3. Vasasi (*Vassass*) szőlőt Martin vőm gyermekeinek.

4. Négy lovat szekérrel együtt feleségemnek és Jakab vőmnek.

5. Öreg tehenet borjastúl feleségemnek, az üszőt Jakab vőmnek.

6. Két öreg tinót lölkömért misékre.

7. Feleségemnek egy üszőtinót, Jakab vőmnek [az] ökörtinót.

8. Sörtéseket⁵⁶⁰ az háznál költsék el.

9. Ha most el találnának válni az feleségem az vőmtől, tehát az vőm adjon 4 kila búzát és az Csörögi útnál lévő egy hold vetést az feleségemnek.

10. Az boroknak felit feleségemnek, felit Jakab vőmnek.

11. Szent József Congregatiójára fl. 5.

12. Boldogasszony Congregatiójára fl. 4.

13. Szent Ferenc Congregatiójára fl. 5.

14. A négy templomra 3 forintjával fl. 12.

15. Szent Rókus kápolnájára fl. 1, d. 50.

16. Temetésem az templom⁵⁶¹ kerítésében legyen misékkal.

Actum Anno 1740. die 25. November.⁵⁶²

Coram me Gabriele Tóth spano dominalis m. p. et Joanne Mészáros (*Meszaros*) m. p. et Andrea Bodó (*Bodo*) scriptore m. p.⁵⁶³

A külzeten: Pásztor (*Pasztor*) István testamentum de Anno 1740 – Pásztor István testamentális dispositiója [más kézírással:] est perfecta coram successoribus 1740.⁵⁶⁴

A külzeten: Bodó András gyűrűpecsét-lenyomata.

Lelőhely: VVL No. 93., No. 142.

Kétlajos, eredeti.

⁵⁶⁰ sertéseket

⁵⁶¹ Szent Mihály-templom

⁵⁶² Kelt Vácon, 1740. november 25-én.

⁵⁶³ Előttem, Tóth Gábor uradalmi ispán s. k. és Mészáros János s. k. és Bodó András írnok s. k. előtt

⁵⁶⁴ Pásztor István végrendeletét felolvasták az örökösök előtt 1740-ben.

104.^b

Pásztor Istvánné Varga Katalin eltartási szerződése
1741. január 18.

Én, alábbírt adom tudtára mindeneknek, az kiknek illik, hogy Istenben üdvözült Pásztor István uram testamentalis dispositiója után nékem hagyott két szőlőnek felit két lovas szekérrel együtt, minthogy magam nem dolgozhatom, tehát adtam örökösül Lázár (*Lazar*) Jakab vőmnek ötven forintokon, idest f. 50. Azon ötven forintok, jó[l]lehet nála maradnak, de ha betegségben találnék esni, ahova akarom, oda hagyhatom, és az vőmnek oly conditio alatt adtam, hogy egész halálomig böcsületesen eltartanak, nem mint mostohájakat, hanem mint édesany[j]okat, kit is fogadott alábbírt böcsületes emberek előtt. Melynek nagyobb bizonyására adtam ezen contractualis levelemet, nevem után való keresztvonással megerősítvén.

Actum Vác (*Vác*) die 18. Januarii 1741.⁵⁶⁵

Pásztor István özvegye [más kézírás:] Varga Katalin +

Coram me Joanne Mészáros (*Meszaros*) m. p. [P. H.]

Coram me Andrea Bodó (*Bodo*) m. p. [P. H.]

Óváry (*Ovari*) István +

Földváry (*Földvárj*) Mátyás +

Brezovai Pál +

Lelőhely: VVL [No. 93.]

Egylapos, eredeti.

105.

Murin Maris végrendelete
1740. december 1.

Dicsértessék Jézus Krisztus!

Anno 1740. die 1^a Decembris⁵⁶⁶ utolsó akaratját nékem megjelentette Murin Maris névő böcsületes asszony ekképpen.

Sződön lévő két ökrét szürkebarátok atyám uraimékhoz szentmisékre. Két lovát bátyjának, és ugyanannak a Pencen (*Pencz*) lévő vasfazékját. Egy verem búzáját PP. piaristák uraimékhoz szentmisékre, a több búzáját atyjának. Ruháját Mihályko Panna névő menyecskének egészen. Nékem, páter Benedek expositus káplánnak tíz kila zabot, apjánál feltaláltathatók. Báty-

⁵⁶⁵ Kelt Vácon, 1741. január 18-án.

⁵⁶⁶ 1740. december 1-jén

jának tíz kila árpát. Gután lévő két ökrét is bátyjának. Több jószágát, valamennyi is vagyon, édesatyjának, házát, szekerét, az kire is bízatik [!], hogy az feljegyzett dolgokra vigyázzon, és ha az Isten ez világból kiszólitáná, mindenkinek punktumok szerént kezéhez szolgáltatassa.

Ita testor Vacii die et Anno ut supra.⁵⁶⁷

Pater Benedictus a Sancto Joanne capellanus infirmorum m. p. [P. H.]⁵⁶⁸

Coram me Martino Gulács (*Gulacs*) contumaciae commissario [s. k.]⁵⁶⁹

A külzeten: Murin Maris testamentuma 1740

Lelőhely: VVL No. 92., No. 94.

Kétlapos, eredeti.

106.

Gombkötőné Nézsai Erzsébet végrendelete

1740

Nézsai (*Néσαι*) Örzse közelegvén utolsó órájához, teszen ily rendelést. Gombkötő Istók fiamnak azon maradott készpénzt, 20 fl. hagyok, de 3 forintot szentmisékre adjon.

Item azon fiamnak és Örzse névő leánykámnak egy mostani tehenet.

Az házbúl anyai részt ugyan föllebb említett Istók fiamnak.

Patakfői (*Patak feő*) szőlőbúl lévő anyai részt az Örzse leánykámnak.

20 akóra való hordóbúl álló edényemet Istók fiamnak.

Az fehérbarátokhoz Szűz Mária tisztességére, szentmisékre lellemért az jövő termisbúl 1 akót, az Öregtemplomra⁵⁷⁰ 2 akót, szürkebarátoknak 1 akó.

Item öt kilára való vetésemet Istók fiamnak és leányomnak.

Ágyi ruha leánykámnak adassék

Tóth (*Tóth*) káplánnak szentmisékre 2 akó a jövő termésbúl.

Coram me Adamo Posóczy (*Posoczy*) civitatis jurato notario m. p. et me Patre Joanne Krizsanóczy (*Krizsánoczy*)⁵⁷¹ [s. k.]

Dombay (*Dombaj*) Pál [s. k.]

⁵⁶⁷ Végrendeletem kelt a fenti évben és napon.

⁵⁶⁸ Benedek atya, az ispotálybeliek káplánja s. k.

⁵⁶⁹ Előttem, Gulács Márton, vesztegár komisszárius [s. k.] előtt

⁵⁷⁰ Szent Mihály-templom

⁵⁷¹ Előttem, Posóczy Ádám, város esküdt jegyzője s. k. előtt, és előttem, Krizsanóczy János páter előtt – Krizsanóczy János (?–1751) 1740-ben nógrádverőcei, 1743-tól kiskunfélegyházi, 1750-től kállói plébános. CHOBOT 1915–1917, II. 815–816.

A külzeten: Testamentum Elisabetha Nézsai, 1740 – Nézsai Erzsébet testamentuma

Lelőhely: VVL [A szám nélküliek között.], No. 72.

Kétlapos, eredeti.

107.
Gulyás Mihály végrendelete
1740

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében, ámen.

Én, Gulyás (*Gulás*) Mihály tészek javaimról ily rendelést.

Házamat hagyom felét az szürkebarátok épületeire, lelkemért felét pedig PP. dominicanusok épületeire, hasonlóképpen lelkemért.

Az szőlőmből az temetésem teljék ki, ami megmaradt, abból Rákosi (*Rákusi*) molnárnénak tartozom 20 fl., teljék ki, és [a] több[i] adósságom; és aki megmaradt, az uraságnak abból 2 fl. adassék.

Ágyi ruhám és más ruhákat sződi atyámfiának és körülem [!] betegségben szolgáló asszonynak 3 darab ruha adassék.

Két malacom a szürkebarátoknak lelkemért. Ezt pedig szabad akaratjából rendelte, attestálók, mi, alul megírtak.

Coram me Michaelé Nagy + et Joanne Gál (*Gáll*) +

Adamus Posóczy (*Posoczy*) vicenotarius m. p.⁵⁷²

A külzeten: Dispositio testamentaria Michaelis Gulyás (*Gulás*) 1740⁵⁷³ – Gulyás Mihály testamentuma 1740

A külzeten: töredezett zárópecsét.

Lelőhely: VVL No. 83., No. 127.

Kétlapos, eredeti.

⁵⁷² Előttem, Nagy Mihály és Gál János – Előttem, Posóczy Ádám aljegyző s. k. előtt

⁵⁷³ Gulyás Mihály végrendelete 1740

108.
Nagy Mihály háza árának becslése⁵⁷⁴
1740

Néhai Istenben boldogult öreg Nagy Mihály házának aestimatiója.

	<i>Forint</i>	<i>Dénár</i>
Kőművesmunka vályogból, 46 öl, á f. 2	92	–
Ácsmunka fástúl in concreto	47	–
2 üveglak, fából egy, á d. 80	1	60
2 vaskilincs ⁵⁷⁵ az ajtókon	–	35
Summa facit	140	95

[Áthúzza: Óváry István úr]
 Zsidó János úr
 Taub András
 Pittner (*Pitner*) György
 Joannes Hrmo⁵⁷⁶

A külzeten: 1740 – Nagy Mihály házának becsülése

Lelőhely: VVL No. 87.
 Egylapos, eredeti.

109.^a
Kállay, másként Orgoványi Imre végrendelete
[1741. május 6.]⁵⁷⁷

Laudetur Jesus Christus!
 Én, Kállay (*Kálloj*) Imre, alias Orgoványi, mostani zűrzavar[os] üdőben
 tészek ilyen dispositiot. Lölkömöt Istenemnek, rothadandó testemet az
 földnek, és az kevés ingó és ingatlan jószágomat, amint következik.

1. Az méltóságos úrnak, ő excellenciájának két aranyat.
2. Ferenc fiamnak hagyok nyolcszáz forintot, idest f. 800.

⁵⁷⁴ A végrendelet nem maradt fenn, a házbecslés nyilván ennek a melléklete lehetett.

⁵⁷⁵ vaskilincs

⁵⁷⁶ Valamennyi aláírást egy kéz írta.

⁵⁷⁷ A végrendelkezés időpontjára a hagyatéki kimutatásban történik utalás.

3. Imre fiamnak similiter nyolcszázat, idest f. 800.
 4. Feleségemnek is annyit, nyolcszázat, 800.
 5. Katedrális Öregtemplomra⁵⁷⁸ harminc fl., 30.
 6. Páter dominicanusoknak 30.
 7. Páter piaristáknak 30.
 8. Páter franciscanusoknak 30.
 9. Onokáimnak, úgymint négy személynek 120.
 10. Kállón (*Kálo*) lévő hűgonnál vagyon négy ökröm, nékie hagyom oly conditioval, hogy az feleségemet segítsék búzábul, míg él.
 11. Váli (*Vali*) Tamásnál vagyon f. 48, ha jól viselik magokat, náluk maradjon, ha pedig szőlőköt rosszul dolgozzák, az feleségem disponál[j]on belőle.
 12. Az házat és szőlőköt az anyai dispositiora hagyom, ha az anyjok meghal, az két fiúra maradjon; az utána valóknak mindenféle ingó és ingatlan az kívül már dispositiot tettem.
 13. Szent József Congregatiojának fl. 2., Boldogasszony Congregationak fl. 2, Szent Ferenc Congregationak fl. 2.
 14. Tisztelendő vicarius uram első tutor leszen, hagyok egypár aranyat, az vóm, Vajzer András vicetutor leszen.
 15. Az Rókus (*Rochus*) kápolnájára, az ki még félben vagyon az épületi, hagyok fl. 50.
- Nagykátai (*Nagy Kata*) tisztartónak tartozom fl. 68, d. 63 1/2, azt fizessék meg.
- Még az minémű búza vagyon, abban tart[ozik] az Mudlin és Szomor.
- Gödi korcsmárosnál vagyon fl. 17, az asszony dispositioján leszen; az ki ezeken kívül marad, az asszony disponál[j]on belőle.
- [Az eddigittől eltérő, de az öt aláíró esetében ugyanazon kézírással:]
- Kallay (*Kallai*), alias Orgoványi Imre m. p.
- Tóth (*Toth*) Gábor úr ispánja
- Mann András, Szomor Mihály, Bodó András

A külzetten: Kállay, alias Orgoványi (*Orgováni*) Imre testamentuma – Testamentum Emerici Kállay – Coram successoribus in senatu perlecta et de super primario tutori ex parte successorum paria sunt extradata.⁵⁷⁹

Lelőhely: VVL No. 26., No. 115.

Kétlapos, korabeli másolat.

⁵⁷⁸ Szent Mihály-templom

⁵⁷⁹ Kállay, másként Orgoványi Imre végrendelete – Kállay Imre végrendelete – Az örökösök előtt a tanácsban felolvasták és erről az örökösöket képviselő főgondnok számára másolatot készítettek.

109.^b
Kállay Imre hagyatékának kimutatása⁵⁸⁰
1754. szeptember 28.

Anno 1754 die 28-va Septembris ventilata causa successorum et haereditum Kállóianarum, post fata Emerici Kállay (*Kállói*) relictarum.

Testamentaria dispositio dicti Emerici Kallay, alias Orgoványi juxta quam pro successoribus denominantur legata.

<i>Quoad mobile</i>			
		<i>Fl.</i>	<i>D.</i>
1.	Consors ipsius cum	800	–
2.	Duo filii carnales Franciscus et Emericus, singulo per floreni 800 insimul	1 600	–
		2 400	–
<i>Immobile</i>			
3.	Domum et 3 vineas, quarum una in község [!?] Török-hegy (<i>Törökhét!</i>), 2 ^{do} in Bácska (<i>Bacska</i>), 3 ^{tio} in Grónár (<i>Gronar</i>). Uxori hac cum conditione legavit, ut in quantum illa praemoreretur eas domus et vineae praenominatis duobus filiis, his tandem demortuis, propinquioribus cognatis cedant	–	–
<i>Tandem matre praemortua</i>			
	Successerunt suprafati duo filii in tota portione matri relictæ et quidem in parata	–	–
	Praeterea in suprafata paterna domo et tribus vineis	–	–
	Vendita est domus Stephanovicsio in fl.	670	–
	Vendita est vinea in Török-hegy (<i>Török Hegy</i>) per florenos	66	–
	Item Bácska Joanni Tóth (<i>Toth</i>)	42	–
	Tertiam possidet Anna Orgoványi (<i>Orgovanj</i>) per Franciscum pro venditam 3 linteaminibus 30 florenos valentibus venditam	30	–
		2 408	–

⁵⁸⁰ A később kelt végrendeleti iratokat az első végrendelethez csatolták.

			<i>Fl.</i>	<i>D.</i>
Qui in bifacitam divisi faciunt			1 204	–
Circa quos Emericus ante suum ad castra discessum et quid sub 6 ^{ta} Maii Anno 1741. coram 4 testibus ita disposuit, ut			–	–
Summa in parata post mortem Orgovanyi quam testantis inventa consistebat ex			3 137	38
Et quidem apud Joannem Morlin [fl.] 2 000			–	–
Juxta inventarium et computum sub 25 ^{ta} September Anno 1752. in consessu domoque civica partes inter initum			–	–
Apud Annam Kállay (<i>Kaloi</i>)	697	88	–	–
Thomam Acsai (<i>Acsaj</i>) in Kisvác (<i>Kis-Vác</i>)	30	–	–	–
Stephanum Kövesdi in Kisvác	32	50	–	–
Stephanum Batta in Szentmártonkáta (<i>Sz. Marton Kata</i>)	160	–	–	–
Gödiensem cauponem	17	–	–	–
Joannem Paprika	200	–	–	–
			3 137	38
<i>Exqua on[e]ra taliter soluta</i>				
Suae excellentiae	8	40	–	–
Ad templum cathedrale	30	–	–	–
RR. PP. Dominicanis, Franciscanis et Piaristis	90	–	–	–
Ad tres congregationes	6	–	–	–
Reverendissimo domino Kaló (<i>Kallo</i>)	8	40	–	–
Templo Sancti Rochi	50	–	–	–
Nagykataiensi provisorio	[?]	[?]	–	–
			192	80
			68	65
			261	45
			120	–
			381	45

<i>Successoribus</i>					
				<i>Fl.</i>	<i>D.</i>
4. 5. 6. 7. 8. 9.	Magdalenae Vajzer (<i>Weißer</i>)		120	–	–
	Francisco Orgoványi		70	–	–
	Juxta computum	Eidem	92	40	–
		”	22	–	–
		”	6	60	–
		”	20	–	–
		”	30	–	–
		”	60	–	–
		a defuncto reverendissimo Kaló (<i>Kalo</i>)	215	–	–
		a Joannem Paprika	200	–	–
	Ex pretio domus et horti idem Fran[cisco]		470	–	–
	Ex vendita vinea Török-hegy		66	–	–
	Bácska		42	–	–
			1 294	–	–
	Emericus Orgoványi vinea Grónár (<i>Gronar</i>)		30	–	–

A külzeten: 1754

Lelőhely: VVL No. 151.

Kétlapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

1754. szeptember 28-án a Kállay Imre után maradt örökösök ügye folyamán a említett Kállay, másként Orgoványi Imre végső rendelkezése az örökösök számára az alábbiakat sorolja fel.

Ingóságok			
		Forint	Dénár
1.	Házastársának	800	–
2.	Két fiának, Ferencnek és Imrének egyenként 800 forint, összesen	1 600	–
		2 400	–

Ingatlanok					Forint	Dénár
3.	Házát és három szőlőjét, melyek közül az egyik Török-hegyen, a másik Bácskában, a harmadik pedig Grónár községben [!] ⁵⁸¹ található, feleségére hagyja azzal a feltétellel, hogy amennyiben az asszony nála korábban halna meg, akkor a házak és a szőlők a fent nevezett fiaikra szálljanak, ha pedig a gyermekeik is korábban elhaláloznának, akkor más rokonai örököljék az ingóságokat.				–	–
Az anya korai halála miatt						
	A korábban nevezett két fiú öröklő az anyjuknak hagyott teljes ingó és ingatlan vagyont				–	–
	Mindamellett a fent nevezett atyai házban és három szőlőben				–	–
	Eladtak egy házat Stephanovicsnak				670	–
	Eladták a török-hegyi szőlőt				66	–
	A bácskai [szőlőt] Tóth Jánosnak				42	–
	Orgoványi Anna birtokolja a harmadik, Ferenc által, 30 forintot érő, 3 vászonért eladott szőlőt				30	–
					2 408	–
	Amely két részre osztva				1 204	–
	Ezeket illetően Orgoványi Imre, mielőtt táborba szállt, ⁵⁸² 1741. május 6-án négy tanú jelenlétében az alábbi módon rendelkezett				–	–
	Orgoványi mint végrendelkező halála után készpénzben találtak				3 137	38
	Mégpedig Morlin Jánosnál [fl.] 2000				–	–
	Az 1752. szeptember 25-én leírt jegyzék és számadás alapján a tárgyalás kezdetén a házban volt				–	–
	Kállay Annánál	697	88		–	–
	Acsai Tamásnál Kisvácon	30	–		–	–
	Kövesdi Istvánnál Kisvácon	32	50		–	–

⁵⁸¹ Talán hegyközségre gondolt a végrendelkező.

⁵⁸² Az osztrák örökösödési háború 1740. decemberi kezdetét követően 1741 szeptemberében ajánlották meg a nemesi követek „életüket és vérüket”.

				Forint	Dénár
	Batta Istvánnál Szentmártonkátán	160	–	–	–
	A gödi kocsmárosnál	17	–	–	–
	Paprika Jánosnál	200	–	–	–
				3 137	38
<i>Ebből a kötelezettségeket így fizették ki</i>					
	Őméltóságának	8	40	–	–
	A katedrálisnak ⁵⁸³	30	–	–	–
	Tisztelendő ferences, domonkos és piarista atyáknak	90	–	–	–
	A három kongregációnak	6	–	–	–
	Tisztelendő Kaló (Kallo) ⁵⁸⁴ úrnak	8	40	–	–
	Szent Rókus kápolnájának	50	–	–	–
	Nagykátai tiszttartónak	[?]	[?]	–	–
				192	80
				68	65
				261	45
				120	–
				381	45
<i>Örökösöknek</i>					
	Vajzer (Weißer) Magdolnának	120	–	–	–
	Orgoványi Ferencnek	70	–	–	–
	Elszámolás szerint	Ugyanőneki	92	40	–
		„	22	–	–
4.		„	6	60	–
5.		„	20	–	–
6.		„	30	–	–
7.		„	60	–	–
8.		Az elhunyt tisztelendő Kaló úrtól	215	–	–
9.		Paprika Jánostól	200	–	–

⁵⁸³ Szent Mihály-templom

⁵⁸⁴ Kaló Ferenc (1690 körül–1754. június 9.) 1715-től mátraszöllősi, 1718-tól versegi, 1721-től palotai plébános, 1737-től váci kanonok. CHOBOT 1915–1917, II. 788–789.

				<i>Forint</i>	<i>Dénár</i>
	A ház és kert árából ugyanazon Ferencnek	470	–	–	–
	Török-hegyen eladott szőlő árából ugyanőneki	66	–	–	–
	Bácska	42	–	–	–
		1 294	–	–	–
	Orgoványi Imre grónári szőlőért	30	–	–	–

Lelőhely: VVL [No. 151.]

109.^c
Kállay Imre hagyatékának kimutatása
[1754]

Massae post fata Emerici condam Orgoványi (*Orgovany*), ejusque consortis remansae; signanter

<i>In parata</i>		<i>Fl.</i>	<i>D.</i>
Apud Morlin (<i>Mórlin</i>) sine interesse		–	–
Annam Kállay (<i>Kaloi</i>)		697	88
Thomam Acsai (<i>Acsaj</i>) ex Kisvác (<i>Kiss-Vacz</i>)		30	–
Steph[anum] Kövesdi (<i>Kövesdj</i>) ex Kisvác		32	50
Steph[anum] Batta ex Mártonkáta (<i>Marton Kata</i>)		160	–
Gödiensem cauponem		17	–
Joannem Paprika (<i>Pápriká</i>)		200	–
Summa: ⁵⁸⁵			
<i>In immobilibus</i>			
Domus Orgovaniana qua Stephanovicsio una cum horto vendita in		670	–
Vinea in	Török-hegy (<i>Török-Hegy</i>) vendita	66	–
	Bácska (<i>Bacska</i>) vendita		
	Grónár (<i>Gronar</i>) vendita in aequivalem.	30	–

⁵⁸⁵ Az összeg nem szerepel.

<i>In parata</i>		<i>Fl.</i>	<i>D.</i>
Summa distendit immobilium		–	–
Summa utraque totius massae		–	–
[Áthúzott szöveg:] Haec bifariam partitam veniunt ad unum		–	–
<i>Ex hac sequentia onera sunt deducta</i>			
1.	Suae excellentiae legati	8	40
2.	Templo cathedrali	30	–
3.	RR. PP. Dominicanis, Franciscanis et Piaristis	90	–
4.	Tribus congregationibus	6	–
5.	Reverendissimo domino Kaló (<i>Kallo</i>)	8	40
6.	Templo Sancti Rochi	50	–
7.	Debitum Nagykatienzi provisorii	68	50
8.	Legatum sororibus	120	–
Summa onerum		fl. 381	45
	Summa universalis massae facit fl.	„	„
	Deducta onera constitunt	381	45
	His igitur defalcatis sibi istis massae in fl.	–	–
	Hanc bifariam divisam veniunt ad unum fl.	–	–

[Más kézírással a lap szélén:] Mácsaensibus inclis, qui 29 metretis...⁵⁸⁶

Lelőhely: VVL [No. 151.]

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Kimutatás Orgoványi Imre és felesége után maradt javakról

<i>Kézpénzben</i>		<i>Fl.</i>	<i>D.</i>
Morlinnál kamatmentesen ⁵⁸⁷		–	–
Kállay Annánál		697	88
Acsai Tamásnál Kisvácról		30	–
Kövesdi Istvánnál Kisvácról		32	50

⁵⁸⁶ A mondat tovább nem folytatódik. Valószínűleg nem a végrendelet szövegéhez tartozó rész, csak egy korábbi rájegyzés az újból felhasznált féltiszta papíron.

⁵⁸⁷ Az összeg nem szerepel.

	<i>Fl.</i>	<i>D.</i>
Batta Istvánnál Mártonkátáról	160	–
A gödi kocsmárosnál	17	–
Paprika Jánosnál	200	–
Összesen: ⁵⁸⁸		
<i>Ingatlanokban</i>		
Orgoványi házáért, melyet Stephanovicsnak adtak el egy kerttel együtt	670	–
Török-hegyen eladott szőlőért	66	–
Bácskában eladott szőlőért	–	–
A Grónárban eladott szőlőért	30	–
Az ingatlanok összessége kitesz	–	–
Az ingó és ingatlanok összessége kitesz ⁵⁸⁹	–	–
[Áthúzott szöveg:] Ennek a kétfelé osztása után ketten-jüknek egyenként jut	–	–
<i>Ebből az összegből alábbi kötelezettségeket teljesítették</i>		
1. Óméltóságának	8	40
2. Katedrálisnak ⁵⁹⁰	30	–
3. Tisztelendő domonkos, piarista és ferences atyáknak	90	–
4. A három kongregációnak	6	–
5. Tisztelendő Kaló úrnak	8	40
6. Szent Rókus-kápolnának	50	
7. Nagykáta gondnoknak tartozásként	68	50
8. Nővéreknek adományként	120	–
Kötelezettségek összessége	fl. 381	45
A javak összessége kitesz	„	„
A levont kötelezettségek összege	381	45
Ezek kifizetése után	–	–
A maradék kettéosztása után egynek-egynek jut	–	–

[Más kézírással a lap szélén:] Mácsai lakosoknak, akiknek 29 mérő...

⁵⁸⁸ Az összeadás eredménye nem szerepel.

⁵⁸⁹ Az összegeket nem tüntették fel.

⁵⁹⁰ Szent Mihály-templom

109.^d

Kállay/Orgoványi Imre végrendeletének melléklete:
kimutatás a kifizetésekről
é. n.

	[forint]	[dénár]
Franciskánusoknak 11 fl., restantia [?]	2	50
Karletzhoffer (<i>Karleczhoffer</i>) úrnak	4	–
Drábnak (<i>Drab</i>)	7	–
	13	50
Szent József Congregationak	2	–
	15	50

[A lapon és hátoldalán összeadási műveletek.]

Lelőhely: VVL [No. 151.]

Egylapos, eredeti.

110.

Orgoványi Anna végrendelete
1741. május 6.

Copia

Én, alább megírt adom tudtára mindeniknek, az kiknek illik, hogy útra mentemben az Úristennek tetszése szerint nem tudom visszajöveletem. Az édesatyámról és szülémányámról maradót, engem illető részről, úgy-mint pinzről, házról, szőlőkről, kertről teszek ilyen dispositiót, hogyha oda tonanek⁵⁹¹ maradni. Tehát Ferenc bátyámuram, Panka nénémasszony és Magda nénémasszony együtt osztozkodjanak ezen részemből, Morlin sógoruram peniglen az háznak, szőlőknek és kerteknek vegye hasznát. Az mely pince peniglen Morlin sógoromnál vagyon interes nélkül, bírhasa, vegye hasznát mindaddig, míglen az Úristen visszahozza. Tutornak penig hagyom tisztelendő generalis vicarius Kaló (*Kálló*) Ferenc uramat. Minthogy Morlin sógoruram az szőlőket jó részibe dolgoztatja in Anno 1740,⁵⁹² annak engem illető termésit az én tartásomért és gondviselésért egiszlen oda engedem.

Melynek nagyobb bizonyosságára alább coromisált böcsületes emberek előtt adtam ezen dispisitionális leveletem.

⁵⁹¹ találnék

⁵⁹² 1740-ben

Actum Vác (*Vác*) die 6. Maii Anno modo currentis 1741.⁵⁹³

L. S. Emericus Orgoványi (*Orgovanyi*) m. p.

L. S. Coram me Andrea Joseph Mann Eÿssenhandler m. p.⁵⁹⁴

L. S. Coram me Andrea Bodó (*Bodo*) m. p.

L. S. Coram me Andrea Demjén bonorum capitularium provisor m. p.⁵⁹⁵

L. S. Coram me Emerico Réz (*Rész*) m. p.

[Más kézírással feljegyzés:]

Praesentem copiam cum suo genimo originali per me collatam, eidem-
que de verbo ad verbum conformem et consonam esse testor.

Vacii die 2da Martii 1754.

Adamus Versányi (*Versányi*) inclyta comitatus Pestiensis jurassor m. p.

A külzeten: Orgoványi (Orgovani) Panna documentuma 1741

Lelőhely: VVL No. 98.

Kétlappos, korabeli másolat.

A latin szövegrész fordítása:

Tanúsítom az eredetivel történt egybevetés után, hogy jelen másolat az
eredetivel szó szerint megegyezik. Vácon, 1754. március 2-án. Versányi
Ádám, a tekintetes Pest vármegye esküdtje s. k.

111.

Csulák Ferencné Benke (?) Ilona végrendelete 1742. január 27.

In nomine Domini.

Én, Csulák (*Csulyak*) Ilona, mivel már Istennek rendelésiből az halálnak
markában vagyok, annak okáért kis jószágomról ily rendelést teszek.

Primo. Le[l]kem után hagyok Szent József Congregatióra egy akó bort,
Szent Ferencére hasonlóképpen, Boldogságos Szűzére hasonlóképpen 1 akót
a jövőendő termésből.

Secundo. Szentmisemondásokra páter franciscanusoknak 2 akó bor jö-
vendőbéli termésből.

⁵⁹³ Kelt Vácon, a folyó 1741. esztendő május 6-án.

⁵⁹⁴ Előttem, Mann András József vaskereskedő s. k. előtt

⁵⁹⁵ Előttem, Demjén András, a káptalani javak tisztartója s. k. előtt

Tertio. Item az méltóságos uraságnak, kinek az funtusán⁵⁹⁶ élek, s halandó vagyok, jövődébéli termésből 5 akó bort hagyok.

Quarto. Hitvestársomnak házamat, diós-völgyi szőlőmet Sztratyileto⁵⁹⁷ mellet, úgyhogy senki ne háborgassa hitvesemet, átok alatt mondom.

Quinto. Házieszközöket, ágyamat, más egyéb fejérruhámat mind hitvesemnek, Csulák Ferencnek hagyom.

Sexto. Benke Gábor bátyám úrnak hagyok 20 fl. úgy, hogy nem egyszerű semind, hanem mely esztendőben mit adhat az hitvesének.

Septimo. Öreg másik anyámnak 8 fl., Benke Gábor anyjának hasonlóképpen fűzethesse.

Octavo. Egy testvérnénémnek, Spajner Mihály feleséginek fl. 10, lassanként, hogy fűzetgesse.

Nono. Hogy azonfölül, ha elhagyott lelkem után atyámfiaimnak hitvesem lassanként, böcsületesen kifűzetgetvén, többiek nála maradjanak.

Signatum Vacii die 27^a Januarii Anno 1742.

Coram me Andrea Dúl (*Dull*) scribente m. p.

Coram me Giorgio Ratty (*Rattj*) [s. k.]⁵⁹⁸

A külzeten: Csulák Ilona testamentuma 1742

Lelőhely: VVL No. 101., No. 44.

Egylapos, eredeti.

112.

Csikós Miklós végrendelete

1742. április 7.

Anno 1742. die 7. Aprilii 1742.⁵⁹⁹

Csikós (*Chikos*) Miklós beteges állapotában, de ép elmével ezen testamentumot tette holmi kevés jovairúl, úgymint:

Spinyérben (*Ispinyér*) lévő szőlőjét franciscanusoknak hagyá templomra.

Uraságnak két akó bort, akár egy aranyat.

Négy kádok, mindöszve 62 akóból állók, hordók 90 akóra való, S. billegeztettek,⁶⁰⁰ dézsa kádokhoz, 6 és 4 puttony barátoknak hagyá misékre.

⁵⁹⁶ fundus

⁵⁹⁷ Feltehetően a telekzsomszéd neve.

⁵⁹⁸ Kelt Vácon, 1742. január 27-én. – Elöttem, Dúl András leíró s. k. előtt – Elöttem, Ratty György [s. k.] előtt

⁵⁹⁹ 1742. április 7-én.

⁶⁰⁰ bélyegeztettek

Ha meg találná halni, és addig el nem költené, hágy negyven forintokat az convent⁶⁰¹ számára.

Ha több pénze maradna az negyven forintokon fölül, légyen az congregatióra,⁶⁰² mely tenne 20 fl.

Van néki azonkívül költőpénze 30 fl. az temetésre, ha abból is maradna valamely rész, légyen misékre; ha lehet, adjanak az koldusoknak is vagy három forintot.

Egyszóval, amije lészen halálakor, hagyja említett franciscanusoknak.

Hogy pedig ezen fassióját maga szabad akaratjából mi, erre requiráltotak előtt tette, praesentibus recognoscalkjuk, és kezünk írásával és keresztvonásával kívántuk megerősíteni.

Signatum Vác (*Vác*) die et Anno quibus supra.

Coram me Paulo Dombay (*Dombai*) senatore m. p. et Jacobo Seres +

Per me Adamum Posóczy (*Posoczy*) juratum praelibatae episcopalis civitatis ordinarium notarium m. p.⁶⁰³

A külzetten: Csikós Miklós testamentuma 1742

Lelőhely: VVL No. 99., No. 57.

Egylapos, eredeti.

113.

Földváry György végrendelete 1742. szeptember 1.

Anno 1742. die 1ma September.⁶⁰⁴

Földváry (*Földvarj*) György beteges állapotjában, de ép elmével ezen testamentomot tette holmi kevés jószágáról, úgymint

Házát hagyja öregebbik fiának, Györgynek, minden aprólékos házieszközökkel együtt.

Gombáson lévő két darab szőlőmet, melyet az út hasít, annak kisebbik darabját hagyom hűtvösömnek, az nagyobbik darabját pediglen esküdt uraimék böcsü szerint eladatván, annak árából két forintokat adjanak szentmisékre páter franciscanusoknak, az többit pediglen három menyecske leányim, Jutka, Maris és Boris között fölosszák egyéránt.

⁶⁰¹ Itt is nyilván a ferences rendről van szó.

⁶⁰² A ferencesek kongregációja.

⁶⁰³ Kelt Vácon, a fenti évben és napon. – Elöttem, Dombay Pál tanácsnok s. k. előtt és Seres Jakab + – Általam, Posóczy Ádám, említett város esküdt rendes jegyzője s. k. által

⁶⁰⁴ 1742. szeptember 1-jén.

Az üdei termése pediglen azon kisebbik darab szőlőmnek legyen az feleségemé, az nagyobbik darab szőlőmnek termése pediglen három megnevezett leányimé, s abból fizessék ki az elmaradott portiómot.

Szérőskertemet, hasonlóképpen megböcsültetvén, eladják, három menyecske leányim, György fiam és hűtvösöm között fölosszák egyaránt mind az ötnek.

Vagyon három kila búzám, melyeket hagyom hűtvösömnek.

Item egy tehenemet is hagyom hűtvösömnek.

Vagyon három darab öreg sertésem és négy darab apró südelek,⁶⁰⁵ azon südelékekből feleségemnek egyet s feleségem öccsinek, Marisnak egyet, az többi eladatván, fl. 2 páter franciscanusoknak szentmisékre lelkemért adjanak; ami attúl elmarad, három menyecske leányim között egyaránt fölosztassék.

Testemnek takarítását pediglen bízom György fiamra, ő tartozni fog böcsületesen eltakaríttatni.

[P. H.] Coram me Paulo Szabó senatore +⁶⁰⁶

[P. H.] Per me Paulum Vörös juratum episcopalis civitatis Vacien-sis vicenotarium m. p.⁶⁰⁷

A külzetten: Dispositio testamentaria Georgii Földváry Anno 1742. facta⁶⁰⁸ – Földváry György testamentuma 1742

A külzetten: Vörös Pál pecsétlenyomata.

Lelőhely: VVL No. 100., No. 40.

Kétlapos, eredeti.

114.

Seebald József Mihály asztalosmester végrendelete

1743. február 3.

In Nahmen der aller heyligsten Dreyfaltigkeit Gott-Vatter, Gott-Sohn, Gott heyliger Geist, amen.

Demnach das menschliche Leben in dieser betriebten Weldt Kummer-schaft und nichts gewisses, dann der Todt, dessen Stunde aber ungewüß, als habe ich, Joseph Michael Seebald (*Seebaldt*) Dischlermeyster in Betrach-

⁶⁰⁵ süldők

⁶⁰⁶ Előttem, Szabó Pál tanácsnok előtt +

⁶⁰⁷ Előttem, Vörös Pál, Püspökvác város esküdt aljegyzője s. k. előtt

⁶⁰⁸ Földváry György 1742-ben tett végrendelete

tung dessen: sehr Kranckh der Einligendt, jedoch dennoch beÿ guten Verstandt, über meine wenige Haabschaft einen letzten Willen oder Testament machen wollen, und zwar.

Erstlich. Wann Gott der Allerhöchste nach seiner göttlichen Disposition und Wülen mein arme Seel von dem Leib abfordern solte, befehle ich selbe ihren Erlöster und dan[n] den Leib der Erden, von der ehr kommen ist, auch solle

Anderns. Besagter mein Leichnamb, wie christlich-katholische gebräuchlich ist, solle mit dem gantzen Geleidt von der hochlöblichen Bisthum- und Pfarrkirchen⁶⁰⁹ in Friedthof hinaus zu meiner Gott Seelige Waib zur Erden bestätigt werden, und darbey in Friedthof Cappeln ein heÿlige Messe gelegt werden. Auch

Drittens. Verschaffe ich 15 Fl., sage fünfzehn Gulden auf die Leichbegängnis und heÿlige Messe, damit was zur ordinärÿ Leichbegängnis nicht aufgehet, solle auf heÿlige Messe zu Trost meiner und meines Gott Seelige Waibsseelen Heÿl sein.

Viertens. Meinen ersten dreÿ Kindern ist jeden zwantzig Gulden bevo-
rauß in den Heÿrathsabreth gemacht worden mütterliches, welches zusammen sächzig Gulden ertragt, weillen aber eines darvon gestorben, so verbleibet es denen zweÿn die 60 Fl.

Fünftens. Was von meinen Vatter Seeliger herrkommen ist 54 Fl., darvon aber solle meinen ersten Kindern viertzig Gulden zum besten sein, und ihnen zu kommen und verbleiben.

Sechstens. Solle vor die Meinige, als meinen Waib das Handtwerckh und Handtwerckhzeig verbleiben, ausgenommen 100 Lade solle auf die ersten Kinder fallen.

Siebentens. Das Haus sambt denen zweÿ Weingarden und annoch die ausstehenten Schulden, wie specificirt, solle meinen Waib und beeden [!] Theilen Kindern in gleichen Theil fallen.

N. B. Wie woll ich ihr als meinen Waib in der Heÿrathsabreth des hal-
bete Haus versprochen, hinendtgegen sie mir 100 Fl. versprochen von ihren Eltern zu mir zu bringen, weiles aber di[e]ses Bisdato annoch nicht geschehen, so halte ich auf mein Versprochen nicht, also solle es, wie oben gemeldet in siebten Puncto: alles in gleichen Theil fallen und sie verbleiben haben.

Achtens. Alles wüll ich, daß es solle ohne alle Gefähr gehalten werden, wahr zu einer Bekräftigung habe ich diese ehrliche erbettene Herr Zeigen berufen und sie solches mit aÿgenen Handschriffte und Petschaffte bekräftigen helfen lassen.

Waitzen den 3. Februar 1743.

⁶⁰⁹ Szent Mihály-templom

L. S.⁶¹⁰ Joseph Michael Seebald (*Seebaldt*) [s. k.]
 [P. H.] Joseph Georg Glaster (*Glaßter*) Zeig, als Geschworener [s. k.]
 [P. H.] Ignatz Bea (*Beha*) Zeig [s. k.]
 [P. H.] Seebald (*Seboldt*) Kelemen Zeig [s. k.]
 [P. H.] Matthias Krug [Xug!] Zeig [s. k.]

Hier folgen die ausstehende Schulden:

	Fl.	xr.
Herr Schütz Paul Dombay (<i>Domdaß!</i>)	6	–
Titulierter Herr von Schick (<i>Schickh</i>) 2 fl. 24 xr, hinentgegen bin ich mahl Geldt schuldig 32 xr., so verbleibt	1	52
Herr Veres (<i>Veress</i>) Paul ein Kuchlthir von seinen Laden gemacht	–	30
Wagner (<i>Waagner</i>) Andonin Thrummerin, wie aus Ziegl lauth	5	27
Alter deutsche Huetterer	4	–
Alter Strickher	1	6
Alter Organist	–	45
Eigenmacher vor das Anschiffen	2	–
Zu Kisémedi (<i>Kiss Nemete</i>) in Qua[r]tirhaus vor Arbeith schuldig	1	54
Dischler Joseph Regele (<i>Regerle</i>) vor einen [.....] Lade und auch 2 bi[e]gene Pfosten, á 6 Schuhe lang	–	36
Item in bahren Geldt ist vorhanden	19	–

A külzeten: Testament, oder letzten Willen des Joseph Michael Seebald, Dischlermeister

A külzeten: négy elmosódott gyűrűpecsét lenyomata.

Lelőhely: VVL No. 103., No. 150.

Kétlapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Az Atyának, a Fiúnak, a Szentlélek Istennek és a Szentháromság nevében, ámen.

Mivel az emberi élet ezen az űzött világon fájdalmas és bizonytalan, aztán a halál, melynek időpontja ismeretlen, ezért én, Seebald József Mihály asztalosmester, figyelembe véve azt, hogy súlyos, ágyban fekvő beteg, de ép

⁶¹⁰ Csak betűvel kiírva a pecsét helye.

értelemmel vagyok, kevés jószágomról végrendelkezem vagy teszek testamentumot, éspedig

Először. Amikor a mindenható Isten magához szólítja szegény lelkemet testemből az ő isteni rendelete és akarata szerint, rendelem lelkemet a Megváltónak és testemet a földnek, ahonnan jött, továbbá

Másodszor. Mondott tetememet, ahogy keresztény-katolikus szokás, egész kísérettel vigyék ki a nagytekintetű püspöki és plébániatemplomból⁶¹¹ a temetőbe, hogy megboldogult feleségem mellé, a földbe helyezték, és eközben a temetői kápolnában szentmisét mondjanak. Továbbá

Harmadszor. Rendelek 15, azaz tizenöt forintot a temetésemre és szentmisére, és ami a rendes temetési [költségen] fölül marad, legyen szentmisekre az én és megboldogult feleségem lelki üdvéért.

Negyedszer. Mindhárom első gyermekemnek 20–20 forintot szántunk az anyai [részből] a házassági szerződés szerint, ami összesen 60 forintot tesz ki, de mivel az egyik [gyermek] meghalt, a másik kettőnek marad 60 forint.

Ötödször. Ami az apai örökségemből származott 54 forint, ebből azonban 40 forint az első gyermekeim javát szolgálja, és nekik jusson, nekik maradjon.

Hatodszor. A műhelyem és kézműves szerszámaim a feleségemnek juszanak, kivéve 100 ládát, ami az első fiamé legyen.

Hetedszer. A ház a két szőlővel és kimutatás szerinti fennálló tartozásokkal legyen a feleségemé, és mindkét fiamnak azonos rész jusson.

Megjegyzés. Mivel én a házassági szerződés szerint a fél házat a feleségemnek ígértem, ennek ellenében ő azt ígérte, hogy 100 forintot hoz nekem a szüleimtől, de mivel ez eddig nem történt meg, az ígéretemet nem tartom be, tehát úgy legyen, ahogy a fent említett 7. pontban: mindent egyenlő részre osszanak, és aszerint kapják.

Nyolcadszor. Mindezt úgy akarom, hogy minden kárveszély nélkül betartsák, melynek nagyobb megerősítésére hívtam ezeket a felkért becsületes tanú urakat, hogy saját kezük írásával és pecsétjükkel segítsék a megerősítést.

Vácon, 1743. február 3-án.

L. S. Seebald József Mihály [s. k.]

[P. H.] Glaster József György tanú mint esküdt [s. k.]

[P. H.] Bea (*Beha*) Ignác tanú [s. k.]

[P. H.] Seebald Kelemen tanú [s. k.]

[P. H.] Krug Mátyás tanú [s. k.]

⁶¹¹ Szent Mihály-templom

Itt következnek a kintlévő adósságok:

	<i>Ft</i>	<i>kr.</i>
Dombay Pál lövész úr	6	–
Nevezett Schick úr adós 2 Ft, 24 kr-ral, ennek ellenében tartozom 32 kr-ral, így marad	1	52
Veres Pál úrnak egy konyhaajtót készítettem a ládáiból	–	30
Wágner Antalnak gerendákat, a tetőcserépnek megfelelőt	5	27
Az öreg német Hütterer	4	–
Az öreg Stricker	1	6
Az öreg orgonista	–	45
Eigenmacher a hajón való szállításért	2	–
A kismémedi kvártélyházban elvégzett munkáért	1	54
Regele József asztalos egy [.....] ládáért és 2 hajlított oszlopért is, egyenként 6 láb hosszú	–	36
Továbbá készpénzben van	19	–

A külzetén: Seebald József Mihály asztalosmester végrendelete vagy végakarata

115.^a

**Temmer Antal nemes végrendelete
1743. február 23.**

Copia von Testament.

Auf bülliches Anverlangen der edl gestrengen Frauen, Justina Temmerin (*Themmerin*), deß edl gestrengen Herrn Andoni [!] Temmer Seelige, Provos leiden Ambt unter den löblichen Beleznayischen (*Pellesznai*) Husaren Regiment hinderlassenen Wüttib, bekenne und mache jedermäniglich mit priestlich redlicher Wahrheit, undt der bemelter Herr Temmer nach seiner ersten Versehung mit heyligen Sacramenten mich gebetten wird umb zu erscheinen umb seine Disposition aufzuzaichenen, jedoch aber seinen Sinn sogleich geändert mit Bütte, ich möchte am Standt dessen ihm assistiren zum heiligen Sacrament der Ehe, so auch nebst erbetteten Zeugen geschehen mit Vorwenden, damit er seinen gethanen ehelichen Versprechen im Genügen, in Gewissen leiste und seinen Kindt mit Mutter verschaffte, sofehrn der allmächtige Gott ihm als einen Vatter in die Ewigkeit solte abführen. Worüber endlich bemelter Herr Temmer den endlichen Schluß ge-

macht, nun brauche ich sein Disposition: Da ist mein Waib und Kindt. Wie dan[!] vor der Copulation er Herr Temmer anbegehrt, seine zukünftige Ehefrau sollte sich erklären, ob sie wolte und werde dieses sein Söhnlein vor im laibeigenes Kindt annehmen, pflegen und geben Pflichts- und Gewissensschuldigkeitserklärungs, mit gegeben Handstreich [!] berichtet und sich verpflichtet.

Sodann schlüßlichen sie, Frau Temmerin mit dem Kindt rechtmäßige alles seines für und in Ungarn zu Österreich hinterlassenen rechtmäßig zu stehenden Haab und Guts Erbin solle erkläret sein, mit dem Vorbehalt, wan bemeltes Vernerlasses [!] Waislein von ihr als im rechtmäßiges Kindt wirdet angenehmen, ersehen und gehalten werden. Zu an ihrer Bestattung habe gegenwerdige Aussag mit Handt und Pethschaft unterzeichnet.

Datum Weidental (*Wejðenthall*)⁶¹² den 23. Februar Anno 1743.

L. S. Franciscus Josephus Sigert Pfahrer allda m. p.

Die einzige und lebendige Disposition zu seinem Haab und Guttseyn sein Weib und Kindt hat titulierte Herr Temmer in seiner zweiten Proviside [!] auch mir aufgesagt, so ich attestiere.

L. S. Joan G[e]orgius Schoffmann S. S. theologio Land Presbiter m. p.

Dass in beider dieser Aussag all oben gemeltes angehört, attestiere ebenfalls auf Anbegehren meines titulierten ehrlichen Pfahrers, mit aigen Handt und Petschaft.

L. S. Johann Michael Sönig, Schullmeÿster et Messner.

*A külzetem: Temmer (Temer) Antal testamentuma 1743 – Copia ultimae dispositionis Antonii Temmer*⁶¹³

Lelőhely: VVL No. 102., No. 97.

Kétlapos, korabeli másolat.

A szöveg fordítása:

A végrendelet másolata.

Temmer Justina tekintetes nemesasszony, a Beleznay huszárezred fogdájában szolgáló foglár, nemes Temmer Antal úr hátrahagyott özvegye méltányos követelésére elismerem és mindenkinek papi igaz szavamat adom, hogy nevezett Temmer Antal úr, miután elláttam a szentségekkel, megkért engem, jelenjek meg, hogy végrendeletét lejegyezzem, de szándékát rögtön meg is változtatta azzal a kéréssel, hogy ebben a helyzetében részesítsem a házasság szentségében, ami meg is történt a felkért tanúk jelenlétében ezzel

⁶¹² Ma Ausztria, Salzburg tartományának északi részén található, Lamprechtshausen település része.

⁶¹³ Temmer Antal végrendeletének másolata

az ürüggyel. A tett házassági ígérettel kielégülést, lelki megnyugvást, és gyermekének anyát nyert, amennyiben a mindenható Isten apaként vezeti az örökkévalóságba. Amiről végül említett Temmer úr végrendelkezett, azt most érvényesítem: „Ő az én feleségem és gyermekem.” Minthogy a házasságkötés előtt Temmer úr megkeresett, nyilatkozzon a jövődóbeli felesége, hogy akarja-e és fogja-e a kisfiát saját gyermekeként elfogadni, gondozni és erről lelkiismereti kötelezettség-nyilatkozatot tenni, kézjegyével megerősíteni és magát kötelezni.

Végül is Temmer asszony a gyermekkel és az Ausztria melletti Magyarországon hátrahagyott javaival jogszerűen rendelkezik, és jogos örökössé nyilvánítottatott azzal a fenntartással, hogy az említett távoli [?] árvát törvényes gyermekként vegye, kezelje és nevelje. Ennek megerősítésére a jelen nyilatkozatot saját keze vonásával és pecsétjével megerősítette.

Kelt Weidenthalban, 1743. február 23-án.

P. H. Franciscus Josephus Sigert helybeli plébános s. k.

Nevezett Temmer úr nekem is felmondta második rendelkezésével a felesége és a gyermeke birtokaira és javára tett egyetlen és élő rendelkezését, ezt bizonyítom.

P. H. Joan Georgig [!] Schoffman teológus, tartományi presbiter s. k.

Hogy mindkét nyilatkozat esetében a fenti feleket meghallgatták, ezt éppúgy bizonyítom a saját aláírással és pecséttemmel a nevezett tiszteltreméltó plébános megkeresésére.

P. H. Johann Michael Sönig iskolamester és sekrestyés

115.^b

Temmer Antal hagyatéki leltára

é. n.

1 Frauenrockh Rot von halb Prießler⁶¹⁴ Zeich,
1 Craditores Frauenrockh,
4 ordinäre Lachlacher,
1 mit Rote Paumwohl ausgenäth Lalach,
2 Dischticher,
6 Salvette,
5 Handtiecher,
3 Paar Fischtatze,
1 plachene Pixen dienen 3 Platten,
1 Spiegl, 1 Pilt mit Reliqien,

⁶¹⁴ Valószínűleg a plissieren = (ruhát) berak, plisszíroz ige melléknévi alakja.

1 Kupfer hat solches und schließlich [?] gelassen.

Lelőhely: VVL [No. 102., No. 97.]

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

1 piros női szoknya félig rakott mintával,
1 krepp [?] női szoknya,
4 közönséges vászonkendő,
1 vörös pamuttol kivarrott vászonkendő,
2 asztalterítő,
6 szalvéta,
5 törölköző,
3 pár halastál,
1 ponyvásláda 3 polccal,
1 tükör, 1 polc ereklyékkel,
1 hasonló réz [tükört?] hagyott végül.

116.

Peszeki Istvánné ? Mária végrendelete

1743. május 20.

Anno 1743. die 20^a Maii.⁶¹⁵ Püspökvác (*Püspöki Vác*) városában lakozó Peszeki (*Peszekj*) Mária, néhai Peszeki (*Peszekj*) Istvántúl származott Jutka leánya, Gyurka és Miska fiai között súlyos nyavalyájában kevés substantiája felől ilyes dispositiót tett.

1. Hogyha az Úristen ez árnyékvilágból kiszólétaná, lelkinék könnyebítésére hágy egy szentmisére d. 50.

2. Szőlősi Pálnál adósságban lévő hat forintokat temetésire szükséges költségnek hagyja, ugyanezen hat forintból teljen ki az mostan említett szentmisére való 50 pinz, attúl is valami hátra maradván, följebb írt három gyermekei részesüljenek benne.

3. Az minémő tíz forintja vagyon kezinel, aztat azon gyermekeinek, úgymint Jutkának, Gyurkának és Miskának hagyja úgy, hogy abban mind az háromnak egyenlő része legyen.

4. Nagypeszek (*Nagy Peszek*) nevő, Hont (*Honth*) vármegyében lévő helységben lakozó Kotász (*Kotasz*) János keze alatt lévő portékáját is, úgymint egy mérő lisztet, négy pár férfinak és gyermekeknek való fehérruhát,

⁶¹⁵ 1743. május 20-án.

kilenc új zsákot, nyolc fenyődeszkat, nyolc darab fonalat ugyanazon gyermekeinek hagyja.

5. Azon Kotász János kezei alatt lévő sütőteknőt, egy szitát, egy kannát és holmi cserépedényt az mostohaleányinak, Pannának és Örsének hagyja.

6. Nagypeszeki határban lévő ötedfél kilábúl álló tiszta búzavetést gyakrabban említett Jutka, Gyurka és Miska gyermekeinek táplálására rendeli.

7. Vác (*Vác*) városában pediglen Homolka János házának (az hol szállva vagyon) az minémő substantiája találtatik, úgymint öt vánkös, három lepedő, derékalj kettő, egy dunyha, négy öltöz⁶¹⁶ fehér ruha, s azonkívül minden gyermekeinek három pár fehér ruhája, azonkívül kilenc rőf két darabban való vászon is sokszor nevezett három gyermekének szükségire hogy fordítottassék, kívánja.

Mely dispositió, hogy jelenlétünkben az testansnak saját kedve szerint úgy ment véghez, ezzel attestáljuk.

Signatum Vác (*Vác*) die supra.

Coram me et per me Josephum Bánhidý (*Bánhidý*) episcopalis civitatis Vac juratum notarium m. p.⁶¹⁷

[P. H.] Dombay (*Dombai*) Pál m. p.

[P. H.] Johann Rob[ertus?] Morlin m. p.

+ Peringer Szabó Pál

A külzetten: Testamentum Maris Peszeki (*Peszeky*), Anno 1743. die 20^a Maii emanatum⁶¹⁸ – Peszeki Mária testamentuma

A külzetten: töredékes zárópecsét.

Lelőhely: VVL No. 104., No. 135.

Kétlapos, eredeti.

117.

Visus Csizmadia Miklós végrendelete

1744. május 3.

Én, Visus Csizmadia Miklós, jóllehet súlyos beteg testemben, de Istennek szent kegyelméből még elmémben ép és egészséges lévén, Istennek sugárzásából tészek ilyen végső rendelőt, úgymint:

⁶¹⁶ öltözet

⁶¹⁷ Előttem és általam, Bánhidý József, Püspökvác város esküdt jegyzője előtt s. k.

⁶¹⁸ Peszeki Mária végrendelete, 1743. május 20-án kiadva.

1. Lelkemet ajánlom és hagyom az egy élő Istenemnek, aki teremtette, az testemet pedig az földnek, az honnand eredetit vette, melynek is eltakarítására hagyom nálam készen lévő tizenegy máriás pinzemet, úgymint a papoknak és kántoroknak fl. 150.⁶¹⁹

Kegyelmes uramnak pedig

2. 1 forintot, melynek kegyelmiből eddig az földin⁶²⁰ éltem, az többbit hagyom az temetésemkor és előtte egyszer esendő harangozásra úgy, hogy amennyire ki nem telik, az maradékim, nem kétlem, kifizetik. Melyeknek is

3. Kis-Vasason (*Kis Vasas*) lévő szőlőmnek, mely 8 vagy 7 ember kapáló, az egyik alsó darabját az barázdolásig hagyom az édes Terézia leányomtól származott onokáimnak, az másikat pedig, az ki ezen fölül vagyon, az gödrökkel együtt Visus István édes fiamnak.

4. Mentémet, dolmányomat, övemet és a többi ruhámat eladván, fele árát hagyom az tisztelendő PP. dominicanusoknak, felit pedig a tisztelendő PP. piaristáknak szentmisékre.

5. Egy dunnát két vánkussal és egy dunnahajat fönt említett kedves Terézia leányomtól származott szerelmes onokáicskáimnak hagyom.

6. Ursza János uramnál lévő 4 f., 50 d. hagyom tisztelendő PP. franciscanusoknak szentmisékre úgy, hogy [azok] mindjárt szerencsés kimúlásom után elmondassanak másnap.

7. Kisvácon (*Kis Vác*) lakozó Thúry Zsuzsának szőlőmunkára általam adott 2 f., 50 d. hagyom azon munkára úgy, hogy maradékim ezek után szabadon dispoálhassanak az említett pénzzel.

8. Egy rész mustom van kölcsön kiadva Podolák (*Podolyak*) András céhbéli mestertársamnál, melyet vettem á f. 1 d., 50, ezt hagyom szegényeknek alamizsnára.

9. Nőtincsen (*Nőtéts*) lakozó Bujdosó János uramnál adósságban levő egy talléromat hagyom 3 szentmisékre, az Öregtemplomra,⁶²¹ melynek megvételit successoimnak commendálok.

Ezek után atyai igaz szeretetből végtére intem édes gyermekemet és leányomat, hogy istennek éljenek csendes békességben, s így az isteni áldás reájok fog terjedni, melyeknek végső és utolsó atyai áldásomat igaz szívből adom, és magamat holtom utánig még most, hogy lelkemről ne feledkezzek, commendálok.

Visus Csizmadia Miklós +

Coram me Michaellem Nádasdi (*Nadasgy*) +⁶²²

⁶¹⁹ Minden bizonnyal itt 1 Ft 50 dénáról van szó.

⁶²⁰ földjén

⁶²¹ Szent Mihály-templom

⁶²² Előttem, Nádasdy Mihály +

Coram me Michaellem Somody (*Somodj*) excelessimi illustrissimi reverendi Domini Domini Michaelis Caroli et comite ab Althann (*Altthan*) archi et episcopi Vaciensis suae Regiaeque maiestatis actualis intimi consilarii Hajdone ad latus ejusdem instituto ac in hoc passu homine dominali⁶²³ [P. H.]

Per me et coram me Michaelle Dombay jurato episcopalis civitatis Vaciensis vicanotario m. p.⁶²⁴ [P. H.]

Signatum in Episcopali Civitate Vaciensi die 3ta Maii Anno 1744.⁶²⁵

A külzeten: Visus (Viszus) Csizmadia Miklós úr testamentomtétele 1744

A külzeten: Dombay Mihály és Somody Mihály töredékes zárolpecsétje

Lelőhely: VVL No. 107., No. 133.

Kétlapos, eredeti.

118.

Ér József végrendelete

1744. június 9.

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében, ámen.

Én, Ér József elsőben is lelkemet ajánlom az Istennek, aki teremtette, testemet pedig a földnek, ahonnan eredetét vette. Ezek után pedig, jóllehet testemben beteges, de elmémben ép és egészséges, tések ily testamentaria dispositiót.

Török-hegyen lévő szőlőmet, mivel az feleségem Diós-völgyön eladott szőlőinek árát, mely volt 16 forint, beléje adta, ez először teljen ki, azután pedig az adósság. Ezek után pedig egy misére az lelkemért, ha casualiter ettől is maradna, az két feleségemtől való maradékinak hagyom, mert az mostani éppen teherben vagyok.

Actum Vacii 9na Junii 1744.

Coram me et per me Michaellem Dombay juratum episcopalis civitatis vicanotarium m. p.

Coram me Joanne Gál (*Gall*) ejusdem civitatis senatore⁶²⁶

⁶²³ Elöttem Somody Mihály, Althann Mihály Károly érsek és váci püspök, őfelsége valóságos titkos belső tanácsosának oldalára rendelt hajdúja és ez esetben uradalmi tisztviselő.

⁶²⁴ Elöttem és általam, Dombay Mihály, Püspökvác város aljegyzője előtt s. k.

⁶²⁵ Kelt Püspökvácon, 1744. május 3-án.

⁶²⁶ Kelt Vácon, 1744. június 9-én. – Elöttem és általam, Dombay Mihály, a város esküdt aljegyzője előtt s. k. – Elöttem, Gál János, ugyanazon város tanácsnoka előtt – Egy kéz írta a végrendelet szövegét és az aláírásokat.

A külzeten: Ér József testamentom levele 1744
A külzeten: Dombay Mihály töredékes zárópecsétje.

Lelőhely: VVL No. 106., No. 134.
Egylapos, eredeti.

119.
Brezovszky János végrendelete
1744. november 5.

Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében, ámen.

Én, alább is megírott Brezovszky János, testemben beteges, de lelkemben ép és egészséges. Minekutána Isten ő szent fölsége kegyes dekrétuma szerint ez múlandó és árnyikvilágból szegény bűnös lölköm és kiszólétassanak, betegágyamban gondolkodtam volna elsőbb is arrúl méltó és teljes üdvösséges rendeléseket kívánván tennem, szentmisékről gondoskodnom. Azután nyomorult testemnek eltakarításárul, melyet is az ő anyjának, az földnek, teremő és megváltó Istenemnek szegény és bűnös lölkömet hagyom. Több jószágocskáimról is teszek ily, mint következik, dispositiot tennem szorgalmatoskodtam. Azért

Először. A szegény, bűnös lölkömért 8 szentmise tisztelendő páter franciscanusok által szolgáltatásira nékiek hagyok 4 akó bort.

Másodszor. Aminémű jószágom, ingó és ingatlan vagyon, azokat hagyom és legálom oly osztály és móddal kedves gyermekeimnek, úgymint Brezovszky György névő fiamnak (ki is vélem legtöbbet túrt és szenvedett) nagyobb részit, többieket ellenben édes leányomnak, hogy ők nyomorult testemet illendőképpen takaríttassák el, és szegény bűnös lölkömért, úgy purgatóriumban valókért három szentmisét mondattassanak el Szent József Congregatiója pátere által. Hozzátevén azt, hogy magok ne osztozzanak kevés javaimból, hanem a n[emes] város nótáriusa, úgy nemkülönben véle lévő esküdt uraimék igazságos és atyai intézést gyermekeim között tegyenek.

Harmadszor. Feleségem, ki is már két lovamat és kocsimat akaratomból magának tartotta, elígedjék meg azzal. Minthogy azon kívül is házra nincsen szüksége, többeket nékie nem hagyhatok. Ha gondomat, mint egy hűtvöstársnak illik, viselte volna és súlyos betegágyomban gyámolított volna, jobb szívvel lehetnék hozzá. Én ugyan mindeneket nékie megbocsájtok, és Istennek oltalmába őtet ajánlom.

Utoljára hagyom és akarom, hogy ezen utolsó kívánságom édes gyermekeim között szentül megtartassék, és semmiben ellenközőt ne tegyenek.

Minthogy magam írást nem tudok, kérem azért jelenlévő testamentárius uraimék nevemet ezen utolsó szándékim alá írják.

Kelt Püspökvác (*Püspök Vác*) városában, die 5ta Novembris Anno 1744.⁶²⁷

Brezovszky János manu p.

Joannes Mészáros (*Meszaros*) [s. k.]

Testamentarius Joannes Gál (*Gall*) m. p. manu aliena et sigillo proprio⁶²⁸

Coram me Francisco Xaverio Horváth praefata civitatis episcopalis Vaciensis jurato notario et requisito teste m. p.⁶²⁹

A külzetten: Brezovszky (*Brezovszky*) János testamentarius levele 1744 – Brezovszky (*Brezovszki*) János testamentuma és accessorum⁶³⁰

A külzetten: Horváth Xavéri Ferenc pecsétje

Lelőhely: VVL No. 105., No. 68.

Kétlapos, eredeti.

120.^a

Osztályegyezség Brezovszky János hagyatékáról 1745. március 26.

Istenben boldogult néhai Brezovszky János tett testamentuma szerint, mely ép elmével rendeltetett az proxime elmúlt 1744. esztendő die 5ta Novembris, hátramaradott holmi javacskaiból gyermekei között ily, mind következik, tétetett atyafiságos rendelés, úgymint:

1. 4 akó bor szentmisének mondatására hagyattatott PP. franciscánusoknak; Benke Gábor úr pincéjében tálatatnak.

2. Úgy nemkülönben 3 szentmise Szent József Congregatiója által in florenó 1, dénár 50. Ezen pénz 1 akó bornak eladatott árából jön ki. Mindeztül amputálván, tézen 5 f., d. 50. Solvet Domino Benke Gábor.⁶³¹ Marad készpénzül bor árából 14 f., d. 50.

3. Kis-Gombásban (*Kis Gombás*) vagyon 1 szőlő, az ára tézen a szőlőnek f. 25.

⁶²⁷ ...1744. november 5-én.

⁶²⁸ Más kézjeggyével [azaz más írta alá a végrendeletet], de saját pecsétjével [pecsét azonban nincs az iraton].

⁶²⁹ Elöttem, Horváth Xavéri Ferenc, Püspökvác város esküdt jegyzője és felkért tanú s. k. előtt

⁶³⁰ Brezovszky János végrendelete és melléklete – A melléklet ma már nem található meg a végrendelet mellett.

⁶³¹ Kifizeti Benke Gábor úr.

4. Vagyon 40 akóra való hordó.

5. Egy kád, 14 akós.

Successores

Filius senior Georgius Brezovszky carnalis filius.

Filiae Dorothea, N. B. Krizsán (*Crisan*) Jakab leánya, Juditha et Panna.⁶³²

[További feljegyzések:]

[Olvashatatlaná áthúzott szöveg.]

Substantia in de paruto⁶³³ f. 14 d. 50

[f.] 30 [d.] 50

Summa f. 44 –

Néhai boldogult Brezovszky Jánosnak első feleségétől, kinek neve vala Kis Györgyné (*Kis Gyurkáné!*) Márta.

Néhai Brezovszky Jánosnak voltak első feleségétől gyermekei, György, Dóra, Juda és Anna, s avval szerzette a két szőlőt, Gombásban lévőket, és házat, és ő éltében György fiának adta a házat s egy szőlőt. Tempore vero secundae coniugis⁶³⁴ Brezovszky György fiának adott szőlőből visszavett János, úgymint 4 ember kapáló sort, mely mindeddig az kezén elmaradtanak feleségének. Minthogy pedig több gyermekeit atyai résszel meg nem ajándékozta volna, s úgy se anyaiával, következendőképpen az 4 ember kapáló szőlőből Dórának, Judának és Annának egyenlő része sor excindáltassék, s úgy megmaradott özvegyének is jusson censust [?].

N. B. Gombásban való szőlőt az György adta el f. 80, jóllehet ebből kölletett volna az két testvérhúgainak adni, minthogy pedig az leányokat tartotta, fölnevelte, kiházásította, azért nem lehet nékie imputálni.

Expensae funebrales

Domino plebano f. 1 [d.] –

Campanatori – 90

Cantori – 50

Domino Rist – 60

Pro congregatione – 30

Pro carne et clavibus [!] – 65

[Összesen:] f. 3 95

A külzeten: Testamentum condam [ceruzával rájegyzés: János keresztnév ide írva és a György keresztnév zárójelbe téve] Georgii Brezovszky – Determinatio facta continetur die 26ta Martii Anno 1745.⁶³⁵

⁶³² Örökösök – Brezovszky György, idősebb vér szerinti fiú – Lányai Dorottya, N. B. Krizsán Jakab lánya, Judit és Panna.

⁶³³ Kézpénzben meglevő vagyon

⁶³⁴ Második felesége idején...

⁶³⁵ Néhai Brezovszky György végrendelete – 1745. március 26-án megtárgyalták.

Lelőhely: VVL No. 111.

Kétlapos, eredeti.

A latin szövegrész fordítása:

Temetési költségek

A plébános úrnak	f. 1	[d.] –
A harangozónak	–	90
A kántornak	–	50
Rist úrnak	–	60
A kongregációnak	–	30
A húsert és a szegekkért [?] ⁶³⁶	–	65
[Összesen:]	f. 3	95

120.^b

Berkes András váci prépost és püspöki helynök nyugtája⁶³⁷

1744. december 29.

1744. 29. December. Vöttem föl belső Vác (*Vác*) városa bírától, nevezet szerint az idei főbírótól, Pereci Szócs Györgytől, tavalyi bírótól, Bognár Mihálytól, esküdtektől, Nagy Tamástól, Básti (*Basti*) Jánostól száz rénes forintokat és nem többeket a pénzbeli adósságomból. A többivel interessevel együtt, és ezen száz forintoknak is interessevel tartoznak, praesentibus recognoscam, és ezen fölvött száz rénes forintokról őkegyelmeket quietálom.

Vác (*Vacz*) Anno die et supra.

Berkes András váci prépost és vikárius m. p. [P. H.]

Egylapos, eredeti.

Lelőhely: VVL [No. 111.]

⁶³⁶ Valószínűleg (koporsó)szegekről van szó.

⁶³⁷ Brezovszky János végrendelete és Berkes András nyugtája között nincs megállapítható összefüggés.

Niedermeyer József vendégfogadás végrendelete
1745. június 27.

Im Nahmen Gott, des Vatters und des Sohnes und des heilligen Geistes, amen.

Ist dieses mein Josephs Niedermeyer (*Niedtermeyr*) bürg[er]l[icher] Gastgeb[er] in Waitzen⁶³⁸ (*Wajtzen*) letzter Willen und Meinung.

Erstliches vor meine arme Seel 50 Fl., sage fünfzig Guldten Reinisch zu denen Wohlehrwürdigen Patern Dominicanern auf heilige Messen.

Anderstens vor meine liebe Tochter, Anna Maria Klägerin vermache 250 Fl., sage zweyhundertfünfzig Guldten Reinisch, welche Herr Johann Georg Kollermann (*Collermann*) in Best a Carda Bianca zu bezahlen schuldig ist.

Drittens vermache ich vor die Kindter meiner lieben Tochter, Anna Maria Klägerin 200 Fl., sage zweyhundert Guldten Reinisch, welche vor selbe an eine sicheres Orth auf Interesse, bis selbe erwachsen sollen, gelegt werdden. Wan aber eins, odter dass andere von denen Kindtern sollte mit Dott abgehen, so solle eins das andtere Erben sollte, aber die Kindter alle sterben, daß keine sollte Verhandten seyn, so solle die Muetter Erbin seyn. Im Fall wann aber die Muetter sambt denen Kindtern sollte mit Dott abgehen, so sollen diese 200 Fl. auf heilige Messen gegeben werdden, auch zu denen wohlwürdigen Patern Dominicanern.

Viertens vermache meiner lieben Ehewürthin Thorothea, die auff dem Haus zu fordtern habende 50 Fl., sage fünfzig Guldten Reinisch, weillen die andere hundertfünfzig Guldten schon oben vor heilige Messen vermachtet habe, so solle der Rest, was über zweyhundert Guldten, so unter meinen Betschaft li[e]get, nebst dem vorhandtenen Wein meinen lieben Ehe-weib gehörig seyn. Jedoch dasselbe von solchen des Martin Kellers seinen Kinder dreÿ Ducaten als ein Vermachtes zu gebeten schuldig ist.

Dieses ist mein gäntzlicher Will und Meinung.

Waitzen (*Wajtzen*) den 27ten Junius Anno 1745.

[P. H.] Joseph Niedermeyer (*Nindtermajr*) Gastgeb[er] in Wajtzen [s. k.]

[P. H.] Johannes Schwartzl (*Schwärtzl*) m. p. [be]zeige, wie ob bestehet

[P. H.] Martin Keller [s. k.] bezeige, wie ob steht

A külzeten: Testamentum Josephi condam Niedermeyer (*Niedermajer*) An-
no 1745. 27. Junii.

Lelóhely: VVL No. 112.

Kétlapos, eredeti.

⁶³⁸ Vác német neve

A szöveg fordítása:

Az Atyának, a Fiúnak és a Szentlélek Istennek nevében, ámen.

Ez az én, Niedermeyer József, Vác városi vendégfogadós utolsó akaratom és szándékom.

Először szegény lelkemért 50 Ft, azaz ötven rajnai guldent szentmisékre a nagytiszteletű páter dominikánusoknak.

Másodszor az én kedves leányomnak, Kläger Anna Máriának hagyok 250 Ft, azaz kétszázötven rajnai guldent, amit Kollermann János György úr legjobban carta bianco-ban fog visszafizetni.

Harmadszor az én kedves leányom, Kläger Anna Mária gyermekeinek hagyok 200 Ft-ot, azaz kétszáz rajnai guldent, amit részükre egy biztos helyre kamatra, amíg felnőnek, kölcsönadtam. De ha az egyiküket vagy másikukat az Isten magához szólítja, egyikük vagy másikuk örökölje, de ha mindegyik gyermek meghalna, ne legyen egyiküké sem, úgy legyen az anya az örökös. Abban az esetben, ha az Isten magához szólítaná az anyát a gyermekekkel együtt, adják ezt a 200 forintot szentmisékre, szintén a nagytiszteletű páter dominikánusoknak.

Negyedszer hagyom az én kedves feleségemnek, Dorotheának a házra kért 50 Ft, azaz ötven rajnai guldent, és mivel a többi százötven guldent már fentebb szentmisékre hagytam, ezért a maradék kétszáz gulden, ami a pecsétem alatt van, a meglevő szőlővel együtt legyen a kedves feleségemé. Még ugyan-ebből hagyok adományként Keller Márton gyerekeinek három dukátot.

Ez az én teljes akaratom és szándékom.

Vácott, 1745. június 27-én.

[P. H.] Niedermeyer József váci vendéglős [s. k.]

[P. H.] Schwartzl János s. k., tanúsítom, ahogy fent áll

[P. H.] Keller Márton [s. k.] tanúsítom, ahogy fent áll

A külzeten: Niedermeyer (Niedermajer) József 1745. június 27-én kelt végrendelete.

122.

Bottyányi Márton szíjártómester végrendelete

1745

Dicsértés[sék] a Jézus, Istennek nevében.

Elsőbe is én, Bottyányi (*Bötyányi*) Márton testálom magamat Úristennek, és hogy megemlékezem az én megmaradott árváimról is, tehát hogy holtom után, hogy békeséges nyugodalmat engedjék. Tehát az hitvesemé az fele szőlő és az házból is fele, és az öregebb fiamnak pedig az szőlőnek is, háznak is fele úgy, hogyha együtt nem maradhatnának, hogyha pedig

marad[n]ak együtt, tehát él[j]enek együtt; és az magam ruháját az Gyurka fiamnak, dolmányt és övet és nadrágot és az munkásládát is az fiamnak.

Ezek után Istennek ajánlom mindnyájotokat, életék⁶³⁹ Istennek.

A külfeten: Testamentomlevél 1745 – Bottyányi Szíjártó (*Szijartó*) Márton testamentom levele

Lelőhely: VVL No. 110.

Egylapos, eredeti.

123. Hajdú György végrendelete 1745

Én, Hajdú (*Hadú*) György, testem Isten kegyelméből beteg, de az elmém helin vagyok.

Az méltóságos gróf ő eminenciájának⁶⁴⁰ legelsőben hagyok egy forintot.

Pap Sándornak adós vagyok tíz tallér[ral].

Zakó Szabó Györgynek adós vagyok tizenegy forinttal.

Tereskére adós vagyok Lami Mihálynak huszonöt forinttal.

Sulsik Jánosnak adós vagyok három tallérral.

Azonkívül két akó bort az termésből prépost őnagyságának.⁶⁴¹

Ezenkívül takarítsanak el.

Az jószágomból, az kimarad, az adósságból hagyom az két leányomnak.

Bizonyság Básti (*Basty*) János

Pap Sándor

Pap Mihály⁶⁴²

A külfeten: Hajdú György testamentuma 1745

Lelőhely: VVL No. 109., No. 59.

Egylapos, eredeti.

⁶³⁹ éljetek

⁶⁴⁰ Althann Mihály Károly gróf, váci püspök

⁶⁴¹ Szappantsy Márton váci prépost

⁶⁴² A végrendelet szövege és mindhárom aláírás ugyanattól a kéztől származik.

124.
Lőrinczi Gergelyné végrendelete
1745

Lőrinczi (*Lőrincz*) Gergelyné dispositiója.

Váci (*Vác*) határban, Vörösváron vagyon egy szölleje, szomszédja Futó András, másfelül Albert, hagyja páter franciscanusoknak kölkiért.

Item vagyon ft. 13 Szíjártó (*Szizjártó*) Imrénél, 8 ft. Danics Jánosnál, vagyon ft. 3 Német Dúl (*Dul*) Jánosnál, ft. 2 páter franciscanusoknak.

Vagyon 60 rőf vászna, azt is páter franciscanusoknak.

Item egy törülköző pamukos kendő, azt is páter franciscanusoknak.

Item borhoz való edényt az gazdámnak.

Item egy zsák kendert kordákra az páter franciscanusoknak.

A külzetten: Lőrincz Gergelyné testamentuma 1745 – Lőrinczi (*Lőrincz*) Gergelyné dispositiója

Lelőhely: VVL No. 108., No. 100.

Egylapos, eredeti.

125.
Szabó Mihályné Magyar Anna (Panna) Mária végrendelete
1746. január 22.

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében, ámen.

Én, Magyar Panna, Szabó Mihálynak meghagyott özvegye, aminémő jóvacskaím vannak, kívánok azokról ily dispositiót tennem.

Az házomat hagyom édes fiamnak, Szabó Jakabnak, úgy nemkülönben Patakfő-hegyben (*Patak feő Hegy*) lévő szőlőmet. Az másikat pediglen, ugyan Patakfő-hegyben lévő kisebb szőlőmöt Katának, Pannának és Örzse névő három kedves leányimnak. Item magányosan lévő három szilvásaimat, középsőt kisebb leányomnak, alsó részeit középsőnek, harmadikat, vagyis felsőt az öregbik leányomnak.

Az barjas⁶⁴³ tehenemet hagyom említett fiamnak, Szabó Jakabnak, barjával együtt.

Úgy az szürethez találandó 4 kádomat és legalább 80 akóra való hordóimat.

⁶⁴³ borjas

Ágyomat, vánkusomat hagyom leányimnak; ezekből egy vánkust, dunyhát és derékaljt hagyom fiacskámnak.

Az újabb ládámat gyermeknek, avíttabbat kisebb leányomnak 1 szökrénnyel együtt, középső leányomnak 1 szökrényt, öregbik leányomnak, édes leányomnak.

Az fehérruhámból kapjanak 4 gyermekeim, vásznat és kis fanalat⁶⁴⁴ édes Jakab fiamnak, az kendert pediglen osszák el 3 leányaim.

Kiszpénzem vagyon 33 f., melyből temetésemre hagyok 7 fl., többieket édes fiamnak hagyom.

Egyik új szoknyámat kisebb leányom, ha magához váltja, 4 f.[ot] tegyen le, úgy akármelyik.

Pálinkás János tartozik 3 f. 75 [dénár] pénzzel, úgy nemkülönben Réz (*Riz*) János 1 fl., ezeket mind az gyermekemnek hagyom, Jakabnak.

Nógrádban (*Neograd*) Szabó Györgynél 1 f., ezt ott való templomra hagyom.

Két hordó lisztet vagyon, 12 ½ akós hordónyomra [!],⁶⁴⁵ ezt is hagyom az gyermekemnek.

Az szalonnát közosztásra hagyom, hanem az S. V. sertést fiamnak.

Vaj vagyon 1 dobai iccében 4 icce, mely az torra legyen, az öregbik pedig dobai két öregbik leányomnak, az többivel osztozzanak.

Patakfőn (*Patakfeő*) való kukoricáskertemet is hagyom édes fiamnak, Jakabnak.

Az újabb kankót hagyom öregbik vejemnek?⁶⁴⁶

Az férjem nadrágját Szabó Györ[gy]nek hagyom, ki is hozta 1 szekér fát.

Az mentémet hagyom szentmisékre. Öreg szűrnek az ára is fordítottassék szentmisékre.

Vasfazekat 1 forintban vegye s váltsa magához kisebbik leányom. Az szapulót is 6 garasban.

Ha pedig Isten ő szent fölsége az édes fiacskámat kiszóllétaná, tehát az ház legyen öregbik leányomé, ellenben a két szőlő legyen másik két leányomé.

Jövendőben méltóságos uraságnak 1 akó finom bor adattassék.

1 jobb félinget és 1 kötényt kisebb leányomnak adjanak. 1 zsák árpaliszt 1 f.-ban Benis Miskánénak hagyom, váltsa maga.

Super qua testamentaria dispositione et ultima voluntate iurium interessatorum pro cautela nos praesentes subscribendo nomina nostra pro hic et nunc corroboravimus et voluntatem testentis perlegimus.⁶⁴⁷

⁶⁴⁴ fonalat

⁶⁴⁵ hordónyi

⁶⁴⁶ Az eredeti szövegben kérdőjel van a mondat végén.

⁶⁴⁷ Amely végrendeletet és végakaratot az érdekeltek biztosítékául mi, jelenlévők nevünk aláírásával itt és most megerősítettünk és a végrendelkező akaratát végigolvastuk.

Actum Vaczii 22ma Januarii 1746.⁶⁴⁸

Magyar Szabó Panna manu aliena sed + propria⁶⁴⁹

Óváry (*Ovarj*) István testamentarius [s. k.]

Nádasdi (*Nadasgy*) Mihály testamentarius [s. k.]

Coram me Francisco Horváth, jurato notario et qua requisito teste m. p.⁶⁵⁰

A külzeten: Testamentaria dispositio Annae Mariae Magyar Szabó – Magyar Panna, Szabó Mihály özvegye testamentuma 1746

A külzeten: kettő sérült zárópecsét.

Lelőhely: VVL No. 121., No. 130.

Kétlapos, eredeti.

126.

Görög Miklós végrendelete

1746. március 14.

Anno 1746. die 14. Martii.⁶⁵¹

In nomine Jesu, Maria et Joseph.⁶⁵²

Én, Görög (*Görök!*) Miklós, testemben beteges, de lölkömben ép és egészséges, kívánok kevés javaimból ily, mint következik, kedves gyermekeim, úgymint Mihály, Pál, József, János és Görög (*Görög*) Erzsébet leányom között rendelést tennem.

1. Méltóságos uraságnak legalább f. 1.

2. Kedves feleségemnek, Pápai Örsének, kivel is mindekkoráig fáradozásim s untalan iparkodásim holmi javacskát szereztem, hagyok két vonó marhát és 1 tehenet, úgy nemkülönben kívánom és akarom, hogy az házban még ő él, lakjon benne, s ötöt kedves gyermekeim ki ne tudhassák.

3. Az vetés, mely most vagyon, akarom, hogy az megmaradjon közta-karmányra, ha pediglen fiaim magokat nem comportálhatnák, az feleségemnek légyen vetésnek fele, felével ellenben fiaim osztozkodjanak.

4. Mindhogy mostonság 6 lovam van, melynek ketteje uzsorás, azoknak az árát fizessék meg, 4 lónak ellenben ára fele légyen feleségemé, fele pediglen gyermekeimé.

⁶⁴⁸ Kelt Vácon, 1746. január 22-én.

⁶⁴⁹ Magyar Szabó Anna más kezének aláírásával, de saját kézjegyével +

⁶⁵⁰ Előttem, Horváth Ferenc esküdt jegyző és felkért tanú előtt s. k.

⁶⁵¹ 1746. március 14-én.

⁶⁵² Jézus, Mária és Szent József nevében.

5. Az 4 szarvasmarháim osztattassanak föl 4 fiam között, azért kinek-kinek egy-egy, ha pediglen meg nem egyezhetnének böcsü[!]tessenek meg, és azoknak egyenlő árával osztozzanak.

6. Örzse névű édes leányomnak hagyok 1 rúgott borjút.

7. Bűnös lölkemnek orvoslására, azaz szentmisékre hagyok 1 akó bort tisztelendő PP. franciscanusoknak, hogy azért szolgáljanak 2 szentmisét.

8. Szőlőmet hagyom közöse[n], mely Török-hegyen van, úgy, hogy egyenlő mód iparkodván annak munkáltatásában, hasznát vegyék.

9. Vasas szekerem legyen közös, s éljenek utána, ha pediglen elválni kívánnak, feleségemé legyen két rész, két rész ellenben gyermekeimé.

Ultimo. Minden jóvaimnak fele, akarom és kívánom, hogy feleségemé legyen, többivel 4 fiaim osztozkodjanak, s békességes életben s atyafiságban éljenek.

Signatum Vác (*Vác*) die et anno ut supra.

A külzetten: Testamentaria dispositio prudentis Nicolai Görög (*Görög*)
1746⁶⁵³ – Görög Miklós testamentuma

Lelőhely: VVL No. 125., No. 141.

Kétlapos, eredeti.

127.

Inly Regina végrendelete

1746. március 16. (1748. augusztus 23.)

In Nahmen der aller heiligsten Dreÿein[!]gkeit Gottes, Vaters, Sohnes und heÿligen Geistes, amen.

Alldie weilen wür nun alle einstens den Todt untergeben und unser zeitliches Leben in das Ewige vermehren mießen, also habe ich, Rögina Inlin an noch beÿ guten Verstandt und Wüssen durch die hernach Unterschriebene und endesgefertigte Herr Zeugen mein wenige Habschaften denen hernach Gesetzen eÿgendtlich und ohne Widterrueff zur kommen, auch Testamentis [!] überlassen sein solle.

Als

Erstlich. Vermache ich meine arme Sell ihren Erschöpfer, von welchen sie ist erschaffen wordten, dem Leib aber der allgemeinen Mutter, der Erden, aus welchen es entpressen. Meine überige Mobilien aber meinen rechtmessigen hindterlassene Kindter.

⁶⁵³ Görög Miklós előrelátó végrendelete 1746.

Wie folgt

2. Versprich und vermache ich meinen Sohn, Mardin Inly den völligen Handwerckszeig mit zwey brauchbaren Weberstiell sambt Handwerkhs ihne zu seinen vätterlich und muetterlichen Örbortien⁶⁵⁴ eýgenthümlich zu verbleiben.

3. Meinen zweyten Töchtern, Elisabeda⁶⁵⁵ und Catharina Inlin vermache ich mein weniges Böttgewandt, die weillen aber solches gar schlecht und wenig ist, also vermache ich noch darzur zu einer Beyhilfe jetem Mattell 13 Fl., zusammen 26 Fl., sambt meinen Gewandt und Leinwaschzeig, alles, was da ist zu verbleiben.

4. Verschreibe ich das völlige Haus meinen alle dreyen Kindterin. Es sollte von ihnen ein jedes einen gleichen Teüle bekommen, kann also das Haus nach meinem Tott geschatz werdten, damit keinen Nichtverrecht geschehen, sollte der Sohn aber solte gleichwohl den Vorzug zu dem Haus haben, und die zwey Mattel ihren Teill hinauszahlen. Wan ehr aber nit sollte instande sein, also sollen die zwey Mattel, wölche hernach in Stande sein, wird die andere zwey hinauszuzahlen den vor Zug zu haben.

5. Wan nach meinem Tott noch öthwas von Lebensmittel oder auch Hausrath solle überbleiben, solle auf inter Kindt gleiches Teill haben.

6. Die 26 Fl. haben die zwey Mattel bey mir zu suchen.

Josephus Karletzhoffer (*Karletzhoffer*) Glassermeister m. p.

[Más kézírással:] Den 23 August 1748. obstehende 26 Fl. sindt von Herr Karletzhoffer (*Karlshofer!*) zurück bezahlen worden.

[Újból az előző kézírással:] Zur dessen Waren und besserer Bekräftigung haben sich die hier nachfolgende Her Zeügen eigentlich Untersriben und ausgefertigt.

Waitzen, den 16 Martii 1746.

[P. H.] Josephus Karletzhoffer (*Karletzhoffer*) als Zeig [s. k.]

[P. H.] Jozebh Harlacher [?] als Zeig [s. k.]

[P. H.] Andreas Würz (*Würtz*) als Zeig [s. k.]

A külzetten: Testament vor Rögina Inlin – Testamentum Reginae Inlin (*Il-li!*) 1746.

Lelóhely: VVL No. 123.

Kétlapos, eredeti.

⁶⁵⁴ Erbanteilen (?)

⁶⁵⁵ Elisabetha

A szöveg fordítása:

Az Atyának, a Fiúnak, a Szentlélek Istennek és a Szentháromságnak a nevében, ámen.

Mivel egyszer mindannyian a halálé leszünk, és evilági életünket az öröklét váltja fel, ezért én, Inly Regina, még ép elmével és tudattal végrendelkezem az alulírott tanú urak előtt az alább következő kevés javaimról, hogy azok a törvény szerint igazak és megmásíthatatlanok legyenek.

Tehát

Először. Ajánlom szegény lelkemet az ő teremtetőjének, aki megalkotta, de testemet az anyaföldnek, ahonnet eredetét vette. Egyéb ingó javaimat törvényes hátrahagyott gyermekeimnek.

Ahogy következik.

2. Ígérem és hagyom fiamnak, Inly Mártonnak az összes kézműves szerzőszámot, két használt szövőszéket tartozékaival, hogy saját tulajdonában maradjon az apai és az anyai örökség.

3. Két lányomnak, Inly Erzsébetnek és Katalinnak hagyom kevés ágy-neműmet, de mivel az olyan silány és kevés, hagyok még hozzá támogatást mindkét lánynak 13 forintot, összesen 26 forintot, együtt a ruháimmal és vászon mosdóholmikkal, mindent, ami megmaradt.

4. Az egész házat mindhárom gyermekemre íratom. Ebből mindegyikük egyenlő részt kapjon, de halálom után a házat megbecsültethetik, így nem történik jogtalanság, de ha a fiú akarja, mégis legyen elsőbbsége a házhoz, és a két lánynak fizesse ki a részüket. Ha viszont erre nem képes, akkor a két lány [közül], amelyik valamikor képes lesz, kifizetheti a másik kettőt, hogy kiköltözzenek.

5. Ha a halálom után még valami élelmiszer vagy házieszköz maradna, a gyerekek között egyenlő részre osszák.

6. A 26 forintot a két lány nálam keresse.

Karletzhoffer József üvegesmester s. k.

Ennek valódiságára és nagyobb megerősítésére az itt következő tanú urak saját aláírásukkal kiállították.

Vácon, 1746. március 16-án.

[P. H.] Karletzhoffer József mint tanú [s. k.]

[P. H.] Harlacher [?] József mint tanú [s. k.]

[P. H.] Würz (Württemberg) András mint tanú [s. k.]

[Más kézírással:] 1748. augusztus 23-án Karletzhoffer úr visszafizette a fenti 26 forintot.

128.
Rieper Mihályné ? Katalin végrendelete
1746. április 17.

In Nahmen der heiligen Dreÿfaltigkeit.

Ich, Katharina Rieperin, vermache meinem Sohn nach meinen Todte, als Johann George Fath, nehmlich das mütterliche einhundert Gulden, welches mein letzter Wille ist, und wann dieses Testament nicht nach ordentlichen Recht aufgesetzt seÿ, solches dennoch ohne meinen Kind hinkünftig nicht zu einen Process oder Streit gerathen möchte, so habe ich die beyde Herrn zur Zeugen und zur Unterschrift erbethen zum mehrerer Bekräftigung meines letzteren Willens; zum andern ist auch mein letzter Will nach meinen Todt vier heilige Messen gelesen werden sollen, nehmlich bey dem ehrwürden Pater Franciscanern.

So geschehen Waitzen, den 17. April Anno 1746.

[P. H.] Johannes Bauer Zimmermaister als Zeig [s. k.]

[P. H.] Josebh Harlacher [?] Webermeister als Zeig [s. k.]

A külzeten: Rieper (*Rieperin*) Kata testamentuma 1746 – Testament von der verstorbenen Mich[a]el Rieperin (*Ripertin!*).⁶⁵⁶

Lelőhely: VVL No. 117., No. 81.

Kétlapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

A Szentháromság nevében.

Én, Rieper Katalin halálom után hagyom a fiamnak, Fath János Györgynek, nevezetesen a száz gulden anyai örökséget, ami az én utolsó akaratom. És ha ez a végrendelet nem a rendes jogon alapszik, úgy mégis a gyerme-kem e nélkül a jövőben ne kerülhessen pereskedésbe és viszálykodásba, ezért kértem mindkét tanú urat, hogy utolsó akaratomat a nagyobb hiteles-ségért írják alá; másrészt utolsó akaratom, hogy halálom után négy szent-miséét mondjanak, mégpedig a tisztelendő ferences atyáknál.

Így történt Vácon, 1746. április 17-én.

[P. H.] Bauer János asztalosmester mint tanú [s. k.]

[P. H.] Harlacher [?] József takácsmester mint tanú [s. k.]

⁶⁵⁶ Az elhunyt Rieper Mihályné végrendelete

129.
Kép, másként Árvai Márton végrendelete
1746. május 13.

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében, ámen.

Én, alább írt, testemben beteges, de lelkemben ép és egészséges, kívánok ily testamentumot tennem, úgymint:

Pesten lakozó Farkas István szűrszabómester embernél készpénzem vagy százhuszonhat forint, idest 126, contractusa szerént interessen.

Néhai Görög (*Görögh*) Miklós successor[a]jánál 26 fl. interessen.

Vagyon két tehenem és két tavalyi borjúm.

Zsobrákban (*Zsobrağh*) vagyon szőlőm, 95 fl. árú.

Adósság in summa készpénzem

126

26

95

247 [forint]

Világoskék mentémet hagyom Pesten lakozó fiamnak, Pálnak.

Övemet Golyóbis (*Golobis*) fiának, Zsiga nevőnek.

Mostani jövőendő terméséből szőlőmnek akarom és hagyom, hogy tisztelendő PP. franciscanusoknak adjanak akó bort 5 szentmisékre.

Görög Miklósnál lévő 26 forintból PP. franciscanusoknak fl. 10

Temetésemre hagyok fl. 26.

Fehérbarátoknak szentmisékre fl. 15 és 5 akó bort.

Úgy az Boldogasszony Congregációjára 12 [fl.].

Szent József Congregációjára 12 [fl.].

Szent Ferenc Congregációjára 12 [fl.].

Feleségemnek is köllenek ugyan valamit hagynom többecs két, de mint-hogy rossz gondomat viselte, azért elégedjék meg öregbik 1 tehénnel és 1 borjjal.

Készpénzt f. 10.

Másik tehenet borjastúl Golyóbisné leányomnak.

Kopott, vagyis öreg mentémet Golyóbisnak.

Golyóbis fiainak, kinek-kinek 12 forintokat, azaz 12.

Új dolmányomat rajtam temessék.

Avíttabbat hagyom Golyóbis fiainak.

Augustin páter fiamnak, szászkeői (*Szászkeő*) plébánosnak hagyok f. 20.

Panna névű leányomnak [fl.] 5.

Pál fiam leányának 1 vánkust, dunnával.

Tisztelendő páter piaristáknál lévő, s bátyám úr által legált 500 forintoknak interessit örökösen nékiek hagyom, azaz 36 forintokat, azokért, míg kitelik, szolgáljanak purgatóriombéli bűnös szegény lelkekért s magam bűnös lelkömért szentmiséket.

Pál fiamnak 1 fekete dolmányt hagyom.
 Méltóságos uraságnak 4 [forint], 20 [dénár].
 Szent Rókus kápolnájára 10 [forint].
 Boldogasszony kápolnájára 10 [forint].
 Kálvária-hegyre 4 [forint].
 Kismáriacelli (*Kis Mária Czell*) templomra, Óbudánál (*Ó Buda*) lévőre 10 [forint].
 Szent Mihály templomára, misékre 6 [forint].
 Az ház Golyóbisnak, leányomnak, Pannának maradjon, amint az úr maga elhagyta.
 Nótárius úrnak hagyok úgymint testamentariusomnak 2 [forint].
 Madách (*Madácsi*) úrnak 1 [forint].
 Bea (*Beha*) Ignác úrnak 1 [forint].
 Ami pediglen ezen fölül maradna, azt hagyom a nemes tanács dispoziójjára, ki is szőlőmet műveltetvén, belőle többit ossza el az szegények között.
 Signatum in Episcopali Civitate Vaciensi die 13 Maii, 1746.⁶⁵⁷
 Árvai Márton
 Nádasdi (*Nádasgy!*) Mihály +
 Ignatý Bea +
 Coram me Francisco Horváth [.....]⁶⁵⁸ et testamentario m. p.

A külzeten: Kép, alias Árvai (*Arraj*) Márton testamentuma 1746 – Testamentum Martini Árvai
A külzeten: sérült zárópecsét.

Lelőhely: VVL No. 120., No. 116.
 Kétlapos, eredeti.

130. Fecske András pintérmester végrendelete 1746. november 9.

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében legyen ezen testamtomtételem.
 Én, Fecske András, noha testemben ugyan már súlyosképpen beteges, de elmémben ép és egészséges, elsőben lelkemet az Úristennek, a gyarló tes-

⁶⁵⁷ Kelt Püspökvác városában, 1746. május 13-án.

⁶⁵⁸ Az irat itt hiányos.

temet pediglen, ahonnan eredetét vette, ajánlom az földnek. Ezek után penig Istentől adatott kis javaimból teszek ilyenén rendelést.

1. Vagyon circiter 24 akó borom, abból misékre hagyok egy akót, a többi pediglen anyámasszonynak, 2 leánykának és feleségemnek egyaránt leendő 4 fele való osztályra.

2. Az mentémet, akit hordoztam, anyámasszonynak hagyom.

3. Az házamot, inkább kívánom, holtom után is megtartsák maradékim anyámasszonnyal és feleségemmel, és együtt lakjanak, és úgy a szőlőt eresztik ki inkább kezeikből, ha pediglen együtt nem lakhatnának az házban, anyámasszonynak hagyok mind szőlőmből s mind pedig házból 40 f., a többi pedig legyek egyaránt az Kata és Örzse leánnyal és feleségemmel, úgymint az két leánykának két, úgy az harmadik pedig az feleségemnek.

4. Most viselt nadrágomat hagyom a Meukó Pál Mihály sógoromnak.

5. Testvér Ilus húgomnak hagyok 3 f. úgy, hogy a felit azt szőlőből, vagy ha eladandó lenne, az házamból is teljen ki, máskülönben amiből lehet, úgymint a borból.

6. Pintérlő és több szerszámjaimat, valami vagyon, az anyámasszony, két leánykám és feleségem közt menjen egyenlő 4 részre.

Signatum Vacii die 9^a November Anno 1746.⁶⁵⁹

Coram me Michaele Dombay jurato episcopalis civitatis Vacz vicenotario m. p. per quem et scriptum⁶⁶⁰

Coram Pál [?]⁶⁶¹ Szinai (*Sinai*) [s. k.]

Tóth (*Tott*) György [s. k.] fertálmester

A külzetten: Fecske András testamentuma 1746

Lelőhely: VVL No. 126., No. 125.

Egylapos, eredeti.

131.

Básti Mátyás végrendelete

1746. november 22.

Dicsértessék Jézus Krisztus.

Anno 1746. die 22^a Novembris⁶⁶² testamentomot tett Básti (*Basti*) Mátyás az maga felesége és gyermekei között.

⁶⁵⁹ Kelt Vácon, 1746. november 9-én.

⁶⁶⁰ Előttem, Dombay Mihály Püspökvác város esküdt aljegyzője s. k. előtt, és általam írva

⁶⁶¹ A nevet tintapaca takarja.

⁶⁶² 1746. november 22-én

1. A közép-máli (*Közép Mály*) alsó szőlőt Tamás fiamnak ily móddal, hogy ha hazagyün a regimentbül, mindenkor hozzájuthasson, de addig dolgozza az menyecskének az ura, és ha valamely akadály miatt soha haza nem gyün is, tehát maradjon az Örzse leányomnál.

2. A közép-máli fölső szőlőt a mostani feleségemtől maradott árva fiamnak, Mátyásnak.

3. A felső-török-hegyi (*Föl török hegy*) szőlőt, mivel jobbacska amazoknál, és több nevelés is köll, a kisebb, mostani feleségemtől maradott fiamnak, Mártonnak.

4. A Dúl Andrásnénál volt a felesigem 14 német forintja, azt, hogy Dúl Andrásné megadta, elköltöttem a magunk szükségére, és aztat tartoznak visszafizetni ilyen móddal, hogy a szőlőket minden dolgaiban együtt közöljék,⁶⁶³ másként hogyha különben külön-külön dolgozzák és külön szűrik, tehát nem tartozik az első feleségemtől maradott két gyermekeim semmit fizetni.

5. Az első felesigemnek az édesanyja, azaz öreg Básti, a felesége ugyan az első feleségemtől maradott két árváknak hagyott 12 német forintokat, és azokat is elköltöttem a magam szükségére, így tehát ugyanazon 12 forintokat tartoznak visszafizetni az közönséges együtt dolgozott szőlőkbül, de ha amint fölül mondtam, ha mindenik külön dolgozza, tehát ennek sem tartozik a mostani felesigem valamit adatni.

6. Vagyon két tehén, az egyiket mindenkor magánál megtarthatja a mostani feleségem, mert ugyan magával is egyet hozott házamhoz. A másika adassék el, és ha valami megmarad, azon tehénnek az árából, takarításom[on] túl, tehát a tisztelendő páter franciscanusoknak szentmise szolgálatra adattassék.

7. A háznak 4^{dik} részit hagyom az első feleségemtől maradott 2 gyermeknek ily conditióval, hogy mindenkor, valamikor önekik vagy tolvajoktól vagy gyermekektől maradások nem lehetne, tehát a ház böcsültessék meg, és negyede részt mindenkor kivehessék. Sőt ha Tamás haza nem gyün is, Örzse leányom, ha nem lakhatna velek, az 4^{dik} részt magának kivehesse; azután Tamás, ha hazagyün, egymással ők úgy cselekedjenek, amint legjobb.

8. A mostani termésébül a török-hegyi szőlőnek 2 akó bort a tisztelendő páter piaristáknak.

9. A tisztelendő páter dominikánusoknak egy akót, és egyet a Boldogságos Szűz Congregatiójára a tisztelendő páter dominikánusoknak szentmise szolgálatért.

10. Tisztelendő prépost⁶⁶⁴ úrnak tartozom 6 forinttal, melyeket közönséges szükségemre költöttem, hogyha a szőlők közönségesen dolgoztatnak,

⁶⁶³ kezeljék

⁶⁶⁴ Szappantsy Márton váci prépost

tehát abból fizessék meg, ha külön, tartoznák az első feleségemtől való gyermekeim harmadrészt megfizetni.

Ezeket vallottam ezen emberek előtt, akik következnek

Gál József +

Dráb György +

Oravecz György +

A külzeten: Básti Mátyás testamentuma 1746

Lelőhely: VVL No. 119., No. 109.

Kétlapos, eredeti.

132.

Nagy Tamás Mihályné Nagy Katalin végrendelete 1746. november 24.

Anno 1746. 24^a Novembris,⁶⁶⁵ Vácon (*Vác*) az alább coramizált személyek jelenlétében.

Én, Nagy Katalin, néhai Nagy Tamás Mihálynak meghagyott özvegye, mivelhogy testi erőtlenségemet magamban ismérem, előttem viselvén azt is, hogy akik világra születtek, abból ki is kellek költözni. Ahhoz képest javacskaímrúl, hogy azok végett maradékim közt némely villongások távoztassék, tészek illetén rendelést.

Először is. József és Imre fiaimnak, nemkülönben katonarendre állított Tamás fiamnak hagyom egyaránt házamat, két fias tehenemet, bácskai szőlőmet, huszonöt zsákokat, szekérhez tartozó szerszámot, láncot, csoroszyát, címervasat, fejszét, kapát, derékszeget, három rudalókötelet, boredényeket mindenestül, két abroszt, két lepedőt, egyéb holmi apró szerszám- és házieszközöket is.

2. Kata leányomnak hagyom szoknyámat, két hosszúingemet és egy vánkost.

3. Erzse leányomnak hagyom két hosszúingemet.

4. Feljebb elmúlt esztendőben István fiamnak kölcsönöztem 24 fl., tudom jól, tíz forintját megfizette. Ő állítja, hogy Marci fiam feleségének is adott hat forintot; tartoznak mégis 8 forinttal, melyeket elengedek néki.

5. Méltóságos uraság pintérjének adós vagyok 2 esztendőbeli pintérezésért. Futó Andrásnak 1 pár fejelésért és 1 pár bakancsért. Rácز János vőmnek 1 forinttal tartozom. Ezeket tartoznak említett Tamás, József és Imre

⁶⁶⁵ 1746. november 24-én

fiaim excontentálni, de Marci fiamnak is szőlőmnek jövőendő terméséből két akó bort adni.

6. Lelkemért mondandó szentmisékre az itt való tisztelendő páter franciscanus uraimoknak 2 akó bort, azon okon dominicanus uraknak is annyit. Mentém és ágylep[!]em eladattassék, és ára tisztelendő páter piarista uraknak szentmisékre fordíttassék.

Mivel pedig István és Marci fiaim, úgy Erzse és Kata leányim részeket azelőtt már kivették, ők ne merészeljenek fentnevezett Tamás, József és Imre fiaimat mostani rendelésem ellen legkisebben is háborítani. Akarom azért, hogy ezen rendelésem megálljon; az előbbeni kasszáltassék, annulláltassék.

Actum ut supra.

[P. H.] Coram me Stephano Óváry (*Ovarj*) [s. k.]

[P. H.] Et coram me Georgio Fejérvizy prefatae civitatis jurato notario tanquam e senatu exmissis personis [s. k.]⁶⁶⁶

A külzeten: Testamentum relictæ Michaelis Nagy 1746⁶⁶⁷ – Nagy Kata, néhai Nagy Tamás Mihály özvegyének testamentuma

Lelőhely: VVL No. 116., No. 112.

Kétlapos, eredeti.

133.

Ifj. Vadkerti János végrendelete (1746. december 2.)⁶⁶⁸

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében, ámen.

[Áthúzott szövegrész: Vadkerti Gergelynél vagyon adósságom] Nincs akut [?] ugyan adósságom, [van] 30 forintom, melyből

Hagyok 5 forintokat tisztelendő páter dominicanusoknak szentmisékre.

Temetésemre is tizet és szürkebarátoknak is 5 forintokat szentmisékre.

Oroszi borbélynak tartozom f. 4, d. 15.

Szent József József [!] Congregatiójára ötöt, úgynem Boldogasszony Congregatiójára ötöt.

⁶⁶⁶ Elöttem, Óváry István előtt – És előttem, Fejérvizy György, az említett város esküdt jegyzője [s. k.], mint a tanácstól kiküldött személyek.

⁶⁶⁷ Nagy Mihály özvegyének végrendelete 1745

⁶⁶⁸ A végrendelet keltezés nélküli, itt egy a szövegben található későbbi bejegyzés dátumát adtuk meg.

Dolmányomat temessék rajtam, övemet is rajtam, s aki, mim van, maradjon bátyámnál.⁶⁶⁹

Testamentarius nótárius úrnak 1 f., 50 d.

Nedeczky [?] úrnak 1 f.

Bátyámnak 6 forintokat.

Az uraságnak 1 f.

Piaristáknak 6 f.

Rókus kápolnájának 4 [forint].

Boldogasszony Congregációjának 2 [forint].

Bátyámuram takaréttasson el, s adósságomból elégítse magát.

1746. 2ª December connotatum.⁶⁷⁰

Takács András tartozik 11 fl. interestel is.

Vadkerti Mátyás 14 fl., interest 70 d.

Molnár Mihály 8 fl., 65 dénár, interest 1 fl. 41 [dénár].

Bodor András 11 fl., interest 78 [dénár].

Szlezsák András 11 fl., interest 1 fl. 21 d.

Ezen adósságok contractusokból (melyek in originali Nádasdi [*Nadasdi*] Mihály úrnak mint testamentariusnak admanuáltattak) extraháltattak, melyek közül az elsőbben feltett eránt observáltatik az, mivel a contractusban holnapja és napja a felvételnek nincsen felírva, azokon interestét pro rata nem lehetett kitenni.

Testamentumnak is, mivel dátuma fel nincs jegyezve, szegény testator körül forgódók megkérdetvén.⁶⁷¹

A külzeten: Testamentum Joannis Vadkerti 1746 – Vadkerti János, ifjabbik testamentuma de Anno 1746.

A külzeten: egy sérült zárópecsét.

Lelőhely: VVL No. 122., No. 110.

Kétlapos, eredeti.

134.

Bárány Mátyás végrendelete 1746

Dicsirtessik az Jézus Krisztus.

⁶⁶⁹ Utána áthúzott aláírás: Vadkerti Gergely +

⁶⁷⁰ Feljegyezve 1746. december 2-án.

⁶⁷¹ A szöveg itt megszakad.

1. Tíz forintot hagyok szentmisékre, ami jut, minden templomokra adjanak.

2. Mind az két hasáb szőlőt hagyom Ádám fiamnak.

3. Hagyom az kis szőlőt az hitvestársomnak az árvával.

4. Hagyom az első házat az hitvöstársomnak az árvával együtt.

5. Az hátosó⁶⁷² házat hagyom Ádám fiamnak, de úgy, hogy megböcsülje az édesanyját és az ár(v)át.

6. Az öreg kádat adják el.

7. Visellik gondját az borosedinyeknek. Hagyok az hitvestársomnak két részt az árvával együtt. [Áthúzott szövegrész: Ádámnak harmadik részt.]

8. Hagyok az borosedinyekből Ádám fiamnak harmadrészt.

9. Az faragószerszámomat hagyom az Ádám fiamnak 15 forintba, oly formán, hogy az mikor, mit adhat szentmisékre, gyertyára és az hitvestársomnak mit adhat.

Jelen voltak az testamentomba

Bárány (*Barany*) Mátyás

Nádasdi (*Nadasgyi*) Mihály +

Csizmadia (*Cismadi*) István +

Kácser (*Kacer*) György +

Kis György +

Bucsek (*Pucsek*) György +

A külzeten: Testamentom 1746

Lelőhely: VVL No. 124.

Egylapos, eredeti.

135.

Berczeli Szabó György szabómester végrendelete

1746

Berczeli Szabó György uramnak testamentom levele, az midőn Istennek akaratjából súlyos betegségben volna, akarván maga kis javát rend szerint elhagyni, és az kinek mivel volna adós, azt is hasonlóképpen megmondani rend szerint.

Görög Istvánnak vagyok adós fl. 100, idest száz forintokkal.

Filovics Szabó Andrásnak fl. 22, idest huszonkét forint.

Rácز István deáknak fl. 30, idest harminc forint.

⁶⁷² hátulsó

Item nekem is adós Bercelen (*Berczel*) lakos Farkas János 19 garassal.
 Item azon Farkas János Berce(le)n lakos adós 7 garassal.
 Item az berceli mester szolgáljának egy dolmányt adtam kilenc máriáson,
 az mellyel adós.
 Item azon mesternek egy nadrágot, 19 garason az is adva.
 Nándori (*Nandori*) Marcsi berceli lakos egy nadrágért 19 garassal.
 Item Csaba Farkas berceli adós 1 icce vajjal.
 Item Cinkotán (*Czinkota*) lakos Veres alias János adós 1 fl.
 Putnoki leánya, szentmiklósi lakos, adós 3 máriással.
 Rádi (*Rad*) Jánosi János adós 1 kila búzával.
 Kosdon Vincze István adós 1 kila búzával.
 Sződi Gyurka adós 1 fl.
 Az mi ezen adósságon kívül marad kis jószágocskám, fele az árvámé s fele
 le penig az feleségemé legyen.
 [Aláírás nincs.]

A külzetten: Berceli Szabó György testamentuma 1746

Lelőhely: VVL No. 118., No. 66.

Egylapos, eredeti.

136.

Windpassinger Benedek asztalosmester végrendelete 1747. május 25.

In Nahmen der aller heiligsten Dreyfältigkeith Gottes, Sohns und heiligen Geistes, amen.

Laut zu Endes gesetzten dato hab ich, Benedict Windpassinger (*Windtbässinger*) an noch meinen rechten Verstandt und guten Gedächtnis nach meinem Todt die als dann wenige hinterlassene Habschaften als meinen sehr lieblichen Kindern an folgendeweis als Testamentisch verschaffen und hinterlassen wollen, als

Erstlich die kleinere Tochter, Maria Barba[ra] noch sehr jung und unterzogen ist, und die Größte hilft Betürftig, also ist sowohl mein, als auch meiner Gott Seele willen, daß sie vor andere Geschwister ich zum voraus zu ihrer fehrner Auferziehung ihm pahren Geld überkommen sollte, als achtzig Gulden, sage 80 fl. Reinisch, zu

Deme sollt und werde ist der kleinere Weingarthen in dem Török-hát liegen auch alleine zurfahlen, und dann der dritte Thail von dem Weinge-

schür, neben denn hat sie auch dem Sallasch [!?] ⁶⁷³ zu bekommen, und von im Kurs so pro [?] 15 Fl. angerechnet würdt, dass Böttgewandt belanget bekombt sie auch dem dritten Thail darvon.

2. Deme anderen 2 Töchtern, als Anna Maria und Katharina werden eben zum voraus bekommen, als der alte und größte Weingarthen, soeben in dem Török-hát liegt, in 2 Thail zu gethaillen, von Weingeschür bekombt eben ein jede einen dritten Thail darvon, und dan befindet sich 2 Stückh Roßvieh, welcher eben einer jeden von benannten 2 Tochter. Jeder wird zur zahlet, zu dem weilen die größte und verheÿrathete Schwäster, Magdalenna ein Ehretag [!] ist ausgestanden worden, so wurde eben der Anna Maria und Catharina jedende zwanzigfünf Gulden bevor ausgemacht. Das Haus belangt, so haben die 3 ledigen geschäftig, als Anna Maria, Katharina und Barbara, dem ersten zur Spruch nach geschehenen Schätzung darzur.

3. An folgendes, was die übrige Habschaften belangen, solten das alle 5 Kinder in gleichen Thail zu thailen haben, als nemblich Haus, Handwerckhsvorrath und was Halt[.....] vorhanden ist.

4. Werde dem Sohn veideren Flückhen sambt dem vätterlichen Gewandt übermacht und verschafft.

Geschehen Waitzen den 25. Maÿ 1747.

[P. H.] Ferdinand Fischer als darzu erbetener Zeig [s. k.]

[P. H.] Andreas Würz als Zeig [s. k.]

[P. H.] Dieses ist mein letztes Willen Benedict Windpassinger [s. k.]

A külzeten: Testamont, oder letz[t]e Willen der Benedict Windpassinger als Tischnermaister betreffend – Benedicti Windpassinger (*Vindpassinger*) testament ⁶⁷⁴

Lelőhely: VVL No. 129., No. 23.

Kétlapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Az Atya, a Fiú, a Szentlélek és a Szentháromság nevében, ámen.

Az alulírt dátum szerint én, Windpassinger Benedek még ép elmével és jó emlékezettel bírva, akarom hogy kevés megszerzett és hátrahagyott javaimat halálom után végrendeletileg az én nagyon szeretett gyermekeimre hagyjam, és pedig

⁶⁷³ Valószínű, hogy a magyar „szállás” szót írták gót betűkkel!

⁶⁷⁴ Windpassinger Benedek asztalosmester testamentuma vagy utolsó akarata – Windpassinger Benedek végrendelete

Először a kisebbik leányomnak, Mária Barbarának, aki még nagyon fiatal és ellátatlan; és a leghatalmasabb segít a rászorultakon, tehát az én és Istennem akarata, hogy ő nővérei előtt előre megkapja a jövőbeni felneveléséhez a készpénzt, vagyis nyolcvan guldent, azaz 80 rajnai forintot.

Egyedül az övé legyen a kisebbik, a Török-háton fekvő szőlő, és aztán harmadik rész a boredényekből, emellett kapjon szállást [!?] is, éspedig az árfolyam szerint 15 forintot számítsanak, az ágynemű tekintetében is kapja meg a harmadik részt.

2. A másik két lány, Anna Mária és Katalin is kapja meg előre két részre osztva a régi és nagy szőlőt, ami szintén a Török-háton fekszik; a boredényből is éppúgy kapja meg mindegyikük az egyharmad részt; és van két ló, azok a nevezett két leányéi. Mindegyikük akkor lesz kifizetve, amikor a legnagyobb és házasulandó nővér, Magdaléna megházasodik, akkor fizessen előre Anna Máriának és Katalinnak egyenként huszonöt guldent. Ami a házat illeti, a három hajadon használja, tehát Anna Mária, Katalin és Barbara, az első döntése szerint, megtörtént becsléssel.

3. Ami a következő, még egyéb holmikat illeti, mind az 5 gyermeknek egyforma részt osszanak, vagyis a házat, a szerszámkészletet és ami [.....] előfordul.

4. Legyen a fiúé a többi, átadva és ráhagyva az apai ruházatot.

Kelt Vácon, 1747. május 25-én.

[P. H.] Fischer Ferdinánd mint felkért tanú [s. k.]

[P. H.] Würz András mint tanú [s. k.]

[P. H.] Ez az én végső akaratom Windpassinger Benedek [s. k.]

137.

Nádasi Györgyné Spacskó Katalin végrendelete

1747. november 10.

Testament.

Istenben boldogult Katarina Spacskó⁶⁷⁵ maga nyelve szólásával mondta, hogy az ura hére⁶⁷⁶ nélkül Gondos János fiának adott tizennégy forintot.

Item az mostohaapja adott húsz forintot.

Item négy akó bort.

Item egy tehénbőrt és fél talpat.

⁶⁷⁵ Míg a végrendeletben „Spacskó”, a hátlapon a „Pacskó” névváltozat található. Az előbbi vettük alapul, mivel feltehetően a végrendelet írásakor feltüntetett alak a helyes.

⁶⁷⁶ híre

Item aki marad édesatyától csizmadiamesterséghez való mészér,⁶⁷⁷ csizmafa és mustra, azt elvitte. Gondos János fia, hogy ki van elégitve, semmit sem kereshet.

Joseph fiána[k] az anyai részből, mivelhogy kivett negyvenöt forintot, testál még tíz forintot.

A mentéjit hagyta három helyre misékre, mivelhogy három cong[r]egatióban benn volt, de az ura ellene állt, és az asszony arra azt feleli, átkozott legyen az a[z] ember, aki oda nem adja lelkijér[t], mer[t] ő azt megérdemlette.

Akik jelen voltak: céhmester Csernák (*Csernak*) Gáspár, Perenics Mátyás és Huber János.

Actum Vác (*Vác*) 10^a Novembris 1747.⁶⁷⁸

Suprafati testes coram senatu etiam retulerunt itaque dispositum fuisse per Catharinam Spacskó, die 13^a Februarii 1748.⁶⁷⁹

A külzetten: 1747 – Spacskó (*Pacskó!*) Kata Nádas (Nádassi) Györgyné testamentuma – Testamentum Catharinae Georgii Nádas (Nádassi) consortis de Anni 1747. 10^a Novembris.⁶⁸⁰

Lelőhely: VVL No. 128., No. 139.

Egylapos, eredeti.

138.

Lorenzi Jónás végrendelete

1747. december 23.

Ich, Lorenzi (*Lorentzj*) Jänaß, welchen mich Gott in einer schweren Grangheit gesetz[t] hat, undt nicht weiß, ob mich Gott der Allmächtige noch lenger Leben laßt oder nicht. Wenn aber noch Gottes Willen ich mein Leben zutun solle, so will ich mein wenig, mit welchen mich Gott gesegnet hat, meinem zweien Kintern überlassen, nemlich meinem Sohn, Michael Lorenzi (*Lorentzj*), Elisabeth, eine geborenen Eliabeta [!]. Meiner Tochter hab ich geben den 27. Oktober einen Dugaten, nemlich Fl. 4, 15 d. Nach meinem Todt aber soll mein Sohn aber meiner Tochter noch 4 Eimer roten Wein zu höntenstellen.

⁶⁷⁷ Valószínűleg a ném. Messer, azaz késről van szó.

⁶⁷⁸ Kelt Vácon, 1747. november 10-én.

⁶⁷⁹ A fent nevezett tanúk a tanács előtt is jelentették, hogy Spacskó Katalin eképpen végrendekezett 1748. február 13-án.

⁶⁸⁰ Nádas György hitvese, Katalin végrendelete 1747. november 10-én

Item denen Bättern Frantzißgräner [!] laße ich 4 Eimer Wein auf heillige Messen.

Je allen ibricher, aber was ibrich bleibt, soll meinem Sohn, Michael Lorenzi bleiben.

Beistandt gewesen:

Gabriel Késmárky (*Gesmargj!*)

Joannes Filó (*Filo*)

Andreas Höttlinger (*Höttlinger*)⁶⁸¹

A külzetten: 1747⁶⁸²

Lelőhely: VVL No. 127.

Kétlapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Én, Lorenzi Jónás, mivel Isten súlyos betegségbe juttatott, és nem tudom, hogy a mindenható Isten még életben hagy-e, vagy sem. De ha még Isten akarata szerint valami tennivalóm van, úgy kevés javaimat, amivel Isten ellátott, két gyermekemnek akarom hagyni, vagyis fiamnak, Lorenzi Mihálynak és Erzsébetnek, született Eliabetnek [!]. Leányomnak október 27-én adtam egy dukátot, vagyis 4 forint, 15 dénárt. Halálom után azonban a fiam adjon a leányomnak még 4 akó veresbort.

Továbbá a páter franciskánusoknak hagyok 4 akó bort szentmisékre.

Minden, ami fennmarad, maradjon a fiamnál, Lorenzi Mihálynál.

Jelen voltak:

Késmárky Gábor

Filó János

Höttlinger András

139.

Kállay Gergely végrendelete

1748. január 9. (1748. augusztus 28.)

In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti.

Ego, Gregorius Kállay (*Kállai*), incola Vácziensis, coram te, Deus meus profiteor fidem catholicam et apostolicam Sancti Romanae ecclesiae sequi,

⁶⁸¹ A végrendelet szövegét és az aláírásokat egy kéz írta.

⁶⁸² Az irat külzetén olvasható többi, nem összefüggő feljegyzés nincs kapcsolatban Lorenzi Jónás végrendeletével.

ac tenore integram et inviolatam, cupiens in eadem vivere, ac mori et in extrema vitae mea hora, ac termino S. S. poenitentiae, extremaque unctione muniri, atque sancto viatico refici. Animam itaque meam in manus Dei omnipotentis a quo creata est resigno, corpus vero Terrae de qua sumptum est humilli sepultura mandari cupio.

Possessionem vero meam quam de manu Dei temporarie accepi in laudem et gloriam ejus dispono taliter.

	<i>Florenos</i>	<i>Denarius</i>
Primo Excellentissimo, illustrissimo Domino Domino tit. mihi benignissimo lego florenos decem, idest	10	—
2. Ecclesiae Kállóiensi (<i>Kálla</i>) florenos ducentos, idest	200	—
Item ecclesiae Kállóiensi nodos argenteos quadruplices pro calice salutari uncias circiter 50	dedi.	—
3. Reverendo domino plebano Kállaiono [<i>Kálló</i>] pro sacris lectis de requiem pro anima mea et parentum florenos decem	10	—
4. Pro ecclesia Sancti Nicolai Vacienſi noviter aedificata florenos quinquaginta, idest	50	—
5. Ecclesiis Erdőtarcsa (<i>Erdő Tarcsa</i>) et Kürt florenos centum aequaliter dividendos, idest	100	—
6. Pro refrigerio animae mea et omnium defunctorum pro missae sacrificiis de requiem florenos quadraginta, idest	40	—
7. Pro sepultura mea lego in quantum sufficit florenos quadraginta quinque, idest	45	—
Praeterea mendicis florenos quinque	5	—
[Áthúzott szövegrész: Portantibus corpus meum ad locum sepulturae per denarios quinquaginta, idest 50]	50	—
8. Congregationi B. V. Mariae Gyöngyösiensi apud PP. R. Jesuitas	100	—
Congregationi B. V. Mariae Vacii apud R. PP. Dominicanos		
Congregationi B. V. Mariae Vacii apud R. PP. Piaristas		
Congregationi B. V. Mariae Vacii apud R. PP. Franciscanos		
Aequaliter dividendo florenos centum, idest		

9. Domum meam sorori uterinae Elisabetha et successori ejus filiae Annae, quam etiam constituo haeredem, quaequae in testamento non sunt expressata quo quo titulo nuncupata, si me vivere non sunt extradata, vel mandatu, cedant ipsi legitimo haeredi sorori autem Judithae Horváth lego omnem lectum meum et florenos quinquaginta quos possessor domus meae tenebitur extradare.
10. Perillustri Andreae Demjén testamentario meo lego redam meam, unam flinctam feratam, vineam in florenis vigniti idest 20 unde medietas, idest florenos decem cedant [Áthúzott szövegrész:] capellae B. Mariae Virginis penes Ráckút (*Ráczkút*), medietas vero floreni decem pro anima mea, celebrantes autem in dicta capella de requiem, exolvantur per denarios octuaginta idest 80. [Meghagyott további szöveg:], quin etiam requiro, quatenus pro omni dexteritate ultimam hanc meam voluntatem irrevocabiliter ratificare exequi non dedignentur.

His itaque praemissis et dispositis satorus adhuc et incolumis Divina miseratione sensibus omnibus praeditus conformiter sciens mortem esse certam, horam autem eius incertam, primordium vitae, mortis esse exordium, humillima devotione excellentissimo, illustrissimo domino mihi benignissimo (cui omnem felicitatem cordicitus opto) suplico, quatenus pro ingenua pietate sua tenue hoc testamentum benignissimo annutu suo confirmare non dedignentur. Praesentes literas testimoniales meas sigillo meo usuali, subscriptione propriis munivi.

Vacii die 9na Januarii Anno 1748.

Gregorius Kállay m. p. [P. H.]

[Más kézírással:] Nos itaque infrascripti jurati et rogati praemissam mentem et dispositionem, ultimam voluntatem domini testatoris esse recognoscentis sigillis usualibus nostris et propriae manus subscriptione, conscientiose attestamur.

Stephanus Brezovai (*Brezovaj*) episcopalis civitatis Vacziensis iudex m. p. [P. H.]

Georgius Fejérvízy ejusdem civitatis juratus notarius m. p. [P. H.]

Andreas Demjén (*Demjény*) bonorum capitularium provisor m. p. [P. H.]

Joannes Sigismundus Jentschke juratus viceconsistorii registrator m. p. [P. H.]

Joannes Tóth praefatae episcopalis civitatis Vacziensis senator m. p. [P. H.]
Joannes Adamus Kolb episcopalis civitatis Vacziensis perceptor m. p. [P. H.]
Paulus Laczkóczy (*Laczkóczy*) episcopalis civitatis Vacziensis camerarius
m. p. [P. H.]

Joannes Raicher claviger episcopalis m. p. [P. H.]

[Más kézírással:] Praesentem intronotati testatoris ultimam voluntatem
et dispositionem testamentariam in omnibus suis punctis, clausulis et arti-
culis legatisque ratificati et confirmati.

Signatum Vacii 28. Augusti 1748.

Franciscus Carelli⁶⁸³ m. p. plenipotentarius [Althann Mihály Károly
püspök papírfelzetű pecsétje]

A külfeten: Anno 1748. die 9^a Januarii. Testamentaria dispositio Gregorii
Kállay

Lelőhely: VVL No. 133.

Kétlapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében, ámen.

Én, Kállay Gergely, váci lakos, előtted Istenem megvallom, hogy a szent
római egyház katolikus és apostoli hitét követem. Annak teljességében vá-
gyok élni és meghalni, valamint életem utolsó órájában a szent bűnbánat
idején az utolsó kenettel, a szent útravalóval megerősíttetni. Lelkem a
mindenható Isten kezeibe ajánlom, aki teremtette, testemet pedig a földnek
óhajtom átadni egyszerű temetéssel, ahonnan vétetett.

Vagyonomról, amelyet a Jóisten kegyelméből ideiglenesen birtokoltam,
az ő dicsőségére eképpen rendelkezem.

	<i>Forint</i>	<i>Dénár</i>
Először. Főméltóságú úrnak hagyok tíz forintot, azaz	10	–
2. A kállói egyház részére kétszáz forintot, azaz	200	–
Továbbá a kállói templomnak hagytam négyrészes ezüstmombokat egy kehelyért, körbelül 50 unciát adtam	megadta	–

⁶⁸³ Carelli Ferenc Pál itália pap, akit Althann Mihály Frigyes nevezett ki jószágkormányzójá-
nak, és még Althann Mihály Károly és Migazzi Kristóf püspöksége alatt is jószágkormány-
zóként tevékenykedett. Chobot nem szerepelteti az egyházmegye papjai között. CHOBOT
1915–1917, II. 614., 621., 625.

3. Kaló plébános úr részére a lelkemért és szüleimért mondandó szentmisékért és rekviemért tíz forintot	10	–
4. A váci újpítésű Szent Miklós-kápolnára ötven forintot, azaz	50	–
5. Az erdőtarcsai és a kürti templomokra száz forintot egyenlő elosztásban, azaz	100	–
6. Lelkem és minden halott üdvösségéért szentmisékre és rekviemre negyven forintot, azaz	40	–
7. A temetésemre hagyok 45 forintot, amennyiben az elegendő	45	–
Azonkívül koldusokra hagyok öt forintot, azaz	5	–
[Áthúzott szövegrész:] Testemet a sírhelyhez vivőkre hagyok 50 dénárt, azaz	–	50
8. A gyöngyösi jezsuiták Boldogasszony Kongregációjára	100	–
A váci tisztelendő domonkos atyák Boldogasszony Kongregációjára		
A váci tisztelendő piarista atyák Boldogasszony Kongregációjára		
A váci tisztelendő ferences atyák Boldogasszony Kongregációjára		
100 forintot egyenlő felosztásban.		
9. Házzamat Erzsébet anyai nővéremre hagyom és az ő örökösére, Anna lányára mint kijelölt örökösömre szálljon mindaz, amiről végrendeletemben és életemben nem nyilatkoztam. Nővéremre, Horváth Juditra hagyom egész ágyam és 50 forintot, amelyet házam birtokosa tartozik kifizetni.		
10. Tekintetes Demjén Andrásra hagyom lószerszámaimat, vasalt puskámat, [Áthúzott szövegrész:] Húsz forintot érő szőlőm árának egyik fele a ráckúti Boldogasszony-kápolnára szálljon, a másik feléből a nevezett kápolnában lelki üdvösségemért mondjanak rekviemet 80 dénárjával. [Meghagyott további szöveg:] akit megkérek arra, hogy a közjó érdekében végrende-		

letemet visszavonhatatlanul hajtsa végre.

Mindezek előrebocsátása és elrendelése után az isteni gondviselésnek köszönhetően még ép elmével tudván, hogy a halál biztos, de az utolsó óránk ideje kiszámíthatatlan, és az élet kezdete egyben a halál kiindulópontja is, a legalázatosabb kéréssel fordulok a hozzám oly jóságos nagyméltóságú úrhoz, akinek boldogságát szívemből kívánom, hogy a veleszületett istenfélelménél fogva szerény végrendeletemet megerősíteni méltóztassék. Jelen tanúságleveletem szokásos pecsétemmel és sajátkezű aláírással megerősítettem.

Vácon, 1748. január 9-én.

Kállay Gergely s. k.

[Más kézírással:] Mi, alulírott felkért tanúk az előrebocsátott nyilatkozatról és rendelkezésről pecsétünkkel és saját kezünk aláírásával jó lelkiismerettel tanúsítjuk, hogy ez az örökhagyó végakarata.

Brezovai István, Püspökvác város bírása s. k. [P. H.]

Fejérvizy György, ugyanazon város esküdt jegyzője s. k. [P. H.]

Demjén András, a káptalani javak tisztartója s. k. [P. H.]

Jentschke János Zsigmond szentszéki esküdt, helyettes írnok s. k. [P. H.]

Tóth János, a fent említett Püspökvác város tanácsnoka s. k. [P. H.]

Kolb Ádám János, Püspökvác város adószedője s. k. [P. H.]

Laczkóczy Pál, Püspökvác város kamarása s. k. [P. H.]

Raicher János uradalmi kulcsár s. k. [P. H.]

[Más kézírással:] Az iratban foglalt végrendelező végakarata minden pontjában, rendelkezésében és záradékában jóváhagyom.

Kelt Vácon, 1748. augusztus 28-án.

Carelli Ferenc s. k. jószágkormányzó⁶⁸⁴

140.

Stockinger Józsefné Lochner Magdolna végrendelete

1748. január 15.

Im Nahmen der allerheyligsten Dreÿfaltigkeit Gott des Vatters, Gott des Sohnes und Gott des heyligen Geistes, amen.

Ich, Magdalena Stockingerin, gebohren Lochnerin, erwegend die Sterblichkeit wegen meiner schon durch 3 Jahr überkommenen schweren Nie-

⁶⁸⁴ Szó szerint teljhatalmú megbízott.

derlage, als habe meinen letzten Willen annoch bey guten Vernunft und freyen Willen testamentirlich hinterlassen und der Gestalten zu zogenbringen wollend, und zwar

Ertslich. Befehle ich Gott dem Allmächtigen als meinem Erschaffer mein arme sündige Seel, den Leib aber überlasse ich der allgemeinen Mutter, nemlich der Erden.

Anderstens. Weilen mir wohl bekandt, daß mein lieber Mann schuldig ist, und meine Ziehkinder nach meinem Todt wenig bekommen möchten, als ist mein ernstlicher Willen, daß von dem Geldt, so ich meinem Mann zugebracht, so in Paarschaft über tausend Gulden gewesen, so verschaffe ich denen zweÿend und Ziehkinder, nemlich der Liserl [!] und dem Adam zu meinem Angedenken dreÿhundert Gulden. Weilen ich solches Geldt zu Erbauung oder Reparatur meines Hauses hergegeben, also solle es ihnen vor gedachten Haus hinausgezahlet werden. Den Garthen aber neben der Frau Knaggin ihrem Garthen, verschaffe ich meiner Lisel, wie auch alle meine Kleÿder, weiße Wäsch, das Betth, Kupfer- und Hausgeschirr, sonderlich so im Kammer ist. Wie auch zweÿ Bestrich- oder zweÿ paar silberne Messer, sechs silberne Löffel und ein silbernes Saltzkässel, welches ich noch alles mit Feldt gehabt habe, und der Lisel zu kommen solle.

Drittens. Weilen ich auch weiß, daß mein Mann der Liserl und dem Adam ihr väterlicher und mütterlicher Erbtheil, so in 306 fl. bestehet, schuldig ist, und vor gedachte Schuld der Weingarthen in Spinyér (*Spinier*) erkaufet worden, als soll auch gedachter Weingarthen der Liserl verbleiben, doch aber soll selbte verbunden seÿn dem Adam davon die Helfte hinauszuzahlen. Was nun aber die Würtschafthandlung und sonsten liegendes und fassendes der Guth anbetten ist (außer desjenige, was ich eben meinen Ziehkindern vermachtet), thut ich zu meinen Universal-Erben einsetzen meinem lieben Mann, Joseph Stockinger, gegen welchem mich tausendfältig bedancke für die mir bis in Todt erzeugen besondere Liebe und Treuer.

Und dieses ist mein letzter Willen, welchem ich in allen und jeden Punckte will vollzogen haben, und so dieser mein letzter Willen nicht als ein ferändliches Testament selbe angesehen werden, so soll es doch gelten als ein Codicill oder letzter Willen, wie es immer auf alle Weis deren allgemeinen Landesrechten gemäß gebräuchlich ist. Das aber dieser mein letzter Willen, besonders aber denen obnenndten Ziech-Kindern alles obige zu kennen, besonders weilen sie mir in der Kranckheit viel Gutttes gethann, als habe sie über zu einem Beÿstandt euer gnädigte Grundtobrigkeit ersuchen wolle, damit selbte die hohe Gnadt habe denenjenigen dem gnädigsten Schutz zu leisten. Zu mehrer Urkhundt dessen habe ich, weilen ich der Schrift nicht khündig, mich durch andere Handunterschreiben lassen, doch aber das Ernutzzeichen eÿgenhändig beÿgesetzt, auch anderen Herr Zeu-

gen dieses zu unterschreiben anerbethen, doch aber dememfalls ohne Nachteil und Schaden.

Waitzen den 15. Januarii Anno 1748.

+ Magdalena Stockingerin, gebohrene Lochnerin (*Locher!*)

[P. H.] Joannes Adamus Kolb Senator civitatis m. p.

[P. H.] Georgius Ratty testis requisitus manu propria

[P. H.] Stephan Gregner als erbetener Zeug [s. k.]

[P. H.] Coram et per me Joannem Sigismundum Jentschke m. p. juratum registratorem

A külzeten: Testamentum defunctae Stockingerin

Lelőhely: VVL [A szám nélküliek között.], No. 131.

Kétlapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Az Atya, a Fiú, a Szentlélek és a Szentháromság nevében, ámen.

Én, Stockinger Magdolna, született Lochner, megfontolva a halandóságot a már három éve tartó súlyos betegségem miatt, hogy utolsó végakaratomat még ép értelemmel és szabad akaratomból végrendeletileg meghagyom, és ilyen formán végrehajtani akarom, éspedig

Először. Ajánlom szegény bűnös lelkemet a mindenható Istennek mint teremtménynek, de testemet hagyom közös anyáknak, vagyis a földnek.

Másodszor. Előttem jól ismert, hogy kedves férjem adós, és halálom után nevelt gyermekeim keveset kapnak, ezért komoly szándékom, hogy abból a pénzből, amit a férjemhez hoztam, és készpénzben 1000 forint volt, hagyok két nevelt gyermekemnek, vagyis Liselnek és Ádámnak 300 forintot emlékezetemre. Mivel ezt a pénzt házam felépítésére vagy javítására használnám fel, ezért nekik a ház gondviselésére kell kifizetni. A Knagg asszony kertje melletti kertemet azonban hagyom Liselemnek, ahogyan minden ruhámat, fehér ruhámat, az ágyat, a réz- és háziedényeket, különösen, ami a kamrában van. Továbbá két festett és két pár ezüstkést, hat ezüstkanalat és egy ezüst sótartót, amiket még mind címerrel⁶⁸⁵ kaptam, és legyen Liselé.

Harmadszor. Mivel azt is tudom, hogy a férjem adós Liselnek és Ádámnak az apai és az anyai örökségével, ami 306 forint, és a mondott adósságon a spinyéri szőlőt vásárolta meg, ezért a mondott szőlő maradjon Liselnek, de ugyanakkor tartozzon hozzá, hogy ennek felét Ádámnak fizesse ki. De ami most a gazdaság kezelését és a javak egyéb folyó és elvégzendő ügyeit illeti, (azokon kívül, amiket éppen a nevelt gyermekeimnek hagy-

⁶⁸⁵ Szó szerint „mezőről”, a sótartóra vésett címer(mezőről), címerpajzsról lehet itt szó.

tam) általános örökösömmé teszem kedves férjemet, Stockinger Józsefet, akinek ezerszeresen köszönöm, hogy halálomig bizonyította különös szeretetét és hűségét.

És ez az én utolsó akaratom, amit akarom, hogy mindenben és minden egyes pontjában teljesüljön, és ezért végakaratom az, hogy ne egy változtatható végrendeletnek tekintsék, hanem úgy legyen érvényes, mint egy törvénykönyv vagy egy végakarat, ami mindig és minden módon egy általános országos jog esetében szokásos, hogy utolsó akaratomat különösen a fentnevezett nevelt gyermekeim mindenben megismerjék, különösen azért, mivel betegségem alatt sok jót tettek velem, amikor a kegyes felsőbb hatóságot segítségért keresték fel, s ezzel őkegyelmessége nyújtotta nekik a legjóindulatúbb védelmet. A nagyobb hitelesség céljából, mivel az írást nem ismerem, íratam meg [a végrendeletet] másokkal, de a keresztvonást magam tettem, és más tanú urakat is megkértem az aláírásra, nehogy hátrány és kár essen.

Stockinger Magdaléna, született Lochner

[P. H.] Kolb Ádám János városi tanácsnok s. k.

[P. H.] Ratty György tanúbizonyosság saját kezével

[P. H.] Gregner István mint felkért tanú [s. k.]

[P. H.] Előttem és általam, Jentschke János Zsigmond s. k. eküdt jegyző

A külzeten: Az elhunyt Stockingerné végrendelete

141.

Námeszni György végrendelete 1748. május 5. (1748. május 28.)

Anno 1748. 5^a Maii,⁶⁸⁶ Vácon (*Vác*) Námeszni György alább írtak előtt térszen ily testamentális dispositiót.

Elsőben is tisztelendő páter franciscanusoknak szentmise szolgálatra hágy jövőendő termésből két akó bort.

2. Mostani feleségének, Kartali Juditnak kút-völgyi szőlőjének hason felét, az alsó részét tudniillik.

3. Másik hason felét, tudniillik fölső részét Erzse névű édes leányának és vej[é]nek, Mikuska Józsefnek.

4. Két kisebb kádat említett hitvesének.

5. Erzse leányának és vej[é]nek a nagyobb kádat és sotut hagyá.

6. Item feleségének 6 darabban 25 ½ akó üres boroshordókat.

⁶⁸⁶ 1748. május 5-én.

7. Erzse leányának 6 darabban 27 ½ akó üres boroshordókat.

8. A szőlőjét felesége fogja dolgozni per totum, és a most jövő szüreti hasznát venni, s azután fog Erzse lányával a szőlőből osztózni.

Vagyon mostani feleségétől kisleánya, Kata névű, ez és anyja is in praemissis (nimirum uxori legatis) reciproce succedálni fognak.⁶⁸⁷

9. In casu mortis filiae Elisabethae,⁶⁸⁸ Kartali Judit felesége fogja Mikuska Józsefet minden legatumokból 30 forintokkal kielégíteni.

10. Berinkei ember háza árával tartozik 40 fl. Ebből fizettessék ki részben a portiója; a maradt pénzből pedig felesége csináltasson mentét Erzse leányának.

11. Hol, mi házieszközök két részre, úgymint feleségének és Erzse leányának maradjanak egyaránt.

Actum ut supra.

Coram me Joanne Tóth episcopalis civitatis Vacziensis senatore m. p. et⁶⁸⁹

Coram me Georgius Fejérvizy jurato notario m. p.⁶⁹⁰

[Feljegyzés más kézírással:] 1748. 28^a Maii apertud et publicata est praesente viduae Juditha Kartali.⁶⁹¹

A külzeten: Námeszni György testamentuma – Georgii Námeszni (Námeszni) testamentum

Lelőhely: VVL No. 132., No. 140.

Egylapos, eredeti.

142.

Prágai Dóra végrendelete

1748. június 2.

Anno 1748. die 2. Junius.⁶⁹²

Én, Prágai (*Pragai*) Dóra adom tudtára mindeneknek, akiknek illik, hogyha én hamarébb meghalok, mint az uram, tehát az kevés pízem vagy akármiféle jószág legyen, az maradjon az uramnak az gyermekeimmel együtt

⁶⁸⁷ ...az imént felsorolt (különösen a feleségére hagyott) dolgokat illetően kölcsönösen örökölnék.

⁶⁸⁸ Erzsébet leánya halála esetén,...

⁶⁸⁹ Előttem, Tóth János, Püspökvác város tanácsnoka s. k. előtt és

⁶⁹⁰ Előttem, Fejérvizy György esküdt jegyző s. k. előtt

⁶⁹¹ 1748. május 28-án nyitották fel özvegy Kartali Judit jelenlétében.

⁶⁹² 1748. június 2-án.

ilyen módon, míg maradik⁶⁹³ az gyermekekkel együtt, ezen belől, hogyha megházasodik, azután maradjon az én részem az gyermekeknek. Ha maga is meg talál halni, tehát adassik az gyermekeknek és az templomokra és misékre az lelkünkirt.

Gombáson (*Gambos!*) egy szőlő, másik Patakfőn. Gombási szőlőt az uram mag[a] pízen vette, abban az árváknak nincsen része.

Ez kézírásomat megerősítem keresztvonásommal.

Prágai Dóra +

A külföldre: 1748

Lelőhely: VVL No. 130.

Egylapos, eredeti.

143.

Krajcsir Jánosné Mancsik Éva végrendelete

1748. október 9.

Anno 1748. 9^a October in oppido Vác (*Vác*),⁶⁹⁴ alább írtak magistratua-liter exmittáltatván Mancsik Évához, Krajcsir János házastársához, minekutána utolsó akarátát tőle megtudni s papírosra tenni kívántuk, felelt: hogy a szegletben az asztalnál már fel vagyon papíroson jegyezve [az] ő utolsó akarata, mely előkerülvén, sine dato, sine subscriptione ily tenora⁶⁹⁵ vagyon:

Egy új mente, egy új ponyva

Egy szoknya egész rásából

Két pruszlik

Ezek szentmisékre tisztelendő páter domicanusoknak

Két selyemkendő

Egy fehér fátyol

Egy fekete fátyolkötény Szent Rosarium⁶⁹⁶ képére

Egy paplan

Egy dunyha

Két vánkusz

Két lepedő

Mindezen fejéruha nénémnek

⁶⁹³ marad

⁶⁹⁴ Vác városában, 1748. október 9-én,...

⁶⁹⁵ dátum és aláírás nélkül ily foglalata

⁶⁹⁶ Szent Rózsafüzér

Egy veres szoknyát öcsémasszonynak

Ha férjem házamat megtartja, és el nem adja, legyen egészen övé és a gyermekeké, ha pedig eladná, akarom, hogy az árának fele dominicanusoknak templomára adattassék.

Hogy azért élő nyelvél olyatin scartezán feltett utolsó akaratját előttünk is megvallaná, recognoscálná a fátens, rend szerint hallatára vicibus iteratis a scriptumot megolvastuk, ő pedig ép elmével felelt, hogy igenis, az új mente, új ponyva, egész rása szoknya, két pruszlik szentmisékre adattassanak tisztelendő páter dominicanusoknak az első punctum szerint.

Második punctum szerint pedig a két selyemkendő, egy fehér fátyol s egy fekete fátyolkötény Szent Rózsafüzér képéé legyen.

Az harmadik punctumban pedig és negyedikben feltett akaratját oda határozta s conditio alá vetette, hogy nénjének successiója 1 paplanon, 2 vánkoston s három pár fejérruhán kívül ne lehessen, és Terézia öccsének [!] a veres szoknyát úgy hagyá, ha férje, említett Krajcsir János nem ellenzené.

Utoljára az ötödik punctumot úgy modificálta, hogy az házban lévő tulajdon maga jussából (mert ugyanis férjével együtt szerzette) hágy tisztelendő páter dominicanus uraknak tíz forintot szentmisék szolgáltatására, s nem a templom épületire alamizsnaképpen, melyeket férje nem egyszerűsmind, hanem részenként, mikor mennyi tőle telhetik, tartozik kifizetni.

Actum anno, die, locove quibus supra.⁶⁹⁷

Coram me Joanne Hrmo [s. k.]

Et coram me Georgius Fejérvizy epicopalis civitatis jurato notario m. p.⁶⁹⁸

[Más kézírással:] Die autem 10 sequenti⁶⁹⁹ magához hívatván ugyan fellebb subscribált Hrmo Jánost, ki előtt is ezt vallotta és testat,⁷⁰⁰ hogy nem az előbbeni testamentom szerint legyen, hanem ekképpen. Anno az új mentét az szentmisékre és az szoknyát az temetisire és azt két selyemkendőt⁷⁰¹ [!] az Boldogságos Szűz Mária képire is, ugyan fellebb írt tíz forintokat az misikre az fellebb írt mód szerint.

Praesente me Joanne Hrmo + manu propria

A külzeten: Testamentum Eva Mancsik, Joannem Krajcsir consortis die Anno 1748. et die 9^a October.⁷⁰²

Lelőhely: VVL No. 134., [No.] 149.

Kétlapos, eredeti.

⁶⁹⁷ Kelt mint a fenti helyen, évben, napon.

⁶⁹⁸ És előtttem, Fejérvizy György, püspöki város esküdt jegyzője s. k. előtt

⁶⁹⁹ A rákövetkező tizedik napon

⁷⁰⁰ rendelte

⁷⁰¹ selyemkendőt

⁷⁰² Mancsik Éva, Krajcsir János özvegyének végrendelete 1748. és október 9-én.

144.
Török Györgyné ? Szófia végrendelete
1748. november 22.

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében legyen ezen testamtomtételem, ámen.

Én, alólírt ép elmével léven, kevés javaimból tettem ilyenén végső rendelést.

1. Ezen házam, akiben most lakom, melynek is az fundusán az kisebbik fiam magának házat vett, hagyom az Ferenc fiamnak 20, idest húsz forintokban, mely pénznek felit hagyom a tisztelendő tisztelendő PP. dominicanusok temploma épületire, a más felit pedig misékre magam és az meghalt uram lelkiért úgy, hogy öt szentmisét a parochialis templomban⁷⁰³ Szent József oltárja előtt, 5 az említett dominicanusoknál, 5 a Szent Rókus kápolnájában és 5 az tisztelendő PP. franciskánusoknál mondjanak el.

2. Egy kádat és három háromakós és 2 kétakós hordókat kétféle, Ferenc és János fiaimnak.

3. Most birtokomban lévő gombási szőlőm böcsültessék meg, és azt János fiam váltsa magához, s az annak az árát is hagyom szentmisékre magamért és az apjokért a 4 templomokra.

4. Holmi házieszközt, valami találkozik, kétfelé osszák magok közt Ferenc és János édes fiaim.

5. Dunnám, szoknyám, mentém adattassanak el, és legyen a temetésre, aki megmarad, az is legyen az kettőnk lelkéért a 4 templomra misékre fölosztva. A többi pengig, lúd, tyúk 21, legyen torra és az szegényeknek ebédre adva.

Ez az én utolsó akaratom.

Signatum Vacii 22va Novembris Anno 1748.⁷⁰⁴

Sophia, néhai Török György meghagyott özvegye

Coram me Michaelae Dombay jurato episcopalis civitatis Vaciensis vice-notario m. p.⁷⁰⁵

Coram me Joanne Hrmo ejusdem civitatis senatore m. p.⁷⁰⁶

A külzeten: Sophia, néhai Török György meghagyott özvegye testamntuma de Anno 1748. 23. November.⁷⁰⁷

A külzeten: Dombay Mihály zárópecsétje.

Lelőhely: VVL No. 135., [No.] 148.

Egylapos, eredeti.

⁷⁰³ Szent Mihály-templom

⁷⁰⁴ Kelt Vácon, 1748. november 22-én.

⁷⁰⁵ Előttem, Dombay Mihály Püspökvác város esküdt aljegyzője s. k. előtt

⁷⁰⁶ Előttem, Hrmo János, ugyanazon város tanácsnoka s. k. előtt

⁷⁰⁷ Itt november 23. szerepel.

145.
Sipos Ferenc végrendelete
1748. december 9.

Vác (*Vác*), 9^a Decembris 1748.⁷⁰⁸

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében, ámen.

Én, Sipos Ferenc, ép elmével s beteges, súlyos ágyamban lévén, teszek ilyetén testamentomot.

1. Kegyelmes uramnak, őexcellenciájának, akinek szárnyai alatt eddig kenyeremet kerestem és éltem, hagyok 1 forintot.

2. Hagyok szentmisékre 1 fl., 50 d. úgy, hogy az kettejét éltemben, egyet a páter franciscánusoknál, másikát a páter piaristáknál tisztelendő páter Mihály mondjon el, harmadikát a cinteremben, amidőn a temetőbe visznek temetni, mondassák.

3. Maris leányomnak, az ki első feleségemtől származott, mivel még az édesany[j]a hagyott testamentaliter nékie 12 akó borokat, azt adják meg néki, és teljen ki az jövődöbéli termésiből az szőlőmnek, vagy az ház árából. Currenti pretio,⁷⁰⁹ amint a bornak az ára szalad.

4. Tartozom Nyéki Pálnénak 6 akó borral, 5 az Mihálka (*Michalka*) leányának, az páter franciscánusok sütőjének; a borral, az kit újra vettem föl, azt adják meg az jövődö terméséből a szőlőmnek.

5. Jancsi, Jakab, Istók fiaimat és Ila leányomat kielégítettem, mert Jancsinak Grónárban (*Gronar*) és Ila leányomnak adtam [áthúzott szó: Grónárban] egy-egy tábla szőlőt. Jakabot kiházásítottam, és annak házásítására költöttem 18 forintokat. Istóknak az kis-hermányi (*Kis Hermány*) elletést adtam, és ezeknek semmit sem hagyok. Notandum, a többbit Jakabon kívül ki nem házásítottam.

6. Mostani feleségemnek, Kis Annának és attól származott Örzse leánykámnak, mivel az feleségemnek gombási szőlejét 25 forintokon Pusztának eladta, és annak árát közönségesen elköltöttük, hagyok leányostul, amint exmittálta, 50 rénus forintokat, és ez teljen ki vagy házból, vagy szőlőből, aki a Pusztá templomnál⁷¹⁰ van, ha eladják.

7. Egyházmögéi (*Egyházmég*) szőlőmet és házamat hagyom az Miska, első feleségemtől származott fiamnak úgy, hogy az fent említett 50 forintokat az mostohájának leányostul tegye le, item a több[i] adósságaimat, úgymint portiót és bort kifizesse.

⁷⁰⁸ Vácon, 1748. december 9-én.

⁷⁰⁹ Piaci áron

⁷¹⁰ Minden bizonnyal Naszály falu középkori – ekkorra már romos – templomáról van szó.

8. Egyházmögéi szőlőmnek felit eladtam Vajzer Szabó János fiának, Andrásnak 100 forinton,

s abbúl már lefizetett készpénzül 32 fl. idest	32	–
Item egy sertést S. V. adott	8 fl.	–
20 kila maga termésbűl való búzát, á d. 80	16	–
Item, midőn a bor árulásáért tömlöcöltek, vettünk föl	5	–
Item tegnap és ma	3 fl.	–
Item négy icce kását	–	10
	64 [Ft]	10 [d.]

Ezt kivéven a százbúl, restál még fönt említett Szabó András nékem 35 forinttal 90 d.

9. Ebből hagyok a tisztelendő páter piaristáknál újont fölépített vagy építendő oltárra 1 fl., a többi Miska, elő feleségemtől származott fiamnak úgy, hogy ő eltemettessen, és az fönt említett adósságaimat, úgymint portiót, 11 akó újra fölvelt bort, item 12 akó Maris leányomnak hagyott bort, item 50 forintokat az mostohájának, és egyszóval mindeneket kifizessen, valamik említve vannak.

10. Mindennémű edényeket, úgymint 3 kádat és 20 akó hordót az Miska fiamnak hagyok, mivel velem lakott és dolgozott mindez napig.

11. Ágyleple, dunyha, vasfazék, fonál, zsák, ha valami nincsen még fölírva a sütőteknőn kívül, legyék a mostani feleségemé. Ez az én utolsó akaratom.

Signatum Vacii 9^a December Anno 1748.⁷¹¹

Sipos Ferenc +

Énelőttem, Óváry (Óvári) István esküdt m. p.

Coram me Michaelae Dombay jurato episcopalis civitatis Vaciensis vice-notario m. p.⁷¹²

A külzeten: Sipos Ferenc testamentoma de Anno 1748. die 9. Decembris⁷¹³

A külzeten: Dombay Mihály (törött) zárópecsétje.

Lelőhely: VVL [A szám nélküliek között.], No. 147.

Kétlapos, eredeti.

⁷¹¹ Kelt Vácon, 1748. december 9-én.

⁷¹² Előttem, Dombay Mihály, Püspökvác város esküdt helyettes jegyzője s. k. előtt

⁷¹³ Sipos Ferenc 1748. december 9-i végrendelete.

146.
Nagy Tamás Mihály végrendelete
1748. (október)

Atyának, Fiúnak, Szentlélek Istennek nevében.

1. Futó András sógoromnak tartozom két pár csizmának az árával, teszen az ára 3 fl., 20 d.

2. Rác (Racz) Jancsi vőjömnek tartozom 1 fl.

3. Tavalyi esztendőben nálam lakos deáknak, Istvánnak tartozom 1 fl.

4. Az szolgálómnak, az kit most eladtam [!], tartozom fél tallérral.

5. Az mely szolgálót most fogadtam, tartozom egy tallérral, egy kötény és egy gyolcs keszkenővel Szent György-napig.⁷¹⁴

6. Marci fiam tartozik 5 fl.

7. Püspök ő excellenciájának, az kinek az földjén lakom, hagyok holtom után egy aranyat.

8. Az két házas fiamot és leányomat kielégítettem.

9. [Áthúzott 9. pont: Szürkebarátoknak kamrámban lévő búzából hagyok 8 kilát lelkem után, és egy ponyvát.]

10. Két ökrömöt és tinómot és egy tehenemet hagyom az három fiaimnak, az böcsületes tanács rendelete szerint hagyom egyaránt.

11. Házamot és szőlőmöt, szérőskertemet is hagyom fiaimnak egyaránt.

12. Péter franciskánusoknak hagyok 4 akó feirbort⁷¹⁵ és egy ponyvát, az nagyobb.

13. Húsz akó boromat is hagyom 3 fiaimnak.

14. Vetéseimet is, 5 darabot hagyom három fiaimnak, úgymint Tamás, József és Imrének.

15. Salva venia sertés marháimot is, 4-gyet hagyom ugyan 3 fiaimnak.

16. 8 forintom lévén, hagyom eltakarításomra, és hogyha elegendő nem levén [áthúzott szövegrész: az boromból takaríttassanak el avagy] Marci fiamnál 5 forint lévén, azt is takarításomra.

17. Az mely kevés búzácskám lévén, az ki az kádban és 8 zsákban vagon, hagyom azt is fiaimnak.

18. Üres zsákokat, 24, hagyom ugyan 3 fiaimnak.

19. Vöröskeresztnél⁷¹⁶ való takácsnál 17 réf meg az, kit ki nem váltottam, zsáknak való vászon vagon, hagyom 3 fiaimnak.

20. Ládámban levő 39 réf vásznat és két asztalra való vászonabroszokat is hagyom 3 fiacskáinak [!].

21. Mentémet hagyom szentmise szolgálatra.

⁷¹⁴ április 24.

⁷¹⁵ fehérbort

⁷¹⁶ A kiskváci temetőhöz vezető úton álló vörös színű kereszt.

22. Tamás fiamnak 3 réf lenvásznat ingnek hagyom.

23. Az ágyamat is hagy[om] Istenér[t] és szentmise szolgáltatására; ha az leányaimnak tetszik, váltsák magukhoz.

24. Két lánc, két fejszét, vasszekeret, 3 kapát, 2 fűrőt és egy faragókést és szekérhöz való 11 karikát és három egyszínű vasakat, az többi darab vasakat is, két deszkát, két puttyot, négy új, keresztiny korszót is és afféle házhoz tartozandó ingó-bingó jószágomat is, ekémet taligtástúl, vasastúl hagyom három fiaimnak.

25. Tíz darab fonalakat is, vászonnak valót, azt is hagyom 3 fiaimnak, és mozsarat sőtörőstül is.

26. Hosszúingemet, 3-mat, hagyom az kisebbik leányomnak és egyet az zselléraszonyoknak, és verőcei (*Verőcze*) leánynak egy feir kötényt és egy bulya vásznat.

27. Gondos csizmadiánál vagyon 6 akós hordóm és Abonyon páter Suhajcsiknál (*Suhaicsik*)⁷¹⁷ is 6 akó, Alsószentgyörgyön is két hordóm, 13 akó, és az színben is három kádam. Két hordóimat, 9 akót, hagyom 3 fiaimnak. És az városonál is vagyon 5 akós hordóm, melyben bort vittek, és itthon egy-egy akós hordócskám is vagyon, azt is nekik hagyom.

28. Kosdi Gergőlynél vagyon 7 icce vajam a veremben, azt is nekik hagyom.

29. Két serpenyőt, [áthúzott szövegrész: vasnyársat] rostélyt, vasrostát, két szitát, azt is hagyom 3 fiaimnak, két káposztáshordóval együtt.

30. Verőcén mely szekeret csináltattam 7 forintokban, és meg is füzettem, azt is hagyom 3 fiaimnak.

Óváry (*Ovarj*) István +

Peringer Pál +

N. B. In October 1748. referálta említett Óváry István úr, úgymint subscribált testis, hogy ezen testament néhai Nagy Tamás Mihályé, de a tételnek idejére nem emlékezett.

A külzeten: 1748

Lelőhely: VVL No. 136.

Kétlapos, eredeti.

⁷¹⁷ Chobotnál Suhaj János (1706–1774) néven. Szegvári, 1740-től abonyi, majd tápióbicskei plébános. CHOBOT 1915–1917, II. 917.

147.
Tarcsay Andrásné végrendelete⁷¹⁸
1748 körül

2 kád az szőlőbe[n] 67593² [?], 3332 [?]; s az pa[d]láson 5 házaknál 3 fertályos egy, 2 láda, egy szekrény, vánkusz 3, egy dunnahaj, 2 szita.

Az szőlőt hagyom felit az leányomnak, felit az kisebbik uramnak⁷¹⁹ oly conditioval, hogy ebben az esztendőben harmadrészt vegyék ki az borból, az többit az adósságra és temetésemre és portióra hagyom. Az házamat hagyom 3 részt az leányomnak, negyedik részt hagyom az kisebbik uramnak oly conditioval, hogy böcsületesen tartsa, s az háznak jól gondját viselje és gyarapítsa, és úgy lakhasson benne mint a magáéba[n], míg az leányom felnövekszik. Hogyha az leányka meg találna halni, fele ház maradjon az kisebbik uramra, az felinek pedig az árát tegye le lelkünkér[t] szentmisékre.

A hátlapon: Tarcsay Andrásné testamentoma circa de anno 1748.⁷²⁰

Lelőhely: VVL [No. 134.]

Egylapos, eredeti.

148.
Fekete Jánosné végrendelete⁷²¹
é. n.

Fekete János feleséginek az testálása.

Hat forintot az temetésire hagyott, hat forintot Szent Rókus, Szent József⁷²² és az fehérbarátok templomára és piaristák templomára és az Öregtemplomra⁷²³ hagyott. Jobbik mentét az Fehér (*Feher*) Mihály leánykájának. Az másikat az Fehér György gyermekinek. Gyo[l]cs ráfogót szürkebarátokhoz. Dunnáját, míg él az ura, vegye hasznát, ha meghal, Fehér Mihály leánykájának. Egy új pruszlikot, egy vánkust, csizmát, egy hosszúinget, egy

⁷¹⁸ A végrendelet szövege hiányosan maradt fenn egy negyedrért darab papíron.

⁷¹⁹ A férj bátyját nagyobbik uramnak, második uramnak, öregbik uramnak, míg öccsét kisebbik uramnak, ifjabbik uramnak hívták.

⁷²⁰ Tarcsay Andrásné végrendelete 1748 körül.

⁷²¹ A végrendelet a jelenlegi számozás szerint a 136. számú, egy 1748-as keltezésű végrendelet mellett található, ezért az 1748-as év végére tettük.

⁷²² Szent József titulusú templom nem volt, de Szent József-oltár a Szent Mihály-templomban volt.

⁷²³ Szent Mihály-templom

kötinyt a menynek. Egy gyo[l]cs félinget, egy gyo[l]cs kötinyt az Fehér Mihály leánykájának. Tizenhárom akó hordó magának az gazdának marad. Dregalics Mátyásnak két kis kádat és egy sütőteknőt is és egy sütőlapátot is hagyott.

Jelen volt

Benke Gábor +

Jóvízi Márton +

Szinai (*Sinaj*) Tóth (*Tot*) György⁷²⁴

A külzeten: Fekete Jánosné testamentuma

Lelőhely: VVL [No. 136.], No. 103.

Egylapos, eredeti.

149.

Zieglmillerné, majd Trunnwald Andrásné Prener Anna éjjeliőr és gazdaasszony végrendelete 1749. február 18.

Testament.

In Nahmen der voller heyligsten Dreyfaltigkeit, Gott-Vatter, Gott-Sohn, Gott heiligen Geist, amen.

Demnach des Menschenleben in dieser betriebten Weltdt Kummerschaft und nichts gewüsses von der Todt, dessen Stundt aber ungewiss, als habe ich, Anna Prenerin in Betrachtung, dessen sehr Krankh, dann niederliegendt, über mein wenige Habschaft einen letzten Willen machen wollen, undzwar

Erstlich. Wan Gott der Allerhöchste nach seiner göttlichen Disposition und Willen mein arme Seel von dem Leib abfordern solte, befehle ich selbe ihren Erlässer, dann den Leib der Erden.

Anderstens. Besagter mein Leichnamb, wie christlich und gebräuchlich ist, solle auf den Friedthof zur Erden bestettiget werden und darbey ein heiliger Messe zu Trost meiner armben Seelen gelesen werden.

Drittens. Von den geliehenen 6 Fl. Geldt meinen Sohn, Jacob Zieglmiller (*Ziglmihler*) solle darvon 3 Fl. auf heiligen Messen geben zu Trost meiner armben Seelen und sollen fleissig vor mich betten.

Viertens. Was von Deutschlandt, oben Herr, er Erbtesgeldt ist ein Weingardten erkaufet worden vor 28 Fl., sage achtundzwanzig Gulden,

⁷²⁴ A végrendelet szövege és az aláírások egy kéztől származnak.

in Zimmerberg⁷²⁵ liegendt, verschaffe ich die Helfte meinen hinderlassenen Mann, Andreas Trunnwald (*Thrunnwaldt*) und die andere Helfte meinen Sohn, Jacob Zieglmiller, und sollen beide Theil meiner und meines vorigen seeligen Mannes undt verstorberne Freindschaft mit ihren Gebett allezeit in Gedenckh sein.

Fünfftens. Was das übrige wenige Bethgewandt und Hausrathsachen anbelanget, solle alles mein hinderlassen Mann, Andreas Trunnwald verbleiben.

Dessen zu einer Bekräftigung habe ich die beide ehrwürdigen als erbetene Zeigen berufen lassen, dass sie solches mit eýgenhandiger Handtschriften und beý gedruckhten Betschafften bekräftigen sollen.

So geschehen in der bischöflichen Stadt, Waitzen den 18ⁿ Februar Anno 1749.

[P. H.] Josephus Karletzhoffer als Zeig [s. k.]

[P. H.] Joseph Georg Glaser als Zeig m. p.

A külzeten: Testament Anna Prenerin, gewesene Nachtwachterin und Wirtschaftlerin in Qua[r]tirhaus.

A külzeten: Karletzhoffer József és Glaser József György gyűrűpecsétlenyomata.

Lelőhely: VVL No. 115., No. 153., Fasc. 4.

Kétlapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Végrendelet.

Az Atyának, a Fiúnak és a teljes Szentlélek Istennek nevében, ámen.

Mivel az emberi élet ezen a sürgető világon fájdalmas, és a halál is bizonytalan és ennek órája ismeretlen, ezért én, Prener Anna elhatároztam, mivel súlyos beteg és ágyban fekvő vagyok, hogy kevés javamról végső rendelkezést teszek, és pedig

Először. Amikor a mindenható Isten az ő isteni rendelete és akarata szerint szegény lelkemet testemtől elválasztja, rendelem magamat akaratának, aztán testemet a földnek.

Másodszor. Mondott tetememet keresztény és szokott módon szállítsák a temetőbe [és tegyék] a földbe, és ott mondjanak szentmisét szegény lelkem üdvéért.

Harmadszor. A fiamnak, Zieglmiller Jakabnak kölcsönzött 6 forintból adjanak 3 forintot szentmisékre szegény lelki üdvömért, és imádkozzanak szorgalmasan érettem.

⁷²⁵ Zimmerberg Németország baden-württembergi tartományában, a Bodeni-tótól északkeletre fekszik.

Negyedszer. Ami a németországi Zimmerbergben⁷²⁶ fekvő szőlőt az első ura örökségi pénzéből vásárolta 28 Ft-ért, azaz huszonnyolc guldenért, hagyom ennek felét hátrahagyott férjemnek, Trunnwald Andrásnak, és a másik felét Zieglmiller Jakab fiamnak, és imádságaikban, gondolataikban mindkét fél, a mostani és az előző megboldogult férjem és az elhunyt rokonság legyen jelen.

Ötödször. Ami a többi kevés ágyneműt és házieszközt illeti, maradjon minden hátrahagyott férjemé, Trunnwald Andrásé.

Ennek megerősítésére hívtam mindkét tiszteletreméltó felkért tanút, hogy saját kezük írásával és rányomott pecsétjükkel hitelesítsék.

Igy történt Vác püspöki városban, 1749. február 18-án.

[P. H.] Karletzhoffer József mint tanú

[P. H.] Glaser József György mint tanú

A külzeten: Prener Anna, egykori kvártélyházi éjjeliőr és gazdasszony

150.

Bárány Mátyásné Lukács Mária végrendelete

1749. április 12. (1750. december 10.)

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében, ámen. Legyen ezen testamentomtétel.

Én, Lukács (*Lyukács*) Maris, Bárány (*Bárany*) Mátyás özvegye, mivel az vol[t] uрам az első házat nékem hagyta az Örzse leánykámval, az Ádám fiamnak az hátulsót, én is az részemet hagyom az Örzse 6 esztendő leánykámval, de az pincének felit bírja az leányom, s övé legyen, felit az fiam, s övé legyen.

2. Az gombási kis szőlőmet is azon Örzse leánykámval.

3. Az szőlőedényeknek 2/3[-át] hagyom az leányomnak, 1/3 részt az fiamnak, amint az atyja hagyta.

4. 18 forintokat, akik Koloknál vannak, hagyom szentmisékre és az temetésemre, s holtam után pedig az gyermekeim rólam és az atyjokról megemlékeznek.

5. Az ágyamat hagyom az Örzsenek, úgymint 3 vánkus, egy derékalj, egy dunyha, egy lepedő és az fehér nyoszolyámat. Item vasfazekat, rosszat, rostélyt, szitát, 1 ponyvát, 9 zsákot hagyom az leányomnak, Örzsenek, s fehérruhámat is és 2 vastag lepedőt.

6. Mentém adják el, s adják Istenért az árát.

⁷²⁶ Németország, Baden-Württemberg tartományban található.

7. Fél rázsa új szoknyámot hagyom az menyemnek, hogy annál inkább jobban gondját viselje az Örzse leánykámnak.

8. Zsuzsa, örökben tartott leányomnak hagyok az jövődébéli gombási kis szőlőnek termésiből egy akó bort úgy, hogy dolgozni segítjen. Adják meg az Örzse leányom részéből.

9. 60 réfre való fonalam van, azt szövessék meg és tegyék el az Örzse leánykámnak.

10. Szérőskertet adják el, és az árának felit adják szentmise szolgálatra, felit az Örzse leánykámnak szőleje munkáltatására költség.

11. A nagy kádat adják el, és legyék az takarításomra az ára.

12. Minden esztendőben az Örzse leányomnak a szőleje terméséből [át-húzott szövegrész: Szent József Kongregációjának] szentmisékre adjanak egy akó bort az lelkünkért.

Item az keresztes barátoknak⁷²⁷ rabok váltságára⁷²⁸ is egy akó bort adjanak az Örzse leányom szőleje terméséből minden esztendőben.

13. Bárány György püspökhavani lakos, az megholt uramnak öccse adós 8 forinttal, azt hagyom Örzse leányomnak ruházatára, de úgy, hogy ne szorongassák érte, hanem mikor, mit adhat.

14. Szövőszéknek vegye az menyem hasznát, de azután két részre legyen az leánykával.

15. Asztalt hagyom az leánykának, és az újra fölvelt 2 akó bort adja el a leányka terméséből, mást a fiaméből adják meg.

16. A sotu legyen 1/3 rész az fiamé, az 2/3 rész az leányomé, és az jövedelme is úgy menjen. Van 2 széles és egy tövető kapát hagyok Örzse leányomnak és 2, aki tőle elmarad, az fiamnak. 5 icce vaját és Püspökhavánról (*Püspök Haván*) jövődő 7 kila búzát és több eledelre valót, hogy az leánykának jó gondviselője legyen az fiam és menyem, annak eltartására hagyom fiamnak és menyemnek.

És ez az én testamentomtételem.

Coram me Joanne Tóth (*Tóth*) episcopalis civitatis Vacziensis senatore m. p.⁷²⁹

Coram et per me Michaellem Dombay juratum episcopalis civitatis vice-notarium m. p.⁷³⁰

⁷²⁷ Valószínűleg a johannita (ispotályos, máltai) lovagrendről van szó.

⁷²⁸ Feltehetően az 1748-ban az aacheni békével lezáruló osztrák örökösödési háború során fogságba jutott rabok kiszabadítására indított gyűjtésről van szó.

⁷²⁹ Előttem, Tóth János Püspökvác város tanácsnoka s. k. előtt

⁷³⁰ Előttem és általam, Dombay Mihály püspöki város esküdt aljegyzője s. k. előtt

[Az iraton további feljegyzések:]

Teste Martino Jóvizy patri Stephano Pór ordinis praedicatorum concionatori Hungaricoi Adamus Bárány ad missae sacrificia persolvit fl. 2 in mariis et septenariis.⁷³¹

[Más kézírással:]

Anno 1750. die 10^a Mensis Decembris sub sessione magistratus intuitu executionis hujus testamenti consequentur subsecutae deliberationis improcollatum habetur.⁷³²

A külzetten: Lukács Maris, néhai Bárány (*Bárány*) Mátyás özvegye testamentoma 12. Aprilii 1749.

A külzetten: Dombay Mihály zárópecsétje.

Lelőhely: VVL No. 138., [fasciculus?] 4., No. 153.

Kétlapos, eredeti.

151.^a

Haverl Jakab szentszéki futár hagyatéki leltára 1749. július 29.

Anno 1749. die 29. et subsequentibus Mensis Julii. De gratioso mandato Excellentissimi, Illustrissimi ac Reverendissimi Domini Domini Michaëlis Caroli Sancti Romani Imperii comitis ab Althann, archiepiscopi, episcopi Vaciensis factum est praesens inventarium et venditio tam mobilium, quam immobilium Jacobi Haverl consistorialis condam cursoris in praesentia deputationum dominorum senatorum et domini notarii et tutoris infra-scriptorum.

	<i>Fl.</i>	<i>D.</i>
Vor das Haus sambt dem Garthen seynd Anticipate gegeben werden	50	–
Ein gewenter Rockh mit saumendem Aufschläh	6	–
Ein übertragener Sommerrockh	1	–

⁷³¹ Jóvizy Márton jelenlétében Pór Istvánnak, a domonkosok magyar nyelvű hitszónokának Bárány Ádám szentmisékre 2 forintot adott máriásokban és hetesekben.

⁷³² 1750. december 10-én a városi magisztrátus ülésén ezen végrendelet végrehajtásának tárgyában az alább következő határozatot jegyezték fel. – A határozat szövegét azonban nem írták ide.

	<i>Fl.</i>	<i>D.</i>
2 alte Hüeth	–	20
1 Paar neue Hosen	1	–
1 alter Rockh	–	75
2 übertragener Röckh	1	50
1 übertragener Rocolor	3	–
1 Paar alte übertragener Stüffel	–	30
1 Paar übertragener Winterhauben	–	10
1 Kleÿderkasten	1	75
1 Weiberrockh	3	–
1 schwarzes Röckhel	–	10
1 taffetenes übertragenes Röckhel	–	20
1 weisses übertragenes Röckhel	–	20
1 übertragenes Münder	–	50
1 Paar alte Handschuh	–	10
2 Weiberhauben, 1 sammendner, die andere von Zeüch	–	80
2 alte Mannes-Leibl von Parquet	–	30
1 Kochbuch	1	–
1 zerrissenes Weiberpöltzel	–	15
9 Paar alte Strimpf	1	–
15 Stückh Zinntäler, sambt einer kleiner Schüssel, Schallen und Saltzkassel á 40 d., hat gewogen 15 Pfund	6	–
1 Bögeleisen	1	25
1 blechner Theekandl	–	25
1 blechner Tatzen	–	25
1 Messing alter Leichter	–	20
1 eiserner Mörschner	–	20
1 kleines Flinten	1	–
2 spänische Röhrstockh	–	50
2 gemahlene Bilder, Ecce homo und Unser liebe Frauen	4	–
Item ein gemalenes Frauenbild	1	50
Item 2 gemahlene kleine Bilder	–	50
1 Messing Crucifix	–	40
5 Stücke Theses-bilder	–	50
1 Bethstath	–	25
2 alte Bethtücher und 3 Bölster	4	–

	<i>Fl.</i>	<i>D.</i>
3 lederne alte Sessel	–	75
8 Stücke Pfannen	–	80
2 Rost-, 3 Brathweis, 1 Saltzmühl	2	–
2 Feuerhundzangschauffel	–	50
1 Reibeisen, 1 Kuchelmesser, 1 Sackmesser	–	25
1 Pintermesser, 1 Nudltreith, 1 Kuchelkastel	–	60
1 Sage	–	15
3 alte Sackhen	–	30
1 Wäschleindl, 1 Ziehwaag	–	50
3 Angör [Anker?], ein Hauen, ein Schauffel, ein eisener Rechen	–	40
Wäschtruchen	–	30
1 kleine von Messing Nachtlampen	–	15
Unterschiedliche Kuchelgeschirr, als Reindl, Töpfer, Täller, Schüppeln, altes Eisen	4	–
Unterschiedliche Gartenhauen, als Kehl, Kellerabrÿss	1	–
Summa	105	40

Michaelis Dombay jurati episcopalis civitatis Vaciensis notarii m. p. in praesentia

Johannes Karletzhoffer m. p.

Jacob Füsser [s. k.]

Johann Joseph Plattschläger m. p. consistorial cancellariae tutor

A külzetten: Inventarium relictæ substantiæ Jacobi Haverl cursoris consistorialis de Anno 1749.

Kétlapos, eredeti.

Lelőhely: Váci Püspöki és Káptalani Levéltár, Testamentaria, No. 86.

A szöveg fordítása:

1749. július 29-én és a rákövetkező napokon főméltóságú, tisztelendő Althann Mihály Károly érsek, váci püspök, a Szent Római Birodalom grófjának utasítására készült ez a leltár és Haverl Jakab néhai szentszéki futár ingó és ingatlan javainak összeírása a kiküldött tanácsnok urak és a jegyző úr mint az alább felsoroltak gondnokának jelenlétében.

	<i>Forint</i>	<i>Dénár</i>
A kerttel együtt levő házért előleget adjanak	50	–
Egy kifordított kabát szegélyrátétellel	6	–
Egy viselt nyári kabát	1	–
2 régi pásztor[suba?]	–	20
1 pár új nadrág	1	–
1 régi kabát	–	75
2 viselt kabát	1	50
1 viselt szoknya [rokolya]	3	–
1 pár régi viselt csizma	–	30
1 pár viselt téli sapka	–	10
1 ruhásláda	1	75
1 női szoknya	3	–
1 fekete szoknya	–	10
1 taft viselt szoknya	–	20
1 fehér viselt szoknya	–	20
1 viselt (kis)kabát	–	50
1 pár régi kesztyű	–	10
2 női sapka, 1 szegélyes, a másik vászon	–	80
2 régi férfi parkettmellény	–	30
1 szakácskönyv	1	–
1 rongyos női bunda	–	15
9 pár régi harisnya	1	–
15 darab óntányér, egy kis tállal, tányérral és sőtartóval együtt, á 40 dénár, 15 fontra mérve	6	–
1 vasaló	1	25
1 bádog teáskanna	–	25
1 bádogtálca	–	25
1 régi rézlámpa	–	20
1 vasmozsár	–	20
1 kis puska	1	–
2 spanyol nádpálca	–	50
2 festmény, Ecce homo és a Drága Miasszonyunk	4	–
Ugyancsak két női festmény	1	50
Ugyancsak két kis festmény	–	50
1 rézkereszt	–	40

	<i>Forint</i>	<i>Dénár</i>
5 darab szentkép ⁷³³ [?]	–	50
1 fekvőhely	–	25
2 régi ágytakaró és 3 vánkös	4	–
3 régi bőrszék	–	75
8 darab serpenyő	–	80
2 tűz-, 3 sütőrács, 1 sőtörő	2	–
2 tűzbakfogólapát	–	50
1 ráspoly, 1 konyhakés, 1 zsákvágókés	–	25
1 pintérekés, 1 tésztanyújtó, 1 konyhaláda	–	60
1 fűrés	–	15
3 régi zsák	–	30
1 szárítókötél, 1 húzómérleg	–	50
3 horgony [?], egy kasza, egy lapát, egy vasgereblye	–	40
Fehérneműs láda	–	30
1 kis réz éjjelilámpa	–	15
Különböző konyhai edények, mint lábasok, fazekak, tányérok, lapát, régi vasak	4	–
Különböző kerti kapák, mint barázda, szőlőkapa [?]	1	–
Summa	105	40

Dombay Mihály, Püspökvác város esküdt jegyzője s. k. jelenlétében
Karletzhoffer János s. k.
Füsser Jakab [s. k.]
Plattschläger János József s. k. szentszéki írnok mint gondnok

A külzeten: Özvegy Haverl Jakab szentszéki futár leltára, 1749.

⁷³³ Általában rézmetszet, amin vallási parancsokat ábrázoltak. Német területen a vallási tanokat hirdetőket tették így módon közzé hitelveiket.

151.^b
Kimutatás Haverl Jakab temetési költségeiről
1749. július 1.

Leichtbegängnis [!] Ausgaben, welche zu Zeith da des Seel Jacob seÿn Weib begraben worden aufgegangen. Den 1. Julii Anno 1749.

<i>Auf heilige Messen</i>	<i>Fl.</i>	<i>D.</i>
Denen WW. FF. PP. Dominicanern	2	–
Denen WW. FF. PP. Franciscanern	2	–
Denen WW. FF. PP. Piaristen	2	–
Ihro hochwürden Herrn Stadtpfarrer Stola und Messen	2	–
Ihro hochwürden Herrn Stadtpfarrer Geró auf heilige Messen	1	3
Leinwath zum Überthan und Tüchel	–	35
Der Schuster-Zunft	1	–
Fünf Geheimbnis Trägern	–	50
Dem Mann beÿm Geheimbnissen	–	20
Vor das Bruderschaftbuch	–	28 ½
Denen Todtengräbneren	–	50
Zweÿ Männern, die beÿ der Wacht gemacht	–	50
Den Weib, so beÿm Tag gewacht	–	25
Viermahl ausleüthen lassen	3	60
Vor die Stelle auf dem Gottesacker	2	–
Dem Cantor	–	50
Vor die Truchen	2	50
Dem Ansager	1	–
1 Pfund Insleth ⁷³⁴ Kertzen	–	18 ½
Summa	23	60

A külzeten: Expensae funebrales die 1. et 12. Mensis Julii Anni 1749.⁷³⁵

Kétlapos, eredeti

Lelőhely: Váci Püspöki és Káptalani Levéltár, Testamentaria, No. 86.

⁷³⁴ ném. Unschlitt = faggyú

⁷³⁵ 1749. július 1. és 12. közötti temetési költségek.

A szöveg fordítása:

A gyásztemetés költségei, melyeket a temetéskor, 1749. július 1-jén tett Jakab lelkéért a felesége.

<i>Szentmisékre</i>	<i>Forint</i>	<i>Dénár</i>
A dominikánus atyáknak	2	–
A franciskánus atyáknak	2	–
A piarista atyáknak	2	–
A főtisztelendő városi plébános úrnak stólára és misékre	2	–
A főtisztelendő Geró városi plébános úrnak szentmisékre	1	3
Lenvászon az átvitelhez és szemfedél	–	35
A varga céhnek	1	–
Öt halottvivőnek	–	50
A holttest melletti férfinak	–	20
A társulati könyvre ⁷³⁶	–	28 ½
A sírásónak	–	50
Két férfinak, akik éjszaka virrasztottak	–	50
Az asszonynak, aki nappal virrasztott	–	25
Négyszeri harangozásra	3	60
A temetőbeni sírhelyért	2	–
A kántornak	–	50
A koporsóért	2	50
A kihirdetőnek [?]	1	–
1 font faggyúgyertya	–	18 ½
Summa	23	60

Egylapos, eredeti.

Lelőhely: Váci Püspöki és Káptalani Levéltár, Testamentaria, No. 86.

⁷³⁶ Feltehetően valamelyik kongregáció által a tagokról, azok elhunytáról vezetett könyvre, illetve az abba történő bejegyzésre.

151.^c

**Kimutatás Haverl Jakab halála után kifizetett költségekről
1749. július 15.**

Ausgaben beÿ der Leuchbegängnis des Seel Jacob den 12. Julii Anno 1749.

<i>Auf heilige Messen</i>	<i>Fl.</i>	<i>D.</i>
Denen WW. FF. PP. Dominicanern	2	–
Denen WW. FF. PP. Franciscanern	2	–
Denen WW. FF. PP. Piaristen	2	–
Ihro hochwürden Herrn Stadtpfarrer Stole und Messen	2	–
Ihro hochwürden Herrn Stadtpfarrer Geró auf heilige Messen	1	–
Dem Ansager	1	–
Denen Bueben beÿm Ansagen	–	15
1 Pfund Insleth [!] Kerzen	–	18 ½
Leinwath zum Überthan und schwartzen Polster	–	80
Der Schusterzunft	1	–
Denen Geheimbnisträgern	–	50
Denen Todtgräbern	–	50
Zweÿ Männern, welche gewacht beÿ der Nacht	–	50
Cantor	–	35
Truchner	2	50
2 Pfund Wachskertzen á 85 d.	1	70
Zweÿ Kranckenwarthern 4 Tage und 4 Nächte, sambt den Trunckh	3	50
Summa	21	68 ½
Item der Seel ihr Leuchbegängnis	23	60
Summa summarum	45	28 ½
Es seÿnd nach dem Todt des Herrn Jacob in dem Kasten gefunden worden	7	–
Verbleiben also	38	28 ½
Sage achtunddreÿsig Gulden Rheinisch und 28 ½ d.		

N. B. Wir zu bonificieren, Johann Joseph Plattschläger m. p. cancellista
Waizen (*Vaizen*) den 15. Julii 1749.

Egylapos, eredeti

Lelőhely: Váci Püspöki és Káptalani Levéltár, Testamentaria, No. 86.

A szöveg fordítása:

1749. július 12-én Jakab lelkéért a temetésekor tett kiadások.

<i>Szentmisékre</i>	<i>Ft</i>	<i>D.</i>
A tisztelendő dominikánus atyáknak	2	–
A tisztelendő ferences atyáknak	2	–
A tisztelendő piarista atyáknak	2	–
Főtisztelendő városi plébános úrnak stólára és misékre	2	–
Főtisztelendő Geró városi plébánosnak szentmisékre	1	–
A kihirdetőnek	1	–
A kihirdetéskor a fiúknak	–	15
1 font faggyúgyertya	–	18 ½
Lenvászon a letakaráshoz és fekete párna	–	80
A vargacéhnek	1	–
A halottvivőknek	–	50
A sírásóknak	–	50
Két férfinak, akik éjjel virrasztottak	–	50
A kántornak	–	35
A koporsóért	2	50
2 font viaszgyertyáért á 85 d.	1	70
Két betegápolónak 4 napra és éjszakára, az innivalóval együtt	3	50
Összesen	21	68 ½
Továbbá az elhunyt temetésére	23	60
Mindösszesen	45	28 ½
Jakab úr halála után ez találtatott a ládájában	7	–
Marad tehát	38	28 ½
azaz harmincnyolc rajnai forint és 28 ½ dénár.		

N. B. Megtérítve, Plattschläger János József s. k. írnok
Vácon, 1749. július 15.

Id. Nagy Mihály végrendelete
1749. szeptember 14. (1750. december 17.)

Anno 1749. die 14 Septembris.⁷³⁷

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében légyen ezen testaméntomtételelem.

Ép elmével, beteges ágyamban lévén, Istentől adatott kevés jószágocskámból tettem illetén rendelést.

1. Kegyelmes méltóságos földesuramnak hagyok egy akó bort az idei termésből.

2. 15, idest tizenöt misére lelkemért, ez teljen ki a 38 f., 21 d., melyekkel adós Istók öcsém, Nagy István, és ez[t] az öt templomban mondják el.

3. Juda leányomnak hagyok 25 forintot, hogy ez, vagy az cselőtei szőlőm árából, ha eladják, vagy hasznából teljen ki; az házamból is hasonlóképpen 25 forintot, mivel a többi leányimat szegénységem szerint kiházásítottam.

4. Az régi, kis török-hegyi szőlőmből a Panni leányomnak 5 forintot hagyok, úgymint vagy árából vagy hasznából.

5. A többi legyen András fiamé, aki a fönt említett jószágomon kívül találkozik, az anyjával együtt egyaránt osztozzanak, hanem az Panni leányomat, mivel legvékonyabban házásítottam ki, annak az Andris fiam és az anyja mentére adjanak két, azaz 2 forintokat az említett elmaradott jószágból, és az, ki ezen testamentomomat megrontani kívánja, vagy akaratom ellen kereskedne, azokon, akinek mit hagytam, átkozott léssen.

És ez az én utolsó akaratom.

Öreg Nagy Mihályé⁷³⁸

Coram nobis requisitis testibus⁷³⁹

Michaele Dombay jurato notario episcopalis civitatis Vacziensis per quem et scriptum⁷⁴⁰

Stefano Óváry (*Ovari*) senatori [s. k.]⁷⁴¹

Joanne Falsik senatore [s. k.]⁷⁴²

[Feljegyzés más kézírással:]

Anno 1750. die 17. Decembris.⁷⁴³ Öreg Nagy Mihályné letette az Juda leányának az ötven rénus forintokat Stockinger (*Stokinger*) József bíró úr és Óváry úr jelenlétében az várasházán.

⁷³⁷ 1749. szeptember 14-én.

⁷³⁸ A végrendeletet leíró jegyző kézírásával.

⁷³⁹ Előttünk mint felkért tanúk előtt

⁷⁴⁰ Elöttem, Dombay Mihály, Püspökvác város esküdt jegyzője által írva

⁷⁴¹ Óváry István tanácsnok [s. k.]

⁷⁴² Falsik János tanácsnok [s. k.]

A külzeten: Öreg Nagy Mihály úr testamentuma de dato 14. September 1749.⁷⁴⁴

A külzeten: Dombay Mihály viasz zárópecsétje.

Lelőhely: VVL No. 139.

Kétlapos, eredeti.

152.^b

Feljegyzés Nagy Mihályné Hajdú Anna örökségének felvételéről é. n.

Anna Hajdú (*Hajdu*) ex pretio vineae Gombasiensis divenditae ad condam Michael Nagy tulit fl. 50. Ex pretio Domus cum priori marca habitur 29. Item unam vaccam cum vitulo.

Lelőhely: VVL [No. 139.]

Egylapos, eredeti.

Aszöveg fordítása:

Hajdú Anna a néhai Nagy Mihálynak eladott gombási szőlő árából felvett 50 forintot. A ház árából a korábbi illetékekkel maradt 29 forint. Továbbá magához vett egy tehenet és egy borjút.

153.

Horváth Mészáros János mészárosmester végrendelete 1749. szeptember 30.

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében legyen ezen testaméntomtételem.

Én, Horváth (*Horvath*) Mészáros János teszek ilyen rendelést.

1. Hagyok Géczi fiamnak 10 akó bort a termésből. Mivel nekem két ökröt azolta is adott, amiolta túlem elment, de az tíz akó bor nem egyszerűen legyen, hanem kétszerre, s az várast igyekezzenek nagyjából többire kifizetni a szőlőtermésiből, item az mázsát is hagyom az Géczi fiamnak.

⁷⁴³ 1750. december 17-én.

⁷⁴⁴ ...1749. szeptember 14-én.

2. János fiamnak hagyom az kis taglót, nagy taglót, serpenyő rúdját lán-costúl, s mivel szegénységemet tekintvén már megelégedni láttatott 4 akó borral, talán szeginy árváimra nézve ezután is megelégszik avval, s négy akó bort adjanak meg néki egyszerre az termésbűl.

3. Mostani feleségem hozott házamhoz kétszázhatvan forintára eső jószágot, úgymint búzát, lovat, tehenet, szekeret, ekét, S. V. disznót 7-et, s azokért hagyom nekie házamot és diós-völgyi szőlőmet.

4. Rózsai mostohaleányomnak, ha az mostani tehenem megellik, üszőborja leszen az övé, legyen gondviselésemért.

5. Az mostani borja penig legyen az feleségemé, az gyermekeknek jó leszen kenyérkére.

Ez az én utolsó akaratom.

Würz (*Vurcz*) Andrásnak adós vagyok 6 ft. 50 [d.].

Árokszállásban Imre névű embernek tartozom 16 ft.

Signatum Vacii die 30. Maii Anno 1749.⁷⁴⁵

Coram me Joanne Hrmo senatore episcopalis civitatis Vacz [s. k.]⁷⁴⁶

Per Michaelém Dombay juratum episcopalis civitatis Vaciensis vicenotarium m. p. scriptorem⁷⁴⁷

Notandum: a fiaim adjanak magok hordót a bornak.

A külzetén: Testamentum Joannis Horváth (*Horvath*) laionis Vacziensis de dato 30^a Maii Anni 1749.⁷⁴⁸

Leleőhely: VVL Váci Püspöki Gazdasági Levéltár, Úriszéki ir., 1749. szeptember 30. ülés.

154.

Polyák Pál végrendelete

1749. november 6.

Vacii die 6ta Novembris 1749.⁷⁴⁹

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében, ámen.

Lelkemet ajánlom az Istennek, testemet az földnek, és az Istentől adott jószágocskámbűl ép elmével és ésszel teszek ilyen rendelést.

⁷⁴⁵ Kelt Vácon, 1749. május 30-án.

⁷⁴⁶ Előttém, Hrmo János, Püspökvác város tanácsnoka [s. k.] előtt

⁷⁴⁷ Általam, Dombay Mihály, Püspökvác város aljegyzője s. k. leíró

⁷⁴⁸ Horváth János mézárasmester Vácon, 1749. május 30-án kelt végrendelete

⁷⁴⁹ Vác, 1749. november 6.

Méltóságos földesúrnak hagyok fl. 1., –.

Bácskai (*Bátska*) öreg szőlőmet az útig hagyom Palkó fiamnak, az úton túl ugyanaz mellett lévő bácskai szőlőmet hagyom Örsze leányomnak. Kata leányomnak hagyok egy új mentét, új egy szoknyát egész rásából és egy tenenet és egy új kordovány csizmát.

Palkó fiamnak hagyok 20 kila búzát, feleségemnek is az két leányommal 20 kilát. 9 zsákkal van az rákosi (*Rakoss*) malomban, azt együtt költség mindnyájan, feleségem, fiam és leányim.

8 akó veresbor, item 6 akó veres, item 5 akó veres, item 5 ½ akó fehérbor, item 5 ½ akó fehérbor, item 2 akó fehér, ebből temettessenek el, s azután az Kata leányomnak csináltassák meg az ruhát, aki fönt van írva. [A lapszélen a borok mennyiségének összeadása: $8 + 6 + 5 + 5 \frac{1}{2} + 5 \frac{1}{2} + 2 = 32$ akó.]

3 malac, ebből egyet hagyom az feleségemnek, az kettőt pedig Palkó fiamnak.

Az első fele a házamnak legyék Palkó fiamé az fél pitvarral, az hátulsó pedig az kisebbik, Örsike leányomé az anyjával úgy, hogy ha az anyjával meg nem lakhatna, az Palkó fiam az kamarából csináljon az anyjának szobát.

S ha az fiammal nem lakhatnék, vagy az mostohaanyjával, menjen szolgálni az Kata leányom, s ugyanazon bornak árából 4 szentmisét mondassanak az páter franciscánusoknál.

Kata leányomé legyen az előbbeni feleségemtől maradt és most is nála lévő ágyam, egy dunyha és egy vánkusz 2 jó és egy viselt lepedővel, s ha az mostohaanyjának szavát fogadja, reménylem, ad nekie még egy vagy két vánkust. A több[i], ágyam ezenkívül úgy feleségemé lévén, s velem is kérészt hozzája, legyen az feleségemé az kis leánykájával. Vasfazekat, teknyőt, mozsárt és egész konyhaszerszámot az feleségemnek hagyom.

Palkónak a legnagyobb kádat és az anyjának a másik, kisebb kádat úgy, hogy Palkó adjon az anyjának egy 4 akós, item 5 és egy kétakósat, a többi legyen Palkóé.

1 taligát lovastúl az padláson lévő fél szekérrel hagyom az Palkó fiamnak.

Fejszét, két kézvonós fűrészt s ilyen gazdának való szerszámot fiamnak, Palkónak.

Notandum, hogy inkább elkérjék az udvart, különösen aequaliter az kertet is, ha együtt nem lakhatnak.

És ez az én testamentomtételem.

Polyák Pálé⁷⁵⁰

Coram nobis Michaelae Dombay jurato episcopalis civitatis Vaciensis notario, quam requisitis testibus et scriptore [s. k.]

Joanne Falsik senatore [s. k.]⁷⁵¹

⁷⁵⁰ A végrendelet szövegét és az aláírást a jegyző írta.

[További feljegyzés:]

Tótkeszire (*Totth keszi*) tartozom az bátyámnak, Istvánnak 3 fl.

Faggyúért Zsámboky volt mészárosnak 25 font faggyúért, á 11 2/3 d.

Csapónak, Andreskónak 1 fl. –.

Megholt ipának a lelkiért köll adni – [forint], 85 [dénár], mivel adósa maradt nékie.

N. B. Körmendi (*Körmöndi*) Ferdinánd fundusán lakott egybelben,⁷⁵² és 12 forintot fizetett annue pro redemptiariis laboribus mint szabados.⁷⁵³

N. B. vinum album fuit distractum, a 2 fl.

rubrum a 1 fl., 65 d.⁷⁵⁴

A külzetén: Polyák Pál váci (*Vác*) lakos testamentoma de dato 6ta Novembris 1749.⁷⁵⁵

A külzetén: Dombay Mihály zárópecsétje.

Lelőhely: VVL [A szám nélküliek között.]

Kétlapos, eredeti.

155.

Korpay Török Györgyné Bosnyák Anna végrendelete 1749. november 22.

Vacii die 22. November 1749.⁷⁵⁶ Korpay Török Györgyné Atyának, Fiának és Szentlélek Istennek nevében tett ilyen testamentumot.

Méltóságos földesuraságnak hagyok egy tallért. 2 forintot

1. Az Öregtemplomban⁷⁵⁷ lévő Szent József oltárjára 4 forintot

2. Fehérbarátokhoz 5 forintot

felét misére, felét pedig az Boldogasszony képére

3. Piaristákhoz is 5 forintot

felét misére, felit pedig a teljes Szentháromság

Kongregációja szükségére

4. Szürkebarátokhoz is 5 forintot

⁷⁵¹ Elöttünk Dombay Mihály, Püspökvác város jegyzője, mint felkért tanú és írnok – Falsik János tanácsnok [s. k.]

⁷⁵² azaz egy telken

⁷⁵³ ...és 12 forintot fizetett mint szabados a munkák megváltásáért.

⁷⁵⁴ Fehérbort két forintjával, a vöröset 1 forint 65 dénárjával adták el.

⁷⁵⁵ ... 1749. november 6-i.

⁷⁵⁶ Vácon, 1749. november 22-én.

⁷⁵⁷ Szent Mihály-templom

fele misékre, fele pedig az ott lévő Boldogasz-
szony képére

5. Az új Szent Miklós templomának 2 forintot

Zsembery Pál öcsémnek vigyázása alá bízott diós-völgyi szőlőmet, mivel magam kerestem, úgyhogy azt el ne adja, sem el ne adhassa átok alatt, mivel az gyermekeinek jó legyen jövőendőben is, azt kívánom, az övék legyen, s addig meg maga az öcsém él, ő vegye hasznát mindetig.

Az említett templomokra hagyott pinzeket, mivel kiszpinzem nincsen, fizesse ki az szőlőtermésből az öcsém, minden esztendőben egynegyed részit arra applicálván, addig meg kitelik, ha pedig egy esztendőben kitelne, a többi legyen az magáé.

6. Az spinyéri (*Ispinyér*) kápolnára⁷⁵⁸ hagyok ½ akó bort, hogy esztendőre adják az öcsém[nek].

7. Mariska öcsémnek, Zsembery Páltól valónak, az első feleségitől, hagyom az ágyamat.

8. Hordóimat és más jószágimat, valami találkozik, mivel mind aequitumom, hagyom az említett öcsémnek, és engem temettessen el misével.

9. Adós vagyok Herr (*Her*) Jakabné báty[j]ának, Jankónak 11 forinttal, azt esztendőre fizesse ki a szőlőtermésből.

Fáradtságáért pediglen ezen testamentomtételemben jelen lévő Laczkóczy (*Laczkóczy*) Pál kam[a]rás úrnak egy nap menjen el kapálni. Nótárius úrnak pedig, amint fölszakajtják ezen testamentomomat, fizessen fáradtságáért 75 dénárt.

És ez az én testamentomom s utolsó akaratom.

Signatum ut supra.

Coram nobis Paulo Laczkóczy senatore et

Michaele Dombay jurato episcopalis civitatis Vacziensis notario m. p. per quem et scriptum⁷⁵⁹

A külzeten: Testamentum relictæ Georgius Korpay Török Anna Bosnyák de datu 22. November 1749.⁷⁶⁰

A külzeten: Dombay Mihály zárópecsétje.

Lelőhely: VVL No. 137.

Kétlapos, eredeti.

⁷⁵⁸ A Spinyér-hegyi Szent Kereszt kápolna.

⁷⁵⁹ Előtte, Laczkóczy Pál tanácsnok és Dombay Mihály, Püspökvác város esküdt jegyzője s. k. előtt és általa írva

⁷⁶⁰ Korpay Török György özvegye, Bosnyák Anna 1749. november 22-én kelt végrendelete.

156.

**Moringer György átvételi elismervénye Rothmund Sebestyén
végrendeletéről
1749. november 4.**

Infrascriptus praesentibus recognosco me ex archivo episcopalis civitatis Vacziensis testamentum vidimatum perillustris domini condam Sebastiani Rothmund erga indubie fiendam restituionem excepisse in cujus rei fidem praesentes ad latus nominis mei cruce.

Signatum Vacii 4ta Novembris 1749.

+ Georg Moringer Inclyti Regiminis pedestris ordinarius serenissimi principis Caroli miles gregarius

Coram nobis

Adamo Kolb [s. k.]

Joseph Georg Glaser [s. k.]

A külzeten: 1749.

Lelőhely: VVL No. 142.

Egylapos, eredeti.

A szöveg fordítása:

Alulírott jelen levelemmel tanúsítom, hogy Püspökvác város levéltárából néhai Rothmund Sebestyén végrendeletének hitelesített másolatát átvetem, jelen írás hitelül nevem mellé keresztet tettem.

Kelt, Vácott, 1749. november 4-én.

Moringer György, kegyelmes Károly herceg⁷⁶¹ gyalogos közkatónája
Előttünk Kolb Ádám [s. k.], Glaser József György [s. k.] előtt

157.

**Tarcsay Pálné, majd Vojtek Jánosné Hagyugya Mária végrendelete
1749. november 30.**

Vacii die 30. Novembris 1749.⁷⁶²

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében, ámen.

Én, néhai Tarcsay Pálné, most pedig Vojtek Jánosné Hagyugya Maris tészek ilyen testamentomot.

⁷⁶¹ Valószínűleg Lotharingiai Károly Sándor (1712–1780) herceg.

⁷⁶² Vácon, 1749. november 30-án.

1. Mostani uramtúl való Iluska csöcsömös⁷⁶³ leánykámnak hagyom fele házamat, ha pedig meghalna a leányka, legyen a fél rész egészen az mostani uramé, ha pedig megél a leányka, az háznak az említett felével osztozzon az mostani urammal egyaránt.

2. Az másik fele pedig az háznak legyen az öre[ge]bbik leánykámé, Örszéjé.

3. Csipkési életést az mostani uramnak hagyom, Patakfői öreg szőlőmet hagyom az öre[ge]bbik leánykának, Örsének a két hasáb szőlőt.

4. Ágyamnak felét hagyom csöcsömös Iluska leányomnak, ha pedig meghal, legyen az apjáé; az másik fele pedig Örsze leányomé legyen.

[E ponthoz tartozó lapszéli megjegyzés:] Kiadatott Vojteknek fele ágy.

5. Az Öregtemplomban⁷⁶⁴ 5 és az szürkebarátokhoz is 5 forintot szentmisékre, amint az uram hagyta. Ez teljen ki a szőlő termésiből. [Más kézírással megjegyzés:] Jövendőleg.

Adós vagyok várasnak por[cióval]

Szűcsnek Tisza [?] mellett 3 f. 50 d.

Kollár (*Kolár*) Jakabnak 4 ½ akó borral – –

[Más kézírással lapszéli megjegyzés:] Visszaadták a kádat

processat positio sub⁷⁶⁵ 0 50 d.

Praepost úrnak⁷⁶⁶ búzáért 1 f. 80 d.

Dráb (*Drab*) Györgynek 7 f. –

Coram nobis Michaelae Dombay jurato episcopatus civitatis Vacziensis notario m. p.⁷⁶⁷

Coram me Joanne Hrmo senatore m. p.⁷⁶⁸

[Más kézírással lapalji feljegyzés:]

Item azután jött ki a temetésre fölvelt 4 forintbéli adósság.

Teste Domino Karletzhoffer (*Karleczhoffer*)⁷⁶⁹

A külzeten: Néhai Tarcsay Pálné, most Vojtek Jánosné Hagyugya Maris testamentoma de dato 30^a November 1749.

A külzeten: Dombay Mihály zárópecsétje.

Lelőhely: VVL No. 141., No. 61.

Kétlapos, eredeti.

⁷⁶³ csecsemő

⁷⁶⁴ Szent Mihály-templom

⁷⁶⁵ 50 d. nyereségért

⁷⁶⁶ Szappantsy Márton prépost.

⁷⁶⁷ Előttünk, Dombay Mihály, Püspökvác város esküdt jegyzője s. k.

⁷⁶⁸ Előttem, Hrmo János tanácsnok s. k. előtt

⁷⁶⁹ Karletzhoffer úr tanúsítja

158.
Pap János végrendelete
1749

Megholt Pap János uramnak testamentalis dispositioja.

1. Két ökrö[m] vagyon Horváth Jánosnál; 26 tallérokban, interes 8 kila búza.

2. Mondok Lukácsnál 24 tallér, 8 kila búza interes.

3. Kiss Varga Gábornál 20 tallér, interes 7 kila búza.

4. Orosziban bizonyos embernél vagyon 9 tallér, interes egy akó bor négy esztendőtől fogva.

5. Hontban Pál István névű lakosnál 20 tallér, interes 7 kila búza.

6. Ugyan Hontban Honti (*Honty*) Jánosnál 14 tallér, interes 1 tallér esztendőnként; 9 esztendőtől fogva tartozik véle.

7. Felsőpaláston (*Fölső Palást*) 7 tallér Sebestyén (*Szebesten*) Andrásnál, interes 1 forint. Ezen esztendőre tartozik véle.

8. Azelőtt Paláston, most Gyulán Sebestyén (*Szebesten*) Mihálynál 10 tallér, minek is interese 1 tallér. Idejét nem tudja, mely esztendőben adta neki azon pénzt.

9. Vácon (*Vác*) Tabánban (*Tobán*) Ityevity (*Ityevigy*) Pálnál 10 forint.

10. Vadkerten Szabó Istóknál és annak társánál 27 tallér, dénár 50, interes 7 kila búza.

11. Gábor Mátyásnak atyjánál 10 tallér, interes 1 tallér. Circiter 4 vagy 5 esztendőtől fogvást.

12. Vagyon házom; szőleje, egyik Öreg-Pince-völgyön, másik Zsobrákban (*Zsobrágh*), harmadik is ugyanott.

13. Vagyon Lontón Pál István Marosinál [!] 1 tehene borjastúl, Szentgyörgyön (*Szent György*) ugyan három tehén, ugyanottan negyedfű lova és egy tavalyi csikó; Gál Istvánnál 1 tehén, másik Kristóf (*Christof*) Mátyásnál, kinél is az lovak vannak.

14. Idehaza vagyon egy üsző, negyedfűre menentő [!].⁷⁷⁰

15. Az háza az Németvároson (*Német város*) Gál Bessenbacher⁷⁷¹ (*Peßunpöcher*) szomszédságában.

Primo. Ezen jószágból az uraság részére legált 2 akó veresbort az jövő termésiből szőleinek.

Az följebb megnevezett facultását hagyja az böcsületes tanácsnak elintézésére úgy, hogy őkegyelmek istenesen vigézzék el, kit mi fog illetni maradéki közül.

⁷⁷⁰ menő

⁷⁷¹ Az 1718. évi telekkönyvben Bessenbacher (*Pessenbacher*) Gál háza a 154., Pap János sarokháza a 155. sz. telken volt a Binder (Pintér), ma Múzeum utcában.

Kévánja, hogy lelkinék üdvössigiért szolgáltatassék hat kismise⁷⁷² abbúl az pénzűl, mely hat tallér Horváthnál (*Horvát*) vagyon, azonkívül misék szolgáltatassanak, és eltakarítása légyen meg.

2. Kévánja, hogy mind az három harang az nagytemplomban⁷⁷³ háromszor vonattassék meg.

3. Kévánja, hogy az caemeteriumban teste felett szolgáltatassék egy mise, és egy azon kívül.

Mindezekben Szabó Pál uramat tutoromnak választottam, vagyis inkább választom, és kérem alázatosan, hogy őkegyelme az árváknak viselje gondját, hogy az megírt jószágocskám ne prédáltassék.

Pap János keze körösztvonása +

Az iraton: Pap János testamentoma 1749

Lelőhely: VVL No. 140., No. 61.

Egylapos, eredeti.

159.

Kovács, másként Bilbi József végrendelete 1750. február 22. (1751. június 4.)

Anno 1750. 22. Februarii 1750 [!].⁷⁷⁴

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében legyen ezen testamtomtélelem.

Én, Kovács József, testemben beteges, és majd végső órámon lévén, de elmémben ép és egészséges, lelkemet hagyom az én teremtőmnnek, testemet pedig a földnek, s a többiről teszek ilyenén rendelést.

1. Hogy az temetőben az bátyám mellé temessenek, és az temetésemre hagyok 10 forintokat úgy, hogy az páter dominicanusoknál majd visznek, akkor harangozzanak, és az Öregtemplomban⁷⁷⁵ kétszer harangozzanak; a többi legyen szentmisékre, egyre a temetőben, mikor kivisznak, a többi pedig a temetéstől, aki elmarad, legyen szentmisékre, a páter dominicanusoknál mondják el mind a három oltárnál.

⁷⁷² Míg a nagymise több szertartásból állt, addig kismise (népies nevén susogómise, mivel a pap magában mondta el a szöveget), rövidebb is, egyszerűbb is volt.

⁷⁷³ Szent Mihály-templom

⁷⁷⁴ 1750. február 22-én.

⁷⁷⁵ Szent Mihály-templom

2. Háزامot, szőlőmet Diós-völgyön hagyom kedves feleségemnek, Anának, az két leánnyommal együtt, Marisnak és Katának úgy, hogy az fér[j]-nél lévő leánnyomnak fér[j]hez menetelnek alkalmatosságával ígért⁷⁷⁶ 20 forintokat nékie az szőlőből és házból kifizessék az feleségem és két hajadon leányim, s magok pedig az említett házzal és szőlővel egyaránt osztozzanak föl, avagy bírják.

3. Molnár (*Molnar*) Miklósnak adós vagyok ez ifjú legény [?] 24 fl., 50 [dénár].

Item Greiner (*Grajner*) István úrnak 1 [fl.], 95 [dénár].

Varga Matyinak tartozom 6 akó fehér borra fölvévén 26 garasával úgy, hogy borral adom meg.

Zubati Jankótól 24 garasával 2 akóra vettem föl, hogy maga adjon hordót.

Lakatos Ignácnak tartozom búzáért 7 f., s erre ígertem hagyvást egy akó bort.

Szabólegénynek, aki nálam lakott, adós vagyok 9 [fl.], 59 [d.].

Dóczy Jóskának szőlőtermés hordásáért 1 fl., –.

Ezeket fizessék ki az szőlőtermésből, a jövődéből.

Ez az én testamentomom és utolsó akaratom.

Signatum Vacz ut supra.

+ Kovács (*Kovacs*) József

Coram me Michaele Dombay jurato episcopalis civitatis Vaciensis (*Vacz*) notario m. p. per quem et scriptum⁷⁷⁷

Joanne Falsik senatore [s. k.]⁷⁷⁸

Stephan Greiner (*Grejner*) [s. k.]

[Más kézírással feljegyzés:]

Praesens testamentum in quantum juribus dominalibus non praejudicaret, confirmatur et ratificatur.

Vaczii die 4^a Junii 1751.

Antonius Lőrinczy m. p. praefectus⁷⁷⁹

A külzeten: Testamentum Josephi Kovács, alias Bilbi de dato 22. Febr. 1750.⁷⁸⁰

A külzeten: Dombay Mihály zárópecsétje.

Lelőhely: VVL No. 149., Nro 74. fasciculus 2.

Kétlapos, eredeti.

⁷⁷⁶ ígért

⁷⁷⁷ Előttem, Dombay Mihály, Püspökvác város esküdt jegyzője s. k. előtt és általa írt

⁷⁷⁸ Falsik János tanácsnok s. k.

⁷⁷⁹ Jelen végrendelet, amennyiben a földesúri jogokat nem sérti, megerősítették. – Vácon, 1751. június 4-én. – Lőrinczy Antal s. k. prefektus

⁷⁸⁰ Kovács, másként Bilbi József 1750. február 22-i végrendelete.

160.^a
Laczi Miklósné Szakály Katalin végrendelete
1750. március 9.

Anno 1750. 9na Martii⁷⁸¹ Vácon (*Vác*) néhai Laczi Miklósnénak [!] meghagyott özvegye, Szakály (*Sakály*) Katalin téssen ily testamentomot.

Először is testemet hagyom az földnek, az ő anyjának, melyből vettem, lelkemet pedig Istenemnek irgalmas kezeiben ajánlom.

I. Nőtincsi János tartozik	f. 20	–
Kocsis Mátyás [Más kézírással:] Megfűzetett ex toto	f. 10	–
Csapó György [Más kézírással:] Solvit.	f. 15	–
Laczi Mihály	f. 100	–
Summa	f. 145	–
Mely summából teszek ily rendelést		
I. Tisztölendő páter franciscánusoknak hagyok szentmisék szolgáltatására	f. 20	–
Item az váci Öregtemplomban ⁷⁸² leendő szentmisék szolgáltatására	f. 3	–
Tisztelendő páter dominicanusokhoz miseszolgálatra	f. 3	–
Tisztelendő páter piaristákhoz szentmise szolgálatra	f. 3	–
Item Boldogasszony, Szent József és Szent Ferenc kongregációjára 2 két forintot teszen	f. 6	–
Szent Rókus kápolnájára	f. 2	–
Kálváriára	f. 2	–
Boldogasszony kápolnára ⁷⁸³ oda alá	f. 2	–
Ilusnak, örökben tartott leányomnak	f. 20	–
Testem eltakarítására	f. 20	–
Hagyok Laczi Miskáné Örzse nénémnek	f. 3	–
Kocsis Mátyásnének Örzse öcsémnek [!]	f. 3	–
Csapó Gyuránénak lába gyógyítására [Más kézírással:] Solvit	f. 4	–
Laczi (<i>Laczj</i>) György kisebbik uramnak ⁷⁸⁴	f. 12	–

⁷⁸¹ 1750. március 9-én

⁷⁸² Szent Mihály-templom

⁷⁸³ Hétkápolna

⁷⁸⁴ azaz férje öccsének

Laczi Miskának [Más kézírással:] Mindnyájoké Laczi Mihálynál vagyon	f. 12	–
Laczi Marcinak	f. 12	–
Csapó Gyura sógoromnak [Más kézírással:] Solvit	f. 12	–
Laczi Gergöly árva leánykájának, ha még él, Örsének, ha pedig megholt, az atyafiak között oszoljon 4 felé	f. 4	–
Testamentumtételére lefáradásáért testamentarius uraiméknak tíz-tíz garast, az tészen	f. 1	–
Szolgáló asszonynak, Habakuknének	f. –	d. 50
Az szegínyeknek osszanak szét	f. –	d. 50

Actum Vacii die et Anno ut supra.

Coram me Joanne Zsidó civitatis Vaciensis jurato notario m. p.⁷⁸⁵

Coram me Joanne Falsik senatore +⁷⁸⁶

N. B. Minden ruhámat és ágyi eszközömet hagyom az örökben tartott leánykámnak.

[Feljegyzés a végrendelet végrehajtásáról:]

Páter franciscanusoknak	f. 20
Laczi Mihály ezen testamentumra füzetett	f. 45
Laczi Györgyé acceptáltatott in	f. 12
Laczi Mártoné	f. 12
Laczi Mihályért	f. 12
Laczi Gergöly árvájának Laczi Mihálynál maradt	f. 4
Laczi Mihály feleségének hagyatott	f. 3
Temetésre költött	f. 19
Summa	f. 107

Michael Laczi super erogavit florenos 7 adeoque restituti sunt.⁷⁸⁷

A külzeten: Néhai Laczi (*Laczj*) Miklós özvegyének, Szakály Katalinnak testamentuma de Anno 1750

A külzeten: Zsidó János zárópecsétje.

Lelőhely: VVL No. 145.

Kétlapos, eredeti.

⁷⁸⁵ Előttem, Zsidó János, Vác város esküdt jegyzője előtt s. k.

⁷⁸⁶ Előttem, Falsik János tanácsnok előtt

⁷⁸⁷ Laczi Mihály hét forinttal többet költött, amit visszadtak.

160.^b
**Kimutatás Laczi Miklósné Szakály Katalin hagyatékának
felhasználásáról
[1750]**

	<i>Forint</i>	<i>Dénár</i>
Páter franciskánusoknak	20	–
3 templomra, szentmisére	9	–
3 congregatióra á f. 2	6	–
Szent Rókus kápolnájára	2	–
Kálváriára	2	–
Az alsó kápolna ⁷⁸⁸	2	–
Testament[ariusokra]	1	–
Habakukné	–	50
Szeginyeknek	–	50
Az árvának	20	–
4-nek á suis 12 facit ⁷⁸⁹	48	–
Csapó Györgynének	4	–
Az árvának	3	–
Kocsis Mátyásnének	3	–
Laczi Miskánének	3	–
Temetés	19	–
[Összesen:]	144	00
Item az elmaradott egy forint lelkéért szentmisére idest	1	–
[Mindösszesen:]	145	00

Egylapos, eredeti.

161.
**Sági Jánosné, majd Laczi Györgyné Mészáros Mária végrendelete
1750. augusztus 27.**

Actum Vacii die 27. Augusti Anno 1750.⁷⁹⁰

⁷⁸⁸ Hétkápolna

⁷⁸⁹ 4 [személy]-nek egyenként á 12, kitesz

⁷⁹⁰ Kelt Vácon, 1750. augusztus 27-én.

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében legyen ezen testamentomtétel.

Én, Mészáros Maris, ennek előtte Sági (Ságy) Jánosné, most pedig Laczi (Laczy) Györgyné, ép ésszel és elmével teszek ilyen testamentomot.

1. Méltóságos úrnak, ő excellenciájának hagyok 2 fl.

2. Mivel már az fiaimmal megosztottam ezen birtokomban lévő és osztályban titulo medietatis conquisitor,⁷⁹¹ nékem ezen házamat hagyom az mostani férjemnek, Laczi Györgynek úgy, hogy holtig bírhasa, ámbár megházasodnék is, ezt pedig átok alatt hagyom, senki föl ne bontsa. Ha pedig az világból említett férjem is kimúlna, azután az ház adassék el, és szentmisékre adassék az öt váci templomra.

3. Lelkemért szentmisékre az öt templomban mondandókra hagyok 10 ft., hogy az férjem adjon.

4. Óbudán fér[j]nél lévő leányomnak, Örsének, Vukovics Györgynének hagyok egy veres szoknyát, 1 kötényt, 1 félinget.

5. Nagyzellői (Nagy Zelő) tisztelendő plébános öcsém úrnak, Kozányi János úrnak hagyok 1 pár vánkust – jó vánkusok öltözetivel⁷⁹² – és egy lengyel abroszt, és ami szegény házamnál vagyon vasedényt: 1 rostélyt, 1 nyársat, 1 vagdalót, 1 tészta sütőteknyőt.

6. A többi házieszközt, mind valami találtatik, az ötödik punctumban specificáltakon kívül, úgymint attúl elmaradott ágyat s a többit, az mostani férjemnek hagyom.

7. Felét széröskertemnek, aki nékem osztályban esett, hagyom Sági István és Sági György fiaimnak. Item patakfői szőlőmet is ezeknek hagyom, és az rézmozsarát törővel együtt ugyanazon két fiaimnak.

8. Egy kék rása szoknyámat hagyom az István fiam feleségének úgymint menyemnek, 1 kötényvel.

9. Adósa senkinek sem vagyok, hanem portióra, s azt fizesse ki az uram.

10. Az ház, amint az második punctumban van föltéve, ha mind az mostani uramnak s mind nékem halálom történnék, eladatik, annak az árából az szentmiséken kívül az György katona fiamnak adjanak 8 forintot, de míg él az uram, adóra ezért teljességgel ne háborgathassa.

Ezek után pedig alázatosan kérem az Nemes Tanácsot, hogy ezen testamentomtételmet végbevitetni ne terheltelessék, és hagyott jószágomnak mindkettőnk halála után gondviselőjével lenni.

Signatum die et Anno quibus supra Vacii.⁷⁹³

Az ezen testamentomtétel s akaratom Mészáros Marisé +

⁷⁹¹ mint felerészben közös szerző

⁷⁹² huzattal

⁷⁹³ Kelt Vácon a fenti évben és napon.

Coram nobis Stefano Óváry (*Ovarj*) senatore m. p. et Michaelae Dombay praefatae civitatis jurato ordinario notario m. p.⁷⁹⁴

A külzeten: Mészáros Maris, néhai Sági János, most pedig Laczi György hitvesének testamentoma de Anno 1750. die 27. Augusti.⁷⁹⁵

A külzeten: Dombay Mihály viasz zárópecsétje.

Lelőhely: VVL No. 146.

Kétlapos, eredeti.

162.

Povazsanecz János végrendelete 1750. november 13. (1751. május 4.)

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében legyen ez testamantumtétel levellem.

1. Minthogy az leányaimat mint tehetségem szerint kiházasítottam, azonkívül az mint tehetségemből kitelhetett, egy-egy darab szőlőcskét is adtam az leányaimnak, arravaló nézve az házból semminemű praetensiójok ne legyen, hanem csak egyedül István nevű fiamé, minthogy eddigvaló portiónkat is mind ő szegény füzette, de oly conditióval, hogyha én meg találok halni Isten decretuma szerint, tehát az én meghidegült öreg testemet, mint szegénységemet illeti, úgy eltakaríttasson.

Signatum Vacii die 13. November 1750.⁷⁹⁶

Coram me Joannes Zsidó jurato episcopalis civitatis Vaciensis vicensotario m. p.⁷⁹⁷

Praesente Joanne Hrmo jurato m. p.⁷⁹⁸

[Más kézírással feljegyzés:]

Confirmatur autoritate dominali et executioni magistratus civitatensium committitur.

Vacii 4. Maii 1751.

Joannes Tábornsky (*Taborsky*) m. p. inspector⁷⁹⁹

⁷⁹⁴ Előttünk, Óváry István tanácsnok s. k. és Dombay Mihály, említett város esküdt rendes jegyzője s. k. előtt

⁷⁹⁵ 1750. augusztus 27-én.

⁷⁹⁶ Kelt Vácon, 1750. november 13-án.

⁷⁹⁷ Előttem, Zsidó János, Püspökvác város esküdt aljegyzője s. k. előtt

⁷⁹⁸ Hrmo János esküdt jelenlétében s. k.

⁷⁹⁹ Az uradalom hitelesen megerősíti, a végrehajtást a városi magisztrátusra bízva. – 1751. május 4. – Tábornsky János [uradalmi] felügyelő s. k.

A külzeten: Testamentum Joannis Povazsanecz (*Povaszanez*) senioris die 13. November factum – Apertum die 4. Maii Anno 1751.⁸⁰⁰

A külzeten: Zsidó János zárópecsétje.

Lelőhely: VVL No. 148.

Egylapos, eredeti.

163.

Beronyestyéné, majd Veres Jánosné Marin Katalin végrendelete 1750. november 15.

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében légyen ez testam-
tuntétel levelém.

I. Vagyon két szőlőm, egyik Kis-Gombáson (*Kis Gombás*), az másik pe-
diglen Nyulason; egyebem semmi nincsen.

Melyek közül az kis-gombási szőlőmet hagyom Beronyestye Ferenc fi-
amnak oly conditióval, hogy az jövendőbéli termésből négy akó bort adjon
az tisztelendő páter franciscanusoknak szentmisék szolgáltatására lelkemért
és az atyja lelkéért.

Nyulasi szőlőmet hagyom Veres János mostani férjemnek oly móddal,
hogy ő is az tisztelendő páter piaristákhoz szentmise szolgáltatására az jö-
vendőbéli termésből adjon négy akó bort.

Signatum Vacii die 15. Novembris 1750.⁸⁰¹

Coram et per me Joannem Zsidó juratum episcopalis civitatis vicenotari-
um m. p.⁸⁰²

Coram me Joanne Falsik jurato +⁸⁰³

A külzeten: Testamentum Catharinae Marin Anno 1750. die 15. 9^{ber} con-
ditum.⁸⁰⁴

A külzeten: zárópecsét töredéke.

Lelőhely: VVL No. 144.

Egylapos, eredeti.

⁸⁰⁰ Idősebb Povazsanecz János november 13-án tett végrendelete – Felnyitották 1751. május 4-én.

⁸⁰¹ Kelt Vácon, 1750. november 15-én.

⁸⁰² Előttem, Zsidó János, püspöki város esküdt aljegyzője s. k. előtt

⁸⁰³ Előttem, Falsik János esküdt előtt

⁸⁰⁴ Marin Katalin 1750. november 15-én tett végrendelete.

164.
Bada György végrendelete
1750. november 18.

Vác (*Vacz*) 18. Novembris 1750.⁸⁰⁵

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében.

1. Az házamnak felét hagyom az feleségemnek, s ha pedig terhes volna mostanában az születendő gyermekemmel, az másik felét. Ha pedig terhes nem volna most az feleségem, a más[ik] fele házrészéből fizesse ki ez alól írt adósságokat, és az lelkemért adjon a szürkebarátokhoz 4 misére, mindjárt porcióra is, és úgy egészen az övé legyen az ház.

Adós vagyok csomádi tótoknak 3 fl.

Bába (*Baba*) Ádámnak 2 fl., 95 [dénár].

Korcsmára Zöldfához 1 fl. –

Kopcsányi vargának circiter – fl., 20 d.

Item az temetésemre az megírt ház feliből 8 forintot adjon, az mire szükséges lesz, a többi Istenért miseszolgálatra, és misével temettessen.

2. Bátyámnak, Bada Mihálynak egy hosszú szűrömet s egy kék nadrágot.

3. Borjút hagyom avagy az üszőt, tavalyit s hízósértést az feleségemnek.

4. Pap-völgyön lévő szőlőmet is az feleségemnek hagyom holmi mindenféle házieszközökkel együtt, hogy holtom után is az lelkemért adakozzon, mivel úgyis mind együtt kerestük az föntírt jószágot, és ez az én utolsó akaratom.

Bada György⁸⁰⁶

Coram nobis Michael Dombay jurato episcopalis civitatis Vaciensis ordinario notario m. p. per quem et scriptum⁸⁰⁷

Praesente Joanne Hrmo jurato + m. p.⁸⁰⁸

⁸⁰⁵ Vácon, 1750. november 18-án.

⁸⁰⁶ A szöveget és az aláírást a jegyző írta.

⁸⁰⁷ Előtte, Dombay Mihály, Püspökvác város esküdt rendes jegyzője előtt és által s. k.

⁸⁰⁸ Hrmo János esküdt jelenlétében + s. k.

[Feljegyzés a temetési költségekről:]

Az mely 10 forintokat perceptor Tóth János úr adott, abból költöttem.

Primo. Pro 5 sacris ⁸⁰⁹	florenos 2	d. 50
Geró plébános úrnak	1	–
Kántornak	–	d. 50
Harangozás	1	85
Borért	1	45
Eleségre és 1 pár gyertya	1	50
Menyemnek	1	55
	fl. 10	[d.] 35

A külzeten: Bada Georg testamentuma de Anno 1750. 18. Novembris.⁸¹⁰

A külzeten: Dombay Mihály viasz zárópecsétje

Lelőhely: VVL No. 147.

Kétlapos, eredeti.

165.

Molnár Doktor Gergely végrendelete

1750. december 4. (1751. március 8.)

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében legyen ez testam-
tumentétel levelem.

Én, Molnár Gergely testemben ugyan beteg lévén, de elmémben egész-
séges, az minémű ingó s bingó jószágom vagyon, gyermekeim között tészek
ilyet in rendöléseket. Legelsőbben is föltévén adósságaimat. Úgy mint:

	<i>Forint</i>	<i>Dénár</i>
Gál (<i>Gáll</i>) János kiskötelesnek tar[tozom]	1	00
Az uraság kovácsának	2	50
Pilisi (<i>Pilj's</i>), vagy alberti mészáros sógoromnak	1	50
Mészárszékben mivel tartozom, az rovás megmutatja	–	–
Portióbéli adósságomat az portiókönyv megmutatja	–	–
Az adósságok summája	forint	dénár ⁸¹¹

⁸⁰⁹ 5 szentmiséért

⁸¹⁰ Bada György 1750. november 18-i végrendelete.

⁸¹¹ A tételeket nem adták össze.

S ingó-bingó jószágom specificatiója:

Kisszentmiklósi (*Kis Sz. Miklós*) Mihály névű molnár f. 6, d. 50,

Kosdon (*Koszd*) Győri Istvánnál egy tehén,

3 lovam és egy vasas kocsim,

Item 1 tehén és 2 borjú,

3 darab szőlő, 2 Látó-hegyen (*Látó Hegy*) és 1 Kút-völgyön,

1 pince és 2 szoba,

1 pálinka vasfazék,

3 kád,

28 akó hordó,

Item Óváry (*Óvárj*) uramnál 8 akó hordó,

Item búza, árpa és zab,

2 sertés.

N. B. Tisztelendő páter franciscanusoknak 2 esztendőben adtam 7 ½ akó bort, az mint az alamizsnás könyvből reménylem, kitetszik, oly conditióval, hogy holtam után hidegült testemet az kriptában tegyék, de mint-hogy már mostanában az[t] nem kívánom, jobbnak ítélem azért, hogy szegény bűnös lelkemért szentmiséket szolgáljanak.

Hogyha feleségem az fiammal, Józseffel együtt fog lakni, és együtt tűrhetnek, tehát semminemű jószágban osztály ne legyen, de ha együtt nem maradhatnak, az fiamé, Józsefé legyen az 3 darab szőlő közül, az melyik nekie fog tetszeni.

Az marháim, szekerem mind legyen József fiamé.

Az házamnak, udvaromnak és pincémnek egészen fele legyen József fiamé.

Az hasonló fele pedig legyen feleségemé, árvámmal együtt, oly conditióval, hogyha feleségem fér[j]hez találna menni és az árváimat elhagyná, tehát minthogymár az mornigját [!]⁸¹² nekie megfűzettem már feleségemnek, ruháján és ágyi eszközín kívül hozzáadván 30 rénus forintokat, más egyéb jószágomban semmi praetensiója ne legyen megírt feleségemnek.

Hogyha pedig az árváim az annyoktól elmaradnának, és Jóska, legöregebb fiam böcsületesen föltartja, föltartván ruházza, ruházván mind [!] kétrenden lévőket kiházásítja, semminemű jószágomból legkisebb praetensiójok ne legyen, hanem minden maradjon József fiam kezeinél.

Mégpediglen feleségem fér[j]hez nem megyen, az két szőlőt, mely még az Jóskaén kívül elmarad, tehát együtt dolgoztassák, és az borát eladván, az kiszpinzt osszák kétfelé, felét Józsefnek magának, felét pedig feleségemnek, árváimnak.

Utoljára tanácsbéli esküdt úrnak és nótárius úrnak fáradságakért, mint-hogy két rendben fáradtak, hagyok 2 forintokat.

⁸¹² móring

Signatum Vacii die 4. December [1]750.⁸¹³

Gregorius [Molnár]⁸¹⁴

Coram et per me Joanne Zsidó jurato praefatae civitatis vicenotario m.
p.⁸¹⁵

Stephano Óváry (*Ovarj*) jurato m. p.⁸¹⁶

[További feljegyzés a végrendeletet író személy kézírásával:]

Munkával adósak:

Dobó István 2 nap

Szaniszló (*Szaniszló*) Mihály 1 vagy 2 nap

Koldus Ádám zsellé[r] 1 nap

Laczi Gyura 1 nap

Ilcsik 2 nap

[Feljegyzés más kézírással:]

Confirmatur autoritate dominali ejusdemque executio magistratui et
quorum interest committitur.

Vacii (*Vatj*) 8. Martii 1751.

Joannes Tábornszky (*Taborszky*) inspector dominalis m. p.⁸¹⁷

[Feljegyzés más kézírással:]

József fia magának vette kis-közép-máli (*Kis Közép Mal*) Traszko⁸¹⁸ sző-
leje felit.

A külzetten: Testamentum Gregorii Doctor Molnar, civis Vacziensis. An-
no 1750. die 4ta December perctum.⁸¹⁹

A külzetten: Zsidó János és Óváry István zárópecsétje.

Lelőhely: VVL No. 143.

Kétlapos, eredeti.

⁸¹³ Kelt Vácon, 1750. december 4-én.

⁸¹⁴ Az irat széle hiányzik.

⁸¹⁵ Elöttem és általam, Zsidó János, a nevezett város aljegyzője s. k. előtt

⁸¹⁶ Óváry István esküdt s. k.

⁸¹⁷ Az uradalom hitelesen megerősíti, végrehajtását a magisztrátusra és az érdekeltekre bízta.
– Vác, 1751. március 8. – Tábornszky János uradalmi felügyelő s. k.

⁸¹⁸ Nyilvánvalóan egy személyről van szó.

⁸¹⁹ Molnár Doktor György váci lakos 1750. december 4-én tett végrendelete.

RÉGI MAGYAR ÉS LATIN SZAVAK, KIFEJEZÉSEK ÉS RÖVIDÍTÉSEK

absolutionalis	→ felmentés, feloldozás (melléknévi alak, általában a levél egyik formája)
absolvál	→ 1. elvégez, befejez 2. feloldoz, felment
accedál	→ kiküld, közelít, odamegy, hozzájárul, megenged
accedatio	→ kiküldés
acceptál	→ elfogad, méltányol
accessorium	→ melléklet
accurate	→ gondosan, pontosan
acquisitum	→ szerzemény
activa	→ cselekvő, pénzügyi többlet, pénzügyi követelés
activus	→ cselekvő, követelő
actu	→ jelenleg
actum	→ kelt
actum (de Anno) ut	→ kelt mint (a) fent(i évben)
supra	
ad	→ -hoz, -hez, -höz
adaequál	→ kiegyenlít
admanuál	→ kézre ad
advocatus	→ ügyvéd
aequalitás	→ egyenlőség, méltányosság
aequaliter	→ egyformán
aequisitum	→ kellék, felszerelés
aestimatio	→ becslés
alias	→ másként
allatura	→ hozomány
alteri	→ másiknak, máskor
amputál	→ levon
amputálás	→ levonás
annihilál	→ megsemmisít
Anno die et supra	→ a fenti évben és napon
annotál	→ feljegyez, megjegyez, kivonatol
annullálás	→ érvénytelenítés, megsemmisítés
applicál	→ alkalmaz
armarium	→ szekrény
assignatio mediante	→ rendelkezésénél fogva
augeál	→ növel, szaporít
authenticus	→ hiteles
authenticus	→ hiteles (németes végződéssel)
B. V.	→ Beata Virgo = Szűz Mária
brenza	→ brindza, brinza = kecske- és juhtej keverékéből készült sajt, túró
bul(y)a	→ finoman szótt, áttetsző vászon
caemeterium	→ cinterem, temető(kert)

capitalis	→ tőke(pénz)
cassatum	→ befizetve
casu quo	→ abban az esetben
casualiter	→ esetlegesen, véletlenül
cédál	→ átenged, átruház, juttat
circa	→ körülbelül
circiter	→ körülbelül
classificatio	→ beosztás, osztályozás, rendezés, elrendelés
commendál	→ ajánl, javasol
compertál	→ megtud, utánajár
competenter	→ illendőképpen
complanál	→ kiegyenlít
comportál	→ megfér (egymással)
comprotector	→ védnök (a világi uralkodó által egy-egy országban vagy birodalomban kinevezett védnök kardinális)
computál	→ (ki)számít, számvetést készít
computus	→ számadás, érték
concurral	→ hozzájárul
condam	→ néhai
conditio	→ 1. állapot 2. feltétel, kikötés 3. társadalmi helyzet, állás
condonál	→ elenged, megbocsát, adományoz
confirmál	→ 1. megerősít 2. bérnál
congregatio	→ 1. gyülekezet 2. hitbuzgalmi egyesület, társulat 3. közgyűlés
connotatio	→ feljegyzés, megjegyzés
conscribál	→ összeír
conscribálás	→ összeírás
consequenter	→ 1. megfelelően, illően 2. következetesen, következőképpen
consignál	→ aláír, ellenjegyez 2. letétbe, bizományba helyez
contental	→ kiegyenlít, kielégít, leró
contentál(ás)	→ kiegyenlít(és), kielégít(és)
contentio	→ kielégítés
contractualis	→ szerződéses
contractus	→ szerződés
convent	→ szerzetesi rendház
copia	→ másolat
coram et per me	→ előttem és általam
coram me	→ előttem
coram nobis	→ előttünk
coramisál	→ láttamoz, jelen van
creditor	→ hitelező
d.	→ denarius = dénár
DD.	→ domini = urak
de Anno	→ évből, évi
de cetero	→ egyébiránt
de reliquo nihil	→ másra nem emlékszik (szó szerint: másról semmit)
debilitas	→ erőtlenség, gyengeség, alkalmatlanság
decretum	→ rendelet, végzés
defalcatio	→ lerovás, levonás
defectus	→ 1. fogyatkozás, hiány 2. kihalás
deliberál	→ elhatároz, megvitat

deliberatum	→ határozat
den.	→ denarius = dénár
denominál	→ kinevez, elnevez
deputálás	→ kiküldés, kirendelés, kiutalás
dicta	→ mondottak
dicta	→ dikta = egyfajta vászon, vászonkötéssel készült se- lyemszövet
dikta	→ l. dicta
disponál	→ rendelkezik, intézkedik
dispositio	→ rendelés, rendelkezés, intézkedés
distrahál	→ elvon, elad
divisio	→ osztás, osztozkodás, osztály
dominicanus	→ dominikánus, domonkos (szerzetes)
é. n.	→ év nélkül
EE.	→ Egregii (Eminentissimi) = legtiszteletreméltóbb
elletés	→ újonnan telepített
elocál	→ (kamatra pénzt) kihelyez
emanál	→ kiad, keltez
episcopalis civitas Vaciensis	→ Vác püspöki város
erga	→ szemben, iránt, ellenében
erogatio	→ kiadás
et	→ és
et ultimo	→ és utoljára
etc.	→ etcetera = satöbbi
ex toto	→ összesből
excindál	→ kihalás
excontentál	→ kielégít
executio	→ végrehajtás
executor	→ végrehajtó
exmittál	→ kiküld
exmittálás	→ kiküldés
experientia	→ tapasztalat
exportál	→ kivisz, kihord
expositus	→ kihelyezett, kirendelt
extendál	→ kiterjeszt, kinyújt
extrahál	→ kihagy
exurgál	→ kitesz
f(lor).	→ florenus = forint
facit	→ kitesz
facultas	→ hatalom, vagyon, lehetőség
familiacio (familiatio)	→ beíratási díj
familiás (helyesen fami- liáris)	→ cseléd
fassio	→ vallomás, örökbevallás
fatens	→ (be)valló, vádlott, tanú
fehérbarátok	→ domonkos rendi szerzetesek
FF.	→ fratres = testvérek (szerzetes papok, ferenceseknél)
flinta	→ puska
formalibus	→ ténylegesen, hivatalosan
franciscanus	→ ferences
fundus	→ telek, alap

futa	→ 1. kelmefajta, gyapjúszövet 2. törülköző, kendő
generaliter	→ általában
gratia	→ jóakarát, kegy, kegyelem, malaszt
gratis	→ ingyen
harmadfő, harmadfű	→ hároméves
idest	→ azaz
imeg	→ ing
imponál	→ rábíz, meghagy; adót vet ki
imputál	→ tulajdonít
in concreto	→ egyben, összességében
in exolutionem	→ végrendeleti meghagyás alapján
legatorem	
in floreno	→ forintban
in immatura aetate	→ éretlen korban
in natura	→ természetben
In nomine Domini	→ Isten nevében
in originali	→ eredetiben
in parata	→ készpénzben
in specie	→ láthatóan, formában
in summa	→ összesen
in toto	→ összességében
incassál	→ bevételez
ineál	→ megköt (szerződést)
inputál	→ beszámít, betud
intentio	→ akarat, szándék
interes(se)	→ részesedés, kamat
intertentio	→ eltartás, élelmezés
inventál	→ leltároz
invintál	→ 1. inventál
ir.	→ irat(ok)
item	→ továbbá
jkv.	→ jegyzőkönyv
juratus	→ esküdt
kalastrom	→ klastrom, kolostor
kankó	→ régies szabású, elől nyitott, ünnepi alkalmakkor viselt szűrposztó kabát
karazsia	→ posztóféléesség
kiszuperál	→ kitesz
kordás	→ a ferencesek világi férfiakból álló III., a kordaviselők rendje , illetve kongregációja
L. S.	→ Locus Sigilli = pecsét helye
labarium	→ zászló (a céhek által használt)
lamentatio	→ siralomének
lanio	→ mészáros
Laudetur Jesus Christus	→ Dicsértessék Jézus Krisztus!
lazarétum	→ kórház
lecta	→ felolvasták
lector	→ 1. olvasókanonok 2. tanító
legál	→ hagyományoz
legatum	→ hagyaték, örökség
liquida debita	→ adósság-elszámolás, azaz liquidum debitum = világos (számba vett) adósság

m. p.	→ manu propria = saját kezűleg
magistratualiter	→ hatóságilag
magistratus	→ tisztikar, tanács (városi vezetés), előljáróság
manu p(ropria)	→ l. m. p.
másodfű	→ kétéves
modificál	→ módosít
molitor	→ molnár
N. B.	→ Nota bene = jól jegyezd meg
N. N.	→ nomen nescio = a nevét nem tudom
negyedfű	→ négyéves
ném.	→ német
nihil	→ semmi(t)
No.	→ numero = szám
notandum	→ megjegyzendő
notarius	→ jegyző
obligatio	→ kötelezvény
observál	→ megőriz, megjegyez
obveniál	→ ráesik, rájut
offertorium	→ felajánlás, adakozás; a mise, az istentisztelet egy része
P. F.	→ pecsét feltja
P. H.	→ pecsét helye
pamuk	→ pamut
pariter	→ egyformán, egyenlően
parochialis	→ plébániai
passiva	→ adósság, tartozás
páter	→ katolikus pap, szerzetes, atya
pb.	→ presbiter
per situ	→ a helyzetnél fogva
per totum	→ egészében
percepiál	→ l. percipiál
perceptio	→ bevétel
percipiál	→ elfogad, elvesz, bevételre szert tesz
percipio	→ bevétel
perlecta	→ felolvasták
PML	→ Pest Megyei Levéltár
portio	→ rész, (fej)adag, illeték, adó(egység)
positio	→ pont
PP.	→ Pastor Pastorum = lelkipásztor
PPS	→ Pest-Pilis-Solt
praecedens	→ előző
praeceptor	→ iskolamester, (segéd)tanító
praeemptio	→ elsőbbség, elővétel(i jog)
praefectus	→ nevelő, felügyelő, főtiszt, jószágigazgató
praepost	→ (helyesen:) praepositus = prépost
praesenta	→ jelenlét
praesente me	→ előtttem, jelenlétemben
praestatio	→ kifizetés, teljesítés
praetensio	→ kívánság, követelés
principia	→ alap(elv)
pro cura	→ gondoskodásért
pro rata	→ arányosan
procator	→ ügyvéd

prófun(t)os	→ élelmiszer(készlet)
proportionate	→ arányosan
protocollum	→ jegyzőkönyv
proxime	→ közel, nemrég
pruszt(f)lek	→ ném. Brustfleck = mellény, pruszlík
publice	→ nyilvánosan
punctum	→ pont
quietál	→ nyugtáz, nyugtával kifizet
quietantialis	→ nyugta
quietantionales	→ nyugta
Quittung	→ nyugta
R.	→ 1. reverendissimus = főtisztelendő 2. reverendus = tisztelendő
rása	→ egyfajta szövet, posztó
ráta	→ hányad, rész
ratio	→ számadás
recenseál	→ 1. megszámlál, szemlét tart 2. végigjár, megfontol, átgondol; felsorol
recipice	→ kölcsönösen
recognoscál	→ megvizsgál, elismer, kikémlel
recula	→ holmicska, vagyonka
réf	→ rőf
reflectál	→ figyelmeztet, emlékeztet
refundál	→ visszaönt, visszaad, visszafizet
refusio	→ visszaömlés, visszaadás, visszatérítés
repetál	→ követel
requirált	→ összehívott, felkért
reservál	→ fenntart, kiköt (magának)
resignál	→ átad, lemond, rábíz
restál	→ hátralékban van
restans	→ adós, hátralékos, tartozó
restantia	→ hiány, tartozás, maradék, hátralék
Rh.	→ Rheinisch = rajnai forint
rite	→ szabályosan
RR.	→ reverendissimi = tisztelendő
s. k.	→ saját kezűleg
S. S.	→ Societas Salesiana = Szalézi Társaság
S. V.	→ salva venia = kegyes engedelemmel
salavárdi	→ l. salavári
salavári	→ combig erő harisnyaféleség, rövid (bőrből, posztóból való) felső nadrág
scarteza	→ cédula
scribenter	→ leírva
scriptor	→ író, leíró
scriptum	→ írás, irat, iromány
senator	→ tanácsnok
signatum	→ kelt(ezés)
significata	→ jelentés (szóé)
signum	→ jel, jegy, bélyeg, zászló, cégér, pecsét, iskolai segéd tábla
similiter	→ hasonlóképpen
solutum	→ fizetve
solutum totum	→ mind fizetve

solvit	→	kifizette
sonal	→	szól (valamiről), valakinek szól
specificál	→	kimutat
specificatio	→	kimutatás
subscribál	→	aláír
subscriptio	→	aláírás
substantia	→	állomány, lényeg, érték, vagyon
succedál	→	követ, következik, sikerül, örököl
successio	→	öröklés, követés
successor	→	örökös, utód, követő
summa	→	összeg, pénz, összes(en)
summa facit	→	összeg végeredménye, összesen
summa summarum	→	mindösszesen
super	→	-ről, -ről
superfluitas	→	a kiadáson felüli (rész)
superior	→	előljáró
suppleál	→	pótol
szusza	→	tömött
tenor	→	tartalom, foglalat, rend, célzat, szándék
testamentalis	→	végrendeleti
testamentalter	→	végrendeletileg
testamentarius	→	végrendelkező, végrendelet végrehajtója
testamentum	→	végrendelet
(testamentom)		
testans	→	örökhagyó, végrendelkező
testarius	→	örökhagyó, végrendelkező
testator	→	örökhagyó, végrendelkező
testis	→	tanú
tit.	→	titulus = név, cím
TT.	→	tisztelendő
tutor	→	gyám
ultimo	→	utolsó, utoljára, végül
ut supra	→	mint fent
uti sequit	→	következőképpen
vajló, vagy vajtó	→	kisebb kosár
VEK	→	Váci Egyházmegyei Könyvtár
vicarius	→	(püspöki) helynök
vicenotarius	→	aljegyző
vicetutor	→	helyettes gyám
vicibus iteratis	→	több ízben
vm.	→	vármegye
VVL	→	Vác Város Levéltára
WW.	→	(a német szövegekben „w”-vel) = Venerabiles = főtisztelendő
xr.	→	cruciferus = krajcár

MÉRTÉKEGYSÉGEK

Űrmértékek

akó	→ budai = 64 icce = 54,3 liter
dobai icce	→ ?
fertály	→ gabona mérésére = kb. 180 liter
hin	→ folyadékok mérésére használatos űrmérték a Bibliában, a Talmudban és a későbbi rabbinikus hagyományban. Kb. 3,6 liternek felel meg.
icce	→ = két meszely = 0,8484 liter
urna	→ 1715 után 1/4 bécsi urna = 13.57 liter

Súlymértékek

font	→ kb. 0,56 kilogramm
kereszt	→ a kévézett, a tarlón négy egyenlő szárú kereszt alakban rakott, területenként különböző, átlagosan 15–20 kévéből álló gabona
kéve	→ egy kézzel megemelhető szálas termés
kila	→ 1 pozsonyi kila = 1 vagy 2 pozsonyi mérő, vagyis 62,08, vagy 124,16 liter 1 pesti kila 45,56, vagy 93,12 kilogramm
mázsa	→ 1 bécsi mázsa = 1 budai mázsa = 49 és 58 kilogramm között 1 pozsonyi mázsa = 55,8 kilogramm
mérő	→ 1 pozsonyi mérő = 62,08 liter
uncia	→ nehezék 1 bécsi nehezék = 3,5 dekagramm 1 budai nehezék = 3,06 dekagramm 1 pozsonyi nehezék = 3,48 dekagramm

Területmértékek

hasáb	→ egy sor szőlő
hold	→ 1 magyar hold 800–1600 négyszögöl között
kapás, kapáló	→ a szőlőterület mérésére; akkora terület, amekkorát egy ember egy nap megművelhet

Hosszmértékek

láb	→ 16 ujj = 12 hüvelyk = 28–35 centiméter
öl	→ bécsi öl = 1,896 méter
rőf	→ = sing = bécsi rőf 77,71 centiméter

PÉNZNEMEK

arany	→ dukát = 480–510 dénár holland gulden a 18. században elterjedt aranypénz körmöci arany = 480–510 dénár
dénár	→ a forint ezüst váltópénze
forint	→ a 17–18. században 100 dénár rénes (rhénes), vagy német forint, az osztrák császárság területén használt, 60 krajcár értékű ezüstpénz
garas	→ máriás garas = 17 krajcár
gulden	→ 1. forint
krajcár	→ a német császárság területén használt ezüst aprópénz
máriás	→ 1. garas
német forint	→ 1. forint
pénz	→ a legkisebb váltópénz; azonos a dénárral
poltura	→ lengyel eredetű váltópénz; másfél krajcár
tallér	→ nagyalakú ezüstpénz különféle értékben
zh“t, pni’, c“l	→ 1 forint = 20 garas = 60 krajcárnak megfelelő pénz-egység

BIBLIOGRÁFIA

ANTAL 1986	→ Antal Péter: Végrendelkezés az 1820-as években. In: Hajdú-Bihar Megyei Levéltár évkönyve XIII. Debrecen, 1986.
BENE 1989	→ Bene János: Végrendeletek és hagyatéki leltárak Nyírbátorból. Nyírbátor, 1989.
CHOBOT 1915–1917	→ Chobot Ferenc: A vácsi egyházmegye történeti névtára. I–II. Vác, 1915–1917.
DEMKÓ 1890	→ Demkó Károly: A Felső-magyarországi városok életéről a XV–XVII. században. Budapest, 1890.
CZÉGÉNY 2001	→ Czégény Istvánné: Jászberényi végrendeletek a 18–19. századból. Szolnok, 2001. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Levéltár Közleményei 4.
GYÁRFÁS é. n.	→ Gyárfás István: A jász-kunok története. Kiad. Arcanum Adatbázis Kft. Bp. é. n. Arcanum DVD-könyvtár IV.
HÁZI 1930	→ Házi Jenő: Sopron szabad királyi város története. II. rész. 1. kötet. Végrendeletek és egyéb feljegyzések 1390-től 1824-ig. Sopron, 1930.
HORVÁTH 1987–1988	→ Horváth József: A XVII. század elején keletkezett győri végrendeletekről. Győri Tanulmányok. Győr, 1987–1988.
HORVÁTH 1995–1997	→ Horváth József: Győri végrendeletek a 17. századtól. I–III. Győr, 1995–1997.
HORVÁTH 2001	→ Horváth József: Végrendelkezés Halason (1700–1850). In: Kiskunhalas története 2. Tanulmányok Kiskunhalasról a 18–19. századból. Szerk.: Ö. Kovács József–Szakál Aurél. Kiskunhalas, 2001.
IVÁNYI 1919	→ Iványi Béla: Eperjes város végrendeleti könyve. Történelmi Tár, 1909.
IVÁNYOSI-SZABÓ 2002–2004	→ Iványosi Szabó Tibor: Kecskeméti testamentumok. I–III. Kecskemét, 2002–2004.
KARCSU 1880–1888	→ Karcsu Antal Arzén: Vác város története. I–IX. Vác, 1880–1888.
KARCSU 2000	→ Karcsu Antal Arzén: Vác város története. Kiad. Tragor Ignác Múzeum és az Enciklopédia Humana Egyesület. Vác–Budapest, 2000. CD-ROM.
KEMPELEN é. n.	→ Kempelen Béla: Magyar nemesi családok. Kiad. Arcanum Adatbázis Kft. Bp. é. n. Arcanum DVD-könyvtár IV.
KOC SIS 1993	→ Kocsis Gyula: 18. századi ceglédi végrendeletek. Történeti és néprajzi tanulmányok Ceglédről. Szerk.: Kocsis Gyula. Ceglédi füzetek 28. Cegléd, 1993.
MÁTAY 2004	→ Mátay Mónika: Historiográfiai viták a testamentumról. Korall, 2004. május, 15–16. szám.

- MOLNÁRNÉ 1989 → Molnár Attiláné: A paraszti vagyon összetételének alakulása Kecskeméten 1655–1769-ig a végrendeletek alapján. In: Bács-Kiskun megye múltjából X. Kecskemét, 1989. 59–132.
- NAGY é. n. → Nagy Iván: Magyarország családai. Kiad. Arcanum Adatbázis Kft. Bp. é. n. Arcanum DVD-könyvtár IV.
- NÉMETH 1987 → Németh Zoltán: Testamentumok, osztályos egyezségek Nyíregyházán, 1759–1792. Nyíregyháza, 1987.
- NÉMETH 1991 → Németh Gábor: Gyöngyösi testamentumok és fassiólevelek 1642–1710. Eger, 1991.
- NÉMETH 1995 → Németh Gábor: Nagyszombati testamentumok a XVII–XVIII. századból. Bp. 1995.
- PAPP 1994 → Papp Izabella: Jászberényi görög kereskedő végrendelete 1794-ből. In: Múzeumi levelek. Szolnok, 1994. 53–62.
- RÁCZ 1983 → Rácz István: Debreceni végrendeletek 1595–1847. Debrecen, 1983.
- RÁCZ 1985 → Rácz István: Hajdúvárosi végrendeletek és osztálylevelek. In: Hajdú-Bihar Megyei Levéltár évkönyve XII. 135–156.
- RÁCZ 1989 → Rácz István: A debreceni cívisvagyon. Agrártörténeti Tanulmányok. 14. Bp. 1989.
- RADVÁNSZKY 1879 → Radvánszky Béla: Magyar családélet és háztartás a XVI. és XVII. században. I–III. Budapest, 1879.
- SIEBMACHER é. n. → Siebmacher's Wappenbuch – Nagy címerkönyv. Kiad. Arcanum Adatbázis Kft. Bp. é. n. Arcanum DVD-könyvtár IV.
- SÖRÖS 1899 → Sörös Pongrác: Végrendeletek és leltárak a XVI–XVIII. századból. 1–3. Történelmi Tár, 1899. 323–342; 507–539; 673–703.
- SZÉKELYNÉ 1984 → Székelyné Kőrösi Ilona: Kecskeméti testamentumok a 17–19. századból. In: Múzeumi kutatások Bács-Kiskun megyében. Kecskemét, 1984.
- SZENDE 1990 → Szende Katalin: A soproni polgárság anyagi kultúrája a késő középkorban. Aetas, 1990. 3. sz.
- SZENDE 1993 → Szende Katalin: A nők szerepe a kézműiparban a késő középkorban a soproni és a pozsonyi végrendeletek tükrében. In: Házi Jenő emlékkönyv. Sopron, 1993.
- TÁRKÁNY SZÜCS 1961 → Tárkány Szücs Ernő: Vásárhelyi testamentumok. Bp. 1961.
- TURUL é. n. → Turul 1883–1950. Kiad. Arcanum Adatbázis Kft. Bp. é. n. Arcanum DVD-könyvtár IV.
- WERBŐCZY 1989 → Magyar Törvénytár. Werbőczy István Hármaskönyve. Pécs, 1989. Reprint.

KÉPJEGYZÉK

Molnár Doktor György végrendeletének külzete (1750, No. 143).....	181
Prágai Dóra végrendelete (1748, No. 130.).....	182
Kállay György végrendeletének záradéka (1748, No. 133.)	183
A ferences harmadik rend „nővérei” és „testvérei” halotti könyvének fejléce (1746)....	184
A ferencesek harmadik rendjének jegyzőkönyve	184
Althann Mihály Frigyes püspök pecsétje (1748, No. 133.)	185
Berkes András prépost pecsétje (1745, No. 111.).....	185
A piaristák váci rendházának pecsétje – 1720.....	185
Vác város 1689-ben vésetett pecsétje.....	185
Verbóczy Pál bíró pecsétje (1719, No. 6.).....	185
Brezovai István bíró pecsétje (1748, No. 133.).....	185
Dombay Mihály aljegyző pecsétje (1744, No. 107.)	185
Bauer Dávid pecsétje (1739, No. 75.).....	186
Bauer János asztalosmester pecsétje (1746. No. 117).....	186
Bea Ignác pecsétje (1738. sz. n.).....	186
Boros Mihály pecsétje (1717, sz. n.).....	186
Fischer Ferdinánd pecsétje (1747, No. 129.)	186
Földvály Ignác pecsétje (1738, No. 66.).....	186
Gál János pecsétje (1738, No. 66.).....	186
Glaster József György pecsétje (1749, No. 115.).....	186
Harlaufer József pecsétje (1746, No. 123.)	186
Karletzhoffer József pecsétje (1746. No. 123.)	186
Klinger Farkas pecsétje (1724, No. 13.).....	186
Lerthögl János pecsétje (1738, sz. n.).....	186
Leutner Ignác pecsétje (1740, No. 72).....	187
Niedermayer József vendéglős pecsétje (1745, No. 112.)	187
Kállay/Orgoványi Imre pecsétje (1719, No. 6.).....	187
Straub Mihály serfőző pecsétje (1731, No. 40.)	187
Vajzer András pecsétje (1739, No. 70.).....	187
Varjú István pecsétje (1746, No. 116.).....	187
Vörös Pál aljegyző pecsétje (1742, No. 100.).....	187
Wittmann Ferenc pecsétje 1738, sz. n.)	187
Zsidó János aljegyző pecsétje (1750, No. 148.)	187
A máriabrandli kápolna	187
Keskenykapu.....	187
Schick János címere (Pest Megyei Levéltár)	188

MUTATÓ

Aacheni béke 309

Abony falu (PPS vm., ma: Abony, Pest m.) 212, 304

abroncs 64, 65

abrosz 54, 158, 280, 303, 333

absolutionalis 81

ács 229

Acsai (Acsaj) Tamás kisváci lakos 240, 242, 244, 245

ácsmunka 237

adomány 157, 158, 167, 195, 205, 246, 266, 267

adósság 39–45, 49, 50, 53–56, 58, 62, 65, 66, 70, 79, 82, 85, 87, 92, 93, 96, 98, 99, 102–105, 107–109, 113–115, 118, 119, 124, 125, 127, 128, 131, 138, 139, 146, 147, 150, 151, 157, 158, 161, 165, 168–172, 176, 177, 190, 192–194, 197, 200, 202, 207, 210, 219, 229, 236, 238, 252–255, 258, 260, 261, 265, 266, 268, 270, 273, 279, 281–283, 294, 295, 297, 301–303, 305, 321, 323, 326, 329, 330, 333, 336, 337

adószedő 291, 293, 337

ágy 108, 111, 119, 120, 130, 158, 199–201, 249, 270, 292, 295, 304, 308, 322, 324, 326, 333

ágybéli ruha 143

ágylepel 281

ágynemű 49, 55, 57, 62, 65, 235, 236, 273, 274, 285, 286, 302, 307, 308, 331, 338

ágytakaró 312, 314

ajándék 117

ajándékozási törvény 36, 38

ajtó 237, 253, 255

akó 41, 46, 49, 53, 59, 62–65, 67, 69, 72, 82, 83, 85, 102, 105, 106, 109, 110, 119–121, 124, 129–132, 141, 142, 144, 147, 150, 152, 154, 156, 159, 160, 163–165, 168, 172, 192, 194, 195, 197, 204–206, 209, 210, 217, 220, 235, 248, 249, 262, 264, 268, 269, 272, 276, 278, 279, 281,

286, 296, 300–304, 306, 309, 319, 320, 322, 326, 329, 335, 338

alamizsna 67, 70, 76, 79, 83, 85, 86, 92, 112, 209, 215, 260, 299

alamizsnás könyv 338

alapítvány 127, 129, 228

Albert 269

Alberti mészáros 337

albíró 94

áldomás 77

alesperes 195

alispán 97, 98, 109

aljegyző 206, 207, 217, 219, 220, 221, 235, 236, 251, 261, 278, 300, 302, 309, 321, 323, 334, 335, 339

alkirály 50

almárium 53, 54, 65, 200 l. még armarium

Almás falu (PPS vm., ma: Galgagyörk, Pest m.) 72

alsó kápolna l. Hétkápolna

Alsónémedi falu (Pest-Pilis-Solt vm., ma: Alsónémedi, Pest m.) 86, 133

Alsópetény falu (Alsó Petény, Alsó Petiny, Petin – Nógrád vm., ma: Alsópetény, Nógrád m.) 65, 74, 211

Alsószentgyörgy falu (Szent György – PPS vm., ma: Érsekcsanád, Bács-Kiskun m.) 304, 327

alsóváros l. Vác-alsóváros

Althann (Altthan) Mihály Károly érsek, püspök 195, 225, 261, 268, 291, 312

Althann Mihály Frigyes gróf, bíboros, váci püspök 50, 69, 86, 88, 89, 91, 94, 159, 178

Althann-féle telekkönyv 64

Ancetto káplán 214

Ancsa szolgálólány 55

Andi (Andy) János főtí bírő 98

András napja 42

Andreskó csapómester 323

ágy 46

Anonim István 138

Ányosi (Annosi, Anosy, Anyosi) Tóth (Tott) György 72–74, 87

Ányosi (Anosi) Katalin 230
 após 173, 174, 176
 apostoli protonotarius 195
 aprómarha 109
 arany 50, 67, 69, 80, 84–87, 92, 99,
 102–104, 132, 200, 204, 237, 249,
 303
 aranyfonal 104
 aranygyűrű 85, 87
 arató 77
 ~i áldomás 77
 ~rész 77
 Árbay (Arbaj) János 133
 áristom 42
 armarium l. almárium
 Árokszállás falu (Jászkun terület, ma:
 Jászárokszállás, Jász-Nagykun-Szol-
 nok m.) 321
 árpa 109, 147, 158, 235, 338
 árpaliszt 112, 270
 árva 43, 46, 53–55, 59, 63, 69, 73, 77,
 89, 91, 98, 106, 110, 138, 146,
 147, 151, 161, 163, 169, 175, 209,
 210, 222, 223, 256, 257, 267, 279,
 283, 284, 298, 321, 328, 331, 332,
 338
 Árvai Ágoston l. Kép Ágoston
 Árvai Anna l. Kép Anna
 Árvai Márton l. Kép Márton
 Árvai Pál l. Kép Pál
 ásó 67, 70, 111, 148
 Aszódi (Aszodi) Jakab kosdi lakos 58,
 107
 asztal 53, 54, 108, 119, 122, 140, 309
 ~kendő 120
 ~terítő 257, 258
 asztalos(mester) 115, 251, 253, 255,
 275, 284, 285
 átok 249, 287, 319, 324, 333
 átvételi elismervény 325
 atyafiságos rendelés l. osztályegyezség
 Ausztria 89, 91, 254, 256, 257

Bába (Baba) Ádám 336
 Babó (Babo) Márton 110
 bábsütő 84, 87, 103 l. még mézeskalá-
 csos, mézespogácsás
 Bácska (Bacska, Bátska) 62, 82, 115,
 118, 125, 141, 142, 147, 155, 170,
 171, 193, 233, 239, 241, 242, 244,

246, 280, 322
 ~i-hegy 219
 Bada Görgy 94, 147, 143, 146, 336,
 337
 Bada Mihály 336
 Baden-Württemberg 307
 bádóg 122
 bágy 130
 Bagyinszky Pál 231
 Baidl (Bajdl, Pajdl), másként Steierer
 (Stüerer, Staýerer, Steýrer) András
 tetőfedő 119, 120, 222, 223
 Bajcsy (Bajcsi) János jószágkormányzó,
 PPS vm. alispánja 81, 96, 97, 104
 Bajnok Márton 101, 147
 bakancs 199, 280
 Balázs András l. Nézσαι Balázs
 Balázssik (Balasik) János 113, 114
 Bálint 192
 Balla Ferenc berinkei lakos 118
 Balogh György késkészítő mester 221,
 222
 Balogh (Balog) Mihály 125, 147–149,
 165, 192, 193, 200, 202
 Balogné szentmiklósi lakos 109
 balta 148
 Bánhidý (Bánhidý) József jegyző 259
 bankjegy 175
 Bányai Viktória 176
 Baranovics (Baranovic) György 93
 Bárány Ádám 283, 308, 310
 Bárány Erzsébet 308, 309
 Bárány György püspökhavtani lakos 309
 Bárány (Barany, Bárány) Mátyás 282,
 283, 308, 310
 Bárány Mátyásné Lukács (Lyukács) Má-
 ria 308, 310
 Bárány (?) Zsuzsanna 309
 báránybőr 109
 Barinay (Barinyay) Ferenc ügyvéd, ura-
 dalmi tiszttartó 81, 98, 104
 Barnaky (Barnaký) János 193
 Básti Erzsébet 279
 Básti (Basti, Basty) János esküdt 56, 265,
 268
 Básti (Basti) Jánosné 82
 Básti (Basti) Mátyás 278–280
 Básti (Basti) Nagy Mátyás 121
 Básti Tamás 279
 Bástiné, öreg 279
 Batta István szentmártonkátai lakos 240,
 243, 244, 246

- bátya 88, 90, 92
 Bauer Dávid 200–202, 207
 Bauer János asztalosmester 275
 Bea (Beha) Ignác esküdt, tanácsnok 66, 165, 168, 170, 171, 200–202, 253, 254, 277
 Bea (Paein!) Mária 119, 120
 Bea (Pëa, Peha) Mihály 224, 225
 Bécs 140, 36, 37, 39, 44, 45
 ~i dominikánusok 35, 37
 ~i kapucinusok 35, 37
 becslés 237, 250, 272, 273, 279, 285, 300
 behordás 77
 béklyó 148
 Beleznay (Pellesznai) huszárezred 255, 256
 bélyegezés 249
 Bencsik Jakab 231
 Benedek György kosdi lakos 124
 Benedek káplán, az ispotálybeliek káplánja 221–223, 226, 228, 234, 235
 Benis Mihályné 270
 Benke Gábor 156, 249, 263, 306
 Benke Ilona l. Csulák Ferencné
 Benkő András 220
 Benzoni (Benczóni) Bódog 214 vö. Benzoni Félix
 Benzoni Félix Wallaricus kanonok 214, 215 vö. össze Benczóni Bódog
 Bercel falu (Berczel – Nógrád vm., ma: Bercel, Nógrád m.) 39, 72, 73, 80, 103, 284
 Berceli (Berczel) Nándori (Nándory) András 72, 73
 Berceli (Berczeli) Pál 73
 Berczeli Mihály 103
 Berczeli (Berczely) (Szabó) János 192, 199
 Berczeli Szabó György szabómester 59, 283, 284
 Berczeli Szabó Györgyné Nagy Zsuzsanna 59
 béres 137
 Berinke falu (Berénke – Nógrád vm., ma: Bersosberény, Nógrád m) 67, 70, 84, 103, 118, 138, 297
 Berinkei (Berenkei, Berinkeý) András esküdt 91, 101, 118, 133, 136, 154, 166, 194, 199, 204
 Berinkei ? 195
 Berinkei István esküdt 149
 Berinkei (Berinkej) Jakab 118
 Berinkei Márton pap 86, 87, 133
 Berinkei Mihály 193
 Berinkei Molnár János 138
 Berinkei Tóth (Tott) Mihály 138, 139
 Berinkei Tóth János 138
 Berinkei (Berénkey) úr 135
 Berkenye falu (Nógrád vm., ma: Berkenye, Nógrád m.) 65
 Berkes András nagyprépost, püspöki helynök, herakleai püspök 67, 69, 80, 133, 265
 Beronyestye Ferenc 335
 Beronyestyéné l. Veres Jánosné
 Bessenbacher (Pessenbacher, Peßunpöcher) Gál 327
 betakarítás 105
 betegágy 42, 55, 68, 111, 126, 162, 166, 199, 220, 252, 253, 262, 301, 306, 307, 319
 betegápolás 56, 59, 65, 126, 143, 166, 208, 236, 262
 betegápoló 317, 318
 betegség 58, 153, 155, 161, 164–166, 178, 180, 192, 194, 201, 205, 207, 218, 220, 233, 234, 236, 249, 250, 252, 253, 258, 259, 262, 271, 276, 277, 283, 287, 288, 293, 295, 301, 306, 307, 337
 Biblia 177
 bíboros 50, 91 l. még kardinális
 Bicc (Bics) András Ignác káplán 136
 Bilbi József l. Kovács József
 billog 140
 Bimbó Pál 74
 bíró 45, 51, 60, 61, 63, 67, 68, 95–97, 116, 117, 141, 156, 157, 167, 173, 175, 207, 219, 224, 265, 290, 293, 319 l. még főbíró
 birtokjog 228
 bizonyáglevél 84, 98, 99
 bocskor 41, 42, 125
 Bocskorfűző Jakab szentendrei lakos 229
 Bodeni-tó 307
 Bodó (Bodo) András írnok, városgazda 197–199, 219, 224, 232–234, 238, 248
 Bodor András 282
 Bogdány 229
 Bognár Mihály bíró 56, 265
 Bognár Mihály, ifj. 40
 Bognár (Bognar) Mihályné 43

- bogrács 148
 Boldizsár (Boldisar) Mihály 231
 Boldogasszony-kápolna (Ráckút) 290, 292
 Boldogasszony-kápolna l. Hétkápolna
 Boldogasszony-kép (domonkos templom) 323
 Boldogasszony-kép (ferences templom) 199, 209, 211, 231, 232, 324
 Boldogasszony Kongregáció 92, 101, 126, 152, 158, 159, 233, 238, 276, 281, 282, 330
 Boldogasszony Kongregáció (domonkos) 62, 289, 292
 Boldogasszony Kongregáció (ferences) 289, 292
 Boldogasszony Kongregáció (Gyöngyös) 292
 Boldogasszony Kongregáció (piarista) 289, 292, 295
 Boldogasszony oltára (domonkos templom) 130
 Boldogasszony Rózsafüzér Kongregáció 221
 Boldogságos Szűz (Mária Anyánk) Kongregáció 161, 201–204, 208, 209, 248, 279
 Boldogságos Szűz-kápolna (Ráckút) 209
 Boldogságos Szűz-kép (Ráckút) 209
 Boldogságos Szűz Mária-kép 299
 bor 41, 46, 50, 53, 54, 58, 62, 63, 67, 69, 70, 72, 75, 82, 83, 85, 86, 92, 101, 102, 105, 109–112, 118–122, 124, 131, 133, 134, 140–142, 146, 147, 150, 152, 154, 159, 160, 163, 165, 168, 172, 192, 194, 197, 199, 200, 204–206, 209, 210, 217, 233, 249, 262, 263, 270, 272, 276, 278, 279, 281, 286, 288, 296, 301, 309, 319, 320–324, 326, 327, 329, 335, 337, 338 l. még dézsmabor
 ~árulás 302
 ~dezma 166
 ~(os)edény 60, 61, 132, 154, 168, 176, 194, 269, 280, 283–286 l. még edény, kád
 ~satu 158 l. még satu
 ~szűrő kosár 144
 borbély (seborvos) 77, 85, 87, 100, 103, 151, 281
 Borbély (Borbely) András 110, 113
 Borbély Ferenc német szíjgyártó 229
 Borbély Márton 166
 borjú 43, 50, 51, 53, 121, 146, 152, 193, 205, 206, 233, 269, 272, 276, 320, 327, 336, 338
 Boros Mihály harmincados 44, 46, 56
 boroshordó 53, 54, 195 l. még hordó
 Borsosberény l. Berinke
 bosnyák 128
 Bosnyák Anna l. Korpay Török Györgyné
 Bottyányi György 267
 Bottyányi (Bötyányi) Szíjártó (Szijartó) Márton szíjártómester 267
 Böjtfogadó vasárnap 42
 bőr 63, 109, 122, 123, 125
 ~kapca 41, 42, 92, 101
 ~szék 312, 314
 brenza 217
 Brezovai (Brezovaj) István bíró 290, 293
 Brezovai Pál 234
 Brezovszky Anna 264
 Brezovszky Dorottya 264
 Brezovszky (Brezoszki, Brezovszkő) György 151, 152, 262, 264
 Brezovszky Györgyné Katalin 151, 152
 Brezovszky (Brezovszki, Brezovszkő) János 262–265
 Brezovszky Jánosné l. Kis Györgyné
 Brezovszky Judit 264
 Bucsek (Pucsek) György 283
 Buda 67, 69, 74, 76, 127, 128
 ~i kapucinusok 67, 69, 76
 Budai Szabó János 74
 Budapest l. Cinkota, Csaba, Óbuda, Palota, Pest, Rákos
 Budapesti főút 64
 Buják falu (Bujak – Nógrád vm., ma: Buják, Nógrád m.) 55
 bújdosás 44
 Bujdosó Ferenc 58
 Bujdosó (Buidoso) János nőtincsi lakos 159, 160, 260
 Bujni szabó 125
 bula 155
 bunda 311, 313
 Burján (Burian) pintér 230
 Burzó Anna l. Karlicsek Józsefné
 Butt Mihály 118
 búza 39, 48, 50, 54, 58, 67, 69, 70, 73, 74, 77, 79, 82, 107, 110, 111, 113, 116, 118, 124, 138, 154, 158, 194, 206, 233, 234, 238, 251, 284, 302, 303, 309, 321, 322, 326, 327, 329, 338

búzaverem 75 l. még verem
bűnbánat 289, 291

C⁴l (pénzegység) 177
caemeterium l. temető
Carelli Ferenc Pál jószágkormányzó 288,
291, 293
carta bianco 266, 267
céh 93, 101, 221, 222, 230, 260, 315,
316
~mester 260, 287
~tag 127, 128
ceremoniarius (szertartó, szermester) 195
Chobot Ferenc 44, 69, 86, 107, 133,
136, 157, 166, 178, 195, 212, 214,
235, 243, 291, 304
Chovány Ilona l. Petrezselyem Mihályné
Cibakháza falu (Czibakháza – Heves és
Külső-Szolnok vm., ma: Jász-Nagy-
kun-Szolnok m.) falu 54
Cigajner (Czigajner, Zigajner) Jakab pin-
tér 87, 103
cigány 84, 87, 100, 103
~pintér 84
~vajda 74
címer 294, 295
~pajzs 295
~vas 280
Cinkota falu (Czinkota – PPS vm., ma:
Budapest [Cinkota]) 284
cinterem 301
cipő 119
Commissarius [!] János 192
commissarius l. komisszárius
comprotector 89 vö. védnök
congregatio l. kongregáció
Czéhre Ferenc 116
Czifra Mihály 156, 168
Czupi János 139

Csaba falu (PPS vm., ma: Budapest
[Rákoscaba]) 125, 230
Csaba Farkas berceli lakos 284
család 44, 46
Csánki Katalin rádi lakos 125
Csányi (Csanyi) András 51, 73
Csányi (Csani) Benedek 42, 50, 51
Csányi István 51, 73, 74

Csányi János 51
csapó 74, 75, 323
Csapó (Csapo) Gergely főtí lakos 74
Csapó György, a ferences kongregáció
igazgatója 137, 330, 331
Csapó Györgyné 330, 332
Csapó Sámuel 75, 193
császári számtartóság 35, 36, 37, 39
császári udvari főmarsalli hivatal 36, 37,
39
csecsemő 158, 326
Csehország 179, 195
cselédház 198
Cselőte pusztá (PPS vm., ma: Kosd, Pest
m.) 82, 124, 208, 233, 319
~i-hegy 220
Cselőtei András főtí lakos 230
cséphadaró 119
Csemák (Csemak) Gáspár céhmester 287
Cserni János l. Fekete János
Csernota Ignác ferences szerzetes 196,
197
csésze 85, 86, 102, 157
Csík János l. Nádasdi Csík
Csík János l. Nyitrai Csík
csikó 55, 327
Csikós (Chikos) Miklós 249, 250
Csikói (?) András székesegyházi kántor
215, 216
Csíktarcsa falu (Csik Tarcsa – PPS vm.,
ma: Nagytarcsa, Pest m.) 230
Csiky (Csiki) András kántor 92, 224
csipke 95, 96
Csípkés 326
csípkés fa 130
csizma 67, 70, 76, 77, 79, 112, 199,
208–210, 303, 305, 311, 313
~fa 287
csizmadia 41, 74, 125, 226, 304
~mesterség 287
Csizmadia Andrásné 229
Csizmadia György 50, 139
Csizmadia (Cismadi) István 41, 48, 283
Csizmadia Jakab 41
Csizmadia Miklós l. Visus Csizmadia
Csizmazia István 229
Csokovai (Chokovaj) Tóth (Tót) István
123, 124
Csokovai Tóth József 124
Csokovai Tóth Mária 124
Csomád falu (Csomad – PPS vm., ma:
Csomád, Pest m.) 109, 336

Csomor István 145
 Csomor János 145
 Csongrád mezőváros (Csongrád vm., ma: Csongrád, Csongrád m.) 86, 133
 Csonka Markó szentendrei lakos 56
 csoroszllya 149, 280
 Csörögi út 233
 Csukás Judit I. Pusztay Istvánné
 Csulák Ferenc 249
 Csulák Ferencné Benke (?) Ilona 248
 csűr 119

Dagasztószék 140
 dalmát 127, 128
 Danicz Bálint 193
 Danicz György 116
 Danicz Györgyné 116
 Danicz Istvánné 121
 Danics János 269
 Danyiné 74
 Dávid (David) János 147
 deák 41, 55, 85, 88, 90, 92, 98, 100, 101, 104, 143, 283, 303
 Deákok (Deákság) Kongregációja (piaristák) 67, 70
 deákság 86, 91, 103
 Debrecen mezőváros (Debreczen – Bihar vm., ma: Debrecen, Hajdú-Bihar m.) 160
 Decsi István kisváci lakos 93, 229
 dékán 142
 Dékány Anna I. Nemes Györgyné
 Dékány (Dekán, Dekány) János 43, 143, 144
 Dékány (Dekany) Mátyás 56
 Demjén (Demjény) András káptalani uradalmi tisztartó, kasznár 164, 248, 290, 292, 293
 dénár 40, 41, 43, 50, 65, 73, 81, 91, 93, 101, 102, 113, 117, 127, 128, 133, 134, 151, 166, 168, 169, 174, 176, 191, 192, 210, 225, 229–231, 237, 269, 270, 282, 288, 292, 310, 311, 313–316, 319, 323, 332, 337
 Dengeleg falu (Nógrád vm., ma: Egyházasdengeleg, Nógrád m.) 83
 derékalj 54, 59, 65, 83, 112, 129, 149, 259, 270, 308
 derékszeg 280
 Dereske falu (Veszprém vm., ma: Pápa-

dereske, Veszprém m.) 107
 dézsa 119, 122, 123, 140, 198, 249
 dézsma 77 l. még bordézsma, dézsmabor
 ~bor 198
 dézsmás 219
 dicta 129, 130
 Diósjenő I. Jenő
 Diós-völgy (Dioós völgy, Dios völgye) 117, 118, 156, 160, 197, 198, 226, 232, 249, 261, 321, 324, 329
 Doba falu (Veszprém vm., ma: Doba, Veszprém m.) 270
 ~i icce 270
 Dobó István 339
 Dóczy József 329
 Docsek nézsai lakos 74, 75
 Doktor Gergely I. Molnár Doktor
 dolmány 77, 79, 109, 140, 143, 163, 199, 208, 217, 260, 267, 276, 277, 282, 284
 Dománszki Takács Imre 150
 Dománszki Takács Pál 149, 150
 Dombay (Dombai, Dombaj, Dombói!, Domdaÿ!) Pál vadász, lövész, esküdt, tanácsnok 94, 108, 168, 195–197, 235, 250, 253, 255, 259
 Dombay Mihály aljegyző, jegyző 261, 262, 278, 300, 302, 309, 310, 312, 314, 319–324, 326, 329, 334, 336, 337
 Dombay (Dombai) Szűcs Pál 63
 dominicanus(ok) l. domonkos(ok)
 domonkos(ok) 35, 37, 39, 41, 44–47, 50, 55, 62, 64, 67, 69, 70, 76, 83, 85, 86, 93, 100, 103, 110, 111, 114–117, 121, 126–130, 133, 135, 139, 154, 157, 162, 170, 171, 179, 189, 196, 197, 200, 201, 209, 211–213, 215, 227, 230, 231, 236, 238, 240, 243, 245, 246, 260, 266, 267, 279, 281, 289, 292, 298–300, 310, 315–318, 328, 330 l. még fehérbarátok
 Dráb (Drab) György 247, 280, 326
 Dregalics Mátyás 306
 Drobny (Drobni, Drobny, Drobnÿ) György Ferenc, a Hétszemélyes Tábla jegyzője, a püspök-uradalmi tisztartói hivatal írnoka, a püspöki uradalom kulcsárja 106, 116, 118, 125, 138–141, 152, 154, 155, 164, 165, 168–171, 190, 192, 193, 200–202, 207, 220

Dudás György 206
 Dudás János 205, 206
 Dudás Jánosné Kis Jankó Kata 206
 Dudás Mihály 206
 Duka falu (PPS vm., ma: Vácduka, Pest m.) 231
 dukát 87, 174, 224, 225, 267, 287, 288
 Dúl (Dul, Dull) András 47, 115, 160, 208, 249
 Dúl Andrásné 279
 Dúl (Dul) Erzsébet 110
 Dúl (Dul) János 269
 Dúl (Düll) József 147
 Duna utca 64
 Dunabogdány l. Bogdány
 Dunaharaszti falu (PPS vm., ma: Dunaharaszti, Pest m.) 136
 Dunakeszi falu (PPS vm., ma: Dunakeszi, Pest m.) 230
 dunyha 54, 59, 65, 112, 149, 154, 190, 195, 217, 259, 260, 270, 276, 298, 300, 302, 305, 308, 322
 Dupalik Mihály 43

Edény 106, 231, 235, 294, 295, 302
 Eger mezőváros (Heves és Külső-Szolnok vm., ma: Eger, Heves m.) 84
 egybeltelek 323
 egyház 114, 115, 288, 291
 ~i javadalom 36, 38
 ~megye 157, 291
 Egyházasszervezés l. Dengeleg
 Egyházműve (Egyházműv) 301, 302
 Együd János 153
 együttlakás l. házközösség
 Eigenmacher 253, 255
 éjjelilámpa 312, 314
 éjjeliőr 306–308
 eke 147, 206, 304, 321
 eledel l. élelmiszer
 élelmiszer 273, 274, 309
 élés l. elletés
 eleség 337
 élésláda 144
 életés l. elletés
 elismervény 116, 167
 elletés 57, 62, 105, 115, 145, 169, 301, 326
 előleg 310, 313
 előruha 217

első bíró l. bíró, főbíró
 elszállásolás 81
 eltartás 153
 ~i szerződés 234
 éneklés 101
 éneklő 209
 éneklőkanonok 44, 180, 189
 Ér József 261, 262
 Erdélyi (Erdeli, Erdely, Erdőli) Nagy András 141, 142
 Erdőkürt l. Kürt
 Erdős István vadkerti lakos 107
 Erdőtarcsa falu (Erdő Tarcsa – Nógrád vm., ma: Erdőtarcsa, Nógrád m.) 289, 292
 ereklye 257, 258
 eretnek 89, 90
 erkölcsstan 78
 érsek 310, 312
 Érseksanád l. Alsószentgyörgy
 Érsekvadkert l. Vadkert
 Erzsébet-templom (Buda) 128
 esetfeltevő (casist) 88, 90
 esküdt 40, 48, 52, 59, 63, 66–68, 104, 106–108, 117, 118, 133, 145, 149, 169–171, 196, 205, 250, 254, 262, 265, 302, 334–336, 338, 339
 Esztergom mezőváros (Esztergom vm., ma: Esztergom, Komárom-Esztergom m.) 178
 Esztergomi Márton alsópetényi lakos 65
 etető 119
 evangélium 189

Faggyú 315, 323
 Fájdalmas Szűz Mária-kép 200, 201
 Falsik János vargamester, esküdt, tanácsnok 230, 319, 322, 323, 329, 331, 335
 familiáció 79
 familiás 77, 79
 famozsár 54
 Faragó (Farago) Gergely 47
 faragókés 304
 faragószerszám 283
 Farkas albíró 94
 Farkas berinkei lakos 138
 Farkas István pesti szűrszabómester 276
 Farkas János berceli lakos 284
 Farkas mészáros 229

- Farkas mészárosné 190
 Fath János György 275
 fátyol 298, 299
 ~kötény 298, 299
 fazék 140, 144, 154, 312, 314
 fazekas 225
 Fecske András pintérmester 218, 277, 278
 Fecske Erzsébet 278
 Fecske Ilona 278
 Fecske Katalin 278
 Fehér György 305
 Fehér János 103
 Fehér (Feher) Mihály 305, 306
 fehérbarátok 235, 276, 305, 323 l. még domonkosok
 fehérműs láda 312, 314
 fehérruha 200, 201, 249, 258, 259, 270, 294, 295, 298, 299, 308
 Feichter Krisztián 64
 fejelés 280
 Fejérvizy (Fehérvizy, Fejervizy) György írnok, jegyző 70, 87, 97, 107, 124, 126, 127, 129, 132, 133, 139–141, 143, 145, 151, 152, 154, 155, 281, 290, 293, 297, 299
 fejsze 144, 148, 199, 280, 304, 322
 Fekete János 305
 Fekete Jánosné 305, 306
 Fekete Mihály 54
 Fekete, másként Cserni János 226
 fekvőhely 311, 314
 feleség 35, 36, 38–40, 43, 47, 53, 55–58, 60–62, 67, 76, 82, 85, 87, 97, 105, 111, 116–118, 121, 124, 130, 138, 139, 142, 143, 145, 146, 148, 150, 151, 153, 155, 157–164, 166, 170–172, 192, 205–207, 213, 218, 219, 221, 223, 232, 233, 238, 239, 241, 242, 244, 245, 249–252, 254, 257, 261, 262, 264, 267, 271, 272, 276, 278, 280, 283, 284, 296–298, 301, 302, 315, 316, 321, 322, 324, 329, 331, 336, 338
 féling 55, 130, 155, 270, 306, 333
 Felsőpalást falu (Fölső Palást – Hont vm., ma: Palást [Plášťovce], Szlovákia) 327
 Felső-Török-hegy (Föl török hegy) 279
 felsővárosi plébánia 212, 213
 fenőkö 120
 ferences(ek) 51, 55, 64, 67, 69, 70, 76, 84–86, 93, 100–102, 106, 109, 111, 114, 115, 117, 118, 121, 126–128, 131–133, 136–139, 152, 154, 157, 162, 164, 167, 172, 179, 189, 193, 198–201, 204, 209, 211–213, 216, 219, 221, 222, 231, 238, 240, 243, 245–251, 262, 263, 269, 272, 275, 276, 279, 281, 288, 289, 292, 296, 300, 301, 303, 315–318, 322, 330–332, 335, 338 l. még minorita ferences, szürkebarátok
 férj 44, 46, 88–91, 179, 249, 270, 294, 295, 297, 299, 305, 333
 fertály 72, 305
 fertálmester 278
 festmény 311, 313
 Filó (Filo) János 288
 Filó Szabó Andrásné gazdaasszony 59 vö. Filovics Szabó András
 Filovics Anna (Panna) 190
 Filovics Erzsébet 190
 Filovics Gergely 190
 Filovics Gergelyné Szabó Zsuzsanna 197, 198
 Filovics János 197
 Filovics József 197
 Filovics Katalin 197
 Filovics Mária 190, 197
 Filovics Mihály 190, 191
 Filovics Mihályné Hucsó (Hucso) Katalin 190, 191
 Filovics Szabó András 283 vö. Filó Szabó Andrásné
 Filszky (Filszki) úr 107
 Finsterwalder (Finsterwalth) Mátyás Benedek bécsi ügyvédjelölt 36–39
 Fischer Ferdinánd 285, 286
 Fischer (Fisser) Jakab pintér 197
 flinta 85, 87
 Flori [?] révész 229
 fogadalmi ajándék 221, 222
 fogas (bútor) 53, 140, 144
 fogda 255, 256
 foglaló 108
 foglalár 255, 256
 fogság 309
 fonal 55, 190, 259, 270, 302, 304, 309
 fonókerék 119
 font 41, 65, 79, 93, 108, 120, 122, 123, 149, 311, 313, 315–318, 323
 forgatás (föld) 78
 forgó (süvegdísz) 102, 85, 86, 87, 98

- forint 35, 37–41, 43–46, 48–50, 53, 55,
56, 58, 60, 63, 65, 66, 69, 72, 74–
76, 80, 82, 91, 93, 99, 101, 102,
111, 113, 117, 118, 125, 127, 128,
131–138, 142, 143, 146, 151, 152,
156–158, 160, 162, 163, 165, 167,
169, 171–174, 176, 191, 193–195,
197, 208, 210, 212, 217, 221, 223–
226, 229–231, 234, 235, 237, 254,
258, 260, 261, 263, 265, 268, 270,
279, 283, 284, 286, 288, 300, 301,
305, 306, 310, 313–316, 319, 320,
323, 328, 330, 332, 337, 338
- Fót falu (Folt, Fot, Foth, Fóth – PPS
vm., ma: Fót, Pest m.) 73–75, 84,
85, 87, 94, 96, 98–100, 103, 230
- főbíró 40, 97, 265 l. még bíró
- főesperes 86
- főgondnok l. gyám
- főköltő 44, 46, 120
- földesúr 39, 47, 50, 55, 60, 61, 63, 67,
69, 84, 86, 88, 90, 91, 100, 102,
108, 116, 117, 125, 132, 133, 138,
140, 141, 152–154, 157, 159, 161,
163, 165, 166, 169, 172, 190, 192,
198–201, 204, 206–209, 220, 236,
237, 240, 243, 245, 246, 249, 260,
268, 270, 271, 277, 280, 282, 289–
291, 293, 294, 301, 303, 319, 322,
323, 327, 329, 333, 337
- ~i jog 329
- Földi Erzsébet 57, 58
- Földi Gergely 57, 58
- Földi Gergelyné 58
- Földi Katalin 58
- Földváry Borbála 250
- Földváry György, ifj. 250, 251
- Földváry János Ignác jegyző 156, 158,
161, 164, 165, 168–172, 194, 195,
198, 203
- Földváry Judit 250
- Földváry Mária 250
- Földváry (Földvárj) Mátyás 160, 208, 234
- Földváry (Földvárj) (Szabó) György 108,
113, 114, 250, 251
- főtér 89, 91
- franciscanus(ok) l. ferences(ek)
- Franek, öreg 229
- Franyó Varga György 107
- Freske [Fecske?] Ádám teológus 218
- Frideczky (Frideczki) István földesúr 190,
192
- fűjtató 108
- fundus 87, 208, 249, 300, 323
- fűrő 148, 304
- futa 195
- futár 310, 312, 314
- Futó Andás 172, 269, 280, 303
- füles forint, tallér 92, 97, 104, 163
- fűrész 54, 119, 148, 312, 314, 322
- Füsser Jakab 312, 314
- fűtés 78
- fűző 120
- G**abanszky János csapó 75
- gabona 75, 80, 115, 116, 146, 221
- Gábor Mátyás 327
- Gál István 327
- Gál (Gall, Gáll) János kisköteles, tanács-
nok 165, 236, 261, 263, 337
- Gál József 280
- Gál (Gaál, Gall) Miklós 198, 199
- Galgaguta l. Guta
- Galgagyörk l. Almás
- Galgamácsa l. Mácsa
- Gál-napi vásár 42
- ganéjhordó 119
- Garamszentbenedek falu, vár (Bars vm.,
ma: Garamszentbenedek [Hronský
Benadik], Szlovákia) 157
- garas 40–42, 58, 59, 93, 112, 131, 195,
197, 199, 270, 284, 329, 331
- gazda 132, 269, 306, 322
- gazdaasszony 59, 105, 306, 307, 308
- gazdálkodás 79
- gazdaság 294, 295
- gereblye 312, 314
- gerenda 253, 255
- Gerling János bábsütő 84
- Geró (Gero) Mihály plébános, kanonok,
templomgondnok 211, 212, 315–
318, 337
- gimnázium 167
- Glaser (Glaßter) József György esküdt
253, 254, 307, 308, 326
- Golyóbis (Golyobis) János 204
- Golyóbis (Golobis, Golyobis) Zsigmond
125, 276
- Golyóbis Zsigmondné Kép, másként
Árvai Anna 276, 277
- gomb 104, 109, 162, 163, 221, 222,
289, 291

Gombás (Gambos!, Gombas) 70, 83, 105, 132, 203, 205, 230, 250, 264, 298, 300, 301, 308, 309, 320
 ~hegy (Gombáshegy) 164, 219
 gombkötő 126
 Gombkötő Ádám 219
 Gombkötő Erzsébet 235
 Gombkötő György 126
 Gombkötő István 235
 Gombkötőné Nézσαι (Nésai) Erzsébet 235, 236
 gondnok l. gyám
 Gondos Csík János 113
 Gondos csizmadia 304
 Gondos János 114, 229, 286, 287
 gondviselő (városi) 157
 gondviselő l. gyám
 Göd puszta (PPS vm., ma: Göd, Pest m.) 238, 240, 243, 244, 246
 Görög (Görögh) Erzsébet 271, 272
 görög 84, 87, 93, 99, 103, 139
 Görög István 283
 Görög János 271
 Görög József 271
 Görög Mihály 271
 Görög (Görögh, Görök!) Miklós 271, 272, 276
 Görög Miklósné Pápai Erzsébet 271
 Görög Pál 271
 Gregarics szűcs 74
 Gregner István 295, 296
 Greiner (Grajner, Grejner) István 329
 Grónár (Gronar) 56, 57, 105, 239, 241, 242, 244, 246, 301
 ~(i)-hegy (Gronar, Gronari hegy) 138, 192
 Groschopt [?] János 110
 Gulács (Gulacs) Márton vesztegár komisszárius 235
 gulden 61, 170, 173, 266, 267, 275, 284, 307
 gulya 145
 Gulyás (Gulás) Mihály 236
 Guta falu (Gutta – Nógrád vm., ma: Galgaguta, Nógrád m.) 150, 235
 Gutai (Guttai) Ilona 57
 Gutai (Guttay) Judit 56, 57
 Guttman (Guetman, Guettman) Ágoston domonkos szerzetes 115–117, 127, 129, 135, 196, 197
 gvárdián 167, 215

Gyadai János 153
 Gyadai puszta (PPS vm., ma: Vác, Pest m.) 153
 gyám 69–71, 75, 81, 118, 151, 161, 163, 194, 197, 206, 217, 223, 238, 247, 264, 309, 328, 331, 338
 ~eljárás 53
 gyámság 67, 81, 132
 Gyárfás 84
 Gyarmathy (Gyarmathi) prókátor (ügyvéd) János 95, 96, 98
 Gyepes János 153
 gyermek 44, 46, 48, 49, 53, 59–61, 64, 65, 67, 71, 76–79, 81, 82, 88, 90, 137, 145, 151, 152, 160–164, 170, 198, 200, 202, 207, 219, 220, 222, 223, 230, 233, 239, 252, 254, 256–259, 262, 266–272, 274, 275, 278–280, 284, 285, 287, 288, 294, 295, 297–300, 305, 308, 321, 324, 336, 337
 ~ágy 129
 gyertya 44, 45, 67, 92, 93, 101, 130, 209, 211, 315–318, 337
 ~tartó 140
 Gyertyaszentelő Boldogasszony-oltár (piarista) 136
 gyógyítás 113, 151, 330
 gylcs 79, 305
 gylcsos 169
 gyónás 88, 90
 gyóntató(atya) 22, 224, 227
 gyóntatószék 101, 102
 Gyöngyös mezőváros (Heves és Külső-Szolnok vm., ma: Heves m.) 289, 292
 Győr mezőváros, majd szabad kir. város (Győr vm., ma: Győr, Győr-Moson-Sopron m.) 179
 Győri (Gyori) János olvasókanonok 85, 179, 180, 190
 Győri István kosdi lakos 338
 Györky Erzsébet szolgáló 97
 Gyula mezőváros (Békés vm., ma: Gyula, Békés m.) 327
 Gyurics Máttyás 71
 gyűjtővilla 121, 122
 gyűrű 97, 122, 221, 222

- H**aas (Haaß) Tamás 148, 164
Habakukné szolgáló 331, 332
háború 309
hadsereg 279
hagyatéék 35, 38, 47, 71, 91, 94, 99, 103, 110, 122, 127, 191, 212, 237, 239, 244, 247, 263, 297, 332 l. még örökség
~i leltár 112, 120, 121, 140, 148, 244, 257, 310, 312, 314 l. még vagyonleltár
~i tárgyalás 240, 242
hagyományozás 127, 128
Hagyugya Mária l. Vojtek Jánosné
háj 149
hajadon 109, 110, 193, 202, 285, 286
hajdú 261
Hajdú Anna l. id. Nagy Mihályné
Hajdú (Hadú) György 268
Hajdúné 149
hajó 253, 255
hal 92, 101
Halácsy Miklós, PPS vm. esküdtje 99
Halál Panna l. Soós Andrásné 231
halastál 257, 258
haldoklás 199
halottasház 191
halotti ruha 209, 210
halottvivő 289, 292, 315, 316, 317, 318
harang 327
harangozás 44, 45, 69, 70, 92, 100, 101, 114, 115, 162, 163, 209, 210, 260, 315, 316, 328, 337
harangozó 134, 264, 265
harisnya 120, 311, 313
Harlacher [?] József takácsmester 273, 274, 275
harmincados 56
Harmos Ferenc 158
hárs 77, 80
Hartyán falu (PPS vm., ma: Váchartyán, Pest m.) 230
hasáb (mértékegység) 110, 145, 193, 283, 326
hasi bőr (bárány) 109
határ 259, 269
hatóság 294
Hatvan mezőváros (Heves és Külső-Szolnok vm., ma: Heves m.) 163
Haverl Jakab szentszéki futár 310, 312, 314–318
ház 48, 50–52, 54–56, 58, 60–62, 64, 65, 67, 68, 70, 82–85, 87, 97, 106, 108–111, 115, 116, 118, 119, 121, 123, 125, 126, 132, 133, 136, 138–141, 143, 145, 147, 150, 151, 153–157, 160, 161, 163, 164, 168, 169, 175, 176, 178, 192–194, 197, 200, 205, 217–220, 225, 227, 231–233, 235, 236, 238, 239, 242, 244, 246, 247, 249, 250, 252, 254, 259, 262, 264, 266, 267, 269–271, 273, 274, 278–280, 283, 285, 286, 289, 292, 294, 295, 297, 299–301, 303–305, 308, 310, 313, 319–322, 327, 329, 333, 334, 336, 338
~becslés 83, 237
~közösség 39, 58, 60, 61, 82, 105, 110, 111, 125, 150, 151, 153, 156, 157, 160, 163, 170, 171, 203, 205, 218, 219, 233, 235, 239, 242, 252, 267, 268, 271–274, 277–280, 283, 285, 300, 302, 305, 308, 322, 326, 338
~levél 126
házasság(kötés) 39, 44, 46, 129, 156, 173, 255–257, 264, 298, 333, 338
~i szerződés 252, 254 l. még mór-ing, móringlevél
házi edény 144
házi szegény 35, 44, 45 l. még szegény(ek)
házieszköz 48, 55, 62, 70, 75, 87, 108, 109, 115, 116, 121, 124, 132, 147, 148, 154, 156, 161, 169, 194, 198, 206, 249, 250, 273, 274, 280, 297, 300, 307, 308, 333, 336
házivászon 65
héber 176
hegyközség 239, 242
Héhalom falu (Hívhalom – Nógrád vm., ma: Héhalom, Nógrád m.) 158
Helter (?) Anna (Anyicska) 143
Helter (?) Borbála kertészné 143
Helter Dorottya l. Vajzer Jánosné
helyettes jegyző l. aljegyző
Herl Holz 176, 177
Hermány (Herman, Hermán, Hermany, Hermány, Hérmány, Hörman) 60, 61, 62, 105, 118, 131, 139, 145, 162, 165, 169
Herr (Her) Jakabné 324
hetes (pénz) 310
hetibér 76

Hétkápolna 211, 277, 330, 332
 Hétszemélyes Tábla 106
 hidas 158
 Hídvégi (Hedvégi, Hedvigi, Hidvegý, Hidvégyi) Pál 132–137
 Hidvéginé (?) Magdolna 135
 hin (űrmérték) 176, 177
 hiteles pecsét 178, 180
 hiteleshelyi levéltár 180
 hitelező 62, 125
 hitszónok 44, 46, 224, 225, 310
 hitves l. feleség
 hold (mértékegység) 233
 Holfert Ágnes 57
 Holfert Erzsébet 57
 Holfert István 221
 Holfert Katalin 57
 Holfert Szabó István 56
 holland 224, 225
 holttest 85, 86, 89, 90, 92, 101, 107, 163, 198, 209, 252, 254, 289, 292, 306, 307, 315, 316, 328, 334, 338
 Homolka János 197, 259
 Hont (Honth) vm. 258, 327
 Honti (Honty) János Hont megyei lakos 327
 Horányi Gábor, PPS vm. szolgabírája 98, 99
 hordó 49, 56, 59–61, 64, 65, 67, 70, 77, 106, 107, 109–112, 119, 124, 132, 140, 144, 146, 149, 150, 154, 156, 158, 160, 177, 190, 194, 198, 220, 235, 264, 269, 270, 296, 297, 300, 302, 304, 306, 321, 324, 329, 338
 hordórúd 119
 Hordós Ferenc káplán 211, 212
 horgony 312, 314
 horvát 128
 Horváth (Horvát) Jánosné, öreg 83
 Horváth (Horvath) Mészáros (Meszaros, Miszaros) János kisváci mészárosmester, esküdt 40, 72, 96, 104, 161, 190, 232–234, 263, 320, 321, 327
 Horváth (Xavéri) Ferenc jegyző 83, 263, 271, 277
 Horváth Gergely 320
 Horváth István 83, 217
 Horváth János l. Horváth Mészáros János
 Horváth János, id. 83
 Horváth János, ifj. 83

Horváth Judit 290, 292
 Horváth Szabó István, id. 140
 Horváth Szabó István, ifj. 140, 141
 hosszúing 280, 304, 305
 hozomány 43, 47, 52, 57, 62, 116, 172–174, 202, 205, 217, 235, 252, 254, 287, 294, 295, 306, 321
 Höntlin (?) Ignác 175, 176
 Höttlinger (Hötlinger) András 288
 Hrmo János esküdt, tanácsnok 237, 299, 300, 321, 326, 334, 336
 Huber János 287
 Hucsó Katalin l. Filovics Mihályné
 Hugykovics György 156
 Hunszky István jegyző 45, 47, 48, 51
 hús 80, 107, 134, 169, 174, 264, 265
 húsvét 42
 Huszár János nézsai lakos 70, 73, 79
 Hüber (Huëber) 193
 Hütterer (Huetterer) 253, 255

Icce 270, 284, 302, 304, 309
 iga 122, 123
 Ilcsik 339
 imádságos könyv 78
 ing 44, 46, 55, 65, 79, 111, 120, 140, 144, 304
 Inly Erzsébet 273, 274
 Inly Katalin 273, 274
 Inly Márton 273, 274
 Inly (Illil) Regina 272–274
 Innsbruck (Ausztria) 178
 interes l. kamat
 inventárium 103, 104 l. még leltár
 ipa 323
 irattárnok 179, 189
 írnok 70, 85, 88–91, 97, 116, 118, 127, 129, 139, 199, 205, 218, 233, 317, 318,
 irtás 103 l. még irtvány
 irtvány 153 l. még irtás
 iskola 51, 78, 136, 167, 196, 197, 203, 213
 ~mester 256, 257
 ispán (uradalmi) 143, 203, 205, 233, 238
 ispotály 179, 189, 221, 223, 225, 226, 228, 235 l. még kóroda, Szent János ispotály
 ispotályos lovagrend 309 l. még johanni-

ta lovagrend, keresztes barátok,
máltai lovagrend
istálló 160
István (megyei) deák 41
Itália 291
Ityevity (Ityevigy) Pál 327
Ivanovics György 202

Jaksche (Joksche) Vince domonkos szer-
zetes, hitszónok 224–227
Jánosi János rádi lakos 284
Jászárokszállás l. Árokszállás
jegyző 45, 48, 51, 52, 57, 59, 63, 66,
70, 83–85, 87, 96–98, 103, 106–
108, 114, 117, 118, 124, 126, 127,
129, 132, 133, 135, 137, 140, 141,
143, 145, 146, 152, 154–156, 158,
161, 164, 165, 168–172, 194, 198,
203, 209, 229, 235, 250, 259, 262,
263, 271, 277, 281, 282, 290, 293,
295–297, 299, 302, 310, 312, 314,
319, 322–324, 326, 329, 331, 334,
336, 338
Jenő falu (Nógrád vm., ma: Diósjenő,
Nógrád m.) 131
Jentschke János Zsigmond szentszéki
esküdt 179, 189, 290, 293, 295,
296
Jézus Kongregáció 94, 101
Jézus Krisztus 48, 49, 69, 86, 105, 111,
143, 146, 157, 162, 167, 178, 179,
189, 195, 196, 198, 205, 207, 221–
224, 226, 228, 234, 237, 267, 271,
278
Jézustársaság 35, 37, 38, 218 l. még je-
zsuita rend, jezsuiták
jezsuita rend 35, 37, 38 l. még Jézustár-
saság, jezsuiták
jezsuiták 289, 292 l. még Jézustársaság,
jezsuita rend
jiddis 176
jobbágyi kötelesség 69
jogász 36 l. még ügyvéd
jogi képviselő 57, 66
johannita lovagrend 309 l. még ispotá-
lyos lovagrend, keresztes barátok,
máltai lovagrend
jóságigazgató 81
jósággormányzó 291
Jóvízi Márton 306, 310

József, II. 130
juh 158, 160
juhász 84, 87, 99, 101–103, 160
Juhász György 231
Juhász Ilona 139
Juhász Istvánné Vadkerti Anna 139, 140

Kabát 310, 313
kacsa 42
Kácser (Kacer) György 283
Kácser (Kacser) Györgyné 231, 232
Kácser Tóth Varga György 124
Kácser (Kacser) Tóth (Tott) Varga János
vargamester 124, 125
kád (boros) 53, 54, 60, 61, 65, 106,
107, 110, 111, 120, 132, 133, 140,
144, 150, 158, 176, 177, 195, 198,
249, 264, 269, 283, 296, 300, 302–
306, 309, 322, 326, 338 l. még
edény
Kajdácsi (Kajdacsi) József 125, 126
kalamáris 78
kalap 79
kalapács 114
Kállay (Kalo), másként Orgoványi (Or-
govani, Orgovanj) Anna (Panka,
Panna) 239, 240, 242, 244, 245,
247, 248
Kállay (?) Erzsébet 290, 292
Kállay Ferenc 237, 239, 241–244, 247
Kállay Gergely 288, 290, 291, 293
Kállay (Kálai, Kalaj, Káláj, Kallai, Kállai,
Kallaj, Kallay, Kállói, Kálloj), más-
ként Orgoványi (Orgován, Orgova-
ni, Orgováni, Orgovánj, Orgovany,
Orgovány, Orgovánj, Orgovanyi)
Imre esküdt, tanácsnok 41, 48, 51,
62, 66, 67, 68, 70–72, 75, 76, 80,
81, 87–91, 93, 95–99, 101, 102,
104, 106, 108, 111, 131, 143, 147,
151, 155, 163, 237–241, 244–248
Kállay Imre, ifj. 239, 241
Kállay (Gallay, Kállaj) János 195–197
Kállay Jánosné l. Szekeres Jánosné
Kállay, másként Orgoványi Magdolna
247
Kálló mezőváros (Kálla – Nógrád vm.,
ma: Kálló, Nógrád m.) 289, 291,
235
kalmár 169 l. még kereskedő

- Kalmár Ferenc 132
- Kaló (Kálla, Kalo, Kallo, Kálló) Ferenc
plébános 240, 241, 243, 245–247,
289, 292
- kalpag 109
- Kálvária(-hegy) 211, 228, 277, 330, 332
- kályha 200, 201
- kamarás 291, 293, 324
- kamat 42, 44–46, 48, 71, 72, 76, 81,
82, 101, 102, 118, 127, 128, 148,
151, 156, 244, 245, 247, 265–267,
276, 282, 327
- kamisol 120
- kamra 111, 157, 160, 294, 295, 303,
322
- kanál 85, 157, 163, 294, 295
- kancsó 119
- kankó 270
- kanna 140, 259
- kanonok 44–46, 85, 133, 178, 179,
189, 195, 196, 211, 212, 214, 215,
243
- kántor 44, 46, 101, 134, 146, 215, 216,
224, 260, 264, 265, 315–318, 337
- kapa 53, 54, 67, 70, 111, 119–123,
131, 148, 168, 199, 280, 304, 309,
312, 314
- kapálás 77
- kapáló (mértékegység) 125, 141, 260,
264
- kapás (mértékegység) 49, 77, 149
- kapca 134
- Kapitány Ilona l. Kecskeméti Ferencné
- káplán 85, 86, 93, 100, 103, 114, 130,
133, 136, 162, 211–214, 221–223,
226, 228, 235
- kápolna 89, 91, 127, 128, 209, 238,
240, 243, 245, 246, 277, 282, 290,
292, 300, 332
- káposztáshordó 106, 149, 304
- káptalan 44, 45, 157, 178–180, 189,
200, 201, 214, 215, 224, 248, 290,
293
- ~i helynök 133
- ~i pecsét 180, 190
- Káptalanvác mezőváros (PPS vm., ma:
Vác, Pest m.) 157
- kapucinusok 35, 37, 67, 69
- karácsony 42
- ~i vásár 42
- karazsia 140
- Karcsú Antal Arzén 198
- kardinális 69, 86, 132 l. még bíboros
- karika 304
- Karletzhoffer János 314
- Karletzhoffer (Karleczhoffer, Karletzhoffer, Karletzhopfer, Karlshofer!) József üvegesmester 247, 273, 274,
307, 308, 312, 326
- Karlicsek József 169
- Karlicsek Józsefné Burzó (Bursó) Anna
169
- Károly herceg 326
- Károly, III. 178
- karóvonó (szőlő) 78
- karszék 140, 144, 149
- Kartali Judit l. Námeszni Györgyné
- kartonlajbi 120
- kartonrékli 120
- kas 140
- kása 302
- Kassa Jakab 199
- Kassa szabad kir. város (Abaúj vm., ma:
Kassa [Košice], Szlovákia) 40
- kasza 53, 119, 148, 230, 312, 314
- ~kő 230
- kaszálás 77
- kasznár 64, 164, 194, 199, 204
- katedrális 64, 69, 117, 127, 128, 146,
162, 163, 195, 204, 209, 238, 240,
243, 245 l. még Nagytemplom,
Öregtemplom, székesegyház, Szent
Mihály-templom
- katona 132, 218, 326
- katonarend 280
- Katona Pál plébános 107
- katonaság 279
- Kecskemét mezőváros (PPS vm., ma:
Kecskemét, Bács-Kiskun m.) 105
- Kecskeméthi (Kecskemithi) János esküdt 104
- Kecskeméti Erzsébet 158
- Kecskeméti (Kecskemeti, Kecskeméty)
Ferenc esküdt, malombíró 82, 83,
111, 112, 121, 140, 141, 143, 145,
147, 149, 151, 152, 157, 158
- Kecskeméti Ferencné Kapitány Ilona 158
- Kecskeméti Ferencné Szalóki (Szaloki)
Anna 158
- Kecskeméti István 157
- Kecskeméti Mihály 147, 157
- Kecskés János 155
- Kecskés Márton 155
- Kecskés Mátyás 48, 155

- Kecskés Mátyásné Anna 155
 Kecskés (Kécskés, Kecskis) Mihály 75, 221
 kegyes adomány 127, 129
 kegyes ajándék 129, 135
 kehely 57, 289, 291
 Keller Márton 266, 267
 Kemence falu (Kemencze – Hont vm., ma: Kemence, Pest m.) 73
 Kemencei Mészáros János 73
 Kéménd falu (Kimind – Esztergom vm., ma: Kéménd [Kamenín], Szlovákia) 130
 kéményseprő 127, 128
 Kempelen Béla 84, 107
 kender 110, 149, 158, 269, 270
 ~szövés 110
 kendő 57, 298, 299
 kengyel 149
 kenyér 120
 ~tartó kosár 144
 kép (festmény, szentkép stb.) 140, 199–201, 209, 211, 231, 298, 299, 323
 Kép András 133
 Kép János 219
 Kép, másként Árvai Ágoston szászkozi plébános 276
 Kép, másként Árvai Anna l. Golyóbis Zsigmondné
 Kép, másként Árvai (Arvaj) Márton 276, 277
 Kép, másként Árvai Pál 276, 277
 kerék 56
 Kerek falu (ma: ?) 195
 Kerekes Benedek (Bence, Benke) 57, 165, 166, 167
 Kerekes Mihály csabai lakos 125
 kereskedő 84, 87, 139, 248 l. még kal-már
 kereszt (mértékegység) 77
 kereszt 303
 ~pénz 200, 201
 keresztény 304, 306, 307
 ~ szokás 252, 254
 kereszties barátok 309 l. még ispotályos lovagrend, johannita lovagrend, máltai lovagrend
 kert 64, 65, 160, 164, 200, 201, 225, 244, 246, 247, 270, 294, 295, 310, 313, 322
 kertész 63, 85, 87, 143, 225
 kés 79, 144, 294, 295
 késkészítő 221, 222
 ~ céh 221
 Késmárky (Késmárky) András 208
 Késmárky (Gesmargy) Gábor 288
 Késmárky (Keßmárky) Mátyás 206
 keszkenő 303
 készpénz 44, 45, 48, 50, 65, 67, 70–72, 76, 79, 99, 104, 111–113, 117, 118, 150, 152, 161, 164, 170–174, 176, 194, 208–210, 217, 221, 222, 235, 240, 242, 244, 245, 247, 253, 255, 263, 264, 270, 276, 285, 286, 294, 295, 302, 324, 338
 kesztyű 311, 313
 kétszeres búza 82
 kéve 230
 keverőkanna 119
 kézifűrés 120
 kielégítés 51
 kiházasztás 57, 107, 139, 160, 202, 217, 264, 285, 286, 301, 303, 319, 329, 334, 338
 kihirdetés 317, 318
 kihirdető 315, 316, 318
 kijövetel (papi) 162
 kikötő 158
 kila 39, 48–50, 54, 58, 67, 69, 70, 73, 75, 79, 80, 82, 105, 109, 111, 112, 116, 118, 119, 138, 149, 154, 158, 193, 194, 206, 233–235, 251, 259, 284, 302, 303, 309, 322, 327
 kilincs 237
 Kis Anna l. Sipos Ferencné
 Kis csizmadia 41
 Kis Gergely 131, 132
 Kis György 283
 Kis Györgyné Márta 264
 Kis Jankó Kata l. Dudás Jánosné
 Kis Katalin 232
 Kis Mátyás 132
 Kis Mihály 164, 165, 232
 kisebbik úr 305, 330
 Kis-Gombás (Kis Gombás) 263, 335
 Kis-Hermány (Kis Hermány) 301
 kisköteles 337
 Kis-Közép-Mál (Kis Közép Mal) 125, 339
 Kiskunfélegyháza falu (Jászkun kerület, ma: Kiskunfélegyháza, Bács-Kiskun m.) 235
 Kismáriacell falu (Kis Mária Czell – Vas vm., ma: Celldömölk, Vas m.) 277

- kismise 327, 328
 Kisémedi falu (Kiss Nemete – PPS vm., ma: Kisémedi, Pest m.) 253, 255
 Kiss Varga Gábor 327
 Kisvác falu (Kis Vacz, Kis Vác, Kis-Vác, Kiss Vacz, Kiss-Vacz – PPS vm., ma: Vác, Pest m.) 56, 74, 84, 87, 93, 96, 100, 103, 229, 240, 242, 244, 245, 260, 303
 ~i jegyző 84, 87, 100, 103
 Kis-Vasas (Kis Vasas) 260
 Kiszentmiklós falu (Kis Sz. Miklós, Kis Szent Miklós – PPS vm., ma: Örbottyán, Pest m.) 73, 338
 kitagadás 152
 Kláger Anna Mária 266, 267
 Klattau (Csehország) 195
 Klinger Farkas esküdt, bíró 57, 66, 92, 143, 156, 207
 Klinger (Klingerin) Mária 207
 Knagg asszony 294, 295
 Kneidiger (Knaidiger) József 56
 kocsi 55, 67, 70, 85, 87, 101, 103, 104, 124, 147, 157, 162, 262, 338 l. még
 szekér
 ~láda 158
 Kocsis Mátyás 330, 332
 Kocsis Mátyásné Szakály Erzsébet 330, 331
 kocma 109, 336
 kocsmáros 238, 240, 243, 244, 246
 kocsonya 134
 Kolb Ádám János adószedő, tanácsnok 291, 293, 295, 296, 325
 Koldus Ádám zsellér 339
 koldus(ok) 92, 209, 210, 212, 213, 250, 289, 292 l. még szegény(ek)
 Kollár (Kolár) Jakab 326
 Kollermann (Collermann) János György 266, 267
 Kollonits Zsigmond 44
 Kolok 308
 kolostor 108, 128, 130, 198, 219, 223 l. még konvent
 koma 70, 118, 161
 Komárom mezőváros (Komárom vm., ma: Komárom-Esztergom m.) 109
 Komáromi (Komaromi) Ferdinókó szabó 53
 Komáromi László György 109
 komisszárius 101, 104, 235
 Komlódi (Komlodi) János hartyáni lakos 230
 Komoróczy Szonja Ráhel 176
 komp 108
 Koncz János 130
 Kondér Lőrincné 230
 kongregáció 62, 67, 70, 83, 85, 111, 113, 114, 126–128, 132, 133, 137, 141, 155, 158, 159, 161, 172, 192, 199, 202–204, 208–210, 221, 233, 238, 240, 243, 245–248, 250, 262–265, 276, 279, 281, 287, 289, 292, 309, 316, 323, 330, 332 l. még társulat
 Konstantin tér 64
 konvent 167 l. még kolostor
 konyha 65, 253, 255
 ~eszköz 169, 198
 ~i edény 312, 314
 ~kés 312, 314
 ~haláda 312, 314
 ~szerszám 322
 Kopcsányi varga 336
 koporsó 59, 93, 101, 114, 115, 315–318
 ~szeg 264, 265
 korcsma l. kocma
 korcsmáros l. kocsmáros
 korda 269
 kordások 83, 129, 130, 131 l. még
 kordaviselő gyülekezet
 kordaviselő gyülekezet 130 l. még kordások
 kordováncsizma 208, 322
 kóroda 88, 90 l. még ispotály, Szent János ispotály
 korpa 112
 Korpai Török György 324
 Korpai Török Györgyné Bosnyák Anna 323, 324
 korsó 140, 304
 Korucs (Korucz) Pál 43
 kos 158
 Kosd falu (Koszd, Kozd – PPS vm., ma: Kosd, Pest m.) 58, 107, 124, 230, 284, 338 l. még Cselőte pusztá
 Kosd Tamás 217
 Kosdi Albert 123
 Kosdi Gergely 123, 304
 Kosonics Varga Mátyás 40, 41
 Kossik István 217, 218
 Kossik Istvánné Mészáros Erzsébet 218
 Kossik Mihály 218

Kotász (Kotasz) János nagypeszeki lakos
 258, 259
 Kovács 107, 108, 149, 228, 337
 Kovács András I. Pozsonyi Kovács
 Kovács István I. Romhányi Kovács
 Kovács (Kovacs) József 329
 Kovács (Kováts) Pál 108
 Kovács Katalin 329
 Kovács Mária 329
 Kovács Márton 19
 Kovács Mihály, öreg 82
 Kovács Pál 79
 Kovács Pál hadnagy 47
 Kovács Pál kovácmester 107
 Kovács, másként Bilbi József 328, 329
 Kozányi János nagyzellői plébános 333
 ködmön 109
 kölcsön 41, 44–46, 48, 71, 72, 79, 82,
 84, 176, 260, 266, 267, 276, 280,
 306, 307
 kőműves 64, 65, 127, 128
 ~munka 237
 König (Kinig) Ferenc uradalmi kasznár
 64, 147
 könyv 77, 78
 köpönyeg 140
 köpülő 53
 Körmendi Anna (Panna) 161
 Körmendi Borbála 161
 Körmendi (Körmöndi) Ferdinánd 323
 Körmendi (Körmöndi, Körmöndy) János
 161, 162, 175
 körmöci arany 200, 201
 Kőrös mezőváros (PPS vm., ma: Nagy-
 kőrös, Pest m.) 125
 körte 72
 köszörűkő 149
 kötél 120
 ~tartó 122, 123
 kötelezvény 73
 kötény 44, 46, 65, 130, 143, 155, 195,
 270, 303–305, 333
 Kötő utca 64
 kötőfék 122, 123
 Kövesdi István kisváci lakos 240, 242,
 245
 Kövesdi (Kövesdj) Tamás 244
 Közép-Mál (Közép Mály) 115, 279
 közosztás 270
 közös szerzemény 47, 299
 köztakarmány 271
 községbíró 98

községi jegyző 98
 krajcár 40, 99, 171, 195, 197, 217
 Krajcsir János 298, 299
 Krajcsir Jánosné Mancsik Éva 298, 299
 kripta 92, 100, 179, 189, 338
 Kristóf (Christoff, Kristoff) Márton ve-
 rőcei lakos 85, 103
 Kristóf (Christof) Mátyás 327
 Kriszt János 64
 Krizsán Anna 264
 Krizsán (Crisan) Jakab 264
 Krizsán Judit 264
 Krizsanóczy (Krizsánoczy) János 235
 Krug [Xug!] Mátyás 253, 254
 kucsma 140
 kukorica 49, 112, 158, 270
 kukoricáskert 270
 kulcsár (uradalmi) 149, 168, 170, 171,
 190, 192, 194, 200, 202, 207, 291,
 293
 Kurdi György kisváci lakos 229
 Kút-völgy 125, 155, 296, 338
 különélés 262
 Kürt falu (Nógrád vm., ma: Erdőkürt,
 Nógrád m.) 57, 289, 292
 ~i templom 57
 kvártélyház 253, 255, 307, 308

Láb (mértékegység) 253, 255
 labarium 79
 lábas 140, 312, 314
 Laczi Gergely 331
 Laczi Gergelyné 154
 Laczi (Laczý) György 330, 333, 339
 Laczi (Laczý) Györgyné Mészáros Mária
 332–334
 Laczi Márton 154, 331
 Laczi Mihály 154, 330, 331
 Laczi Mihályné 330, 332
 Laczi (Laczý) Miklós 331
 Laczi Miklósné Szakály (Sakály) Katalin
 330, 332
 Laczkóczy (?) Barbara 175
 Laczkóczy (Lackoczi, Lackóczi, Lacz-
 koczy, Lackoczy) János jegyző 161,
 175, 190, 191, 205, 229
 Laczkóczy (Lackóczi, Lackoczy) (Sza-
 bó) Pál kamarás, tanácsnok 197,
 219, 291, 293, 324
 Lacsó (Lacso) Mihály 51

- láda 55, 92, 95, 103, 108, 113, 118,
120, 126, 140, 149, 158, 190, 195,
199, 201, 224, 228, 252–254, 270,
303, 305, 317, 318
- Ladnik Péter 113, 114
- lajbi 120
- lakásbérlet 157
- Lakatos Ignác 329
- lamentatio 101
- Lami Mihály teresakai lakos 268
- Lamprechtshausen (Ausztria) 254
- lánc 67, 70, 122, 123, 144, 280, 304
- lapát 312, 314
- László György I. Komáromi László
- lat 104
- Latenbiehler Bartolom 64
- latin 78, 79
- Látó-hegy (Látó Hegy) 338
- Lator 162
- Lauchas Xavéri Ferenc éneklőkanonok
178, 180, 189
- Lázár (Lazar) Jakab 233, 234
- Lázár Tamás 166
- Lázár Tamásné 166
- lazarénusok 221–223
- lazarétum 224, 225
- lazaristák I. lazarenusok
- Léb Mátyás tímár, bécsi lakos 44, 45
- Leber Jakab aljegyző 63
- léc 85, 87, 100, 123
- Legénd falu (Legind – Nógrád vm., ma:
Legénd, Nógrád m.) 190
- legénytartás 219
- Leitner (Leütner) Ignác bíró 172–176
- lektor 50
- lélekváltság 44, 45, 48, 49, 55, 64, 66,
69, 86, 108, 109, 111, 113–115,
117, 121, 125–130, 132, 133, 135,
138, 139, 152, 155, 162, 167, 168,
170–172, 179, 190, 192, 198, 202,
204, 206–208, 211, 212, 214, 216–
218, 224, 227, 233, 235, 236, 248,
251, 252, 254, 260, 261, 266, 267,
269, 272, 276, 281, 287–289, 292,
298, 300, 301, 303, 305–309, 319,
323, 327, 332, 333, 335, 336, 338
- lelkész 224
- ~i hivatal 36, 38
- leltár 95, 103, 104, 112 I. még inventári-
um
- Lendvai Gergely 74
- lengyel 333 I. még polyák
- lenvászon 120, 315–318
- Leopold berkenyei pintér 65
- lepedő 46, 52, 55, 65, 83, 129, 144,
154, 155, 158, 190, 195, 259, 280,
298, 308, 322
- Lerthgöl [!] János pékmester 170, 171
- letét 156, 178, 180
- levéltár (városi) 325
- Liedl (Lidel, Lidl) József, weißbarti 127,
128, 138
- Linz (Lincz) Orbán kőművesmester 60,
61, 127, 128
- Linz (Lincz) Tamás kőművesmester 64
- Lipták Mátyás 105
- Liszka (Liska) Anna 216, 217
- Liszka Borbála 217
- Liszka János 217
- Lisz kay Miklós 219
- liszt 49, 63, 108, 112, 120, 140, 258, 270
~szita 119, 120
- liszteshordó 53, 119, 144
- ló 44, 46, 48, 55, 67, 70, 82, 85, 87,
115, 121, 124, 129, 147, 162, 169,
205, 220, 221, 233, 234, 262, 271,
285, 286, 321, 322, 327, 338
~bőr 125
~patkó 144
~sütővas 122, 123
~szerszám 290, 292
- Lochner vö. Lohner
- Lochner Katalin 44, 45
- Lochner Klára 44, 45
- Lochner Krisztina I. Stockinger Józsefné
- Lochner (?) Konrád 44, 45
- Lochner Magdolna I. Stockinger Józsefné
- Lochner Péter 44, 45
- Lohner, Georg 172–174
- Lontó falu (Hont vm., ma: Lontó [Lon-
tov], Szlovákia) 327
- Lorenzi Erzsébet 287, 288
- Lorenzi (Lorentz) Jónás 287, 288
- Lorenzi (Lorentz) Mihály 287, 288
- Lotharingiai Károly Sándor herceg 325
- lovagrend 309
- Lőrinci falu (Nógrád vm., ma: Lőrinci,
Heves m.) 157
- Lőrinczi Gergely 172
- Lőrinczi (Lőrinz) Gergelyné 269
- Lőrinczy Antal prefektus 329
- lövész 253, 255
- Luckham (Lukarnin) Mihályné Erzsébet
48, 49

Luckharn Rozina 49
 lúd 149, 300
 Ludvig (Ludvich, Ludvigh, Ludvik) And-
 rás pintérmester 65, 87, 93, 94, 99,
 103
 Lukács evangélista 179, 189
 Lukács evangéliuma 189
 Lukács Mária I. Bárány Mátyásné
 lutheránus 88, 90

Mácsa falu (PPS vm., ma: Galgamácsa,
 Pest m.) 245, 246
 Mácsai (Malcsail) Mihály dereskei lakos
 40, 103, 107
 Madách (Madácsi) 277
 Madari János 152
 Madléna szőlőfajta 53
 magiszter 39
 magisztrátus I. tanács
 Mágochy (Magochi, Magochy) Mihály,
 PPS vm. alispánja 42, 85, 87, 109
 magzat 141
 magyar 201, 310
 Magyar Anna Mária I. Szabó Mihályné
 Magyar Györgyné 109
 Magyar Pál 230
 Magyar Szabó Anna I. Szabó Mihályné
 Magyar Tudományos Akadémia Judaisz-
 tikai Kutatócsoportja 176
 Magyarkeszi I. Tótkeszi
 Magyarnándor falu (Nógrád vm., ma:
 Magyarnándor, Nógrád m.) 166
 Magyarország 256, 257
 Mährisch Kromau (Morvaország, ma: Mo-
 ravský Krumlov, Csehország) 179
 major 229
 malac 48, 53, 236, 322
 malom 67, 70, 322
 ~bíró 157
 máltai lovagrend 309 I. még ispotályos
 lovagrend, johannita lovagrend, ke-
 resztes barátok
 Mancsik Éva I. Krajcsir Józsefné
 Mancsik Terézia 299
 Mann (Man, Mon) András József vaske-
 reskedő, vásáros 147, 149, 178–180,
 189, 190, 230, 238, 248
 Mann András Józsefné Mann (Manin)
 Apollónia 178, 180, 189
 Mann Apollónia I. Mann András Józsefné

Maracskó Katalin I. Szabó Mihályné 96
 marha I. szarvasmarha
 Máriabrindl (Mariabrindl, Maria Brindl
 – Mährisch Kromau, Morvaország,
 ma: Moravský Krumlov, Csehor-
 szág) 179, 189
 máriás 42, 48, 56, 58, 72, 76, 83, 107,
 108, 112, 149, 150, 154, 161, 190,
 260, 284, 310
 Marin Katalin I. Veres Jánosné
 Marinkó szolga 42
 Markasics István 62
 Markó György 56
 Markotányos Péter 48
 Markovics Szabó István 72
 Maros falu (Maross – Hont vm., ma:
 Nagymaros, Pest m.) 108
 Martin piarista szerzetes, helyettes rek-
 tor 213
 Martinitz 37, 39
 Márton veresegyházi molnár 85
 Mártonkáta I. Szentmártonkáta
 Matejkovics (Mateykowicz) Mihály 142
 Mátraszöllős falu (Nógrád vm., ma:
 Mátraszőlős, Nógrád m.) 243
 Mátraverebély I. Verebély
 Mayer János Bertrand jogász, bécsi ügy-
 véd 36–38
 Mayer János Mihály 127, 128
 mázsa 65, 79, 107, 108, 320
 megváltás 152
 megye 41
 méh 145
 mente 54, 79, 100, 104, 108, 109, 129,
 132, 143, 151, 154, 155, 162, 193,
 199, 217, 260, 270, 276, 278, 281,
 287, 297–300, 303, 305, 308, 319,
 322
 meny 154, 193, 306, 309, 333, 337
 menyecske 110, 141, 234, 250, 251, 279
 Mereder János Ádám 35, 38, 44, 45
 Mereder János György 35–37, 39
 Mereder József 35, 37
 Merederné Krisztina 35, 38
 mérleg 119, 312, 314
 mérő 70, 245, 246, 258
 mesterember 93
 mesterlegény 76
 mesterség 65, 106, 200, 202, 203, 219
 mészáros 53, 63, 80, 96, 124, 125, 190,
 230, 320, 321, 323, 337
 Mészáros Erzsébet I. Kossik Istvánné

Mészáros Ferenc 40
 Mészáros János l. Horváth Mészáros
 Mészáros János l. Kemencei Mészáros
 Mészáros János l. Püspöki Mészáros
 Mészáros Mária l. Sági Jánosné
 Mészáros Mihály 50
 Mészáros Péter péceli lakos 230
 mészárszék 337
 Meukó Pál Mihály 278
 mézeskalácsos 93 l. még bábsütő, mézes-
 pogácsás
 mézespogácsás 93, 99
 Migazzi Kristóf püspök 191
 Mihálka (Michalka) 301
 Mihály piarista szerzetes 41, 301
 Mihályko Panna 234
 Miklós deák 55
 Mikuska József 296, 297
 Mikuska Józsefné Námeszni Erzsébet
 296, 297
 Minderer György 200, 202
 minorita ferences 67 l. még ferences(ek),
 szürkebarátok
 mise l. szentmise
 ~mondás l. miseszolgálat
 ~szolgálat 47, 48, 50, 51, 57, 58,
 64, 65, 67, 79, 83, 110, 111, 129,
 130, 152, 155, 162, 164, 172, 190,
 191, 193, 195, 197–204, 208, 209,
 211, 248, 262, 263, 279, 296, 299,
 300, 303, 304, 309, 327, 330, 335,
 336, 338
 Mizser (Miser) Lőrinc esküdt tanácsnok
 48
 Modróczky (Modrotzki) János 109
 Modróczky (Modrotzki, Mohorszky!)
 Szűcs Mihály szűcsmester 62, 63,
 108, 109
 Modróczky Mihály l. Modróczky Szűcs
 Mihály
 Mogyoród falu (PPS vm., ma: Mogyo-
 ród, Pest m.) 74
 Mogyoródi Mihály 194
 Mojzes András 147
 molnár 43, 74, 84, 85, 87, 93, 100, 103,
 236, 338
 Molnár Doktor Gergely 337
 Molnár (Doktor) György 339
 Molnár (Doktor) József 338, 339
 Molnár Gergely 54, 220
 Molnár István jenői lakos 131
 Molnár János l. Berinkei Molnár

Molnár János verőcei lakos 74
 Molnár János versegi lakos 43
 Molnár Mária l. Sánta Ignácné
 Molnár Mihály 75, 282
 Molnár (Molnar) Miklós 204, 205, 329
 Molnárné (Monár) főtí lakos 93
 Mondok Lukács 327
 monogram 170
 monstancia 170
 Moravský Krumlov l. Mährisch Kromau
 móríng 158, 162, 338 l. még házassági
 szerződés, mórínglevél
 Moringer György közkatona 325, 326
 mórínglevél 139
 Morlin (Mórlin, Murlin) János 209, 210,
 230, 240, 242, 244, 245, 247, 259
 Morvaország 179
 Moskó (Mosko) Varga János 124
 mosogató 149
 mostohagyermek 85, 87, 95, 97, 108,
 115, 116, 124, 145, 164, 205, 206,
 259, 309, 321
 mostohaszülő 36, 38, 53, 218, 286,
 293, 295, 301, 302, 322
 mozsár 144, 304, 311, 313, 322
 mozsártörő 122
 Mudlin 238
 munkamegváltás 323
 munkás 228
 ~láda 267
 Murin Mária 234
 Murin Márton 191
 must 260
 ~kezelő 119
 mustra (csizma) 287
 Múzeum utca 64, 327
 műhely 252, 254

N. N. János késkészítő 221, 222
 nád 230
 Nádasdi (Nadasdi) Csík György 113
 Nádasdi (Nadasdi, Nadasgy, Nádasgy)
 Mihály 260, 271, 277, 282, 283
 Nádasdi (Nádasdi, Nádasdi) György 114,
 287
 Nádasdi (Nádasdi) Györgyné Spacskó
 (Pacskó!) Katalin 286, 287
 Nádasdi József 287
 nádpálca 311, 313

- nadrág 77–80, 109, 267, 270, 278, 284, 311, 313, 336
 ~szíj 79 l. még öv
- Nagy András 319
- Nagy András csabai lakos 230
- Nagy András l. Erdélyi Nagy
- Nagy Anna 319
- Nagy Erzsébet 280, 281
- Nagy Ferenc 72, 229
- Nagy Ilonka 39
- Nagy Imre árokszállási lakos 280, 281, 303, 321
- Nagy István 39, 151, 160, 280, 281, 319
- Nagy Iván 84, 107
- Nagy Jakab 209, 210
- Nagy Jakab Mihály 208
- Nagy Jakabné (Kovács ?) 208
- Nagy János 110
- Nagy József 280, 281, 303
- Nagy Judit 319
- Nagy Katalin l. Nagy Tamás Mihályné
- Nagy Márton 280, 281, 303
- Nagy Mátyás 130, 147
- Nagy Mihály, fölső 114
- Nagy Mihály, id. esküdt 82, 117, 118, 124, 133, 148, 172, 191, 192, 206, 236, 237, 281, 319, 320
- Nagy Mihályné Hajdú (Hajdu) Anna 319, 320
- Nagy Pál tehéncsordás 199
- Nagy Tamás 39, 40, 265, 281, 303, 304
- Nagy Tamás katona 280
- Nagy Tamás Mihály 141, 150, 151, 197, 303, 304
- Nagy Tamás Mihályné Nagy Katalin 280, 281
- Nagy Zsuzsanna l. Berczeli Szabó Györgyné
- Nagykáta falu (Nagy Kata – PPS vm., ma: Nagykáta, Pest m.) 238, 240, 243, 245, 246
- Nagykőrös l. Kőrös
- Nagymaros l. Maros
- nagymise 328
- nagjobbik uram 305
- Nagypeszek falu (Nagy Peszek – Hont vm., ma: Nagypeszek [Veľky Pesek], Szlovákia) 258, 259
- nagyprépost 133, 178 l. még prépost
- Nagyszombat szabad kir. város (Pozsony vm., ma: Nagyszombat [Trnava], Szlovákia 96
- Nagytarcsa l. Csíktarcsa
- Nagytemplom 69, 115, 139, 211, 328 l. még katedrális, Öregtemplom, székesegyház, Szent Mihály-templom
- Nagyvác (Nagy Vác) 229 l. még Németváros, Püspökvác, Tabán, Vác
- Nagy-Vasas (Nagy Vassas) 151
- Nagyzellő falu (Nagy Zelő – Nógrád vm., ma: Felsőzellő [Veľké Zlievce], Szlovákia) 333
- Námeszni Erzsébet l. Mikuska Józsefné
- Námeszni (Nameszni) György 296, 297
- Námeszni Györgyné Kartali Judit 296, 297
- Námeszni Katalin 297
- Nándori András l. Berceli Nándori
- Nándori (Nandori) Mária berceli lakos 284
- Nándori Pál 73
- Nápoly 50
- napszámos 228, 229
- Naszály (Naszál) 158, 301
 ~i templom 158 vö. Pusztá-templom
- Nedeczky Orbán ferences gárdián 216, 282
- nemes 84–86
 ~i összeírás 84
 ~levél 192
- Nemes György 55, 56
- Nemes Györgyné Dékány Anna 55
- nemesség 84, 107
- német 39, 44–46, 100, 103, 178, 180, 199, 200, 201, 229, 253, 255, 266, 279, 314
 ~szíjártó 100, 103, 229
- Német Dúl János l. Dúl János
- Németh György kisszentmiklósi lakos 73
- Németország 89, 91, 306–308
- Németváros (Német Város, Német város) 64, 65, 74, 327 l. még Nagy-vác, Püspökvác, Vác
- nevelés 203, 279
- nevelt gyermek 60
- Névtelen (?) István 138
- Nézsza falu (Nésa, Nisa – Nógrád vm., ma: Nézsza, Nógrád m.) 73–75, 77–79, 139
- Nézsai (Nésai) Balázs András 139
- Nézsai Balázs Andrásné 139
- Nézsai Erzsébet l. Gombkötőné

Niedermeyer (Niedermajer, Nindtermayr, Niedtermeyr) József vendégfogadós 266, 267
 Niedermeyer Józsefné Dorottya 266, 267
 Nógrád falu (Neograd – Nógrád vm., ma: Nógrád, Nógrád vm.) 136, 206, 270
 Nógrádverőce I. Verőce
 nótárius I. jegyző
 Nőtincs falu (Nőtéts, Nőtics – Nógrád vm., ma: Nőtincs, Nógrád m.) 74, 86, 133, 260
 Nőtincsi János 330
 nyakló 144
 Nyárai (Nyarai) (Szűcs) János esküdt 54, 59, 63, 229
 nyárs 144, 148, 333
 Nyéki Anna 194
 Nyéki (Néký, Nyéký) Pál 130, 194, 195
 Nyéki Pálné 301
 nyereg 140, 144
 ~csináló 229
 Nyitra szabad kir. város (Nittra, Nýtra – Nyitra vm., ma: Nyitra [Nitra], Szlovákia) 76, 113
 Nyitra vm. 84
 Nyitrai (Nittrai, Nittraj) Csík (Csik) János 113, 114, 124
 nyoszolya 65, 140, 143, 144, 149, 308
 nyugta 79, 172, 173, 174, 175, 211, 212, 265
 Nyulas 335

Óbuda mezőváros (Ó Buda – PPS vm., ma: Budapest) 277, 333
 Ócsa falu (Olcsa – PPS vm., ma: Ócsa, Pest m.) falu 101, 104
 offertórium 79
 Oláh (Olá) Erzsébet 52
 olló 104, 140
 oltár 35, 37, 67, 70, 130, 158, 209, 224, 300, 302, 328
 ~igazgató 136
 olvasókanonok 44, 179, 180, 190
 ónkanál 120
 óntányér 311, 313
 Oravecz György 280
 organista 253, 255
 Orgoványi Anna I. Kállay
 Orgoványi Ferenc I. Kállay

Orgoványi Imre I. Kállay
 Orgoványi Magdolna I. Kállay
 Oroszi (ma: ?) 327
 Oroszi borbély 85, 87, 100, 103, 151, 281
 orsó 120
 orvosság 77
 Oszlanszky Mihály 62
 Oszlanszky Mihályné Pálinkás Mária 61, 62
 oszlop 253, 255
 osztály(egyezség) 40, 48, 64, 65, 82, 85, 87, 105, 109–111, 116, 139, 145, 146, 153, 155, 156, 158, 159, 164, 168, 190, 192–194, 200, 202, 205–207, 218, 232, 235, 246, 250–252, 254, 258, 262–264, 267, 269–272, 278, 280, 281, 284–287, 294–296, 298, 300, 301, 305, 307, 308, 319, 322, 329, 333, 334, 336, 338
 osztrák 242, 309
 Óváry (Ovari, Ovarj, Óváry, Ovarý, Óvárý) István esküdt, tanácsnok 192, 234, 237, 271, 281, 302, 304, 319, 334, 338, 339

Ökör 43, 46, 57, 58, 105, 115, 117, 121, 152–154, 160, 205, 234, 238, 303, 320, 327
 öl (mértékegység) 237
 Órbottyán I. Kisszentmiklós Szentmiklós
 Öreg-Pince-völgy 327 I. még Pince-völgy
 Öregtemplom 126, 130, 131, 235, 238, 260, 305, 323, 326, 328, 330 I. még katedrális, Nagytemplom, székesegyház, Szent Mihály-templom
 örökbefogadás 255–257
 öröklés 242, 266, 267, 297
 örökös 38, 60, 61, 127, 128, 179, 189, 194, 205, 232–234, 238, 239, 241, 243, 256, 257, 264, 266, 267, 290, 292, 296, 297
 örökös tartományok 89, 91
 örökség 36, 38, 247, 252, 254, 273–275, 294, 295, 301, 306, 308, 320 I. még hagyatéék
 öv 77, 104, 109, 114, 130, 221, 222, 260, 267, 276, 282 I. még nadrágszíj

özvegy 40, 56, 74, 80, 87, 89, 91, 95,
97, 102, 110, 125, 127–129, 139,
169, 191, 194, 195, 219, 229, 234,
255, 256, 264, 269, 271, 280, 281,
297, 299, 300, 308, 310, 314, 324,
330

Pacal 134

Pacskó 286

pad 53, 140

padlás 305, 322

Pál (?) István deák 55

Pál István Marosi lontói lakos 327

Pál (?) Kata l. Szabó Pálné

Pál (Páll) Péterné 54

palack 149

Palást l. Felsőpalást

pálca 85, 87, 104

palentálás 134

pálinka 338

~főzde 127, 128

~főző 138

Pálincás János 62, 105, 270

Pálincás Mária l. Oszlanszky Mihályné

Pálincás Zsuzsanna 190

Pális (Palis, Pállis) András 193–195

Palota falu (PPS vm., ma: Budapest [Rá-
kospalota]) 243

Palotay Erzsébet 151

Palotay (Palotaý) Pál 151, 152

Palotay Pálné l. Brezovszky Györgyné

Pangiebsér [?] pintér 84

Pányi (Panyi) molnár 84, 87

Pap Erzsébet 193

Pap István, ifj. 130, 193, 194

Pap István, öreg 193

Pap János 327, 328

Pap Katalin l. Szekeres Jánosné

Pap Mihály 51, 126, 268

Pap Sándor 63, 268

Pápa mezőváros (Veszprém vm., ma:
Pápa, Veszprém m.) 109

pápa 38

Papa Marózi [?] 57

Pápadereske l. Dereske

Pápai Erzsébet l. Görög Miklósné

Pápai (Papaj) Varga János 43

Pápai Varga Jánosné 109

papiros 77, 79

~kép 140

paplan 158, 298, 299

Papp Istvánné Tóth (Tót, Tott) Ilona
129, 130

Paprika (Páprika) János 56, 240, 241,
243, 244, 246

Paprika Mihály 79

Pap-völgy (Pap vőgy, Pap Völgy, Pap-
völgy) 53, 59, 64, 110, 115, 125,
164, 217, 336

parkettmellény 311, 313

parlag 62

párna 55, 113, 199, 317, 318 l. még
vankos

paszomány 95, 97, 104

Pásztó mezőváros (Pasztoha – Heves és
Külső-Szolnok vm., ma: Pásztó,
Nógrád m.) 57

Pásztor (?) András 110, 111

Pásztor (Pastor, Pasztor) István, a Szent
József Társaság dékánja 46, 47,
142, 160, 208, 233, 234

Pásztor Istvánné Varga Katalin 234

Pásztor (Pastor) Jakab 110, 111

Pásztor Jakabné 111, 112

Pásztor János 46

pásztorsuba 311, 313

Patakfő (Patak feő, Patak fő, Patakfeő)
58, 67, 69, 110, 158, 235, 270,
298, 326, 333

~hegy (Patak feő Hegy) 269

Patay (Patai, Pataj) Mihály nemes 72,
73, 192, 193

Patay Kristóf 192

patkolás (cipő, csizma) 77, 79

patrónus 87

Pattschläger János József szentszéki ír-
nok 312

patyolat 193

Paur Dávid 127, 128

Pécel falu (Péczel – PPS vm., ma: Pécel,
Pest m.) 30

Pecsenyadó (ma: ?) 109

pecsét 36, 38, 43, 63, 70, 71, 98, 99,
127, 138, 163, 167, 169–171, 173,
174, 178–180, 189, 190, 193, 195,
203, 206–208, 214, 215, 218, 220–
222, 233, 236, 251–254, 256, 257,
259, 261–263, 266, 267, 271, 282,
290, 291, 293, 300, 302, 307, 308,
310, 320, 326, 329, 331, 334, 335,
337, 339

~nyomó 158

pék 170, 171
 Pécs János György alsópetényi pintérle-
 gény 65
 Penc falu (Pencz – Nógrád vm., ma:
 Penc, Pest m.) 234
 Penegg Henrik domonkos szerzetes 44,
 46
 pennapénz 77
 pénz (krajcár) 42, 55, 111, 113, 199
 pénztár 153
 pénztárnok 153
 Perajter János alsópetényi lakos 65
 Pereci Szőcs György bíró 265
 Peregelyiné (Peregellyi) kisváci, majd fő-
 ti lakos 74
 Peregné 193, 194
 Perenics Mátyás 287
 Peringer (Szabó) Pál 230, 259, 304
 perjel 116, 117, 127, 129, 135, 196,
 197, 215, 230
 Perlai (Perlaý) Gáspár 193, 230
 Pest megye l. Pest-Pilis-Solt vm.
 Pest szabad kir. város (ma: Budapest)
 41, 94, 98, 99, 101, 104, 276
 pestis 225, 227
 ~járvány 227
 Pest-Pilis-Solt vm. 94, 98, 99, 248
 Peszeki Anna 259
 Peszeki Erzsébet 259
 Peszeki György 258
 Peszeki (Peszekj) István 258
 Peszeki (Peszekj, Peszeky) Istvánné Má-
 ria 258, 259
 Peszeki Judit 258
 Peszeki Mihály 258
 peták 108, 112, 113
 Petény l. Alsópetény
 Péterke 110
 Péterkéné (Péterkené) 109, 110
 Petrezselyem (?) Ilona 156
 Petrezselyem (Petresély, Petrezsily, Pet-
 rezsilyem) Mihály 155, 156
 Petrezselyem (Petresélyem) Mihályné
 Chovány Ilona 155, 157
 Petrezselyem Zsuzsanna 156
 Petrovai (Petrovaj) Jakab 53
 Petruska Mihály kecskeméti lakos 105
 piaci ár 301
 piarista iskola, gimnázium 136, 167, 196,
 213 l. még Szent József piarista isko-
 la
 piarista, piaristák 41, 44, 45, 67, 69, 70,
 76, 79, 80, 85, 86, 93, 100, 103,
 111, 114, 115, 117, 126, 130, 133,
 135, 136, 157, 162, 196, 211–213,
 221, 222, 226, 228, 229, 234, 238,
 243, 245, 246, 260, 276, 279, 281,
 282, 289, 292, 301, 302, 305, 315–
 318, 323, 330, 335
 Pilisi (Pilýs), vagy Alberti mészáros 337
 Pilisi János kőhalmi lakos 103
 Pilisvörösvár l. Vörösvár
 pince 123, 131, 157, 247, 263, 308,
 338
 ~bér 210
 Pince-völgy (Pincze völgy) 67, 70, 83,
 141, 158, 162 l. még Öreg-Pince-
 völgy
 pintér 65, 66, 84, 87, 93, 94, 100, 103,
 197, 277, 278, 280
 ~céh 230
 ~kés 312, 314
 ~munka 66 l. még pintérezés
 Pintér (Pinter) András kéméndi lakos
 130
 Pintér Erzsébet l. Sipos Jánosné
 Pintér (Pintir) Jakab cigány 100
 Pintér Mihály 64
 Pintér Miklós 111
 Pintér utca 327
 pintérezés 77, 190, 280 l. még pintér-
 munka
 pintérné 56, 138
 Pittner György kőműves 127, 128, 237
 pitvar 322
 Plattschläger János József írnok 314,
 317, 318
 plébánia 212, 213
 ~templom 252, 254, 300
 plébános 86, 91, 101, 107, 134, 157,
 162, 178, 195, 212, 214, 215, 256,
 257, 264, 265, 276, 289, 292, 315–
 318, 333, 337
 pni' (pénzegység) 177
 Podolák (Podolyak) András 260
 pokróc 140
 polgár 71
 polgármester 39
 poltúra 108, 112, 114
 Polyák asszony 169
 Polyák Erzsébet 322
 Polyák István tótkeszi lakos 323
 Polyák Katalin 322
 Polyák Pál 321–323

Polyák Pál, ifj. 322
 ponyva 109, 140, 149, 158, 194, 217,
 298, 299, 303, 308
 ponyvászlada 257, 258
 Pór István domonkos hitszónok 310
 porció (adó) 42, 56, 58, 76, 82, 110,
 111, 121, 123, 132, 133, 146, 157,
 161, 168, 169, 172, 191, 192, 194,
 197, 199, 209, 210, 251, 297, 301,
 302, 305, 326, 333, 334, 336, 337
 ~cédula 133
 ~könyv 337
 Posóczy (Posoczj, Posoczy) Ádám al-
 jegyző, jegyző 206, 207, 217, 219,
 220, 235, 236, 250
 posztó 79, 104, 140
 ~bélés 120
 Povazsanec István 168, 334
 Povaszanez (Povaszanez, Povaszanez)
 János 168, 334, 335
 Pozsonyi (Posony) Ádám aljegyző 221
 Pozsonyi (Pozoni) Mihály 108
 Pozsonyi Kovács András 194, 195
 Pozsvári (Pozvarj) Pál 110
 pöröly 108
 praeceptor 76–78, 80
 Prágai (Pragai) Dóra 297, 298
 prefektus 152, 329
 prém 143
 Prencoski rádi lakos 111
 Prener Anna l. Trunwald Andrásné
 prépost 80, 178–180, 189, 190, 265,
 268, 279, 326 l. még nagyprépost
 presbiter 256
 Prigg (Prigin, Priggin) Agáta 226, 227
 Prigg Eleonóra 227
 Priner (Prinner) János mézárós, jegyző,
 bíró 40, 60–63, 80, 83, 107, 116,
 127, 129, 147, 149
 Priner János, ifj. 169
 professzus 38
 prófunt 63
 Prunkáné 125
 pruszlik 120, 130, 143, 298, 299, 305
 Puha György 48
 pult 119
 purgatórium 67, 69, 86, 211, 262, 276
 puska 87, 124, 290, 292, 311, 313
 Pusztai 301
 Pusztá-templom 301 vö. Naszályi temp-
 lom
 Pusztay István 56, 57

Pusztay Istvánné Csukás Judit 56, 57
 Putnoki szentmiklósi lakos 284
 putnokos 78
 puttony 53, 140, 144, 198, 249, 304
 püspök 69, 80, 86, 88, 89, 91, 94, 132,
 146, 157, 159, 195, 204, 214, 215,
 225, 252, 254, 261, 268, 291, 310,
 312
 ~i helynök 238, 247, 265
 Püspökhatvan falu (Püspekhatvan, Püs-
 pök Hatvan – PPS vm., ma: Püs-
 pökhatvan, Pest m.) 85, 87, 93,
 100, 103, 309
 Püspöki (Püspeki) Mészáros János püs-
 pöki lakos 82, 116, 125
 püspökség 200
 Püspökszilágy l. Szilágy
 Püspökvác mezőváros (Püspök Vác,
 Püspöki Vác, Püspökj Vác – PPS
 vm., ma: Vác, Pest m.) 45, 67, 70,
 87, 106, 126, 133, 143, 146, 157,
 165, 168, 172, 198, 229, 251, 258,
 259, 261, 263, 277, 278, 291, 293,
 297, 300, 302, 309, 314, 319, 321,
 323–326, 329, 334, 336 l. még
 Nagyvács, Németváros, Tabán, Vác

Rab 309

~váltság 309
 Ráckút (Ráczkút) 209, 290, 292
 Rácz 93
 Rácz György 54
 Rácz István deák 99, 103, 283
 Rácz István kereskedő 84, 87
 Rácz (Racz) János 56, 280, 303
 Rácz János visegrádi lakos 229
 Rácz Mátyás 57
 Rád falu (Raád, Rad – Nógrád vm., ma:
 Rád, Pest m.) falu 111, 125, 284
 Rád György 217
 Raicher Ferenc uradalmi pénztárnok 153
 Raicher János püspök-uradalmi kulcsár
 291, 293
 Rajcsán csapó 74
 Rákos falu (Rakoss, Rákus – PPS vm.,
 ma: Budapest) 236, 322
 Rákoscaba l. Csaba
 rakóvilla 121, 122
 rása 124, 129, 143, 193, 195, 217, 298,
 299, 309, 322, 333

ráspoly 312, 314
 Rátót falu (PPS vm., ma: Vácrátót, Pest m.) 43
 Ratty (Rattý) György 165, 198, 249, 295, 296
 Regele (Regerle) József asztalos 253, 255
 Regnoni, Franz, a császári udvari főmarsi-
 salli hivatal iktatója és kiadója 37, 39
 rékli 120
 rektor (piarista) 135, 197
 rekvem 290, 292
 rendi fogadalom 35, 37
 Rétság falu (Nógrád vm., ma: Rétság, Nógrád m.) 75
 révész 229
 Réz (Rész, Rez) Imre bíró 167, 190, 207, 224, 248
 Réz (Riz) János 270
 rézedény 53, 140, 294, 295
 rézkereszt 311, 314
 rézlámpa 311, 313
 rézmetszet 314
 rézmozsár 53, 57, 143, 200, 201, 333
 Rienzhooffer (Renczhofferin) Éva 200–202
 Rienzhooffer József 200–202
 Rienzhooffer (Renczhoffer) Mátyás 200, 202
 Rienzhooffer Mátyásné Wieser (Viserin) Orsolya 65, 66, 199–202
 Rieper (Rieperin, Ripertin) Mihályné Katalin 274, 275
 Rigó Vargha Miklós 229
 Rist úr 264, 265
 Ritz (Ric) kőműves 65
 rocska 119
 Rodl mészáros 230
 Rohanzky (Rohanzgi) János kertész, fazekas 225
 rókabőr 109
 rokolya 311, 313
 rokon 127, 223
 rokonság 44, 45, 46, 60, 61, 127, 129, 193, 194, 218, 221, 227, 236, 239, 242, 307
 Rókus-kápolna I. Szent Rókus-kápolna
 Róma (Itália) 89, 90
 Romhány falu (Nógrád vm., ma: Romhány, Nógrád m.) 208, 210
 Romhányi (?) Judit 54
 Romhányi (?) Katalin 54

Romhányi Kovács (Kovacs) István 82, 208, 210–216
 Romhányi Mátyás 39
 Romhányi Péterné Szabad Judit 54
 Rosa Mihály, de Rosendorf, kántor, kanonok 44, 46
 Rosmacher József 127, 128
 rosta 148, 304
 rostély 144, 304, 308, 333
 Rothmund Sebestyén 325
 rozs 82
 Rózsa (Szabó) Erzsébet 162
 Rózsa (Rosa) Ferenc 163
 Rózsa (Szabó) Imre 162, 163
 Rózsa (Rosa) János 231
 Rózsa (Szabó) Katalin 162
 Rózsa (Rosa, Rósa) Szabó Mihály 162, 164
 Rózsa (Szabó) Veronika 162
 rózsafüzér 221, 299
 rőf 65, 79, 104, 110, 112, 129, 193, 217, 259, 269, 303, 309
 rudaló 148
 ~kötél 280
 ruha 86, 114, 140, 200, 201, 221, 222, 228, 234, 236, 268, 273, 274, 294, 295, 322, 331, 338 l. még ruházat
 ~munka 92
 ~varrás 101
 ruhásláda 311, 313
 ruhaszáraztató köté 148
 ruházat 84, 105, 145, 162, 169, 209, 285, 286, 309 l. még ruha
 Rutzmozer (Roczmóser) József pintér 190

Sáfrány 65
 Sági György katona 333
 Sági István 132, 333
 Sági János 231
 Sági (Ságy) Jánosné l. Laczi Györgyné
 salavár(d)i 140, 208
 salvian 42
 Salzburg tartomány 254
 Sánta (Szanta) Szabó 58, 66
 Sánta Ignác 205
 Sánta Ignácné Molnár Mária 205
 sapka 311, 313
 saraboló 119
 sarkantyú 79

Sárközi Mátyás 74
 sarló 120
 ~pénz 77
 Sarlós Boldogasszony napja 41
 Sarlós-napi vásár 41, 42
 satu 158, 160, 198, 296, 309
 Schener György 192
 Schick (Schick) [János] úr 253, 255
 Schoffmann, Joan Georgius, tartományi
 presbiter 256, 257
 Schuman János György kovácmester
 228, 229
 Schwartzl (Schwärtzl) János 170, 171,
 266, 267
 Schweighart Mihály 48, 49
 Schweighartné I. Luckharnné Erzsébet
 Sebestyén (Sebestin) pintér 64, 65
 Sebestyén (Szebesten) András felsőpa-
 lásti lakos 327
 Sebestyén (Szebesten) Mihály palásti,
 majd gyulai lakos 327
 Sebestyén Tamásné 165
 Seebald (Seebaldt) József Mihály aszta-
 losmester 251, 253–255
 Seebald (Seboldt) Kelemen 253, 254
 sekrestyés 256, 257
 Selmeczi Erzsébet 143
 selyem 104
 ~posztó 104
 ~zsinór 104
 seprű 140
 Seres Jakab 250
 serpenyő 113, 144, 304, 312, 314, 321
 ~tartó 121, 122
 sertés 54, 105, 108, 110, 119, 138, 145,
 154, 160, 169, 233, 251, 270, 302,
 303, 321, 336, 338
 Siebmacher 107
 Sigert, Josephus Franciscus weidentali
 plébános 256, 257
 signum 79
 Siket Pálné 67, 70, 76
 Simon (Simony) Ferenc 116
 Simon Ferencné 116
 Simonyi [?] István 130
 Simonyi Mátyás I. Szomori
 Sindler Zsigmond, a piarista rendház fő-
 nöke, gimnázium-igazgató 167, 197
 Sintaur (Sintavor!) István kisváci lakos
 56, 84, 87, 93, 100, 103
 sínvas 108, 304
 Sipos Erzsébet 301
 Sipos Ferenc 301, 302
 Sipos Ferencné Kis Anna 301
 Sipos Ilona 301
 Sipos István 301
 Sipos Jakab 301
 Sipos János 220, 221, 301
 Sipos Jánosné Pintér Erzsébet 221
 Sipos Mária 301, 302
 Sipos Mihály 301, 302
 sírásó 315–318
 sírhely 44, 45, 289, 292, 315, 316
 sláfrok 44, 46
 Slezák (Slesak) Éva 111
 só 78, 79, 120
 ~tartó 294, 295, 311, 313
 ~törő 144, 304, 312, 314
 sógor 53, 132, 218, 230, 247, 251, 278,
 303, 305, 309, 330, 337
 Sógor süveges 229
 Somodiné 59
 Somody (Somodý) Mihály uradalmi haj-
 dú 261
 Soóky berceli lakos 73
 Soós (Soos) András 231
 Soós (Sos, Sós) Andrásné Halál (Halal)
 Panna 231
 Sopron vm. 107
 Sölder Zsigmond domonkos perjel 215,
 257
 Sönig, Johann Michael weidentali isko-
 lamester és sekrestyés 256, 257
 sör 129
 ~főző 108, 126, 128, 174
 ~ház 108, 157
 Sörfőző Pál 118
 Spacskó Katalin I. Nádasi Györgyné
 Spajner 85
 Spajner Jakab 124
 Spajner Mihály 249
 Spajner Mihályné 249
 Spányi Mihály ferences rendházfőnök
 167
 spanyol 311, 313
 Spinyér (Ispenyer, Ispinyér, Ispinyir, Spi-
 nier, Spinir) 57, 58, 60, 61, 149,
 150, 159, 198, 249, 294, 295, 324
 ~hegy 324
 ~i (Ispinyér) kápolna 324
 Stadler János 128
 Stadler József kéményseprő 127
 Stájerország (Stiria) 44, 45
 Steierer András I. Baidl

Stephanovics 239, 242, 244, 246
 Stiffel Sebestyén 202, 203
 Stíria I. Stájerország
 Stockinger Ádám 294, 295
 Stockinger Erzsébet (Lisel) 294, 295
 Stockinger (Stakinger, Stokhinger, Stok-
 inger) József bíró 43, 45, 108, 126,
 127, 129, 203, 293, 296, 319
 Stockinger (Stokinger) Józsefné Lochner
 Krisztina 43, 44, 46
 Stockinger Józsefné Lochner Magdolna
 293, 295
 Stockinger Katalin I. Stockinger Józsefné
 Stockinger (Stokingerin) Krisztina I.
 Stockinger Józsefné
 stóla(díj) 162, 315–318
 Straub Mihály serfőző 126–128
 Stricker (Strickher) 253, 255
 Suhaj János 304 vö. Suhajcsik
 Suhajcsik (Suhajcsik) 304 vö. Suhaj
 Sulsik János 268
 susogómise 328
 sütő(lány) 301
 sütőház (ferences) 198
 sütőlapát 140, 306
 sütőrács 312, 314
 sütőteknő 53, 54, 119, 120, 140, 144,
 149, 259, 302, 306, 333
 sütővilla 148
 süveg 85, 87, 104
 süveges 229
 Svájc 214

Szabad Judit I. Romhányi Péterné
 szabados 323
 szabó 53, 69, 71, 79, 125, 283
 ~legény 329
 Szabó András I. Filovics Szabó
 Szabó Anna 269
 Szabó Erzsébet 269
 Szabó György I. Berczeli Szabó
 Szabó György nógrádi lakos 270
 Szabó György, öreg 113
 Szabó Györgyné 114
 Szabó Györgyné I. Berczeli Szabó
 Szabó István 218
 Szabó István, ifj. 73
 Szabó István I. Markovics Szabó
 Szabó István vadkerti lakos 327

Szabó Jakab 269, 270
 Szabó János 91, 92, 101, 150
 Szabó János I. Budai Szabó
 Szabó János szentendrei lakos 41
 Szabó Katalin I. Zakó Györgyné
 Szabó Mihály 96, 218
 Szabó Mihály, öreg 74
 Szabó Mihályné Magyar (Szabó) Anna
 Mária 269, 271
 Szabó Mihályné Maracskó Katalin 96
 Szabó Pál bíró, tanácsnok 54, 55, 59,
 71, 73, 116, 117, 149, 251, 328
 Szabó Pálné Pál (?) Kata 55
 Szabó Zsuzsanna I. Filovics Gergelyné
 szakács 41
 ~könyv 311, 313
 Szakács Judit 226
 szakajtókosár 140
 Szakály Erzsébet I. Kocsis Mátyásné
 Szakály Katalin I. Laczi Miklósné
 Szakályné (Szakál) szilágyi lakos 58
 Szalai (Szallai) Imre 85
 Szalay (Szalai) Szabó György 52, 53, 151
 Szalkovics György 132
 Szalkovics (Szálkovics) József uradalmi
 hajdú, kulcsár 132, 139, 148, 149
 szállás 259, 285, 286
 Szalóki Anna I. Kecskeméti Ferencné
 Szalóki Mátyás 158
 szalonna 112, 119, 131, 160, 270
 szalvéta 257, 258
 számadás 41, 69, 71, 81, 101, 102, 107
 számtartó 35–37, 80
 számtiszt 39
 Szaniszló (Szaniszló) Mihály 339
 szántás 78
 Szántó Imre István szódi lakos 230
 szántóvas 149
 szappanos(mester) 53
 szappanosteknő 53
 Szappantsy (Szapancsy) Márton Ferenc
 prépost 178–180, 189, 190, 268,
 279, 326
 szapuló 270
 Szarvas vendégfogadó 66
 szarvasmarha 39, 123, 145, 203, 272
 Szászkeő falu, vár (Szászkeő – Bars vm.,
 ma: Saskóvárálja [Šášovské Podhra-
 die], Szlovákia) 276
 Szedlák Jakab 229
 szeg 108, 134
 szegény(ek) 35, 37, 44, 45, 55, 67, 70,

- szegények 76, 83, 85, 86, 92, 100, 103, 112–115, 127–129, 131, 133, 142, 154, 155, 179, 189, 199, 209, 211, 224, 225, 260, 277, 300, 331, 332
l. még koldus(ok)
- Szegvár falu (Csongrád vm., ma: Szegvár, Csongrád m.) 304
- szekér 116, 123, 144, 154, 160, 206, 233, 234, 235, 270, 272, 280, 304, 321, 322, 338 l. még kocsi
- szekerce 148
- Szekeres Anna (Panna) 193, 194
- Szekeres János 195
- Szekeres Jánosné Pap Katalin 193, 195, 196, 197
- székesegyház 67, 196, 215, 216 l. még katedrális, Nagytemplom, Öregtemplom, Szent Mihály-templom
- székeskáptalan l. káptalan
- szekrény 53, 108, 140, 144, 270, 305
~láda 54
- Szelessy 58
- szeméttartó 119
- szemfedél 134, 315, 316
- szeminárium 64, 178
- Szent András hete 42
- Szent Anna-kápolna 211
- Szent Borbála 161
- Szent Ferenc 129
- Szent Ferenc Kongregáció 92, 101, 114, 115, 126, 133, 137, 141, 142, 158, 161, 199, 204, 233, 238, 248, 250, 276, 330
- Szent Ferenc Társaság l. Szent Ferenc Kongregáció
- Szent Ferenc-oltár 158
- Szent György-nap 303
- Szent János ispotály 221, 222 l. még ispotály, kóroda
- Szent József 49, 271
- Szent József Kongregáció 85, 86, 92, 100, 103, 126, 141, 142, 155, 158, 159, 172, 192, 203, 208–210, 233, 238, 247, 248, 262, 263, 276, 281, 309, 330
- Szent József piarista iskola 196, 197 l. még piarista iskola
- Szent József-oltár (Szent Mihály-templom) 209, 300, 305, 323
- Szent József Társaság l. Szent József Kongregáció
- Szent József-templom 305
- Szent Kereszt-kápolna 324
- Szent Mihály lova 134
- Szent Mihály-templom 47, 55, 64, 67, 69, 76, 111, 115, 117, 126, 128, 130, 131, 139, 146, 162, 163, 195, 196, 200, 201, 204, 209, 211, 212, 233, 235, 238, 243, 246, 251, 254, 260, 277, 300, 305, 323, 326, 328, 330 l. még katedrális, Nagytemplom, Öregtemplom, székesegyház
- Szent Miklós-templom 214, 215, 289, 292, 324
- Szent Rókus-kápolna 209, 215, 224, 233, 238, 240, 243, 245, 246, 277, 282, 300, 305, 330, 332
- Szent Római Birodalom 310, 312
- Szent Rózsafüzér-kép 298, 299
- Szent Rózsafüzér Társaság 179, 189, 298
- Szent Szabina egyház 89, 91
- Szentendre mezőváros (Sz. Endre, Szent Andre – PPS vm., ma: Szentendre, Pest m.) 41, 56, 229
- Szentgyörgy l. Alsószentgyörgy
- Szentháromság Kongregáció 161, 323
- szenkőp 311, 314
- Szentmártonkátá falu (Marton Kata, Sz. Marton Kata – PPS vm., ma: Szentmártonkátá, Pest m.) 107, 240, 243, 244, 246
- Szentmiklós falu (Sz. Miklós – PPS vm., ma: Órbottyán, Pest m.) 72, 109
- szenkmise 35, 37, 44, 45, 67, 69, 86, 108, 109, 111, 113–115, 117, 118, 121, 125–135, 138, 139, 142, 143, 151, 154, 157, 158, 161, 167, 168, 170, 171, 189, 191, 195–197, 200, 201, 204, 206–209, 211–218, 223–225, 227, 233–235, 248–252, 254, 258, 260–263, 266, 267, 270, 272, 275–278, 281, 283, 287–289, 292, 298–301, 304–310, 315–319, 322–324, 326, 328, 330, 332, 333, 335–338
- szenkség(ek) 225, 255, 256, 289
~feladása 224
~mutató 170, 171
- szenkszék 179, 189, 290, 293
~i futár 310, 312, 314
~i írők 312, 314
- Szeredi György 218, 219
- Szeredi Pál 219
- szermester 195

- szerszám 65, 108, 119, 161, 219, 252, 254, 273, 274, 278, 280, 285, 286, 322
- szertartó 195
- szérűskert 147, 154, 205, 251, 303, 309, 333
- szerzetesi fogadalom 38
- szerződés 67, 70, 87, 93, 127, 128, 165, 282
- szíj 170, 171
- Szijaártó (Sziártó) 87
- Szijaártó (Sziarto) György 191
- Szijaártó (Szijjaártó) Imre 269
- Szijaártó (Szijarto) Mihály 153
- szijaártómester 85, 100, 229, 267
- Szikszai csizmadia 226
- Szilágy falu (Szilad – PPS vm., ma: Püspökszilágy, Pest m.) 58
- Szilágyi (Sziladi) pintérné, Marinka 137, 138
- Szilágyi (Szillágyi) Balázs ferences gvardián 136, 137
- Szilágyi Judit 137, 138
- Szilágyi Pál 137, 138
- Szilágyi Péter 137, 138
- szilva 72
- szilvás 158, 269
- szín 304
- Szinai (Sinaj) Pál 278
- Szinai (Sinaj) Tóth (Tot) György 105, 106, 306
- Szinai Tóth (Tott, Tóth) János 105, 106
- Szinai Tóth Mária 105, 106
- Szinai Tóth Mihály 105, 106
- szita 148, 259, 304, 305, 308
- szitkozódás 96, 98
- Szlezsák András 282
- szoba 140, 150, 322, 338
- Szobi (Szobý) 174
- Szobiné 46
- szobor 89, 91
- Szófia (Sophia) özvegyasszony 191, 197
- szója 112
- szoknya 55, 65, 110, 113, 120, 122–124, 127–129, 143, 162, 163, 166, 193, 195, 217, 236, 257, 258, 270, 280, 298–300, 303, 309, 311, 313, 322, 331, 333
- szolga, szolgáló 42, 56, 58, 67, 70, 97, 105, 115, 147, 284, 322
- szolgabíró 98, 99
- Szomolai Mátyás I. Szomori
- Szomor Mihály 238
- Szomorgi (Szomorgý) Mária 192
- Szomori Ferenc 220
- Szomori Ilona 220
- Szomori Mátyás, ifj. 220
- Szomori/Simonyi/Szomolai (Simoný) Mátyás 220
- szomszédság 54, 56–58, 62, 64, 65, 105, 125, 192, 217, 221, 249, 269, 294, 327 l. még telekszomszéd
- Szoporka (Szaporka) Mátyás 40, 50, 56, 59, 92, 96, 112, 131, 132
- szórólapát 122, 123
- Szőcs (Szocz) Mihály 218
- Szőcs János I. Vörös Szőcs
- Szőcs János nőtincsi lakos 74
- Szöd falu (PPS vm., ma: Szöd, Pest m.) 85, 87, 145, 230, 234, 236
- Szödi György 284
- Szőlcs György főbíró 40
- szőlő 39, 48, 49, 53–62, 64, 66, 67, 69, 70, 77, 80, 82, 83, 85, 87, 105–107, 109–111, 115, 116, 118, 119, 121, 123–125, 131–133, 138, 139, 141, 142, 145–147, 149, 151–156, 158, 160–162, 164–166, 168–172, 190, 192–194, 197–201, 203–205, 208, 212, 213, 217–221, 226–228, 231–236, 238, 239, 241, 242, 244, 246, 247, 249–252, 254, 260–264, 266, 267, 269, 270, 272, 276–279, 281, 283–286, 290, 292, 294–298, 300–303, 305, 307–309, 319–322, 326, 327, 329, 333–336, 338
- ~hegy 55, 230
- ~karó 77
- ~karóverők 80
- ~kötözés 77
- ~levél (irat) 161
- ~metszés 77
- ~metsző 79
- ~munka 77, 78, 79, 105, 260
- ~művelés 53
- ~pásztor 78
- ~szedő 78
- ~takarás 77
- ~termés 141, 164
- ~tisztítás 77
- Szölősi Pál 258
- szőnyeg 44, 46, 144
- Szőnyi (Szűny) Lőrinc főtjegyző 98
- szőr(me) 73, 75, 120

szőrmebélés 120
 szőrszínór 124
 szövés 55, 309
 szövet 120
 szövőkerék 120
 szövőszék 120, 149, 273, 274, 309
 Sztratyleto 249
 Szuchánszki (Suchanski) János legéndi lakos 190
 Szuhai (Szuhaj) György kisváci lakos 56
 szűcs 74, 79, 108, 193, 326
 Szűcs Györgyné 63
 Szűcs (Szűcs) János esküdt 52, 107
 Szűcs János I. Nyárai Szűcs
 Szűcs János I. Vadosvay Szűcs
 Szűcs Pál I. Dombay Szűcs
 szügyhám 144
 szülői ház 172
 szűr 70, 131, 270, 336
 szüret 41, 106, 199, 269, 296
 szürkebarátok 67, 83, 108, 113–115, 118, 129, 130, 131, 206, 211, 218, 234–236, 249, 281, 303, 305, 323, 326, 336 l. még ferences(ek), minorita ferences
 szűrszabó 276
 Szűz Mária 35, 37, 38, 44, 46, 49, 105, 178, 179, 189, 200, 201, 221, 222, 235, 271
 Szűz Mária Kongregáció (domonkos) 127, 128
 Szűz Mária Kongregáció (Gyöngyös) 289
 Szűz Mária-kápolna (Máriabrindl) 179, 189
 Szűz Mária-szobor 89, 91

Tabak Péter szentendrei lakos 56
 Tabán (Tabány, Tobán, Tobány) 54, 62, 84, 87, 93, 99, 103, 230, 327
 tábla (mértékegység) 105, 192, 194, 301
 Tablics István 42
 táborba szállás 240, 242
 Táborszky (Taborsky, Taborszky) János uradalmi felügyelő 334, 335, 339
 tagló 321
 Tahitótfalu l. Tótfalu
 takács 275, 303
 Takács András 282
 Takács János 116, 117, 118
 Takács Pál I. Dománszki Takács

takarmány 48, 49
 tál 140, 144, 311, 313
 tálaló 119
 tálca 311, 313
 talicska 140
 taliga (kétkerekű) 304, 322
 tallér 42–45, 51, 56, 57, 92, 93, 98, 142, 162, 223, 226, 260, 268, 303, 323, 327
 Talmud 177
 talpalás (cipő) 42
 tanács (magisztrátus) 37, 39, 45, 56, 60, 61, 66, 83, 110, 114, 126, 159, 207, 212, 215, 229, 238, 277, 281, 287, 298, 303, 310, 327, 333, 334, 338, 339
 ~ülés 39, 156, 207, 212, 213, 222, 310
 tanácsadó 57
 tanácsbeli l. esküdt
 tanácsnok 48, 168, 192, 214, 250, 251, 261, 291, 293, 295–297, 300, 309, 310, 319, 321–324, 326, 329, 331, 334
 tanítás 76
 tanító 44, 45
 tanú 37, 39, 40
 tanulás 203
 tanúvallomás 94
 tányér 53, 140, 149, 312–314
 Tápióbicske falu (PPS vm., ma: Tápióbicske, Pest m.) 304
 Tarcsai Mihály dunakeszi lakos 230
 Tarcsay (Tarcsai) András 231
 Tarcsay Andrásné 305
 Tarcsay Pálné, majd Vojtek Jánosné Hagyugya Mária 325, 326
 társulat l. kongregáció
 ~i könyv 315, 316
 tartományi presbiter 256, 257
 tartozás l. adósság
 Taschl András bírósági 219
 Tata mezőváros, vár, (Komárom vm., ma: Tata, Komárom-Esztergom m.) 169
 Tatrik tatái kalmár 169
 Taub András 237
 teáskanna 311, 313
 Tefcsik (Tefcik) György 218
 téglá 41, 108
 téglázóvas 140, 200, 201
 tehén 39, 43, 46, 48–50, 54, 55, 65, 82, 105, 111, 115, 116, 121, 123, 141,

- tehén 146–148, 151, 152, 154, 156,
 193, 205, 233, 235, 251, 269, 271,
 276, 279, 280, 303, 320–322, 327,
 338
 ~bőr 286
 ~csordás 198
 ~hús 169
 teknő 53, 140, 144, 322
 telek l. fundus
 ~könyv 64, 327
 ~szomszéd 249
 temetés 35, 37, 43–45, 52, 55, 57–59,
 63, 65, 69, 70, 86, 89, 90–93, 101,
 107, 108, 111, 113–115, 124, 127–
 134, 143, 146, 152, 159, 163–165,
 168, 172, 190, 192, 194, 198, 202,
 206–210, 217, 219, 233, 236, 250,
 251, 254, 258, 260, 262, 264, 265,
 268, 270, 276, 279, 281, 282, 289,
 291, 292, 299–303, 305, 308, 309,
 315–318, 322, 324, 326, 328, 330–
 332, 334, 336, 337
 temetéshely l. temető
 temető 69, 114, 127, 128, 162, 211,
 252, 254, 301, 303, 306, 307, 315,
 316, 328
 ~i kapolna 127, 128, 252, 254
 Temmer (Temer) Antal foglár 254–257
 Temmer (Themmerin) Justina 255–257
 templom 44, 47, 55, 57, 64, 69, 70, 76,
 101, 111, 113, 114, 117, 125, 128–
 130, 132, 134, 142, 146, 155, 158,
 162, 163, 165–167, 190, 194, 196–
 198, 200–202, 204, 209, 211, 214,
 215, 217, 219, 226, 228, 233, 249,
 270, 277, 283, 289, 291, 292, 298–
 301, 305, 319, 324, 332, 333
 ~i ór 101
 ~kerítés 55, 163, 233
 Tentoliane 127, 128
 teológia 178
 teológus 218, 257
 Tereske falu (Nógrád vm., ma: Tereske,
 Nógrád m.) 190, 268
 teresség 163, 261, 336
 testamentumírás 43, 44, 133
 testamentumlevél 43, 54, 57, 110, 138,
 160, 218, 283 l. még testimoniális
 testamentumtétele 40, 47, 56, 63, 70,
 87, 95, 97, 112, 114, 117, 126,
 130, 132, 151, 169, 178, 203, 304,
 331
 testamoniális 109 l. még testamentum-
 levél
 testvér 85, 86, 109, 125, 129, 130, 131,
 138, 145, 191, 193, 194, 208–210,
 217, 234, 238, 245, 247, 249, 264,
 276, 278, 282, 285, 286, 290, 292,
 299
 tésztanyújító 312, 314
 téstaszagató 120
 tetőcserép 253, 255
 tetőfedő 119, 222, 223
 Thúry Zsuzsanna kisváci lakos 260
 tímár 44, 45
 tinó 47, 53, 54, 145, 152, 159, 160,
 203, 233, 303
 ~bőr 125
 Tinnye falu (Tinnye – Esztergom vm., ma:
 Tinnye, Pest m.) 124, 125
 Tisza 326
 Tiszakécske l. Újkécske
 tisztartó 95–97, 101, 104, 238, 240,
 243, 245, 248, 290, 293
 tisztartóság(i hivatal) 116
 titkos tanácsos 89, 91, 94
 Tolmácsi (Tolmácsi) Albert 147
 Tolmácsi (Dolmácsy, Tolmácsy) Pál 121–
 123, 151
 Tolmácsi Zsuzsanna 121
 Tomnics (Domnics) cipésmester 170,
 171
 tor 92, 101, 270, 300
 tót 336
 Tótfalu falu (Tothfalu, Totthfalu – PPS
 vm., ma: Tahitótfalu, Pest m.) 84,
 87, 99, 102, 103
 Tóth (Tóth) káplán 235
 Tóth (Tott) Borbála 129
 Tóth Éva 130
 Tóth (Tótt) Gábor uradalmi ispán 203,
 205, 233, 238
 Tóth György l. Ányosi Tóth
 Tóth György l. Szinai Tóth
 Tóth (Tott) György fertálmester 47,
 48, 85, 278
 Tóth Ilona l. Papp Istvánné
 Tóth István l. Csokovai István
 Tóth (Tott) István 124
 Tóth István mogyoródi lakos 74
 Tóth (Thot, Todt, Tot, Toth, Tóth) Já-
 nos írnok, adószedő, tanácsnok
 204, 205, 211–214, 216, 239, 242,
 291, 293, 297, 309, 337

Tóth János I. Berinkei Tóth
 Tóth János I. Szinai Tóth
 Tóth (Tott) Pál 130, 131
 Tóth (Tot) Péter üllői lakos 74
 Tóth Varga János I. Kácsér Tóth
 Tótkeszi (Totth keszi – ma: Magyarke-
 sz) 323
 tömlőc 302
 török 140
 Török Marinka 74
 Török Ferenc 300
 Török György 49, 50, 111
 Török Györgyné ? Szófia 300
 Török Györgyné I. Korpai Török
 Török János 300
 Török Károly 44, 46
 Török Mátyás kosdi lakos 230
 Török-hát 284, 285, 286 vö. Török-hegy
 Török-hegy (Török Hegy, Török-Hegy,
 Törökhét!) 49, 57, 64, 65, 107,
 200, 201, 239, 241, 242, 244, 246,
 261, 272, 279, 319 vö. Török-hát
 törölköző 53, 120, 158, 195, 257, 258,
 269
 Traszko 339
 Trencsén vm. 84
 Troschl József 60, 61
 Troschl Márton 60, 61
 Trunnwald (Thrunwaldt) András 307,
 308
 Trunnwald Andrásné Prener Anna éjje-
 liőr és gazdaasszony 306–308
 tulajdonlevél 109
 Turka Katalin 146
 tükör 257, 258
 tűzbakfoglalapát 312, 314
 tűzhely 122, 123, 154
 tűzifatartó 121, 122

Tyekvicska (Tekvicska) András 220
 tyúk 49, 300

Udvar 322, 338
 Újfalu (Ujfalusi, Ujfalussy) Ignác kasz-
 nár 190, 194, 195, 199, 204
 Újfalu (Ujfalussy) Tóbiás 229
 Újhely (Ujhely) György uradalmi ispán
 143

Újkécske falu (PPS vm., ma: Tiszakécs-
 ke, Bács-Kiskun m.) 212
 uncia 289, 291
 Unger István 229
 Unger Varga István vargamester 229, 230
 unoka 51, 55–57, 83, 110, 116, 155,
 158, 166, 233, 238, 260, 276
 uradalom 75, 81, 89, 90, 116, 149, 153,
 164, 166, 168, 170, 171, 190, 192,
 194, 198–200, 202–205, 207, 209,
 210, 219, 233, 261, 334, 339
 ~i dézsmás 219
 ~i felügyelő 334, 335, 339
 úradó 132
 Urbán (Urbán) István 130
 Úri utca (Herrengasse – Vác) 64
 úriszék 89, 90, 94–96, 99, 102, 104,
 321
 urna 117, 118, 166
 Ursza János 260
 utazás 40
 utolsó kenet 289, 291
 uzsorásló 271

Üdvözlégység 42
 ügyvéd 36, 81, 95, 96, 98 l. még jogász
 üllő 114
 Üllő falu (Ülle – PPS vm., ma: Üllő, Pest
 m.) 74, 125
 Ürömi (Uröm) István 131, 132
 üstszerző 200
 üsző 50, 53, 160, 205, 233, 336
 üvegablak 237
 üvegemeszter 273, 274
 üvegpalack 144

Vác mezőváros (Vacz, Vác, Vaizen,
 Wac, Waidzen, Waitzen, Waizen,
 Vatý, Waýtzen, Weitzen, Woizen –
 PPS vm.I, ma: Vác, Pest m.) passim,
 l. még Gyadai pusztá, Káptalanvác,
 Kisvác, Nagyvác, Németváros, Püs-
 pökvác, Tabán Vác-alsóváros, Vác-
 felsőváros
 Vác-alsóváros 212, 214
 ~i plébánia 212, 213
 Vácduka I. Duka
 Vác-felsőváros 195, 212, 214

Váchartyán I. Hartyán
 Vácrátót I. Rátót
 Vácszentlászló falu (PPS vm., ma: Vácszentlászló, Pest m.) 157
 Vadkert falu (Nógrád vm., ma: Érsek-vadkert, Nógrád m.) 107, 327
 Vadkerti Anna I. Juhász Istvánné
 Vadkerti Gergely 281, 282
 Vadkerti János, id. 58, 59
 Vadkerti János, ifj. 58, 281, 282
 Vadkerti Mátyás 282
 Vadkerti Mihály 161
 Vadosvay Szűcs János 62
 vagdaló 333
 vagyonyjegyzék I. vagyonleltár
 vagyonleltár 119, 120, 210, 222 I. még hagyatéki leltár
 vaj 284, 304, 309
 vajló kosár 144
 Vajzer (Vajszer) (Szabó) András esküdt 108, 151, 166, 199, 238, 302
 Vajzer (Vaiszer, Vajszer, Vajzér, Vaÿszer, Waiser, Waizer, Wajzer, Wayzer) Szabó János esküdt, tanácsnok 67, 68, 70, 93, 96, 142, 149, 155, 163, 169, 172, 195–197, 203, 205, 207, 232
 Vajzer (Weißer) Magdolna 241, 243
 Vajzer Jánosné Helter Dorottya 142
 vakolókanál 119
 Váli (Vali) Tamás 238
 vályog 237
 vándorlás 64
 vánkös 49, 54, 55, 59, 65, 83, 110, 130, 149, 154, 155, 158, 195, 259, 260, 270, 276, 280, 298, 305, 308, 312, 314, 322, 333 I. még párna
 Varga (Vargha) Dániel 106, 229
 Varga Erzsébet 106, 107
 Varga György I. Kácsér Tóth
 Varga György petényi lakos 74
 Varga István 125, 148
 Varga István, öreg 108
 Varga István/Pál 152
 Varga János I. Moskó Varga
 Varga János I. Pápai Varga
 Varga Jánosné I. Pápai Varga
 Varga Katalin I. Pásztor Istvánné
 Varga Mátyás 56, 106, 107, 114, 329
 Varga Mátyás ifj. 93, 106, 107, 114
 Varga Mihály, id. 117, 118
 Varga Miklós, id. 115–117
 vargacéh 315–318
 vargamester 75, 124, 229, 230
 Vargha István 203, 204
 Vargha Mátyás csíktarcsai lakos 230
 Vargha Miklós I. Rigó Vargha
 Vargha Pál bogdányi lakos 229
 vármegye 101
 városbíró I. albíró, bíró, főbíró
 városfal 64
 városgazda 219
 városház 95, 96, 156, 157, 215, 319
 városi szolga 98
 Varsányi János ifj. 153
 vasaló 311, 313
 vásár 41, 42, 78, 108, 109
 vásáros 147, 198
 Vasas (Vassass) 54, 147, 151, 233
 vasedény 333
 vasfazék 53, 54, 57, 83, 109, 138, 143, 148, 195, 234, 270, 302, 304, 308, 322, 338
 vasheveder 122
 vaskarika 148
 vaskereskedő 248
 vaslap 120
 vaslapát 148
 vasnyárs 304
 vasrostély 53
 vasserpenyő 49, 53
 vászon 30, 112, 129, 155, 217, 239, 242, 259, 269, 270, 274, 303, 304
 vászonsátor 140
 védnök 91 I. comprotector
 vég (mértékegység) 70, 73, 75, 130, 217
 végrehajtó (végrendeleti) 85, 91, 95, 96, 99, 101, 118, 127, 128, 179, 189
 Velenczei János 145
 Velenczei Mária 169
 Velenczei (Velenczej) Simon 145, 146, 169
 Velenczei Simonné I. Karlicsek Józsefné
 Vencel, a piarista gimnázium igazgatója 136
 vendég 80, 81
 ~fogadó 66
 ~fogadós 266, 267
 vëndely 144
 Verbóczy (Verboczi, Verboczy) Szabó Pál esküdt, bíró 41, 50, 51, 97, 108, 140
 Verebély falu (Verebely – Bars vm., ma: Mátraverebély, Nógrád m.) 66

verem 118, 193, 194, 234, 304
 Veres János 335
 Veres János cinkotai lakos 284
 Veres Jánosné Marin Katalin 335
 Veres (Veress) Pál 253, 255
 Veresegyház falu (Vörösegyháza – PPS
 vm., ma: Veresegyház, Pest m.) 85,
 109
 Verőce falu (Verőcze – Nógrád vm., ma:
 Verőce, Pest m.) 67, 70, 74, 85,
 103, 235, 304
 vérrokon l. rokon
 Versányi (Versányi) Ádám, PPS vm.
 esküdtje 248
 Verseg falu (PPS vm., ma: Verseg, Pest
 m.) 43, 243
 véső 148
 vesztegzár 235
 ~komisszárius 235
 vetés 105, 118, 147, 154, 169, 192,
 194, 206, 233, 235, 259, 271, 303
 viaszkép 200, 201
 vicebíró l. albíró
 Vigh István rétsági lakos 75
 vikárius l. püspöki helynök
 Vikartóczy (Vikartoczy) Márton püspö-
 ki udvari ember 146
 világi pap 35, 38, 88, 90
 villa (munkaeszköz) 53
 vincellér 77, 80
 Vince Gegely káplán 136
 Vince István kosdi lakos 284
 Virág (Virágh) Mátyás 158
 Virágvasárnap 42
 virasztás 315, 316, 317, 318
 Virasztig (Virasztig, Virasztigh) Szabó
 György 48, 50
 virasztó 317, 318
 Visegrád mezőváros (PPS vm., ma:
 Visegrád, Pest m.) 229
 Visus (Viszus) Csizmadia Miklós 230,
 259, 260, 261
 Visus István 260
 Visus Terézia 260
 Vitalis György jegyző 52, 57, 59, 62,
 63, 66
 Vitálsiné 85, 87
 vizsgálat 94, 98
 Vojtek Erzsébet 326
 Vojtek Ilona 326
 vonóló 115
 vonómarha 82, 115, 116, 123, 271

vő 53, 56, 64–66, 107, 111, 116, 138,
 139, 141, 152, 168, 203, 205, 233,
 238, 270, 280, 296, 303
 Vörös Pál aljegyző, uradalmi dézsmás
 63, 90, 96, 219, 251
 Vörös Szócs János 74
 vöröshagyma 217
 Vöröskereszt 303
 Vörösvár falu (Vörös Vár, Vörös Var –
 PPS vm., ma: Pilisvörösvár, Pest m.)
 172, 220, 269
 Vukovics Györgyné Sági ? Erzsébet 333

Wagner (Waagner) Antal 253, 255
 Weidental (Weýdenthall – Ausztia) 256,
 257
 Weisbarti Liedl József l. Liedl József
 Wien l. Bécs
 Wieser (Vizerin) Mária 63, 66
 Wieser Erzsébet 65
 Wieser János 64
 Wieser Léna l. Wieser Leonóra
 Wieser Leonóra (Léna) 65
 Wieser Orsolya l. Rienzhoffer Mátyásné
 Wieser Tóbiás 64, 65
 Windpassinger Anna Mária 285, 286
 Windpassinger (Vindpassinger, Windt-
 büssinger) Benedek asztalosmester
 284–286
 Windpassinger Katalin 285, 286
 Windpassinger Magdolna 285, 286
 Windpassinger Mária Barbara 284, 286
 Winkler (Vinglerin) Marianna 127, 128
 Wittmann (Vittman, Witmann) Ferenc
 170, 171
 Wittmann (Witmann) Péter 170, 171
 Würth Ferenc, verhenfeli, kanonok 195,
 196
 Würz (Vurcz, Würtz) András 273, 274,
 285, 286, 321

Zab 67, 70, 73, 147, 149, 234, 338
 Zakó (Zako) János 67, 70, 73, 75, 77–
 81, 146
 Zakó (Zako) Mihály 67, 70, 71
 Zakó Szabó György szabómester 66–71,
 74, 76–81, 268

Zakó (Szabó) Györgyné Szabó Katalin
67, 70, 76–80
Zakó-ház 80, 81
zálog 54, 84, 87
Zelenay család 84
Zelenay Dániel 84
Zelenay János 84–86, 101–103, 143
Zelenay Mária Margit 91
Zelenay (Zelenai, Zelenaj) Mátyás 84–
86, 92, 101, 103
Zelenay Miklós 84
Zelenay (Zelenai, Zelenaj, Zelinay) Pál
nemes 84–86, 88–99, 101, 102,
104, 143
Zelenay Pálné Mária Margit 87–89, 95
Zelenay Sámuel 84
zenész 44, 45
zh“t (pénzegység) 177
Zieglmiller (Ziglmihler) Jakab 306–308
Zieglmillerné l. Trunwald Andrásné
Zigajner Jakab l. Cigajner
Zimmerberg (Németország) 307, 308
Ziska Miklós 124, 125
Zonner (Czoner) József 200, 201
Zonnerné Wieser Orsolya l. Rienzhoffer
Mátyásné
Zöldfa kocsmá 336
zöldmunka 77
zöldmunkás 77, 80

Zubati János 239
zubbony 109, 110

Zsák 54, 110, 144, 194, 195, 259, 269,
270, 280, 302, 303, 308, 314, 322
~vágókés 312, 314
Zsámbok falu (Sambok – PPS vm., ma:
Zsámbok, Pest m.) 72, 157
Zsámboki (Zsámboky) László káplán
166
Zsámboky mészáros 323
zsebkés 119
zsellér 143, 304, 339
Zsembery (Semberi) Pál komisszárius
101, 104, 324
Zsembery Mária 324
zsemlyés 99
zsemlyésbolt 99
zsidó 103
Zsidó János aljegyző 237, 331, 334, 335,
339
Zsigmond atya, a Szent József piarista
iskola rektora 167, 196, 197
Zsilka (Zilka) János 84, 87, 199
zsinati ülés 157
Zsobrák (Zobrák, Zsobrágh, Zsobrak)
158, 162, 221, 276, 327

Kiadja: Vác Város Levéltára
Felelős kiadó: Vác Város Levéltárának igazgatója
Borító- és logóterv, képszerkesztés: ARCUS Stúdió, Vác
Nyomdai munkák: MULTISZOLG Bt., Vác
Felelős vezető: Kajtor István ügyvezető igazgató
Megjelent B/5-ös formátumban, 35,0 (A/5) ív terjedelemben, 350 példányban